

Budget 2026–2028

Kommunstyrelsens
förslag 2025-10-22

Stockholms
stad

Budget 2026 för Stockholms stad och inriktning för 2027–2028 samt ägardirektiv 2026–2028 för koncernen Stockholms Stadshus AB

En öppen och demokratisk stad för alla stockholmare

Stockholm ska vara en stad för alla. Här ska nya och gamla stockholmare kunna bo, leva, arbeta och bygga sin framtid. Här uppfylls drömmar.

Stockholm ska vara en demokratisk, öppen, jämställd och jämlik stad. Alla människor har rätt att bli behandlade med respekt och staden ska stå upp för alla människors lika värde och rättigheter. Vår stad ska förena och bygga broar mellan människor och grupper. I Stockholm tolereras inte diskriminering eller rasism.

Stockholm ska vara en stad som håller samman. Att minska klasskillnader och segregation är grundläggande för stadens framtid. Vårt mål är att skapa en stad som alla människor har råd att bo och leva i och där människor med olika levnadsvillkor kan mötas i vardagen. En stad där välfärden fördelas rättvist och finns när den behövs.

Stockholm ska ha en välfärd som ger varje stockholmare de bästa förutsättningarna att känna trygghet och utvecklas i vardagen. Förskolan och skolan ska få goda förutsättningar för att varje barn ska kunna inhämta kunskaper och växa som människa. Barn har rätt att möta vuxna som ser dem och deras behov. Sociala insatser ska ge förutsättningar för ett gott och självständigt liv även när livet är som mest skört. Äldre ska kunna ha hög livskvalitet, god hälsa och leva ett självständigt liv samt alltid känna trygghet i att de får den hjälp, omsorg och vård de behöver.

Stockholm ska vara en stad som leder arbetet med klimatomställningen. Vår värld befinner sig i ett globalt nödläge och vår stad ska göra vad som krävs av oss för att möta detta hot. Det är helt avgörande att staden fortsätter arbetet för att minska utsläppen. Staden ska leva upp till, och ofta överträffa, de åtaganden som gjorts i internationella sammanhang med utgångspunkt i Parisavtalet. I omställningen skapas nya möjligheter och nya jobb.

Stockholm ska vara en stad med en livskraftig natur. Med friska sjöar som sjuder av liv och luft som är hälsosam att andas. Här kan barn cykla tryggt till skolan, och närheten till skog och bad skapar möjligheter till lek och nya upptäckter. Den biologiska mångfalden ska stärkas och mer natur ska skyddas samtidigt som staden ska anpassas för att bättre stå emot klimatförändringarnas konsekvenser.

Stockholm ska vara en trygg och välkomnande stad i en ibland orolig värld. Här ska alla kunna uppleva både trygghet i vardagen och kunna lita på att man kan leva ett gott liv. I vår stad ska inte barn dras in i organiserad brottslighet. En bra skola, en meningsfull fritid, ökade förebyggande insatser och fler i jobb är de viktigaste insatserna för en tryggare stad. Vi vill se en stad där alla barn och unga ges möjligheter att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. Därför prioriterar vi satsningar på barn och unga. Målet är att alla elever går ut skolan med godkända betyg och kan skapa sig en bra framtid.

Stockholm ska vara en stad där vanliga människor har råd att bo. Alla ska kunna hitta en bostad oavsett var i livet de befinner sig. Staden ska ha en byggtakt för att nå 140 000 nya bostäder till år 2035. Ambitionen är hög och med inriktningen att staden ska byggas samman och segregationen minska, bland annat genom att arbeta med översiktsplanens

fokusområden och strategiska samband. Minst hälften av det som byggs ska vara hyresrätter och de allmännyttiga bostadsbolagens byggande ska vara en stor del av dessa.

Det är en rättighet för alla stockholmare, oavsett var i staden man bor, att kunna trivas och vara trygga i sina bostadsområden. Skillnaderna mellan olika delar av Stockholm har blivit för stora och stadens resurser behöver i ökad utsträckning riktas dit där behoven är som störst. Staden behöver särskilt ta ett större ansvar i våra fokusområden, Järva, Hagsätra-Rågsved, Skärholmen och Farsta. I dessa områden ska nämnder och bolag samordna sin verksamhet, internt och externt, samt arbeta aktivt med exempelvis stadsutveckling, trafik, förskola, skola, kultur och socialtjänst för att utveckla fokusområdena.

Stockholm ska vara en stad som präglas av ordning och reda. Vår stad ska ha en stark ekonomi och investeringar i skolor, infrastruktur och fastigheter ska i huvudsak finansieras genom starka resultat. Inflationen har drabbat barnfamiljer men barn och unga i Stockholm ska inte tvingas att välja bort kultur, fritid eller pedagogiska verksamheter – därför ska avgifterna vara låga. Valfärden ska prioriteras högt och garanteras goda förutsättningar. Kommunala välfärdsverksamheter ska därför få ekonomiska villkor som minst kompenserar för pris- och löneökningar.

Pengar som staden beslutat om för välfärd och investeringar ska användas till just detta – inte till vinstuttag. Krav som staden ställer på den egna verksamheten ska också ställas på de som staden handlar upp verksamhet av. Staden ska samtidigt ha större rådighet över viktiga samhällsfunktioner och över välfärden, inte minst med tanke på välfärdsbrottsligheten och behovet av beredskap i ett försämrat världsläge. Det ska därför som princip finnas kommunal egen regi-verksamhet inom alla områden som staden har ansvar för. Inom de områden där ickevalsalternativ tillämpas ska det alternativet i normalfallet vara kommunalt.

Stockholm ska vara en stad som fler vill leva, bo och jobba i. Vår stad är en levande stad med rikt kulturliv, tillgänglig natur, aktiv fritid och ett nöjesliv som vibrerar. Vår stad blir levande i mångfalden av möten människor emellan. Stockholm ska agera kraftfullt mot de som vill begränsa mångfalden och friheten att vara olika. Stockholm ska vara en stad för alla.

När grundläggande värderingar om allas lika värde och rättigheter utmanas ska Stockholm vara en motvikt. När välfärden, klimatet och öppenheten hotas av politiska beslut ska Stockholm agera kraftfullt.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Ojämlighet och segregation leder till ett sämre samhälle för alla. När barn växer upp i utsatthet och inte får det stöd som behövs i skolan ökar risken att fler dras in i kriminalitet. När alltmer otrygga arbetsvillkor gör att även de som jobbar, och ofta jobbar mycket, är fattiga så gör det livet sämre för många. Då ökar ohälsan och ofriheten. När bostadsbrist leder till trångboddhet och hemlöshet är det ett misslyckande som riskerar att skapa ytterligare sociala problem och samtidigt försvaga barn och ungas framtidsstro.

De flesta i Stockholm vill ha en stad som håller samman. Samtidigt har utvecklingen under lång tid gått åt ett annat håll med ökade klyftor. Stockholm ska därför driva en politik för ökad jämlikhet.

Grundläggande i detta är en stark välfärdspolitik där skolan och förskolan ger varje barn likvärdiga chanser, där en socialtjänst med goda förutsättningar kan möta de mest utsattas behov och där äldreomsorgen förmår ge de äldre omsorg och vård utifrån behov. Vårt samhälle är inte där idag. Trots många goda insatser i staden finns inte tillräckliga förutsättningar för att hålla ihop vår stad.

I Stockholm ska det vara ett uttalat mål att alla barn och ungdomar ges möjlighet till trygghet, en rik fritid och kunskaper som gör dem redo att möta vuxenlivet. På samma sätt ska det vara ett uttalat mål att alla stockholmare ska kunna leva ett fritt liv som de själva har makten att påverka. Äldre stockholmare ska ha rätt till självständighet, ett tryggt och tillgängligt boende samt värdig vård och omsorg.

För allt detta har staden ett ansvar. Det ska inte prioriteras eller delegeras bort, bortförklaras eller läggas ut på entreprenad. Oavsett vem som utför en verksamhet ska stadens mål vara utgångspunkten för arbetet. Samma krav och förväntningar ska ställas på verksamheter som drivs i egen regi och i upphandlad form. Om det inte går på grund av lagstiftning ska staden sträva efter att lagen ändras av riksdagen. Behoven, inte jakten på ekonomisk vinst, ska styra välfärden och allmänheten ska ha rätt till insyn oavsett driftsform.

Stadens resurser ska därför fördelas utifrån socioekonomiska faktorer med syfte att verka utjämnande och öka jämlikheten. I det arbetet ska verksamheter som riktar sig till barn prioriteras. Att förebygga och möta behov tidigt skapar ett bättre samhälle, välmående människor och samhällsekonomiska vinster. Alltför ofta har insatser gjorts alltför sent, när problemen redan blivit alltför stora. Stockholm ska i alla verksamheter jobba med generell välfärdspolitik för att förebygga sociala problem. När problem och otrygghet ändå uppstår måste samhället stå starkt.

Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Ojämlikheten i barns uppväxtvillkor ska brytas och barns rättigheter ska stärkas. Stadens beslutsfattande ska utgå från ett tydligt barnperspektiv och barnets bästa ska alltid stå i centrum. Barnen ska ha möjlighet att påverka beslut som rör dem och bjudas in att påverka i de verksamheter som de deltar i eller får stöd av. I Stockholm ska barnens perspektiv och barnrättsperspektivet ta en självklar plats i hela staden. Barn i utsatta miljöer ska få det stöd de behöver oavsett om utsattheten grundas i föräldrars skadliga bruk och beroende, våld i hemmet, hemlöshet eller ekonomisk utsatthet.

Stockholm ska vara en stad där alla barn och unga ges möjligheter att utvecklas efter sina egna förutsättningar. Därför prioriteras satsningar på barn och unga. Avgifter som hindrar barn och ungdomar från att delta i kultur, fritid och idrott utifrån deras egen vilja och deras egna drömmar ska hållas låga eller sänkas så att ingen stängs ute.

Barn och unga ska ha tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar obeaktat kön, socioekonomiska förutsättningar, funktionsnedsättning eller var i staden de bor. Fritidsverksamheterna kan, utöver det direkta värde de har för barn och ungdomar, också vara en skyddsfaktor i barn och ungas liv. Utbudet ska vara anpassat till målgruppens önskemål och behov. En meningsfull fritid främjar så väl långsiktig hälsa som lärandet och sociala förmågor.

Fritid, skola och föreningsliv ska ömsesidigt stödja varandras arbete med att tillsammans med vårdnadshavare stärka ungdomar i deras utveckling. Tillgången till kultur- och idrottsaktiviteter för barn och unga ska breddas. Staden ska i detta både samverka mellan de egna nämnderna och arbeta nära civilsamhället.

Fritidsverksamheter och mötesplatser för unga hbtqi-personer ska stärkas. Sommarkolloverksamheten ska utvecklas så att den når ut till fler.

Parklekar, öppen förskola och fritidsgårdar ska vara mötesplatser med generösa öppettider och med trygga vuxna förebilder. Det ska finnas parklekar i alla delar av staden.

Alla barn ska ha möjlighet att upptäcka natur omkring sig och ha tillgång till en hälsosam miljö. Stockholm ska därför tillgängliggöra för lek och aktiviteter för barn i våra naturområden. Stockholm ska vara en giftfri stad för barn där skadliga material och plaster fasas ut.

Stadens öppna fritidsverksamheter ska vara mötesplatser med närvarande och trygga vuxna förebilder. Den öppna fritidsverksamheten är en del av det trygghetsskapande arbetet och ska utvecklas vidare.

Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

En bra start i livet börjar i förskolan. I förskolans verksamhet får barnen stimulans och möjlighet att utvecklas och lära, med leken som centralt verktyg. Förskolans kompensatoriska uppdrag är avgörande för att alla barn i Stockholm ska få jämlika livsvillkor och livschanser oavsett var i staden de bor. Därför ska de förskolor där barnen har störst utmaningar också vara de förskolor som får mest resurser. Förskolans pedagogiska verksamhet och skolförberedande uppdrag ger goda möjligheter för fler barn att klara skolan och minska risken för utanförskap.

För att öka jämlikheten ska staden utveckla den pedagogiska verksamheten och höja likvärdigheten i stadens förskolor. Stockholms stad ska därför intensifiera arbetet med att ge stöd till förskolorna och deras systematiska kvalitetsarbete, för att i större utsträckning genomföra kärnuppdraget att erbjuda undervisning utifrån förskolans läroplan med ännu högre kvalitet.

Förskolan behöver öka andelen utbildad personal i form av legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare. När Stockholm rekryterar och utbildar fler förbättras också förutsättningarna för fler förskolor att minska storleken på barngrupper och öka personaltätheten. Det bidrar till att fler barn får den utveckling de har rätt till. Målet att minska barngruppernas storlek är fortsatt viktigt.

Barn som inte går i förskolan får det svårare i grundskolan. Inskrivningsgraden är idag lägre i de delar av staden där de barn som gagnas mest av förskolans kompensatoriska arbete bor. Staden ska därför prioritera och förstärka de insatser som syftar till att öka inskrivningsgraden i förskolan, i synnerhet i ytterstaden.

En central uppgift för förskolan är att jobba med barns språkutveckling. Stockholm ska därför genomföra en samlad satsning på språk i förskolan, som stärker såväl pedagogernas svensk-kunskaper, som språkutvecklande arbetssätt. I detta arbete är barnens tillgång till kultur och läsande centralt. Förskolan ska därför verka för att fler barn ges möjlighet att ta del av och upptäcka professionell kultur och eget skapande.

För att tidigt förebygga socialt utanförskap bland barn behöver förskolan få en tydligare roll i det förebyggande arbetet. Samverkan med aktörer så som socialtjänsten och barnavårdscentraler ska utvecklas. Det finns ett behov av förebyggande insatser redan i förskolan. Därför ska stadens barnhälsoarbete utvecklas.

Rätten till förskola ska värnas och utvecklas. Barn som tillhör nationella minoriteter ska erbjudas barnomsorg enligt gällande lagstiftning och det ska vara enkelt att få barnomsorg på obekvämt arbetstid för de som behöver. Samtidigt ska verksamheten ges förutsättningar att utvecklas.

Stadens förskole- och skolgårdar behöver bli bättre, grönnare och mer klimatanpassade. Arbetet med att implementera lekvrdesriktlinjer och skapa gröna skolgårdar ska därför fortsätta. Det ska vara prioriterat att plantera mer träd och buskar på gårdar där temperaturerna är för höga. Möjlighet till odling och uterum för undervisning ska främjas. Traditionella material och hårdgjorda ytor ska bytas ut så att det blir mer naturmaterial och gröna ytor. Samtidigt ska tillräckliga ytor, eller kompensatoriska insatser, vara en viktig målsättning för arbetet med att utveckla förskole- och skolgårdar. Förskolor ska arbeta med lärande om hållbar utveckling och för att barn ska få möjlighet att upptäcka naturen i sin närmiljö.

I Stockholm ska alla elever oavsett bakgrund ges likvärdiga möjligheter och förutsättningar att nå kunskapsmålen i skolan. Staden ska därför prioritera insatser som förbättrar elevernas kunskapsresultat och bryter skolsegregationen. En lyckad skolgång är en avgörande skyddsfaktor för resten av livet.

Samverkan mellan förskola och skola ska stärkas för att säkra en bra och trygg övergång för alla barn.

Tidiga insatser för att öka kunskapsutvecklingen inom språk och matematik ska ges större tyngd och goda ekonomiska förutsättningar. Genom ökad personaltäthet och mer individualiserat stöd ges varje barn utökade möjligheter att tidigt få de nycklar som krävs för att klara skolan. Tidiga insatser är viktiga och ska prioriteras för att förhindra senare avhopp från skolan, som riskerar att bli kostsamma för individen och samhället.

En viktig åtgärd för att öka elevernas kunskapsresultat i skolan är att öka likvärdigheten. Skillnader i skolresultat utifrån elevers socioekonomiska förutsättningar är idag dessvärre uppenbara. Ingen stad med höga ambitioner för kunskap och sammanhållning kan nöja sig med att en fjärdedel av eleverna i årskurs 9 inte har behörighet till gymnasiet i stadens mest utsatta skolor. Därför behöver staden fortsätta arbeta särskilt intensivt med att höja kunskapsresultaten i utsatta områden. En viktig del i det är att verka för att det finns kommunala skolor i alla delar av staden och att de skolor där eleverna har störst utmaningar också är de skolor som får mest resurser.

Parallellt behövs ett bredare arbete för att höja kunskapsresultaten i alla skolor. En ökning av den lärarledda tiden för varje enskild elev förbättrar både studiero och elevprestationer. Grundskolan ska därför successivt ges stärkta ekonomiska förutsättningar att öka den lärarledda tiden. Målet är att på sikt göra ett tvåläraarsystem möjligt för fler grundskolor i Stockholm. För att kunna göra detta behöver staden arbeta aktivt med att långsiktigt rekrytera fler behöriga lärare.

Den psykiska ohälsan blir allt större bland eleverna i Stockholms stad. Särskilt flickor är drabbade. Viktiga delar i arbetet framåt är att stärka elevhälsans finansiering för att säkerställa tillräcklig närvaro i samtliga skolor. Även samverkan mellan elevhälsa/ungdomsmottagningar och BUP, första linjens psykiatri och socialtjänsten behöver stärkas.

Stockholm ska säkerställa att alla barn som har rätt till särskilt stöd i skolan ska få det. Därför ska skolor jobba aktivt med att höja kunskapsnivån inom skolans personalkategorier, exempelvis i fråga om barn med NPF-diagnoser.

Stockholms stad har kraftigt byggt ut särskilda undervisningsgrupper för elever i behov av särskilt stöd inom den kommunala skolan och ska fortsätta verka för att tillgodose behovet hos denna elevgrupp.

En lyckad skolgång är det allra viktigaste för att förebygga att barn och unga hamnar fel i livet. Det blir därför allt viktigare att socialtjänsten är en naturlig del i skolan och lätt kan möta barn och ungas behov i ett tidigt skede. På de skolor där det finns omfattande behov ska socialtjänsten finnas på plats. Satsningen på skolsociala team ska fortgå och intensifieras. Samverkan behövs på samma sätt mellan socialtjänsten och fristående skolor. Skolorna ska fortsätta arbeta med den framgångsrika metoden Mentorer i Våldsprevention (MVP). Staden ska också möjliggöra fler trygga platser för barn och unga i anslutning till skolan. Därför har exempelvis avgifterna för stadens fritidsklubbar avskaffats, så att ingen ska behöva avstå verksamheten av ekonomiska skäl.

Läsande, språkutveckling och kultur ska vara en självklar del av skolan. Stadens skolbibliotek ska stärkas och i samverkan med kulturskolan och professionella kulturaktörer, ska närvaron av kulturinslag öka i skolan. Fler elever ska ges möjligheter till eget skapande i skolan. Modersmålsundervisningen och flerspråkig undervisning ska utvecklas.

Alla skolor ska ges bra förutsättningar att arbeta med lärande för hållbar utveckling och fler skolor ska kunna certifiera sig som "skola för hållbar utveckling". Naturskolorna ska ges bättre förutsättningar att nå fler.

Fler elever inom gymnasiet ska fullfölja sin utbildning. Staden ska tillsammans med gymnasieskolor och andra nämnder preventivt fånga upp, följa upp och prioritera åtgärder som innebär att fler elever når kunskapsmålen och samtidigt ökar sin närvaro i gymnasiet. Stockholm ska också prioritera kvalitetsförbättrande insatser för både yrkesprogram och introduktionsprogram.

Arbetet inom gymnasierregionen ska ses över både avseende ekonomiska aspekter och möjligheterna för elever från Stockholms stad att få utbildning på rimligt avstånd. Utgångspunkten för översynen, och i förlängningen för gymnasierregionen som sådan, är dels att stärka regionens kompetensförsörjning och dels att den underfinansiering som skett inom ramen för den regionala samverkan under de senaste tio åren måste brytas.

Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Arbetet för jämlikhet, jämställdhet och mot segregation är avgörande för att alla stockholmare ska få goda livsvillkor, möjlighet att förverkliga sina drömmar och leva fria liv. En grundläggande förutsättning för att uppnå det är ett starkt välfärdssamhälle som ger skydd och stöd när livet är som mest skört.

Socialtjänstens insatser och förbyggande arbete ska säkras. Goda metoder och arbetssätt ska spridas inom staden för att stärka kvaliteten i välfärden. Stadens medel för sociala investeringar ska användas för att stimulera långsiktiga och innovativa insatser.

Genom tillit och god arbetsmiljö för medarbetarna skapar staden förutsättningar för att invånarna och brukarna ska kunna få stöd av hög kvalitet. Arbetet för att skapa bättre arbetsvillkor för medarbetarna ska fortsätta och handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare ska fortsätta.

Samhällets insatser ska vara såväl långsiktiga som grundade i vetenskap och beprövad erfarenhet om vad som är effektivt. Likställighet ska säkerställas och alla stockholmare ska få de insatser och det stöd och skydd de har rätt till, oavsett var i staden de bor.

Öppenvårdsinsatserna ska utvecklas och den som söker hjälp ska enkelt och snabbt ges stöd oavsett om det handlar om stöd i föräldraskapet eller skydd från våld.

Barn och unga ska växa upp i goda och trygga miljöer. Med utgångspunkt i barnets bästa ska stöd, omsorg och vård ges till de som behöver det. Arbetet behöver utvecklas och nya vägar behöver prövas för att identifiera barn som lever i utsatthet så att insatser kan ges tidigt. Staden ska säkra bra och trygga boenden för barn och unga som omhändertas. För att öka kvaliteten och undvika att betala överpriser för bristfällig kvalitet ska staden öka andelen utförarverksamheter inom barn- och ungdomsvården som bedrivs i egen regi. Staden ska verka för att fler familjecentraler skapas, där exempelvis barnavård och mödravård, öppen förskola och socialtjänst verkar tillsammans.

Mäns våld mot kvinnor, långt ner i åldrarna, är ett stort samhällsproblem. Ingen ska tvingas att stanna kvar i en våldsam eller destruktiv relation. Arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska intensifieras. Arbetet ska präglas av ett starkt barnrättsperspektiv. Våld i nära relationer ska aktivt förebyggas. Det ska vara enkelt för våldsutsatta att söka samhällets stöd och skydd och detta ska ges snabbt. Genom implementering av Bryt upp-programmet och pågående översyner av samhällets stöd till den som utsätts för våld, sexuellt förtryck, prostitution och människohandel ska staden säkerställa att insatser ges till alla som behöver det. Kunskaperna om gömda kvinnor och barn och deras trygghet och rättigheter ska vara goda.

Skyddat boende ska garanteras för den som utsätts för våld och förtryck. Kvinnojourerna är en viktig samarbetspartner i arbetet mot mäns våld mot kvinnor och det hedersrelaterade förtrycket. Jourernas långsiktiga ekonomiska förutsättningar att bedriva sitt arbete ska säkras. Förturssystemet och stadens genomgångsbostäder bidrar till att, där det behövs, trygga ett varaktigt boende för kvinnor och barn som flytt från våld.

Alla stockholmare ska kunna delta i samhällslivet på lika villkor. Genom ett målinriktat arbete ska staden säkra rätten till arbete, ledsagning, ledsagarservice, hälsofrämjande insatser, mötesplatser och anpassade boenden. Målsättningen är att med ledsagning, ledsagarservice och stödsatser möjliggöra för alla att leva ett självständigt liv. Arbetet för att öka antal bostäder med särskild service enligt LSS och SoL har stärkts och antalet nya bostäder ökar.

Stödet till utsatta grupper ska fortsätta genom att bland annat erbjuda platser på härbärgen samt råd- och stödverksamheter.

Nyanlända som bosätter sig i Stockholm ska erbjudas stöd för en snabb etablering i skola, i arbetsliv och i samhället. Samverkan med civilsamhällesorganisationer som bedriver verksamheter för nyanlända är en viktig del i detta arbete.

Staden ska öka tilliten till trygghetssystem genom att stärka det förebyggande arbetet i syfte att redan från början undvika fel, exempelvis rörande felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd.

Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Stadens äldre invånare ska vara trygga med att deras stadsdel och stad är trivsamt att leva, bo och åldras i. Äldre stockholmares röster ska bli hörda i aspekter som rör deras levnadsvillkor. De ska kunna ha hög livskvalitet, god hälsa och leva ett självständigt liv så länge som möjligt oavsett funktionsförmåga och stadsdel. Stockholm ska vara en åldersvänlig stad, med ett äldre perspektiv i stadsplaneringen. Sociala och kulturella

aktiviteter, liksom möjligheter till fysisk aktivitet ska finnas i alla stadsdelar. Det digitala stödet för äldre ska öka.

Staden ska bedriva en högklassig äldreomsorg där äldres självbestämmande och medarbetarnas yrkesmässiga kompetens ökar kvaliteten i verksamheten.

När antalet äldre ökar kommer det att behövas fler anställda för att säkra en kvalitativ omsorg. Staden ska därför inleda ett partsgemensamt arbete för att säkra att fler vill jobba i äldreomsorgen. Genom att tillsammans med fackliga organisationer arbeta fram konkreta insatser inom exempelvis arbetsmiljö, arbetstid och lönebildning ska fler kunna jobba kvar och fler vilja börja jobba i omsorgen. För detta gemensamma arbete reserveras 50 miljoner kronor per år under fyra år för att kunna finansiera insatser som parterna enats om. Inom ramen för dessa insatser ska en pilot för kortad arbetstid prövas. Syftet, utöver att säkra kompetensförsörjningen, är att också stärka hälsa och återhämtning vilket i sin tur kan bidra till ökad kvalitet och kontinuitet.

Äldre ska möta omsorgspersonal som de känner igen. Bemanningen ska stärkas. Kontinuiteten ska öka också genom att stärka hemtjänsten i egen regi. Tillsvidareanställning ska vara norm och andelen timanställda ska fortsätta minska. Bemanning vid frånvaro ska främja kontinuiteten i hemtjänsten, exempelvis genom en kommunal bemanningspool. Arbetet med att ta bort minutstyrningen i hemtjänsten fullföljs. Medarbetarnas språkkunskaper ska nyttjas som en resurs i verksamheten. Den medicinska kompetensen på särskilda boenden ska höjas och Stockholms stad ska sträva efter en kommunaliserad hemsjukvård. Samarbetet med Region Stockholm ska intensifieras så att ingen faller mellan stolarna vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Staden ska säkerställa att korttidsplatser finns som motsvarar behoven, vilket inbegriper även de anhörigas behov av avlastning. Insatserna för att minska den psykiska ohälsan bland äldre behöver öka.

För att behålla och rekrytera medarbetare behöver staden förbättra arbetsvillkoren och arbetsmiljön. Antalet medarbetare per chef i stadens äldreomsorg kommer genom stadens riktlinjer att minska vilket stärker förutsättningarna för ett närvarande ledarskap. Satsningar för en bra arbetsmiljö är grundläggande i stadens alla verksamheter. Ett exempel på satsningar är att staden ska erbjuda arbetsskor till anställda i välfärdssektorn där det behövs.

Med de äldre i fokus och för att förbättra personalens villkor, samt främja seriösa aktörer och öka kvaliteten, ska kraven skärpas i LOV- och LOU-avtalen i hela äldreomsorgen.

Alla äldre har rätt till ett tillgängligt och tryggt boende. Äldreboendeplaneringen ska fortsätta utvecklas, så att behovet av boenden tillgodoses. Staden ska bygga fler seniorbostäder och säkerställa att de har nära tillgång till ett aktivitetscenter. Staden behöver ta ansvar för att tillräckligt med boenden byggs. Den kommunala rådigheten behöver därför öka. Staden ska tillämpa 60/40-principen för vård- och omsorgsboenden. Staden ska samtidigt intensifiera arbetet med att skydda äldre mot kommande värmeböljor. Fler boenden ska starta för äldre hemlösa.

Långsiktigt är en av äldreomsorgens största utmaningar att säkra tillräckligt med kompetens och väl utbildad personal. En satsning på vuxen- och yrkesutbildningar och fler utbildningsplatser behövs därför för att säkerställa kvaliteten och stärka kompetensförsörjningen i omsorgen. På samma sätt är det centralt att insatserna för kontinuerlig och ökad kompetensutveckling av de redan anställda säkras.

Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

I en tid där vetenskap, det fria ordet, konst och kulturuttryck alltmer ifrågasätts är det viktigare än någonsin att stå upp för ett starkt fritt kulturliv och robusta kommunala kulturinstitutioner som skapar både tillgång och förutsättningar för kultur och eget skapande för alla stockholmare.

Det fria kulturlivet är själva grunden för Stockholm som kulturstad. Stödet till det fria kulturlivet ska stärkas under mandatperioden och kulturutövarna ska ges goda förutsättningar, exempelvis genom att hyror för kulturlokaler hålls på en överkomlig nivå och att fler ateljéer skapas för konstnärer. Ett stort utbud av klubb-, kultur- och livescener är ett viktigt uttryck för en levande stad och staden ska därför underlätta förutsättningarna för etablerande och bevarande av dessa.

Kulturskolan är en viktig del av välfärden i Stockholm. Kulturskolans grundtanke om att barn och unga oavsett var de kommer ifrån eller under vilka förhållanden de växer upp ska ha samma möjligheter att upptäcka, pröva på och utveckla sitt eget skapande är centralt. Därför satsar Stockholms stad på kulturskolan. Genom ett större förändringsarbete och genom långsiktigt sänkta avgifter ska kulturskolan bredda deltagandet i syfte att bättre nå barn och unga på lika villkor.

Biblioteken är stockholmarnas närmsta kulturinstitution som varje dag erbjuder kultur, kunskap och samhällsservice. Antalet bibliotek som erbjuder meröppet ska successivt utökas. Biblioteken spelar en viktig roll för att främja barn och ungas läsvanor, därför ska de läsfrämjande insatserna utökas. Internationella biblioteket på Kungsholmen och arbetet med flerspråkig litteratur ska utvecklas.

Kulturhuset Stadsteatern ska vara en plattform för en mångfald av kulturformer. Här finns plats för stora publiksuccéer såväl som experimentell kultur för en smalare publik. Stockholm ska fortsätta att stödja Fristadsprogrammet som är en central del i att värna yttrandefrihet och konstnärlig frihet.

Gatukultur och gatukonst är kulturuttryck som är lättillgängliga och som skapar glädje och mervärde i stockholmarnas vardag. Det ska skapas mer konst och kulturella upplevelser i stadens offentliga miljöer bland annat genom tillfällig konst, popup-teater, graffitiväggar och muralmålningar.

Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat. En förutsättning för ett levande föreningsliv är tillgängliga och ändamålsenliga mötes- och samlingslokaler. Därför ska stödet till de föreningsdrivna samlingslokalerna stärkas och fler föreningslokaler ska tillskapas under mandatperioden.

Idrottande och rörelse är avgörande för stockholmarnas hälsa och välmående. Här ska alla barn och unga kunna idrotta oavsett ekonomiska förutsättningar. God tillgång till idrottshallar, spontanidrottsytor och ett levande idrottsliv i alla delar av staden är nödvändigt för att fler barn och unga ska få möjlighet att utöva idrott på lika villkor. Staden ska bedriva en aktiv och jämställd idrottspolitik som sänker trösklar.

En stor utmaning som Stockholm står inför är att bygga ikapp anläggningsbristen som råder i staden. Därför ska utbyggnadstakten av idrottsanläggningar vara fortsatt hög och långsiktigt hållbar. Befintliga bestånd ska rustas och i de fall idrottsytor tas i anspråk av annan bebyggelse ska ersättningsytor presenteras innan så sker.

Stockholm ska vara en stad där invånarna har inflytande över stadens utbud av idrott och goda möjligheter ska finnas att utöva sin idrott oavsett nivå. Hälsoperspektivet ska

genomsyra stadens verksamheter. Både breddidrott, spontanidrott och elitidrott ska ha möjlighet att utvecklas i Stockholm.

Simkunnigheten i staden ska öka. Att kunna simma är en livsviktig kunskap och stadens simskola ska vara öppen och tillgänglig för alla barn oavsett familjens inkomstnivå och oavsett var i staden man bor. Staden ska erbjuda fler barn simskoleplatser och fler särskilda satsningar ska riktas mot områden där simkunnigheten är låg.

Idrottsrörelsen spelar en viktig roll för integrationen och bidrar till möten mellan människor. Staden ska stödja föreningar och ledare i arbetet för att nå ökad demokrati, hälsa och integration genom ett ökat ekonomiskt stöd och att fortsätta utbilda i rättigheter, normkritik och likabehandling. Det ideella engagemanget i föreningslivet spelar en viktig roll för ett levande civilsamhälle. Ideella föreningar och andra fristående aktörer i civilsamhället som får stöd av staden ska aktivt arbeta för att motverka all form av diskriminering, mobbning, kränkande behandling och kriminell verksamhet.

Friluftslivet i staden ska stärkas. Stockholms grönområden och stränder ska vara tillgängliga för alla och enkla att hitta till. Stadens närhet till vatten ska också tas tillvara genom att öka möjligheterna till bad, såväl sommar- som vintertid. Utomhusbadens betydelse som en samlingspunkt under sommarhalvåret är viktiga. Rekreation och bad i närområdet ska vara tillgängligt för alla oavsett inkomst.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Världen befinner sig i ett klimatnödläge. Artdöden ökar lavinartat och den biologiska mångfalden utarmas på land och i vatten. Samtidigt slår koncentrationen av koldioxid i atmosfären nya rekord och människor drabbas av katastrofer orsakade av det förändrade klimatet. Klimatförändringarna utgör ett hot mot människors hälsa och allt livs fortlevnad.

Invånarna i Stockholm har generellt höga inkomster och en hög konsumtion jämfört med stora delar av övriga världen. Samtidigt är det stora skillnader inom staden i hur mycket olika stockholmare bidrar till miljö- och klimatförändringar. En viktig princip är att de som släpper ut mest måste minska sina utsläpp mest. Människor drabbas också olika hårt av klimat- och miljöförändringarna. På global nivå såväl som i Stockholm är ofta de människor som drabbas hårdast av miljö- och klimatkrisen också de som har bidragit minst till dess uppkomst. Stadens verksamheter ska utformas så att de främjar omställningen till ett mer hållbart och resurseffektivt samhälle som tar hänsyn till rättviseperspektivet. De åtgärder som genomförs ska bidra till ett mer jämlikt och jämställt samhälle och inte öka orättvisor mellan individer och grupper. Sårbara grupper ska skyddas. Omställningen i sig är en rättvisehandling och en bromsad omställning ökar ojämlikhet och orättvisa.

Städer har en viktig roll i omställningsarbetet och Stockholms stad ska vara världsledande i att minska utsläppen. Det kommer inte bara bidra till en lägre utsläppsnivå, omställningen kommer också leda till nya sätt att konsumera, resa, jobba och bo. Redan nu kan man se hur detta skapar en ekonomisk utveckling och nya jobb. Stockholm ska leda övergången till nya gröna jobb och hållbara levnadssätt. Grundprincipen för stadens arbete ska vara att den som förorenar och släpper ut ska vara den som betalar. Stadens miljö- och klimatåtgärder ska genomföras där de mest effektivt bidrar till att uppnå stadens miljö- och klimatmål.

Stockholm ska vara klimatpositivt senast år 2030. Detta ska ske genom både utsläppsminskande åtgärder och koldioxidlagring. För att nå målet ska stadens miljöprogram och klimathandlingsplan implementeras.

Stockholms stad och stockholmarna orsakar stora utsläpp av koldioxid i andra delar av världen genom sin konsumtion. Staden har som mål att konsumtionsutsläppen ska halveras till år 2030. Staden ska inom ramen för sin rådighet, som innefattar exempelvis upphandlingar, inköp och kommunikation, vidta åtgärder för att nå målet.

Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Målet är att Stockholms stad senast år 2040 ska vara helt fossilbränslefri och att stadens egen organisation ska vara fossilbränslefri senast år 2030. Klimatbudgeten och arbetet enligt klimathandlingsplanen är viktiga verktyg för att uppnå detta. Staden ska genom strategiska klimatinvesteringar minska utsläppen och stärka klimatanpassningen. Både egna investeringsmedel och ett ökat nyttjande av statliga medel och EU-medel bidrar till detta. Klimatmiljarden kvarstår även under denna mandatperiod och merparten av dessa medel ska användas till utsläppsminskande åtgärder.

För att Stockholm ska bli fossilbränslefritt år 2040 måste hela samhället ställa om. Staden ska därför samarbeta med näringslivet, civilsamhället och akademien för att åstadkomma förändring. Staden ska verka för utfasning av fossil plast bland annat genom ökad utsortering och materialåtervinning av plast. Förbränningen av fossil plast ska fasas ut.

Under mandatperioden är målet att energianvändningen i kommunens fastigheter och verksamheter ska minska med minst 10 procent genom smart digital styrning, utfasning av direktverkande elsystem och energikrävande belysning samt energieffektiviserande åtgärder vid renovering och ombyggnation. En plan ska tas fram för energieffektivisering av fastigheter samt för hur staden även i övrigt kan minska sin energianvändning, med särskilt fokus på verksamheter med hög elanvändning och användningen under de timmar då efterfrågan är som störst.

För att möta utmaningarna med energitoppar ska staden arbeta för att öka energilagringen i fastigheter. Den lokala och regionala elproduktionen ska öka för att möta framtida utmaningar med effektbrist. Staden ska fortsätta utreda om och på vilket sätt ökad lokal och regional elproduktion kan understödjas av kommunala insatser. Elbaserad uppvärmning ska undvikas och solceller ska installeras på stadens fastigheter där det lämpar sig. Inom ramen för gällande lagstiftning avseende bygglov ska staden underlätta installationen av solceller på tak. Staden ska driva på utbyggnaden av vindkraft till havs och på land i Stockholmsområdet.

För att nå målet om ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 måste Stockholms ekonomi gå från att vara linjär till cirkulär. Stockholms avfallshantering ska därför vara kretsloppsanpassad och cirkulär. Det ska vara enkelt för alla stockholmare att återbruka och återvinna. Matavfall ska sorteras för att användas till att producera biodrivmedel och biogödsel och trädgårdsavfallet ska bli biokol som kan användas i stadens odlingar och minska stadens klimatpåverkan.

För att stödja omställningen till ett cirkulärt samhälle ska staden stödja, etablera och driva återbruk i alla delar av staden. En hållbar plastanvändning är en central faktor i stadens klimatarbete. Goda exempel ska spridas och arbetet utvecklas.

Staden ska undvika rivning av funktionsdugliga byggnader i stadens ägo, och i första hand arbeta med ombyggnation eller tillbyggnad när fastighetens användningsområde behöver förändras. Om så inte är möjligt ska krav ställas på demontering och återbruk av delar.

Arbetet för ökad koldioxidlagring ska påskyndas så att BECCS-anläggningen i Värtan är färdigställd under kommande år. Staden ska pröva och aktivt verka för att ta tillvara den potential som kan finnas i att skapa kolsänkor genom att samförbränna slam och biobränsle i kraftvärmeverk och sedan återföra den fosforrika askan till skogen och därmed öka skogstillväxten. Arbetet för att undersöka möjligheten för staden att producera biokol fortsätter. Även naturliga kolsänkor såsom våtmarker och skog ska skyddas och främjas för att minska stadens klimatavtryck.

Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Stockholm ska vara en stad full av liv som också erbjuder en god livskvalitet för alla stockholmare: rent vatten och ren luft, möjligheter till avkoppling, motion och rekreation över hela staden. Stockholmarna vill kunna vara vid stadens vatten och dessa miljöer ska göras mer attraktiva. Stadens kajer ska utvecklas till populära promenadstråk.

Stockholms stad ska skydda och stärka stadsnaturen och den biologiska mångfalden. De ekosystemtjänster som stadens parker, gatuträd och naturreservat bidrar med spelar en avgörande roll för såväl stockholmarnas hälsa och deras möjlighet till rekreation som för stadens resiliens inför ett förändrat klimat. Det är viktigt att tillämpa ett effektivitets- och rättviseperspektiv när åtgärder prioriteras.

En förutsättning för detta är att det skapas en ändamålsenlig och mer likvärdig grön infrastruktur över hela staden och att stadens krontäckningsgrad ökar. Stadens fyra fokusområden är prioriterade och åtgärderna ska knytas till den grönstrukturplanering som har påbörjats i översiktsplanen och i de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald.

Mer natur ska skyddas för dagens och morgondagens stockholmare och det strategiska arbetet för att stärka den gröna infrastrukturen ska fortsätta. Stadens arbete för att nå målet om ökad grönska och stärkt biologisk mångfald ska intensifieras. Ökade satsningar ska ske på drift och investeringar i stadsmiljö, parker och grönområden i både ytter- och innerstad, med fokus på stärkt biologisk mångfald utifrån översiktsplanens mål om att värna gröna samband, skyfallsåtgärder och motverkande av värmeöar i enlighet med riktlinjerna för Grönare Stockholm samt utifrån stadens skyfallsmodellering och värmekartering med prioritet på platser med störst behov. Det stadsövergripande trädmålet ska gälla alla gator, torg och parker i hela staden. Skogsbruk som bedrivs på mark som Stockholms stad äger ska kunna ske hyggesfritt från och med år 2026.

Handlingsplanen för biologisk mångfald ska genomsyra stadens arbete. Stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald har tagits fram och dessa ska nu successivt implementeras. Intresset för att odla är växande och fler platser ska finnas för de som vill odla i staden. Urban odling bidrar både till den biologiska mångfalden och till att höja stockholmarnas livskvalitet och staden ska därför se över möjligheten att öka stadsodlingen.

De flesta organismer är inte anpassade till en belyst nattmiljö och behöver skyddas från ljusföroreningar, i synnerhet nattlevande arter. Stockholm ska vara en föregångskommun inom området och därför ska staden implementera strategin för stadens utomhusbelysning.

Matens klimatavtryck ska begränsas och i större utsträckning vara ekologisk, växtbaserad, närproducerad och säsongsanpassad i stadens verksamheter. Stöd och utbildning samt ett fortsatt aktivt upphandlingsarbete ska bidra till att målet att minst 70 procent av maten som serveras i stadens verksamheter ska vara ekologisk uppnås.

Staden ska i upphandlingar ställa krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i livsmedelsproduktionen motsvarande den nivå som gäller i svensk lagstiftning.

Klimatet förändras och förekomsten av skyfall och värmeböljor ökar. Handlingsplanen för klimatanpassning ska därför revideras. Klimatanpassningsarbetet, utifrån genomförda skyfalls- samt värmekarteringar, ska vara integrerat i stadsbyggnadsprocessen. Staden ska kartlägga de risker klimatförändringarna medför i syfte att förebygga och minska samhällsstörningar och stadens försäkringskostnader. Tidigt i planprocessen ska det säkerställas att asfalterade eller andra hårdgjorda ytor minimeras, samt att dagvattendammar, diken och våtmarker planeras in och träd planteras för att stärka stadens motståndskraft mot skyfall och värmeböljor. Dricksvattenfontäner ska sättas upp i hela staden, särskilt i de områden som pekats ut som riskområden för värmeöffekter.

Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Transporter är den största källan till klimatutsläpp i Stockholm. Elektrifiering, ökad inblandning av biodrivmedel och minskad fordonstrafik är enligt Trafikverkets analyser viktiga verktyg för att nå klimatmålet för inrikes transporter. I scenariot från år 2016 visar Trafikverket att storstadsregionerna behöver minska biltrafiken med 30 procent. Förutsättningarna att genomföra detta mål är avhängigt såväl lokal som regional och nationell politik. Staden ska inom sin rådgivning, samt i samverkan med statliga, regionala och privata aktörer jobba för målets genomförande. Staden ska ha som målsättning att fram till år 2030 minska utsläppen från transportsektorn med 80 procent jämfört med år 2010. Privatbilismen behöver minska för att nå klimatmålen, minska buller och förorening av vatten samt förbättra luften. Samtidigt behöver biltrafiken också minska för att öka framkomligheten och för att skapa en tryggare och mer levande stad med mer plats för människor istället för bilar. Fler ska kunna välja kollektivtrafik, cykel och gång. Målet om en utsläppsfri innerstad till år 2030 står fast.

Ökad framkomlighet för gång, cykel och kollektivtrafik i enlighet med framkomlighetsstrategin ska genomsyra stadens arbete och vara utgångspunkten för trafikinämndens investeringar.

Bostäder, service, arbetsplatser och fritidsaktiviteter ska vara lätta att nå med kollektivtrafik. Det behövs en offensiv framkomlighetssatsning för bussarna. Busstrafiken ska prioriteras i hela staden, till exempel genom fler busskörfält på lämpliga sträckor, bättre trafikövervakning och ökad prioritering i trafiksignaler. Staden ska verka för att Spårväg Syd, med en nyttoskapande sträckning som möjliggör stadens planerade bostadsbyggande, och som ger goda anslutningar till kollektivtrafik vid bytespunkterna Flemingsberg, Skärholmen, Bredäng, Fruängen och Älvsjö, fullföljs och att berörda kommuner, Region Stockholm och staten fortsatt bär sin andel av kostnadsfördelningen. Stadens mål om minskad biltrafik med 30 procent till 2030 ska beaktas vid val av Spårvägens sträckning. Staden ska även bidra till bättre förutsättningar för pendelbåtstrafik. Staden ska sträva efter att nå en överenskommelse med Region Stockholm, staten och Lidingö stad om byggstart för Spårväg City till Ropsten under mandatperioden, där regionen står för huvuddelen av finansieringen.

Människor i rörelse ger staden liv och gynnar den lokala handeln. Därför ska Stockholm vara en grön promenadstad. Antalet sommar- och vinterplatser på kajer, gator och torg ska öka och de kulturella inslagen i Levande Stockholm stärkas. Fotgängarperspektivet ska stärkas i stadens trafikinvesteringar och åtgärder genomföras som breddade trottoarer, gångstråk och övergångsställen samt fler gångfartsgator och gågator.

Konflikten mellan gående och cyklister ska minska genom att tydligt separera gång- och cykeltrafiken. Det ska bli lättare att ta sig fram på stadens trottoarer året runt.

När fler resor sker på cykel minskar trängseln, bullret dämpas och luften blir friskare att andas. Stockholm ska sträva efter att bli Europas främsta cykelstad. Den storskaliga cykelsatsningen ska fortsätta med åtgärder som ger mer utrymme för cykel. Cykelbanor ska breddas och cykelgator ska införas. Ytterligare åtgärder prövas för att underlätta cyklandet från söderort.

Alla barn ska känna sig trygga i trafiken. Trafiksäkerheten ska öka i anslutning till skolor, förskolor och idrottsanläggningar samt andra miljöer där barn och unga rör sig i trafiken. Gatorna ska göras mer barnvänliga genom lägre hastigheter, trafiksäkerhetsåtgärder och fler gångfartsområden.

Insatser för stärkt laddinfrastruktur ska genomföras i alla stadens nämnder och bolag med en utbyggnad av antalet laddplatser både i ytterstad och i innerstad. En reviderad godsstrategi ska tas fram i samverkan med fastighetsägare för att bland annat öka elektrifieringen av leverans- och godstrafiken, samlastning och tysta nattleveranser.

Stadsplaneringen ska minska stockholmarnas beroende av bilen. Riktlinjer för projektspecifika och Gröna parkeringstal revideras för att styra mot lägre parkeringstal vid nybyggnation samt för att göra mobilitetstjänster till standard. Styrning mot en ökad andel parkering på tomtmark ska stärkas både i befintligt bestånd och vid nybyggnation. Vid planering ska säker och tillgänglig parkering för cyklar och lådcyklar skapas.

Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Stockholm ska vara en stad där luften är hälsosam att andas, våra vatten är rena och fulla av liv och vår miljö är rensad från skadliga kemikalier. Ingen stockholmare ska riskera försämrad hälsa på grund av att bo i staden. Luften och vattnet ska vara rent och det intensiva arbetet med att långsamt avgifta staden från gamla miljöskulder, men även stoppa nytillkomna gifter, ska fortsätta.

Buller och höga ljudnivåer är ett utbrett hälsoproblem. Grönskan ska användas som naturligt skydd för att skapa hälsosammare och trevligare urbana miljöer för fler stockholmare samtidigt som den bidrar till fler ekosystemtjänster. Därför ska stadens arbete med att skapa nya gröna bullerväggar fortsätta. Luftföroreningar har en negativ påverkan på både miljö och hälsa, i synnerhet för särskilt känsliga grupper.

År 2030 ska staden vara fri från skadliga, svårnedbrytbara och hormonstörande ämnen. Vi vill fortsatt prioritera arbetet med barn och ungas vistelsemiljöer samt vidareutveckla satsningarna på en giftfri miljö i förskola och grundskola. Staden ska växla upp arbetet med att sanera förorenade områden som ligger i anslutning till vatten eller där människor vistas för rekreation.

Stadens arbete med Handlingsplan för god vattenstatus ska intensifieras och takten i genomförandet av åtgärder behöver öka. Uppströms- och restaureringsarbetet behöver stärkas för att ekosystemen ska återhämta sig från historiska föroreningar samt undvika nya föroreningar. Växtbäddar och våtmarker behöver skapas för att rena dagvatten på väg till våra sjöar.

För att trygga stockholmarnas tillgång till ett friskt dricksvatten ska vatten- och avlopps nätet moderniseras och avloppsvatten renas från läkemedelsrester, PFAS, tungmetaller och mikroplaster genom innovativ reningsteknik. För att säkerställa att

stadens reningsverk kan klara av sitt uppdrag på lång sikt behöver vi stoppa tillförseln av skadliga ämnen i vårt avloppsvatten, i dagvattenledningarna och i övriga kretslopp. Stockholm ska vara en föregångskommun och utreda att införa ett stopp för inköp av produkter som innehåller PFAS, ftalater och bisfenoler, samt fasa ut dessa produkter och material som idag finns i staden.

Luftföroreningar har en negativ påverkan på både miljö och hälsa. Stockholms luftkvalitet har förbättrats och klarar idag miljökvalitetsnormerna på stadens gator men för att skydda vår hälsa måste luftkvaliteten fortsätta förbättras. Staden ska nå miljömålet för frisk luft samt utreda vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå Världshälsoorganisationens (WHO) nya gränsvärden för luftkvalitet. Effektiva insatser ska genomföras för att ytterligare förbättra luftkvaliteten. Stockholm ska, utifrån rättsligt utfall och så snart som möjligt, föreslå en utökning av miljözonen och ska därtill utvärdera införandet av miljözon klass 3. Arbetet att utveckla Gamla stan som en stadsmiljözon med mer plats för stadsliv och människor och mindre för bilar innebär att generösa ytor skapas i hela Gamla stan för vistelse, uteserveringar, lek och grönska. Som ett led i detta arbete ska Munkbroleden ge stor plats för gående och cyklister och Skeppsbrons gata breddas för gång och cykel, med så få korsningspunkter som möjligt mellan cyklister och fordonstrafik. Genomfartstrafik genom stadsdelen ska begränsas och samtidigt ska det möjliggöras för boende, leveranser och besökare att köra till och från stadsdelen.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Grunden för en väl fungerande stad är en stark ekonomi. Fler stockholmare i jobb skapar både individuellt och kollektivt välbefinnande. Stockholms stad ska bidra till fler jobb i sektorer som utvecklar staden. Gröna jobb samt kulturella och kreativa branscher växer i samverkan mellan privata företag och offentlig sektor. Stockholm ska vara en internationellt konkurrenskraftig region med öppen handel.

En stark ekonomi vilar på en fungerande kompetensförsörjning, bra infrastruktur, ett öppet och demokratiskt samhälle samt ett stabilt klimat. Tillsammans lägger de grunden för en fungerande näringspolitik. Staden ska konsekvent jobba för att Stockholm ska vara en region med tillväxt inom planetens gränser och som underlättar företagande och en växande arbetsmarknad.

Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Stockholms stads starka ekonomi borgar för en väl fungerande kommunal verksamhet. Utgångspunkten för den förda politiken är att välfärden, tryggheten och klimatomställningen ska ha de resurser som är nödvändiga för att Stockholms stads verksamheter ska fungera och utvecklas.

Välfärdsverksamheter ska prioriteras genom en god grundfinansiering. Generella effektiviseringskrav som inte grundas i faktiska effektivitetsvinster ska inte användas som ett indirekt sparbeting. Verksamheter ska styras utifrån en tillitsbaserad styrning.

Ekonomi i Stockholm ska präglas av ett perspektiv som främjar ekologisk och social hållbarhet. Hushållning med resurser är grundläggande för en god ekonomi och utvecklingen mot en cirkulär ekonomi ska bejakas, där resurser återvinns och återbrukas istället för att urholkas.

Investeringar ska göras för att klara behoven i en växande stad. Det finns stora och delvis eftersatta behov inom bostadsförsörjning, vård- och omsorgsboenden samt idrottsanläggningar. Det finns också stora behov när det gäller investeringar i

klimatomställning, framkomlighet och trygghet. Även underhållet av kommunala fastigheter behöver långsiktigt stärkas för att undvika kapitalförstöring och för att kunna erbjuda funktionella lokaler för stadens verksamheter och övriga hyresgäster.

Ska detta bli verklighet behöver ekonomin skötas ansvarsfullt. Investeringar ska till större delen finansieras genom starka ekonomiska resultat i staden som helhet. Grundläggande är en ansvarsfull ekonomisk politik med god budgethållning i alla verksamheter. I budget för år 2025 stärktes stadens budget kraftfullt genom att reserverna i Centrala medelsreserven rymde pengar för utvecklingskostnader och ej aktiverbara kostnader i samband med investeringar. Det innebar att kostnader som tidigare år tagits av resultatet i slutet på året nu budgeterades och finansierades. Samtidigt sänktes uttaget från Stockholms Stadshus AB jämfört med år 2024 vilket också stärkte finansieringen. Totalt sett minskades därmed lånebehovet med närmare 2 miljarder kronor. Samma principer gäller i budget för år 2026.

Till följd av historiskt hög inflation och minskade exploateringsintäkter på grund av sjunkande bostadsbyggande i Sverige har lånefinansieringen av investeringar i Stockholm ökat. Det finns därför nu behov av att såväl stärka kostnadskontrollen i befintliga projekt som att prioritera och fokusera på investeringsprojekt som ligger nära genomförande. Kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB har vidtagit åtgärder för att säkra att beslut om investeringar baseras på korrekta siffror och att uppföljningen av redan beslutade objekt stärks. Arbetet med att prioritera hårdare mellan investeringar fortsätter.

På samma sätt är det avgörande att staden undviker kostsamma modeller för finansiering av välfärd och investeringar. Skattemedel som stockholmarna bidrar med ska användas just till välfärd och service. Staden ska därför, så långt det är möjligt inom gällande lagstiftning, sträva efter och ställa krav på upphandlad verksamhet på ett sådant sätt att vinster i privata välfärdsföretag minimeras och välfärds kvalitet maximeras. För att skapa en bättre balans mellan privat och offentlig verksamhet ska verksamheter i egen regi öka. Därmed ökar också den demokratiska kontrollen och stadens beredskap.

Staden ska inte sälja samhällsfastigheter som verksamheterna har behov av på kort och lång sikt. Staden ska som huvudprincip själv äga och förvalta fastigheter som verksamheterna har behov av. Icke strategiska fastighetsinnehav kan avyttras om det stärker stadens ekonomi och bidrar till en långsiktigt hållbar egenfinansieringsgrad. Nämnder och bolag ska inte ersätta nya investeringar i egna lokaler med långtidshyrningar/leasing av privata aktörer eller liknande lösningar då dessa ofta både blir dyrare för staden och innebär sämre rådighet. Staden ska löpande pröva hur finansieringen av investeringar sker mest ändamålsenligt och hur staden kan få bästa möjliga kreditvillkor.

Nivån på kommunalskatten ska utgå från välfärdens behov och med de förutsättningar som staten ger. Under år 2023, år 2024 och år 2025 innebar effekterna av statsbidrag och skatteutjämning att Stockholms stad betalat in mer till staten än vad vi fått tillbaka. Och det är ett tilltagande bidrag Stockholm stad ger till staten. Bara under denna mandatperiod har Stockholms stöd till statsbudgeten ökat från knappt 4 miljarder till drygt 6 miljarder kronor. Sveriges Kommuner och Regioner har återkommande varnat för de effekter som regeringens och Sverigedemokraternas budgetar innebär för välfärden. I årets statliga budget används åtskilliga miljarder till skattesänkningar på fossila utsläpp, kapitalinkomster och de med högst inkomster. Samtidigt görs ingen höjning av generella statsbidrag till kommunerna. Parallellt höjs statens krav på kommunerna återkommande genom ny lagstiftning. Enligt finansieringsprincipen ska staten kompensera kommunerna för dessa nya krav men det är numera mer regel än undantag att regeringen helt eller delvis låter bli att finansiera sina reformer. Att ständigt

ge kommuner mer ansvar och uppgifter utan att justera statsbidragen utifrån detta urholkar kommunernas ekonomi och därmed förmåga att fullfölja sina uppgifter.

Regeringens politik innebär nu att landets kommuner i allmänhet och Stockholm i synnerhet tvingas välja mellan kraftiga besparingar i välfärden eller skattehöjningar. I det förslag till ny skatteutjämning som bereds av regeringen ökar Stockholms stads kostnad till utjämningsystemet med ytterligare 1,5 miljarder kronor. Allra mest vill staten spara på det förebyggande trygghetsarbetet i socialtjänsten i Stockholm. Förslaget är orimligt och kommer om det genomförs riskera att få stora konsekvenser.

Stockholm prioriterar en stark och fungerande välfärd. I denna budget reduceras stadens PO-pålägg vilket innebär att de kommunala verksamheterna avlastas kostnader med mer än 200 miljoner kronor. I genomsnitt innebär det sänkta kostnader för dessa verksamheter med 0,7 procentenheter vilket är en viktig del i att säkra att verksamheterna får kompensation för kostnader motsvarande pris- och löneökningar i kommunal sektor.

I grunden ska välfärden finansieras med skatter. I flera verksamhetsområden finns dock avgifter som antingen syftar till att styra efterfrågan eller bidra till en uthållig finansiering. Dessa avgifter har alltför ofta reviderats med långa tidsintervaller och när så väl skett resulterat i mycket kraftiga höjningar. Detta har både bidragit till orimliga höjningar vissa år och utebliven finansiering av välfärden andra år. Staden behöver nu säkerställa ett fungerande system där avgifter för vuxna och juridiska personer i normalfallet indexeras. Ett sådant system infördes i och med 2025 års budget.

I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Med ett jobb följer att vara behövd och att utvecklas tillsammans med andra. När fler arbetar blir samhället starkare och jämlikare samtidigt som välfärden får bättre förutsättningar. Att arbetslösheten ökar såväl i riket i stort som i Stockholm, samtidigt som regeringens insatser är otillräckliga för att ge arbetslösa ett effektivt stöd tillbaka till arbetsmarknaden, är i grunden mycket oroande. Stockholms stad kommer som kontrast fortsatt bedriva en aktiv arbetsmarknadspolitik. Insatser för att bryta såväl långtidsarbetslöshet som ungdomsarbetslöshet måste prioriteras.

Faktumet att alltför många är arbetslösa, samtidigt som många arbetsgivare och sektorer har svårt att hitta rätt kompetens, är något av en paradox. Kompetensbrist råder inte minst inom välfärden, IT-branschen och i den gröna sektorn. Den måste brytas och därför är den viktigaste jobbpolitiken att öka möjligheten till utbildning. Vuxenutbildningen har under mandatperioden stärkts och ska fortsätta utvecklas för att möta arbetsmarknadens nuvarande och framtida behov.

Kompetensförsörjningen till stadens egna verksamheter, med tonvikt på välfärdsverksamheterna, är central. För att bättre möta arbetsmarknadens behov, öka rådigheten och säkra kvaliteten har stadens vuxenutbildning i egen regi ökat. För att stärka kvaliteten hos de upphandlade privata utförarna ska kvalitets- och avtalsuppföljningen stärkas. I grunden är den viktigaste insatsen för att säkra kompetensförsörjningen att det är attraktivt att arbeta i stadens verksamheter och att arbetslivet är hållbart.

Bristyrkesutbildningar behöver utökas med målet att det alltid ska finnas en kvalificerad medarbetare till varje ledigt jobb. Utbudet och antal platser på utbildningar mot gröna jobb behöver svara mot ett ökande behov.

Fler jobb ska skapas i Stockholm genom samverkan mellan näringslivet och det offentliga. Stadens näringslivsarbete syftar till att främja en attraktiv, levande och

hållbar storstad för företag att verka, utvecklas och växa i och där sund konkurrens råder. Bra utbildningsmöjligheter, kapacitetsstark och hållbar infrastruktur och trygghet är viktiga förutsättningar för ett växande näringsliv. Staden ska gentemot företag bedriva en bra och kostnadseffektiv verksamhet där det är lätt att hitta rätt service eller rätt myndighetsutövning. Kvinnors och utrikesföddas entreprenörskap ska särskilt underlättas och stödjas. Fler nya företag ska etableras. Genom en ny företagsrådgivning som kompletterar övrigt stöd stimuleras företagande inom grön omställning, områden som präglas av bristyrken samt inom socialt företagande. Stadens samarbete med näringslivet ska vidareutvecklas för att minska byråkratiska hinder för små och medelstora företag. De arbetsintegrerade sociala företagen (ASF) och de sociala företagen ska främjas och ges rätt stöd.

Servicesektorn och inte minst besöksnäringen har en stor potential att växa. För att Stockholm ska vara en attraktiv stad att besöka och bo i är det centralt att det finns ett livaktigt kulturliv. Staden ska här spela en stor roll genom att bidra till kulturscener samt säkerställa att det etableras lokaler för konstnärlig produktion, kulturstöd och genom att jobba med kluster för kulturella och kreativa näringar.

Den gröna omställningen kommer skapa fler jobb. Stockholms stad ska medverka i omställningen både genom att vara en aktör som stöder efterfrågan på miljöteknik och hållbart företagande, och genom att stödja samverkan och klusterskapande. Genom exempelvis sociala företag och återbruk kan en mer hållbar konsumtion och arbetsmarknad bidra till att stockholmare långt från arbetsmarknaden kan hitta en väg tillbaka in. Återbruket Stocket är ett gott exempel som ska utvecklas vidare.

För de som står längst från arbetsmarknaden ska det finnas insatser som leder tillbaka till arbetsmarknaden. Stockholmsjobb är en dokumenterat viktig och framgångsrik insats som behöver utökas såväl i stadens som i bolagens verksamheter. Sociala krav ska i ökad utsträckning ställas vid upphandling för att fler som står långt från arbetsmarknaden ska kunna få ett jobb.

För ungdomar är det särskilt viktigt att snabbt komma in på arbetsmarknaden. Staden ska därför jobba enligt en 90-dagarsgaranti till utbildning, praktik eller jobb. Gentemot ungdomar som varken studerar eller jobbar ska staden stärka det uppsökande arbetet med det tydliga målet att det ska leda till jobb eller utbildning. En första kontakt med arbetsmarknaden är en viktig erfarenhet, därför ska staden i samverkan med aktörer på arbetsmarknaden verka för fler feriearbeten i Stockholm och samtidigt säkerställa att det skapas ett betydande antal sådana i egen regi.

Arbete är en viktig väg mot integration. För grupper som är svagt representerade på arbetsmarknaden ska särskilda insatser göras. En sådan grupp är utrikesfödda kvinnor och staden ska intensivt arbeta med framgångsrika insatser. För att främja jämställdhet ska staden erbjuda insatser inom många olika branscher, inte enbart traditionellt kvinnodominerade.

Samhällsvägledande och praktiskt stöd ska ges till nyanlända vid stadens boenden. Samverkan med civilsamhällesorganisationer som bedriver verksamheter för nyanlända är en viktig del. Staden ska ge en bred samhällsorientering som ger den nyanlände en rättvisande bild av svenska samhället samt rättigheter och skyldigheter. Möjligheterna att kombinera språkstudier med yrkeskunskaper ska utökas genom ett breddat utbud av kombinerade SFI- och yrkesinriktade utbildningar. Olika kommunala verksamheter riktade mot olika grupper, såsom exempelvis Brobyggarna, har en viktig roll i att få fler i arbete.

Fler stockholmare ska komma i jobb genom att det offentliga insatser förbättras. Ett led i detta är att samordna kvarvarande statliga insatser med regionala och kommunala insatser. Staden ska därför sträva efter ett aktivt samarbete och i ökad utsträckning samlokalisering av verksamheter, vilket är särskilt viktigt i stadsdelar med hög arbetslöshet och låg utbildningsnivå. Staden ska i sina egna verksamheter sträva efter att fler personer med funktionsnedsättning kan få ett jobb, exempelvis genom fler OSA-anställningar, lönebidragsanställningar och Stockholmsjobb.

I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Stockholm ska vara en stad där vanliga människor har råd att bo. Alla ska kunna hitta en bostad oavsett var i livet de befinner sig och alla som vill bo i hyresrätt ska kunna göra det. Staden ska ha en byggtakt för att nå 140 000-målet samt sina åtaganden inom Stockholms- och Sverigeförhandlingen. För att bygga samman staden och minska segregationen ska arbetet med fokusområden för stadsutveckling prioriteras och arbetet med att utveckla de strategiska sambanden som pekas ut i översiktsplanen stärkas.

Stadsplaneringen ska medverka till att staden har en mer blandad bebyggelse. Radhus ska byggas i områden som idag domineras av flerfamiljshus och på motsvarande sätt ska fler hyresrätter byggas där det idag finns dominans av bostadsrätter eller andra ägandeformer. Allt med syfte att öka valmöjligheten och minska segregationen. Stadsplaneringen ska i ökande grad utgå från principen om områdesplanering, exempelvis med hjälp av ankarbyggaktörer, och genom att i fler fall driva detaljplaner i tidiga skeden utan markanvisade byggaktörer för att öka kvaliteten, social hållbarhet och invånarnas möjlighet till inflytande över stadsutvecklingen. Exploateringsintäkter ska kunna tas från lönsamma projekt för att möjliggöra angelägna icke lönsamma exploateringsprojekt i prioriterade ytterstadsområden.

Minst hälften av det som byggs ska vara hyresrätter och fler hyresrätter med rimliga hyror, exempelvis Stockholmshus, ska byggas i hela staden. En långsiktig målsättning är att allmännyttan ska öka i alla stadsdelar, i synnerhet i områden som idag domineras av andra upplåtelseformer, som en del i arbetet med att bryta segregationen.

Fler bostäder med många rum ska byggas för att minska trångboddheten som finns i staden. Det ska vara möjligt att bo kvar i Stockholm även när familjen växer. Stadsutvecklingsprocessen ska bidra till att skapa fler lägenheter med många rum, genom ny- och/eller ombyggnad, och med pressade hyror.

Det ska finnas tillräckligt med bostäder i Stockholm för att unga ska kunna flytta hemifrån, äldre ska kunna flytta till tillgängligare och tryggare boenden och för att ingen i staden ska behöva vara hemlös. Byggandet av studentbostäder ska vara på en nivå som möjliggör att senast år 2030 kunna erbjuda alla studenter som önskar det en studentbostad. Byggandet av seniorbostäder ska öka för att år 2030 kunna erbjuda alla äldre som önskar det en seniorbostad.

Stockholm ska fortsätta arbetet mot hemlöshet och förebygga orsakerna till att människor blir hemlösa. Staden har en nollvision för hemlöshet. Staden ska fortsätta bedriva det viktiga arbetet med trygga och långsiktiga boendevillkor för barnfamiljer, exempelvis genom att förebygga vräkningar, öka utbudet av bostäder samt fler insatser som underlättar för unga och barnfamiljer att komma in på bostadsmarknaden. Genom nära samverkan inom staden och med olika aktörer ska staden fullfölja sitt bostadsförsörjningsansvar och stärka arbetet med sociala lägenheter som genomgångsbostäder, Bostad Först-lägenheter och försöks- och träningslägenheter.

Utvecklingen av centrum i fokusområdena är en viktig del när områden utvecklas och staden ska ta ett större ansvar för att leda det arbetet och samla alla aktörer som berörs.

Mer natur skyddas genom nya biotopskyddsområden och naturreservat som inrättas under året. Ekologisk kompensation ska både ske inom enskilda projekt och tillämpas så att de ekologiska värdena och den biologiska mångfalden i staden som helhet blir starkare än innan exploatering. Ekologiska värden som tas i anspråk ska alltid ersättas av ekologiska värden i närområdet. Staden ska samarbeta med fastighetsägare och näringslivet för att tillvarata och främja stadsgrönska samt ekosystemtjänster i den bebyggda miljön.

Utgångspunkten för stadsplanering som initieras under mandatperioden är att mycket stor försiktighet ska råda med byggnation i ekologiskt särskilt betydelsefulla områden. Om byggnation ändå planeras i dessa ska naturvärdesinventering alltid göras i tidiga skeden, exempelvis i samband med markanvisning.

Staden ska bidra till avvecklingen av Bromma flygplats i syfte att omvandla området till Bromma Parkstad, och konkret planera för detta. Staden ska inleda förhandlingar med Region Stockholm och staten om utbyggd tunnelbana till det nya stadsutvecklingsområdet samt inleda arbetet med att kartlägga markföreningar vid Bromma flygplats så att staden får en uppfattning om saneringsbehov.

Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Stockholm ska styras med hög tillit till personalen. De ska ges stort mandat och inflytande att, utifrån övergripande politiska mål, bedriva den kommunala verksamheten. Tillitsbaserad styrning ska vara normen för stadens politiska styrning och ska även prägla kultur och arbetssätt på alla stadens arbetsplatser. I Stockholms stad präglas arbetet av öppenhet och vilja att ge alla en bra välfärd. För vår personal som arbetar inom kommunal välfärd och medborgarservice är tillit ett nyckelbegrepp. Medarbetare ska aldrig behöva vara angivare mot de som exempelvis söker vård, omsorg eller utbildning.

Staden ska vara en bra arbetsgivare med trygga anställningar, goda anställningsvillkor och stora möjligheter att utvecklas i yrket. Konsekvenserna både för enskilda anställda och för verksamhetens kvalitet av många otrygga anställningar är väl kända. Därav följer att timanställningar ska minimeras. Målet är att minst 90 procent av de anställda ska ha en tillsvidareanställning på heltid.

För en långsiktigt hållbar verksamhet, samt för att behålla och rekrytera nya medarbetare, ska nya personalpolitiska insatser prövas, ett systematiskt arbete för att utveckla friskfaktorer bedrivs och ökade kompetensutvecklingsinsatser genomförs. Verksamheterna ska i ordinarie planering stärka stadens kompetensutveckling. Staden ska därutöver inventera behovet av utökade kompetensutvecklingsinsatser och vid behov avsätta medel för särskilda satsningar.

Medarbetarnas yrkesmässiga kunskap är avgörande för att kunna höja kvaliteten i arbetet. Staden ska ta till vara äldre medarbetares kunskaper och kompetenser i arbetslivet. En god arbetsmiljö ska säkerställas genom balans mellan tilldelade uppdrag och resurser, rimligt antal medarbetare per chef och god samverkan med fackliga organisationer. Stadens verksamheter ska fortsatt arbeta med riktlinjer för chefsstrukturer och chefsnivåer i staden.

Reella möjligheter att ta ut friskvård med enhetliga friskvårdsbidrag bidrar till en jämställd personalpolitik.

Staden ska vara en jämställd arbetsgivare. Osakliga löneskillnader ska utjämnas, nolltolerans mot diskriminering och trakasserier ska råda och arbetet mot sexuella trakasserier ska stärkas.

Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Som princip ska samma villkor som gäller för verksamhet i egen regi gälla för upphandlad verksamhet. Krav på verksamhetens kvalitet ska vara samma oavsett driftsform. På samma sätt ska, så långt lagstiftningen medger, miljö- och klimatkrav, antidiskrimineringskrav, anställningsvillkor samt krav på samhällsansvar i övrigt vara lika höga på upphandlad verksamhet. För att säkerställa att de villkor och krav som ställs följs i alla led ska antalet underentreprenörer begränsas i så stor utsträckning som lagstiftningen medger. I de fall privata utförare inte lever upp till dessa kvalitetskrav, eller på annat sätt fallerar, ska utgångspunkten vara att staden ska återta verksamheten i egen regi. Staden ska med alla tillgängliga medel säkerställa att inga aktörer som bidrar till eller medverkar i brottslighet upphandlas.

Staden behöver i grunden ha en bättre beredskap genom större rådighet över viktiga samhällsfunktioner och välfärden. Som princip bör det finnas kommunal egen regi-verksamhet inom alla områden som staden har ansvar för. En stark beredskap kan och ska inte privatiseras. Inom de områden ickevalsalternativ tillämpas ska det alternativet i normalfallet vara kommunalt. En bättre balans mellan privat och offentlig verksamhet gäller också exempelvis områden så som lokalvård och teknisk verksamhet.

Utgångspunkten för kommunalt finansierad verksamhet ska alltid vara att skapa en bättre verksamhet för de invånare som tar del av den. Vinstuttag och marknadsstyrning riskerar dock att leda till att kommunala skattemedel används till annat än de är avsedda för. Staden ska alltid, utifrån gällande lagstiftning, sträva efter att skattemedel används till det de är avsedda för.

Inom äldreomsorgen och delar av de sociala verksamheterna behöver stadens egen-regiverksamhet stärkas. Det ska vara en central utgångspunkt när avtal på upphandlade välfärdsverksamheter löper ut.

Staden ska skapa tryggare arbetsvillkor genom att i ökad omfattning bedriva verksamhet i egen regi där kollektivavtal gäller i hela verksamheten. I upphandlad verksamhet ska arbetsrättsliga kontraktsvillkor avseende lön, semester och arbetstid ställas. Villkoren ska vara i nivå med svenska centrala kollektivavtal som tillämpas i hela Sverige på motsvarande arbetstagare i den aktuella branschen. Där det bedöms vara möjligt ska kontraktsvillkor för anställda avseende tjänstepension och försäkringar ställas.

Stadens ledning har ett ansvar att löpande under mandatperioden initiera beslut som stärker stadens säkerhet. Särskilt fokus ska vara på hot mot demokratin, hotet från klimatpåverkan och hotet från våld, organiserad brottslighet och konsekvenser av internationella konflikter.

Genom fler verksamheter i egen regi, kravställande i nivå med den som gäller i egenregi-verksamhet och hårdare uppföljning minskar förutsättningar för förekomsten av välfärdsbrottslighet. Under kommunstyrelsen ska ett särskilt team mot välfärdsbrott tillskapas.

Kritiska samhällsfunktioner som elförsörjning, vattenförsörjning, varuförsörjning och IT-system ska värnas och stärkas. Behovet av skyddsrum ska beaktas. Den civila beredskapen ska förstärkas.

Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Arbetet för ökad trygghet behöver stärkas i hela Stockholm. Staden ska tillsammans med andra göra mer för att hindra att barn och unga rekryteras in i kriminalitet. En välfungerande skolgång är en viktig skyddsfaktor för resten av livet. Fler ska ta del av förskolans verksamheter för att öka chanserna att klara skolan på längre sikt. De många verktyg som staden förfogar över ska användas i det brottsförebyggande arbetet.

Det handlar bland annat om att erbjuda stöd i föräldraskapet. Lika viktiga är de tidiga insatser för att fånga upp barn och unga som riskerar att hamna snett, genom uppsökande verksamheter samt genom samverkan mellan förskola, skola, fritidsverksamheter, föräldrar, civilsamhälle, socialtjänst och polis. Öppenvårdsinsatser gentemot unga och deras familjer är centrala. Det är även stödet till de som vill lämna en kriminell livsstil. En första kontakt med staden ska ske inom 24 timmar för den som vill hoppa av. Det ska därför finnas tillräckligt med avhopparverksamhet och sociala insatsgrupper för unga som vill lämna kriminalitet för att möta behoven. Det lokala trygghetsarbetet i stadsdelsnämnderna behöver uppvärderas. Lokalt finns mycket kunskap om behov och utmaningar som behöver tas tillvara. Samverkan med polisen, kriminalvården och civilsamhället är angeläget och ska intensifieras.

Trygghet och jämlikhet hänger tätt samman och förutsätter oftast varandra. Med utgångspunkt i detta faktum ska stadens trygghets- och säkerhetsarbete vila på de två benen situationell prevention och social prevention. Det offentliga rummet tillhör alla. Stockholms stad ska öka människors upplevda trygghet och samtidigt verka för att försvåra och förhindra att faktiska brott sker i det offentliga rummet. Trygghetsinvesteringar i den offentliga miljön ska fortsätta och fokus riktas till platser med stora behov, exempelvis platser som är eller riskerar att bli öppna drogsener.

Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

I Stockholm ska alla kunna älska den de vill och vara den de är. Här hissas regnbågsflaggan under Pridefestivalen och mötesplatser för hbtqi-personer, oavsett ålder eller funktionalitet, främjas. Staden arbetar förebyggande mot sexuellt våld. De nationella minoriteternas rättigheter stärks genom ökad kunskap och praktisk handling, i nära dialog med representanter för respektive minoritetsgrupp. Det handlar bland annat om att säkerställa rätten till modersmålsstöd i förskolan och att erbjuda äldreomsorg på olika minoritetsspråk. Alla former av rasism ska motverkas och arbetet bedrivs utifrån stadens nya MR-program. Handlingsplanerna som följer av MR-programmet ska implementeras.

Stockholm ska vara en stad där alla behövs och där alla kan delta. Personer med funktionsnedsättning ska kunna vara fullt delaktiga i alla delar av samhället. Staden ska fortsätta arbetet med tillgänglighetsanpassningar i alla delar av stadsmiljön och ett funktionshinderperspektiv ska integreras i alla stadens verksamheter.

Jämställdheten mellan kvinnor och män ska öka. Osakliga löneskillnader ska bekämpas, sexuella trakasserier ska med full kraft motverkas och otrygga anställningsformer ska minska. Stadens verksamheter ska bidra till ökad jämställdhet och staden ska löpande analysera den egna verksamheten utifrån hur den kommer män respektive kvinnor till del.

Stockholm ska utveckla sitt demokratiarbete och invånarnas demokratiska delaktighet ska öka. Invånarnas och civilsamhällets möjlighet att bygga kunskap, nätverk och tillsammans stärka demokratiarbetet ska främjas av staden. Medborgardialoger och medborgarbudget är verktyg som ska användas för att ta vara på stockholmarnas

synpunkter, förslag och upplevelser. Hanteringen av medborgarförslag ska förbättras och medborgarkontoren utvecklas.

Stockholm ska möta framtidens utmaningar genom en effektiv organisation. Stadsdelsnämnderna ska jobba trygghetsskapande. Stadsdelsnämnderna ska påverka och utveckla det lokala området med grund i vad invånarna ser som viktiga uppgifter och utifrån medborgardialoger.

Stadens facknämnder ska i högre utsträckning anpassa organisation och arbetssätt efter stadsdelsnämndernas behov och geografi.

Ett starkt barnperspektiv är nödvändigt för att bygga hållbara samhällen idag och inför framtiden. Barn och unga ska ha tillgång till natur och möjligheter till rörelse och rekreation, oavsett var i staden de bor. Staden ska vara lyhörd för barn och ungdomars åsikter och inflytande. Viktigare beslutsdokument, inklusive stadens budget, ska som regel inkludera en barnkonsekvensanalys.

Människor som flyr från krig och förtryck ska kunna finna skydd i vår stad. Vi ska säkerställa ett flyktingmottagande som snabbt kan anpassas för att möta behoven. Staden ska ge goda förutsättningar för nyanlända att snabbt etablera sig och knyta kontakter med det omgivande samhället.

I Stockholm ska invånarna garanteras en hög nivå på välfärden och livskvaliteten. Staden ska arbeta utifrån idén om 15-minutersstaden. Genom att satsa på en nära stad där alla stockholmare har tillgång till en lättfungerande vardag ska staden bidra till att bygga ett starkt lokalsamhälle.

I Stockholm finns förutsättningar för ett starkt civilsamhälle och ett rikt kulturliv. Samarbetet med civilsamhället ska stärkas och utvidgas till att omfatta ytterligare områden. Fler kultur- och samlingslokaler ska öppnas för allmänheten, bland annat genom att tillgängliggöra skollokaler och idrottshallar på kvällar och helger till stadens idrotts- och föreningsliv.

Stockholm ska vara en stad som präglas av internationellt samarbete. I den urbana storstaden möts människor från olika delar av världen. Genom dessa möten blir Stockholm och stockholmarna rikare, såväl materiellt som kulturellt. Stockholms stad ska därför i sin verksamhet bejaka mångfald och kontakter över nationsgränser.

Stockholm ska vara en stad som ligger i internationell framkant när det gäller öppenhet, rättigheter, miljö- och klimatarbete och sociala värden. Stockholm ska vara en stark röst som visar en väg bort från hat, hot och misstro. Vi ska stärka det internationella arbetet. När Sveriges anseende inom klimat och miljö försämrats globalt visar Stockholm att en annan väg är möjlig och behåller ledartröjan i klimatarbetet. Samarbetet med andra huvudstäder och med EU:s institutioner och organisationer ska främjas.

Sverige och Stockholm är en del av en väl integrerad europeisk och global marknad. Det bidrar till jobb och tillväxt i Stockholm. Staden ska därför understödja internationella samarbeten som bidrar till ökad handel, kulturella utbyten samt kunskap och forskning. Stockholm ska aktivt opinionsbilda för öppenhet mellan människor och för ett ökat internationellt samarbete mot de idéströmningar som vill begränsa kontakter och utbyten över nationsgränser.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområden

I denna budget för 2026 med inriktning för 2027 och 2028 fastslås tre inriktningsmål för stadens verksamheter. Under respektive inriktningsmål fastslås mål för verksamhetsområdena enligt nedan:

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
 - 1.1. Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid
 - 1.2. Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan
 - 1.3. Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst
 - 1.4. Stockholm ska vara en bra stad att åldras i – med god omsorg och stor trygghet
 - 1.5. Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
 - 2.1. Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring
 - 2.2. Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar
 - 2.3. Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar
 - 2.4. Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla
 - 3.1. Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd
 - 3.2. I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb
 - 3.3. I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med
 - 3.4. Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb
 - 3.5. Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden
 - 3.6. Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser
 - 3.7. Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Förutsättningar

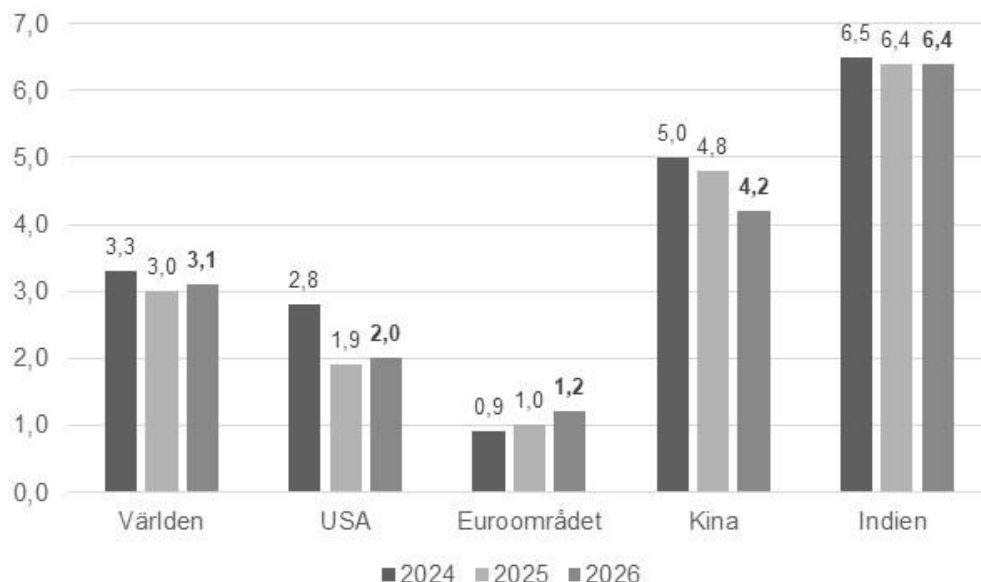
Samhällsekonomiska förutsättningar

Fortsatt svag global tillväxt 2026

Osäkerheten kring USA:s tullpolitik och en tilltagande geopolitisk oro har en dämpande effekt på världshandeln och på den globala ekonomin. Internationella valutafonden (IMF) bedömer i prognosen från juli 2025 att den globala tillväxten förblir blygsam under de kommande åren och väntas öka med 3,0 procent 2025 och 3,1 procent 2026.

Den amerikanska BNP-tillväxten väntas sakta in och bli 1,9 procent 2025 och 2,0 procent 2026. Kinas BNP-tillväxt beräknas också dämpas och bli 4,8 procent 2025 och 4,2 procent år 2026. Indien fortsätter att utvecklas starkt och BNP-tillväxten bedöms bli 6,4 procent både 2025 och 2026. Tillväxten i euroområdet är däremot fortsatt svag och beräknas till 1,0 procent 2024 och 1,2 procent år 2026.

IMF:s prognoser: BNP-tillväxt (procent)

Källa: IMF World Economic Outlook juli 2025

Utdragen lågkonjunktur i Sverige

Den svenska ekonomin befinner sig i en utdragen lågkonjunktur, men nu finns det tecken på en försiktig återhämtning. Efter ett svagt första kvartal ökade Sveriges BNP det andra kvartalet 2025 med 0,5 procent jämfört med kvartalet innan, enligt SCB:s nationalräkenskaper. Hushållens konsumtion bedöms bli en viktig drivkraft för den fortsatta återhämtningen och Konjunkturinstitutet (KI), räknar i sin prognos från september med att Sveriges BNP växer med 0,9 procent under år 2025. För 2026 tror KI på en tillväxt på 2,6 procent, då framför allt hushållen får del av den expansiva statsbudgeten. Trots det dröjer det till år 2027 innan lågkonjunkturen är över.

Riksbanken sänkte styrräntan med 0,25 procentenheter i september 2025 till 1,75 procent. Enligt KI väntas inga fler räntesänkningar under 2026.

Arbetslösheten har fortsatt att stiga under 2025 och väntas först vända nedåt under 2026 eftersom många företag har lediga resurser. KI räknar med att arbetslösheten i riket toppar 2025 på 8,7 procent, mätt enligt SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU), och att den sedan sjunker till i genomsnitt 8,4 procent under 2026.

Utvalda nyckeltal, årlig procentuell förändring resp. procent, KI september 2025

	Genomsnitt 2000–2024	2024	2025	2026	2027
BNP	2,0	0,8	0,9	2,6	2,3
Sysselsättning	0,9	-0,5	0,3	0,7	1,5
Arbetslöshet 15–74 år	7,4	8,4	8,7	8,4	7,6
KPIF (inflation)	2,0	1,9	2,7	0,9	1,8
Styrränta*	1,6	2,75	1,75	1,75	2,75
Offentligt finansiellt sparande**	0,2	-1,6	-0,9	-2,1	-1,4

Källa: Konjunkturläget september 2025, Konjunkturinstitutet

Förklaring: *Vid årets slut, **Procent av BNP

Konjunkturläget i Stockholm

Konjunkturläget i Stockholm är fortfarande svagare än normalt. Handelskammarens Stockholmsbarometer som mäter både hushållens och näringslivets syn på ekonomin föll tillbaka under inledningen av 2025. Det samlade stämningläget i Stockholmsekonomin präglas av utbredd pessimism och osäkerhet inför framtiden. Framförallt är hushållen pessimistiska både när det gäller den egna ekonomin och Sveriges ekonomi som helhet och förväntar sig en ökad arbetslöshet.

Fortsatt svår arbetsmarknad och ökande arbetslöshet

Den utdragna lågkonjunkturen fortsätter att påverka Stockholms arbetsmarknad. En svagare ekonomisk utveckling har minskat efterfrågan på arbetskraft vilket lett till att antalet inskrivna arbetslösa på Arbetsförmedlingen har stigit under det senaste året.¹ Andelen arbetslösa (16–65 år) som andel av arbetskraften uppgick enligt Arbetsförmedlingen till 7,2 procent av arbetskraften i Stockholms stad det andra kvartalet 2025, vilket är en ökning från 6,8 procent motsvarande period 2024. I Sverige som helhet var arbetslösheten 6,9 procent det andra kvartalet 2025.

I genomsnitt var 38 783 personer inskrivna som arbetslösa hos Arbetsförmedlingen i Stockholms stad under det andra kvartalet 2025. Det är en ökning med 7 procent, jämfört med samma kvartal 2024. Samtidigt ökade antalet inskrivna arbetslösa i riket med 5 procent. Detta pekar på att arbetsmarknaden i Stockholm påverkats något mer av lågkonjunkturen än riket i genomsnitt.

Långtidsarbetslöshet är en fortsatt stor utmaning på Stockholms arbetsmarknad liksom i hela Sverige. Under 2025 har antalet personer som varit arbetslösa i minst 12 månader ökat och utgör 41 procent av det totala antalet inskrivna arbetslösa i Stockholms stad. Av de arbetslösa saknar var fjärde person gymnasieutbildning och drygt hälften är utrikesfödda. Personer med kort utbildning behöver möjligheter att studera vidare för att stärka sin position på arbetsmarknaden och fler behöver utbilda sig inom bristyrken.

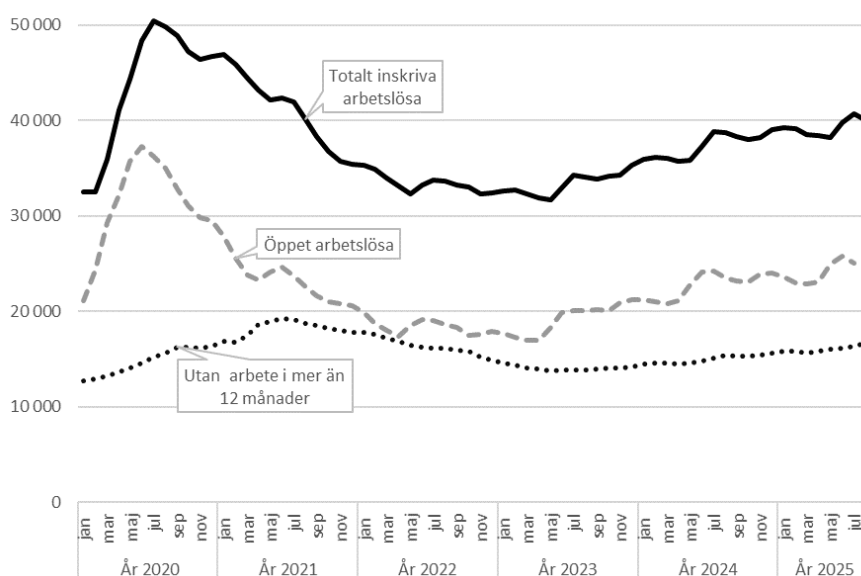
Trots den tröga arbetsmarknaden har ungdomsarbetslösheten i Stockholms stad varit oförändrad under det senaste året. 2 979 ungdomar (18–24 år) var inskrivna som arbetslösa under det andra kvartalet 2025. Ungdomsarbetslöshetsnivån, det vill säga antalet inskrivna arbetslösa ungdomar som andel av arbetskraften, var 6,8 procent i Stockholms stad under det andra kvartalet 2025, vilket är en lägre nivå än i riket, där

¹ Att mäta antalet inskrivna hos Arbetsförmedlingen är ett alternativt mått till det officiella arbetslöshetstalet som tas fram genom SCB:s arbetskraftsundersökningar, AKU. Istället för en urvalsundersökning mäts hur många som aktivt söker jobb via Arbetsförmedlingen. Det gör det möjligt att få aktuella siffror för arbetssökande varje månad, men måttet har även vissa begränsningar. De som är arbetslösa och söker jobb på andra sätt inkluderas inte i statistiken.

motsvarande andel var 7,3 procent. Bland unga män var arbetslösheten 8,7 procent under det andra kvartalet 2025. Det är en högre nivå än bland unga kvinnor, där motsvarande andel var 5,0 procent.

I diagrammet nedan visas utvecklingen av det totala antalet inskrivna arbetslösa och öppet arbetslösa samt de som varit utan arbete i 12 månader eller mer.

Utveckling av arbetslösheten i Stockholms stad 2020-2025

Källa: Arbetsförmedlingen

Anm: Öppet arbetslösa söker aktivt jobb, kan omgående börja jobba och deltar inte i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Budgetens finansiering

Skatteunderlagsutvecklingen

Stadens finansiering bygger till övervägande del på skatteintäkter. Storleken på dessa beror i sin tur på såväl stadens som rikets skatteunderlag och på det kommunala utjämningsystemet. Prognosen för stadens finansiering baseras på Sveriges kommuner och regioners (SKR) skatteunderlagsprognos.

I tabellen nedan jämförs den procentuella förändringen mellan åren av SKR:s skatteunderlagsprognos från den 21 augusti och regeringens prognos i budgetpropositionen.

Olika skatteunderlagsprognoser

Procentuell förändring

	2024	2025	2026	2027	2028	2024–2028
SKR aug 2024	3,4	3,8	4,2	4,5	4,4	22,1
Regeringen BP 2026	3,4	3,9	4,5	5,1	3,8	22,5

Källa: Regeringen, Sveriges Kommuner och Regioner.

SKR:s senaste skatteunderlagsprognos bygger på en långdragen lågkonjunktur, där tillväxten för både BNP och sysselsättning i Sverige blir svag år 2025. SKR bedömer att det dröjer till nästa år innan konjunkturen stärks. Skatteunderlaget väntas öka med

3,8 procent 2025, men förbättras framöver. Som genomsnitt under perioden 2025–2028 beräknas skatteunderlaget öka med 4,1 procent per år, ungefär i linje med den genomsnittliga ökningen under tioårsperioden 2015–2024 (4,2 procent).

Återhämtningen av skatteunderlagstillväxten och den minskade inflationen innebär att kommunsektorns köpkraft åter beräknas öka efter två år med negativ utveckling av det reala skatteunderlaget. Under 2025 beräknas en ovanligt stor ökning av det reala skatteunderlaget till följd av högre inkomstbasbelopp och sjunkande pensionskostnader. När pensionskostnaderna beaktas minskar till och med det sammanvägda priset för verksamhetskostnaderna som sektorn möter 2025. I genomsnitt ökar skatteunderlaget i reala termer med 2,0 procent 2025–2028 vilket innebär en stark återhämtning efter nedgången 2023–2024.

Enligt SKR är det beräknade reala skatteunderlaget, trots att det stärks, svagare samtliga år än en hypotetisk förlängning av den tämligen stabila trendökning som gällde mellan 2010 och 2023. Därmed beräknas den kommunala sektorns köpkraft från skatteintäkterna, givet ett oförändrat skatteuttag, ännu 2028 vara varaktigt svagare än en utveckling i linje med den historiska trenden.

I tabellen nedan jämförs den procentuella förändringen mellan åren av SKR:s prognos för det faktiska skattunderlaget och det reala skatteunderlaget.

Det reala skatteunderlaget

Procentuell förändring

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Faktiskt skatteunderlag	4,8	3,4	3,8	4,2	4,5	4,4
Regelförändringar	0,2	-0,2	-0,3	0,1	0,0	0,0
Underliggande	4,7	3,6	4,1	4,2	4,5	4,4
Prisökning	6,6	4,5	-0,1	2,5	3,3	3,2
Realt skatteunderlag	-1,8	-0,9	4,3	1,6	1,2	1,1

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner, Aktuell Ekonomi 25:32

Budgetpropositionen 2026

Regeringens budgetproposition innehåller reformer för sammanlagt 80 miljarder kronor, exklusive ökade försvarsanslag och stöd till Ukraina. Av dessa går 50 miljarder till olika skattesänkningar riktade mot hushållen såsom sänkt skatt på arbete, livsmedel och el. Vidare föreslås höjda bostadsbidrag för ekonomiskt utsatta barnfamiljer och en miljard kronor satsas på att sänka maxtaxan vilket också kommer barnfamiljerna till del.

Riktad mot hushållen föreslås även en omfattande bidragsreform med bidragstak i försörjningsstödet, aktivitetskrav som motprestation för försörjningsstöd, en tillfällig jobbprenie till invånare som går från försörjningsstöd till arbete samt att nyanlända som bosätter sig i Sverige från år 2027 behöver kvalificera sig till socialförsäkringen. Aktivitetskravet innebär att kommunerna blir skyldiga att erbjuda aktiviteter som motsvarar individens arbetsförmåga, och en skyldighet för individen att delta.

Budgeten innehåller inga nya generella bidrag till kommunerna. Det innebär att statsbidragen med tiden urholkas då de inte räknas upp utifrån pris-, löne- och demografiutvecklingen. Budgeten innehåller däremot riktade statsbidrag vilket ökar detaljstyrningen och begränsar möjligheten för kommuner att använda medlen där behoven är som störst. För flera av förslagen på skolområdet är osäkerheten stor avseende utformning och finansiering, med svårigheter att reda ut vilka av förslagen som utgör nya medel. Äldreomsorgslyftet förstärks och vidgas till fler områden såsom delar av LSS. Satsningar föreslås för att förebygga kriminalitet hos barn och unga och

avser åtgärder som ska stärka socialtjänsten. Anslaget till Klimatklivet föreslås att öka från år 2026.

Kommunkoncernens investeringar

Kommunkoncernen har en fortsatt hög investeringsnivå vilken till större del skulle behöva finansieras med egna medel. En jämnare fördelning av investeringsvolymen över åren, ökade verksamhetsresultat, inkomster från försäljning av mark i stadsutvecklingsområden och avyttringar av icke strategiska tillgångar är exempel för att möjliggöra en fortsatt hög investeringstakt men med en långsiktigt hållbar egenfinansieringsgrad. En långsiktig balans mellan resultat, skuld och investeringar ger tillsammans långsiktigt hållbara finanser.

Stockholm ska växa hållbart i ett läge där staden även utmanas av det ekonomiska omvärldsläget. Målsättningen om en klimatpositiv stad till 2030 ska beaktas i all stadsutveckling där fler nya bostäder och arbetsplatser är förutsättningar för att stockholmarna ska kunna bli fler. Med målet om 140 000 nya bostäder till 2035 krävs investeringar i gator, parker, natur, idrottsanläggningar, förskolor, skolor, gruppboenden och äldreboenden. Parallellt ska befintlig infrastruktur och fastigheter underhållas och utvecklas och investeringar i energieffektiviseringar, minskad klimatpåverkan och klimatanpassningsåtgärder genomföras. Staden medfinansierar även ett antal statliga infrastrukturprojekt som led i den långsiktiga planeringen för ett tätare och mer sammankopplat Stockholm.

Framtida investeringar och investeringsstrategi

De stora investeringsvolymerna, rådande omvärldsläge samt förändringar i befolkningsprognosen kräver målmedvetna och tydliga prioriteringar av nämnder och bolag samt en utvecklad kostnadsstyrning och optimerade projektorganisationer. En hårdare prioritering i tid, ambition och omfattning av stadens investeringsprojekt är nödvändig eftersom de finansiella resurserna är begränsade. Den kommunkoncernövergripande samordningen av prioriteringsarbetet för investeringsprojekt ska fortsätta och vidareutvecklas, liksom samverkan i planering och uppföljning av kommunkoncernövergripande projekt.

Den av kommunfullmäktige fastställda investeringsstrategin (bilaga 9) har legat till grund för nämndernas och bolagens 5-åriga investeringsplaner inför budget 2026. Nämndernas planerade investeringsprojekt över 50 mnkr har kategoriserats och prioriterats utifrån beslutskriterier som måluppfyllelse, lönsamhets- och/eller resultatpåverkan, driftkostnadskonsekvenser, projektrisk, projektberoenden samt prioritering i tid. Syftet är att hålla beslutad investeringsbudget för respektive nämnd eller bolags samlade projektportföljer och beslutad projektbudget för respektive projekt. Därutöver kan verksamhetskritiska åtgärder behöva prövas för att motverka förskjutningar och kostnadsökningar.

En hållbar investeringstakt beror på storleken på investeringsutgifterna, och tidplanen för genomförandet, det vill säga när utgifter respektive inkomster faller ut, samt i vilken grad investeringarna finansieras med egna eller lånade medel. Därför är det viktigt att tidigt i projektprocessen, redan vid utredningsbeslut, översiktligt bedöma lönsamhetspotentialen i investeringsprojekt. Lönsamheten i stadens exploateringsprojekt är avgörande för hur många icke lönsamma projekt staden kan genomföra.

Staden ska prioritera områden för bostadsexploatering där det finns eller investeras i infrastrukturlösningar och service. Detta innebär en god ekonomisk hushållning, eftersom redan gjorda investeringar i väg- och ledningsnät, kommunikationer och till viss del även anläggningar för kommunal service kan nyttjas av flera stockholmare.

Finansieringsstrategi

Det investeringsutrymme som investeringsstrategin tar sin utgångspunkt i är det långsiktiga ekonomiska utrymmet som medges utan att befintlig verksamhet och utveckling ska påverkas menligt. Syftet med en finansieringsstrategi är bland annat att ange riktlinjer för hur investeringsverksamhetens ekonomiska konsekvenser ska styras och följas upp utifrån målsättningen om en god ekonomisk hushållning.

En viktig förutsättning för att Stockholm ska kunna genomföra investeringsplanen med god finansiell styrka är balansen mellan egen finansiering och upplåning. Lönsamheten i exploateringsprojekt är avgörande för finansieringen av andra icke lönsamma, men angelägna, projekt. Investeringar och reinvesteringar i till exempel trafikinfrastruktur, idrottsanläggningar och verksamhetsfastigheter genererar inga direkta intäkter för staden, men ökade hyror, drift- och kapitalkostnader. Sådana investeringar ska därför i huvudsak vara egenfinansierade. Stadens ersättningsinvesteringar bör motsvaras av avskrivningar och finansieras med egna medel så att stadens ekonomi inte belastas av ökade räntekostnader. Målsättningen för investeringsverksamheten är 100 procent egenfinansiering.

Stadens investeringsportfölj är omfattande och många projekt med genomförandebeslut under 2010-talet och början av 2020-talet är i genomförandefas. Investeringar som kräver nyupplåning har en långsiktig påverkan på stadens finansiella ställning och soliditet. I och med att stadens kreditbetyg, upplåningskostnad, och på sikt låneutrymme, är beroende av att staden kan uppvisa starka finansiella nyckeltal har det i budget 2026 och för planåren 2027-2028 varit nödvändigt begränsa ramarna för nettoinvesteringar vilket kräver att nämnder och bolag måste prioritera, både bland lönsamma och icke-lönsamma investeringar. Det kan innebära att lönsamma investeringar i vissa fall senareläggs för att bibehålla finansiell stabilitet inom ramen för god ekonomisk hushållning. Även om lånefinansierade investeringar som genererar intäkter i normalfallet täcker kostnaderna för drift, avskrivningar och ränta på längre sikt, uppkommer kostnader under genomförandet i form av ränta och investeringsutgifter som inte får aktiveras. Prioritering av investeringar sker i första hand genom tidsförskjutning. Staden ska kontinuerligt fortsätta pröva hur finansieringen av investeringar kan ske mest ändamålsenligt i syfte att få bästa möjliga kreditvillkor. Finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad (bilaga 18) anger ram för total extern upplåning.

Det finns ett generellt behov av att i högre utsträckning finansiera delar av planerna med externa medel från statliga bidrag, EU-stöd och privata aktörer genom exempelvis exploateringsbidrag.

Nämndernas investeringar

Merparten av stadens investeringar avser beredande av mark och infrastruktur som gör det möjligt att bygga bostäder. Nämndernas planerade investeringsprojekt är grunden till nämndernas totala investeringsplan som fastställs i denna budget (se bilaga 3). Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden och trafikinämnden visar fortsatt höga investeringsnivåer, bland annat för att skapa förutsättningar för att uppnå kommunfullmäktiges bostadsmål om 140 000 bostäder. Prioriteringar, förstärkt samverkan och projektstyrning samt hög kostnadsmedvetenhet i investeringsverksamheten är avgörande för budgethållning och ekonomisk stabilitet, hållbar skuldutveckling samt långsiktig drift och förvaltning. Inkomsterna från markförsäljningar i samband med exploatering är betydelsefulla för stadens investeringsverksamhet och egenfinansiering. De kan uppgå till betydande belopp, men nedjusteras beroende på förskjutningar i projektportföljen. Behovet av ersättningsinvesteringar i stadens byggnader och anläggningar är stort och flera reinvesteringar med syfte att säkerställa funktionen i stadens infrastruktur och

idrottsanläggningar pågår. Cirka en tredjedel av investeringsbudgeten bedöms utgöra ersättningsinvesteringar och resten strategiska investeringar.

Medfinansiering

För att kunna genomföra angelägna satsningar på väg- och spårtrafiken i Stockholm är staden medfinansiär i ett antal stora statliga och regionala infrastrukturprojekt. Medfinansiering av nya projekt ska endast ske i undantagsfall. Ansvarig huvudman ska bära sina egna investeringar. Utbetalningarna till medfinansiering minskar det kassaflöde som finns tillgängligt för finansiering av stadens egna investeringar.

Utbetalningarna till medfinansiering beräknas under perioden 2026-2030 uppgå till cirka 6,2 mdkr, där merparten avser medfinansiering och förskottering för utbyggnad av tunnelbanan inom ramen för Stockholmsförhandlingen och kollektivtrafikobjekten i Sverigeförhandlingen. Övriga stora projekt är Tvärbana Norr Kistagrenen och bussterminalen vid Slussen. Ytterligare avsättning om cirka 280 mnkr kvarstår under åren 2026-2031 avseende förstärkning och förnyelse av elnätet i Stockholmsregionen inom projekt Stockholms Ström som bedöms utbetalas under 2031.

Bolagens investeringar

Bolagskoncernens investeringsverksamhet är koncentrerad till fastigheter och infrastruktur. Bolagskoncernen planerar för investeringar om totalt cirka 42 mdkr den närmsta treårsperioden. De stora investeringsvolymerna kräver noggrann styrning och uppföljning av projekten. God ekonomistyrning är en förutsättning för ekonomisk stabilitet och att planerade projekt genomförs med rimliga avkastningskrav. Nödvändiga ersättningsinvesteringar får inte trängas ut av nyproduktionsprojekt.

Den höga investeringsvolymen förutsätter en rimlig och långsiktig avkastning. Ett starkt resultat tillsammans med optimerat driftnetto bidrar till detta. Det innebär också att självfinansieringsgraden på sikt ökar, vilket är nödvändigt för en långsiktigt hållbar ekonomi.

Extern finansiering

Extern finansiering är ett viktigt verktyg för att realisera stadens ambitioner inom såväl innovation som hållbar samhällsutveckling. Genom att samverka med aktörer på regional, nationell och internationell nivå kan staden tillföra resurser och kompetens som stärker stadens initiativ inom allt från klimat och arbetsmarknad till trygghet, utbildning och social hållbarhet. Stockholms deltagande i initiativet för klimatneutrala städer till 2030 utgör en strategisk möjlighet att samverka med andra städer, driva innovation och öppna upp för framtida finansiering. Även inom områden som arbetsliv, kompetensförsörjning och regional utveckling finns goda möjligheter att säkra extern finansiering för stadens prioriterade insatser. Innan investeringsmedel beviljas ur stadens budget ska alternativa finansieringskällor alltid övervägas. Extern finansiering kan ofta bidra till att delvis täcka investeringar eller utvecklingsinsatser och därigenom möjliggöra ett större genomslag för stadens samlade resurser.

Krav på god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning

Sedan 1992 års kommunallag trädde ikraft har kommuner haft krav på sig att verksamheten ska bedrivas enligt god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning gäller även kommunala bolag. Under år 2000 tillkom det kommunala balanskravet och under 2013 infördes en möjlighet att använda en resultatutjämningsreserv (RUR). Regeringen fattade i oktober 2023 beslut om att avveckla RUR och istället införa en resultatreserv (RER). RER ger möjlighet för kommunerna att något mer flexibelt reservera och använda medel för att uppnå en god ekonomisk hushållning, se vidare i bilaga 8.

Regelverket avseende god ekonomisk hushållning ska årligen följas upp i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige gör bedömningen att stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning utgörs av kommunfullmäktiges mål, indikatorer samt ett flertal dokument i kommunfullmäktiges budget, bland andra *Regler för ekonomisk förvaltning* (bilaga 8) samt *Stockholms stads investeringsstrategi* (bilaga 9). Stadens planeringsföresättningar (ärende i kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetstutskott) utgör därutöver underlag för den långsiktiga planeringen.

Finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är en förutsättning för att staden ska klara av att kunna möta de krav som dagens och morgondagens stockholmare har på en effektiv användning av skattemedel som möter behovet av bland annat vård, skola och omsorg. Därför innehåller budgeten mål för verksamhet och ekonomi samt riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige har fastställt fem finansiella mål:

Årets ekonomiska resultat

Årets ekonomiska resultat är det mål som tydligast sammanfattar det ekonomiska läget. Årets resultat kan mätas exklusive jämförelsestörande poster och/eller enligt det kommunala balanskravet. Målet är att stadens ekonomiska resultat enligt balanskravet för år 2026 ska uppgå till minst 0,1 mnkr.

Stadens nettokostnader i förhållande till skatteintäkter

Detta mål visar hur stor del av stadens löpande nettokostnader som finansieras med skatteintäkter. Om nettokostnaderna i förhållande till skatteintäkter överstiger 100 procent kan staden tvingas använda det egna kapitalet till den löpande driftverksamheten. Det långsiktigt hållbara målet är att andelen av stadens löpande driftkostnader som finansieras med skatteintäkter inte ska överstiga 100 procent. På kort sikt kan finansieringen vid särskilda satsningar även ske med ändliga resurser, det vill säga stadens positiva finansnetto och utdelning från bolagskoncernen. Målet är dock att nettokostnaderna inte ska överstiga skatteintäkterna inklusive finansiellt resultat och utdelning.

Stadens soliditet

Soliditet definieras som det egna kapitalet i relation till tillgångarna. Om soliditeten är hög, har tillgångarna i hög grad finansierats av egna medel och graden av lånefinansiering är låg. Ett mål för soliditeten finns både för staden och för kommunkoncernen. För att få en samlad och komplett bild ska detta mål redovisas inklusive samtliga stadens pensionsåtaganden. Soliditeten ska varken för staden eller för kommunkoncernen understiga 34 procent på lång sikt och 30 procent på kort sikt. Soliditeten kan enskilda år understiga 34 procent.

Budgetföljsamhet

En god budgetföljsamhet är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning. Budgetföljsamhet mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar i budgeten.

Budgetföljsamheten mäts som avvikelse i procent, mellan årets prognoser och utfall, inklusive resultatenheternas resultat och kommunstyrelsens tekniska justeringar. För nämnderna görs uppföljningen totalt för driftbudgeten inklusive kapitalkostnader, disposition/avsättning av resultatenheternas resultat och kommunstyrelsens tekniska justeringar. Målet för budgetföljsamheten är att den före och efter tekniska justeringar inte får överskrida 100 procent.

Prognossäkerhet

Prognossäkerhet beskriver förmågan att bedöma avvikelser under året och att vidta åtgärder för att hålla given budget. Prognossäkerheten mäts som avvikelse mellan årets prognoser och utfall, inklusive kapitalkostnader, disposition/avsättning av resultatenheternas resultat och kommunstyrelsens tekniska justeringar.

Målet är att prognossäkerheten i tertialrapport 2, jämfört med utfallet på helår, ska vara högst +/- 1 procent.

Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser

Stadens nämnder och bolag ska, utöver det som beskrivs under kommunfullmäktiges mål i inledningen samt under respektive verksamhetsområde, arbeta enligt kommunfullmäktiges gemensamma direktiv som följer nedan. Nämnder och bolag ska även arbeta i enlighet med gällande stadsövergripande styrdokument, som bland annat framgår i bilaga 12 till kommunfullmäktiges budget, samt övriga anvisningar utfärdade av stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB. Nämnder och bolag förväntas genom egna aktiviteter säkerställa följsamheten av dessa i alla relevanta delar.

I de gemensamma direktiven förtydligas kommunfullmäktiges särskilt prioriterade områden där det finns ett stort behov av utvecklade processer och samverkan mellan flera av stadens nämnder och bolag. För att Stockholm ska fortsätta att växa och kunna möta de krav dagens och morgondagens stockholmare ställer behöver staden fortsätta att utveckla samverkan som leder till effektivitets- och kvalitetsvinster, även med externa aktörer, såväl nationella som internationella. I arbetet för att Stockholm ska vara en stad för alla är det av vikt att alla nämnder och bolag samverkar för en effektiv och sammanhållen kommunikation och skapar delaktighet hos stadens alla målgrupper.

Långsiktigt hållbar ekonomi och goda förutsättningar för välfärd

Att nämnder och bolag ska hålla tilldelade ekonomiska ramar, för drift och investeringar, är självklart och en nödvändighet för att Stockholms stad ska klara välfärdsuppdraget med en ekonomi i balans. I detta är befolkningsprognosen, som utgör en grund för att bedöma behoven, ett av stadens viktigaste verktyg. Nämnder och bolag ska ha ett kommunkoncernperspektiv för att ge största möjliga nytta för invånarna och minska sårbarheten i förhållande till förändrade omvärldsförutsättningar.

Extern finansiering från EU:s fonder och program, statliga utlysningar och andra finansiärer är en allt viktigare förutsättning för att möjliggöra prioriterade satsningar och stärka stadens utvecklingsförmåga inom exempelvis klimat, kompetensförsörjning och social hållbarhet. Alla nämnder och bolag förväntas därför arbeta aktivt och systematiskt med att identifiera och nyttja externa finansieringsmöjligheter, som en integrerad del av verksamhetsutvecklingen.

Stockholms stad har många pågående och planerade investeringsprojekt i både nämnder och bolag. Finansieringen av stadens investeringar påverkar kommunkoncernens ekonomi direkt i form av skuldnivåer och räntekostnader. Stadens investerande nämnder och bolag ska arbeta för att öka egenfinansieringsgraden samtidigt som prioriterade projekt genomförs. Även inhyrande nämnder har ett ansvar att bidra till minskad skuldutveckling. Investeringsvolymen medför även ökade avskrivningar och driftkostnader på längre sikt och därmed i vissa fall ökade hyreskostnader. Lokalkostnadernas andel av de totala kostnaderna har ökat den senaste femårsperioden och samtliga nämnder och bolag behöver bidra till att bromsa denna utveckling. Nämnder och bolag ska stärka samverkan inom staden med syfte att minska stadens totala investerings- och utredningskostnader samt öka egenfinansieringsgraden.

En fungerande samverkan är avgörande för en effektiv organisation med hög måluppfyllelse. Det bidrar också till en bättre och samlad kontaktyta mot medborgarna. Centrala facknämnder ska därför stärka sin samverkan med stadsdelsnämnderna och, där det är möjligt, anpassa sin organisation efter stadsdelsnämndernas geografiska indelning i syfte att stärka den lokala genomförandeförmågan och skapa enklare och tydligare kommunikationsvägar mellan staden och invånarna.

Kompetensförsörjning är en av stadens största utmaningar och att staden är ett föredöme som offentlig arbetsgivare är centralt för uppdraget. Genom ett närvarande ledarskap grundat i tillitsbaserad styrning ökar medarbetarnas motivation, delaktighet och trivsel. Kontinuitet ska främjas för att höja kvaliteten i verksamheterna och bidra till bättre arbetsmiljö, därför ska lösningar som vikariepooler snarare än inhyrning av personal användas inom välfärdsområdet.

Digitaliseringen är ett av flera sätt att utveckla kvalitet i verksamheten och att skapa en bättre välfärd där medarbetare i högre grad kan ägna sin arbetstid åt kärnuppgifterna. För en kostnadseffektiv digitalisering behövs gemensamma digitala lösningar som används av samtliga eller flera nämnder och bolag. Facknämnderna ska ta ett samordnande ansvar inom sina ansvarsområden. När det är relevant, fördelaktigt och möjligt ska standarder samt nationell och regional digital infrastruktur och tjänster användas. När nya digitala lösningar införts ska effekthemtagning säkerställas och följas upp. I innovationsarbetet behöver staden ibland testa nya digitala lösningar i mindre skala innan beslut fattas om eventuell uppskalning.

Välfärdsbrott är ett omfattande samhällsproblem med allvarliga konsekvenser. Stadens nämnder och bolag ska intensifiera arbetet mot välfärdsbrott. I arbetet ingår att identifiera de mest betydande riskerna och vidta åtgärder för att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrott. Viktiga utvecklingsområden är möjligheter till informationsdelning både mellan och inom stadens verksamheter samt externt med andra kommuner och berörda myndigheter, kontrollrutiner och system samt kompetens och rådighet. Kontroll och uppföljning av privata utförare och leverantörer ingår i nämndernas och bolagens interna kontrollarbete och ska bedrivas strategiskt och systematiskt.

Staden ska även som ett led i detta arbete i ökad omfattning ställa sociala krav och krav på arbetsrättsliga villkor i nivå med svenska kollektivavtal samt, efter riskbedömning, begränsa antalet underleverantörer.

Risker kopplat till välfärdsbrott, säkerhet och beredskap ska alltid analyseras i samband med beslut om att en upphandling ska genomföras. Orimligt låga anbud ska alltid prövas för att uteslutas ur upphandlingar.

Staden ska i ökad utsträckning i upphandling och inköp ställa krav på, och följa upp, viktiga kvalitetsmått som utbildningsnivå, bemanning och yrkesmässig förmåga att leverera det staden beställt. Miljö- och klimatkrav ska ställas så att det blir möjligt att nå stadens mål om att inom sin rådighet halvera sin klimatpåverkan från konsumtionen, minska resursanvändningen samt bidra till stärkt biologisk mångfald.

Nämnder och bolag ska

- arbeta och organisera sig för att öka graden av egen finansiering i staden i syfte att minska skuldutvecklingen
- vid investerings- och verksamhetsprojekt beakta påverkan på ekonomi och verksamhet på andra nämnder och bolag som kommer att nyttja eller ansvara för driften
- stärka lokalförsörjningen genom ett tydligt kommunkoncernperspektiv för att hålla nere investeringsutgifter och dämpa hyreskostnadsutvecklingen
- identifiera och upplåta lämpliga platser, lokaler eller bostäder för socialnämndens stadsövergripande uppdrag
- inte sälja samhällsfastigheter som verksamheterna har behov av på kort och lång sikt
- göra en översyn av sina lokalförhyrningar med målsättningen att primärt hyra lokaler i av staden ägda fastigheter
- inte ersätta nya investeringar i egna lokaler med långtidsinhyrningar/leasing av privata aktörer eller liknande lösningar då dessa ofta blir både dyrare för staden och innebär sämre rådighet.
- arbeta för att innehavet av fastigheter bidrar till att planerade investeringar kan genomföras med bibehållen finansiell styrka och med låg finansiell risk samtidigt som stadens kapacitet och förmåga att tillhandahålla effektiva och ändamålsenliga verksamhetslokaler utvecklas
- säkerställa att gällande sanktionsförfordningar till följd av det ryska kriget mot Ukraina efterlevs
- säkerställa att det finns organisatorisk förmåga att initiera, ansöka om, genomföra och följa upp extern finansiering av projekt, i enlighet med kommunstyrelsens styrning och stöd, samt i samarbete med kommunstyrelsen arbeta med bevakning och påverkan på EU, regering och riksdag inom nämndens och bolagets ansvarsområde
- som del av beslutsunderlaget inför upphandling och inköp analysera risken för välfärdsbrottslighet inom verksamhetsområdet och väga det mot förutsättningarna att driva verksamheten i egen regi
- övergripande beskriva och dokumentera sitt arbete med kontroll och uppföljning av privata utförare och leverantörer, inbegripet arbetet med att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrott
- fortsätta utveckla arbetssätt för uppföljning och avvikelshantering vad avser inköp mellan avtalsansvariga nämnder och beställande nämnder samt säkerställa att avvikelser dokumenteras och förs vidare till relevanta mottagare
- säkerställa att samma krav ställs på upphandlad verksamhet som på verksamhet i egen regi, såväl avseende kvalitetskrav som arbetsrättsliga villkor, klimat- och miljökrav och andra relevanta krav
- aktivt delta i och stödja stadens gemensamma kategoriorganisation för inköp
- i ökad omfattning möjliggöra arbetstillfällen genom sysselsättningsfrämjande krav i stadens upphandlingar
- vidareutveckla metoder för att ställa miljö- och klimatkrav vid upphandling samt system och verktyg för uppföljning
- planera för en högre andel välfärdsverksamheter i egen regi samt genom egen regi-verksamhet säkerställa att staden har beställarkompetens inom alla ansvarsområden.

- ansvara för att prioritera, driva och säkerställa innovation och digitalisering internt samt främja närliggande externa aktörers innovationsförmåga
- samråda med kommunstyrelsen inför strategiska innovations- och digitaliseringsprojekt för att säkerställa att utvecklingen inte medför kostnadspåverkan på stadens övriga verksamheter
- delta i kommunstyrelsens arbete med att påbörja införandet av den nationella tjänsten Digital post
- ha en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. Nämnder ska upprätta kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt
- arbeta för rätt till heltid och hög andel tillsvidareanställningar
- arbeta för att stadens medarbetare inte utsätts för hot, rasism eller otillåten påverkan

En levande och hållbar stad

Stadsutveckling och klimatomställning ska bidra till en levande och hållbar stad för alla stadens invånare, besökare och för näringslivet.

Klimatpolitiken handlar om att drastiskt minska växthusgasutsläppen och möta det klimatnödläge världen står inför för att bygga ett starkare och mer hållbart samhälle. Genom stadens klimat- och miljöarbete ska utsläppen minskas, utsläppen från konsumtion halveras, staden anpassas till ett klimat i förändring och den biologiska mångfalden stärkas. Staden ska stärka en rättvis omställning där de grupper och verksamheter som orsakar störst miljö- och klimatpåverkan också tar ett större ansvar och särskilt skydda sårbara grupper.

Grundprincipen är att de som släpper ut mest är dom som måste minska sina utsläpp mest. Stockholmarna ska vara delaktiga och ha inflytande i arbetet att ställa om staden till hållbarhet. Klimatomställningen av transportsektorn är avgörande för Stockholms möjlighet att vara klimatpositivt till år 2030. Elektrifiering, ökad inblandning av biodrivmedel och minskad fordonstrafik är viktiga verktyg för att nå stadens klimatmål. Stockholm ska vara en stad med frisk luft, rent vatten, god ljudmiljö och välmående natur. Bullernivåer och plastanvändningen ska minska.

En av stadens uppgifter är bostadsbyggande och alla nämnder och bolag ska skapa förutsättningar för stadens målsättning utifrån sina respektive uppdrag och stadens översiktsplan. Bostadsbyggandet ska ske med hänsyn till stadens höga natur- och kulturvärden. Nämnder och bolag ska aktivt delta i arbetet med platsutveckling för att bidra till ökad attraktivitet och på så sätt till att stärka marknadsförutsättningarna för nya bostäder i alla delar av staden.

Åtgärder på kort och medellång sikt kan öka kvaliteten på stadens miljöer genom att tillfällig arkitektur, konstnärliga uttryck eller andra insatser tillförs, såväl inom stadsutvecklingsprojekt som i den befintliga bebyggelsen. Staden ska säkerställa ett sammanhållet strategiskt och operativt arbete för detta som även möjliggör omhändertagande av lokala initiativ och civilsamhällets engagemang.

För att nå målet om en sammanhållen stad är arbetet i översiktsplanens fokusområden i Järva, Farsta, Hagsätra-Rågsved och Skärholmen av särskild vikt, där Järva är särskilt prioriterat. Alla nämnder och bolag ska ta ansvar för och aktivt bidra till utvecklingen utifrån sina uppdrag. Lärdomar och arbetssätt ska omhändertas och bidra till fortsatt utveckling. Utgångspunkten för arbetet ska vara analyser av de lokala livsvillkoren och hur dessa kan förbättras.

Fokusområdena omfattar såväl stadsutvecklingsprojekt och annan platsutveckling som insatser och bredare åtgärder för social och ekonomisk utveckling. Bostadsbyggandet inom fokusområdena ska utgå från en analys av befintlig situation, både avseende upplåtelseform, bostadstyper, rum per lägenhet och lägenhetsstorlekar, så att bostadsbyggandet främjar en allsidig hushållssammansättning med en större variation.

Det finns områden där den fysiska stadsutvecklingen är av särskild betydelse, inte minst för att stärka sambanden och bygga samman staden. Området mellan Farsta strand, Högdalen och Rågsved ska utvecklas och därigenom bidra till Fagersjöns utveckling. Avsikten är att minska segregation och social utsatthet genom att stärka sambanden mellan områdena, stärka serviceutbudet, bredda bostadsutbudet, säkra och tillgängliggöra naturvärden samt skapa bättre förutsättningar för gång, cykel och kollektivtrafik. Som ett viktigt inslag för att minska barriäreffekter ska bostadsbyggande i Magelungens strand påskyndas. I Järvaområdet ska särskild prioritet ges till Kista, Rinkeby, Akalla, Husby och Tensta. Utöver de stadsdelar som ingår i fokusområdena ska staden även särskilt prioritera utvecklingen i Hässelby gård och Grimsta.

Staden har arbetat med fokusområden i drygt tio år och i samband med arbetet med en ny översiktsplan är det angeläget att arbetssätt och resultat utvärderas, samt att eventuell revidering av prioriterade områden ses över tidigt i processen. Under året ska det fortsatta arbetet med fokusområden utredas och vid behov ska kommunstyrelsen föreslå förändringar.

Större utvecklingsprojekt säkerställer ett långsiktigt, stabilt och högt årligt tillskott av bostäder i hela staden samtidigt som mindre och strategiska infillprojekt kompletterar utbudet. Minst hälften av de tillkommande bostäderna ska vara hyresrätter med fokus på rimliga hyror och i möjligaste mån riktas till platser och områden där de kompletterar befintligt utbud. Fler bostäder med många rum ska byggas för att minska trångboddheten och skapa förutsättningar för en blandad hushållssammansättning och ökade möjligheter för människor att bo kvar i sitt område.

Stockholms attraktionskraft gör att människor väljer att flytta hit och stanna här och att företag startas och utvecklas. Den attraktiva, konkurrenskraftiga och innovativa staden ska fortsatt främjas och tillväxten stötts i hela staden. Nämnder och bolag ska bidra till att stärka stadens internationella konkurrenskraft och fortsätta attrahera internationellt näringsliv, etableringar, evenemang och talanger till Stockholm.

Stadens näringslivsfrämjande arbete ska skapa förutsättningar för ett bra företagsklimat där sund konkurrens råder och där stadens samtliga stadsdelsområden är attraktiva för företag att starta, driva och utveckla företag i. Nämnder och bolag ska särskilt prioritera en bra myndighetsutövning, utvecklad infrastruktur samt en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning. Stadens näringslivspolicy ska ligga till grund för utvecklingen av stadens näringslivsarbete.

För att få full utväxling av stadens näringslivsarbete är samtliga nämnder och bolag viktiga. Stockholm Business Region är stadens näringslivsbolag. Bolaget har ansvar för att leda det operativa näringslivsarbetet. Kommunstyrelsen ansvarar i nära samarbete med Stockholms Stadshus AB för styrning, samordning och uppföljning av näringslivsfrågor på strategisk nivå.

Stockholm ska präglas av ett starkt innovationsekosystem genom att skapa en gynnsam miljö med goda och naturliga kontaktytor för offentlig sektor, näringslivet, akademien och civilsamhället. Samarbetet mellan dessa parter är avgörande för att stärka stadens innovationsförmåga och attraktivitet som plats och partner i ett utvecklat innovationsarbete. Varje enskild nämnd och bolag har ett ansvar att prioritera, driva och

säkerställa innovation internt samt främja närliggande externa aktörers innovationsförmåga.

Nämnder och bolag ska

- utveckla arbetssätt och genomföra åtgärder för att miljömålen ska nås och att Stockholm ska vara klimatpositivt till år 2030 med halverade konsumtionsutsläpp
- säkerställa utfasning av fossila bränslen i stadens egen och upphandlade verksamhet, exempelvis till transporter och arbetsmaskiner.
- arbeta med att vidareutveckla krav vid upphandling och inköp i syfte att nå målen i miljöprogrammet
- bidra till genomförandet av en fullskalig beccs-anläggning
- arbeta för ett klimatanpassat Stockholm med fokus på att prioritera och åtgärda skyfallsrelaterade risker och säkerställa att mer gröna ytor och träd finns där sårbara grupper vistas, såsom till exempel skol- och förskolegårdar, för att skydda mot värmeböljor
- arbeta med utvecklade samarbeten, innovativa arbetssätt och en ökad extern finansiering från staten och EU för att åstadkomma en snabbare omställning
- installera solceller på stadens fastigheter där det lämpar sig för att öka den lokala elproduktionen
- ta fram incitament och styrmedel som gör att all nyetablering planeras för och förses med goda förutsättningar för gång, cykel och kollektivtrafik samt med laddinfrastruktur
- arbeta med att stärka den biologiska mångfalden och genomföra ekologisk kompensation för värden och funktioner som går förlorade vid nybyggnation eller anläggningsarbeten
- intensifiera arbetet och stärka kompetensen för att minska miljö- och klimatpåverkan från livsmedel och måltidsverksamheter
- bidra till att staden startar och vidareutvecklar större stadsutvecklingsprojekt för blandad bebyggelse som exempelvis Bromma parkstad och Älvsjö-Örby för att säkerställa ett långsiktigt, stabilt och högt årligt tillskott av bostäder
- planera för en mångfald av boende- och upplåtelseformer med rimliga boendekostnader i hela staden, där minst hälften av det som byggs ska vara hyresrätter
- arbeta för att de allmännyttiga bostadsbolagen ges förutsättningar att ta ett stort ansvar för bostadsbyggandet och att öka genomförandetakten av Stockholmshusen
- genomföra dialog med stadens invånare i tidigt skede inom planeringsprocesser och stadsutvecklingsarbete i syfte att öka inflytandet och demokratisk förankring med särskilt fokus på grupper som inte brukar komma till tals
- i planering och byggande säkerställa behovet av lokaler för offentlig service i egen regi, till exempel skolor, förskolor, särskilda boenden och kultur- och idrottslokaler, till rimliga villkor genom förbehåll i markanvisnings- och exploateringsavtal samt detaljplaner
- skapa goda förutsättningar för företag att starta, verka och växa i hela Stockholm
- bidra till att säkerställa sund konkurrens för stadens näringsliv genom att medverka i arbetet med samordnad och stärkt tillståndsgivning och tillsyn
- aktivt bidra till att stärka Kista som en attraktiv plats för befintliga aktörer och nya etableringar och säkra genomförandet av en väsentligt ökad attraktionskraft i Kista
- samverka för att säkra framtida kompetensförsörjning genom att efterfråga och tillhandahålla yrkesutbildningar och andra utbildningar som svarar mot Stockholms kompetensförsörjningsbehov

- planera och genomföra insatser som utvecklar och aktiverar platser och skapa förutsättningar för såväl permanent som tillfällig arkitektur och tillfälliga åtgärder där så behövs i väntan på byggnation eller annan användning, framför allt i översiktsplanens fokusområden
- särskilt prioritera, driva och delta i utvecklingen av de lokala centrum och centrumnära miljöer som identifierats i stadens utpekade fokusområden gällande såväl stadsutveckling, stadsmiljö som verksamhetsutveckling i syfte att stärka platsens attraktivitet såväl för boende som besökare på kort och lång sikt
- öka resurseffektiviteten genom medvetna inköp, återbruk och avyttringar samt genom att använda stadens interna återbrukscentrum, exempelvis Stocket, som prioriterade alternativ i samband med inköp av möbler, inventarier och byggprodukter

En trygg och säker stad som håller samman

Stockholm ska vara en stad som håller samman. Att minska klasskillnader och segregation är grundläggande för stadens framtid. Staden ska ge varje stockholmare de bästa förutsättningarna att känna trygghet, ha framtidstro och utvecklas i vardagen oavsett var i staden man bor. Öppenhet, jämställdhet och jämlikhet är prioriterade frågor, liksom att minska skillnader och förbättra livsvillkoren för alla stockholmare.

Uppföljningen av rapporten Skillnadernas Stockholm år 2023 visar att utvecklingen går åt rätt håll inom flera områden. Men det finns fortfarande stora skillnader i livsvillkor och tillgång till goda livsmiljöer mellan individer och grupper av människor i staden. Nämnders och bolags gemensamma arbete för mer jämlika livsvillkor och för en sammanhållen stad ska stärkas och ges tydligare ramar med geografiskt prioriterade områden som utgångspunkt. Samtliga nämnder och bolag ska utifrån sitt verksamhetsområde särskilt kartlägga behov och möjligheter i översiktsplanens fokusområden och med detta som underlag medverka i det analysarbete för lokal områdesutveckling som görs av respektive stadsdelsnämnd.

De prioriterade områdena är Järva, Farsta, Hagsätra-Rågsved och Skärholmen. Samtidigt ska satsningar kunna göras på andra platser där behov eller utmaningar gör denna prioritering och samverkan särskilt angelägen.

Genom att peka ut ett antal geografiska områden ges nämnder och bolag stöd i prioriteringen av insatser. Sammanhållningen ska öka i hela Stockholm, område för område. Nämnder och bolag ska samverka kring målets uppfyllande. Utöver målet om en sammanhållen och jämlik stad har staden höga ambitioner inom många andra områden. Stadens inriktningsmål hänger nära samman och ska stärka, inte stå i motsats, till varandra. Det innebär att prioriteringen av de geografiska områdena är ett stöd till nämnder och bolag, men inte något som exkluderar insatser i andra områden. Staden ska sätta in resurser där de ger mest nytta och behövs som bäst.

Alla barn och unga i Stockholm ska ges en bra uppväxt. Ojämligheten i barns uppväxtvillkor ska brytas och barns rättigheter ska stärkas. Barnkonventionen ska vara en utgångspunkt för alla verksamheter och det enskilda barnets behov av stöd ska alltid beaktas. Stadens resurser ska i större utsträckning fördelas utifrån socioekonomiska faktorer med syfte att verka utjämnande och öka jämlikheten i staden. Tidiga, förebyggande och kunskapsbaserade insatser ska prioriteras för att varje individ ska få de bästa förutsättningarna genom livet. Skolan och förskolan är några av de viktigaste skyddsfaktorerna för att barn och unga inte ska hamna i skadligt bruk och beroende, kriminalitet eller andra sociala problem. Därför är ett långsiktigt trygghetsarbete tätt sammankopplat med vikten av att alla barn får bra uppväxtvillkor och att alla barn får förutsättningar och stöd för att klara kunskapsmålen. Genom att investera i barnen och

deras utveckling läggs grunden för jämlikhet, sammanhållning och trygghet. Den samlade forskningen pekar på att det är de förebyggande insatserna som gör störst skillnad för ett tryggt samhälle med trygga individer.

Att Stockholm är och upplevs som en trygg och säker stad är ett ansvar som sträcker sig över samtliga nämnder och bolag. Insatser, såväl investeringar som drift, för väl omhändertagna och trygga miljöer och platser ska vara en självklarhet och tydligt definierade och integrerade i nämnders och bolags planering och förvaltning. Samordning mellan ansvariga nämnder och bolag ska prioriteras, då rådighetsgränser inte ska vara synliga för stockholmarna.

Arbetet för att stärka kommunkoncernens trygghetsskapande arbete är en prioriterad uppgift som innefattar både riktade insatser och åtgärder i den offentliga miljön samt ett omfattande preventivt socialt arbete. Det grova och dödliga våldet drabbar Stockholm hårt. Utvecklingen visar att unga involveras i kriminalitet i allt yngre åldrar, både som förövare och offer. Konflikterna inom den kriminella miljön är inte begränsade till en geografisk plats utan har spridning nationellt och internationellt. Det är angeläget att alla nämnder och bolag initierar och deltar i relevanta samarbeten med relevanta myndigheter och aktörer såsom Polisregion Stockholm, Region Stockholm, Kriminalvården, näringsliv, akademi och civilsamhälle. Områden i staden med hög brottslighet och otrygghet kräver prioritering av gemensamma åtgärder som identifieras på central och lokal nivå. Staden ska i samverkan med polis och andra nyckelaktörer verka förebyggande för att nå målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad.

I ett läge med snabba förändringar och klimatutmaningar samt en komplex hotbild med ett osäkert omvärldsläge behöver staden fortsatt utveckla förmågan att agera förebyggande. Staden behöver prioritera arbetet med en samordnad och hög krishanteringsförmåga samt en starkt civil beredskap, bland annat inom ramen för stadens sektorsorganisation för civil beredskap. Avgörande i detta sammanhang är en stark kommunal rådighet över viktiga verksamhetsområden. Beredskapen är en gemensam uppgift och får inte privatiseras.

Konst och kultur är självklara delar av demokratin. De kan öka förståelsen, sammanhållningen och tilliten i samhället. Kulturlivet i staden bidrar till att göra Stockholm till en attraktiv och levande stad för invånare och besökare.

Stockholms kulturliv ska därför utvecklas och verksamheter som bibliotek, kulturskola, scenkonst och musikliv stärkas. Stadsdelsnämnder, facknämnder och bolag ska tillsammans bidra till ett levande kultur- och föreningsliv bland unga där närvarande vuxna spelar en viktig roll. En meningsfull fritid är en viktig skyddsfaktor i barn och ungas liv.

Den fria kultursektorn är på många håll satt under attack globalt och i Sverige. I ett sådant läge är det en central uppgift för alla nämnder och bolag att värna och utveckla förutsättningarna för en fri kultur. Exempel på den fria kulturen är såväl enskilda kulturutövare som aktörer som upprätthåller ett levande kulturliv, exempelvis fria kulturgrupper, musikscener och studieförbund. Det är viktigare än någonsin att se till att alla stockholmare har lika möjligheter att ta del av och skapa kultur oavsett var i staden de bor.

Stockholmarnas och civilsamhällets delaktighet och inflytande ska främjas för att stärka tillit till den lokala demokratin och öka förtroendet för stadens nämnder och bolag. Fler barn och unga ska möta gemenskap, utveckling och trygghet genom att delta i idrott, kulturverksamheter och fritidsklubb. Nämnder och bolag ska arbeta aktivt för att

möjliggöra för fler barn och unga att delta på jämlika villkor. Idrottsföreningar och andra delar av civilsamhället ska aktivt engageras för att skapa verksamheter som lockar. De mötesplatser som finns i staden i form av fritidsgårdar ska ha bra öppettider och erbjuda ett brett verksamhetsutbud som passar fler barn och ungdomar.

Stadens arbete för att säkerställa de mänskliga rättigheterna ska intensifieras. I detta innefattas ett systematiskt arbete för att i enlighet med stadens program och handlingsplaner motverka alla former av rasism, stärka barnets rättigheter, nationella minoriteters rättigheter, romsk inkludering och jämställdhet samt lika rättigheter och möjligheter för hbtqi-personer, äldre och för personer med funktionsnedsättningar. Arbetet med jämställdhetsintegrering och jämställdhetsanalyser ska fortsatt utvecklas och barnkonsekvensanalyser ska göras. Stockholms stad ska vara ledande i genomförandet av FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030.

Nämnder och bolag ska

- utifrån analys av lokala förutsättningar vidta åtgärder för att minska skillnader i levnadsvillkor och aktivt arbeta för en jämlik tillgång till välfärd och service över hela staden
- samverka kring och prioritera insatser till översiktsplanens fokusområden och därmed ta samlat ansvar för områdets utveckling för att nå målen om en sammanhållen stad
- samverka mot desinformationskampanjer mot socialtjänsten för att öka invånarnas tillit till socialtjänsten
- delta i samverkan för att stärka jämlika levnadsvillkor för alla barn-barnets bästa ska alltid vara i centrum och finnas med i allt beslutfattande
- säkerställa goda förutsättningar för barn och ungas lärande
- säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att minska den psykiska ohälsan bland barn och unga
- förstärka förebyggande sociala insatser baserade på vetenskap och kunskapsbaserade metoder, inte minst de som riktar sig mot unga i riskmiljöer
- med stöd i lokal lägesbild och analys vidta sociala och situationella brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder utifrån det egna ansvarsområdet
- i lokaler och på kommunala verksamhetsytor vid behov pröva användandet av trygghetskameror och andra trygghetsskapande insatser med hänsyn tagen till lagstiftningens begränsningar
- vidareutveckla och förstärka samverkan med relevanta externa aktörer i trygghets- och säkerhetsarbetet
- motarbeta drogmissbruk genom att snabbt ge stöd till de som drabbas och genom att konsekvent och resolut inom sitt verksamhetsområde motverka droghandel
- säkerställa att medarbetare i stadens verksamheter arbetar våldsförebyggande utifrån ett normkritiskt förhållningssätt
- öka beredskaps- och krishanteringsförmågan samt delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap
- utveckla och stärka arbetet med informationssäkerhet samt beakta risker och sårbarheter med generativ AI och syntetisk media
- utifrån rådande terrorhotnivå i Sverige vidta för verksamheten ändamålsenliga säkerhetshöjande åtgärder
- utveckla och fortsätta stärka arbetet mot välfärdsbrott och otillåten påverkan
- genom kontroll och uppföljning säkerställa att ekonomiska bidrag eller tillgång till lokaler inte ges till någon aktör som inte står bakom den demokratiska rättsstatens principer, de mänskliga rättigheterna och jämställdhet mellan kvinnor och män

- erbjuda feriejobb som är meningsfulla som ett första steg in på arbetsmarknaden
- ta fram arbetsplatser för Stockholmsjobb där anställningarna ska vara möjliga att kombinera med utbildning, vilket är särskilt prioriterat för unga som saknar gymnasiekompetens
- säkerställa att alla oavsett funktionsförmåga kan vara delaktiga i samhället och ha tillgång till skydd, stöd och service på jämlika villkor
- involvera stockholmare, med särskilt fokus på grupper som inte brukar komma till tals, i beslut som påverkar deras vardag genom medborgardialoger och medborgarbudgetar
- underlätta civilsamhällets verksamhet med målet att Stockholm ska ha landets bästa föreningsklimat
- intensifiera arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna, i enlighet med stadens program för mänskliga rättigheter, och implementera de nya handlingsplanerna om hbtqi-personer, nationella minoriteter, romsk inkludering, alla former av rasism, jämställdhet och barns rättigheter
- arbeta, såväl som samhällsaktör som arbetsgivare, för att motverka diskriminering och alla former av rasism, inklusive antisemitism, antiziganism, afrofofi och islamofobi samt rasism mot samer
- samverka för att uppnå FN:s globala mål för hållbar utveckling, beakta Agenda 2030 i framtagandet av styrdokument och använda agendan som ett verktyg för hållbar utveckling. Målansvarig nämnd och/eller bolag ska vara drivande för att staden ska uppnå hållbarhetsmålet och samverka brett
- säkerställa att verksamheterna inleder arbetet med att diplomera sig med diplomutbildningarna om hbtqi och om alla former av rasism.

Skattesats

För år 2026 föreslås att en kommunal inkomstskatt utdebiteras med kronor 18,22 per skattekrona.

För år 2026 föreslås en utdebitering av begravningsavgiften med 7,0 öre per skattekrona.

Stockholm den 8 oktober 2025

Karin Wanngård

Resultatbudget

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	9 690,5	10 151,4	10 331,3	10 582,3
Verksamhetens kostnader (-)	-63 148,1	-65 532,6	-65 995,9	-66 342,7
Avskrivningar (-)	-3 000,9	-3 268,9	-3 498,8	-3 631,7
Central medelsreserv (-)				
Oförutsedda behov	-1 097,0	-1 481,6	-1 481,6	-1 481,6
Prestationsreserv	-563,3	-530,0	-1 884,1	-3 794,1
Ej aktiverbara investeringsutgifter	-675,0	-843,0	-726,0	-739,0
Anslagsfinansierad del av pensioner/arbetsgivaravgifter m.m.	-2 035,3	-2 168,7	-2 195,8	-2 266,9
Verksamhetens nettokostnader	-60 829,1	-63 673,4	-65 450,9	-67 673,7
<i>Relativförändring</i>		4,7%	2,8%	3,4%
Skatter	66 538,3	68 979,1	72 106,7	75 256,4
Begravningsavgift	255,7	265,0	277,0	289,1
Inkomstutjämnning	-6 907,2	-7 327,7	-7 660,2	-7 994,4
Kostnadsutjämnning	-1 248,8	-1 227,4	-1 225,1	-1 226,8
Regleringspost	2 332,9	2 363,8	1 791,8	1 391,2
Fastighetsavgift	1 438,9	1 479,0	1 479,0	1 479,0
LSS-utjämnning	-2 080,4	-2 013,8	-2 009,9	-2 012,8
Verksamhetens resultat	-499,8	-1 155,4	-691,7	-491,9
Finansiellt resultat (exkl. utdelning)	119,9	488,3	406,3	271,6
Utdelning Stockholms Stadshus AB	340,0	630,0	340,0	340,0
Disposition/avsättning begravningsfond	40,0	37,2	33,9	19,3
Resultat efter finansiella poster	0,1	0,1	88,5	139,0
Förändring av redovisat eget kapital	0,1	0,1	88,5	139,0

Investeringsplan

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringsutgifter	-9 262,3	-9 444,3	-8 228,6	-7 884,6
Investeringsinkomster	2 545,0	1 275,0	1 315,0	1 400,0
Centralt redovisade investeringsmedel (-)	- 519,5	- 550,0	- 515,0	- 540,0
Nettoinvesteringar (-)	-7 236,8	-8 719,3	-7 428,6	-7 024,6
Finansiering investeringsplan				
Förändring av eget kapital	0,1	0,1	88,5	139,0
Avskrivningar	3 000,9	3 268,9	3 498,8	3 631,7
Ej aktiverbara utgifter (CM5)	675,0	843,0	726,0	739,0
Försäljningsinkomster	200,0	200,0	200,0	200,0
Upplåningsbehov	3 360,8	4 407,3	2 915,3	2 314,9
Summa finansiering investeringsplan	7 236,8	8 719,3	7 428,6	7 024,6
Netto	0,0	0,0	0,0	0,0

Investeringsvolymerna för 2026 som utgår från investeringsstrategin, är fortsatt höga. För att begränsa skuldökningen ska varje nämnd och bolag prioritera inom och mellan projekt samt hålla nere kostnaderna i projekt för att säkerställa en långsiktigt hållbar investeringsnivå och begränsa stadens upplåningsbehov. Målsättningen är en egenfinansieringsgrad om 100 procent. I tabellen ovan återfinns inte exploateringsinkomster, vilka minskar upplåningsbehovet.

Resultatbudget och investeringsplan för bolagskoncernen framgår under Bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB.

Kommunstyrelsen m.m.

Stockholm ska vara en stad för alla. Genom högt ställda mål för ett Stockholm som håller samman, är fossilfritt, klimatsmart och grönt samt har en stabil ekonomi, skapas en stad där alla får plats och där alla bidrar. Kommunstyrelsen har ett strategiskt ansvar att, tillsammans med koncernledningen för Stockholms Stadshus AB, leda och samordna stadens angelägenheter och ge nämnder och bolag goda förutsättningar att fullgöra kommunfullmäktiges mål. Arbetet ska utföras med hög tillit till stadens anställda och med fokus på rättssäkerhet, kvalitet och effektivitet. Genom fördjupad samverkan med stadens nämnder och bolag, samt andra myndigheter, civilsamhälle och näringsliv ska tryggheten i samhället öka och utvecklingen med dödligt våld och grov kriminalitet med gemensamma krafter motverkas. Arbetet med den långsiktiga kompetensförsörjningen ska samordnas av kommunstyrelsen för att säkerställa att staden även i framtiden kan erbjuda god service och hög kvalitet i välfärden. Stadens miljö- och klimatarbete är högt prioriterat och påverkar stadens alla delar. Kommunstyrelsen samordnar arbetet med utgångspunkt i stadens miljöprogram och klimathandlingsplan och säkerställer en rättvis, inkluderande och hållbar omställning. Kommunstyrelsen ska även samordna stadens insatser för att säkerställa människors möjlighet till arbete och bostad samt leda stadens arbete för en hållbar utveckling och stärkt resiliens genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering. Arbetet för en sammanhållen stad, där alla stockholmare oavsett bakgrund känner tillit till samhället och delaktighet i stadens utveckling, är högt prioriterat.

Nämndens uppgifter

Kommunstyrelsen omfattar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och stadsledningskontoret. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för uppföljning av kommunfullmäktiges budget i sin helhet och arbetar med samtliga av kommunfullmäktiges mål. Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet samt kommunens bolagsstyrelser. Stadsledningskontoret är kommunstyrelsens förvaltning. Under kommunstyrelsen finns borgarrådsberedning, ekonomi- och trygghetsutskott, personal- och jämställdhetsutskott, råd för Agenda 2030, råd för nationella minoriteters rättigheter, råd för funktionshinderfrågor, pensionärsråd, funktionshinderombudsman, barnombudsman och äldreombudsman.

Stadsledningskontorets huvudsakliga ansvar omfattar:

- styrning, utveckling och uppföljning av verksamhet, ekonomi och finansstrategi
- strategiskt arbete med kvalitetsutveckling, innovationer och digitalisering
- strategiska arbetsgivar-, kompetensförsörjnings- och ledarskapsfrågor
- strategiska välfärdsfrågor
- strategiska stadsutvecklings-, bostadsförsörjnings-, fastighets- och markutvecklingsfrågor
- strategiskt näringslivsarbete
- strategisk infrastrukturplanering, el- och energiplanering
- it-strategier samt strategisk ledning och samordning av det stadsövergripande informationssäkerhetsarbetet
- strategiskt miljö- och klimatarbete samt styrning av klimatinvesteringar
- strategiskt arbete med FN:s globala mål för en hållbar utveckling, Agenda 2030
- strategiskt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete, inklusive övergripande samverkan med polisen, arbete mot välfärdsbrottslighet och mot våldsbejakande extremism

- strategiskt arbete med att säkerställa de mänskliga rättigheterna, inklusive jämställdhet, barnrätt, rättigheter för personer med funktionsnedsättningar, hbtqi-personers rättigheter och de nationella minoriteternas rättigheter
- strategiskt arbete med att stärka tilliten till den lokala demokratin samt öka förtroendet för stadens nämnder och bolag
- strategiskt säkerhetsarbete, inklusive krisberedskaps- och totalförsvarsfrågor
- styrning, samordning och kontroll av stadens säkerhetsskyddsarbete
- strategiska hyres- och lokalfrågor inklusive strategisk lokalförsörjning och processer för en övergripande lokalresursplanering med kontroll och styrning av fastighetshantering och lokalutnyttjande
- strategiska inköpsfrågor i kommunkoncernen inklusive kategoristyrning och gemensamma processer
- service åt kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, dess utskott, beredningar och råd samt rotlar och partikanslier
- juridisk rådgivning till stadens nämnder, förvaltningar, bolag, stiftelser och kommunalförbund
- drift, förvaltning och utveckling av stads- och koncerngemensamma system och plattformar
- strategisk kommunikation och information gentemot stadens medarbetare, invånare, företagare och besökare
- strategiskt arbete med evenemang i staden
- strategisk rådgivning och vägledning kring extern finansiering från EU:s fonder och program, nationella utlysningar och andra finansiärer
- stadsövergripande internationella relationer inklusive strategisk samordning av deltagande i stadsövergripande internationella nätverk och organisationer
- strategisk samordning av påverkansarbete gentemot EU:s institutioner, riksdag och regering
- strategiskt ansvar för frågor kopplade till resilient livsmedelsförsörjning

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-1 605,5	-1 578,9	-1 558,0	-1 562,1
Drift och underhåll	-1 605,5	-1 578,9	-1 558,0	-1 562,1
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	47,6	47,6	47,6	47,6
Netto	-1 557,9	-1 531,3	-1 510,4	-1 514,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3

Budgeten för 2026 minskar med 26,6 mnkr jämfört med 2025. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration och konsulttjänster samt arbeta för en effektiv

lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2026 är oförändrad jämfört med 2025. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3.

För år 2026 budgeteras följande för rotlar och partikanslier (tkr):

Socialdemokratiska arbetarepartiet	47 515
Vänsterpartiet	25 346
Moderata samlingspartiet	16 932
Miljöpartiet De gröna	15 795
Liberalerna	8 769
Centerpartiet	8 447
Sverigedemokraterna	6 557
Kristdemokraterna	3 436
SUMMA	132 799

Kostnaderna avser främst arvoden till förtroendevalda, omkostnader i den politiska organisationen, och viss representation. Partiernas budgetmedel används fritt inom kommunallagens ram. Över- eller underskott som uppstår ett år, överförs till kommande år. De partier som har överskott i sina budgetar vid utgången av föregående mandatperiod, får överföra detta överskott till den nya mandatperioden.

Partistödet beräknas enligt följande per år (tkr):

Grundstöd per parti	599
Partistöd per mandat	434

Partierna ska senast den 30 juni redovisa hur partistödet har använts under föregående år. Partierna ska redovisa hur partistödet används i förhållande till gällande lagstiftning. Det är viktigt att den lokala tillämpningen av de nationella reglerna bidrar till att säkerställa att partistöd används i enlighet med lagstiftningens intentioner att stärka partiernas roll i den lokala demokratin.

Bidrag till information och utbildning av nämndemän

De nämndemannaföreningar som organiserar nämndemän utsedda av Stockholms stad kan få bidrag för nödvändig utbildning av nämndemän. Bidraget ska beräknas på antalet nämndemän inom föreningen som utsetts av Stockholms stad och per mandatperiod. Det ska vara på samma nivå för alla nämndemannaföreningar. Bidraget är maximalt 1 000 kronor per nämndeman och mandatperiod.

Ersättningar till utomstående organisationer och föreningar

Under kommunstyrelsen m.m. finns anslag för ersättningar till utomstående organisationer och föreningar. Åtagande gentemot utomstående organisationer och föreningar ska i normalfallet vara ettåriga. Ersättningarna fördelar sig enligt tabellen nedan.

Bidrag till näringslivsfrämjande åtgärder	(tkr)
-STING	4 000
Bidrag till akademien	(tkr)
-Handelshögskolan i Stockholm	2 000
-Professur i stadshistoria	380
-Stockholms Akademiska Forum, StAF	2 600
Övriga ersättningar	(tkr)
-Sveriges Tonsättares Internationella Musikbyrå, STIM	3 570
-Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation, SAMI	320
-Tyresta Nationalpark	500
-Föreningen Spårvagnsstäder	100
-Nobelmuseum	8 000
-Föreningen Stockholm Pride	2 000
Summa	23 470

Ersättningar till stadsinterna organisationer och föreningar samt organisationer och föreningar inom offentlig sektor

Under kommunstyrelsen m.m. finns anslag för ersättningar till stadsinterna organisationer och föreningar samt organisationer och föreningar inom offentlig sektor. Även ersättningar till samarbeten mellan staden, akademien och näringslivet ingår. Ersättningarna fördelar sig enligt tabellen nedan.

Bidrag till näringslivsfrämjande åtgärder	(tkr)
-Stockholm Business Region AB	112 000
-Stiftelsen Electrum	7 500
-Urban ICT Arena	1 400
Medlemsavgifter	(tkr)
-Counter-Terrorism Preparedness Network	1 000
-ECCAR	33
-Sveriges Kommuner och Regioner, SKR	25 896
-Storsthlm*	20 396
-Stockholmsregionens Europaförening	3 000
-Eurocities	200
-Storstockholms brandförsvär, SSBF	447 210
-ICLEI	40
-POLIS Cities and Regions for Transport innovation	125
-CNCA Carbon Neutral Cities Alliance	100
-Samverkan Stockholmsregionen	1 500
-AI Sweden	400
Samarbeten med akademien	(tkr)
-Vetenskapsstaden	2 600
-OpenLab	2 800
-Digital Futures	500
-Samverkan Kungliga Tekniska Högskolan	5 000
Övriga ersättningar	(tkr)
-Partistöd med mera	48 626
-Livräntor, S:t Eriksveteranerna, Stadshusets konstförening, SKIMF, Eldkvarns IF, Föreningen Stockholms förvaltningschefer	1 470
-Pris till Katarina Taikons minne	100
-S:t Julianpriset	100
Summa	681 996

* Prognos

Stockholm Business Region AB och dess verksamhet finansieras via ersättning från stadens budget med totalt 112 mnkr 2026, vilka är avsatta under kommunstyrelsen m.m. Ett marknadsföringsstöd ska rymmas inom en årlig ram om 6 mnkr. Bolagets styrelse beslutar om stödet och bolaget hanterar utbetalningar för detta. Bolaget leder och administrerar stadens medlemskap i Stockholm Business Alliance enligt avtal för innevarande period. Stadens årliga medlemsavgift till Stockholm Business Alliance är 7,5 mnkr.

Kommunförsäkring

Stadens nämnder får genom S:t Erik Försäkrings AB en kommunförsäkring som omfattar försäkringsskydd för lös egendom, utställningar, entreprenad, terrorism, ansvar, tjänsteresor, vd- och styrelseansvar, förmögenhetsbrott samt olycksfall för volontärer. Premien för år 2026 är 21,8 mnkr för stadens samtliga nämnder och finansieras av medel avsatta under kommunstyrelsen m.m.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stockholm ska vara en stad för alla. Här ska nya och gamla stockholmare kunna bo, leva, arbeta och bygga sin framtid. Här ska drömmar förverkligas. Stockholm ska vara en demokratisk, öppen, jämställd och jämlik stad. I Stockholm ska alla människor bli behandlade med respekt och hela staden ska stå upp för alla människors lika värde och rättigheter.

En stark och jämlik välfärd som bygger tillit i hela staden ställer höga krav på samordning, helhetssyn och långsiktighet. Kommunstyrelsen har ett ansvar att ständigt bidra med dessa perspektiv i styrning och uppföljning samt stödja nämnder och bolag i att gemensamt ta sig an välfärdsuppdraget. Demografiska förutsättningar samt samhällets över tid skiftande behov av tjänster gör att det blir än viktigare med samverkan både inom staden och med andra aktörer för att hitta långsiktiga och ändamålsenliga lösningar. Kommunstyrelsen har här en viktig roll i att följa och prognostisera befolkningsförändringar samt analysera effekterna av kostnadsutvecklingen för stadens verksamheter.

Att alla barn och ungdomar ges likvärdiga möjligheter att uppnå kunskapsmålen i skolan är avgörande för att skapa ett sammanhållet Stockholm. Goda exempel runt om i staden som visar på en positiv utveckling i resultat ska spridas. Kommunstyrelsen ska tillsammans med förskolenämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa att insatser för en mer jämlik och kompensatorisk skola och förskola genomförs.

Kommunstyrelsen ska stödja nämnder och bolag i deras arbete för att ge alla kommuninvånare ett respektfullt och fördomsfritt bemötande. Funktionshinderperspektivet ska beaktas i alla stadens verksamheter och med stöd av stadens funktionshindersråd lyfts frågorna strategiskt in i stadens planering. Med utgångspunkt i diskrimineringslagstiftningen ska kommunstyrelsen främja att stadens verksamheter anställer fler personer med funktionsnedsättning. Kommunstyrelsen ska utveckla stadens kommunikation ur ett tillgänglighetsperspektiv utifrån den översyn som genomförts.

För att öka äldres inflytande och för att vara en åldersvänlig stad ska kommunstyrelsens pensionärsråds arbetsformer och koppling till övriga nämnder i staden tydliggöras och förstärkas. Kommunstyrelsen fortsätter också att stödja berörda nämnder i arbetet med omställningen till en god och nära vård. Omställningen berör flera av stadens verksamheter och ska ske samordnat såväl inom staden som med Region Stockholm och länets övriga kommuner.

I Stockholm finns ett rikt föreningsliv som staden har en långvarig samverkan med. Det fristående kultur- och föreningslivet är viktigt för stockholmarna och avgörande för Stockholms attraktivitet. Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat och tillsammans med föreningslivet ska kommunstyrelsens strategiska arbete för att nå målet fortsätta.

FN:s konvention om barnets rättigheter slår fast att barn har rätt att komma till tals och få sina åsikter beaktade i alla frågor som rör dem. Arbetet med barnkonventionen berör alla stadens verksamheter. Kommunstyrelsen har, som en del av sin uppföljande och styrande roll, ett särskilt ansvar för att säkerställa att stadens nämnder och bolag beaktar barns rätt och barnperspektivet. Barn och unga har enligt barnkonventionen rätt till kultur och yttrandefrihet; att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet. Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna i deras arbete med att stärka barns delaktighet och inflytande i stadens verksamheter.

Stockholm ska vara en stad som håller samman. Arbetet med att motverka segregation och stärka eftersatta områden ska ges tydligare former och ett arbete med att identifiera segregationsmönster och dess orsaker samt områden som drabbas av dem i högre grad ska bedrivas löpande. Kommunstyrelsen ska leda arbetet med stadens utpekade fokusområden i samverkan med de aktuella stadsdelsnämnderna som samordnar och driver arbetet lokalt. Utgångspunkten för arbetet ska vara analyser av de lokala livsvillkoren och hur dessa kan förbättras. Dialogen med invånarna ska utvecklas i syfte att öka förtroendet för det offentliga.

Genom att arbeta med fokusområden ges nämnder och bolag stöd i prioriteringen av insatser. Kommunstyrelsen ska utveckla det arbete som redan bedrivs genom att möjliggöra för bättre analyser och mer strukturerad uppföljning. Det löpande utvecklingsarbetet i form av exempelvis platssamverkan, lokalt trygghetsarbete och utveckling av välfärden är viktiga delar i arbetet.

En framgångsfaktor i områdesutveckling är en stark och systematisk samverkan mellan nämnder och bolag. Analysarbetet samt former och organisering för lokal samverkan ska samordnas av kommunstyrelsen och fortsatt utvecklas i samarbete med stadsdelsnämnderna. Kommunstyrelsen ska fortsätta att utveckla styrning och uppföljning av nämnders och bolags arbete, bland annat genom kunskapsuppbyggnad, stadsövergripande analyser, utveckling av underlag till budget och metodstöd för områdesgemensamma analyser av lokala behov och möjligheter. Särskilt fokus ska läggas på åtgärder som skapar jobb och trygghet, samt på att stärka tilliten till stadens verksamheter. Även samverkan med regionen i viktiga frågor för fokusområdena, exempelvis familjecentraler, vårdcentraler, barn- och ungdomspsykiatri, elevhälsa och tandhälsa samt en attraktiv kollektivtrafik med trygga bytespunkter är central. Kommunstyrelsen ska vidare i samarbete med berörda nämnder och bolag stötta samverkan med lokalt näringsliv i fokusområdena.

Kommunstyrelsen ska fortsätta att utveckla och stärka kommunikationen i de delar av staden där behoven är som störst, bland annat genom att verka för bättre samordning mellan funktioner som arbetar med kommunikation kopplat till fokusområdena.

Kommunstyrelsen ska vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 5 *Jämställdhet*, mål 8 *Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt* (tillsammans med arbetsmarknadsnämnden), mål 10 *Minskad ojämlikhet* samt mål 16 *Fredliga och inkluderande samhällen* (tillsammans med kulturnämnden: kulturförvaltningen).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda och föreslå hur en utformning av förlängda öppettider i förskolor kan se ut, som komplement till den omsorg som ges på obekvämt arbetstid (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda och föreslå hur finansieringsmodellen kan utvecklas i syfte att stärka förskolornas ekonomiska stabilitet trots varierande barnunderlag (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda ersättningsmodellen för profilboende (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda ersättningsmodellen för boendestöd för att möjliggöra för staden att kunna erbjuda likställt boendestöd av hög kvalitet (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för en central eller regional utförarorganisation för personlig assistans, avlösarservice och ledsagning (1.3)	2026-01-01	2026-08-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen utreda de ekonomiska effekterna av en digital fixartjänst på medborgarkontoret i Rågsved som riktar sig mot en bredare målgrupp inom personer med funktionsnedsättning (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, äldre- och socialnämnden och stadsdelsnämnderna, i enlighet med den nya socialtjänstlagen ta fram förslag och i vissa fall besluta om vilka insatser inom första och andra linjens socialtjänst som ska erbjudas av staden. Likaså om dessa insatser bör organiseras och erbjudas lokalt, regionalt eller centralt (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Äldre- och socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna revidera tillämpningsanvisningarna för köhantering inom särskilt boende för äldre (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldre- och socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda behov och förutsättningar för ett kommunövergripande profilboende för äldre med psykisk sjukdom i egen regi (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldre- och socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen se över ersättningsmodell/ersättningsnivå för hemtjänst, inklusive organisation av och ersättning för trygghetslarm (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldre- och socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda huruvida stadens gränsdragning för äldreomsorgens insatser ska styras utifrån korrigerad riktålder för pension samt vilka följeffekter en förändring skulle innebära för exempelvis föreskrifter och ersättningar (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldre- och socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram ett funktionsprogram för vård- och omsorgsboende som ska ersätta befintligt ramprogram (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Idrottsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB samt i samråd med kommunstyrelsen och stadens styrgrupp för stora evenemang samordna stadens planering av O-Ringen år 2027 samt basket-EM för damer 2027 (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med berörda nämnder och bolag ta fram en föreningspolicy (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden och Stockholms Stadshus AB genomföra en övergripande analys av hur arenabeståndet möter dagens och framtidens behov av större arenor för olika typer av evenemang (1.5)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Mänskligheten och planeten befinner sig i en djupt allvarlig kris för miljön och klimatet. I den krisen krävs handling. Klimatförändringarna utgör ett hot mot människors hälsa och allt livs fortlevnad. Våra samhällen måste ställas om och samhällsutvecklingen måste ske inom ramen för de planetära gränserna. Städer har en viktig roll i omställningsarbetet och Stockholm ska vara världsledande i att minska utsläppen samt vara en stark förebild för andra städer. Åtgärder ska prioriteras utifrån vilka som mest effektivt bidrar till att uppnå stadens miljö- och klimatmål.

Stockholm har ett långt och framgångsrikt miljö- och klimatarbete bakom sig, men mycket återstår att göra. Den omställning som krävs är genomgripande och kräver transformation av såväl teknik som arbetssätt och konsumtionsmönster. Den kräver också samverkan och allas delaktighet och engagemang.

Kommunstyrelsen ska samordna implementeringen av stadens miljöprogram. Miljöprogrammet fokuserar på vad staden som organisation själv kan göra men innehåller också målsättningar som uppnås tillsammans med civilsamhället, näringslivet, delar av offentlig sektor, akademien och stockholmarna. Kommunstyrelsen samordnar även implementeringen av stadens klimathandlingsplan och arbetet med omställningsledning. Kommunstyrelsen ansvarar för att leda omställningsområdet *Agera för en rättvis och inkluderande klimatomställning* samt tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden leda omställningsområdet *Styra mot en konsumtion med låg klimatpåverkan i stadens egen organisation* i genomförandet av *Klimathandlingsplan 2030*. För att Stockholms stad ska bli klimatpositivt senast år 2030 är BECCS-anläggningen i Energihamnen avgörande.

Kommunstyrelsen leder arbetet med svenskt och europeiskt klimatkontrakt 2030. För att nå stadens högt ställda klimatmål ska utvecklade samarbeten, innovativa arbetssätt såväl som strategiskt påverkansarbete mot nationell- och EU-nivå samt relevant extern finansiering prioriteras.

Civilsamhällets föreningar spelar en viktig roll för att stärka den lokala demokratin och delaktigheten i miljö- och klimatarbetet och för att driva klimatarbetet framåt. Kommunstyrelsen ska därför i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden stödja idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna i deras breddade uppdrag att inom ramen för befintligt föreningsstöd ge stöd till miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen ska bidra med stöd att uppdatera riktlinjer för bidragsgivning, och inom ramen för den årliga uppföljningen av miljöprogrammet följa upp bidragsgivningen.

Kommunstyrelsen ska tillsammans med arbetsmarknadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB utveckla stadens pakter och övriga relevanta nätverk till att utgöra konkreta verktyg för näringslivssamverkan i genomförandet av miljöprogrammet och klimathandlingsplanen.

Kommunstyrelsen leder det stadsövergripande arbetet med klimatanpassning. Arbetet syftar till att minska risker för liv och hälsa, skydda stadens egendom och förhindra stora störningar till följd av extremväder, men också att på lång sikt åstadkomma en mer robust stad i ett förändrat klimat.

Kommunstyrelsen samordnar arbetet med att nå stadens mål om ökad grönska och stärkt biologisk mångfald. Det är viktigt att investeringar i träd bidrar till att alla stockholmarna ska ha nära tillgång till grönska och att staden prioriterar bekämpandet av värmeeffekter med ökad krontäckningsgrad. Detta arbete ligger i linje med 3-30-300-principen för

träd. I enlighet med översiktsplanen och när staden utvecklas behöver de ekologiska sambanden stärkas. Mer natur i Stockholm ska skyddas, och nya naturreservat och biotopskyddsområden ska bildas. Kommunstyrelsen ska slutföra arbetet med att ta fram en strategi för skydd av naturområden där även vattenmiljöer ingår. Strategin ska förhålla sig till den nationella naturrestaureringsplan som tas fram utifrån kraven i EU:s naturrestaureringsförordning. Kommunstyrelsen ska också, i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stödja stadsdelsnämnderna i att öka takten i genomförandet av de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald. Kommunstyrelsen ska leda implementeringen av trädpolicyn tillsammans med trafiknämnden.

Kommunstyrelsen stöttar nämndernas och bolagens vattenkvalitetsarbete och genomförandet av de lokala åtgärdsprogrammen för god vattenstatus samt säkerställer att stadsutvecklingsprocessen tar hänsyn till relevanta åtgärdsprogram. Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB samordna nämnder och bolag för en enhetlig och effektiv kommunikation i miljö- och klimatfrågor. Kommunikationen ska stödja stadens miljö- och klimatmål och medverka till delaktighet och engagemang hos målgrupper och samarbetspartners. Staden ska i detta främja hållbara lösningar och beteenden. Staden ska inte upplåta reklamplatser för fossilbaserade produkter och tjänster. Kommunstyrelsen ska ta fram en sammanhållen och stadsövergripande policy för reklam och sponsorskap. Policyn ska inkludera riktlinjer som syftar till förbud mot reklam och sponsorskap som kan anses vara fossilbränsledrivande, ge uttryck för brott mot mänskliga rättigheter eller utgöra påverkanskampanjer från främmande makt.

Kommunstyrelsen ska bidra till att stärka kompetensen inom organisationen gällande hållbarhetsfrågor. Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och servicenämnden stödja verksamheterna i arbetet med att minska miljö- och klimatpåverkan från inköp. Kommunstyrelsen leder och samordnar staden inom resilient livsmedelsförsörjning. I det ingår att, tillsammans med berörda nämnder, bidra till en utvecklad kompetens inom hållbara måltider för såväl chefer, kökspersonal som övriga medarbetare.

Klimatmiljarden ska riktas mot de strategiska utmaningar staden har inom klimatområdet för att snabbare nå stadens mål. Fokus ska ligga på att åstadkomma stora utsläppsminskningar eller genomföra klimatanpassningsåtgärder med hög klimatanpassningseffekt. Investeringsmedlen kan även riktas till utsläppsminskning- eller klimatanpassningsåtgärder som har en mångfunktionalitet, exempelvis åtgärder som både bidrar till minskade utsläpp och stärkt biologisk mångfald.

Kommunstyrelsen har ett samordningsansvar för Stockholms utveckling, strategiska stadsutvecklingsprocesser samt samordningen gentemot externa parter avseende nationella och regionala infrastrukturfrågor. Stadens trafikinfrastruktur ska användas på ett resurseffektivt sätt genom att nyttja befintliga gator, vägar och broar och prioritera framkomligheten för gång, cykel, kollektivtrafik och godstransporter. Kommunstyrelsen samordnar, i nära samarbete med trafiknämnden, arbetet med att inom stadens rådighet bidra till målsättningen att fram till år 2030 minska biltrafiken med 30 procent från 2017 års nivå.

Stockholms stad behöver ha en robust infrastruktur. Kommunstyrelsen ansvarar för strategiska trafikinfrastrukturfrågor samt för att leda och samordna förhandlingar, avtal och andra samarbeten för trafikinfrastrukturprojekt med externa parter. Kommunstyrelsen ska verka för att öka den statliga och regionala finansieringen av satsningar på trafikinfrastruktur och kollektivtrafik. Den nationella och regionala trafikinfrastrukturplaneringen har stor betydelse för Stockholmsregionens möjlighet att uppnå nationella, regionala och lokala klimat- och transportmål. Exempel på

prioriterade objekt är Stockholms Central och regionaltågsstationer i Helenelund/Kista och Älvsjö. Nationella investeringar i trafikinfrastruktur i Stockholms stad är också nödvändigt för att bygga upp totalförsvarets motståndskraft och stadens förmåga att möta hot och kriser där spår- och väginfrastrukturen har en viktig roll.

Kommunstyrelsen ska fortsatt verka för differentierade parkeringsavgifter, som gör det dyrare för förbränningsmotorer jämfört med idag, samt främja mobilitetsåtgärder såsom bilpooler. För att bidra till stadens mål för minskade utsläpp och minskad biltrafik ska kommunstyrelsen fortsätta att verka för en förändrad och differentierad trängselskatt, i syfte att skapa en större framkomlighet för framförallt gång, cykel och kollektivtrafik samt skapa fler vistelsezoner i den levande och växande staden. Kommunstyrelsen ska verka för att intäkterna från trängselskatten, som till största delen betalas av stockholmarna, återinvesteras i Stockholm. Intäkterna ska företrädesvis användas för satsningar på kollektivtrafiken för att stärka stadens hållbara resande. Kommunstyrelsen ska vidare verka för en större insyn i arbetet samt uppföljning på nationell nivå och staden ska vara med och besluta om eventuella korrigeringar av systemet.

Kommunstyrelsen ska bevaka stadens intressen och följa upp planering och genomförande av de infrastrukturprojekt som ingår i statliga och regionala förhandlingar avseende ekonomi, miljöhänsyn, stadsutveckling och bostadsåtaganden. Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder och bolag verka för en starkare kostnadskontroll i de infrastrukturprojekt som staden medfinansierar samt arbeta för att säkra bostadsbyggandet kopplat till dessa projekt. Kommunstyrelsen ska bistå trafiknämnden i uppdraget att hålla ihop stadens arbete med elektrifieringen av transportsektorn, bland annat genom Elektrifieringspakten.

Staden ska verka för att Region Stockholm prioriterar och bygger viktiga regionala bytespunkter för buss i takt med stadsutvecklingen. Staden ska fortsätta arbetet med att nå en överenskommelse med Region Stockholm och Lidingö stad om Spårväg City till Ropsten. Staden ska verka för att Spårväg Syd, med en nyttoskapande sträckning som möjliggör stadens planerade bostadsbyggande och som ger goda anslutningar till kollektivtrafik vid bytespunkterna Flemingsberg, Skärholmen, Fruängen och Älvsjö, blir av. Kommunstyrelsen ska medverka till och stödja bättre tågförbindelser till Oslo.

Kommunstyrelsen ska säkerställa en långsiktigt hållbar energi- och elförsörjning utifrån ett stadsövergripande perspektiv på eleffekt, resiliens, behov och klimatpåverkan. Staden ska arbeta strategiskt och genomgripande i planeringsprocesser för försörjningsinfrastruktur för att säkerställa effektbehov och effekttillgång som främjar stadens mål om stadsutveckling, klimat och elektrifiering. Energilagring kan bli en del av lösningen på stadens utmaningar inom området. Kommunstyrelsen ska fortsatt utveckla kommunkoncernens organisation samt strategiska planering och uppföljning för att säkerställa rådighet och en långsiktigt hållbar energi- och elförsörjning.

Kommunstyrelsen ska vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 7 *Hållbar energi för alla* (tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden), mål 9 *Hållbar industri, innovationer och infrastruktur* (tillsammans med trafiknämnden) samt mål 13 *Bekämpa klimatförändringarna*.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Business Region AB samt andra berörda nämnder och bolag utreda hur Stockholm kan utvecklas som en levande matstad med matmiljöer som främjar hälsosam mat med låg miljö- och klimatpåverkan (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden och Kulturhuset Stadsteatern AB utreda tillvägagångssätt för hållbara och hälsofrämjande matmiljöer på stadens idrotts- och kulturanläggningar (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden ge stöd till idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och stadsdelsnämnderna som hanterar föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd samt ge stöd att uppdatera nämndernas riktlinjer (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska utreda var ett kommunövergripande uppdrag att hantera föreningsstöd till miljö- och klimatarbete som omfattar mer än en stadsdelsnämnd bör placeras (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen undersöka möjligheterna till och ansöka om finansiering för att tillsammans med regionala aktörer starta upp en pilotverksamhet för att testa etableringen av en storskalig återbrukscentral av byggmaterial (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda former för utvecklat samarbete med civilsamhället inom miljö- och klimat utifrån lärdomar i tidigare genomförda pilotprojekt (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram riktlinjer för mat och måltider i socialtjänstens verksamheter, i linje med den reviderade strategin för god, hälsosam och klimatsmart mat (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda möjligheter till införande av bonusvitesmodell för kravställning i upphandling av byggentreprenader och i byggprojekts utförandeskede i syfte att minska klimatpåverkan och främja ökat återbruk (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en utvärdering av hur arbetet med ekologisk kompensation i samband med byggnation fungerar (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, utifrån policyn för skydd av natur, utreda vilka områden i staden som bör bli föremål för fördjupade studier om de är lämpliga som naturreservat eller biotopskyddsområden (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB genomföra en kartläggning av dricksvattenpunkter och identifiera var det finns behov av att etablera nya dricksvattenpunkter utifrån värmeproblematiken (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden genomföra en utvärdering av stadens samlade arbete för att i enlighet med översiktsplanen upprätthålla och stärka funktioner med regionala betydelse för stadens blågröna infrastruktur (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden samt i samråd med exploateringsnämnden, kyrkogårdsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningar för att starta upp en plantskola i egen regi (2.2)	2026-01-01	2026-06-30
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden och trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen utreda ansvarsgränser gällande investeringsåtgärder och driftsfrågor i Bällstaån (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med trafiknämnden och berörda nämnder, bolag och stadsdelsnämnderna utreda och tydliggöra ansvarsgränser för snöröjning i syfte att vidareutveckla arbetet med att bekämpa halka (2.3)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen arrangera ett internationellt symposium i samband med Nationella cykelkonferensen 2026 (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, och i samråd med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden, utveckla arbetet med stadsdelsvisa mobilitetshus och optimering av befintlig parkering som möjliggör friköp av parkeringsplatser (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen utvärdera handlingsplan för god vattenstatus och dagvattenstrategin (2.4)	2026-01-01	2026-06-30

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Grunden för en väl fungerande stad är en stark ekonomi med kompetenta och engagerade medarbetare med trygga anställningar. Det rådande omvärldsläget, konjunkturen, höjt kostnadsläge och förändrade befolkningsprognoser påverkar stadens verksamheter och ekonomi samt invånare, besökare och näringsliv. Stadens arbete för en långsiktigt hållbar ekonomi både vad gäller resultat och likviditet är centralt för att möta denna utveckling. Kommunstyrelsen ska tillsammans med Stockholms Stadshus AB stödja nämnder och bolag att genomföra nödvändig utveckling och strukturella förändringar för att möta de ökade kostnaderna för välfärdsuppdraget samt de omfattande behoven inom investeringsverksamheten. Detta inkluderar att skapa organisatoriska förutsättningar för att tillvarata extern finansiering som ett strategiskt verktyg för att möjliggöra prioriterade satsningar och långsiktiga omställningar.

Extern finansiering från EU:s fonder och program, statliga utlysningar och andra finansärer är en allt viktigare förutsättning för att stärka stadens utvecklingsförmåga. Kommunstyrelsen ska säkerställa att stöd i form av metoder, arbetssätt och kompetensutveckling finns tillgängligt för stadens verksamheter. Det är av särskild vikt att medarbetare med ansvar för utveckling, ekonomi och ledning ges förutsättningar att arbeta strukturerat och strategiskt med extern finansiering. Kommunstyrelsen ska också verka för att stadens samlade arbete med extern finansiering präglas av långsiktighet, träffsäkerhet och en ändamålsenlig intern struktur. Det inkluderar att det finns stöd för systematisk uppföljning och analys av resultat i syfte att stärka lärande och förbättring över tid.

Investeringar ska göras för en fortsatt positiv utveckling och för att möta underhållsbehov. Investeringar i klimatomställning, framkomlighet, bostäder och trygghet behöver prioriteras. För de delar av investeringsplanerna som inte finansieras med egna medel är en ansvarstagande och kostnadseffektiv extern finansiering av största vikt. Kommunstyrelsen ska arbeta för att stadens samtliga investeringar har ett högt fokus på lönsamhet och genomförbarhet samt verka för att en större del av investeringarna finansieras med egna medel. I tider av stora krav på investeringar i samhällskritisk infrastruktur som exempelvis vägar och vattenförsörjning krävs ett prioriteringsarbete för att säkra de mest angelägna investeringarna. I syfte att begränsa stadens skuldutveckling kan vissa projekt komma att behöva förskjutas i tid. Som ett led i detta arbete ska kommunstyrelsen även verka för att kommunkoncernens samlade förmåga att arbeta strukturerat och strategiskt med extern finansiering stärks.

För att möta ökade kostnader, bland annat till följd av demografiska förändringar, ska kommunstyrelsen säkerställa att medel avsedda för välfärd används till välfärd. Därför ska ersättningssystem till kommunala och privata utförare vara konstruerade så att såväl vinstuttag som bristande effektivitet begränsas. Ersättningssystem ska som princip

säkerställa de kommunala verksamheternas möjlighet att med bevarad god kvalitet bära det ansvar som föreligger att med kort varsel erbjuda plats i skola, förskola eller omsorg. Inom stadens rådighet fortsätter arbetet med att säkerställa robusta ersättningssystem som främjar likvärdighet och motverkar felaktigt utnyttjande. Kommunstyrelsen ska även verka för att välfärdsverksamheterna har tillgång till stöd och kompetens för att kunna använda extern finansiering som ett verktyg för utveckling och kapacitetshöjning inom ramen för sitt uppdrag.

Kommunstyrelsen ska i samverkan med nämnder och bolag verka för att de beslut som fattas för att klara ekonomin på kort sikt samspelar med de långsiktiga behoven. Särskild vikt ska läggas vid de kortsiktiga insatserna för att undvika kostnadsökningar på lång sikt inom till exempel välfärd, utbildning, arbetsmarknad och klimatanpassning.

För att klara de samlade investeringsbehoven måste staden prioritera ytterligare. Kommunstyrelsen ansvarar för att det finns forum för styrning av stora fastighets- och stadsutvecklingsprojekt med uppgift att prioritera utifrån kommunkoncernnyttan. Kommunstyrelsen ska i samarbete med koncernstyrelsen kontinuerligt utveckla stadens projektstyrningsmodeller och stödja nämnder och bolag i implementeringen. Ett tidigt och utvecklat samarbete mellan inköp och drifts- och investeringsprojekt ska bidra till bättre konkurrens, ökad kostnadseffektivitet och stärkt beställarroll. Stadens investeringsstrategi ska följas upp och fortsätta uppdateras i syfte att upprätthålla en hög och långsiktigt hållbar investeringsnivå samt hållbara driftkostnader.

Exploateringsnämnden, trafikinämnden och kommunstyrelsen ska tillsammans planera för ett investeringsprogram som stärker stadens utveckling i särskilt prioriterade ytterstadsområden. Den utökade investeringsramen uppnås genom ökad lönsamhet i befintliga exploateringsprojekt och ska gå till åtgärder som kan genomföras i närtid och syftar till att förbättra stadsmiljön och möjliggöra framtida stadsutveckling. Investeringsarna ska avse stadsmiljö, allmän plats eller andra kompletterande åtgärder och ska inte tränga undan redan planerade satsningar.

Behovet av fler bostäder i Stockholm är stort. Stadens mål är att 140 000 nya bostäder byggs mellan år 2010 och år 2035, vilket motsvarar en genomsnittlig byggtakt om 6 000 bostäder per år. För att nå detta krävs att stadens planering är genomförandeinriktad, behovsstyrd och långsiktigt hållbar. Fokus ligger på utveckling av goda stadskvaliteter och stadsutvecklingen ska bidra till en blandad stad, med bostäder i olika upplåtelseformer, fler större lägenheter och minskad segregation.

Kommunstyrelsen ska kunna agera beställare av detaljplan för stadsutvecklingsprojekt som ställer stora krav på samordning och prioritering av investeringar och där markanvändningen är av strategisk karaktär. Initiativ till detaljplaner från andra nämnder och bolag kan ske i samverkan med kommunstyrelsen i syfte att säkerställa projektens genomförbarhet samt att prioriteringar och insatser styrs utifrån behoven i staden.

Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafikinämnden och andra berörda nämnder och bolag se över hur samordningen i tidiga skeden av stadsutvecklingsprocessen kan stärkas i syfte att minska stadens totala investeringsutgifter. Staden ska ha en portfölj av projekt i olika skeden som möjliggör ett jämnt årligt tillskott av bostäder. Genom förstärkt portföljstyrning och investeringskontroll ska resurser prioriteras till projekt som är genomförbara och svarar mot stadens övergripande mål och lokala behov. Pågående projekt ska regelbundet genomlysas utifrån dessa kriterier. Med nya riktlinjer för markanvisning tar staden ett större ansvar för planering i tidiga skeden. Det ger möjlighet att i högre grad styra inriktning och innehåll innan mark anvisas. Samtidigt

ska arbetssätt utvecklas för att involvera byggaktörer på ett sätt som stärker genomförandet och säkerställer att projekten bidrar till stadens ambitioner. Kommunstyrelsen har ett strategiskt ansvar för att styra, följa upp och samordna stadsutvecklingen så att arbetet bedrivs effektivt, målmedvetet och i linje med stadens övergripande inriktning. Kommunstyrelsen ska utvärdera och pröva hur medborgarinflytandet i stadsbyggnadsfrågor på ett stadsövergripande plan kan stärkas.

Nyproduktionen av hyresrätter i allmännyttig och i privat regi ska öka. De allmännyttiga bostadsbolagen ska ges förutsättningar att ta ett stort ansvar för bostadsbyggandet och öka genomförandetakten av Stockholmshusen. Lärdomar från andra projekt och metoder för industriell produktion ska tas i beaktande med målet att bygga till lägre kostnad och dämpa hyresnivåerna. Aktörer som bygger för stadens behov ska prioriteras. Kommunstyrelsen ansvarar tillsammans med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden för att säkerställa processer för detta.

Stadsutveckling och prioriteringar av investeringar ska utgå från en analys av lokala förutsättningar och behov, och prioriteras där de behövs bäst för att bidra till social hållbarhet och målet om en sammanhållen stad. Kommunstyrelsen ska fortsätta utveckla styrning och uppföljning av nämnders och bolags arbete för en sammanhållen stad samt stödja deras kunskapsuppbyggnad. Arbetet med riktlinjer för områdesplanering och metoden för socialt värdeskapande analys (SVA) ska utvecklas vidare inom ramen för detta.

Kontorsmarknaden har genomgått stora förändringar de senaste åren med minskad efterfrågan som följd. Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder och bolag analysera behoven av kontorsarbetsplatser i Stockholm. Analysen ska innehålla strategier och åtgärdsförslag för att undvika suboptimal nyproduktion och ökade vakanser i befintligt bestånd.

Kommunstyrelsen ska bidra till avvecklingen av Bromma flygplats i syfte att omvandla området till Bromma Parkstad. Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder och Region Stockholm utreda förutsättningarna för en utbyggd tunnelbana till det nya stadsutvecklingsområdet samt kartlägga markföroreningar vid Bromma flygplats så att staden får en uppfattning om saneringsbehovet.

Den planerade stadsutvecklingen norr om Globen har fördröjts till följd av det rådande konjunkturläget. Kommunstyrelsen ska därför i samverkan med berörda nämnder och bolag, utreda möjliga inriktningar för området. Möjligheten att bevara en ispist med läktarkapacitet ska analyseras. I avvaktan på utredning och beslut som följer ska Hovet fortsätta vara i bruk.

Tryggheten ska omfatta hela Stockholm – alla invånare ska kunna känna sig trygga där de bor och rör sig i staden. Det brottsförebyggande arbetet är högt prioriterat och tryggheten i staden ska fortsätta att öka. För att långsiktigt stoppa rekrytering till kriminalitet krävs en stark generell välfärd som verkar förebyggande och stärker tilliten i samhället. Det behövs också ett förebyggande systematiskt säkerhetsarbete, tidiga insatser till särskilda grupper och ett omfattande preventivt socialt arbete. Kommunstyrelsen leder och koordinerar stadens arbete genom att öka kunskap och bidra till utveckling inom stadens verksamheter med väl underbyggda arbetssätt och åtgärder samt strategisk kommunikation. Kommunstyrelsen fortsätter att stödja nämndernas arbete med lokala lägesbilder och orsaksanalyser samt i arbetet med att utveckla ett sammanhållet analysunderlag kring trygghet och brott per stadsdelsområde.

Kommunstyrelsen ska leda, samordna och följa upp det strategiska arbetet med platsutveckling i samverkan med berörda nämnder och bolag. Den nämnd eller det bolag

som bedöms ha störst rådgivning leder det operativa arbetet. För att säkerställa att rätt åtgärder vidtas ska effekterna av arbetet med platssamverkan följas upp med hjälp av det metodstöd som tagits fram av kommunstyrelsen. Stadens arbete med samordnad centrumutveckling ska fortsätta utifrån erfarenheter och lärdomar från bland annat Rågsved och Tensta centrum.

Kommunstyrelsen ska fortsatt driva det samarbete som sker tillsammans med berörda nämnder inom ramen för stadens gemensamma samverkansöverenskommelse med polisen. Stadens arbete mot det dödliga våldet i kriminella miljöer leds av kommunstyrelsen tillsammans med socialnämnden. Den intensifierade samverkan mot det dödliga våldet kopplat till gängkriminaliteteten, *Trefas*, fortsätter. Kommunstyrelsen samordnar och leder även stadens arbete mot våldsbejakande extremism med fokus på ökad kunskap och utvecklade arbetssätt.

Kommunstyrelsen deltar i det regionala samverkansarbetet gällande brottsförebyggande frågor tillsammans med Region Stockholm, Polismyndigheten, Länsstyrelsen i Stockholms län, länets kommuner och andra berörda aktörer. Arbetet med en länsgemensam lägesbild samt att minska antalet öppna drogscener i länet ska prioriteras i samverkan med berörda stadsdelsnämnder, socialnämnden och trafiknämnden.

Trygghetsinvesteringar i den offentliga miljön ska fortsätta men ska i än högre grad riktas till platser med större behov, som platser som är eller riskerar att bli öppna drogscener eller av polisen klassas som utsatta områden. I linje med detta ska kriterier och formaliakrav revideras, samverkan mellan nämnder och med externa aktörer öka inför en ansökan och uppföljningen stärkas och standardiseras.

Stadens arbete med stadsövergripande ordningsvakter ska samordnas och utvecklas av kommunstyrelsen i nära dialog med stadsdelsnämnderna, berörda nämnder och bolag samt i samarbete med polisen. Kommunstyrelsen ska säkerställa att bemanningen av ordningsvakter är tillräcklig i hela staden. Offentliga miljöer som parker, torg och lekplatser ska vara trygga och välkomnande för alla. Inom ramen för stadens trygghetsarbete ska kommunstyrelsen möjliggöra att narkotikasök i offentliga miljöer kan genomföras när det bedöms nödvändigt, utan att störa ordinarie verksamhet. Kommunstyrelsen ska, i dialog med polisen och andra relevanta aktörer, fortsatt bidra till att trygghetsskapande teknik kan användas i miljöer där otrygghet upplevs som stor eller där det finns risk för brott i syfte att stötta polisens arbete. Kommunstyrelsen ska även verka för att polisen i Stockholm ges goda förutsättningar att använda kamerabevakning där det finns behov. Arbetet med att kartlägga otrygghet och ordningsstörningar fortsätter och ska ligga till grund för stadens samlade insatser.

Stadens arbete för att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrott ska intensifieras. Ett team mot välfärdsbrottslighet ska inrättas under kommunstyrelsen i syfte att samordna arbetet, öka informationsdelningen, fungera som ett kompetensnav och säkerställa att fusk, brott och oegentligheter upptäcks i högre grad. Särskilt prioriterade områden för teamets arbete under år 2026 är riskbranscher, såsom lokalvård. Som ett led i detta ska kommunstyrelsen stötta nämnder som återtar lokalvård i egen regi. Kommunstyrelsen ska ge behovsanpassat stöd till nämnder och bolag i deras arbete med att utveckla, införa och följa upp arbetssätt och metoder för att motverka välfärdsbrott samt stärka samordningen av det förebyggande arbetet och säkra att kompetensutveckling finns tillgänglig för stadens medarbetare. Vidare ska kommunstyrelsen stärka stödet i enskilda oegentlighetsutredningar och i den operativa samverkan internt i staden såväl som med externa aktörer. Kommunstyrelsen ska också samla och dela information inom kommunkoncernen och andra berörda myndigheter avseende aktörer med konstaterade avvikelser och brott. För att säkerställa lärande,

synergier, effektivitet och resultat ska en policy för stadens samlade arbete mot välfärdsbrottslighet tas fram.

Kommunstyrelsen ska även säkerställa att privatpersoner, brukare och medarbetare som misstänker att välfärdsbrott förekommer har kunskap om vart de kan vända sig. Vidare ska kommunstyrelsen regelbundet undersöka omfattningen av hur staden drabbas av välfärdsbrottslighet samt stadens insatser för att motverka välfärdsbrott.

Kommunstyrelsen leder det strategiska arbetet med samordnad tillsyn, tillståndsgivning och tillståndsprövning. Arbetet bidrar till lagefterlevnad och ett tryggare och säkrare Stockholm med höga miljöambitioner, minskad förekomst av välfärdsbrott samt sund konkurrens och rättvisa villkor för stadens näringsliv. Arbetet omfattar att utveckla och införa system för digital informationsdelning inom tillstånds- och tillsynsverksamheten samt att främja intern och extern samverkan. Samtliga nämnder och bolag som bedriver tillsyn eller hanterar tillståndsprövning ska medverka i detta arbete. Kommunstyrelsen har också ett särskilt ansvar för att säkerställa att erfarenheterna från projektet *Gemensam tillsyn* integreras i berörda nämnders ordinarie verksamhet, med fokus på fortsatt samordning och ett effektivt genomförande.

Kommunstyrelsen ska säkerställa att ändamålsenlig uppföljning av stadens leverantörer sker och att de krav som ställs i upphandlingar följs, i syfte att säkerställa att staden erhåller den vara eller tjänst som är avtalad och att organiserad välfärdsbrottslighet inte förekommer. För att lyckas med detta är det av största vikt att stadens medarbetare har rätt kompetens. Vid exempelvis fakturahantering och avtalsuppföljning krävs kunskap och stöd för att kunna upptäcka brister och bedrägerier. Vid upphandling och inköp ska staden begränsa leverantörers möjligheter att anlita underleverantörer när en sådan åtgärd bedöms minska risker kopplade till arbetslivskriminalitet, beredskap och arbetsmiljö.

Stockholm ska ha sunda och korrekta avtalsrelationer. Kommunstyrelsens ansvar för uppföljning och kontroll innefattar att tillsammans med kommunkoncernens kategoriorganisation följa utvecklingen över tid inom strategiskt viktiga inköpsområden. Om en leverantör har gjort sig skyldig till allvarliga oegentligheter såsom korruption, mutbrott eller annan form av brottslighet, ska staden använda alla tillgängliga medel för att utesluta dessa leverantörer i upphandlingar eller att utföra uppdrag åt staden. Kommunstyrelsen ska prioritera insatser för kompetens- och metodutveckling kopplat till miljö och klimat samt beredskapsförmåga inom inköp och upphandling. Kommunstyrelsen ska påbörja implementering av nytt avtal för upphandlings- och avtalssystem i koncernen.

Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder och bolag fortsätta planera för att öka andelen verksamheter i egen regi inom prioriterade områden som förskola, skola och vuxenutbildning, för att säkerställa att medel avsedda för välfärd används på rätt sätt.

Lokalvård är en strategiskt viktig verksamhet som säkerställer en säker och hälsosam inomhusmiljö och trivsel samt bidrar till att vårda lokalerna. Idag drivs lokalvården till stora delar av privata aktörer och det är en bransch där risk för välfärdsbrottslighet föreligger. Andelen lokalvård utförd i egen regi behöver öka för att förbättra rådigheten, kvaliteten och trygga arbetsvillkoren.

Kommunstyrelsen samordnar, i nära samarbete med socialnämnden, stadens arbete mot otillåten påverkan för att hindra att stadens medarbetare utsätts för påtryckningar och otillbörlig påverkan vid beslutsfattande i sin yrkesutövning. Staden behöver fortsätta att

stärka arbetet för att förhindra att anställda agerar så kallade möjliggörare för kriminell verksamhet.

Kommunstyrelsen ska också öka medvetenheten och kunskapen inom staden om effekter av felaktig folkbokföring, hur det kan upptäckas och om stadens underrättelseskyldighet till Skatteverket vid misstanke om felaktig folkbokföring.

Kommunstyrelsen ska stödja nämndernas och bolagens arbete för att säkerställa att lokalupplåtelser och föreningsstöd ges i enlighet med beslutade riktlinjer och dess demokrativillkor. Kommunstyrelsen ska uppdatera riktlinjerna med demokrativillkor vid lokalupplåtelser så att det framgår tydligare att de gäller för både kortsiktiga lokalupplåtelser av exempelvis möteslokaler och långsiktiga lokaluthyrningar. Kommunstyrelsen ska tillsammans med idrottsnämnden utveckla arbetet med uppföljning och kontroll vid förhyrning av lokaler, bland annat genom utökade kontroller av hyresgäster samt fler stickkontroller. Samröre med, uppmuntran till eller möjliggörande av våldbejakande extremism accepteras aldrig.

Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden ta fram riktlinjer för demokrativillkor för markanvisningar. I arbetet ska det bland annat analyseras hur markanvisningar kan möjliggöras med beaktande av stadens risktagande till exempelvis ideella aktörer eller byggemenskaper som har svårare att visa upp fullständig finansiering på förhand samt utfallet av den statliga utredningen *Ett regelverk för att motverka utländsk finansiering av verksamheter med antidemokratiska syften* Dir 2025:52

Kommunstyrelsen ska stödja och samordna stadens arbete för en hållbar och demokratisk stad. Kunskap om hur stockholmarnas delaktighet och inflytande kan öka i beslut som påverkar deras vardag ska spridas i staden. Kommunstyrelsen ska fortsätta stödja nämndernas arbete med medborgarbudget och medborgardialoger.

Alla stockholmare oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck ska känna sig trygga i kontakt med medarbetare och inom stadens verksamheter. De mänskliga rättigheterna ska säkerställas för alla stockholmare och arbetet ska vara systematiskt och sammanhållet. Kommunstyrelsen ska tillsammans med stadens nämnder och bolag implementera Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna och tillhörande handlingsplaner. Programmets fokusområden utgör grundläggande förutsättningar för att staden ska kunna bidra till jämlika levnadsvillkor för alla stockholmare och underlätta prioriteringar vid implementeringen. Kommunstyrelsen ska stärka och vidareutveckla stadens arbete med jämställdhetsintegrering.

Alla former av rasism och diskriminering ska aktivt motverkas. För att stärka arbetet för hbtqi-personers rättigheter och mot rasism och diskriminering samt säkerställa trygga miljöer för barn, vuxna och anställda ska kommunstyrelsen stödja nämnder och bolag att diplomera sig med stadens nya diplomutbildningar om hbtqi och alla former av rasism. Kunskapen om afrofobi, antisemitism, antiziganism, islamofobi, rasism mot samer och all rasism ska öka och åtgärderna intensifieras i enlighet med stadens handlingsplan mot rasism. Ett exempel är att staden i samband med etableringen av Sveriges museum om Förintelsen på Blasieholmen ska ta initiativ till ett samarbete för att öka kunskapen om och motverka samtida antisemitism.

Kommunstyrelsen samordnar målansvariga nämnder och bolag i arbetet för att uppnå FN:s globala mål i Agenda 2030 och stödjer övriga nämnder och bolag i deras utveckling av arbetet för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030 och råd för nationella minoriteters rättigheter är viktiga rådgivande organ i stadens utvecklingsarbete. Kommunstyrelsen ska öka

kunskapen hos stadens anställda om nationella minoriteter och urfolk och deras rättigheter.

Kommunstyrelsen har ett viktigt uppdrag i att säkerställa att stadens samtliga verksamheter arbetar för att förena och bygga broar mellan människor och grupper. I alla delar av staden ska det finnas en hög tilltro till myndigheter i allmänhet och stadens verksamheter i synnerhet.

Kommunstyrelsen ska, i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB, samordna stadens fördjupade partnerskap med föreningen Stockholm Pride. Syftet är att stärka samverkan mellan staden och föreningen samt bidra till att utveckla evenemangets genomförande och långsiktiga förutsättningar.

Ett starkt och välmående näringsliv är en nyckel för en levande och välfungerande stad. Stadens näringslivsarbete syftar till att främja en attraktiv, levande och hållbar storstad för företag att verka, utvecklas och växa i och där sund konkurrens råder. Ett välmående näringsliv bidrar till fler arbetstillfällen, skatteintäkter till välfärd, levande stadsmiljöer och ökad trygghet i alla stadsdelsområden. Kommunstyrelsen ansvarar strategiskt för näringslivsfrågor och att styra, samordna och följa upp stadens näringslivsarbete och samordnad myndighetsutövning riktat mot näringslivet. Kommunstyrelsen ska tillsammans med Stockholm Business Region AB leda arbetet med att implementera stadens näringslivspolicy i samtliga nämnder och bolag. Kommunstyrelsen ska också tillsammans med Stockholm Business Region AB i nära samarbete med berörda nämnder och bolag stödja det lokala näringslivsfrämjande arbetet i stadens stadsdelsområden för att stärka det lokala företagsklimatet. Ett starkt lokalt företagsklimat är av stor vikt för att attrahera internationella aktörer och när det internationella näringslivet etablerar sig och växer skapar det jobb, utveckling och tillväxt i hela staden. Kommunstyrelsen ska tillsammans med Stockholm Business Region AB, berörda nämnder samt andra offentliga och privata aktörer stärka stadens internationella konkurrenskraft för att fortsätta attrahera internationellt näringsliv, etableringar, evenemang och talanger till Stockholm.

Kommunstyrelsen ansvarar för att på en strategisk nivå styra, leda och följa upp stadens arbete med effektiv myndighetsutövning och god företagsservice, genom bland annat intern samverkan och kompetenshöjande insatser för att förenkla för företag och stärka Stockholm som en näringslivsvänlig stad. Det ska vara lätt för en företagare att göra rätt och hitta rätt i staden, och därför ska kommunstyrelsen samordna arbetet med att utveckla en väg in för företagare.

Kommunstyrelsen ska leda arbetet med att tydliggöra den långsiktiga inriktningen för Kistas utveckling och säkerställa genomförandet av insatser för att väsentligt öka områdets attraktionskraft. Inom ramen för detta arbete ska kommunstyrelsen utreda möjliga former för att samordna stadsutveckling, näringslivssamverkan och platsutveckling i Kista, där utvecklingsbolag är en möjlighet.

Kommunstyrelsen ansvarar för att utveckla stadens lokalförsörjningsarbete genom bland annat den stadsövergripande lokalresursplanen, strategisk styrning och utveckling inom hyres- och lokalfrågor samt placering av stadens förvaltningslokaler. I syfte att stärka stadens rådighet över lokaler och bättre möta verksamheters lokalbehov ska kommunstyrelsen i samarbete med äldre- och vårdnämnden utveckla den centrala styrningen och samordningen av boendeplaneringen för äldre (SÄB). SÄB ska säkerställa en framsynt och ekonomiskt hållbar utbyggnad av vård- och omsorgsboenden. Renovering av befintliga byggnader och evakueringsplaneringen ingår i äldreboendeplaneringen och samordnas av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen fortsätter att utveckla samarbetet

med socialnämnden kopplat till boendepaneringen för särskild service. Arbetet sker i samverkan med berörda nämnder och bolag och innebär ett tydliggörande av kommunens långsiktiga behov av förskolor, skolor, idrottsanläggningar, LSS-boenden och lokaler för kultur.

Kommunstyrelsen ska bistå fastighetsnämnden i dess arbete med att bedriva en långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning. Lokaler som inte behövs för att säkerställa kommunal verksamhet på kort eller lång sikt och lokaler som inte bidrar till stadens hållbarhet och sammanhållning ska prövas för försäljning, särskilt om de har ett negativt driftnetto. Staden ska bygga, äga och förvalta lokaler för verksamheternas behov såsom skolbyggnader, förskolebyggnader, idrottshallar, vård- och omsorgsboenden med mera. Långsiktig inhyrning av välfärdsverksamheter hos privata aktörer är inte hållbart, varken för stadens ekonomi eller för verksamheten, och ska undvikas. Privata inhyrningar ska endast förekomma om det saknas likvärdiga alternativ i lokaler ägda av staden, och ska i så fall alltid föregås av en risk- och konsekvensanalys där även en livscykelanalys vägs in. Staden ska inte samarbeta med eller premiera fastighetsägare som brister i sin förvaltning eller åtagande.

Tillsammans med utbildningsnämnden ska kommunstyrelsen verka för att den regionala samverkansmodellen för gymnasieskolan utvecklas för att säkerställa skollokalskapaciteten och dess finansiering, samt att alla kommuner inom samverkansområdet tar ansvar för att säkerställa skollokalskapaciteten i den egna kommunen.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för att stärka samplaneringen och för att säkerställa en stadsövergripande syn på ny- om- och tillbyggnader av förskolor och skolor. Minskad skolsegregation är ett övergripande mål och samlad planering av utbyggnad, placering, lokaler och utformning ska bidra till målet. Analyser utifrån segregation, socioekonomi och sammanhållningsaspekter ska därför alltid ingå i arbetet inom SAMS. När barn- och elevantalet minskar är det av särskilt stor vikt att undvika överetableringar av vinstdrivande förskolor och skolor. Alla stockholmare ska kunna lita på att det finns en bra kommunal förskola och grundskola nära hemmet. SAMS ska bidra till hög kommunal rådighet och att staden tillhandahåller tillräckligt med förskolor och grundskolor för att säkra framtida behov. Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, utbildningsnämnden och andra berörda nämnder och bolag samarbetar för att i ett tidigt skede motverka överetableringar, och verka för att staden i egen regi kan möta behov som uppstår.

Stadens arbete med beredskap ska stärkas. Kommunstyrelsen leder och samordnar stadens arbete för en sammanhållen och stärkt krisberedskap och förmåga till civilt försvar, bland annat genom att leda arbetet med stadens sektorsorganisation för civil beredskap. Under 2026 ska kommunstyrelsen utreda hur stadens organisation kan utvecklas för att bättre stödja nämnder och bolag i att stärka verksamheternas samlade förmåga att upprätthålla samhällsviktiga funktioner i egen regi. Utredningen ska omfatta frågor som rör stadens rådighet, motverkande av välfärdsbrott och ökad beredskap samt beakta lokala perspektiv. Särskild vikt bör läggas vid stadens kapacitet inom områden som lagerhållning, lokal- och fastighetsvård, framkomlighetsinsatser samt andra funktioner som är viktiga för att säkra ett robust stöd till nämndernas arbete och stadens invånare. Kommunstyrelsen ska fortsätta att skapa förutsättningar för att staden har en hög krishanteringsförmåga samt att arbetet med informations- och cybersäkerhet, säkerhetsskydd, personsäkerhet samt olycksförebyggande arbete stärks i staden. Kommunstyrelsen ska bidra till återkommande kommunikationsinsatser om egenberedskap till stadens invånare.

Kommunstyrelsen ska fortsätta stödja och främja möjligheten att ha kommunal verksamhet i egen regi inom alla verksamhetsområden. Om en privat aktör fallerar att leverera ska staden ha beredskap och förmåga att ta över ansvaret. Krav på verksamhetens kvalitet ska vara densamma oavsett driftsform. Försiktighet bör råda när det gäller att upphandla samhällsviktig verksamhet som varken omfattas av grundlagsskydd eller meddelarskydd. Staden ska prioritera att driva verksamhet i egen regi inom områden där stadens rådgivning behöver stärkas, olika risker minimeras eller det finns andra strategiska skäl.

Kommunstyrelsen ska bidra till en styrning av staden som präglas av kvalitetsutveckling, tydlighet och helhetssyn. Stadens styrning ska främja lärande. Tillitsbaserad styrning ska vara normen för stadens styrning och förtroendet till medarbetarnas kompetens ska vara högt. Staden ska genom hela verksamheten ha en helhetssyn i styrningen och ledningen. Medarbetarna ska ges handlingsutrymme och inflytande att, utifrån övergripande politiska mål och kostnadseffektivitet, bedriva och utveckla den kommunala verksamheten.

Stockholm ska vara en attraktiv arbetsgivare med goda och trygga anställningsvillkor. Arbetet med att säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen är en av stadens viktigaste utmaningar och arbetet ska därför intensifieras. Kommunstyrelsen är samordnande för stadens arbete med arbetsgivarfrågor och har en central roll i att bidra till att omsorg, skola, förskola, samhällsbyggnad och övriga kommunala verksamheter kan rekrytera medarbetare som svarar mot stockholmarnas högt ställda krav på kvalitet och service. Varje år ska därför kommunstyrelsen ta fram prognoser över personalbehov. För att lyckas med kompetensförsörjningen är det avgörande att staden fortsätter vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare med rättvisa löner och villkor. Ojämlika eller felaktiga lönestrukturer ska identifieras och åtgärdas. Arbetsskor ska införas i fler av stadens välfärdsverksamheter och gemensamma riktlinjer ska tas fram i syfte att främja god arbetsmiljö och friskfaktorer. Kommunstyrelsen ska verka för att implementera den arbetstidsförkortning i form av partiell nedtrappningsförmån som möjliggörs av nationella kollektivavtal och i det sammanhanget pröva hur ett sådant system kan göras förmånligt. Kommunstyrelsen ska förbereda inför möjligheten att löneväxla mot tjänstepension.

Genom attraktiva villkor och generösa möjligheter till kompetensutveckling samt utvecklande och samhällsviktiga jobb kan staden som arbetsgivare attrahera medarbetare med rätt kompetens och därmed trygga kompetensförsörjningen för framtidens välfärd.

Programmet för delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska integreras i stadens verksamheter. Kommunstyrelsen ska säkerställa att det finns adekvat kompetensutveckling för både stadens medarbetare och förtroendevalda, så att programmets innehåll och mål kan omsättas i praktiken.

Under kommande år står äldreomsorgen inför stora utmaningar. Antalet äldre växer i snabb takt i Stockholm, liksom i landet i övrigt. Med det följer ett stort ansvar att kunna garantera en omsorg av god kvalitet. För att nå stadens högt satta mål om en äldreomsorg med hög kvalitet är kompetensförsörjningen avgörande. Stadens anställda inom området behöver ges så goda arbetsvillkor att de vill och kan jobba kvar. Goda villkor är på samma sätt en förutsättning för att de som ännu inte är anställda vill jobba i sektorn i framtiden.

Stockholms stad gör redan mycket. Det finns ett ambitiöst arbete att erbjuda alla anställda möjlighet till heltidstjänster. Kompetensutvecklingsinsatser görs löpande inom hela staden för att på så sätt höja kvaliteten i verksamheterna. Reformen har

vidtagits för att förbättra ett närvarande och tydligt ledarskap. Och i grunden krävs en stark grundfinansiering som innebär att verksamheten och de anställda ges goda förutsättningar att leverera god och kvalitativ omsorg utifrån de äldres behov.

Givet utmaningen behöver dock mer göras. Tillsammans med arbetsmarknadens parter ska Stockholms stad initiera insatser som stärker attraktiviteten i äldreomsorgen. Arbetet ska syfta till förbättrad kvalitet och kontinuitet för de äldre och förbättrad hälsa för de anställda. Målet är också att skapa större möjlighet till återhämtning och genom insatserna bidra till minskad personalomsättning.

Insatserna ska kunna inbegripa åtgärder inom hela eller delar av äldreomsorgen och inkludera åtgärder inom exempelvis arbetsmiljö, arbetstid och lönebildning. Minst en pilot ska syfta till att pröva effekterna av förkortad arbetstid. Arbetet inleds i januari 2026, pågår under fyra år och har en total budget om 200 mnkr under dessa år.

Staden ska stärka sitt arbete för en större mångfald och en god representation bland stadens medarbetare inom olika verksamhetsområden, med tydliga mål för inkludering och mångfald, bland annat vid chefsrekrytering. Mentors- och ledarskapsprogram för medarbetare ska startas. Behovet av personal inom förskolan förväntas minska de kommande åren, samtidigt som behoven inom äldreomsorgen förväntas öka. Detta kan föranleda behov av en omställningsprocess som kommunstyrelsen ska bidra till. Samtidigt som det totala personalbehovet minskar i förskolan ska kvaliteten stärkas. Staden behöver därför arbeta för att öka andelen förskollärare och utbildade barnskötare och säkerställa att medarbetare med rätt kompetens och motivation för arbete i förskolan ska ges möjlighet att fortsätta utvecklas i stadens förskoleverksamhet. Det ska löna sig att vidareutbilda sig och bli undersköterska i staden. Därför är det viktigt att det finns incitament för kompetensutvecklande insatser såsom yrkestitulatur som undersköterska.

Staden ska arbeta för fler lönebidragsanställningar i de egna verksamheterna samt placering av OSA-anställningar både inom stadens egna verksamheter samt hos ideella föreningar. För att fler människor ska komma i arbete ska stadens verksamheter använda sig mer av arbetsdifferentiering.

Kommunstyrelsen ansvarar för att staden har ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivarfrågor. Kommunstyrelsen ska stödja stadens nämnder och bolag i deras arbete med att prioritera rätten till heltid. Arbetet med att minska andelen visstidsanställda ska fortsätta, bland annat genom resursteam eller andra verksamhetsanpassade lösningar. Grundbemanning ska utgå från verksamhetens behov och för att främja en långsiktig och hållbar modell för personalplanering ska denna utgå från fyllda schemarader.

Kommunstyrelsen ska ge förutsättningar för kompetensutveckling av såväl chefer som medarbetare i syfte att skapa goda möjligheter att möta ett föränderligt arbetsliv. Kommunstyrelsen ska tillsammans med nämnder och bolag följa upp och utvärdera riktlinjen för chefsstruktur och chefsnivåer. Ett närvarande ledarskap och ett chefsuppdrag med tydliga mandat och befogenheter är viktigt för verksamheten och medarbetarna.

Staden ska arbeta proaktivt med arbetsmiljöfrågor, exempelvis genom ett förstärkt arbete med friskfaktorer. Facken och skyddsombuden spelar en central roll i det partsgemensamma arbetet för att säkerställa en god och trygg arbetsmiljö. Alla stadens medarbetare ska ha goda och likvärdiga möjligheter till friskvård och hälsofrämjande förmåner.

Trakasserier, rasism, hot och förolämpningar mot offentliganställda, framför allt inom välfärdsverksamheterna, är ett växande problem. Det är oacceptabelt och kräver ett aktivt arbete med löpande riskbedömningar och förebyggande åtgärder. Alla stadens medarbetare ska känna sig trygga på sin arbetsplats. Kommunstyrelsen ska säkerställa förvaltning och systemstöd för hantering av arbetsmiljöincidenter. Under förutsättning att tillräcklig kvalitet erhålls införs ett nytt systemstöd för rapportering och uppföljning av arbetsmiljöincidenter i stadens förvaltningar i början på 2026.

Kommunstyrelsen ska främja stadens arbete med digitalisering och ansvarsfullt nyttjande av ny teknik, så som Internet of Things (IoT) och Artificiell intelligens (AI). Kommunstyrelsen ska ha hög egen it-kompetens och ansvarar för att en kostnadseffektiv utveckling av stadens it-leverans säkerställs genom aktiv leverantörsstyrning och tydliga processer för prioritering av nya behov. Som ett led i en kostnadseffektiv utveckling ska kommunstyrelsen samordna stadens införande av nationella tjänster.

Kommunstyrelsen ska ansvara för att säkerställa att avtal och rutiner för personuppgiftshantering är fullt ut ändamålsenliga och efterlevs, inklusive uppföljning av externa leverantörer, för att stärka skyddet av personuppgifter och minska risken för framtida incidenter.

Kommunstyrelsen ska samordna stadsövergripande frågor kring datahantering och informationsförvaltning i syfte att skapa enhetliga arbetssätt och tydliga strukturer för att främja styrning, innovation och utveckling samt säkerställa att stadens öppna data är uppdaterad, strukturerad och tillgänglig för näringslivet att utveckla tjänster på. Kommunstyrelsen ska fortsätta arbetet med att ersätta kritiska produkter i stadens gemensamma it-plattformar för att behålla befintlig funktionalitet.

Stockholm är ett betydande säte för akademisk forskning och Sveriges största studentstad. Kommunstyrelsen ska fortsätta med arbetet att fram en handlingsplan för Stockholm som universitetsstad för att stärka samverkan mellan staden, lärosätena och näringslivet samt stärka stadens position som akademisk huvudstad. Staden har avtal om strategiskt samarbete med samtliga större universitet och högskolor i regionen kring forskning och utbildning som bidrar till verksamhetsutveckling och innovation. Kommunstyrelsen leder stadens arbete med att tillgängliggöra världsledande utbildning för fler och skapa positiv konkurrens inom den högre utbildningen och forskningen, och ska verka för att öka den externa FoI-finansieringen.

Kommunstyrelsen ska vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 8 *Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt* (tillsammans med arbetsmarknadsnämnden), mål 17 *Genomförande och globalt partnerskap*.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Exploateringsnämnden och trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen ta fram ett investeringsprogram för omfördelning av investeringsmedel (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Fastighetsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och exploateringsnämnden i samråd med berörda nämnder fortsatt utreda fastighetsägaransvaret i syfte att fastställa en långsiktig strategi för Hötorgsfaret (Beridarebanan) (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Fastighetsnämnden ska i samarbete med Micasa Fastigheter i Stockholm AB och i samråd med kommunstyrelsen och berörda nämnder och bolag fortsatt utreda möjligheten att samordna nämndernas befintliga förhandlingsordningar samt hanteringen av bostadslägenheter som staden hyr ut i andrahand där annan bakomliggande hyresförhandlingsordning saknas eller inte är relevant (3.1)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fastighetsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen intensifiera arbetet med att pröva avyttringar av ej strategiska fastigheter. Relevanta objekt ska därför utredas för försäljning under året (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna, och med beaktande av möjligheterna att bevara god lokalkännedom, ta fram en plan för hur en överföring av köhandläggningen till förskolenämnden kan genomföras (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB ska utreda hur stadens organisation kan möta behovet av en hög egenfinansieringsgrad, samtidigt som prioriterade investeringar genomförs. (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med berörda nämnder och bolag ta fram en policy för stadens samlade arbete mot välfärdsbrottslighet (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med berörda nämnder och bolag utreda en förbättrad hantering av ansvarsgränser för drift- och underhåll av centrumområden där staden har rådighet, i syfte att öka tryggheten, möjliggöra en enhetlig underhållsnivå och optimera användning av driftmedel. Utredning ska bland annat se över ansvarsgränser och juridiska förutsättningar (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden och kulturnämnden utreda om kulturnämnden ska agera förstahandshyresgäst hos fastighetsnämnden där de externa hyresgästerna är inom kulturnämndens intressesfär (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, utbildningsnämnden, SISAB och Stockholms Stadshus AB utreda möjliga former för samfinansiering för skolidrottshallar i de fall sådana byggs fullstora utan att skolan identifierat ett sådant behov för sin verksamhet. Samfinansiering ska i sådana fall ske på ett sätt som inte belastar skolpengen (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med servicenämnden och trafiknämnden utreda förutsättningarna för en gemensam synpunktshantering som är kostnadseffektiv och ger god service för stadens invånare (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda om budgettilldelningen för boenden inom socialpsykiatri kan göras utefter prestation i likhet med stöd och service till personer med funktionsnedsättning (3.1)	2026-01-01	2026-08-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och äldre- och våldsbarnnämnden göra fördjupade utredningar och förberedelser med inriktningen att ansvaret för den it-nära förvaltningen av sociala system ska flyttas till antingen socialnämnden eller äldre- och våldsbarnnämnden (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och i dialog med näringslivet med utgångspunkt i genomförd utredning, ta fram en sammanhållen och stadsövergripande policy för reklam och sponsorskap (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre- och våldsbarnnämnden, Stockholms Stadshus AB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över samverkansavtalet mellan staden och dotterbolaget. I samband med detta även titta på finansieringen för nya vård- och omsorgsboenden (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska i samråd med exploateringsnämnden och trafiknämnden utreda om det är lämpligt att trafiknämnden ansvarar för att arrendera alla kommunaltekniska ytor av exploateringsnämnden (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska ta fram en struktur och målformuleringar för en ny vision för Stockholm (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska utreda hur folkhälsodata kan användas som underlag i stadens resursfördelningsmodell inom äldreomsorgen i syfte att bättre spegla faktiska behov och främja ökad jämlikhet i staden (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska utreda och implementera rutiner för stadsintern referenstagning av entreprenörer i samband med upphandlingar som överstiger större belopp (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja arbetet med en gemensam, digital kontaktväg till socialtjänsten för invånare i Stockholms stad (3.1)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och Stockholms Hamn AB utreda ansvar, utveckling och kostnader för stadens innerstadskajer med hänsyn till trafiksäkerhet, farleder och framtida kollektivtrafikpunkter på sjö. I arbetet ska förutsättningar så väl förvaltningsmässiga som ekonomiska för flytt av förvaltning av innerstadskajer från Stockholms Hamn AB till trafiknämnden presenteras (3.1)	2026-01-01	2026-08-31
Trafiknämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, och Stockholms Stads Parkerings AB undersöka hur insamlad trafikdata lättare kan delas mellan stadens förvaltningar och hur AI kan användas för analyser (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen genomföra en översyn av ersättningsnivån för dagverksamhet. Utifrån resultatet ska eventuella justeringar av ersättningsnivån och/eller lokalschablonen presenteras (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda de juridiska förutsättningarna för att införa en avgift för aktörer som tecknar nya avtal inom hemtjänsten enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda förutsättningarna att erbjuda stadens ungdomar feriejobb hos privata aktörer (3.2)	2026-01-01	2026-06-30
Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen se över en modell som främjar fler handledare till feriejobben (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen se över och inrätta en modell för tydligare fördelning av tillhandahållande av feriejobb mellan stadens bolag och nämnder (3.2)	2026-01-01	2026-04-30
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholm Business Region AB ta fram en analys och åtgärdsförslag gällande kontorsmarknaden i Stockholm (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med Stockholms Stadshus AB utreda organisatoriska strukturer för stadens näringslivsarbete (3.2)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda finansieringsmodellen för stadens arbetsmarknadsinsatser riktade till personer med funktionsnedsättning (3.2)	2026-01-01	2026-04-30
Kommunstyrelsen ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden utreda finansieringsmodellen för stadens vuxenutbildning (3.2)	2026-01-01	2026-04-30
Kommunstyrelsen ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB samordna arbetet med att vidareutveckla Kontaktcenter Stockholms service som en väg in för företag (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, äldrenämnden och Micasa Fastigheter AB se över och inarbeta strategier samt behovs- och efterfrågebedömningar för seniorbostäder i syfte att utöka antalet och andelen seniorbostäder för personer över 65 år. Som en del i detta ska ansvarsfördelning och behov av samordning avseende seniorbostäder utredas (3.3)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Stockholm Business Region AB samt Stockholms Stadshus AB ta fram en plan för Kistas framtida utveckling i samråd med Kista Science City AB och andra externa aktörer (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB och Stockholm Globe Arena fastigheter AB se över utvecklingsmöjligheter för Globenområdet norra delar, med fokus på stadsutveckling samt framtida lösningar för evenemang och idrott (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, utbildningsnämnden, Södermalms stadsdelsnämnd, SISAB och andra berörda nämnder och bolag i staden ta ett helhetsgrepp om utvecklingen av platsen kring Åsö gymnasium (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska utreda det fortsatta arbetet med fokusområden och vid behov föreslå förändringar (3.3)	2026-01-01	2026-08-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska utreda möjliga former för att samordna stadsutveckling, näringslivssamverkan och platsutveckling i Kista (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda om det är möjligt att ha en boendeplanering för socialnämndens målgrupper exempelvis personer som lever i hemlöshet (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem undersöka möjligheten av blockförhyrning eller individuell uthyrning för LSS och gruppboende i stadens bostadsbestånd (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen utreda behov av centraliserad funktion som samordnar stadsövergripande bostadsvägläsnätverk för ökad samverkan, informationsspridning och likställighet (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder utforma konceptus för stadsradhus, baserat på koncept för överkomliga hyror, yteffektivitet och flera rum (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna implementera den plan för genomförande för att införa en enhetlig yrkestitulatur i förskolan som antagits av förskolenämnden (3.4)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna och i samverkan med arbetsmarknadens parter ta fram en genomförandeplan som föreslår åtgärder för en mer attraktiv äldreomsorg inom exempelvis arbetsmiljö, arbetstid och lönebildning med syfte att stärka såväl attraktiviteten i omsorgens yrken som möjligheten till ett hållbart arbetsliv och förbättrade arbetsvillkor för äldreomsorgens medarbetare (3.4)	2026-01-01	2026-04-30
Kommunstyrelsen ska i samråd med förskolenämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna samt övriga berörda nämnder analysera kompetensförsörjningsbehoven på kort och lång sikt inom välfärdsverksamheterna och föreslå åtgärder för bland annat ökad omställning (3.4)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska utreda och om bedöms möjligt, ska tidigare ferieställda ungdomar erbjudas sommarvikariat inom välfärdsverksamheter med rekryteringsbehov (3.4)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med servicenämnden utreda en möjlig organisation med uppdrag att stärka stadens förmåga att i egen regi tillhandahålla tjänster som motverkar välfärdsbrott och bidrar till stärkt beredskap och rådgivning (3.5)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska utreda om bevaknings- och ordningsvaktstjänster kan bedrivas i egen regi (3.5)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska vägleda nämnder och bolag för att kunna ställa krav i upphandlingar på tjänstepension i nivå med kollektivavtal (3.5)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden samt i samråd med idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Business Region AB vidareutveckla arbetssätt, verktyg och koncept för digital närvaro i syfte att stärka det förebyggande arbetet (3.6)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med exploateringsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda och tydliggöra ansvarsgränser för marksaneringar och drift och skötsel av park- och naturmark (3.6)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska utreda hur staden kan utveckla och stärka stödet till aktörer och enskilda som utsätts för hot och våld av våldsbejakande extremistiska krafter och motverka dessa rörelser (3.6)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med berörda nämnder och bolag och i dialog med civilsamhället och näringsliv utreda hur en mötesplats för hbtqi-personer kan inrättas som kan tillhandahålla bland annat möteslokaler och plats för arrangemang och skapande (3.7)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden ta fram riktlinjer för demokrativillkor för markanvisningar (3.7)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna med utgångspunkt i handlingsplanen mot rasism initiera ett arbete för att öka kunskapen om alla former av rasism i stadens pedagogiska verksamheter (3.7)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska göra översyn av instruktionerna för de anvisningar som kommunfullmäktige beslutat gällande verksamheter i Stadshuset (3.7)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna stötta införandet av äldreomsorgsverksamhet med inriktning samiska och meänkieli samt säkerställa att det finns aktivitetscenter med aktiviteter för samer och tornedalingar (3.7)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen utreda efterfrågan och behov av teckenspråkig äldreomsorg (3.7)	2026-01-01	2026-06-30

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Kommunkoncernens soliditet inkl. pensionsåtaganden på kort sikt	30 %	30 %	30 %
	Kommunkoncernens soliditet inkl. pensionsåtaganden på lång sikt	34 %	34 %	34 %
	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
	Stadens ekonomiska resultat (lägst)	0,1 mnkr	0,1 mnkr	0,1 mnkr
	Stadens nettodriftkostnader per skatteintäkter (max)	100 %	100 %	100 %
	Stadens soliditet inkl. pensionsåtaganden på kort sikt	30 %	30 %	30 %
	Stadens soliditet inkl. pensionsåtaganden på lång sikt	34 %	34 %	34 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Revisorskollegiet

Stadsrevisionens uppgifter

Stadsrevisionens huvudsakliga ansvar omfattar:

- att granska all kommunal verksamhet som bedrivs av staden, inklusive bolag och stiftelser med mera, i den omfattning som följer av god kommunal revisionssed

Kommunfullmäktiges presidiums förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-39,0	-41,2	-41,7	-41,7
Intäkter	5,0	5,2	5,3	5,3
Netto	-34,0	-36,0	-36,4	-36,4

Förslaget till budgetram för 2026 har enligt god revisionssed beretts av kommunfullmäktiges presidium. Budgeten för 2026 ökar med 2,0 mnkr jämfört med 2025. Förändringarna framgår av bilaga 2.

I stadsrevisionens revisionsplan beskrivs stadsrevisionens mål, uppdrag och arbetssätt samt nämnd- och bolagsgranskningen. I revisionsplanen beskrivs även de större revisionsprojekt som planeras genomföras under revisionsåret.

För att stadens verksamheter långsiktigt ska utvecklas med god kvalitet krävs en stark och oberoende revision som kan bidra till goda beslut och transparens i verksamheten. Därför stärks revisionen genom utökad budget för att kunna utveckla revisionen med fler kvalificerade granskningar.

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådgivning ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %

Valnämnden

Alla röstberättigade ska ges goda chanser att använda sig av sin demokratiska rättighet att rösta. Valnämnden ska planera för att valen kan organiseras och genomföras på ett sådant sätt att alla röstberättigade ges goda förutsättningar att rösta. I detta avseende ska nämnden särskilt beakta förutsättningarna att rösta i områden med historiskt lågt valdeltagande samt behovet av tillgängliga och trygga vallokaler. Nämnden ska prioritera åtgärder för att värna valhemligheten och motverka alla former av otillbörlig påverkan vid röstning.

Nämndens uppgifter

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- organisation och genomförande av val till riksdagen samt val till regionfullmäktige och kommunfullmäktige
- val till Europaparlamentet.
- organisation och genomförande av eventuella extraval och folkomröstningar

I september 2026 genomförs de allmänna valen till riksdag, region- och kommunfullmäktige. Alla röstberättigade ska ges goda förutsättningar att använda sig av sin demokratiska rättighet att rösta. Nämnden ska verka för att öka tillgängligheten till vallokaler i samverkan med berörda nämnder och bolag.

Nämnden ska motverka alla former av otillbörlig påverkan med avsikt att skada förtroendet för valprocessen. En ökad risk för påverkansförsök och incidenter medför att skyddet av allmänna val behöver stärkas. Nämnden ska därför planera så att valen kan organiseras och genomföras med hög trovärdighet och säkerhet.

Förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-8,0	-80,1	-6,3	-8,7
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-8,0	-80,1	-6,3	-8,7

Budgeten för 2026 ökar med 72,1 mnkr jämfört med 2025. Ökningen beror på genomförande av allmänna val 2026. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %

Stadsdelsnämnder

Stadsdelsnämnderna har ansvar för merparten av stadens välfärdsverksamhet. Arbetet med att förbättra välfärden, skapa en hållbar miljö och ett starkt klimatarbete ska prioriteras. Stadsdelsnämnderna ska verka för att fler medborgarkontor inrättas, vara en lokal länk samt ansvara för dialog mellan invånare, stadens förvaltningsorganisation och förtroendevalda. Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att öka likställigheten över staden i den service som erbjuds stockholmarna.

Stadens välfärd och service ska fördelas likvärdigt och vara lika tillgänglig för alla stockholmare. Bemötandet ska vara anpassat till individens förutsättningar, exempelvis utifrån funktionsnedsättning eller behov av språk-/teckentolk. Staden behöver ha bättre beredskap genom större rådgivning över viktiga samhällsfunktioner och välfärden, därtill bör det som princip finnas kommunal egen regi-verksamhet inom alla områden som staden har ansvar för. Miljö- och klimatarbetet ska genomsyra alla verksamhetsområden.

Stadsdelsnämnderna har en central roll i stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Arbetet innefattar såväl sociala förebyggande insatser som fysiska åtgärder i närmiljön. Målen att Stockholm ska hålla samman och att segregationen ska minska ska prioriteras.

Det lokala utvecklingsarbetet är av stor betydelse för att skapa en hållbar utveckling i stadens alla delar och för att skapa ett Stockholm för alla. Prioriteringarna i utvecklingsarbetet ska tas fram i dialog med invånare och lokala aktörer genom medborgardialoger och medborgarbudget.

Nyanlända stockholmare ska få goda förutsättningar att etablera sig genom studier, på arbetsmarknaden, bostadsmarknaden, i föreningslivet och i samhället i stort. Det gemensamma ansvaret för ett hållbart mottagande i staden och snabb etablering kräver en nära samverkan mellan stadens verksamheter och förvaltningar.

Stadsdelsnämndernas uppgifter

Stadsdelsnämndernas huvudsakliga ansvar omfattar:

- kommunal förskoleverksamhet
- äldreomsorg
- stöd och service till personer med funktionsnedsättning
- individ- och familjeomsorg
- socialpsykiatri
- barn-, kultur- och fritidsverksamhet
- stadsmiljöarbete
- lokal områdesutveckling
- lokalt miljö- och klimatarbete
- ekonomiskt bistånd
- arbetsmarknadsåtgärder och samverkan med Jobbtorg Stockholm
- mottagande och integration av nyanlända i samverkan med Welcome House och Intro Stockholm
- lokalt näringslivsarbete
- lokalt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete
- lokalt säkerhets- och beredskapsarbete
- lokalt demokrati- och utvecklingsarbete
- medborgarkontor
- konsumentvägledning

- lokalförsörjning
- omhändertagande och stöd till drabbade och allmänhet vid allvarliga händelser och kriser

Ett antal stadsdelsnämnder tillhandahåller kommunövergripande verksamheter inom verksamhetsområdena förskola, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg samt äldreomsorg. Syftet är bland annat att kunna erbjuda verksamheter till personer med särskilda behov, vilket gör att flera av verksamheterna är av unik karaktär. Stadens kommunövergripande verksamheter är tillgängliga för invånare i alla stadens stadsdelsnämndsområden.

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-27 359,9	-28 665,4	-29 193,9	-29 568,6
Drift och underhåll	-27 091,8	-28 378,8	-28 907,3	-29 282,0
Avskrivningar	-207,7	-222,8	-222,8	-222,8
Internräntor	-60,4	-63,8	-63,8	-63,8
Intäkter	810,6	853,0	853,0	853,0
Summa stadsdelsnämnder - netto	-26 549,3	-27 812,4	-28 340,9	-28 715,6
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-275,0	-275,0	-275,0	-275,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-275,0	-275,0	-275,0	-275,0

Budgeten för 2026 ökar netto med 1 263,1 mnkr jämfört med 2025. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration och konsulttjänster samt arbeta för en effektiv lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Systemet för fördelning av resurser utgår från stadsdelsnämndernas verksamhetsansvar och befolkningsstruktur. Stadsdelsnämnderna tilldelas resurser i relation till det förväntade behovet och inte utifrån faktiska kostnader. I fördelningen ingår löpande kostnader för att bedriva verksamhet inkluderat personal, lokaler, administration och övriga kostnader. Stadsdelsnämnderna får sina medel tilldelade som ett anslag, vilket stadsdelsnämnderna har möjlighet att omdisponera och prioritera mellan verksamheterna, så länge de följer de mål, direktiv, riktlinjer och övriga styrdokument som kommunfullmäktige fastställt.

Stadsdelsnämnderna beslutar själva om en ändamålsenlig och effektiv organisation utifrån uppdraget och invånarnas behov med fokus på nyttomaximering av skattemedel. Stadsdelsnämnderna ska samverka inom sina verksamhetsområden med varandra i syfte att lära, sprida goda exempel, utveckla effektiviteten och en för invånarna tillgänglig samhällsservice. Regionvisa verksamheter ska vid behov införas. Stadsdelsnämnderna ska i detta syfte samverka med varandra samt med kommunstyrelsen och för verksamheten berörda nämnder och bolag.

Kommunfullmäktiges inriktning för stadsdelsnämnderna

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stockholm ska vara en stad där alla behövs och där alla kan delta. Personer med funktionsnedsättning ska kunna vara fullt delaktiga i alla delar av samhället och ett funktionshindersperspektiv ska integreras i alla stadens verksamheter. Stadsdelsnämnderna ska använda sig av stadens hbtqi-utbildning i sina verksamheter.

Arbetet med en åldersvänlig stad ska genomsyra nämndernas verksamheter. Stadsdelsnämnderna spelar en viktig roll i arbetet för utsatta EU-medborgare. I verksamheterna ska barnets bästa alltid vara i centrum med barnkonventionen som grund. Stadsdelsnämnderna ska stärka barns delaktighet och inflytande i stadens verksamheter.

Omställningen mot en god och nära vård och omsorg fortsätter. Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och äldre- och äldreomsorgsnämnden samt i dialog med Region Stockholm kontinuerligt och långsiktigt arbeta med omställningen utifrån antagen handlingsplan.

Samordnade individuella planer (SIP) är viktiga för att stödja den enskildes delaktighet och behov. Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att implementera de gemensamma systemen för genomförande och uppföljningar av samordnade individuella planer (SIP). Utgångspunkten i arbetet ska vara att hitta lösningar som stödjer den enskildes delaktighet och behov.

De sociala insatserna inom trygghetsarbetet ska prioriteras, exempelvis genom riktade brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder där behov finns av fältassistenter, trygghetsvårdare, eller nattvandrare i nära samverkan med stadens upphandlade ordningsvakter och civilsamhället. Särskilt viktigt i det förebyggande arbetet är en nära samverkan mellan förskola, skola, socialtjänst och fritidsverksamheter. För att tidigt stöd ska tas emot behöver stadsdelsnämnderna arbeta för att förtroendet för stadens verksamheter ökar, särskilt i områden där det i dag är lågt.

Gemenskap genom organiserade fritidsaktiviteter kan vara ett skydd mot social utsatthet och kriminalitet. Därför ska stadsdelsnämnderna tillsammans med bland annat idrottsnämnden, kulturnämnden och utbildningsnämnden erbjuda barn och unga en aktiv och meningsfull fritid. Stadsdelsnämnderna ska också på lämpliga sätt informera invånarna om tillgängliga fritidsaktiviteter och idrottsnämnden ska bistå i detta arbete.

Stockholm ska vara en stad som håller ihop. Arbetet mot den målsättningen ska stärkas och utvecklas i hela staden. Stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Järva och Skärholmen ska i samverkan med kommunstyrelsen samordna och driva arbetet med lokal områdesutveckling i översiktsplanens fokusområden. Berörda nämnder och bolag ska samverka med stadsdelsnämnderna och arbetet utgår från målsättningarna om en sammanhållen stad och en rättvis klimatomställning.

Stadsdelsnämnderna ska även utveckla och utöka möjligheterna till representativt deltagande från boende, civilsamhället och det lokala näringslivet i dialoger och forum i frågor som är angelägna lokalt. Dialog med ett uttalat syfte att stärka förtroendet för stadens välfärdsverksamheter i allmänhet och socialtjänsten i synnerhet ska utvecklas.

Stadsdelsnämnderna ska underlätta för närvaron av kultur i det offentliga rummet, med fokus på ytterstaden och samråda med kommunstyrelsen kring eventuella större evenemang av stadsövergripande karaktär. Stadsdelsnämnderna ska bidra till aktiviteter tillsammans med civilsamhället med målet att öka valdeltagandet i de allmänna valen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Stockholmshem ska i samarbete med kulturnämnden och Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd utreda att omvandla AB Stockholmshems panncentral i Solberga till ett kulturhus/allaktivitetshus där etablering av lokalt föreningsliv och fritidsverksamhet ingår. Möjligheten till extern finansiering ska ingå som en del av utredningsarbetet (1.5)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Stadsdelsnämnderna utgör viktiga aktörer i genomförandet av stadens miljöprogram med tillhörande handlingsplaner. Stadsdelsnämnderna ska utifrån stadens styrdokument avseende miljö och klimat redovisa i verksamhetsplanen hur de jobbar lokalt med implementering av programmet med tillhörande handlingsplaner. Nämnderna ska bidra till att uppfylla stadens mål om en klimatpositiv stad 2030, stärka arbetet med klimatanpassning, samt arbeta för civilsamhällets involvering och delaktighet i frågor som rör miljö och klimat. Stadsdelsnämnderna ska arbeta med att hjälpa invånare som vill ställa om till en mer cirkulär ekonomi. Arbetet med lokala miljö- och klimatsamordnare ska fortsätta. Nämnderna ska minska påverkan på miljö och klimat från mat och måltider och främja mer närodlad, växtbaserad, ekologisk och säsongsbaserad mat, genom till exempel erfarenhetsutbyte och deltagande i stadsövergripande samverkan för hållbara offentliga måltider. Målet är att minst 70 procent av maten som serveras i stadens verksamheter ska vara ekologisk.

Nämnderna ska minska sina konsumtionsbaserade utsläpp och förebygga att avfall uppstår genom minskad användning av engångsprodukter och onödiga plastprodukter samt verka för att en större andel produkter och material återbrukas. Stocket ska vara förstahandsalternativ vid inköp av möbler och inventarier. Som ett led i klimatomställningen ska staden kräva fossilfria transporter i all verksamhet, oavsett driftsform. Arbetet med energieffektivisering ska fortsätta, skadliga kemikalier ska fasas ut och den biologiska mångfalden ska stärkas. Stadsdelsnämnderna ska utöver fysiska åtgärder även arbeta med verksamhetsanpassning i syfte att minska riskerna av och sårbarheten för negativa hälsoeffekter till följd av exempelvis värmeböljor. Stadsdelsnämnderna ska verka för genomförandet av Agenda 2030:s globala hållbarhetsmål.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stadsdelsnämnderna ska bidra till att uppfylla stadens mål om effektiva verksamheter och en ekonomi i balans. Med stöd av kommunstyrelsen ska stadsdelsnämnderna genomföra nödvändiga strukturella förändringar för att möta ökade kostnader för välfärdsuppdraget och ökade investeringsvolymerna.

Stadsdelsnämnderna utgör grundstommen i stadens trygghets- och säkerhetsarbete. Arbetet innefattar bland annat riktade brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder där behov finns, samt att utveckla en ren, attraktiv och trygg stadsmiljö. Stadsdelsnämnderna ska stärka det brottsförebyggande arbetet och utifrån sin lokala kunskap om behov och utmaningar som finns genomföra insatser som ökar tryggheten hos invånarna. Tilliten till professionens förmåga att välja metoder, arbetssätt och insatser ska vara hög. Stadsdelsnämnderna ska utifrån kunskap om lokala förutsättningar bedöma var insatser och trygghetsinvesteringar gör mest nytta och ger

mest effekt samt ansöka om medel för att genomföra dessa. Stadsdelsnämnderna ska löpande följa upp det övergripande trygghetsarbetet och besluta om inriktningen.

Stadsdelsnämnderna har det geografiska områdesansvaret inom sina respektive stadsdelsnämndsområden. Stadsdelsnämnderna ska ha en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område, delta aktivt i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap samt fortsätta höja förmågan inom måltidsberedskap samt informationssäkerhet. Stadsdelsnämnderna ska bidra till återkommande kommunikationsinsatser om egenberedskap till stadens invånare. I samverkan med kommunstyrelsen, socialnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och andra berörda nämnder samt bolag och polisen ska stadsdelsnämnderna ta fram lokala lägesbilder, orsaksanalyser och åtgärder i arbetet med de lokala samverkansöverenskommelserna med polisen samt följa upp dessa insatser. Stadsdelsnämnderna ska, tillsammans med kommunstyrelsen, fortsätta utveckla ett sammanhållet analysunderlag kring trygghet och brott i respektive stadsdelsnämndsområde.

Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att nå målet om att det inte ska finnas något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad. Stadsdelsnämnderna bär i detta arbete det lokala samordningsansvaret men det är av stor vikt att det sker i tät samverkan med övriga berörda aktörer.

En nära samverkan med Storstockholms brandförsvaret, det lokala näringslivet, fastighetsägare, föräldrar och föreningar är en förutsättning för trygghetsarbetet. Stadsdelsnämnderna ska också delta i arbetet för att motverka det dödliga våldet i kriminella miljöer. Utifrån erfarenhet och kunskap ska arbetet mot våldsbejakande extremism fortsätta utvecklas.

Staden är, under ledning av kommunstyrelsen, en aktiv part i det regionala brottsförebyggande arbetet tillsammans med Region Stockholm, Polisregion Stockholm, Länsstyrelsen, länets kommuner och andra berörda aktörer. Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med socialnämnden och trafiknämnden delta i det förstärkta regionala samverkansarbetet gällande att minska antalet öppna drogcener i länet. Arbetet sker med fördel i nära koppling till arbetet med platssamverkan. Stadsdelsnämnderna ska fortsatt utveckla och intensifiera arbetet med platssamverkan och platsaktivering på prioriterade platser eller områden och vara sammankallande part i samverkan med andra berörda nämnder och bolag, andra aktörer samt lokala företag, för att skapa en trygg närmiljö. För att säkerställa att rätt åtgärder vidtas inom ramen för platssamverkan ska effekterna av arbetet följas upp med hjälp av det metodstöd som tagits fram av kommunstyrelsen.

Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med berörda interna och externa aktörer ytterligare stärka arbetet mot välfärdsbrottslighet. Genom aktiv avtalsuppföljning samt fler och djupare uppföljningar inom berörda verksamhetsområden ska stadsdelsnämnderna motverka välfärdsbrott och främja en sund konkurrens. Arbetet ska ske riskbaserat och vid behov i nära dialog med andra nämnder och bolag samt externa myndigheter. För att säkerställa att de villkor och krav som ställs följs i alla led ska antalet underentreprenörer begränsas. Berörda stadsdelsnämnder ska ingå i arbetet med samordnad tillsyn som leds av kommunstyrelsen i syfte att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrott. Lokalvård är en bransch där risk för välfärdsbrottslighet föreligger och andelen lokalvård utförd av egen anställd personal behöver höjas för att öka rådigheten, kvaliteten och för att trygga arbetsvillkoren.

En central utgångspunkt när avtal på upphandlade välfärdsverksamheter löper ut är att stadens egen regi-verksamheter behöver stärkas, särskilt inom äldreomsorgen och delar

av sociala verksamheter. I de fall måltids- eller lokalservice är upphandlat ska återtagande i egen regi övervägas. I de fall tidigare upphandlad verksamhet ska överföras till egen regi så ska detta ske på ett sådant sätt att verksamhetens kvalitet kan bevaras och förbättras.

Stadsdelsnämnderna ska verka för chefsuppgifter med tydliga mandat och befogenheter och ett ledarskap som gynnar kvalitetsutveckling inom verksamheterna. Chefers arbetssituation och förutsättningar att utöva ett närvarande ledarskap genom antal medarbetare per chef enligt stadens riktlinjer för chefsstruktur ska säkerställas och god kompetensförsörjning inom förskolan, socialtjänsten och äldreomsorgen ska tryggas. Rätt till heltid och tillsvidareanställning är prioriterat. Medarbetarnas inflytande och delaktighet på arbetsplatsen ska stärkas för att säkerställa en bra arbetssituation med högt förtroende för professionens kompetens. Stadsdelsnämnderna ska arbeta proaktivt med arbetsmiljöfrågor exempelvis genom ett förstärkt arbete med friskfaktorer. Det är angeläget att stadsdelsnämnderna arbetar systematiskt med såväl kompetensutveckling av befintliga medarbetare som rekrytering av nya medarbetare. Stadsdelsnämnderna ska arbeta förebyggande mot hot och våld samt säkerställa kompetens för att kunna tillhandahålla såväl akut som långsiktigt stöd till medarbetare som utsatts för hot och våld i sitt arbete. Arbetsskor ska spridas till fler välfärdsverksamheter för att främja personalens arbetsmiljö och friskfaktorer.

Stadsdelsnämnderna ska prioritera kvinnors etablering på arbetsmarknaden, exempelvis genom uppsökande arbete, information och lotsning till arbetsmarknadsinsatser. Stadsdelsnämnderna ska i enlighet med stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser samarbeta med Jobbtorg Stockholm för att stödja personer med ekonomiskt bistånd som befinner sig utanför arbetsmarknaden.

Stadsdelsnämnderna ska erbjuda ungdomar feriejobb under sommar-, höst- och sportlov. I takt med att årsmål för antal feriejobb ökar ska även handledarskapet ges goda förutsättningar att utvecklas.

Genom samarbete med civilsamhällesorganisationer och genom att stödja arbetsmarknadsnämndens verksamheter och aktiviteter ska nämnderna bidra till nyanländas etablering och inkludering i samhället. Stadsdelsnämnderna ska aktivt delta i samhällsvägledningens utvecklingsarbete, med fokus på bostadsvägledning, som leds av arbetsmarknadsnämnden tillsammans med SHIS Bostäder. Tillsammans med arbetsmarknadsnämnden, SHIS Bostäder och socialnämnden ska stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att barnfamiljer inom SHIS Bostäders genomgångsbostäder får bostadsvägledning och insatser som leder till en stabil bostadssituation och varaktig försörjning.

Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat med goda förutsättningar för ett levande kultur- och föreningsliv med lokal förankring. Stadsdelsnämnderna ska underlätta föreningarnas möjlighet att verka genom att tydliggöra kontaktvägar in till förvaltningarna. Stadsdelsnämnderna ska arbeta för fler och mer tillgängliga föreningslokaler inom sina områden.

Investeringar påverkar framtida driftkostnader hos inhyrande nämnder. Stadsdelsnämndernas beställarroll i lokalprojekt ska stärkas och nämnderna bör beställa projektledningsstöd vid nya lokalprojekt av servicenämnden, särskilt vid större underhållsprojekt med Micasa.

Alla stockholmare ska ha god service oavsett var i staden man bor. Vision för 15-minutersstaden handlar om att stadens invånare ska kunna nå allt de behöver inom promenadavstånd eller en kort cykeltur. Investeringar i offentliga miljöer, skola, fritid

och kultur kan bygga sammanhållning och trygghet samtidigt som klimatpåverkan minskas och hela staden tillåts att utvecklas. Stockholmarna ska ha tillgång till ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgänglig för alla. Utegympor anpassade till olika förutsättningar och åldrar, spontanidrottsplatser och motionsspår ger förutsättningar för fysisk aktivitet i närmiljön. Tillgängligheten till natur och vatten är fundamental för stockholmarnas livskvalitet och stadsdelsnämnderna ska bidra till tillskapandet av fler officiella badplatser, vinterbadplatser, vindskydd och grillplatser i Stockholm.

Stadsdelsnämnderna ska utifrån analyser av lokala förutsättningar i samarbete med relevanta nämnder och bolagsstyrelser arbeta för en sammanhållen stadsutveckling, öka den sociala och ekologiska hållbarheten i stadsdelsnämndsområdet samt det demokratiska inflytandet över områdets långsiktiga utveckling.

Stadsdelsnämnderna utgör en viktig lokal länk mellan näringslivet och stadens förvaltningsorganisation. Genom att stärka och utveckla det lokala näringslivsarbetet utifrån stadens näringslivspolicy säkerställer staden att företagens möjligheter och utmaningar fångas upp tidigt. Lokalt näringslivs- och etableringsarbete kräver god kunskap om områdets karaktär, möjligheter och utmaningar. Arbetet förutsätter en kontinuerlig närvaro på platsen och är tätt sammankopplat med stadsdelsnämndernas arbete med frågor som påverkar invånarnas och företagens vardag. Stadsdelsnämnderna ansvarar för det lokala näringslivsarbetet och andra uppdrag som direkt påverkar de lokala företagen och företagsklimatet, såsom lokal områdesutveckling, platsutvecklingsarbete samt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. För att skapa trygga förutsättningar för företag och stärka sund konkurrens ska arbetet med samordnad tillsyn stärkas. Stadsdelsnämnderna ska genom samverkan och klusterskapande organisera sig i det lokala näringslivsarbetet genom lokala näringslivssamordnare som stärker det lokala företagsklimatet och bidrar till att uppfylla näringslivspolicyn och etableringsstrategin. Stockholm Business Region AB stödjer aktivt stadsdelsnämnderna i det lokala näringslivsarbetet.

Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden bevaka vilka platser som i avvaktan på stadsutveckling riskerar att bli otrygga i respektive stadsdelsnämndsområde och vid behov ta fram åtgärder. Detta för att i god tid kunna planera för hur platsen ska tas om hand och aktiveras för att undvika att den blir eftersatt och otrygg.

Stadsdelsnämnderna har en central roll i arbetet för att öka invånarnas tillit till stadens olika verksamheter. Samarbetet med det lokala civilsamhället är en viktig del i detta arbete. Hanteringen av medborgarförslag samt medborgarkontoren ska utvecklas och förbättras för att kunna ge invånarna stöd, information och personlig vägledning. Medborgardialoger och medborgarbudget ska användas för att ta vara på stockholmarnas synpunkter, till exempel om frågor om utveckling av närområdet och trygghetsåtgärder. Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att hitta nya forum och plattformar att möta medborgare i syfte att förbättra möjligheterna för dialog, delaktighet och inflytande. Stadsdelsnämnderna ska dela goda exempel mellan varandra gällande demokratifrågor och medborgardialog. Det lokala trygghetsarbetet ska stärkas och medborgare ska ges möjlighet att påverka trygghetsarbetet i sitt närområde. Nämnderna ska också verka för fler samlökaliseringar med andra myndigheter. Positiva synergieffekter uppstår när olika aktörer och verksamheter lokaliseras tillsammans.

Stadsdelsnämndernas arbete med mänskliga rättigheter ska intensifieras och arbetet behöver bedrivas sammanhållet. Jämställdhetsintegrering och riktade insatser för att öka jämställdheten ska prioriteras liksom arbetet för barns rättigheter och rättigheter för personer med funktionsnedsättningar. Stadsdelsnämnderna ska säkerställa hbtqi-personers rättigheter och stadens hbtqi-utbildning för ett normmedvetet bemötande ska

användas. Inom ramen för arbetet med de nationella minoriteternas rättigheter ska stadsdelsnämnderna bland annat främja språk och kultur samt erbjuda förskola och äldreomsorg på minoritetsspråk. Barns utveckling av kulturell identitet ska särskilt främjas. Arbetet ska utgå från minoriteternas delaktighet och inflytande.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Stockholmshem ska utveckla fokusområdet Skärholmen till en särskild testbädd för bolagets sociala hållbarhetsarbete. Bolaget ska utveckla både det pågående hållbarhetsarbetet och nya piloter, och där det är lämpligt i samverkan med Skärholmens stadsdelsnämnd och andra lokala aktörer. Lärdomarna från testbädden sprids sedan till bolagets övriga bestånd i stadens olika stadsdelsnämndsområden (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Farsta stadsdelsnämnd ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, utbildningsnämnden, AB Familjebostäder samt andra berörda nämnder och bolag ta fram en gemensam långsiktig plan för utvecklingen av Mötesplats Fagersjö. Arbetet ska ske i dialog med boende och föreningsliv (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, utbildningsnämnden, Södermalms stadsdelsnämnd, SISAB och andra berörda nämnder och bolag i staden ta ett helhetsgrepp om utvecklingen av platsen kring Åsö gymnasium (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och Norra innerstadens stadsdelsnämnd aktivera Norra Bantorget i syfte att göra platsen mer levande, trygg och attraktiv (3.6)	2026-01-01	2026-06-30

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel	1,5 kg CO ₂ e per kg livsmedel	1,4 kg CO ₂ e per kg livsmedel	1,4 kg CO ₂ e per kg livsmedel
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
	Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter	525 ton	500 ton	475 ton
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor.	70 %	70 %	70 %
2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avslutade bygg- och anläggnings-entreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvaru-bedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där de bor	80 %	80 %	80 %
	Andel stockholmare som upplever trygghet på kvällen i det område där de bor	84 %	84 %	84 %
3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	Andel med förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där man bor	41 %	41 %	42 %

Förskoleverksamhet

En förskola av hög kvalitet är en viktig nyckel för barns utveckling och lägger grunden för det livslånga lärandet. Förskolorna ska vara tillgängliga för alla barn och varje barn ska få det stöd det behöver för att lära och utvecklas och därmed ges möjlighet till en bra start i livet. Alla barn i Stockholm ska ha jämlika livsvillkor och livschanser och få det stöd de har rätt till, oavsett var i staden de bor. Förskolan har en viktig funktion i det förebyggande arbetet, bland annat genom att uppmärksamma barn som riskerar att fara illa. Samarbetet mellan förskolan, socialtjänsten och relevanta verksamheter inom regionen ska därför vara starkt. Genom att löpande förbättra den pedagogiska kvaliteten och prioritera det kompensatoriska uppdraget kan förskolan tidigt identifiera behov av åtgärder, sätta in insatser och förstärka verksamheten där det behövs som

mest. En lyckad skolgång är en avgörande skyddsfaktor för resten av livet. Inskrivningsgraden i förskolan ska öka för att fler barn ska få förutsättningar att på sikt klara skolan.

Språket är nyckeln till kunskap. Barn som har ett väl utvecklat språk och ett stort ordförråd är bättre rustade inför skolstarten. Stadsdelsnämnderna och förskolenämnden ska samarbeta för att utveckla språkutvecklande arbetssätt och sprida goda exempel. Medarbetarnas kompetens i svenska språket ska utvecklas. Övergången till skolan ska stärkas genom ett nära samarbete mellan stadsdelsnämnderna, förskolenämnden och utbildningsnämnden.

Förskolans kärnuppdrag är att ge varje barn möjlighet att utvecklas i riktning mot läroplanens samtliga mål. För att lyckas med det är det kompensatoriska arbetet en nyckelfaktor. Medarbetarnas kompetens och yrkesskicklighet är avgörande för att hålla en hög pedagogisk nivå. Därför ska andelen förskollärare och barnskötare med tillräcklig pedagogisk utbildning öka i stadens förskolor. Alla barngrupper i förskolan ska ledas av minst en förskollärare och barngruppernas storlek ska minska. Arbetsmiljön för medarbetarna i förskolan ska fortsätta att förbättras och det ska vara enkelt att ta del av kompetensutvecklingsinsatser.

Förskolornas fysiska utformning ska vara ändamålsenlig och främja pedagogiskt arbete, lek och rörelse, så väl inomhus som utomhus.

Uppgifter

Stadsdelsnämndernas huvudsakliga ansvar omfattar:

- att driva och utveckla kommunala förskolor, öppen förskola, introduktionsförskola, allmän förskola och barnomsorg på obekvämt arbetstid
- att säkra att alla barn i förskolan ges möjlighet att utvecklas i riktning mot läroplanens samtliga mål, och bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som stödjer varje förskolas utvecklingsbehov
- att alla barn som bor i stadsdelsnämndsområdet har tillgång till kommunal förskoleverksamhet oavsett var man bor i stadsdelen
- att stadens platsgaranti uppfylls och att ramöppettiderna hålls

Förskolenämnden ansvarar för kommunövergripande förskolefrågor.

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-5 450,5	-5 523,9	-5 523,9	-5 521,9
Kostnader (-)	-5 853,6	-5 909,6	-5 909,6	-5 907,6
Intäkter	403,1	385,7	385,7	385,7

Budgeten för 2026 ökar netto med 73,4 mnkr jämfört med 2025. Södermalms stadsdelsnämnd har ett särskilt anslag för driften av förskolan Norrskenet, som bedrivs på samiska och meänkieli som kommunövergripande verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Slutlig justering av budget 2026 utförs i december samma år, utifrån månadsvisa avläsningar av antal inskrivna barn i verksamheten. Grundscheman höjs med

2,5 procent och övriga schabloner framgår i bilaga 6. Avgiftsnivåer för förskola framgår av bilaga 7.

Till följd av sänkta pensionskostnader sänks PO-pålägget från 41,0 procent till 40,0 procent. Det innebär att för pedagogiska verksamheter i kommunal regi sänks personalkostnaderna med 0,7 procent. För de kommunala förskolorna ökar därmed det reella ekonomiska utrymmet genom både den höjda schablonen och genom sänkta personalkostnader.

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stadsdelsnämnderna ska säkerställa en trygg, kompensatorisk och likvärdig förskola som håller hög pedagogisk kvalitet och där undervisningen i varje barngrupp leds av minst en förskollärare. Goda strukturella förutsättningar är avgörande för att medarbetare i förskolan ska kunna ge en god omsorg och utbildning av hög kvalitet. Därför är en hög andel förskollärare, en hög personaltäthet och små barngrupper viktigt. Ett aktivt omställningsarbete behöver genomföras till följd av det minskande barnunderlaget. I omställningsarbetet ska särskilt beaktas stadens mål att minska barngruppernas storlek. Därför ska alla stadsdelsnämnder följa upp barngruppernas storlek och initiera insatser för att stärka barns tillgång till trygga miljöer med god tillgång till utbildad personal.

Stadsdelsnämnderna ska, med stöd av förskolenämnden, löpande säkerställa att stadens kommunala förskoleverksamhet är kompensatorisk och likvärdig. Arbetet utifrån förskolans kompensatoriska uppdrag utjämnar skillnader i barnens förutsättningar. Stadens likvärdiga förskoleverksamhet ger alla barn en utbildning och omsorg av hög kvalitet, oavsett vilken förskola de går i eller vilken bakgrund de har. För att förskoleverksamheten ska vara både likvärdig och kompensatorisk behöver resurser och insatser prioriteras till de verksamheter där behoven är som störst. Likställighet ska säkerställas i frågor om myndighetsutövning och osakliga skillnader mellan stadsdelsnämndsområden ska motverkas.

Andelen förskollärare ska öka i alla stadsdelsnämnder jämfört med stadsdelsnämndens utfall föregående år, men vara som lägst 36 procent, på stadsdelsnämndsnivån. Antalet barn per förskollärare ska minska i motsvarande omfattning. Med en ökad förskollärartäthet och färre antal barn per förskollärare förbättras förutsättningarna för verksamheten att ge alla barn möjlighet att utvecklas i riktning mot läroplanens mål. Alla stadens förskoleverksamheter ska hålla en hög kvalitet, och därför behöver de strukturella förutsättningarna vara goda i hela staden. En förskola med hög kvalitet är viktig för alla barn, men särskilt för barn med svårare socioekonomiska förutsättningar. För att förskolan ska vara likvärdig och kompensatorisk behöver därför de strukturella förutsättningarna vara starkast i de förskolor som har störst socioekonomiska behov och i synnerhet i stadens fokusområden. Verksamhet som riktar sig till barn i stadens fokusområden spelar en särskilt viktig roll i att lägga en god grund inför skolstarten och bidra till ett mer jämlikt samhälle.

I samverkan med förskolenämnden ska stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för en högre andel legitimerade förskollärare och barnskötare med tillräcklig pedagogisk utbildning i stadens förskolor, bland annat genom att erbjuda barnskötare möjlighet till vidareutbildning till förskollärare. Barnskötare som saknar pedagogisk utbildning ska

även erbjudas möjligheter till kompetensutveckling. Stadsdelsnämnderna ska också delta i arbetet med att implementera den plan för genomförande som tagits fram gällande inrättandet av en enhetlig yrkestitulatur i förskolan. Det ska vara enkelt att delta i kompetensutveckling. Arbetet med kompetensförsörjningsfrågorna ska grunda sig i stadens program för kompetensförsörjning inom förskolan, och förskolenämndens årliga aktivitetsplan på området. Det pedagogiska ledarskapet ska främjas och utvecklas.

Förskolornas arbete ska utgå från läroplanens mål och värdegrund och säkra barns delaktighet och inflytande i den ordinarie verksamheten. Ett aktivt jämställdhetsarbete ska bedrivas och barn ska inte begränsas utifrån normer kring kön, genom ett normkritiskt arbetssätt. Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att stadens handlingsplaner implementeras och att förskolor därför under planperioden diplomerar sig med stadens hbtqi-diplomerings och diplomutbildning om alla former av rasism.

Förskolenämnden leder det stadsgemensamma arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet och stadsdelsnämnderna ska med stöd av förskolenämnden fortsätta att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i syfte att öka den pedagogiska kvaliteten och likvärdigheten. Det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas och utvecklas på alla nivåer i syfte att främja ökad måloppfyllelse i förskolorna. Stadsdelsnämnderna ska, med stöd av förskolenämnden, säkra att det utvecklingsarbete som sker som en del av det systematiska kvalitetsarbetet anpassas efter varje förskolas identifierade utvecklingsbehov, med fokus på läroplansuppdraget.

Stadsdelsnämnderna har ett ansvar för att främja kvalitetsutveckling och stötta utvecklingen av pedagogernas kompetens i att jobba med läroplanens olika mål. För att utgöra ett stöd till stadsdelsnämnderna ska förskolenämnden fortsatt utveckla samarbeten med relevanta delar av stadens organisation och externa aktörer, så som lärosäten och forskningsbaserade organisationer. Vidare ska stadsdelsnämnderna, i nära samverkan med förskolenämnden, fortsatt utveckla uppföljningen av det systematiska kvalitetsarbetet med syfte att öka likvärdigheten i staden och verka för en ökad likställighet i bedömning av verksamhetens kvalitet. Digitaliseringsarbetet ska, utan att vara kostnadsdrivande, främja förskolans uppdrag och minska den administrativa bördan för medarbetarna i förskolan.

Förskolans kompensatoriska uppdrag ska lägga en god grund inför skolstarten, oavsett vilka bakgrundsförutsättningar barnet har. Det socioekonomiska tilläggsbeloppet ska gå till att stärka förskolans arbete med att ge varje barn det stöd de behöver för utveckling och lärande.

Att aktivt främja barns språkutveckling är en avgörande del av förskolans kompensatoriska uppdrag, eftersom ett väl utvecklat språk och ett stort ordförråd skapar goda förutsättningar inför övergången till förskoleklass och vidare skolgång. En ökad andel förskollärare och barnskötare med tillräcklig pedagogisk utbildning är en viktig förutsättning för att fortsätta utveckla arbetet med att understödja barns språkutveckling, såväl inom svenska som det egna modersmålet. Fler medarbetare ska fortbilda sig och få nödvändiga kompetenser inom svenska och språkutvecklande arbetssätt. Stadsdelsnämnderna har ett ansvar i att, med stöd av förskolenämnden och förskolans program för kompetensförsörjning, säkerställa att alla barn ges goda grundläggande kunskaper i svenska språket. Det finns flera goda exempel på arbetssätt för att främja språkutvecklingen, bland annat det som bedrivs i Skärholmens stadsdelsnämnd. Goda exempel ska tillvaratas och spridas. Ett starkt modersmål är avgörande för flerspråkiga barns möjlighet att även lära sig svenska. Därför ska flerspråkighet uppmuntras hos både medarbetare och barn, och modersmålsstöd utgöra en resurs i det språkutvecklande arbetet. Barn som tillhör en nationell minoritet erbjuds barnomsorg enligt gällande

lagstiftning, och förskolan ska säkra att läroplanens skrivningar om dessa barns rätt till språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk införlivas.

Förskolan Norrskenet på Södermalm bedriver förskola på samiska och meänkieli som kommunövergripande verksamhet. Norrskenet ska ges goda förutsättningar för verksamheten. Förutsättningar ska finnas för aktiviteter med samisk och tornedalsk anknytning.

Förskolenämnden ska stödja stadsdelsnämnderna i det fortsatta arbetet med språkutvecklande arbetssätt och säkra att löpande utvärdering och utveckling av goda exempel kring språkutvecklande arbetssätt sker samt att dessa sprids. I samarbete med förskolenämnden ska stadsdelsnämnderna årligen genomföra en dialog om barnens språkutveckling i förskolan och övergången till grundskolan. Samverkan mellan biblioteken och förskolorna kring barnlitteratur som kan användas för språkutveckling och undervisning inom läroplanens olika områden är väl utbyggd och ska fortgå, bland annat i form av förskolebibliotek. Under året ska också implementering av den nya skolbiblioteksplanen ske.

Arbetet med barns övergång mellan förskolans och skolans verksamheter ska fortsätta utvecklas i syfte att skapa goda förutsättningar för trygghet och pedagogisk kontinuitet. Särskilt fokus ska läggas på att stärka det kommunala erbjudandet genom att fokusera på att stärka och utveckla samarbetet mellan närliggande förskolor och kommunala skolor. Samarbetet mellan förskola och skola ska också utvecklas för att i högre grad främja att utveckling av verksamheten stärks, i syfte att ytterligare förstärka förskolans skolförberedande uppdrag.

För att ytterligare stärka förskolans kompensatoriska uppdrag och öka alla barns möjligheter till en bra skolgång, ska utvecklingsarbetet av förstärkt förskola i ytterstaden fortgå. Lärdomar från såväl pilotprojektet om högläsning som pilotprojektet med socionomer i förskolan ska omhändertas och kunna spridas inom staden.

För att ge alla barn så bra förutsättningar som möjligt att klara skolan ska arbetet för att öka andelen barn i förskolan och öka deltagandet fortsätta. Inskrivningsgraden ska öka och hög närvaro ska främjas, särskilt i de områden där deltagandet i förskolan är lågt eller riskerar att sjunka. Förskolenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna arbeta för att närvaron ska följas upp och analyseras både lokalt och stadsövergripande, med jämförbarhet och systematik. Stadsdelsnämndernas metodutveckling ska fortsätta med stöd av förskolenämnden som driver på och samordnar arbetet samt säkerställer att framgångsrika arbetssätt sprids. Samarbetet med civilsamhället och föreningsliv, i arbetet med att öka inskrivningsgraden och lyfta vikten av barns deltagande i förskolan, ska öka.

Stadens öppna verksamheter, inte minst öppna förskolor och introduktionsförskolor är viktiga verksamheter för många barn och familjer i Stockholm. Stadsdelsnämnderna ska, med stöd av förskolenämnden, implementera *Program för öppen förskola*, i syfte att säkerställa en jämn kvalitet och en god uppföljning av verksamheten. Barnomsorg på obekväm arbetstid ska vara enkelt att få vid behov. Kungsholmens och Södermalms stadsdelsnämnder ansvarar för drift av stadens verksamhet för barnomsorg på obekväm arbetstid.

Förskolans inom- och utomhusmiljö ska vara trygg och fri från våld, hot och kriminalitet. Barnens säkerhet och trygghet är grundläggande för förskoleverksamheten. Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med andra nämnder, bolag och aktörer arbeta såväl förebyggande som vid behov för att åstadkomma detta. Stadsdelsnämnderna ska med stöd av förskolenämnden implementera de reviderade riktlinjerna för barnsäkerhet

i Stockholms stads kommunala förskolor. En viktig del i det trygghetsskapande arbetet är även platssamverkan i nära samverkan med den huvudansvariga fastighetsägaren SISAB i synnerhet gällande förskolelokaler där ingen förskoleverksamhet bedrivs i nuläget.

Stadsdelsnämnderna ska genom samverkan mellan vårdnadshavare, skola, socialtjänst, barnvårdscentraler, psykiatri och andra berörda myndigheter tidigt identifiera och ge barn och familjer i behov av stöd rätt insatser med fokus på det förebyggande och uppsökande sociala arbetet. Stadsdelsnämnderna ska fortsätta utveckla barnhälsoarbetet, framförallt genom att med stöd av förskolenämnden implementera *Program för barnhälsa i Stockholm stad* och säkerställa att alla förskolor har väl fungerande rutiner för orosanmälan till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen. Arbetet genomförs som en del i omställningen mot en god och nära vård och omsorg. Stadens förskolor ska bidra till stadsdelsnämndernas arbete med att sprida information om föräldrastödsprogrammen.

Barn med särskilda behov ska få det stöd de har rätt till genom evidensbaserade metoder. Stadsdelsnämnderna behöver därför utveckla och intensifiera sitt arbete med särskilt stöd. Stadsdelsnämnderna ska implementera stadsgemensamma bedömningsgrunder för barn i behov av särskilt stöd. Hög kompetens gällande barn i behov av särskilt stöd ska säkerställas vid utredningar. Vidare ska stadsdelsnämnderna säkerställa att de har beredskap för att placerade barn, och barn som bor i skyddat boende vid behov skyndsamt kan erbjudas plats i förskola. Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med bland annat socialtjänsten och skolan fortsätta det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Arbetet för att förhindra barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning ska fortsätta.

Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att det finns goda möjligheter till professionella kulturupplevelser, inte minst genom Kulanpremien, som kan stödja förskolornas arbete med läroplansmålen som rör kultur och skapande. Stadsdelsnämnderna ska lägga särskild vikt vid att öka användandet av Kulanpremien i de av stadens förskolor som tar del av premien till mindre del, med särskilt fokus på förskolor inom stadens fokusområden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenämnden ska i samarbete med Järva stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd utforma och inrätta ett samarbete med civilsamhället för att öka inskrivningsgraden (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna kartlägga och analysera närvaron i förskolan, på stadsövergripande nivå samt per stadsdelsnämndsområde (1.2)	2026-01-01	2026-04-30
Utbildningsnämnden ska i samarbete med Järva stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd förstärka samverkan i arbetet med att lotsa elever i övergången från förskola till skola (1.2)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Arbetet med miljö- och klimatfrågor är viktigt i stadens förskolor. Förskoleverksamheten har i sitt läroplansuppdrag ett särskilt uppdrag att bidra till hållbar utveckling och att stärka barns medvetenhet i hållbarhetsfrågor. Arbetet med kemikaliesmarta förskolor ska intensifieras och arbetet med att minska klimatpåverkan från inköpta livsmedel och öka andelen ekologiska livsmedel ska fortsätta och utvecklas. Stadsdelsnämnderna ska, med stöd av förskolenämnden, minska klimatbelastningen från maten i förskolan, bland annat genom att fortsatt möjliggöra att bland annat kökspersonalen får möjlighet till kompetensutveckling i klimatsmart mat.

Utsortering av matavfall och insatser för att förbättra källsorteringen ska fortsätta och arbetet med att minska matsvinnet ska intensifieras. Avfallet från förskoleverksamheten ska minska, bland annat genom ett aktivt arbete för att minimera onödig plastanvändning. Användningen av förbrukningsartiklar ska minska. En större andel produkter och material ska återanvändas och stadsdelsnämnderna ska verka för att fler förskolor ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse ”Skola för hållbar utveckling”.

Den fysiska miljön är viktig ur både ett pedagogiskt, verksamhetsmässigt och klimat- och miljömässigt perspektiv. När nya förskolor byggs ska de projekteras utifrån stadens funktionsprogram för förskolor. Nämnderna ska även projektera nya förskolor utifrån krav lägst motsvarande Miljöbyggnad Silver. Stadens förskolegårdar behöver bli grönare och klimatanpassade samt vara en del av det pedagogiska rummet. Stadsdelsnämnderna ska, med stöd av förskolenämnden, utveckla sina utemiljöer i enlighet med lekvärdesriktlinjerna, i syfte att säkra tillräckliga ystorlekar, pedagogisk kvalitet och grönska. Under året ska minst sju förskolegårdar upprustas i enlighet med lekvärdesriktlinjerna. Prioritering av upprustning av gårdar ska göras med stöd av förskolenämnden. Möjlighet till odling och uterum för undervisning ska främjas. Traditionella material och hårdgjorda ytor ska bytas ut till mer naturmaterial och gröna ytor.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stadsdelsnämnderna ska, tillsammans med berörda nämnder och bolag, medverka tidigt i planeringsprocessen för nya bostäder med syfte att säkerställa att en högre andel av behoven av förskoleplatser tillgodoses i egen regi. Staden behöver i grunden ha en robust beredskap genom större rådighet över viktiga samhällsfunktioner och välfärden. Om en privat aktör fallerar att leverera det som samhället behöver ska staden ha beredskap och förmåga att ta ansvaret. Stadsdelsnämnderna ska därför stärka sin rådighet över förskoleverksamheten genom att öka andelen kommunalt drivna förskolor och säkra att det finns en kommunal förskola nära hemmet, oavsett var i stadsdelen man bor. Man ska kunna lita på att det finns en bra kommunal förskola nära hemmet. Det här arbetet behöver intensifieras med anledning av införandet av kommunal garantiplats i *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*.

För att bedriva undervisning av hög kvalitet i förskolan och främja en god arbetsmiljö krävs bra och ändamålsenliga lokaler. Stadsdelsnämnderna ska därför, med stöd av förskolenämnden, påbörja implementering av funktionsprogram för förskolan. I de fall stadsdelsnämnderna behöver lämna lokaler är det viktigt att prioritera att behålla lokaler med goda förutsättningar för att bedriva en kvalitativ pedagogisk verksamhet, med goda och funktionella miljöer såväl inomhus som utomhus. Ändamålsenliga förskolelokaler som ägs av staden och som kan komma att behövas när antalet barn ökar bör bibehållas i stadens samlade bestånd.

För att förstärka rådigheten och bidra till en effektiv förskoleorganisation i en tid då barnantalet sjunker ska stadsdelsnämndernas marknadsförings- och kommunikationsarbete gällande kommunala förskolor fortsatt stärkas, under ledning av förskolenämnden. Även arbetet med riktad kommunikation för att öka inskrivningsgraden och deltagandet i förskolan ska stärkas.

En grundförutsättning för att förskollärare ska kunna jobba med systematiskt kvalitetsarbete och ta sitt pedagogiska ansvar är att de har tillräckligt med tid avsatt för pedagogisk utvecklingstid, både enskilt, tillsammans med arbetslaget och med andra förskollärare. Stadsdelsnämnderna ska därför, med stöd av förskolenämnden, implementera det ramverk för pedagogisk utvecklingstid som tagits fram i syfte att säkra

likvärdighet i staden vad gäller pedagogisk utvecklingstid. Ett jämställdhetsperspektiv ska beaktas i rekryteringsarbetet.

Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att underlätta ett närvarande skolledarskap inom förskolan för att förbättra arbetsmiljön för alla medarbetare. Osäkra anställningar ska minimeras och stadsdelsnämnderna ska säkerställa att medarbetare inom måltidsservice och lokalservice har en god arbetsmiljö och förutsättningar. Arbetet med handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för barnskötare och förskollärare ska fortsätta under ledning av förskolenämnden. Förskolenämnden har det stadsövergripande ansvaret för arbetet, och utgör ett stöd i stadsdelsnämndernas verksamhetsnära arbete med handlingsplanen, exempelvis genom att ta fram och kontinuerligt arbeta med gemensamma uppföljningsmetoder. Stadsdelsnämnderna ska prioritera att genomföra arbetsmiljöinsatser och arbeta för att minska sjukskrivningarna. Förskolenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna införa arbetsskor inom förskolan för att främja personalens arbetsmiljö och friskfaktorer.

Stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet med att främja barns lärande och utveckling samt förbättra arbetsmiljön för medarbetarna. Detta innefattar arbetet med att minska barngruppernas storlek och öka personaltätheten. Information av god kvalitet och tillförlitlig statistik inom verksamhetsområdet är en förutsättning för såväl planering som uppföljning.

Kontinuitet i verksamheten är viktigt för både barn och medarbetare. Med stöd av förskolenämnden ska den strategiska bemanningsförmågan öka. Stadsdelsnämnderna ska även intensifiera arbetet med att fortsatt förbättra kontinuiteten i vikarietillsättningen, och säkerställa att vikarier alltid tillsätts när behov finns, för att den pedagogiska verksamheten ska påverkas så lite som möjligt vid frånvaro. Fast anställda vikarier ska vara utgångspunkten för vikarietillsättningen i förskolan. Arbetet med att fasa ut nyttjandet av externa bemanningsföretag för vikarietillsättning ska intensifieras. Vid de fall de fasta vikarierna inte räcker till ska vikarier från utbildningsnämndens vikariepool för pedagogiska verksamheter anlitas. Förskolenämnden ska bistå utbildningsnämnden i utvecklingsarbetet av vikariepoolen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna införa arbetsskor inom förskolan för att främja personalens arbetsmiljö och friskfaktorer (3.4)	2026-01-01	2026-12-31
Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att stadens handlingsplaner implementeras och att förskoleverksamheterna inleder arbetet med att genomgå stadens diplomutbildningar (3.7)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	Ökning	Ökning	Ökning
	Antal barn per grupp	14,9	14,8	14,7
	Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	4,7	4,7	4,7
	Antal barn per legitimerad förskollärare	Minskning	Minskning	Minskning

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
Obligatorisk nämndindikator				
	Inskrivningsgrad i förskolan	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Barn, kultur och fritid

Alla barn och unga har rätt till en meningsfull och likvärdig fritid samt tillgång till trygga och jämställda mötesplatser. Stadsdelsnämnderna ska erbjuda öppna och avgiftsfria mötesplatser och fritidsverksamheter med hög kvalitet anpassade efter befolkningssammansättningen samt ungas behov och levnadsmönster.

Fritidsverksamheter och parklekar är viktiga kompensatoriska verksamheter som kan jämna ut livsvillkor och vara viktiga skyddsfaktorer för barn och unga samt bidra till en gynnsam social utveckling av barn och ungas liv. Verksamheterna ska ha generösa öppettider och utöka öppethållandet där det finns ett behov samt samarbeta med förskolor, skolor, fritidshem, socialtjänst, ideella verksamheter och kulturinstitutioner. Med utgångspunkt i barnkonventionen ska barnets bästa alltid vara i centrum och finnas med i allt beslutfattande. Stadsdelsnämnderna ska möjliggöra för barn och ungdomar att komma till tals och påverka stadens verksamheter.

Det är prioriterat att nå de grupper som idag inte nås av annan fritidsverksamhet och erbjuda en meningsfull fritid i både egen regi och i samarbete med civilsamhället. En meningsfull fritid främjar såväl långsiktig hälsa som lärandet och sociala förmågor. De kulturhus som finns i stadsdelsnämndsområdena ska vara öppna och välkomnande mötesplatser för alla invånare.

Uppgifter

Stadsdelsnämndernas huvudsakliga ansvar omfattar:

- öppen fritidsverksamhet för barn och ungdomar
- upplåtelse av allmänna samlingslokaler
- lokal kulturverksamhet
- bidragsgivning till föreningar
- sommarkoloniverksamhet
- konsumentrådgivning
- medborgarkontor
- lokalt demokrati- och utvecklingsarbete

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-540,2	-573,7	-570,7	-570,7
Kostnader (-)	-540,2	-573,7	-570,7	-570,7
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0

Budgeten för 2026 ökar med 33,5 mnkr jämfört med 2025 med anledning av tillskott för höjda ersättningsnivåer avseende sommarkollo samt ökade kostnader för CRM-system för sommarkollo. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stadens parklekar och fritidsgårdar ska vara öppna, trygga och attraktiva mötesplatser med hög kvalitet som medverkar till att alla barn och ungdomar ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och en meningsfull fritid. Den organiserade fritiden ger unga möjlighet att utforska intressen, vara kreativa och utvecklas utan bedömning eller prestationskrav. Med stöd av engagerade vuxna blir fritiden en meningsfull mötesplats som kompletterar skolan och hemmet. På så sätt är de öppna fritidsverksamheterna en del av stadens trygghetsskapande arbete. Stadens öppna fritidsverksamheter ska ha ett nära samarbete med andra aktörer som arbetar förebyggande och uppsökande, exempelvis fältassistenter, övrig socialtjänst och civilsamhället. Kunskap om socialtjänstens uppdrag ska stärkas inom fritidsverksamheterna för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon eller som misstänks fara illa. Insatser för att öka medarbetarnas förmåga att upptäcka barn i riskzon för kriminalitet är prioriterat. Stadsdelsnämnderna ska fortsätta arbetet med *Fritid fri från våld* för att stärka det våldsförebyggande arbetet på stadens fritidsgårdar.

I samverkan med kulturnämnden ska det systematiska kvalitetsarbetet i stadens öppna fritidsverksamheter utvecklas och kvaliteten höjas. Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att öka andelen medarbetare med relevant utbildning så som fritidsledarutbildning. Stadsdelsnämnderna ansvarar för att fritids- och ungdomsgårdarna ska ha välplanerade, hemtrevliga utrymmen som är funktionella och anpassade för olika typer av aktiviteter. Genomtänkta och trivsamma miljöer lockar fler besökare, särskilt fler tjejer. Alla stadsdelsnämnder ska erbjuda parkleksverksamhet. Med utgångspunkt i *Stockholms stads strategi för parklekar* ska det pedagogiska och kulturella innehållet utvecklas genom utökade öppettider, stärkt bemanning och upprustning där behov finns. Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med berörda nämner och bolag fortsätta att arbeta med parkleksplanerna. Stadsdelsnämndernas parkleksplaner ska uppdateras årligen i samband med nämndens underlag till budget.

Stadens rådighet över öppna mötesplatser och fritidsverksamheter ska vara hög genom att verksamheter i egen regi ska stärkas. Stadsdelsnämnderna ska samverka med föreningsliv och civilsamhälle som bedriver verksamhet för barn och unga, bland annat genom idéburet offentligt partnerskap (IOP). Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med civilsamhället utveckla fler kvälls- och nattidrottsaktiviteter riktat till ungdomar. I samverkan med civilsamhällets aktörer ska studiehjälp erbjudas och möjliggöras inom fritidsverksamheterna. Verksamheterna ska ha hög kvalitet samt utformas och utvecklas för att möta unga stockholmares behov och levnadsmönster, bland annat genom att fortsätta arbeta med mobil verksamhet, digitala verktyg och plattformar som bidrar till att fler tar del av fritidsverksamheterna. Det behöver även finnas mötesplatser för unga i naturmiljöer samt möjligheter att umgås i parker, spontanidrottsplatser och att ta del av friluftslivet. Fysisk aktivitet ska möjliggöras och främjas. Stadsdelsnämnderna ska verka för att fler barn och unga som önskar ska kunna delta i fritidsaktiviteter. Inom befintliga verksamheter ska fysisk aktivitet och rörelse för alla barn och ungdomar främjas. Stadsdelsnämnderna ska i sina verksamheter riktade till barn och unga arbeta för att stärka ungas delaktighet och inflytande. Barn och ungas röster ska tas tillvara och användas för att utveckla verksamheterna. Genom ett ökat samarbete mellan stadens verksamheter för barn och unga ska integration främjas och fler målgrupper erbjudas ett större utbud av anpassade aktiviteter.

Det ska finnas trygga arenor, aktiviteter och verksamheter för flickor och specifika målgrupper såsom nyanlända och ungdomar med funktionsnedsättning. Stadsdelsnämnderna ska samarbeta för att erbjuda barn och unga med funktionsnedsättning en meningsfull fritid, bland annat genom nätverket Fritid för alla. Det ska finnas verksamhet och mötesplatser för unga hbtqi-personer i hela staden som även är tillgängliga för unga hbtqi-personer med funktionsnedsättning. Stadsdelsnämnderna ska genom samverkan med kulturnämnden säkerställa att det finns relevant profilverksamhet inom öppen fritidsverksamhet. Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att stadens handlingsplaner implementeras och att fritidsgårdarna inleder arbetet med att genomgå stadens diplomutbildningar.

Alla barn har rätt till en meningsfull fritid året om, även de barn som är kvar i staden under loven. Stadsdelsnämnderna ska, i egen regi eller i samarbete med civilsamhället, erbjuda kostnadsfria lovaktiviteter samt möjliggöra dagkollo under skolloven med särskilt fokus på sommaren. En viktig del i arbetet är en nära samverkan mellan stadsdelsnämnderna och andra relevanta aktörer samt att aktiviteterna tillgängliggörs i stadens samlade kalendarium och kommunikation. Stadsdelsnämnderna ska samarbeta med de av kulturnämndens och andra relevanta nämnders verksamheter som erbjuder lovaktiviteter för att gemensamt skapa ett rikt och lättillgängligt utbud i hela staden.

Stadens sommarkollo ska ge barn och ungdomar möjlighet till en stimulerande och trygg sommarvistelse, samt vara en plats där barn och ungdomar från hela staden kan mötas och skapa relationer. Nämnderna ska i samarbete med kulturnämnden fortsätta att utveckla stadens sommarkolloverksamhet så att fler barn från grupper som idag är underrepresenterade deltar i sommarkollo. Södermalm stadsdelsnämnd ska i samarbete med kulturnämnden, socialnämnden och civilsamhället genomföra ett pilotprojekt för kollo för unga hbtqi-personer. Barn och unga med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att delta i ordinarie sommarkolloverksamhet.

Stadsdelsnämndernas fritidsbibliotek möjliggör en mer jämlik möjlighet till en aktiv fritid och ska utvecklas i hela staden. Stadsdelsnämnderna ska utveckla sin samverkan med civilsamhället i syfte att utveckla verksamheten och utlåning, exempelvis genom att skapa öppen verksamhet under lov. Stadsdelsnämnderna ska om möjligt söka samverkan med idrottsnämnden om nya fritidsbibliotek i anslutning till idrottsanläggningar för en ökad tillgänglighet och lägre driftkostnader. Med ökat fokus på friluftsutrustning kan fler använda stadens friluftsområden för rekreation. Genom samverkan med civilsamhället ska möjligheten öka för fler, såväl barn som vuxna att lära sig cykla och enkelt kunna ta sig fram i Stockholm med cykel. Stadsdelsnämnderna ska tillse att fler fritidslotsar finns i staden, med särskilt fokus på översiktsplanens fokusområden.

Stadsdelsnämndernas kultursekreterare har ett fortsatt samordningsuppdrag avseende kultur. Stadsdelsnämnderna ska möjliggöra för det lokala kulturlivet. Arbetet ska bland annat ske genom att samordna kulturaktiviteter i nära samverkan med civilsamhällets organisationer, kulturnämnden och Kulturhuset Stadsteatern ABs verksamheter i Husby, Vällingby, Skärholmen och vid Sergels torg. Med utgångspunkt i *Stockholms stads program för barns rätt till kultur* ska stadsdelsnämnderna arbeta för ökad kunskap om och riktning i arbetet med att stärka barns rätt till kultur. De lokala kulturhus som finns ska värnas och stödjas. Genom Kulanpremien ska fler barn i förskolor och skolor komma i kontakt med kulturverksamheter anpassade efter deltagarnas behov med ett särskilt fokus på barn som idag inte tar del av kultur i hög utsträckning. Stadsdelsnämnderna ska föra dialog med de allmännyttiga bostadsbolagen angående möjligheten att erbjuda lokaler för lokalt förenings- och kulturliv.

Hantering av medborgarförslag ska förbättras och medborgarkontoren utvecklas så att en likvärdig service erbjuds till alla stockholmare. Skuldsättningen fortsätter att öka i Stockholm, nämnderna ska därför arbeta aktivt för att nå de som är i behov av konsumetvägledning och skuldrådgivning samt identifiera de målgrupper som det är angeläget att nå med tanke på det ekonomiska läget. Ungdomsråd och liknande forum stärker ungas delaktighet och inflytande i stadsdelsnämnderna. I samband med valet 2026 ska stadsdelsnämnden intensifiera demokratiarbetet genom att arbeta med demokratiambassadörer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att stadens handlingsplaner implementeras och att fritidsgårdarna inleder arbetet med att genomgå stadens diplomutbildningar (1.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kulturnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna införa ett stadsgemensamt system för dokumentation och uppföljning inom stadens fritidsverksamheter i syfte att kvalitetssäkra verksamheterna (1.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kulturnämnden ska i samråd med Järva stadsdelsnämnd utreda förutsättningar för att etablera en kreativ nod i Kista (1.5)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Stadsdelsnämnderna ska fasa ut skadliga material och plaster i miljöer där barn och unga vistas. Civilsamhällets föreningar spelar en viktig roll för att stärka den lokala demokratin och delaktigheten i miljö- och klimatarbetet och för att driva klimatarbetet framåt. Stadsdelsnämnderna får därför i uppdrag att hantera föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd. Nämnderna ska förebygga att avfall uppstår genom minskad användning av förbrukningsartiklar, utfasning av plastprodukter, samt verka för att en större andel produkter och material återbrukas eller återvinns.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stadsdelsnämnderna ska bidra till goda förutsättningar för ett levande kultur- och föreningsliv med lokal förankring, bland annat genom en nära och sammanhållen samverkan med föreningar i stadsdelsnämndsområdet samt genom föreningsstöd. Stadsdelsnämnderna ska underlätta för och informera om samlingslokaler till föreningslivet. Principerna för föreningsstöd ska främja långsiktighet och förutsägbarhet för att underlätta för föreningar att planera sin verksamhet, samt möjliggöra för nytänkande, ännu ej etablerade verksamheter att förnya utbudet. Det ska vara tydligt för föreningar vilken av stadens nämnder som ansvarar för vilket slags föreningsstöd. Stadsdelsnämnderna ska genom uppföljning säkerställa att ekonomiska bidrag och tillgång till lokaler inte går till någon aktör med odemokratiska värderingar eller som uppmuntrar eller möjliggör våldsbejakande extremism. Beslut om föreningsstöd ska fattas av stadsdelsnämnden och inte på delegation.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Södermalms stadsdelsnämnd ska i samarbete med kulturnämnden och socialnämnden genomföra ett pilotprojekt för dagkollo för unga hbtqi-personer (3.7)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till fritidsaktiviteter	70 %	70 %	70 %
	Andelen nöjda besökare på stadens fritidsgårdar	90 %	90 %	90 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antalet besök på stadens fritidsgårdar	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	77 %	78 %	78 %
	Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	58 %	58 %	58 %
	Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	78 %	78 %	78 %
	Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	79 %	79 %	79 %
	Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	67 %	67 %	68 %

Äldreomsorg

Stockholm ska vara en åldersvänlig stad där det finns möjligheter för alla oavsett ålder att vara en resurs i samhället och där satsningar inom äldreomsorgen syftar till att stärka den äldres position i staden. Alla stadsdelsnämnder ska erbjuda uppsökande insatser samt sociala, kulturella och fysiska aktiviteter. Stadsdelsnämnderna ska fortsätta att utveckla aktivitetscentrum. Nya seniorboenden ska alltid innehålla aktivitetscentrum. Äldreomsorgen ska ha den äldres behov i fokus, utgå från ett salutogent förhållningssätt och möjliggöra en hög livskvalitet för den enskilde oavsett hälsotillstånd och ålder. Det strategiska utvecklingsarbetet, som också återfinns i Färdplan för äldreomsorgens utveckling, tar sikte på en ändamålsenlig styrning och organisation, medarbetare med rätt kompetens och bra arbetsförhållanden samt ett säkerställande av grunduppdraget och en värdig omsorg med hög kvalitet.

Äldreomsorgen ska arbeta förebyggande och däribland arbeta aktivt för att förebygga ofrivillig ensamhet och bryta social isolering bland äldre, något som idag är en stor orsak till ohälsa. Arbetet med ramtid är prioriterat och ska införas fullt ut. Tryggt mottagande ska fortsätta att utvecklas i samverkan med äldrenämnden. Samarbetet med läkarorganisationen vid särskilda boenden och med primärvården ska utvecklas och kontakterna förätas.

Centralt för en välfungerande äldreomsorg är bra arbetsvillkor för medarbetarna där ramtid och reflektionstid är några viktiga redskap. Äldreomsorgen ska rustas för att kunna möta den demografiska utmaningen med att antalet äldre i staden ökar och stå väl förberedd inför eventuella framtida kriser och pandemier. Detta ska ske genom bland annat högre bemanning, trygga anställningar, ökad tillgång till medicinsk kompetens samt stärkta möjligheter till kompetensutveckling och närvarande ledarskap.

Uppgifter

Stadsdelsnämndernas huvudsakliga ansvar omfattar:

- äldreomsorg och den kommunala hälso- och sjukvården för personer över 65 år
- biståndsbedömning
- särskilt boende för äldre samt hemtjänst och dagverksamhet
- förebyggande och uppsökande arbete riktat mot äldre

Äldrenämnden ansvarar för kommunövergripande frågor rörande äldreomsorg.

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-10 200,0	-10 698,8	-11 267,2	-11 670,9
Kostnader (-)	-10 485,5	-11 044,3	-11 612,7	-12 016,4
Intäkter	285,5	345,5	345,5	345,5

Budgeten för 2026 ökar med 498,8 mnkr jämfört med 2025 till följd av volymförändringar och uppräknings. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Äldreomsorgen ska ha en tillitsbaserad styrning och uppföljning som baseras på behoven i olika stadsdelsnämnder och de äldres egen värdering av vad som är livskvalitet. Stadsdelsnämnderna ska öka rättssäkerheten, likställigheten och jämställdheten inom biståndsbedömning i äldreomsorgen, samt säkerställa att beslut fattas enligt riktlinjerna där särskild hänsyn ska tas till hög ålder, oro och ensamhet. För att säkerställa att äldreomsorgen håller en hög kontinuitet och är trygg för såväl äldre som personal ska biståndsbedömning vid dubbelbemanning ta hänsyn till arbetsmiljön. Äldre ska kunna påverka sin omsorg och dess innehåll i vardagen. Äldres möjlighet till självbestämmande och medarbetarnas yrkesmässiga kompetens ökar kvaliteten på verksamheterna. Stockholms stads äldreomsorg består av såväl kommunala som privata aktörer som den äldre kan välja utifrån.

I enlighet med den nya socialtjänstlagen ska stadsdelsnämnderna ställa om socialtjänsten. Stadsdelsnämnderna ska arbeta i enlighet med planerat omställningsarbete med ökat fokus på förebyggande, lättillgängliga, kunskapsbaserade och tidiga insatser samt med insatser som kan ges utan föregående biståndsbeslut.

Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden följa upp och utvärdera implementeringen av ramtid.

Stadsdelsnämnderna ska möjliggöra att äldre på särskilda boenden har en vardag med hög livskvalitet genom att exempelvis erbjuda daglig utevistelse, sociala aktiviteter och besök, mötesplatser och kulturupplevelser. Dessa ska i hög grad individanpassas. Stadsdelsnämndernas och kulturnämndens arbete för mer kultur inom äldreomsorgen ska fortsätta.

Hemtjänst och vård- och omsorgsboenden i egen regi samt seniorbostäder med aktivitetscentrum ska finnas i alla stadsdelsnämndsområden. Där detta idag inte finns ska staden inleda ett arbete för att starta verksamhet i egen regi. Icke-valsalternativet för hemtjänst ska vara egen regi. Information om eventuella underentreprenörer inom hemtjänsten ska ges till den som får hemtjänst. Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden fortsätta arbetet med att stadsdelsnämnderna ska ha kommunalt anställd bemanningspersonal som har tillsvidareanställning på heltid och som arbetar i ett lämpligt geografiskt område. Staden ska främja idéburen äldreomsorg.

De rehabiliterande insatserna ska fortsätta att utvecklas genom samverkan med arbetsterapeuter, fysioterapeuter och dietister. Det förebyggande arbetet för att bryta ofrivillig ensamhet och social isolering är fortsatt prioriterat och arbetet ska ske nämndövergripande samt i samarbete med civilsamhället. Stadsdelsnämnderna ska bygga vidare på det hälsofrämjande arbetet genom att även tillämpa FINGER-modellen. Stadens aktivitetscenter och öppna mötesplatser ska erbjuda samtalsgrupper för personer med demens, grupper med fokus på att bryta ofrivillig ensamhet samt hälsofrämjande samtal. Som en del i arbetet med att främja äldres hälsa och förebygga ohälsa ska stadsdelsnämnderna jobba likvärdigt och evidensbaserat med fallprevention enligt OPEN-konceptet, särskilt på stadens vård- och omsorgsboenden. Insatserna för att utveckla hörselmiljöerna inom stadens äldreomsorg ska fortsätta. Stadsdelsnämnderna ska ansvara för att skapa och utveckla fler aktivitetscenter i nära anslutning till seniorboenden, sociala mötesplatser och träffpunkter för äldre som möjliggör social gemenskap och mänskliga möten, även vid storhelger och under sommaren. Stadsdelsnämnderna ska utveckla dagverksamhet för olika målgrupper för att bryta social isolering. Stadens arbete för att säkerställa de nationella minoriteterna samerna och tornedalingarnas rätt till äldreomsorgsverksamhet med inriktning samiska och meänkieli inklusive aktivitetscenter med aktiviteter för samer och tornedalingar fortsätter. En viktig del i arbetet är att säkerställa att det finns stadsdelsnämnder som kan driva dessa verksamheter. Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden och stadens bostadsbolag utveckla det uppsökande arbetet av personer 65 år eller äldre i syfte att bryta ofrivillig ensamhet och social isolering. I det uppsökande arbetet ska särskilt fokus riktas mot grupper som sällan är representerade eller sällan deltar i aktiviteter, såsom utrikesfödda, nationella minoriteter, män och ensamboende. Digitala fixare ska finnas i alla stadsdelsnämnder och fixartjänsterna ska fortsätta att utvecklas för att underlätta den digitala miljön för äldre. Kompetensen om psykisk ohälsa bland äldre behöver stärkas och insatserna för att minska den psykiska ohälsan behöver öka. Äldre synskadade ska få behålla beviljad ledsagning även när de passerat 65 år.

Stadsdelsnämnderna, servicenämnden och äldrenämnden ska bedriva ett systematiskt utvecklingsarbete för att stärka och utveckla information, webb och kontaktvägar för äldre och anhöriga. Stadsdelsnämnderna ska upplysa och tillgängliggöra information till äldre om möjligheten att söka bostadstillägg från Pensionsmyndigheten. Äldre Direkts servicenivåer ska stärkas genom att stadsdelsnämnderna i samråd med servicenämnden utvecklar rutiner och arbetssätt som möjliggör för äldre och anhöriga att snabbt komma i kontakt med ansvarig handläggare vid stadsdelsförvaltning. I utvecklingen av kommunikation och kontaktvägar ska särskild hänsyn tas till att målgrupperna, mot

bakgrund av demografisk förändring, är växande. Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden stärka stödet till anhöriga genom att utveckla arbetet och sprida goda exempel. Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med socialnämnden och äldrenämnden arbeta med de fokusområden som identifierats i stadens program för stöd till anhöriga. Det är av vikt att programmet kompletteras med fler konkreta åtgärder så som avlastning i hemmet, ledsagning, växelvis boende, och avlösning. Arbetet med anhörighetsportal ska fortsätta.

Arbetet mot våld i nära relationer, insatser till äldre personer som tillhör sårbara grupper samt samverkan och samhandläggningen kring äldre med komplexa behov ska fortsätta att utvecklas. I arbetet mot våld i nära relationer är också arbetet med att motverka försummelse en viktig del. Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med äldrenämnden, brottsförebyggande råd och polisen arbeta för att stoppa brott mot äldre.

Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden och Region Stockholm stärka den medicinska kompetensen i äldreomsorgen samt säkerställa att basal medicinsk utrustning finns på vård- och omsorgsboenden. Stadens arbetsprocesser inom hälso- och sjukvård med den äldres individuella behov i fokus ska utvecklas. Samverkan med primärvården ska stärkas. Vid utskrivning från sjukvård ska hemtjänst erbjudas enligt samordnad individuell handlingsplan (SIP). Stadens äldreomsorg ska begära av ansvarig samordnare att SIP upprättas när sådan saknas. Stadsdelsnämnderna ska verka för en tillförlitlig informationsöverlämning mellan hemtjänsten, särskilda boenden och Region Stockholm. I samarbete med Region Stockholm ska arbetet med avancerad sjukvård i hemmet, den palliativa vården vid stadens särskilda boenden samt samverkan med hemsjukvården utvecklas och stärkas. Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att intentionerna i såväl lagstiftning som regionala överenskommelser kring utskrivningsklara patienter från slutenvård infrias. Stadsdelsnämnderna ska aktivt vara med i, och tillsammans med äldrenämnden delta i omställningen mot en god och nära vård och omsorg i enlighet med framtagna handlingsplan.

Kontinuiteten ska öka genom att staden verkar för att stärka hemtjänsten i egen regi över dygnets alla timmar och i alla insatser, i stadens alla stadsdelar. Äldre ska möta personal de känner igen och bemanningen ska förstärkas. Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att öka andelen heltids- och tillsvidareanställningar med målet 90 procent samt kraftigt öka andelen undersköterskor inom hela äldreomsorgen. Det är viktigt att det finns incitament för kompetensutvecklande insatser och att vidareutbilda sig och bli undersköterska i staden ska visa sig i lönebildningen för den enskilde. Stadsdelsnämnderna ska fortsätta arbetet att införa arbetsskor inom äldreomsorgen för att främja personalens arbetsmiljö och friskfaktorer.

En väl fungerande arbetsledning är central för en god arbetsmiljö i hemtjänsten. En viktig del i att förbättra möjligheterna till en väl fungerande arbetsledning är att skapa bättre förutsättningar för cheferna inom hemtjänsten där arbetet med stadens nya chefstruktur är central.

Stadsdelsnämnderna ska utveckla geriatrisk specialistkompetens bland hälso- och sjukvårdspersonal samt säkerställa kompetens kring särskilt sårbara gruppers risker för våldsutsatthet. Möjlighet till reflektionstid för lärande och utveckling i arbetet med de äldre ska finnas. Maten och måltidsupplevelsen inom äldreomsorgen ska förbättras. Arbetet för att motverka undernäring ska stärkas. Arbetet med matlyftet och dess utbildning till biståndshandläggarna fortsätter. Verksamheterna ska arbeta med att erbjuda umgänge med vårdhund.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska i samarbete med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd utreda förutsättningar och former för meningsfulla aktiviteter för personer över 65 år med funktionsnedsättning efter att daglig verksamhet upphör med fokus på personer och målgrupper som riskerar utanförskap. En verksamhet ska startas upp som en pilot under året för att sedan utvärderas (1.4)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Sköra äldre ska skyddas vid värmeböljor genom förebyggande åtgärder. Som ett led i klimatomställningen ska staden kräva fossilfria transporter i all äldreomsorg, oavsett driftsform. Det ska finnas en beredskap för att kunna erbjuda äldre medborgare som inte annars har insatser från äldreomsorgen svalka under värmeböljor. Användning av förbrukningsartiklar ska minska och plastprodukter fasas ut. Verksamheterna inom äldreomsorgen ska intensifiera arbetet med att minska miljö- och klimatpåverkan från mat. Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden utveckla och implementera en hållbar äldreomsorg utifrån Vägledning för ett hållbart vård- och omsorgsboende.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Varje person har ett okränkbart värde oavsett ålder och hälsotillstånd. Ett gott bemötande kräver ett systematiskt värdegrundsarbete. I detta arbete är det viktigt att öka kunskapen om och säkerställa ett gott bemötande av äldre hbtqi-personer. Som ett led i detta ska all äldreomsorgspersonal erbjudas utbildning om äldre hbtqi-personer och deras rättigheter i samarbete med civilsamhället. Det ska finnas aktiviteter för hbtqi-personer på träffpunkter i alla stadsdelsnämndsområden. Stadsdelsnämnderna och äldrenämnden ska arbeta för att informera om och erbjuda äldreomsorg på minoritetsspråken samt tillgängliggöra stadens äldreomsorg för romer och utgå från målgruppens särskilda behov. I detta arbete ingår att verka för personal med lämplig språk- och kulturkompetens till myndighetsutövning och till utförarverksamheter. En viktig del i detta arbete är att alla som söker äldreomsorg får information om rättigheten till äldreomsorg på finska, samiska och meänkieli.

Stadsdelsnämnderna är viktiga i stadens arbete med boendeplaneringen för att säkerställa en sammanvägd övergripande bedömning och prognos över framtida behov. I Stockholms stad gäller den så kallade 60/40-principen som gör gällande att över tid ska 60 procent av platserna på vård- och omsorgsboenden tillhandahållas i kommunalt ägda fastigheter och resterande av privata fastighetsägare. Rådigheten över verksamheten ska öka genom fler nybyggda vård- och omsorgsboenden med kommunalt huvudmannaskap samt högre andel verksamheter i egen regi. Andelen upphandlade vård- och omsorgsboenden inom LOU ska därför minska. Staden ska säkerställa att korttidsplatser finns som motsvarar behoven. Detta gäller även behovet av avlastning för anhörig.

Stadsdelsnämnderna har ett särskilt ansvar i bostadsexploateringsprojekt och ska i tidigt skede och i tillräcklig omfattning säkerställa beställningar av särskilda boenden. Det ska vara möjligt att anpassa nuvarande servicehusbestånd om efterfrågan och behovet förändras.

Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden, äldrenämnden och SHIS Bostäder fortsätta utveckla arbetet med äldre som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Detta enligt de åtgärder som identifierats i nollvision för äldre i hemlöshet, stadens program för att motverka hemlöshet samt genom att äldrelotsar vägleder dem till kontakt med socialtjänst och äldreomsorg.

Stadsdelsnämnderna ska fortsätta att bidra till utveckling och digitalisering genom att bidra i det portföljarbete som socialnämnden och äldreomsorgsnämnden har initierat. Detta arbete ska göras med den enskilde omsorgstagarens behov, integritet och önskemål i åtanke. En sammanhållen digitaliseringsutveckling med gemensamma lösningar är prioriterat.

Genom kontroll och ett utvecklat kvalitetsarbete ska stadsdelsnämnderna bevaka och främja kvalitet och jämlik tillgång till god äldreomsorg. Stadens kvalitetsobservatörer ska användas för att få stöd gällande kvalitetsutveckling med fokus på egen regi. I samverkan med äldreomsorgsnämndens inspektörer ska stadsdelsnämnderna jobba för att förebygga och upptäcka välfärdsbrott.

För att nå stadens högt satta mål om en äldreomsorg med hög kvalitet är kompetensförsörjningen avgörande. Stadens anställda inom området behöver därför ges så goda arbetsvillkor att de vill och kan arbeta kvar. Goda villkor är på samma sätt en förutsättning för att de som ännu inte är anställda vill arbeta inom äldreomsorgen i framtiden. Därför ska stadsdelsnämnderna delta i kommunstyrelsens långsiktiga arbete med att tillsammans med arbetsmarknadens parter identifiera och genomföra åtgärder med syfte att förbättra kvaliteten och kontinuiteten för de äldre och förbättrad hälsa för de anställda. Målet är också att skapa större möjlighet till återhämtning och genom insatserna bidra till minskad personalomsättning. Insatserna ska kunna inbegripa åtgärder inom hela eller delar av äldreomsorgen och inkludera åtgärder inom exempelvis arbetsmiljö, arbetstid och lönebildning. Minst en pilot ska syfta till att pröva effekterna av förkortad arbetstid.

Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldreomsorgsnämnden, arbetsmarknadsnämnden och kommunstyrelsen arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen med särskilt fokus på att höja andelen utbildade undersköterskor samt stärka språkkompetensen hos medarbetarna. Alla medarbetare som saknar omvårdnadsutbildning ska erbjudas minst vårdbiträdesutbildning med målet att alla medarbetare inom äldreomsorgen ska vara utbildade. Schemalagd tid i verksamheten ska bemannas av tillsvidareanställd personal och all frånvaro ska ha full täckning av vikarier. Den mångfald av språkkompetens som finns hos medarbetarna inom stadens äldreomsorg är en resurs och ska tas tillvara.

För att behålla och rekrytera medarbetare behöver staden arbeta aktivt med rätt till heltid och tillsvidareanställning. Med de äldre i fokus, och för att förbättra medarbetarnas villkor samt främja seriösa aktörer och öka kvaliteten, ska staden skärpa kraven i äldreomsorgens alla avtal. Det systematiska arbetet för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare behöver fortgå och stadsdelsnämnderna ska arbeta utifrån handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten.

Strategisk kompetensförsörjning är en av äldreomsorgens viktigaste prioriteringar. För att möta framtidens behov av kvalificerad vård och omsorg satsar staden på att både utveckla befintliga medarbetares kompetens och rekrytera nya engagerade kollegor. Stadsdelsnämnderna ska, i samråd med förskolenämnden, äldreomsorgsnämnden samt övriga berörda nämnder, delta i kommunstyrelsens arbete med att analysera kompetensförsörjningsbehoven på kort och lång sikt inom välfärdsverksamheterna samt föreslå åtgärder för bland annat ökad omställning. Genom ett systematiskt och långsiktigt arbete skapas goda förutsättningar för en omsorg av hög kvalitet.

Ledarskap spelar en nyckelroll i detta arbete. Stadens chefer ska ges bästa möjliga förutsättningar för ett närvarande och stödjande ledarskap inom äldreomsorgen. Antalet medarbetare per chef ska anpassas enligt stadens riktlinjer, för att säkerställa ett hållbart och effektivt ledarskap.

God kommunikation är avgörande i mötet med äldre, och därför är tillräckliga språkkunskaper hos medarbetarna en viktig del av kvalitetsarbetet. Kunskap om HLR, basala hygienrutiner och smittskydd ska vara väl förankrat i verksamheten, och kompetensen kring psykisk ohälsa hos äldre ska stärkas kontinuerligt.

För att erbjuda bästa möjliga bemötande och stöd till personer med demenssjukdomar och deras anhöriga, ska medarbetare genomgå relevanta utbildningar, såsom Demens ABC via Svenskt Demenscentrum. Arbetet med att certifiera verksamheterna enligt Stjärnmärkt demens eller genom Silviacertifiering pågår successivt i hela staden.

I samverkan mellan stadsdelsnämnderna och äldrenämnden ska arbetet med riktade utbildningsinsatser fortsätta för att höja kompetensen kring läkemedelshantering, vilket bidrar till en ännu tryggare omsorg.

Alla äldre, oavsett boendeform, ska få det stöd de behöver. Äldre i livets slutskede ska erbjudas vak genom närvaro av personal utan dröjsmål.

Med en ökande åldrande befolkning och en högre andel utrikesfödda behöver kunskapen om posttraumatisk stresssyndrom hos de äldre stärkas. Biståndshandläggare och äldreкураторer ska erbjudas utbildning inom posttraumatisk stresssyndrom för att säkerställa denna kompetens inom äldreomsorgen. Stadsdelsnämnderna ska ta emot praktikanter från relevanta utbildningar på vuxenutbildningen som ett led i arbetet med att säkra den framtida kompetensförsörjningen.

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i – med god omsorg och stor trygghet	Andel nöjda omsorgstagare	83 %	83 %	83 %
	Andel nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	93 %	93 %	93 %
	Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	87 %	87 %	87 %
	Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	80 %	80 %	80 %
	Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	69 %	69 %	69 %
	Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	Max 10 personer	Max 10 personer	Max 10 personer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel sjuksköterskor inom särskilda boenden	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Andel heltidsanställningar av totalt antal tillsvidareanställningar inom äldreomsorgen	90 %	90 %	90 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom äldreomsorg	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla invånare. Alla oavsett funktionsförmåga ska försäkras integritet, självbestämmande och möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Inriktningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning är att identifiera och främja det som skapar delaktighet i samhället och ett självständigt liv. Insatserna ska ge stöd vid funktionsnedsättning och kompensera brister i samhällets tillgänglighet. Samtliga insatser ska anpassas till den enskildes individuella behov och utformas så att de är lättillgängliga för de personer som behöver dem. Stadsdelsnämnderna ska identifiera och systematiskt avlägsna det som motverkar delaktighet i samhället och ett självständigt liv.

Uppgifter

Stadsdelsnämndernas huvudsakliga ansvar omfattar

- biståndsbedömning
- individuellt behovsprövade insatser till personer med funktionsnedsättning enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- individuellt behovsprövade insatser till personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL)

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-5 210,2	-5 494,5	-5 494,5	-5 494,5
Kostnader (-)	-5 235,9	-5 520,0	-5 520,0	-5 520,0
Intäkter	25,7	25,5	25,5	25,5

Budgeten för 2026 ökar med 284,3 mnkr jämfört med 2025. Förändringen utgörs bland annat av volymförändringar och schablonhöjningar. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Schablon och peng för barn- och vuxenboende, daglig verksamhet, korttidsboende och korttidsstillsyn för skolungdomar över 12 år enligt LSS höjs med 3,0 procent i jämförelse med 2025. Schablonen för assistansersättning höjs med 1,5 procent. Den som deltar i daglig verksamhet har rätt till habiliteringsersättning om 16 kronor per timme. Habiliteringsersättningen ska uppmuntra den enskilde att delta i den dagliga verksamheten.

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

I Stockholm främjas jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Genom ett systematiskt och målinriktat arbete för att förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning skapas ett Stockholm för alla.

All information och kommunikation under handläggningen och genomförandet av stöd och insatser ska vara tillgänglig och individuellt anpassad. Den digitala fixartjänsten på medborgarkontoret i Rågsved ska huvudsakligen riktas mot stockholmare. Jämställdhets- och barnrättsperspektivet ska beaktas och anhörigas situation uppmärksammas. Stadsdelsnämnderna har också ett ansvar för att förebygga och motverka våld och kränkningar på de verksamheter som riktar sig till målgruppen.

Stadsdelsnämnderna ska fortsätta arbeta för att säkerställa barnperspektivet och barns delaktighet i handläggningen samt skapa förutsättningar för barns rätt till information. Delaktigheten vid samordnade individuella planer (SIP) ska öka. Vidare ska stadsdelsnämnderna se till att det finns välfungerande rutiner för att skolan ska kunna kalla till SIP-möten. Brukarperspektivet ska genomsyra alla insatser som görs för målgruppen och den enskildes inflytande ska öka.

Målsättningen med ledsagning och ledsagarservice är att möjliggöra för alla att leva ett självständigt liv. Insatsen ska göra det möjligt för den enskilde att bestämma när och på vilket sätt den önskar göra vardagliga saker som meningsfulla fritidsaktiviteter samt delta i kultur- och idrottsliv. Stadsdelsnämnderna tillgodoser behovet av ledsagning och ledsagarservice för att barn och unga vuxna med funktionsnedsättningar regelbundet ska kunna delta i fritidsaktiviteter. Vid ansökan om ledsagning ska ickevalsalternativet i första hand vara verksamhet i kommunal regi i samma stadsdelsområde som den enskilde bor i. Om det inte finns plats så prioriteras den närmaste utföraren oavsett driftsform.

Stadsdelsnämnderna ska fortsatt arbeta för att stärka samarbetet mellan socialtjänstens olika verksamheter, socialnämnden samt andra berörda nämnder och bolag för att säkerställa likställighet och samordning. Insatser ska utformas med respekt för den enskildes önskemål.

Staden kan och ska motverka hälsorisker bland personer med funktionsnedsättning. Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att förbättra hälsan för målgruppen. I samarbete med socialnämnden, idrottsnämnden och civilsamhällets aktörer ska stadsdelsnämnderna utveckla hälsofrämjande insatser och sprida kunskap om tillgängliga aktiviteter. För de som bor i gruppboende med särskild service enligt LSS erbjuds friskvårdskort på stadens simhallar som erbjuder olika aktiviteter i både bad och gym. För att säkerställa att friskvårdskortet används på ett tillfredställande vis ska en utvärdering göras av socialnämnden under året.

Fler anställda inom välfärdsverksamheter ska få tillgång till arbetsskor. Stadsdelsnämnderna ska i samråd med socialnämnden införa arbetsskor inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning för att främja personalens arbetsmiljö och friskfaktorer.

Stadsdelsnämnderna ska utveckla samarbetet med organisationer och föreningar som företräder vuxna, barn och unga med funktionsnedsättning och som arbetar med tillgänglighetsfrågor.

Daglig verksamhet ska värna grunduppdraget och främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Stadsdelsnämnderna ska utveckla samarbetet med befintliga seniorverksamheter för personer över 65 år, så att även personer med funktionsnedsättning som inte längre har daglig verksamhet (LSS) kan delta.

Stadsdelsnämnderna ska arbeta med att säkerställa kompetenser för att förebygga, uppmärksamma och motverka målgruppens utsatthet för våld av närstående och ge anpassat stöd och skydd till de som är i behov av det med utgångspunkt i stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Stadsdelsnämnderna ska inom bostad med särskild service arbeta aktivt med att utveckla arbetssätt för hur omvårdnad ska ges för personer med stort omvårdnadsbehov till följd av ålder.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Personer med funktionsnedsättning ska genom verksamhetsanpassning och fysiska åtgärder skyddas vid värmeböljor. Stadsdelsnämnderna ska fasa ut skadliga material och produkter i miljöer där personer med funktionsnedsättning vistas. Användningen av förbrukningsartiklar ska minska och plastprodukter fasas ut.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stadsdelsnämnderna ska samordnat fortsätta arbeta för att verksamheten för personer med funktionsnedsättningar ska bli mer innovativ och digitaliserad och för att utveckla användningen av välfärdsteknik.

Staden ska verka för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i arbetslivet. Det är viktigt att säkerställa att varje enskild persons kompetens tas tillvara. Ett övergripande mål med insatsen daglig verksamhet är att utveckla den enskildes möjligheter till arbete på kortare eller längre sikt. Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden stärka möjligheterna för personer inom daglig verksamhet att gå vidare till arbete.

Utbyggnadstakten av bostäder för personer inom funktionshinderomsorg och socialpsykiatri ska fortsätta att öka. För att klara av att möta behovet av särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL ska stadsdelsnämnderna per region årligen ta fram ett gemensamt förslag till boendeplan för att kunna tillgodose omsorgsbostäder. Planen utgör underlag till socialnämndens stadsövergripande boendeplanering för grupp- och servicebostäder. Stadsdelsnämnderna behöver tillgodose fler självständiga boenden för personer som bor på servicebostad som bedöms klara att komma vidare i boendekarriären, detta genom alternativa boendeformer exempelvis tränings- och försökslägenheter.

Invånarna ska kunna lita på att de får ett värdigt bemötande och att anställda som arbetar med att ge stöd och service har rätt utbildning. Tryggheten och säkerheten för den enskilda ska öka genom fortsatt satsning på kompetens, trygga anställningar och certifiering inom LSS-verksamheterna. Stadsdelsnämnderna och socialnämnden ska

möjliggöra för alla medarbetare att få en grundkompetens och fördjupad kunskap gällande olika typer av funktionsnedsättningar. Stadsdelsnämnderna ska i enlighet med antagen färdplan arbeta för att alla medarbetare inom stadens LSS verksamheter når upp till utbildningsnivån för stödassistent.

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	Andel brukare som är nöjd med sin insats (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	85 %	85 %
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	90 %
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	83 %	83 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Brukarens upplevelse av trygghet med personalen - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Andel heltidsanställningar av totalt antal tillsvidareanställningar inom omsorg om funktionsnedsatta	90 %	90 %	90 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
Obligatorisk nämndindikator				
	Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Stadsdelsnämnderna ska möjliggöra för stockholmare att utvecklas utifrån sina förutsättningar, känna sig trygga och ha en bra livskvalitet. Socialtjänsten i Stockholm ska vara likvärdig och tillgänglig oavsett var i staden man bor. Socialtjänsten ska vara jämställd och bygga på ett tydligt barnperspektiv. För att minska sociala problem arbetar socialtjänsten förebyggande och med tidiga och kunskapsbaserade insatser. Stadsdelsnämndernas verksamhet lägger grunden för invånarnas trygghet. I ett Stockholm för alla sker det förebyggande arbetet lokalt och genom samverkan mellan många aktörer. Stadsdelsnämnderna har en central roll i arbetet för att öka invånarnas tillit till socialtjänsten.

I nära samarbete med barn och föräldrar ska socialtjänsten säkerställa att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver, i samverkan med skolan, förskolan, fritidsverksamhet, polisen och regionen. Även föräldrar ska ges stöd genom föräldrastödsprogram, föräldrarådgivning, hembesöksprogram och familjecentraler. Kommunen har det yttersta ansvaret för att personer med skadligt bruk och beroende får den hjälp och vård som de behöver. Socialtjänsten har också ett ansvar för att motverka hemlöshet. Personer med psykisk funktionsnedsättning ska få stöd med att utifrån sina förutsättningar delta i samhällets gemenskap samt ha ett arbete att gå till. Samverkan med psykiatri är viktig för att på bästa sätt tillgodose den enskildes behov av stöd och insatser.

Stockholm ska vara en jämställd stad där ingen begränsas på grund av sitt kön och där alla ska ha makten över sina egna liv. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska motverkas, våldsutövare ska få återfallsbrytande insatser för att sluta och våldsutsatta ska få det skydd och stöd som de behöver.

Uppgifter

Stadsdelsnämndernas huvudsakliga ansvar omfattar:

- biståndsbedömning
- insatser för vuxna med skadligt bruk och beroende
- insatser för barn och unga
- insatser för personer med psykisk funktionsnedsättning
- insatser för personer i hemlöshet
- insatser för personer utsatta för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck
- föräldrastöd
- budget- och skuldrådgivning
- insatser för personer som är på väg att radikaliseras till eller är en del av våldsbejakande miljöer samt personer som drabbats av extremism

- kris- och katastrofberedskap samt beredskap för psykosocialt omhändertagande vid kris

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-3 065,2	-3 294,2	-3 257,3	-3 232,3
Kostnader (-)	-3 102,1	-3 331,1	-3 294,2	-3 269,2
Intäkter	36,9	36,9	36,9	36,9

Budgeten för 2026 ökar med 229,0 mnkr jämfört med 2025. Förändringen utgörs bland annat av en generell höjning av anslaget, riktad satsning avseende placeringskostnader samt medel för uppsökande och brottsförebyggande arbete. Flera satsningar inom verksamhetsområdet görs bland annat mot bakgrund av uteblivet statsbidrag samt att staten har tagit bort subvention för placeringar enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga och socialtjänstlagen.

Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stockholmarna som behöver samhällets insatser ska få det, sociala problem ska minska och fokus läggas på det förebyggande arbetet. Forskning visar att tidiga och kunskapsbaserade insatser ska prioriteras för att varje individ ska få de bästa förutsättningarna genom livet. Socialtjänstens insatser ska vara av hög kvalitet och i möjligaste mån evidensbaserade. För ett framgångsrikt arbete är ett nära samarbete med andra nämnder, Region Stockholm, polisen, akademien och civilsamhället avgörande.

Stadsdelsnämnderna ska fortsätta utvecklingen mot ett förebyggande och tidigt stöd. För att tidigt stöd ska tas emot behöver förtroendet för socialtjänsten öka. En förutsättning för att stödet ska nå dem som behöver det, både tidigt stöd och senare insatser, är att socialtjänsten är tillgänglig på de platser och tider där stockholmarna har möjlighet att möta den. För att nå fler invånare i behov måste därför den uppsökande verksamheten stärkas och arbetet med mobil myndighetsutövning fortsätta utvecklas. Stadsdelsnämnderna behöver stärka arbetet kring uppföljning och vidareutveckla arbetet för att säkerställa likställighet.

I enlighet med den nya socialtjänstlagen ska stadsdelsnämnderna ställa om socialtjänsten. Stadsdelsnämnderna ska arbeta i enlighet med planerat omställningsarbete, med ökat fokus på förebyggande, lättillgängliga, kunskapsbaserade och tidiga insatser samt med insatser som kan ges utan föregående biståndsbeslut. Med den nya lagen ökar förutsättningarna att komma in med insatser i ett tidigare skede, innan problem vuxit sig stora. Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med socialnämnden sätta in de åtgärder som behövs för att barn, unga och deras familjer ska få tillgång till bästa tänkbara hjälp och stöd oavsett var de bor.

Samhället har ett ansvar för att säkerställa trygga och säkra boenden för barn och unga i samhällsvård. En riktad satsning görs till stadsdelsnämnder som har höga kostnader för placeringar av barn och unga. I syfte att utveckla kvaliteten i socialtjänstens insatser ska stadsdelsnämnderna stärka uppföljningen av beslutade insatser. En viktig del i detta är att följa upp jour- och familjehem samt säkerställa att de HVB-verksamheter som används för placeringar drivs av seriösa aktörer, exempelvis Socialnämnden. För att stärka stödet till placerade barn och deras familjer ska stadsdelsnämnderna i samarbete med socialnämnden utveckla arbetet med eftervård i öppna former. Genom att utveckla arbetet och lära av varandras arbetssätt kan utveckling vändas och spiralen där en placering följs av en annan placering brytas.

För att öka kostnadskontrollen och frigöra tid för socialtjänstens medarbetare så ska en central samordningsfunktion för placeringar av barn och unga inom individ- och familjeomsorg inrättas inom socialnämnden.

Staden ska verka för att ingen ung ska rekryteras till kriminalitet och organiserad brottslighet. Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med bland annat socialnämnden och polisen förebygga kriminalitet, identifiera och stödja personer i riskzon för kriminalitet samt verka för att fler personer lämnar kriminalitet, barn och unga såväl som vuxna.

Genom samverkan med polis, föräldrar, förskola, skola, fritidsverksamhet, föreningsliv, psykiatri och andra aktörer ska stadsdelsnämnderna tidigt identifiera och ge barn och familjer i behov av stöd rätt insatser med fokus på det förebyggande och uppsökande sociala arbetet. Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med socialnämnden utveckla de förebyggande insatserna för unga på väg in i kriminalitet. Ett gemensamt basutbud av insatser och samverkansformer ska finnas i hela staden där grunden ska utgöras av SSPF (samverkan skola, socialtjänst, polis, fritid) och SIG (sociala insatsgrupper). Stockholms stads strategi 2023-2026 för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet ligger till grund för stadens arbete.

Arbetet med samlokalisering med polis ska fortsätta och stadsdelsnämnderna ska tillsammans med socialnämnden sträva efter att samlokalisera socialsekreterare och polis i alla stadens lokalpolisområden. Stadsdelsnämnderna ska vidare fortsätta arbetet med Fritid fri från våld för att stärka det våldsförebyggande arbetet på stadens skolor och fritidsgårdar. Arbetet med sociala insatsgrupper ska fortsatt utvecklas med fokus på kvalitet och uppföljning av resultatet av utförda insatser.

Det uppsökande arbetet är viktigt för att stärka tryggheten. Fältassistenters arbete är centralt för att tidigt identifiera behov och sätta in insatser för att motverka att barn och ungdomar rekryteras till brottslighet. Nya arbetssätt för närvaro i digitala riskmiljöer ska tas fram tillsammans med socialnämnden. Socialt fältförlagt arbete ska bedrivas för att nå stadens unga med fokus på de utemiljöer och de tidpunkter då ungdomar vistas där. Nattvandrande mammor, pappor och andra vuxna skapar trygghet och fångar upp unga som behöver hjälp. Det lokala föreningslivet är en viktig resurs som ska tas tillvara.

Genom tidigt stöd i samverkan kan samhället tidigt fånga barn som riskerar att fara illa. En god samverkan ska råda mellan socialtjänst, förskola och skola. Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och förskolenämnden utveckla arbetet och intensifiera samarbetet mellan socialtjänsten och förskolorna för att tidigt upptäcka barn som riskerar att fara illa.

Stadsdelsnämnderna ska också i samarbete med socialnämnden och utbildningsnämnden vidareutveckla skolsociala team (SST) och skolsociala team plus (SST+) till en sammanhållen skolsocial kedja. Det ska göras genom ett pilotprojekt hos de stadsdelsnämnder som idag har båda arbetssätten. De skolsociala teamen ska också

förstärkas för att kunna arbeta med en bredare målgrupp oavsett om de ingår i pilotprojektet eller ej. Den bredare målgruppen innefattar både lågstadiet, de barn och unga som har en oroande ökning av frånvaro men som inte ännu uppnått den tidigare satta gränsen eller de som har en annan social problematik som stör skolgången.

Socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar ska öka. Socialtjänsten ska vara en naturlig del i skolan för att lättare kunna fånga upp barn och unga i ett tidigt skede. På de skolor där det finns ett omfattande behov ska socialtjänsten finnas på plats. Även på skolor där behovet inte är lika stort ska samverkan ske. Centralt är att även nå de fristående förskolorna och skolorna samt säkerställa att både fristående och kommunala utbildningsaktörer har information och kunskap för att upptäcka barn som far illa och för att vid behov göra orosanmälningar.

Stadsdelsnämnderna ska också utveckla samverkan med förskolan och skolan i syfte att uppnå ökad trygghet, studiero och skolnärvaro samt förbättrade kunskapsresultat. Stadsdelsnämnderna ska verka för att öka inskrivningsgraden i förskolorna. Mot bakgrund av betydelsen av skolan som skyddsfaktor ska stadsdelsnämnderna särskilt beakta vikten av goda skolresultat vid barnavårdsutredningar samt genomföra insatser för att stabilisera skolgången och öka måluppfyllelsen för barn och unga som är aktuella inom socialtjänsten, inte minst barn som är placerade i samhällets vård. Det framgångsrika arbetet med skolsamordnare för placerade barn och unga ska fortsätta utvecklas. Resurser tillförs också så att alla barn inom målgruppen får insatsen.

Föräldrar är viktiga för att förhindra att barn och unga hamnar på glid. Det är viktigt att socialtjänsten arbetar brett i stödet gentemot föräldrar och erbjuder rådgivning och stöd som riktar sig till föräldrar generellt. Socialtjänsten behöver också erbjuda stöd till enskilda som behöver ett särskilt stöd, exempelvis tidiga insatser till familjer där våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck förekommer. Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att stärka tilliten till socialtjänsten samt utveckla arbetet för att motivera fler föräldrar och vårdnadshavare att ta emot öppna insatser.

När föräldrar signalerar att de behöver råd och stöd i föräldraskapet ska samhället möta upp och ge stöd. Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna vidareutveckla föräldrastödsprogrammen. Föräldrastödsprogrammen ska också tillgängliggöras digitalt i så hög utsträckning som möjligt. Det kommer underlätta många föräldrars stressiga vardag men också spara stadens resurser. Tillsammans med förskolenämnden och utbildningsnämnden ska socialnämnden och stadsdelsnämnderna sprida information om programmen och erbjuda alla föräldrar och nyblivna föräldrar i Stockholm stöd och program. Vidare ska socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna tillsammans verka för att föräldrastödsprogram kan erbjudas i samverkan mellan socialtjänst och skola. Genom att samarbeta med föreningslivet kan flera föräldrar nås och utbildningarna kan hållas i andra lokaler än stadens egna.

Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med socialnämnden och Region Stockholm utveckla befintliga familjecentraler och verka för att fler familjecentraler öppnas i stadsdelar med störst behov.

Stadsdelsnämnderna ska stärka samverkan med Region Stockholm. Samarbetet behöver förbättras när det gäller bland annat personer som skrivs ut från slutna hälso- och sjukvård, personer som lider av både psykisk sjukdom och skadligt bruk och beroende, barn med behov av stöd från skola, sjukvård och socialtjänst samt barn och unga som lider av psykisk ohälsa. Samverkan mellan elevhälsa/ungdomsmottagningar, barn- och ungdomspsykiatri (BUP), första linjens psykiatri och socialtjänsten behöver stärkas.

Stadsdelsnämndernas arbete med samordnad individuell plan (SIP) är viktigt för att individer som är i behov av insatser från olika aktörer ska få sina behov tillgodosedda. Förekomsten av SIP ska öka. Barns rätt till information och delaktighet ska säkerställas. Stadsdelsnämnderna ska verka för att barn som behöver neuropsykiatrisk stöd ska få hjälp snabbt. Stadsdelsnämnderna ska också i samverkan med regionen säkerställa att alla barn som placeras genomgår en hälso- och tandundersökning.

Barnperspektivet behöver fortsätta stärkas och barns inflytande och delaktighet i utredningar och uppföljning av insatser ska öka. Stödsamtal ska erbjudas till barn vars föräldrar erhåller insatser från socialtjänsten. Hänsyn till barnperspektivet ska alltid tas i ärenden där en förälder eller vårdnadshavare aktualiseras hos socialtjänsten.

Öppen narkotikaförsäljning och ungdomars narkotika- och lustgasanvändning ska motverkas. Det är viktigt att det uppsökande arbetet för att nå ungdomar som brukar narkotika och barn och unga som spelar om pengar utvecklas.

Staden har ett ansvar för att stödja brottsoffer. Kvinnor och barn som är eller har varit utsatta för våld av närstående är en prioriterad grupp. Stöd och skydd ska ges till personer som utsätts för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Stadsdelsnämnderna ska utveckla stödet till unga som är våldsutsatta och rikta insatser till unga våldsutövare. Stadsdelsnämnderna ska också öka sin kunskap om sexuellt våld från närstående, bland annat incest, och tillse att rätt stöd ges oavsett om händelserna ägt rum i närtid eller tidigare i livet. Alla relationsvåldscentrum ska erbjuda eller kunna hänvisa till relevanta stödsatser.

Staden ska genom stödsatser och verksamheter underlätta för fler att lämna våldsamma och destruktiva relationer. Det gäller både i den akuta fasen och tiden efter. Stadsdelsnämnderna ska ge våldsutsatta personer ett samordnat stöd som ska leda till önskad och varaktig förändring. Barn till våldsutsatta ska få stöd som leder till en trygg miljö. Stadsdelsnämnderna ska fortsätta de samverkansprocesser och arbetssätt som anges i stadens Bryt upp-program. Samverkan inom stadsdelsnämnderna och med andra nämnder och myndigheter är en förutsättning för ett sammanhållet stöd. Det är av stor vikt att socialnämnden i samverkan med stadsdelsnämnderna ökar förutsättningarna för att våldsutsatta med samsjuklighet och särskild sårbarhet ges tillgång till samtliga adekvata insatser. Stödet till unga som utsätts för våld i nära relation inkluderas i stadens sammanhållna stöd för våldsutsatta, bryt upp-programmet. Men aktörerna som möter unga utsatta för våld i nära relation är delvis andra än för utsatta vuxna. Inte minst ska ungdomsmottagningarna vara rustade att hantera dessa frågeställningar.

Med utgångspunkt i Islandsmodellen ska skyddet av och stödet till våldsutsatta barn som bevittnar eller utsätts för våld i familjen fortsätta att utvecklas i stadens stadsdelsnämnder.

Det uppsökande arbetet ska utökas för att hitta våldsutsatta, inte minst dem med särskild sårbarhet såsom barn, äldre, personer med funktionsnedsättning eller beroendeproblem, för att säkerställa att dessa personer får det stöd som de har behov av. Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med bland annat förskolan och skolan fortsätta det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Arbetet för att förhindra barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning behöver fortsätta. Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med socialnämnden arbeta förebyggande mot att barn olagligen förs utomlands och tillsammans utveckla rutiner för anmälan om utreseförbud. I samarbete med socialnämnden ska stadsdelsnämnderna verka för att unga som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck får ett gott stöd i

och efter den akuta fasen och ett skyddsnät när de skapar sig ett nytt liv. Samarbetet med civilsamhället är centralt.

Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna överta ansvaret för att driva stadens relationsvåldscentrum. Den organisatoriska förändringen träder i kraft den 1 juli 2026. Verksamheterna ska både före och efter förändringen av organisationstillhörighet erbjuda tillgängliga insatser för våldsutsatta. Inom ramen för stadens relationsvåldscentrum ska även stöd till barn vars föräldrar utövar eller utsätts för våld ges. Samverkan med andra nämnder, myndigheter och inom stadsdelsnämnderna är viktig för att ingen ska falla mellan stolarna. Stadsdelsnämnderna ska tillhandahålla barngruppsverksamhet/barnpassning vid insatser vid relationsvåldscentrum och relationsvårdsteam.

Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att tillskapa samlade mottagningshus för de som utsätts för våld i nära relation, dit man kommer för såväl inledande samtal med socialtjänst, förhör med polis, sjukvårdskontakter som för stöd genom hela processen. Efter samma koncept som Eskilstunas StopCenter och liknande lösningar på andra håll i landet, alla inspirerade av modellen barnahus som finns även i Stockholm.

Det är viktigt att säkerställa en kvalitativ skolgång och förskola eller pedagogisk verksamhet för medföljande barn som bor i skyddade boenden. Stadsdelsnämnderna har ett ansvar för att tillsammans med förskolenämnden, utbildningsnämnden och socialnämnden trygga detta. Vid oundvikliga uppbrott från förskola och skola ska nämnderna sätta in kompensatoriska åtgärder för att motverka problem som uppbrottet kan medföra. Efter avslutad placering ska staden fortsätta erbjuda stöd till barn, unga och föräldrar.

Genom att öka kunskapen om våld och civillurage bland allmänheten kan flera bidra till att förebygga, förhindra och stoppa mäns våld mot kvinnor och våld mot närstående. I samarbete med socialnämnden och bostadsbolagen ska arbetet för grannsamverkan utvecklas.

Staden har det yttersta ansvaret för att personer med skadligt bruk och beroende får den hjälp och vård som de behöver för att komma ifrån det. Nämndernas arbete för att utforma och erbjuda kvalitativ och god öppenvård ska utgå från varje individs behov. Samverkan mellan socialtjänst och sjukvård ska utvecklas i syfte att förbättra stödet till de som lider av både psykisk sjukdom och skadligt bruk och beroende. Barn till föräldrar med skadligt bruk och beroende ska ges ett eget stöd. Lågröskelaktiviteter och mötesplatser för personer med skadligt bruk och beroende är viktiga insatser. Det förebyggande arbetet mot spelberoende behöver utvecklas i samverkan med Region Stockholm.

Stadsdelsnämnderna ska fortsätta att arbeta för att personer inom socialpsykiatri eller som är sjukskrivna, kan ta del av stadens arbetsmarknadsinsatser och komma ut i arbetslivet. Stadsdelsnämnderna ska arbeta hälsofrämjande inom socialpsykiatri. Staden ska motverka hälsorisker bland personer med funktionsnedsättning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden införa SSPF och SIG i de fall de inte redan gjort det (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utöka antalet socionomer som arbetar i och med skolor, inom SST/den skolsociala stödkedjan (1.3)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Personer i stadens verksamheter ska genom verksamhetsanpassning och fysiska åtgärder skyddas vid värmeböljor. Stadsdelsnämnderna ska fasa ut skadliga material och produkter i verksamheter där personer vistas. Användningen av förbrukningsartiklar ska minska och plastprodukter fasas ut.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

De personer som behöver stöd och visar intresse för att lämna en kriminell livsstil ska få en första kontakt med staden inom 24 timmar. Samverkan med polisen, kriminalvården och civilsamhället är angeläget och ska intensifieras för att stärka stödet kring individer som lämnar kriminalitet. Tillsammans med kommunstyrelsen och socialnämnden ska stadsdelsnämnderna arbeta för att motverka det dödliga våldet i kriminella miljöer bland annat genom intensifierad samverkan med polis och kriminalvård inom ramen för Trefas.

Stödet för anhöriga till brottsoffer som utsatts för dödligt våld ska förbättras och vara likvärdigt över hela staden. Samarbete med Region Stockholm ska etableras i syfte att stärka stödet till anhöriga.

Stadsdelsnämnderna ska, i samverkan med förskola och skola, utveckla och genomföra förebyggande insatser riktade till barn, unga och vuxna som riskerar att involveras i våldsbejakande extremistiska miljöer, inbegripet ensamagerande våldsverkare. Särskilt fokus ska läggas på att förhindra grova våldsdåd i skolmiljö, så kallade skolattacker, genom tidig upptäckt, stödinsatser och samverkan med berörda aktörer. Arbetet ska bidra till att stärka det förebyggande arbetet i stadsdelsnämnderna och säkerställa att berörda verksamheter har kunskap och beredskap för att hantera oro kring radikaliserings, extremism och våldsamma handlingar. Stadsdelsnämnderna ska också fortsätta arbetet med skolan och polisen för barn och ungdomar som blivit utsatta för övergrepp i rättssak.

Arbetet med budget- och skuldrådgivning ska fortsatt utvecklas med fokus på det förebyggande arbetet för att förhindra överskuldssättning. Ett särskilt fokus ska riktas mot de grupper som har större risk att skuldsätta sig.

Stadsdelsnämnderna ska motverka hemlöshet. Arbetet med att prioritera långsiktiga alternativ till placeringar på akutboenden behöver stärkas, trösklarna för att få en fast bostad ska sänkas, boendestödet utvecklas och en likvärdig tillämpning av tak över huvudet-garantin säkerställas. Arbetet med äldre personer som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa ska fortsätta utvecklas. Vidare ska stödet till barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden utvecklas, såväl direkt till barnen som till föräldrarna, och samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet stärkas. Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med socialnämnden, SHIS Bostäder och Bostadsförmedlingen AB utveckla arbetssätt för att säkerställa att barnfamiljer som hamnar i akut hemlöshet inte placeras på vandrarhem utan får tillgång till en mer långsiktig och trygg boendelösning.

Stadsdelsnämnderna ska samverka med socialnämnden som löpande arbetar för att säkerställa att SHIS Bostäder uppfyller sitt bostadssociala uppdrag. Stadsdelsnämnderna ska fortsätta att utveckla arbetet med att kunna tillgodose behovet av genomgångsbostäder för målgruppen våldsutsatta som tvingas flytta. Stadsdelsnämnderna ska utveckla bostadsvägledningen till fler målgrupper.

Stadsdelsnämnderna ska med stöd av Socialnämnden arbeta för romsk inkludering, därför ska kunskap om den romska gruppens kultur och status som nationell minoritet, romers levandsvillkor och utsatthet för diskriminering spridas inom socialtjänsten.

Socialstyrelsens utbildningsmaterial om romsk inkludering ska tillgängliggöras i verksamheterna.

En god arbetsmiljö för medarbetarna är avgörande för att invånarna och brukarna ska få ett stöd av hög kvalitet. Stadsdelsnämnderna ska därför fortsätta förbättra arbetssituationen för medarbetarna och öka det administrativa stödet, med fokus på socialsekreterare och biståndshandläggare. Stadens handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten utgör en viktig grund för utvecklingsarbetet. Chefer ska säkerställa att incidenter avseende hot och våld alltid rapporteras in och nödvändiga åtgärder ska vidtas om en medarbetare utsätts för otillåten påverkan. Stadsdelsnämnderna ska i samråd med socialnämnden införa arbetsskor inom socialpsykiatri för att främja personalens arbetsmiljö och friskfaktorer.

Stadsdelsnämnderna ska där det är möjligt verka för att verksamhet som drivs i egen regi används i första hand. Den långsiktiga målsättningen är att det ska finnas kommunal egen regi-verksamhet inom alla områden som stadsdelsnämnderna ansvarar för.

Stadsdelsnämnderna ska fortsätta att bidra till utveckling och digitalisering genom att bidra i det portföljarbete som socialnämnden och äldre- och funktionshindernämnden har initierat. Detta arbete ska göras med den enskilde omsorgstagarens behov, integritet och önskemål i åtanke. Samarbetet med brukar- och intresseorganisationer är en viktig kvalitetsfaktor i detta. En sammanhållen digitaliseringsutveckling med gemensamma lösningar är prioriterat.

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	Antal vräkningar som berör barn	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	23 %	23 %	23 %
	Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk, socialpsykiatri, våld i nära relation)	85 %	85 %	85 %
	Andel familjehemsplacerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska i grundskolan	76 %	77 %	77 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel institutionsplacerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska i grundskolan	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärderna	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal barnfamiljer som beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Stadsmiljöverksamhet

Stadsdelsnämnderna ska arbeta för parker, natur- och kulturresevat och naturområden med hög kvalitet och ökad biologisk mångfald samt förbättrade förutsättningar för vistelse, gående och cyklister. Den gemensamma stadsmiljön ska vara välskött, tillgänglig och trygg i hela Stockholm. I takt med att staden växer ökar användningen av grönområden och parker, vilket ställer högre krav på stadsdelsnämndernas skötsel och underhåll. Tillgänglighetsfrågorna ska genomsyra arbetet inom verksamhetsområdet och vara en naturlig del i det dagliga arbetet. Stadsdelsnämnderna ska samverka med varandra i syfte att öka kostnadseffektiviteten och verksamhetens kvalitet, oavsett driftsform.

Uppgifter

Stadsdelsnämndernas huvudsakliga ansvar omfattar:

- drift och underhåll av parker, parkvägar och grönområden, inklusive barmarksrenhållning, vinterväghållning och dagvattenhantering
- skötsel och underhåll av naturområden, naturreservat och badplatser
- investeringar i parker, parkvägar och grönområden i den mån det inte avser investeringar som utgör del i en exploatering

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Budgeterat till stadsdelsnämnderna				
Kostnader (-)	-602,0	-676,5	-676,5	-676,5
Drift och underhåll	-333,9	-389,9	-389,9	-389,9
Avskrivningar	-207,7	-222,8	-222,8	-222,8
Internräntor	-60,4	-63,8	-63,8	-63,8
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-602,0	-676,5	-676,5	-676,5
Investeringsplan				
Netto	-225,0	-225,0	-225,0	-225,0

Budgeten för 2026 ökar med 74,5 mnkr jämfört med 2025. Investeringsbudgeten för 2026 är oförändrad jämfört med 2025. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2 respektive bilaga 3.

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

All planering av den yttre miljön ska ske utifrån ett jämställdhetsperspektiv och med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Staden ska utformas utifrån ett tillgänglighetsperspektiv där fysiska hinder i stadsmiljön ska undanröjas och planering och byggnation ska ske så att behov av anpassning och åtgärder inte uppstår i efterhand. Stadsdelsnämnderna ska utforma en åldersvänlig stad genom att säkerställa en trygg, aktiv och inkluderande miljö i ålderdomen för alla. Det handlar om både närhet till kommunikation och service, men också mötesplatser för vila och aktivitet samt tillgänglighet. Stockholmarnas delaktighet och inflytande ska öka vid förändringar av stadsmiljön. Medborgarbudget och medborgardialoger utifrån lokala behov är viktiga metoder för ökad delaktighet och inflytande och vid investeringar i stadsmiljön ska dessa användas i högre utsträckning. Investeringarna ska utgå från analyser där hänsyn tas till social och miljömässig hållbarhet samt ha ett stärkt drift- och skötselperspektiv.

Arbetet med att utveckla befintliga spontanidrottsplatser ska fortgå. Stadsdelsnämnderna ansvarar för strandbad och bryggor i anslutning till parkmark och deltar i trafiknämndens badsamordning. Medel från Stockholm vid vatten i central medelsreserv kan sökas för investeringar i nya badplatser. Städning och underhåll av badplatser ska öka. Olika metoder och åtgärder för att minska förekomsten av gäss vid badstränder ska användas. Stadsdelsnämnderna ska bidra, utifrån sina rådigheter och kompetenser, till att underlätta etablering av bastu och kajbad, i samverkan med trafiknämnden.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ska fortsätta arbetet med att etablera en permanent kulturpark i Snösätra.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samarbete med Stockholms Hamn AB och berörda stadsdelsnämnder fortsätta identifiera lämpliga platser att avskaffa badförbudet på och möjliggöra bad på tryggt och säkert sätt på fler platser, bland annat västra delen av Söder Mälarstrand och del av Norr Mälarstrand. En omfördelning av yta från stillaliggande fartyg till brygga och bad ska omfattas och vid behov hitta alternativa placeringar för fartyg (1.5)	2026-01-01	2016-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Stadens parker, naturområden och naturreservat ska fortsätta utvecklas. Nya naturstigar, motionsspår och grillplatser ska anläggas och skyltar för barn ska sättas upp i naturreservaten. Arbetet med träd och trädplantering ska stärkas utifrån målen i miljöprogrammet med fokus på klimatanpassning, kolsänkor och den biologiska mångfalden. Stadsdelsnämnderna ska fortsätta arbeta enligt det stadsövergripande träd målet. De stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald ska genomsyra stadsmiljöarbetet. Betande djur som exempelvis kor ska ta hand om fler gröna ytor. Fruktträd och bärbuskar ska planteras. Kommunikation kring arbetet med biologisk mångfald ska riktas till det offentliga rummet genom skyltar och liknande som framhäver och förklarar de åtgärder som görs, i syfte att nå ut till många förbipasserande stockholmare. Tillsammans med trafiknämnden ska stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med Grönare Stockholm. Krav ska ställas på att utföraren har kompetens inom biologisk mångfald vid natur- och grönyteskötsel, i så väl upphandling som egen regi.

Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med trafiknämnden fortsätta arbetet med klimatanpassning i enlighet med stadens handlingsplan. Hårdgjorda ytor ska på lämpliga platser och utan betydande belastning i nämndernas driftbudget göras om till grönytor för att öka den biologiska mångfalden och hantera skyfall. Det är prioriterat att beakta behovet av svalkande utomhusmiljöer vid utformandet av olika typer av stadsmiljöer. Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med trafiknämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB successivt sätta upp dricksvattenfontäner i hela staden, särskilt i de områden som pekats ut som riskområden för värmeöeffekter.

Odlingsytor har också en viktig roll i främjandet av den biologiska mångfalden och möjliggör för sociala sammanhang och platsaktivering. Intresset för att odla ökar och fler odlingslotter, kolonilotter och gemensamhetsodlingar ska därför tillkomma på lämplig mark, utan att naturmark tas i anspråk. Stadsdelsnämnderna ska hålla en god dialog med koloniträdgårdsföreningar i respektive stadsdelsnämndsområde.

Stadsdelsnämnderna ska bidra till att Stockholm ska bli en ledande cykelstad och bistå trafiknämnden i arbetet med att skapa fullvärdiga primära cykelstråk och anpassa stadsmiljöerna för att minska konfliktytor mellan gående och cyklister. Stadsdelsnämnderna ska ta stöd i trafiknämnden vid införandet av typlösningar som minskar konflikter mellan gående och cyklister.

Resterande användning av fossila drivmedel ska fasas ut i staden samt i alla upphandlingar krav ställas på eldrift för fordon och när det är möjligt för arbetsmaskiner i första hand och i andra hand biodrivmedel. Handhållna arbetsmaskiner ska vara eldrivna. Stadsdelsnämnderna ska arbeta utifrån respektive nämnds handlingsplan för utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten som togs fram under 2025.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Järva stadsdelsnämnd ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden tydliggöra långsiktiga förutsättningar för koloniområden i stadsdelsnämndsområdet (2.2)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska fortsätta öka andelen höggräs vid ytor som inte används för rekreation. Detta genom att i första hand anlägga ängsmark, i andra hand genom att minska antalet klipptillfällen i stor omfattning, i syfte att skapa sammanhängande ängsstråk, öka biologisk mångfald och minska driftkostnader för klippning (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med Järva stadsdelsnämnd utveckla Grönlandsgatan som ett grönt stråk, genom en fortsättning på Grönlandsgången och Grönlandsparken till Kymlinge naturområde (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, Norra innerstadens stadsdelsnämnd och Stockholms Hamn AB utveckla gångsträket mellan Gärdets tunnelbanestation och Värtahamnen (2.3)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Den gemensamma stadsmiljön ska vara välskött, tillgänglig och trygg i hela Stockholm. Stadsdelsnämnderna behöver därför stärka arbetet med renhållning inom sitt ansvarsområde, både i parker och grönområden samt i den övriga offentliga miljön. Stadsdelsnämnderna ska genom samverkan och kunskapsutbyte vid driftupphandlingar öka kostnadseffektiviteten samt utveckla enhetliga arbetssätt för systematisk uppföljning av entreprenadavtal. Stadsdelsnämnderna ska beakta vikten av reinvesteringar för att förlänga livslängden på befintliga parker.

Stadsdelsnämnderna ska även säkerställa underhållsarbetet i den offentliga miljö som nämnden ansvarar för. Kostnadseffektiv och kapacitetsstark avfallshantering ska användas och källsorteringen i parker ska utökas i enlighet med gällande lagstiftning. Skadedjursbekämpningen ska upprätthållas och insatser för att minska nedskräpning i stadens parker och badplatser ska stärkas.

Arbetet med trygghetsinvesteringar i den fysiska miljön som exempelvis förbättrad belysning och platsaktivering ska fortsätta.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden i samarbete med berörda stadsdelsnämnder utreda Tegelbackens och Katarinaparkens lämplighet som kommuncentrala parker (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Stockholm Business Region AB samt Stockholms Stadshus AB ta fram en plan för Kistas framtida utveckling i samråd med Kista Science City AB och andra externa aktörer (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och Södermalms stadsdelsnämnd ta fram en plan för ett sammanhållet levande, grönt och tryggt stråk mellan Södra station och Björns trädgård. Uppdraget ska också innehålla ett förslag på gestaltning av Mmedborgarplatsen (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hägersten-Ålvsjö och Skarpnäck ska fortsätta sitt arbete med övergång till driften av natur och parkskötsel i egen regi (3.5)	2026-01-01	2026-12-31
SISAB ska i samarbete med trafiknämnden, utbildningsnämnden, Skärholmens stadsdelsnämnd, AB Stockholms hem, Kulturhuset Stadsteatern AB samt relevanta lokala aktörer utreda hur Bredholmstorget i högre utsträckning kan utvecklas till ett tryggare och mer och inbjudande torg/skolgård i Skärholmens centrum (3.6)	2026-01-01	2026-12-31
Södermalms stadsdelsnämnd och AB Svenska Bostäder ska utreda möjligheten att omvandla parkeringsplatserna vid fastigheten Malongen till en förlängd del av Nytorgsparken (3.6)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med Järva stadsdelsnämnd utreda trygghets- och attraktivitetsåtgärder i Brandesgången (3.6)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samråd med Järva stadsdelsnämnd stärka tillgängligheten till Järvafältet genom trygghetsinvesteringar vid den så kallade "Järvaporten" (3.6)	2026-01-01	2026-01-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	73 %
	Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	73 %

Ekonomiskt bistånd

Alla stockholmare ska ges förutsättningar att försörja sig själva, kunna förverkliga sina drömmar och inkluderas i samhället. Alla som kan arbeta ska ha ett arbete och målsättningen är full sysselsättning. I utmanande ekonomiska tider är det särskilt viktigt att förebygga behovet av ekonomiskt bistånd genom att prioritera arbetet för minskad arbetslöshet bland unga vuxna. Stadsdelsnämnderna ska genom individuellt utformade insatser ge personer med ekonomiskt bistånd stöd i att bli självförsörjande. All utredning inom ekonomiskt bistånd, liksom bedömning och tillgång till insatser, ska ske med hög rättssäkerhet och utifrån likabehandlingsprincipen. Arbetet ska ske i nära samverkan med stadens arbetsmarknadsverksamheter. Barnrättsperspektiv ska prägla stadsdelsnämndernas arbete.

Uppgifter

Stadsdelsnämndernas ansvar omfattar bland annat:

- myndighetsutövning gentemot enskilda som ansöker om ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen
- insatser för att den enskilde ska bli självförsörjande

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-1 272,6	-1 332,1	-1 332,1	-1 332,1
Kostnader (-)	-1 304,6	-1 364,1	-1 364,1	-1 364,1
Intäkter	32,0	32,0	32,0	32,0

Budgeten för 2026 ökar med 59,5 mnkr jämfört med 2025. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostad för alla

Ekonomiskt bistånd är en rättighet och ingen ska avstå från att söka det för att det är för komplicerat eller stigmatiserande. Stadsdelsnämnderna ska ge personer som uppbär ekonomiskt bistånd stöd och individuellt utformade insatser för att nå egen försörjning. I syfte att förbättra möjligheterna för personer utanför arbetsmarknaden att nå egen försörjning ska individens behov av stöd synliggöras och ansvaret kring individens stödbehov tydliggöras.

Reviderade riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd ska implementeras under året för att harmonisera med rådande lagstiftning och eliminera onödig byråkrati.

Stadsdelsnämnderna ska förebygga behovet av ekonomiskt bistånd bland unga genom att särskilt prioritera arbetet för att unga ska komma i sysselsättning, samt fortsätta att utveckla insatser för att stödja människor i långtidsarbetslöshet till arbete eller utbildning. Även sociala insatser ska prioriteras med särskilt fokus på de personer som uppburit ekonomiskt bistånd under en längre period. Insatser ska sättas in så tidigt som möjligt. Arbetet ska bedrivas snabbt och effektivt med regelbundna avstämningar, samt grunda sig på tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet. För att förbättra möjligheterna till att uppnå egen försörjning ska det uppsökande och motiverande arbetet fortsätta utvecklas

I Stockholm ska alla som kan arbeta ges stöd att komma i arbete. Det är grunden för att skapa en jämlik stad och för att bryta segregationen. Stadsdelsnämnderna ska fortsätta arbeta för att sänka tröskeln till arbete genom att prioritera utvecklingen av insatser som motverkar vanliga hinder till egen försörjning. Syftet är att förebygga enskildas behov av ekonomiskt bistånd under långa perioder.

Stadsdelsnämnderna ska verka för att nyanlända stockholmare utan tillräcklig egen försörjning snabbt får tillgång till kunskaper i svenska och goda förutsättningar att komma ut i arbetslivet.

Stadsdelsnämnderna ska bedriva arbete för att motverka hemlöshet samt verka för en samverkan mellan socialtjänstens olika verksamheter i syfte att hushåll med osäkra boendeförhållanden, särskilt barnfamiljer, ska hitta en varaktig bostad. I detta arbete ska särskilt barns behov beaktas när vuxna söker ekonomiskt bistånd.

Stadsdelsnämnderna är ansvariga för att säkerställa att invånarna bemöts med respekt och får rättssäkra och lika tillgängliga insatser oavsett var de bor i staden. Bemötande ska vara anpassat till individens förutsättningar, exempelvis utifrån funktionsnedsättning eller behov av språk-/teckentolk.

Felaktiga utbetalningar ska minimeras och förebyggas, bland annat genom att skapa förutsättningar för de sökande att göra rätt från början. Det ska finnas funktioner för att säkerställa att utbetalt ekonomiskt bistånd har skett på korrekt grund och för att bättre säkerställa återbetalning av felaktiga utbetalningar. Vid behov kan ärenden hanteras av handläggare för felaktig utbetalning.

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,5 %	2,5 %	2,5 %
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,5 %	1,5 %	1,5 %
	Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,0 %	1,0 %	1,0 %

Arbetsmarknadsåtgärder

I Stockholm ska alla som kan arbeta få möjlighet att göra det. Det är grunden för en jämlik stad och för att bryta segregationen. När fler arbetar blir samhället starkare samtidigt som välfärden ges bättre förutsättningar. Försörjning genom eget arbete är avgörande för möjligheten att leva ett självständigt liv och förverkliga sina livsdrömmar. En jämställd arbetsmarknad är också grundläggande för en jämställd stad.

Stadsdelsnämnderna ska i enlighet med stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser samarbeta med Jobbtorg Stockholm för att stödja personer med ekonomiskt bistånd som befinner sig utanför arbetsmarknaden. Syftet är att stärka människors ställning på arbetsmarknaden och ge möjligheter till egen försörjning.

Stadsdelsnämnderna har en viktig roll att spela för att länka samman socialtjänst och arbetsmarknadsinsatser samt för att identifiera och förbereda personer som står långt ifrån arbetsmarknaden för insatser på stadens jobbtorg. Personer med social problematik, fysisk och/eller psykisk ohälsa ska erbjudas individuellt utformat stöd av stadsdelsnämnderna i syfte att höja aktivitetsnivån, stärka hälsan, motivera och förbereda inför en arbetsmarknadsinsats. För många långtidsarbetslösa kan möjligheten till arbetslivserfarenhet vara avgörande för att nå hållbar etablering på arbetsmarknaden.

Uppgifter

Stadsdelsnämndernas huvudsakliga ansvar omfattar:

- att utreda behov av förberedande eller parallellt stöd för personer som tar del av arbetsmarknadsinsats inom Jobbtorg Stockholm
- arbetsförberedande insatser för arbetslösa som inte omfattas av arbetsmarknadsnämndens verksamhet inom Jobbtorg Stockholm
- stödsatser i form av lönebidrags- och OSA-anställningar (offentligt skyddat arbete) i samverkan med arbetsmarknadsnämnden
- rekrytering och anställning av feriearbetande ungdomar

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-208,6	-218,7	-218,7	-218,7
Kostnader (-)	-236,0	-246,1	-246,1	-246,1
Intäkter	27,4	27,4	27,4	27,4

Budgeten för 2026 ökar med 10,1 mnkr jämfört med 2025. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostad för alla

Stadsdelsnämnderna ska erbjuda ungdomar feriejobb under sommar-, höst- och sportlov. Stadens feriejobb ska hålla hög kvalitet och ständigt utvecklas. För att så ska bli fallet ska handledarskapet ges goda förutsättningar. Årsmålet för antalet feriejobb ska öka. För ändamålet att bidra till att fler stockholmsungdomar får sin första rad på CV:t är det av stor vikt att fler medarbetare inom staden tar sig an uppdraget som handledare till feriejobbarna på arbetsplatserna. Arbetet med att ge ungdomar möjlighet till feriearbete i ett annat stadsdelsnämndsområde än där de bor ska prioriteras om det bidrar till minskad segregation. Arbetsmarknadsetableringen för ungdomar i stadens fokusområden, samt Hässelby-Vällingby, ska stärkas genom att fler ungdomar ska erbjudas feriejobb. I arbetet ska ungdomar med funktionsnedsättning, sociala skäl, som avbrutit gymnasiestudier eller bedöms ha behov av språkstödande insats prioriteras vid fördelning av feriejobb.

Stockholmsjobben är en beprövad och effektiv insats som ska fortsätta för att fler som står långt ifrån arbetsmarknaden ska komma i arbete. Stadsdelsnämnderna ska bistå i arbetet med att tillhandahålla platser för Stockholmsjobb. Kunskaper och metoder från insatser för personer långt ifrån arbetsmarknaden ska tillvaratas för att vidareutveckla och sprida effektiva insatser och arbetssätt. Möjligheterna att tillgodose olika gruppers behov av insatser genom regional samverkan med andra stadsdelsnämnder ska stärkas. Anställningar via Stockholmsjobben ska gå att kombinera med studier, vilket är särskilt viktigt för unga utan gymnasiebehörighet. Det framgångsrika arbetet med Järvavårdar ska fortsätta och arbetet med Skärholmsvårdar ska utredas och implementeras.

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar, tillsammans med stadsdelsnämnderna, för stadens arbetsmarknadsfrämjande åtgärder. Kopplingen mellan stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsåtaganden och jobbtorgens verksamhet ska, i syfte att ge medborgarna god service, stärkas. Stadsdelsnämnderna har ett viktigt ansvar att förbereda personer för insatser inom ramen för jobbtorgens verksamhet. Insatserna ska vara individuellt anpassade och stärka förutsättningarna att komma närmare arbetsmarknaden. Stadsdelsnämnderna ska samverka med arbetsmarknadsnämnden inom ramen för Samordningsförbundet Stockholms stad kring förrehabiliterande insatser som syftar till att överbygga glapp mellan parternas ansvar och kompetensområden. Stadsdelsnämnderna ska också samarbeta externt med näringsliv och civilsamhälle för att nyanlända ska etableras snabbt på arbetsmarknaden. Många av stadsdelsnämndernas

välfärdsverksamheter har de kommande åren stora kompetensförsörjningsbehov, samtidigt som människor som idag står långt ifrån arbetsmarknaden och saknar egen försörjning har fortsatt stora etableringssvårigheter. I samråd med arbetsmarknadsnämnden ska därför stadsdelsnämnderna bedriva ett målinriktat arbete för att anställa personer med funktionsnedsättning, exempelvis som serviceassistenter i lämpligt utvalda välfärdsverksamheter. I det arbetet ska lärdomar från det pågående utvecklingsprojektet Lärkedjan beaktas.

Stadsdelsnämnderna ska, i samverkan med arbetsmarknadsnämnden, stärka arbetet med insatser riktade mot kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden, särskilt utrikesfödda kvinnor. Arbetet med framgångsrika insatser som exempelvis inkluderingslotsar i stadsdelsnämnder samt stadsdelsmammor och stadsdelssystrar ska fortsätta.

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	11 500	11 500	11 500
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Arbetsmarknadsnämnden

Stockholm ska ta ansvar och föra en aktiv arbetsmarknadspolitik för att få fler av huvudstadens invånare i jobb eller till studier. Stadens aktiva arbetsmarknadspolitik bidrar till goda resultat i form av sjunkande ungdomsarbetslöshet, exempelvis i våra fokusområden.

I Stockholm ska alla som kan arbeta få möjlighet att göra det. Det är grunden för en jämlik stad och för att bryta segregationen. Många stockholmare som står utanför arbetsmarknaden besitter stor kompetens och erfarenhet. Samtidigt som arbetslösheten ökar har flera branscher ett skriande rekryteringsbehov. Matchningen på arbetsmarknaden är en omfattande utmaning som staden ska arbeta aktivt med att förbättra i nära samverkan med branscher, kommuner och myndigheter. Ett förstärkt näringslivsfokus är centralt för detta arbete. När fler arbetar blir samhället starkare samtidigt som välfärden ges bättre förutsättningar. En jämställd arbetsmarknad är också grundläggande för en jämställd stad.

Arbetsmarknadsnämnden ska erbjuda effektiva och individuellt anpassade arbetsmarknadsinsatser för att förbättra individens förutsättningar för hållbar egen försörjning. Nämnden har ett nära samarbete med stadens olika verksamheter, andra myndigheter, näringsliv och det civila samhället. Stadens Jobbtorg stödjer och matchar den enskilde till arbete eller studier. Stadens arbetsmarknadsinsatser erbjuder individuellt anpassat stöd och insatser för att korta vägen för den enskilde till långsiktig egen försörjning. Unga arbetslösa är en prioriterad grupp, och staden ska särskilt prioritera insatser, anställningar och praktikplatser för unga upp till 29 år och med särskilt fokus på områden med hög arbetslöshet och låg utbildningsnivå.

Målet är att Stockholm ska vara ett nationellt och internationellt föredöme för snabb etablering av nyanlända på arbetsmarknaden. Vägen till arbete och kunskaper i svenska måste därför vara kort så att människor snabbt kommer in i egen försörjning. Ungdomar, nyanlända, personer med funktionsnedsättning, utrikesfödda kvinnor och personer som står långt från arbetsmarknaden ska särskilt prioriteras för att förebygga långvarigt utanförskap. Arbetsmarknadsnämnden ska arbeta för att motverka all form av diskriminering och rasism på arbetsmarknaden.

Stockholm ska vara en stad där människor på flykt från krig och oroshärdar ska kunna bygga upp ett nytt liv under trygga förhållanden. Staden ska ha ett effektivt och samlat mottagande av nyanlända som möjliggör en snabb etablering på arbetsmarknaden och i samhället.

Nämndens uppgifter

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för kommunövergripande arbetsmarknadsfrågor och för stadens samlade arbetsmarknadsinsatser.

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- verksamheten vid stadens jobbtorg
- samordning och utveckling av feriejobb för ungdomar, samt anskaffning av handledning
- rekrytering och anställning inom Stockholmsjobb
- det kommunala aktivitetsansvaret för 16-19-åringar
- samordningsansvar för stadsdelsnämndernas stödinsatser i form av lönebidrags- och OSA-anställningar (offentligt skyddat arbete)
- samordningsansvar för stadens samverkan med Arbetsförmedlingen

- vuxenutbildning inklusive svenska för invandrare (sfi)
- lagstadgad samhällsorientering för nyanlända
- samordning av stadens arbete med mottagande och etablering av nyanlända
- årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet inklusive en analys av utvecklingen med särskilt fokus på personer som står långt ifrån arbetsmarknaden
- stadens förvaltarenhet

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-1 251,5	-1 260,6	-1 249,1	-1 242,1
Drift och underhåll	-1 251,5	-1 260,6	-1 249,1	-1 242,1
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	168,3	168,3	168,3	168,3
Netto	-1 083,2	-1 092,3	-1 080,8	-1 073,8
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-4,0	-6,4	-4,0	-4,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-4,0	-6,4	-4,0	-4,0

Budgeten för 2026 ökar med 9,1 mnkr jämfört med 2025. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration och konsulttjänster samt arbeta för en effektiv lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Människor som har svårt att sköta sin ekonomi på grund av sjukdom, ålder eller annat skäl ska få hjälp av en god man eller en förvaltare. I en del svåra fall krävs det professionella ställföreträdare. Stadens förvaltarenhet är viktig för att säkerställa att alla får hjälp och stöd. Arbetet för att alla som har rätt till ställföreträdare ska få sina behov tillgodosedda ska fortsätta.

Arbetsmarknadsnämnden ska fortsätta förbättra sitt arbete kring samverkan med civilsamhälle och frivilligorganisationer samt underlätta för dessa initiativ.

Civilsamhället kan bidra med insatser som kompletterar stadens egna. Nämnden ska värna ideella aktörer och reserverade upphandlingar ska genomföras där det bedöms vara lämpligt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera värdegrund för Stockholms stads äldreomsorg (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Idrottsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB samt i samråd med kommunstyrelsen och stadens styrgrupp för stora evenemang samordna stadens planering av O-Ringen år 2027 samt basket-EM för damer 2027 (1.5)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder till en rättvis klimatomställning

Nämnden bidrar till minskad miljö- och klimatpåverkan genom att integrera miljö- och klimatperspektiv i arbetsmarknadsinsatser, utbildningar och samverkan med näringslivet samt genom att skapa möjligheter för stadens verksamheter att återanvända och återbruka möbler och inventarier. Den cirkulära ekonomin ska främjas, bland annat genom att fortsätta utveckla Stocket återbruk. Som ett steg i detta arbete ska utlåning av utrustning och verktyg hos Stocket möjliggöras. Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för utförandet av Stockets verksamhet samt prioritering av uppdrag i syfte att säkerställa en rättvis och hållbar fördelning med fokus på att uppnå en god miljönytta.

Klimatomställningen medför en betydande förändring av arbetsmarknaden som leder till nya kompetens- och utbildningsbehov. Arbetet med att utveckla utbildningsutbudet och arbetsmarknadsinsatser utifrån behovet av kompetens för klimatomställningen och naturvård ska fortsätta. Nämnden ska också samverka med andra kommuner, den gröna näringen och Arbetsförmedlingen för att främja jobbchanser och kompetensförsörjning kopplat till den gröna omställningen. Vidare är det viktigt att nämnden verkar för fler arbetstillfällen som främjar den gröna omställningen och samtidigt bidrar till arbetsmarknadsetablering för grupper med utsatt position på arbetsmarknaden. I det arbetet är det relevant att i samverkan med utbildningsnämnden verka för att fler unga och vuxna väljer yrkesutbildningar. Tillsammans med näringslivet behöver nämnden arbeta aktivt för att attrahera sökande till utbildningarna.

Arbetsmarknadsnämnden ska delta i det av kommunstyrelsen ledda arbetet med att utveckla stadens pakter och övriga relevanta nätverk till att utgöra konkreta verktyg för näringslivssamverkan i genomförandet av miljöprogrammet och klimathandlingsplanen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Business Region AB samt andra berörda nämnder och bolag utreda hur Stockholm kan utvecklas som en levande matstad med matmiljöer som främjar hälsosam mat med låg miljö- och klimatpåverkan (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Serviceämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmskem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostad för alla

Långtids- och ungdomsarbetslösheten på Stockholms arbetsmarknad är stora utmaningar som staden ska möta med en aktiv och individanpassad arbetsmarknadspolitik. Arbetsmarknadsnämnden ska kontinuerligt anpassa sin verksamhet utifrån det rådande konjunkturläget och Arbetsförmedlingens prioriteringar för att säkerställa att stockholmare snabbt når egen försörjning.

Genom samverkan mellan socialtjänst, stadens jobbtorg och Arbetsförmedlingen ska den enskilde få ett samlat stöd för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. I det arbetet ska nämnden prioritera att motverka ungdomsarbetslösheten i områden med hög arbetslöshet. Arbetsmarknadsnämnden har ett ansvar att samordna stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser och erbjuda stöd till kompetens- och verksamhetsutveckling.

Arbetsmarknadsnämnden ska erbjuda arbetsmarknadsinsatser till personer med ekonomiskt bistånd med särskild prioritering av kortutbildade och personer med svag ställning på arbetsmarknaden. Nämnden ska samverka med stadsdelsnämnderna för att fortsätta att utveckla och anpassa stadens arbetsmarknadsinsatser för att möta målgruppens behov. Områden med lägre sysselsättningsgrad är mer konjunkturkänsliga, därför behöver arbetet med insatser stärkas och riktas lokalt. Arbetet för att stärka sysselsättningsgraden i områden med hög arbetslöshet ska prioriteras. Arbetsmarknadsnämnden ska, i nära samarbete med stadsdelsnämnderna, utveckla sitt arbete för att öka sysselsättningen och stärka sin lokala närvaro inom stadens fokusområden. Det arbetssätt som tillämpats inom ramen för Fokus Järva med ett stärkt samarbete mellan kommunal arbetsmarknadspolitik, civilsamhället och statliga aktörer i syfte att få fler i jobb, ska spridas till fler av stadens fokusområden.

Stadens jobbtorg är ett viktigt verktyg för att hjälpa personer till arbete eller studier. Jobbtorgen ska ge individuellt anpassat stöd och insatser för att fler ska få en långsiktig egen försörjning. För att möta den höga arbetslösheten ska jobbtorgens verksamhet förstärkas och utvecklas i syfte att intensifiera insatserna och snabbare hjälpa fler stockholmare till arbete. Jobbtorg Stockholms enhet för funktionsnedsättning och psykisk ohälsa ska ges mer resurser för att personer inom LSS och socialpsykiatri ska ges bättre förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden. Parallellt ska insatserna som ges av jobbtorg Stockholm till personer inom socialpsykiatri och för de som tillhör LSS personkrets 1 och 2 fortsätta stärkas. Jobbtorgens arbete med hållbarhet och gröna jobb ska ske systematiskt. Aspiranter ska tas emot så snabbt som möjligt. Nämnden ska aktivt arbeta för att tiden från inskrivning vid jobbtorgen till inträde på arbetsmarknaden ska minska, och det uppsökande arbetet ska i ökad utsträckning nå personer i särskilt prioriterade grupper. Nämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna få fler personer med försörjningsstöd hänvisade till jobbtorgen.

Insatserna ska ges som alternativ till sysselsättning och daglig verksamhet eller som stöd i övergången från dessa insatser till den ordinarie arbetsmarknaden. Även insatser för att underlätta arbete eller studier för unga som varken arbetar eller studerar och för

kvinnor med en svag ställning på arbetsmarknaden ska fortsatt ges i form av särskilt individanpassad stödinsats.

Feriejobben ger stadens unga ett första möte med arbetslivet och fungerar som en språngbräda vidare in på arbetsmarknaden. Stadens feriejobb är uppskattat av Stockholms unga och efterfrågan är hög. Stadens feriejobb ska hålla hög kvalitet och ständigt utvecklas. För att så ska bli fallet ska handledarskapet ges goda förutsättningar. Årsmålet för antalet feriejobb ska öka. I tillhandahållandet av arbetsplatser för feriejobben ska en jämn fördelning mellan stadens nämnder och styrelser gälla. För att detta ska bli verklighet ska ett beting för tillhandahållande av arbetsplatser för feriearbeten arbetas fram. Betinget ska utgå från verksamhetens förutsättningar att bidra till det stadsgemensamma målet. Feriejobben ska erbjudas under såväl sommarlov som höst- och sportlov. Handläggningsprocessen ska effektiviseras genom införandet av automatiserad matchning och digital signering.

Arbetsmarknadsnämnden samordnar och leder arbetet med feriejobb. Nämnden ska också stärka samverkan med stadens övriga nämnder, styrelser och civilsamhället för att kunna tillhandahålla platser för feriejobb av hög kvalitet. De erfarenheter som pilotprojekt om feriejobb för unga i åldersgruppen 14–15 år har gett ska tas tillvara inom ramen för nämndens fortsatta arbete. I det arbetet ska ett stärkt handledarskap särskilt beaktas. Feriejobben är också en möjlighet för unga att lära känna sin stad bättre och visa upp Stockholms stad som en framtida arbetsgivare. Det är av central betydelse att kompetensförsörjningen till stadens välfärdsverksamheter uppmärksammas och aktivt främjas på flera sätt. Med målet att fler av Stockholms unga ska få en tidig arbetslivsintroduktion är det av stor vikt att fler medarbetare inom staden tar sig an uppdraget som handledare till feriejobbarna på arbetsplatserna. Arbetsmarknadsnämnden och kommunstyrelsen ska se över en modell som främjar fler handledare till feriejobben.

Nämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, för att minska segregationen, verka för att ungdomar får feriejobb i andra stadsdelsnämndsområden än där de bor. Dessutom ska fler ungdomar i stadens fokusområden samt Hässelby-Vällingby erbjudas feriejobb. Fler feriejobb inom integrations- och klimatområdet ska erbjudas och samverkan med externa aktörer ska främjas. Efter ett avslutat feriejobb ska ungdomen erbjudas stöd för CV-skrivning på stadens jobbtorg.

Ungdomsarbetslösheten ska minska genom tidiga och anpassade insatser och arbetet med en 90-dagarsgaranti för arbete, studier eller praktik ska fortsätta. Arbetsmarknadsnämnden ska särskilt prioritera att arbeta aktivt och uppsökande för att unga i åldrarna 16-19 år som varken arbetar eller studerar återgår till gymnasiestudier eller annan sysselsättning. Samarbetet mellan arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden som syftar till att i ett tidigt skede fånga upp unga som riskerar att hoppa av gymnasiet, ska utvecklas. Parallella insatser ska fortsatt kunna erbjudas inom ramen för samarbetet. Syftet är att tidigt kunna erbjuda lämpligt stöd, för att eleven ska kunna slutföra utbildningen. I det arbetet ska även samverkan med fristående skolor fortsatt stärkas. Staden ska arbeta för att en ökad andel av de unga vuxna som idag varken studerar eller arbetar ska slutföra sin gymnasieexamen. Även vuxenutbildning och folkhögskolor är viktiga verktyg för att ge fler unga möjligheter att komma in på arbetsmarknaden.

Arbetet med övergången för den enskilde från gymnasieskola och anpassad gymnasieskola och ut i arbete eller vidare studier ska fortsätta utvecklas. Stödet till unga i kontakten med psykiatri samt unga inom psykiatri med behov av stöd kring arbete och studier ska stärkas. Ingen ung ska falla mellan stolarna och ur samhällets händer.

Även arbetet med KAA-målgruppen ska stärkas. Ett särskilt fokus på det aktivt uppsökande arbetet ska fortsatt göras inom ramen för fokusområdena samt Hässelby-Vällingby.

Arbetsmarknadsnämnden ska fortsatt utveckla det aktiva och uppsökande arbetet för att unga i åldrarna 20-29 utan sysselsättning ska återgå till studier eller annan sysselsättning. Ett särskilt fokus ska, i möjligaste mån, ligga på att kombinera arbetsmarknadsinsatser med studier eller studiemotiverade moment. Arbetet ska framförallt stärkas i stadens utpekade fokusområden. I det arbetet ska samverkan med näringslivet särskilt stärkas.

Tillgång till körkort stärker i många fall en arbetsmarknadsetablering, framförallt för unga vuxna. Möjligheten att erbjuda körkortsteori och körövning genom simulationsträning på Jobbtorg ska införas. Inom ramen för Komvux ska det också prövas möjligheten att erbjuda körkortsteori för att minska avståndet till arbetsmarknaden.

För att ytterligare pressa tillbaka ungdomsarbetslösheten ska fler ungdomsanställningar erbjudas. Utredning om en kompetensverkstad som jobbar uppsökande mot unga ska tas fram, med särskilt fokus på fokusområdena i söderort. Insatser för ungdomar som nås genom stadsdelsnämndernas sociala insatsgrupper ska fortsätta och Jobbtorgen ska särskilt stötta unga och unga vuxna som befinner sig i riskzon för kriminalitet. Till unga med tidigare kriminell bakgrund eller i social utsatthet erbjuder nämnden riktade Stockholmsjobb i form av arbetslagsanställningar och introjobb, vilket är insatser som är särskilt viktiga för att främja en god integrering i samhället. Fler unga ska erbjudas mentorskap och fler yrkesverksamma vuxna ska involveras som inspiratörer för studiemotiverande insatser för unga. För personer, oavsett ålder, som vill bryta en kriminell livsstil eller har en tidigare kriminell livsstil är behovet av arbetslivsinriktat stöd stort. Därför ska nämndens arbetslivsinriktade insatser fortsatt prioriteras och utvecklas. Nämnden ska utreda förutsättningarna för en verksamhet motsvarande Lundaverkstad i Järva i söderort med särskilt fokus på att stärka övergången till yrkesutbildningar.

Stockholmsjobben är en beprövad och effektiv insats för att få de som står långt ifrån arbetsmarknaden att komma i arbete. Antalet Stockholmsjobb ska fortsatt vara på en hög nivå och Stockholmsjobben ska spridas till fler verksamheter. Anställningarna ska, i möjligaste mån, gå att kombinera med studier vilket är särskilt viktigt för unga utan gymnasiebehörighet samt för nyanlända och personer i behov av språkstödande insatser. I takt med att jämställdhetsperspektivet integreras i nämndens arbete ska arbetsmarknadsinsatserna fördelas mer jämställt. Det uppsökande arbetet för nyanlända som står utanför arbetsmarknaden ska fortsätta utvecklas, med särskilt fokus på kvinnor. Arbetet med stadsdelsmammor och stadsdelssystrar ska fortsätta utvecklas, däribland möjligheten att få en anställningsperiod på två år för att stärka arbetsmarknadsetableringen. Stöd och vägledning till kvinnor som står långt ifrån egen försörjning ska stärkas genom det uppsökande arbetet. Efter periodsavslut för projektet Kvinnors etablering ska arbetssättet implementeras i ordinarie verksamhet. Det uppsökande arbetet gentemot målgruppen ska, bland annat, verka studiemotiverande. Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för Stockholmsjobben och ska tillsammans med stadens andra nämnder och bolag säkerställa att alla stadens verksamheter bidrar till att tillhandahålla arbetsplatser. Arbetsmarknadsinsatsen ska, i möjligaste mån, fortsatt ha fokus på utbildningscertifikat för att stärka förutsättningarna för målgruppen att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden. Det framgångsrika arbetet med Järvavårdar ska fortsätta och nämnden ska utreda och implementera en liknande verksamhet i Skärholmen.

När staden övertar en större andel av parkskötseln i egen regi ska arbetsmarknadsnämnden samverka med berörda nämnder för att tillskapa arbetsmarknadsinsatser i egen regi.

Integrationspakten ska stärkas och ha ett tydligt fokus på jobbskapande genom dialog med näringslivet och den idéburna sektorn. En god dialog och gott samarbete möjliggör också långsiktiga partnerskap och samverkan om exempelvis gemensamma åtaganden som jobbgarantier. Det är särskilt viktigt för att möta arbetsmarknadens och branschens behov. Inom ramen för Integrationspakten ska ett särskilt fokus på det lokala näringslivet och civilsamhället beaktas, framförallt inom ramen för fokusområdena. Integrationspakten ska fortsätta för att utveckla företagens möjligheter att bidra till socialt hållbar utveckling och integration. Samverkan med berörda nämnder och bolag syftar även till hållbar tillväxt och företagande. Nämnden ska delta i stadens näringslivsarbete som leds och samordnas av kommunstyrelsen. Tillsammans med näringslivet ska nämnden arbeta för att höja attraktiviteten i de yrkesutbildningar som erbjuds och efterfrågas. Arbetsmarknadsnämnden ska stötta Stockholm Business Region i arbetet med att öka stadens attraktionskraft gentemot internationella och nationella talanger samt stärka stadens arbete med mottagande av dem och deras familjer. Arbetsmarknadsnämnden ska samverka med näringslivet samt delta i stadens övergripande arbete kring att skapa ett gott företagsklimat i Stockholm. Arbetslivets närvaro i skolan behöver fortsatt stärkas. I samarbete med relevanta aktörer ska kunskap spridas och vägledning ges till att starta företag för nämndens målgrupper med prioritering av stöd till entreprenörskap bland kvinnor och utrikesfödda. Arbetslösheten ska pressas tillbaka, fler ska komma i jobb och nämnden ska möta utmaningarna med matchningsproblematiken på arbetsmarknaden. Arbetet ska intensifieras genom att skala upp jobbparterskap och snabbspår i samarbete med Stockholm Business Region.

Nämnden ska genom Entreprenör Stockholm främja och stödja nyföretagande och entreprenörskap inom grön omställning, bristyrken och socialt företagande. Verksamheten ska fortsätta utvecklas med fokus på att kontinuerligt utveckla nya insatser och finansiera satsningar genom EU-finansiering. Möjlighet att bredda nyföretagande till fler branscher och målgrupper ska fortsätta utredas. Nämnden ska även i samverkan med akademi, andra utbildningsaktörer, berörda myndigheter och växande branscher möta stockholmarna i behov av omställning och erbjuda snabbspår till jobb.

Nämnden ska bistå kommunstyrelsen i det strategiska arbetet med kompetensförsörjning kopplat till arbetsmarknadens förutsättningar och långsiktiga behov samt en långsiktig kompetensförsörjning i stadens verksamheter. Befintliga forum mellan staden och näringslivet ska, i samverkan med utbildningsnämnden användas för att tillgodose näringslivets behov av kompetens.

Vuxenutbildningen är ett viktigt verktyg för att förbättra matchningen på arbetsmarknaden, motverka den ökade arbetslösheten och säkra kompetensförsörjningen. Samverkan med utbildningsnämnden, andra berörda nämnder och näringslivet kring utformning av relevanta utbildningar och arbetsmarknadsinsatser för att tillgodose arbetsmarknadens behov av rätt kompetens, inklusive fler yrkesutbildningar i lärlingsform, ska fortsätta utvecklas. Nämnden ska särskilt beakta den efterfrågan på yrkeskompetens som klimatomställningen kommer innebära och samverka med branschorganisationer kring klimat och hållbarhet.

Bristyrkesutbildningens målsättning är att få fler sökande och öka matchningen på arbetsmarknaden. Nämnden ska i samverkan med Arbetsförmedlingen fortsätta utveckla arbetet med jobbspår inom bristyrken för att kunna rusta arbetssökande med

de kompetenser som arbetsgivare efterfrågar. Jobbspår som främjar jämställdhet ska särskilt uppmuntras. Arbetet med att erbjuda språkkurser i svenska till medarbetare inom stadens förskolor samt inom vård- och omsorg ska fortsätta och utvecklas. Yrkesutbildningen för invandrare med integrerad språkutveckling ska stärkas och verka för att bryta könssegregationen på arbetsmarknaden. Information om arbetsvillkor på arbetsmarknaden ska ges på yrkesutbildningar i samarbete med fackliga- och arbetsgivarorganisationer. Staden ska motverka svartarbete och att oseriösa arbetsgivare utnyttjar arbetstagare.

En högre andel vuxenutbildning i egen regi säkerställer kvaliteten och ett branschnära samarbete. Vuxenutbildningens finansieringsmodell ska utredas med syfte att bättre tillgodose behoven inom verksamheten. Utbudet av vuxenutbildning ska, i nära dialog med näringslivet, snabbt anpassas efter efterfrågan och i linje med arbetsmarknadens nuvarande och framtida behov. Fler stockholmare ska erbjudas möjligheten att arbeta med samhällsviktiga yrken. Vuxenutbildningen ska planeras med hänsyn till geografisk placering och tillgänglighet för alla stockholmare. Stödteamen på stadens komvuxskolor som särskilt jobbar med elevnära stöd ska fortsätta stärkas. Arbetsmarknadsnämnden ska fortsatt förbereda för att överta lokalvården på Komvux Södermalm i egen regi. Vuxenutbildningen ska fortsätta arbeta uppsökande utifrån arbetssättet ”Fler till studier” för att nå grupper som idag står långt ifrån arbetsmarknaden och är i behov av utbildning. ”Fler till studier” ska ha en god geografisk spridning och fortsätta spridas till fler av staden fokusområden. Vuxenutbildningens uppsökande arbete och lokala närvaro har fått ytterligare förstärkning kring upptagningsområdena Järva och Hässelby-Vällingby genom inrättandet av ett vuxenutbildningscentrum. Arbetsmarknadsnämnden ska genomföra en översyn över verksamhetens närvaro i fokusområdena i söderort med syfte att säkerställa en god lokal närvaro.

Arbetsmarknadsnämnden ska fortsätta att utveckla och anpassa befintliga utbildningar till grupper med kort utbildningsbakgrund och mindre studievana för att fler ska studera och klara sina studier. Det ska, i möjligaste mån, finnas goda möjligheter att kombinera språkstudier med arbete, praktik, yrkesutbildning eller teoretiska kurser inom vuxenutbildningen.

Vuxenutbildningen, och särskilt studie- och yrkesvägledningen, ska utvecklas så att elever väljer den undervisningsform som passar dem och leder till bättre möjlighet att genomföra kurserna. Ett viktigt utvecklingsområde för att möjliggöra detta är att modernisera ansökningsprocessen till vuxenutbildningen. Nämnden ska därmed upphandla ett nytt antagningssystem som möter stockholmarnas behov av individualiserad vägledning inför antagning till studier. Vidare ska kunskaper som möjliggör omställningen till en klimatpositiv stad integreras i utbildningsutbudet och i vägledning till studier.

Arbetsmarknadsnämnden ska arbeta med att aktivt kommunicera och inspirera till karriärmöjligheter inom den gröna omställningen som framtidsbransch och tillsammans med branscherna säkerställa att antalet sökande till yrkesutbildningar som efterfrågas av arbetsmarknaden ur ett omställningsperspektiv ökar. Samarbetet med länets kommuner och Region Stockholm kring vuxenutbildningen ska fortsätta utvecklas för att stockholmare ska kunna erbjudas ett bredare utbud av utbildningar.

Arbetsmarknadsnämnden ska prioritera insatser som skapar förutsättningar för nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden och i samhället. Staden ska bidra till en väg in för nyanlända och erbjuda insatser som särskilt syftar till att alla grupper av nyanlända snabbt etablerar sig på arbetsmarknaden, bostadsmarknaden, i samhället och

når egen försörjning. Arbetsmarknadsnämnden ska, i samarbete med socialnämnden, stadsdelsnämnderna, SHIS Bostäder, ansvariga myndigheter och civilsamhället, samordna stadens mottagande av nyanlända och vara pådrivande i arbetet för att förbättra och påskynda nyanländas etablering och inkludering i samhället. Det innefattar samordningsansvar för stadens samhällsvägledning till nyanlända som i större utsträckning ska kunna erbjudas vid stadens boenden.

Nämnden ansvarar för att samordna och utveckla stadens samlade insatser för förstärkt integration, och i det arbetet ska även barnperspektivet beaktas. Vidare bidrar nämnden i arbetet med god etablering för ensamkommande unga genom studie- och jobbinriktade insatser. Genom Welcome House, och i samverkan med stadsdelsnämnderna, socialnämnden och idrottsnämnden, ska ett tidigt, förebyggande och sammanhållet stöd och insatser ges i syfte att öka nyanländas etablering på arbetsmarknaden och i samhället. Stödet ska även innefatta samverkan med nationella myndigheter för ett bättre mottagande och erbjuda sfi-undervisning med hög kvalitet och tydlig koppling till arbetsmarknaden.

Samhällsorienteringen för stadens nyanlända ska utvecklas och kompletteras genom ökad samverkan med ideella organisationer och företag, samt med socialtjänst och relevanta statliga myndigheter, med syftet att alla nyanlända ska delta i samhällsorientering. SHIS Bostäders bo-skola för nyanlända ska utvecklas och arbetet ska intensifieras så att fler kommer till ett eget boende och att ett mer praktiskt inriktat stöd erbjuds i anslutning till stadens boende för nyanlända.

Nyanländas möjligheter att validera tidigare utbildning ska inom stadens vuxenutbildningar stärkas och möjligheten till validering av informell kompetens med berörda myndigheter och regionala aktörer ska utvecklas. Nämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna stärka arbetet för att nå fler nyanlända som inte ingår i etableringsprogrammet.

Arbetsmarknadsnämnden ska fortsätta stärka kopplingen till arbetsmarknaden inom sfi. Det ska, i möjligaste mån, bli lättare att kombinera sfi med ett arbete. För att nå fler kvinnor ska möjligheten för nyanlända att studera sfi under föräldraledigheten fortsätta stärkas och kompletteras med integrations- och arbetsfrämjande insatser. För att främja jämställdhet ska staden erbjuda insatser riktade mot nyanlända kvinnor inom olika branscher och inte enbart inom de traditionellt kvinnodominerade. Aktivitet i föreningslivet ska uppmuntras och brobyggarverksamheten för romsk inkludering ska utvecklas. Arbetsmarknadsnämnden ska i samverkan med kommunstyrelsen utveckla ett systematiskt arbetssätt för att förvalta det arv som tilldelats för arbetet med romers rätt till utbildning och integrering i samhället. Syftet är att skapa ett hållbart arbetssätt som stärker romers delaktighet i samhälls- och arbetslivet fram till 2030.

Sfi och svenska som andraspråk ska fortsätta erbjudas för personer som flytt från Ukraina och omfattas av massflyktsdirektivet. För att fler ukrainska flyktingar, inom målgruppen, ska få möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden ska nämnden se till att målgruppen ges möjlighet att ta del av all vuxenutbildning samt att staten ger tillräcklig finansiering till kommunerna för detta. För att ytterligare stötta målgruppen ska lärdomar dras av ESF-projektet Care for Ukrainian Refugees och nämnden ska fortsatt undersöka vad som kan implementeras i löpande verksamhet.

För gruppen ensamkommande unga och andra i särskilt behov av studiestöd och vägledning ska detta erbjudas som ett stöd i övergången mellan skola och jobb eller vidare studier. Utvecklingen av anpassade insatser för språkstöd i samband med feriejobb för nyanlända ungdomar ska fortsätta. Nämnden ska fortsatt erbjuda

stödinsatser som vägledning och planering till ensamkommande unga i övergången mellan skola och jobb eller vidare studier.

Nämnden ska stärka möjligheterna, och vara pådrivande i arbetet, för att fler personer med funktionsnedsättningar anställs i stadens verksamheter. Stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och anpassad gymnasieskola ska stärkas, bland annat genom arbetssättet Lärkedjan och genom utökad samverkan med utbildningsnämnden. I samråd med berörda nämnder ska arbetet med att främja den psykiska hälsan hos barn och unga genom fysisk aktivitet utvecklas.

Arbetsmarknadsnämnden ska genom Jobbtorg Stockholm stödja nämnder i att identifiera arbetsuppgifter och hitta arbetsplatser för personer i det arbetsmarknadspolitiska programmet offentligt skyddad anställning (OSA). Huvudansvar för OSA ligger hos stadsdelsnämnderna och socialnämnden. Under året ska staden verka för att hitta placeringar hos ideella föreningar för att öka antalet arbetsplatser för OSA, samt placeringar i stadens verksamheter. För att synliggöra nya roller hos arbetsgivare som bättre möter upp där aspiranterna befinner sig ska arbetsmarknadsnämnden fortsatt prioritera arbetet med arbetsdifferentiering och verka för att fler nämnder och styrelser genomför arbetsdifferentieringsanalyser inom deras verksamheter. Staden ska även verka för att sprida arbetssättet med arbetsdifferentiering utanför stadens egna arbetsplatser genom nära samarbete med näringslivet och genom ett särskilt fokus på klimatomställningen.

Arbetet med att tillgängliggöra arbetsplatser genom sociala krav i stadens upphandlingar ska fortsätta, bland annat genom att följa upp, analysera och sammanställa hur nämndernas och bolagens upphandlingar bidrar till ökad sysselsättning för personer som står utanför arbetsmarknaden. Socialt hållbart företagande ska främjas och arbetsmarknadsnämnden ska erbjuda stöd till stadens nämnder och bolag för hur de i sina verksamheter kan främja arbetsintegrerade sociala företag. De företag och organisationer som arbetsmarknadsnämnden ingår ett partnerskap med ska ha arbetsrättsliga kontraktsvillkor i nivå med svenska kollektivavtal.

Kompetensförsörjningen till stadens egna verksamheter, med tonvikt på välfärdsverksamheterna, ska vara prioriterad. Stadens vuxenutbildning ska erbjuda möjligheter för fler av stadens medarbetare att bli behöriga inom sina yrken. Nämnden ska även utveckla arbetet med att erbjuda lämpliga vidareutbildningar till medarbetare i staden, i syfte att öka andelen utbildad personal inom exempelvis förskolan och äldreomsorgen.

I samverkan med kommunstyrelsen ska vuxenutbildningen utvecklas som strategisk aktör och säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning i hela Stockholm. Nämnden ska med utgångspunkt i förskolenämndens och äldre- och våldshälsanämndens planer och stadsdelsnämndernas behov arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom förskolan och äldreomsorgen med särskilt fokus på språkkompetens hos medarbetarna. Arbetsmarknadsnämnden ska även utöka möjligheten för utbildningar i yrkessvenska för förskolepersonal.

Arbetet med kombinationsutbildningar, där sfi kombineras med yrkesutbildning, ska, i möjligaste mån, fortsätta utvecklas och styrningen av yrkesutbildningarna behöver stärkas för att förbättra matchningen på arbetsmarknaden. Staden ska, i möjligaste mån, fortsätta erbjuda ett brett utbud av kombinationsutbildningar.

Arbetsmarknadsnämnden ska stärka sitt arbete mot välfärdsbrott. Kunskap om hur nämndens verksamheter kan drabbas ska tas fram och spridas. Fler och djupare uppföljningar ska ske inom berörda verksamhetsområden. Arbetet ska ske riskbaserat och vid behov i nära dialog med andra nämnder och bolag samt externa myndigheter.

Stadens verksamhets- och avtalsuppföljning inom vuxenutbildningen ska fortsatt stärkas i syfte att säkerställa att alla studerande får en utbildning av hög kvalitet. Nämnden ska bistå utbildningsnämnden i arbetet med att utveckla samverkan med externa aktörer så som näringsliv, civilsamhälle, universitet och högskolor för att stärka sambandet mellan praktik och forskning.

Arbetsmarknadsnämnden ska tillsammans med andra berörda nämnder och bolag bidra i stadsdelsnämndernas och polisens arbete med att ta fram lokala lägesbilder, orsaksanalyser och åtgärder i arbetet med de lokala samverkansöverenskommelserna med polisen. Nämnden ska i samverkan med berörda nämnder och bolag utveckla och genomföra insatser för att förebygga våldsbejakande extremism, inbegripet skolattacker och ensamagerande våldsverkare. Särskilt fokus ska läggas på att höja kompetensen hos stadens medarbetare inom vuxenutbildning, arbetsmarknadsinsatser och övriga berörda verksamheter kring tidig upptäckt, tecken på radikaliserings och riskfaktorer kopplat till våldsbejakande extremism. Nämnden ska även säkerställa att utbildningsinsatser genomförs för att stärka beredskap och förmåga att hantera allvarliga händelser, inklusive skolattacker. Nämnden ska även delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap.

Arbetsmarknadsnämnden ska vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 1 *Avskaffa fattigdom* (tillsammans med socialnämnden), 4 *God utbildning för alla* (tillsammans med utbildningsnämnden och förskolenämnden), 8 *Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt* (tillsammans med kommunstyrelsen).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetsmarknadsnämnden ska genomföra en översyn över verksamhetens närvaro i fokusområdena i söderort med syfte att säkerställa en god lokal närvaro (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med berörda stadsdelsnämnder tillskapa fler arbetsmarknadsinsatser i takt med att staden övertar en större andel parkskötsel i egen regi (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda förutsättningarna att erbjuda stadens ungdomar feriejobb hos privata aktörer (3.2)	2026-01-01	2026-06-30
Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med berörda stadsdelsnämnder utreda förutsättningarna för en kompetensverkstad i något av fokusområdena i söderort (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen se över en modell som främjar fler handledare till feriejobben (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen se över och inrätta en modell för tydligare fördelning av tillhandahållande av feriejobb mellan stadens bolag och nämnder (3.2)	2026-01-01	2026-04-30
Arbetsmarknadsnämnden ska utreda förutsättningarna att etablera motsvarande Lundaverkstad i Järva till söderort med särskilt fokus på att stärka övergången till yrkesutbildningar (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda finansieringsmodellen för stadens arbetsmarknadsinsatser riktade till personer med funktionsnedsättning (3.2)	2026-01-01	2026-04-30
Kommunstyrelsen ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden utreda finansieringsmodellen för stadens vuxenutbildning (3.2)	2026-01-01	2026-04-30

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Farsta stadsdelsnämnd ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, utbildningsnämnden, AB Familjebostäder samt andra berörda nämnder och bolag ta fram en gemensam långsiktig plan för utvecklingen av Mötesplats Fagersjö. Arbetet ska ske i dialog med boende och föreningsliv (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, utbildningsnämnden, Södermalms stadsdelsnämnd, SISAB och andra berörda nämnder och bolag i staden ta ett helhetsgrepp om utvecklingen av platsen kring Åsö gymnasium (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna implementera den plan för genomförande för att införa en enhetlig yrkestitulatur i förskolan som antagits av förskolenämnden (3.4)	2026-01-01	2026-12-31
Kulturnämnden ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden utreda förutsättningar, behov och former för att skapa tydliga vidareutbildningspaket för stadens fritidsledare och parklekspersonal i syfte att höja andelen personal med relevant utbildning (3.4)	2026-01-01	2026-12-31
Överförmyndarnämnden ska samverka med arbetsmarknadsnämnden i deras pågående arbete med hur rekryteringen av professionella ställföreträdare kan stärkas (3.4)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter	525 ton	500 ton	475 ton
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	Andel kursdeltagare inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning med godkänt betyg efter fullföljd kurs	81 %	82 %	82 %
	Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	1 000	1 000	1 000
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel kursdeltagare inom sfi med godkänt betyg efter fullföljd kurs	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andelen ungdomar som erbjuds jobb, utbildning, praktik eller förberedande insatser inom 90 dagar	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Avfallsnämnden

Nämndens uppgifter

Avfallsnämnden har verksamhetsansvaret för de uppgifter som enligt miljöbalken eller andra författningar åligger staden i fråga om avfallshantering.

Nämnden ansvarar för:

- upprättande av förslag till renhållningsordning
- upprättande av förslag till avfallsplan
- upprättande av förslag till taxor för hämtning, transport och behandling av avfall under kommunalt ansvar

Omfattningen av nämndens uppgifter är därmed reglerad i lag och författning. Utförandet av den faktiska avfallsverksamheten åligger Stockholms Stadshus AB:s dotterbolag Stockholm Vatten och Avfall AB. Verksamheten bedrivs inom dess dotterbolag Stockholm Avfall AB.

Nämndens ledamöter utgör genom personunion även styrelse för Stockholm Avfall AB. Budget för nämndens verksamhet upprättas därför inom Stockholm Avfall AB. Avfallsnämndens verksamhetsplanering upprättas genom nämnda personunion av styrelsen för Stockholm Avfall AB. Styrning av verksamheten sker därmed genom ägardirektiv till bolaget inom Stockholms Stadshus AB.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden ska säkerställa ett hållbart samhällsbyggande och skapa förutsättningar för att nå stadens bostadsmål om 140 000 bostäder till år 2035. Det ska ske genom en genomsnittlig byggtakt på 6 000 bostäder per år med tillhörande infrastruktur och samhällsservice. Nämnden ska utveckla och förvalta stadens markinnehav så att en hållbar utbyggnad av staden säkerställs.

Stockholm ska byggas attraktivt, hållbart och tätt och vara en levande och socialt hållbar stad. Alla stadsdelar ska utvecklas med en blandning av bostäder, arbetsplatser, handel, natur, kultur, idrottsytor, skolor och förskolor. Stadsutveckling som verktyg för en hållbar utveckling ska tas tillvara. Staden ska utvecklas i dialog med de boende för ökad attraktivitet och trygghet i hela Stockholm. Nämnden ska genom stadsutvecklingen verka för målet att Stockholm inte ska ha några särskilt utsatta eller utsatta områden.

Nämndens uppgifter

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- markförvaltning och exploatering av mark inom stadens gräns, både avseende projekt på stadens mark liksom utgöra projektägande nämnd vid privatmarksprojekt
- mark som staden äger utanför stadens gräns som ska exploateras eller avyttras
- frågor om förvärv, överlåtelse eller upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter
- genomförande av detaljplaner för gator, vägar, torg, parker och andra allmänna platser på stadens mark och på annan mark som nämnden förvaltar
- arbete som bidrar till en socialt och ekologiskt hållbar stad
- myndighetsutövning i hamnfrågor

Markförvaltningen genererar betydelsefulla intäkter för staden, varav huvuddelen utgörs av tomträttsintäkter.

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-2 566,5	-3 068,3	-3 145,9	-3 259,1
Drift och underhåll	-261,1	-365,9	-356,8	-326,7
Avskrivningar	-789,9	-993,5	-1 040,2	-1 118,1
Internräntor	-1 515,5	-1 708,9	-1 748,9	-1 814,3
Intäkter	3 484,3	3 711,7	3 835,2	3 991,7
Netto	917,8	643,4	689,3	732,6
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-5 465,0	-4 610,0	-4 525,0	-4 600,0
Inkomster	2 450,0	1 160,0	1 300,0	1 400,0
Netto	-3 015,0	-3 450,0	-3 225,0	-3 200,0
Försäljningsuppdrag	200,0	200,0	200,0	200,0

Det budgeterade överskottet för år 2026 minskar med 274,4 mnkr jämfört med år 2025. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration och konsulttjänster samt arbeta för en effektiv lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för år 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

För exploateringsnämnden införs ett beting om förbättrad lönsamhet i nämndens exploateringsprojekt om 50, 75, 100, 100 respektive 100 mnkr per år för perioden 2026–2030. Syftet är att genom ökad portföljstyrning och kostnadskontroll stärka lönsamheten och frigöra resurser för investeringar i stadens särskilt prioriterade ytterstadsområden.

Investeringsbudgeten för år 2026 ökar med 435,0 mnkr jämfört med år 2025. Nämnden ska ha ett fortsatt fokus på portföljstyrning, lönsamhet, kostnadsmedvetenhet och effektivitet samt på prioriteringar mellan och inom investeringsprojekt för att öka stadens egenfinansieringsgrad samtidigt som prioriterade investeringar genomförs. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3.

Investeringsbudgeten inkluderar ej aktiverbara utgifter för förädling av stadens mark genom detaljplanearbete om 20 mnkr.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stockholms stora markinnehav tillsammans med markpolitik är strategiska verktyg som ska används offensivt för att bygga en mer jämlik stad där segregationen minskar. Exploateringsnämnden ska sträva efter att minska sociala klyftor och att bryta den geografiska segregationen genom att använda stadsutveckling som verktyg för att nå social sammanhållning. Befintliga och kommande stadsutvecklingsprojekt ska utgå från en analys av befintlig situation avseende upplåtelseform, bostadstyper, prisbilder och rum per lägenhet så att bostadsbyggandet främjar en allsidig sammansättning av invånare med olika förutsättningar och ekonomi.

Arbetet med översiktsplanens fokusområden ska prioriteras och arbetet med att utveckla de strategiska sambanden som pekas ut i översiktsplanen stärkas. Nämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder organisera, delta i samordningen av och driva arbetet med översiktsplanens fokusområden avseende stadsutvecklingen, med målsättningarna om en sammanhållen stad. Stadsutveckling och prioriteringar av investeringar ska i större utsträckning utgå ifrån stadsdelsnämndernas analyser av lokala utvecklingsbehov och bidra till social och ekologisk hållbarhet.

I stadens fokusområden genomförs sammanhängande satsningar för utvecklingen av stadsdelarna med utgångspunkt i översiktsplanen. Exploateringsnämnden har en avgörande roll i arbetet. Nämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och berörda stadsdelsnämnder fortsätta att utveckla fokusområdena, där sociala och ekologiska hållbarhetsaspekter väger tungt. Nämnden ska möjliggöra att marknadens aktörer ges långsiktiga förutsättningar att bidra till utvecklingen och

säkerställa fortsatt hög genomförandekraft i pågående stadsutvecklingsprojekt. En större variation i bostadsutbudet med ett särskilt fokus på fler bostäder med fler rum är prioriterat. Särskilt fokus ska läggas på att identifiera projekt som kan komma igång i närtid och bidra till områdets förutsättningar och behov på längre sikt, exempelvis genom radhusprojekt som närboende har råd att efterfråga. Under året ska exploateringsnämnden i samarbete med stadsbyggnadsnämnden leda arbetet med att ta fram en plan för förtätning genom stadsradhus. Inom ramen för detta arbete ska ett konceptradhus som lämpar sig för kompletteringsbebyggelse i staden tas fram, med särskilt fokus på rimlig prissättning och överkomliga hyror. Detta ska ske i samarbete med stadens projektutvecklingsbolag och/eller allmännyttan. Näringslivsutveckling och arbetsplatser ska ha en central plats i planeringen. En satsning på en socialt hållbar stadsutveckling mellan Rinkeby och Bromsten ska prioriteras.

Tillsammans med berörda nämnder och bolag ska ett omtag göras av stadsutvecklingen i Husby och Tensta centrum. Arbetet med södra Järva ska stödja en positiv utveckling i Rinkeby, och inkludera utveckling av Knutby bollplan till en modern och attraktiv idrottsanläggning. På sikt ska Hjulsta utvecklas med kopplingar till närliggande stadsdelar. Vidare ska planering längs Spånga kyrkväg och kring Krällingebrand prioriteras. De höga naturvärdena i Järva utgör en stor attraktionskraft och natur- och grönområden ska tillgängliggöras för fler. Stadsutvecklingen ska integreras med grönska och bidra till ökad livskvalitet, med stärkt ekologisk infrastruktur och resiliens mot värmeböljor och översvämningar.

Nämnden ska i arbetet med Fokus Skärholmen prioritera genomförbarhet för de olika projekten och arbeta med en långsiktig utbyggnadsstrategi. Centrumnära utveckling eller annan utveckling som på annat sätt ger stor effekt för området ska prioriteras.

Området mellan Farsta strand, Högdalen och Rågsved ska utvecklas och därigenom bidra till Fagersjöns utveckling. Avsikten är att minska segregation och social utsatthet genom att stärka sambanden mellan områdena, stärka serviceutbudet, bredda bostadsutbudet, säkra och tillgängliggöra naturvärden samt skapa bättre förutsättningar för gång, cykel och kollektivtrafik. Som ett viktigt inslag för att minska barriäreffekter ska bostadsbyggande i Magelungens strand påskyndas.

Fokus Hagsätra-Rågsved omfattar två av tretton stadsdelar inom stadsdelsområdet Enskede-Årsta-Vantör. Lokala behov som stadsutveckling kan bidra till har identifierats som vägledande för utvecklingen. I stadsdelsområdet finns fler platser som behöver inkluderas i ett samlat utvecklingsarbete.

Nämnden ska i kommunikationen kring stadens stadsutveckling lägga särskild vikt vid översiktsplanens fokusområden. I arbetet med fokusområdena är löpande dialog och kommunikation viktig för den lokala förankringen, tillit och förtroende för staden och för att möjliggöra inflytande för fler invånare.

Exploateringsnämnden ska kontinuerligt arbeta med uppföljning av social hållbarhet och integrera det i nämndens verksamhetsplan för att säkerställa önskat resultat. Arbetet med översiktsplanens fokusområden ska inkludera lärdomar kring arbetet med social hållbarhet som utvärderingskriterium. Nämnden ska i samarbete med berörda nämnder analysera pågående projekt i översiktsplanens fokusområden och strategiska samband för att säkerställa att bostadsbyggandet bidrar till socialt värdeskapande.

Arbets sättet med socialt värdeskapande analyser (SVA) ska tillämpas i alla projekt och i alla skeden av stadsbyggnadsprocessen. Nämnden ska utveckla uppföljningen av SVA, bland annat genom att det integreras i nämndens uppföljningsportal och övriga

befintliga rutiner inom nämnden. Arbetet ska utvecklas genom att integrera nämndens uppdrag att minska sociala klyftor och bryta den rumsliga segregationen, samt vara i linje med kommunstyrelsens arbete för en sammanhållen stad.

För att skapa ett attraktivt och tryggt Stockholm ska nämnden arbeta för att staden säkerställer goda möjligheter för samhällsservice, olika boendetyper, arbetsplatser, näringsliv, föreningsliv, idrott, kultur och rekreation i alla delar av staden.

Nämnden ska delta i arbetet med att levandegöra stadens kajer och vattennära platser. I nya utvecklingsområden ska det planeras för badplatser. Stadens kajer ska i ökad utsträckning göras tillgängliga för stockholmarna och besökare genom bland annat museer, restauranger och uteserveringar och evenemang och tillvaratas som viktiga rekreatiomsområden. Nämnden ska underlätta för etablering av bastuanläggningar, i samverkan med trafiknämnden. Kajerna vid Hammarby Sjöstad och Saltsjökvärn ska på sikt byggas ihop till ett sammanhängande stråk samt kompletteras med kopplingar till Danviksbron. Vidare ska nämnden göra ansträngningar för att illegala båtetableringar avlägsnas.

Skolor och idrottsanläggningar ska lokaliseras för att bli viktiga målpunkter och främja social hållbarhet. Vid nyproduktion ska friliggande förskolebyggnader prioriteras före placering i bottenplan på flerbostadshus utifrån stadens lekvärdesriktlinjer. Nämnden ska i samråd med berörda nämnder och bolag utveckla metoder och arbetssätt för att i tidiga skeden främja god utomhusmiljö, kvalitet och tillräckliga yttorlekar vid förskolor och skolor, för att uppnå höga värden för pedagogik, vistelse och lek samt grönska i utemiljön. Skolans och förskolans utemiljöer ska ses som en del av det pedagogiska rummet. I projekt där friytan riskerar att bli låg ska nämnden i samråd med stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden och SISAB särskilt analysera effektiva åtgärder för att uppnå god utemiljö utifrån stadens lekvärdesriktlinjer. Nämnden ska arbeta för god utemiljö samt möjligheter till god tillgänglighet för utevistelse vid särskilda boenden. Tillräckligt stora ytor i markanvisningar för samhällsservice ska säkerställas.

Kulturperspektiven ska vara en integrerad del i stadsutvecklingen, där kulturlivet görs mer tillgängligt i det offentliga rummet. Nämnden ska tillsammans med berörda nämnder fortsätta arbetet med att etablera en permanent kulturpark i Snösätra. Arbetet med att uppföra tillfälliga idrottsytor ska fortsätta tillsammans med fastighetsnämnden, idrottsnämnden och stadsbyggnadsnämnden.

Stadsutvecklingen ska ske med dialog och förankring och drivas med hög grad av demokratiskt inflytande och transparens. I stadsutvecklingsprojekt med stor påverkan på lokalinvånares miljöer är det särskilt viktigt att invånare hålls välinformerade. Medborgardialoger ska vidareutvecklas och genom innovativa lösningar och arbetssätt göras mer inkluderande och tillgängliga. Utvecklade medborgardialoger och deltagande i stadens arbete med platssamverkan ska bidra till ökad kunskap om lokala behov och förutsättningar och effektivare processer.

Genom samverkan med socialnämndens EU-teams uppsökande arbete och i samråd med polisen ska nämnden arbeta för att förebygga uppkomsten av olagliga boplatser.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB förbättra stadens "en väg in" för bastuförfrågningar, besluta om stadsövergripande riktlinjer samt förutreda och peka ut lämpliga platser för bastu. I det senare ska nämnden särskilt samråda med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna (1.5)	2026-01-01	2026-04-30

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Stockholm måste både minska sin miljö- och klimatpåverkan och anpassa staden till ett förändrat klimat. Staden ska planeras på ett sätt som möjliggör kortare och färre resor och klimatsmarta byggnader. Ny bebyggelse ska integreras med grönska och stadsplaneringen ska sträva efter att stärka den ekologiska infrastrukturen. Stadsmiljön ska utformas så att negativa effekter vid översvämningar och värmeböljor minskar. När nya områden och förtätningar planeras ska hållbart resande och hållbara transporter främjas. Genom att prioritera kapacitetsstarka trafikslag som gång, cykel och kollektivtrafik kan klimatpåverkan minskas, gaturummet bli mer inbjudande och jämlikheten i transportsystemet öka. För att uppnå stadens klimatmål behöver utsläppen från byggmaterial samt utsläppen som sker under byggprocessen minska.

Exploateringsnämnden ansvarar tillsammans med stadsbyggnadsnämnden för att leda omställningsområdet *Planera och utveckla staden cirkulärt och hållbart* i genomförandet av Klimathandlingsplan 2030.

Nämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden ligga i framkant av införandet av utökade klimatdeklarationer och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan. Nämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden utreda hur staden kan införa högre krav på gränsvärden för klimatbelastning från nyproduktion. Staden ska ligga i framkant och föregå nationella krav på gränsvärden vid nybyggnation. Det ska göras fler markanvisningar till byggprojekt med låg klimatpåverkan i syfte att medverka till teknikutveckling och innovation inom byggsektorn. Nämnden ska intensifiera arbetet med materialsubstitution, effektiva byggprocesser, transporter och arbetsmaskiner i syfte att minska klimatpåverkan. Materialanvändning med låg klimatpåverkan ska vara utgångspunkten i stadens bygg- och anläggningsprojekt. Nämnden ska arbeta med att minska klimatpåverkan genom att ställa klimatkrav i markanvisningar.

Nämnden ska arbeta för att behovet av parkeringsplatser vid nyproduktion ska minska, särskilt vid förtätning, för att främja hållbar mobilitet. Exploateringsnämnden ska tillsammans med berörda nämnder identifiera platser för stadsdelsvisa mobilitetshus med bilpooler, cykelparkeringar och andra delningstjänster. Möjligheten till parkeringsköp ska utökas för att ge byggaktörer ökad flexibilitet och sänkta kostnader. Befintlig parkering ska optimeras för mobilitetstjänster. Extern finansiering, exempelvis EU-medel, ska sökas som del i genomförandet.

Avfallsinsamlingen kan förbättras och effektiviseras genom att installera sopsugar i nya bostadsområden. Möjligheten ska prövas i varje nytt projekt. Nämnden ska fortsätta att samarbeta med Stockholm Vatten och Avfall AB för att identifiera platser för fastighetsnära insamling av förpackningar.

Nämnden ska arbeta enligt masshanteringsplanen för att säkerställa en mer cirkulär, resurseffektiv och miljömässigt hållbar hantering av de massor och täktmaterial som genereras i byggandet. Nämnden ska även ansvara för en funktion för koordinering och samordning av masshantering. Vidare ska nämnden arbeta för en ökad resurseffektivitet och cirkularitet i byggprocessen. Stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden

ska utreda hur nämndernas ordinarie arbete, bland annat med markanvisningar och start-PM, kan användas för att undvika rivning och istället stimulera att byggaktörer anpassar befintliga byggnader. Exploateringsnämnden ska även redovisa hur nämnden i samarbete med byggaktörer kan stärka arbetet med samt redovisa effekterna av ökad resurseffektivitet och cirkularitet i byggprocesser.

Exploateringsnämnden samordnar tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden det strategiska arbetet med förorenade områden. Nämnden innehar huvudmannaskapet för att söka externa medel för åtgärder. Samverkan ska ske med berörda nämnder och hänsyn tas till lokala behov. Nämnden ska också inrätta en stödfunktion för förorenad mark och sediment som stöttar stadsdelsnämnder, facknämnder och bolag i hur de ska gå tillväga när de stöter på förorenad mark, såväl stadens mark som mark som ägs av annan part.

Nämnden ska främja en klimatsmart, resilient och resurseffektiv stadsutveckling samt öka kunskapen om och beakta effekter av ett förändrat klimat i planeringen. Nämnden ska undersöka möjligheterna till kostnadseffektiva åtgärder för att förebygga översvämningsrisker utanför detaljplaneområdet som kommer både tillkommande och befintlig bebyggelse till del. Stadens åtgärdsplaner för skyfall utgör ett strategiskt underlag i detta arbete och arbetet ska ske i dialog med trafiknämnden.

Nämnden ska, vid utformandet av skyfallsanläggningar under mark i samband med stadsutvecklingsprojekt, samverka med trafiknämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB med hänsyn till anläggningarnas drift och funktion.

Arbetet med livscykelanalyser och miljö- och klimatkrav ska fortsätta. Nämnden ska fasa ut fossila bränslen i upphandlingar av transporter, entreprenader och arbetsmaskiner till år 2030 och säkerställa avtalsvillkor som möjliggör uppföljning. Införandet av fossilfria byggarbetsplatser ska fortsätta. Inför varje upphandling ska möjligheten att skärpa miljökraven övervägas. I nya upphandlingar ska utgångspunkten vara eldrivna entreprenadverktyg och maskiner.

Nämnden ska i samverkan med berörda nämnder verka för en stärkt biologisk mångfald i hela staden med sammanhängande grönstruktur och fungerande spridningsfunktioner. För att möjliggöra stadsutveckling samtidigt som viktiga ekologiska värden stärks ska nämnden vidareutveckla och tillämpa den ekologiska kompensationen som verktyg och metod. Eventuellt ianspråktagande i grönområden ska alltid kompenseras i närområdet med ekologiska värden och funktioner av minst motsvarande nivå, och planeras i nära samarbete med den nämnd som kommer att ansvara för driften. Ekologisk kompensation ska både ske inom enskilda projekt men även till viss del ses som ett helhetsarbete som syftar till att de ekologiska värdena och den biologiska mångfalden i staden som helhet blir starkare än innan exploatering.

Att bevara stadens befintliga kolsänkor och kolförråd är en insats som kan bidra med olika miljönyttor såsom ökad biologisk mångfald och klimatanpassning samt till stadens klimatarbete. Kunskap om kolförråd och kolinlagring ska öka och metoder för att hantera denna information ska därför utvecklas och användas inom relevanta plan- och exploateringsprocesser, särskilt i de tidiga skedena.

Utgångspunkten för stadsplanering som initieras under mandatperioden är att mycket stor försiktighet ska råda med byggnation i ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO). Om ändock byggnation planeras i ESBO ska naturvärdesinventering alltid göras i tidiga skeden, exempelvis i samband med markanvisning. Det verktyg som tagits fram för att göra scenarioanalyser av eventuell påverkan på stadens blågröna

infrastruktur och habitatnätverk ska användas som stöd i tidiga skeden. Om byggnation ändå planeras i värdefulla grönområden ska naturvärdesinventering alltid göras i tidiga skeden, exempelvis i samband med markanvisning.

Arbetet med att ta fram en policy för skydd av naturområden fortsätter under ledning av kommunstyrelsen. Policyn ska utgöra grunden för hur staden arbetar med skydd av natur och vilka olika skyddsformer som kan vara lämpliga.

Exploateringsnämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och berörda stadsdelsnämnder ta fram och överlämna förslag på skötselplaner, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat i Ålstensskogen/Storskogen, Majroskogen och Kyrkhamn/Riddersvik, med beaktande av buffertzonen för kommande kraftvärmeverk, senast juni år 2026. Nämnden ska även tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Skarpnäcks stadsdelsnämnd arbeta för inrättandet av ett naturreservat i Bagarmosseskogen, med ambitionen att genomföra ett samråd första tertiet 2026.

Exploateringsnämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder även fortsätta att utreda förutsättningarna för att inrätta naturreservat i Fagersjöskogen. Fördjupade naturvärdesinventeringar ska genomföras av relevanta delar av Fagersjöskogen, Hökarängstoppen, Fagersjötoppen, Högdalstoppen och Högdalstriangeln. I samband med det ska visionsarbeten kring Rågsveds Allé och i Fagersjö fortsätta.

Staden arbetar med inrättandet av biotopskyddsområden, hittills under mandatperioden har fem inrättats, ytterligare fem ska inrättas senast juni 2026. Utgångspunkten för dessa är områden med störst behov av skydd.

Arbetet med naturreservat och biotopskyddsområden ska beakta genomförandet av bostadsmål och planerad viktig infrastruktur.

Nämnden ska fortsätta att genomföra åtgärder i enlighet med de lokala åtgärdsprogrammen för stadens vattenförekomster. Våtmarker utgör en viktig del i att öka motståndskraften mot översvämningar och ska bevaras eller kompenseras. Vid nybyggnation ska möjligheten att återställa eller skapa våtmarker särskilt beaktas. Vid planering av dagvattenhantering ska naturbaserade och multifunktionella lösningar som gynnar den biologiska mångfalden och rekreativa värden prioriteras.

Nämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder verka för att öka kollektivtrafikens attraktivitet baserat på befintlig infrastruktur för tvärgående stombusstrafik i söder- och västerort, samt arbeta för att viktiga bytespunkter förbättras och utvecklas. I första hand är bytespunkterna Gullmarsplan och Årstaberg prioriterade. Region Stockholm har ett huvudansvar för finansiering och drift av bytespunkter vilket kräver ett nära samarbete mellan regionen och staden.

Nämnden ska tillsammans med trafiknämnden och övriga berörda nämnder samarbeta med Region Stockholm för att utveckla möjligheter för fritidsresor med kollektivtrafiken. Nämnden ska undvika att planera nya projekt som kräver större fysiska förändringar i infrastruktur som inte ägs av staden och innebär beroenden av extern part.

Nämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder ta fram underlag för att kollektivtrafikförsörja de nya stadsutvecklingsområdena Bromma Parkstad och Fagersjö, och verka för att stärka kollektivtrafikförsörjningen i Norra Djurgårdstaden.

Nämnden ska verka för att genomföra Sverigeförhandlingens projekt Spårväg syd, tunnelbanan Fridhemsplan-Älvsjö samt Roslagsbanans förlängning till city, samt för en vidare dragning av Spårväg city till Ropsten.

Nämnden ska arbeta strategiskt och övergripande med genomförandeaspekter som masshantering och ledningsplanering, där en förstärkt samordning med Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholm Exergi samt Ellevio i tidiga skeden i stadsutvecklingsprocessen är av stor vikt.

Samordning avseende logistik, framkomlighet, infrastystem och försörjningsinfrastruktur ska säkerställas i planering och genomförande, liksom hänsyn till behov av kommunaltekniska ytor. Trafikstörande schakt- och anläggningsarbeten ska koordineras och kommuniceras så att störningarna minimeras.

Tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Business Region AB och berörda kommuner i regionen ska nämnden ta fram trygga, smarta och effektiva ställplatser för godstrafik på väg.

Ett hinder för att staden ska kunna fortsätta växa är dagens eleffektbrist och nätkapacitetsbrist. Nämnden har ett viktigt uppdrag att bidra till stadens arbete med en proaktiv strategisk planering för elnätet och en hållbar elanvändning. Elbaserad uppvärmning ska undvikas och den lokala elproduktionen ska öka med exempelvis solenergianläggningar som norm vid nybyggnation.

Exploateringsnämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Exergi utreda ett fossilfritt energisystem i Loudden inklusive energilagring i bergum. Nämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Exergi utreda energilagring genom att utnyttja existerande fjärrvärmesystem, exempelvis i Ulvsunda.

Exploateringsnämnden ska vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 11 *Hållbara städer och samhällen* (tillsammans med stadsbyggnadsnämnden) och mål 15 *Ekosystem och biologisk mångfald* (tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Serviceämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en utvärdering av hur arbetet med ekologisk kompensation i samband med byggnation fungerar (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Järva stadsdelsnämnd ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden tydliggöra långsiktiga förutsättningar för koloniområden i stadsdelsnämndsområdet (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, utifrån policyn för skydd av natur, utreda vilka områden i staden som bör bli föremål för fördjupade studier om de är lämpliga som naturreservat eller biotopskyddsområden (2.2)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden samt i samråd med exploateringsnämnden, kyrkogårdsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningar för att starta upp en plantskola i egen regi (2.2)	2026-01-01	2026-06-30
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden och trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen utreda ansvarsgränser gällande investeringsåtgärder och driftsfrågor i Bällstaån (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, Norra innerstadens stadsdelsnämnd och Stockholms Hamn AB utveckla gångsträket mellan Gärdets tunnelbanestation och Värtahamnen (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, och i samråd med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden, utveckla arbetet med stadsdelsvisa mobilitetshus och optimering av befintlig parkering som möjliggör friköp av parkeringsplatser (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samråd med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och andra berörda fortsatt verka för att cykelparkeringsgarage anordnas vid eller i närheten av Stockholms Centralstation (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden utreda en dubbelriktad cykellösning mellan Nybroplan och Götgatan. Insatser från utredningen, på hela eller delar av sträckan och med hänsyn tagen till övriga pågående stadsutvecklingsprojekt, som går att med enkla åtgärder genomföra ska påbörjas (2.3)	2026-01-01	2026-08-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen utvärdera handlingsplan för god vattenstatus och dagvattenstrategin (2.4)	2026-01-01	2026-06-30

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Bostadsbristen är en allvarlig social utmaning som begränsar människors frihet och Stockholms tillväxt. Ett bostadsbyggande där det byggs fler hyresrätter med överkomliga hyror är en av stadens viktigaste prioriteringar. Nämnden ska vara drivande för en bostadsbyggnadstakt som möter behoven på både kort och lång sikt.

Målet är att 140 000 bostäder byggs mellan år 2010 och 2035, i genomsnitt 6 000 bostäder per år, med en blandning av upplåtelseformer, boendetyper och bostadsstorlekar i alla delar av staden. Minst hälften av bostäderna som byggs ska vara hyresrätter. För att minska trångboddheten ska nämnden verka för att fler bostäder med många rum byggs och tillsammans med stadsbyggnadsnämnden utarbeta krav på andel bostäder med minst fyra rum och kök som huvudregel i samtliga bostadsprojekt och på bästa sätt reglera detta. Nämnderna ska också utreda krav på viss andel bostäder med överkomliga hyror i alla hyresrättsprojekt på kommunal och privat mark och på bästa sätt reglera detta.

För att möta bostadsbristen ska exploateringsnämnden tillsammans med stadsbyggnadsnämnden säkerställa genomförandekraft i hela stadsutvecklingsprocessen. Genom stärkt portföljstyrning, gemensamma planeringsunderlag och prioriteringar, och utvecklad samverkan med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och stadens bolag ska projekten drivas framåt med fokus på effektivitet, lönsamhet och måluppfyllelse. Projektens status ska följas upp löpande och nyckeltal tas fram för att förbättra styrningen. Täta aktörsanalyser ska genomföras för

att säkerställa framdrift i prioriterade projekt. I de fall framdrift saknas kan markanvisningar återtas. I det rådande marknadsläget ska planeringen anpassas med fokus på påbörjade bostäder snarare än tidiga markanvisningar. Portföljstyrningen ska även bidra till att möjliggöra investeringar i mindre lönsamma men angelägna projekt.

Nämnden ska inom arbetet med portföljstyrning och områdesplanering sträva efter att fler projekt i plan- och exploateringsprocessen tas fram och prioriteras utifrån behov och efterfrågan på den lokala bostadsmarknaden. Nämnden ska i samband med att markanvisningsavtal förlängs eller inför tecknande av bindande avtal säkerställa att den planerade inriktningen i pågående detaljplaner svarar mot behoven. För att säkerställa att prioriteringar och insatser styrs dit behoven är som störst ska processerna för att initiera nya projekt vidareutvecklas. Det sker bland annat genom förstärkt samverkan på områdesnivå med övriga delar av stadens organisation för att säkerställa att projekten kompletterar stadens portfölj utifrån stadens mål, översiktsplan, lokala behov och efterfrågan och stadens handlingsplan för bostadsförsörjning.

Portföljstyrningen ska bidra till långsiktigt hållbara investeringsnivåer i hela kommunkoncernen. Samverkan i tidiga skeden med stadens bolag och investerande nämnder ska utvecklas för stärkt helhetssyn, utvecklade beslutsprocesser och långsiktigt hållbara investeringsnivåer. Nämndens arbete med ekonomistyrning ska fortsatt prioriteras med fokus på stärkt kompetens och utvecklade arbetssätt utifrån ett kommunkoncernperspektiv. Nämnden ska säkerställa att risker och utmaningar identifieras och beskrivs i tidiga skeden samt hanteras ekonomiskt inför beslut. Genom att nämnden är projektägande för exploateringsprojekt inom stadens gränser ska nämnden också verka för att stadens kalkyl som helhet blir lönsam.

Takten i byggandet av både allmännyttiga och privata hyresrätter ska öka. De allmännyttiga bostadsbolagen ska ges förutsättningar att ta ett stort ansvar för bostadsbyggandet och öka genomförandetakten av Stockholmshusen. Den långsiktiga målsättningen är att allmännyttan ska öka i alla stadsdelar och i synnerhet i områden som idag domineras av andra upplåtelseformer. Nämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, de allmännyttiga bostadsbolagen och Stockholms Stadshus AB bedriva en långsiktig och effektiv planering för byggandet av Stockholmshus. Arbetet med Stockholmshusen ska utvecklas för att de ska kunna byggas på fler platser, produktions- och hyreskostnader sänkas ytterligare och genomförandetakten öka. Produktionen av Stockholmshus bör utgöra minst hälften av allmännyttans samlade produktion fram till år 2030.

Exploateringsnämnden ska utveckla och implementera modeller så att fler hyresrätter med överkomliga hyror byggs i hela staden, av både allmännyttan och privata hyresvärdar. Arbetet med Stockholmshus ska skalas upp och utvecklas i syfte att öka produktionstakten samt ytterligare stärka kvalitet och minska byggkostnader. Nämnden ska tillsammans med bostadsbolagen arbeta för att bolagens projektportföljer ska vara minst tio gånger den planerade årliga produktionen.

Nämnden ska fortsätta analysera hur tomträttsavgäldstaxan påverkar förutsättningarna för uppfyllande av stadens bostadsmål i olika delar av staden och arbetet med en revidering av stadens tomträttsavgälder i syfte att öka måluppfyllelsen och främja en god långsiktig ekonomisk förvaltning.

Nämnden ska utveckla markanvisningsprocessen i syfte att öka antalet hyresrätter i byggaktörernas befintliga bestånd som förmedlas via Bostadsförmedlingen i Stockholm AB. Nämnden ska också i enlighet med stadens riktlinjer för markanvisningar arbeta

för att privata hyresvärdar ställer skäliga tillträdeskrav vid uthyrning av nya och befintliga bostäder, och alltid beakta detta vid bedömning nya markanvisningar.

Problem med trångboddhet för barnfamiljer är större i Stockholms stad än i övriga Sverige, och som högst i Järva och Skärholmen. Trångboddhet ska bekämpas och stadens planering ska utgå ifrån att minska risken att det blir brist på bostäder med många rum för resurssvaga grupper. Nämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och stadens bostadsbolag analysera hur stadsutvecklingsprocessen kan bidra till fler bostäder med många rum, genom ny- och/eller ombyggnad, och hur hyrorna för dessa kan hållas nere.

För att säkerställa stadens bostadsförsörjningsansvar ska nämnden planera bostäder för de grupper som kommunen har ett särskilt ansvar för. Bostadsförsörjningsansvaret ska utgöra en viktig grund i nämndens prioriterings- och portföljstyrningsarbete. Stadens projekt ska där det är möjligt innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende, med prioriterad inriktning på boenden inom funktionshinderomsorg och socialpsykiatri inklusive LSS-bostäder för barn.

Exploateringsnämnden ska aktivt delta i kommunstyrelsens arbete med stadens samordnade äldreboendeplanering (SÄB) i syfte att tillgodose ändamålsenliga markanvisningar för vård- och omsorgsboenden. I Stockholms stad gäller den så kallade 60/40-principen som gör gällande att över tid ska 60 procent av platserna på vård- och omsorgsboenden tillhandahållas i kommunalt ägda fastigheter och resterande av privata fastighetsägare. I linje med detta ska stadens bolag prioriteras framför externa aktörer vid markanvisningar för vård- och omsorgsboenden. Markanvisningarna ska också beakta den yta och utformning som krävs för att möjliggöra en kostnadseffektiv byggnation och hållbar driftsekonomi för stadens stadsdelsnämnder. Behovet av anpassade bostäder för äldre kommer att öka kraftigt under de kommande decennierna och nämnden har ett centralt ansvar för att säkerställa att behoven av såväl vård- och omsorgsboenden som seniorbostäder kan mötas. Nämnden ska också arbeta för att de övriga behoven av bostäder för äldre boenden som redovisas i stadsdelsnämndernas, och i vissa fall socialnämndens, lokalförsörjningsplaner tillgodoses.

Det ska vara lätt att hitta ett tillgängligt boende som gör det möjligt att leva ett aktivt liv även när rörelseförmågan blir sämre. Nämnden ska genom markanvisningar verka för att målet om att alla över 65 år som vill ska kunna få en seniorbostad ska kunna tillgodoses. Nya markanvisningar för seniorbostäder bör lokaliseras till trygga platser i nära anslutning till service och kommunikationer samt i områden som har en hög andel otillgängliga bostäder eller där det saknas seniorbostäder.

Nämnden ska även verka för att målet om att alla studenter som vill ska kunna få en studentbostad ska kunna tillgodoses.

De åtaganden som staden har gjort inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling och Sverigeförhandlingens Storstad Stockholm har prioritet. Nämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder säkerställa genomförandet av bostadsbyggandet inom tunnelbanornas influensområden i takt med planering och genomförandet av den överenskomna infrastrukturbyggnaden.

Stockholms stad är genom sin storlek och särprägel som europeisk storstad unik bland svenska kommuner. Samtidigt är Stockholm djupt sammankopplat med kranskommunerna och Mälardalen. I den internationella konkurrensen står sig Stockholmsregionen som attraktiv och företagsvänlig storstad. För att möjliggöra för fler företag att etablera sig i Stockholm behövs en expansion av antalet arbetsplatser.

Nämnden ska ha ett näringslivsperspektiv i stora stadsutvecklingsprojekt, fastställa projektspecifika mål och genomföra näringslivskonsekvensanalyser för dessa projekt.

Kontorsmarknaden har genomgått stora förändringar de senaste åren med minskad efterfrågan som följd. Exploateringsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och övriga berörda nämnder och bolag analysera behoven av kontorsarbetsplatser i Stockholm. Analysen ska innehålla strategier och åtgärdsförslag för att undvika suboptimal nyproduktion och ökade vakanser i befintligt bestånd. Den arbetsplatspotential som finns i Stockholms södra delar och översiktsplanens fokusområden ska tillvaratas genom en stadsövergripande styrning och uppföljning av större projekt. Nämnden ska i samråd med kommunstyrelsen styra och samordna berörda nämnder och bolag i uppdraget platsutveckling av stadens renodlade verksamhetsområden. Nämnden ska också arbeta för att aktuella verksamhetsområden utvecklas med kontor och arbetsplatser. I samråd med kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB ska nämnden utreda möjligheter till förvärv av strategiska fastigheter som främjar långsiktig stadsutveckling i översiktsplanens fokusområden.

Nämnden ska samverka med berörda nämnder och bolag i utvecklingen av Kista som en viktig del i arbetet med Fokus Järva. Utvecklingen av Kista har stor betydelse, både för Stockholmsregionens attraktionskraft och för utvecklingen i närliggande stadsdelar. Utvecklingen av Kista till ett modernt innovationsdistrikt med goda förutsättningar för teknik och innovation fortsätter. Nämnden ska i samband med planeringen för en betydande stadsutveckling i norra Järva prioritera arbetet för att säkra strategiskt viktiga etableringar i samverkan med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och Stockholm Business Region AB. Stadens satsningar ska skapa en levande och trygg stadsmiljö. Nämnden ska verka för att Kista fungerar som testbädd för stadens eget innovationsarbete inom såväl teknik- som välfärdssektorn. Nämnden ska även tillvarata potentialen för fler bostäder och arbetsplatser i området samt tillskapa målpunkter i form av till exempel idrott och kultur som bidrar till liv och rörelse under en större del av dygnet.

Nämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden utveckla det strategiska arbetet för ett långsiktigt hållbart och resurseffektivt marknyttjande genom att göra en fördjupad kartläggning av bebyggelsepotential. Detta kan till exempel omfatta en analys av hög exploatering i centrala och kollektivtrafikhärlägen. Potentialen till byggnation i anslutning till småhusområden ska analyseras särskilt i syfte att undvika att viktiga rekreativa och gröna värden minskar i socioekonomiskt svaga områden i större utsträckning än andra.

Marken är en av stockholmarnas viktigaste tillgångar och ska förvaltas på ett ekonomiskt hållbart sätt. Det finns tillfällen när det är bra att sälja mark, inte minst för att bygga bostäder, men det finns inget egenvärde i markförsäljning. Nämnden ska inte främja ägarlägenheter.

Genom riktlinjerna för markanvisning och riktlinjerna för exploateringsavtal säkerställs översiktsplanens styrkraft och att projekt som bidrar till sociala värden och ekologisk hållbarhet premieras. I enlighet med stadens riktlinjer ska markanvisningar i ökad utsträckning ske i senare skeden i planprocessen, då fler förutsättningar, särskilt avseende genomförbarhet och ekonomi, är klarlagda. Vägar och försörjningsinfrastruktur ska utredas och planeras i tidigt skede för att säkerställa kostnadseffektiva lösningar. I de fall större investeringar i infrastrukturen krävs ska dessa planeras innan detaljplanearbete påbörjas.

Arbetet med ankarbyggaktörer ska utvecklas och arbetet med att utveckla processen för att detaljplanlägga innan markanvisning ska fortsätta. För att möjliggöra att detaljplanearbete i ett inledningsskede drivs utan byggaktör inkluderas ej aktiverbara utgifter för detaljplanearbete i nämndens investeringsplan. Nämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden ta fram metoder och modeller som minskar stadens risk för framtida förgäveskostnader och säkerställer att nedlagda detaljplanekostnader tas ut av den framtida byggaktören. Minst tre pilotprojekt utan byggaktör och av olika karaktär ska tas fram under året i samråd med kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden. Nämnden ska fortsätta arbetet med att markanvisa minst två pilotprojekt till stadens projektutvecklingsbolag.

Nämnden ska enligt riktlinjerna för markanvisning verka för nya affärsmodeller samt olika bostads- och boendeformer i samband med markanvisning, t.ex. kooperativa hyresrätter, hyrköp, byggemenskaper och kollektivhus. Generellt ska en bredd av aktörer, stora och små, eftersträvas.

Nämnden ska stärka sitt arbete mot välfärdsbrott. Fler och djupare uppföljningar ska ske inom berörda verksamhetsområden. Arbetet ska ske riskbaserat och vid behov i nära dialog med andra nämnder och bolag samt externa myndigheter.

Fastighetsägare som missköter sin förvaltning eller tillämpar oetiska affärsmodeller ska inte ges markanvisningar eller möjlighet att förvärva fastigheter. Rutinerna för kontroll av byggaktörer ska skärpas i enlighet med stadens riktlinjer för markanvisning. Nämnden ska använda sig av andra nämnder och bolag som referens för att eventuellt neka byggaktörer som inte uppvisar god förvaltningskvalitet, exempelvis miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsregister. Nämnden ska säkra att krav och åtaganden i riktlinjer för markanvisningar och avtal med byggaktörer följs samt att eventuella viten utkrävs. En årlig uppföljning av riktlinjernas tillämpning ska genomföras och redovisas till nämnden i syfte att säkerställa riktlinjernas implementering. Nämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen ta fram riktlinjer för demokrativillkor för markanvisningar. I arbetet ska det bland annat analyseras hur markanvisningar kan möjliggöras med beaktande av stadens risktagande till exempelvis ideella aktörer eller byggemenskaper som har svårare att visa upp fullständig finansiering på förhand. Nämnden ska ingå i arbetet med samordnad tillsyns- och tillståndsprövningsprocess samt informationsdelning inom staden. Nämnden ska stärka tillsynen av arrendatorer på stadens mark genom löpande kontroller inom ramen för stadens arbete mot välfärdsbrottslighet.

Nämnden ska fortsätta utveckla beslutsunderlagen i syfte att öka transparensen och förbättra styrningen och uppföljningen av främst social och ekologisk hållbarhet. Beslutsunderlagen ska redovisa hur projekten bidrar till att uppfylla målen i stadens översiktsplan, portföljmål, lokala förutsättningar och behov samt stadens mål om en sammanhållen stad. Beslutsunderlagen ska vidareutvecklas med avseende på miljö- och klimatkonsekvensanalyser, redovisning av krav som ställs på kompensation av ekologiska respektive rekreativa värden samt redovisning av krav som ställs på byggaktörer.

Stadens investeringsstrategi anger att exploateringsprojekten ska vara lönsamma och att exploateringsprojekt i normalfallet ska bära de investeringsutgifter som projektet medför och det behov av kommunal service och stadskvaliteter som uppstår i anslutning till bostadsprojektet. En önskad konsekvens av detta har varit att områden med höga markvärden kan tilldelas mer investeringsmedel och få bättre stadskvaliteter och kommunal service än socioekonomiskt svaga områden där markvärdena tenderar att vara lägre. Samtidigt ska stadsutveckling och investeringar bidra till att hela staden kan

utvecklas, varför enskilda projekt i vissa fall kan vara olönsamma. Detta förutsätter ökad lönsamhet i övriga projekt. Nämnden ska i samverkan med kommunstyrelsen utveckla ekonomisk styrning som möjliggör en balanserad projektportfölj och omfördelning av resurser mellan projekt så att hela staden kan utvecklas på ett socialt hållbart sätt. Nämnden ska också undersöka möjligheter att fastighetsutveckla/platsutveckla för att bygga markvärden över tid.

Genom en förbättrad portföljstyrning och kostnadskontroll i stadens exploateringsprojekt ska lönsamheten öka och motsvara 425 mnkr över en femårsperiod. Den förbättrade lönsamheten ska i huvudsak uppstå genom besparande åtgärder, exempelvis p-tal nära noll, i projekt med högre markvärden och är att anses som ett beting för exploateringsnämnden. Nämnden ska särskilt redovisa planer för dessa besparingar och en analys av framtida potential. Med motsvarande summa som exploateringsnämndens beting utökas centralmedelsreserv 4. Den utökade investeringsramen ska gå till åtgärder i närtid i stadens särskilt prioriterade ytterstadsområden som syftar till att förbättra stadsmiljön och möjliggöra framtida stadsutveckling. En gemensam planering för detta ska ske i samarbete mellan trafiknämnden, exploateringsnämnden och kommunstyrelsen.

Nämnden ska säkerställa det ekonomiska utrymmet för angelägna investeringar inom hela staden genom god lönsamhet i projekten. Lönsamheten ska öka där det är möjligt, bland annat genom att investeringsutgifterna inte överstiger vad som är rimligt i områden som redan uppbär goda stadsqualiteter, exempelvis genom att utveckla nyckeltal och styrtal för investeringar i allmän plats.

För att stimulera stadsutveckling i områden med låga markvärden ska nämnden ta fram och pröva modeller för paketering av markanvisningar, där flera markanvisningar inom olika geografier beslutas samordnat.

Nämnden ska möjliggöra långsiktigt hållbara investeringar genom att utgå ifrån ett hållbart investerings- och driftekonomiskt perspektiv och involvera andra berörda nämnder och bolag för att säkerställa en optimering på koncernnivå. Givet omvärldsläget ska nämnden ta ett ökat ansvar för samordning och samplanering inom kommunkoncernen genom att vara drivande i ett nämnd- och bolagsövergripande arbete för att identifiera och utreda områden för samordning, exempelvis lagerhållning av verksamhetskritiska insatsvaror och material, upphandlingar och metodutveckling för att minska utgifter och öka lönsamhet där så är möjligt.

En effektiv stadsutveckling och tillvaratagande av stadsbyggnadspotentialen ska säkerställas genom en samlad produktionsplanering och effektiva processer. Nämnden ska på ett tidigt stadium planera och driftoptimera för samhällsservice, idrott, kultur, föreningsliv, näringsliv och grön infrastruktur i hela staden, i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, utbildningsnämnden och SISAB. För att möjliggöra ekonomiska avvägningar tidigt i processerna ska samordningen mellan exploateringsnämndens och stadsbyggnadsnämndens processer öka.

Nämnden ska ta ett utökat ansvar för samverkan med privata markägare för att säkerställa stadens samlade behov i större projekt inom privat mark samt vid behov initiera strategiska markförvärv.

Nämnden ska utveckla och tillämpa driftnyckeltal i planeringsprocessen för att möjliggöra långsiktigt hållbara driftekonomiska prioriteringar samt öka förutsägbarheten i kostnaderna för drift av nya områden, inklusive privatmarksprojekt.

Planeringen av lokaler för samhällsservice ska ta hänsyn till effekterna på stadens lokalhyreskostnader på kort och lång sikt.

Nämnden ska i samband med nybyggnadsprojekt inhämta information och lokala behovsanalyser från ansvariga verksamhetsnämnder och säkerställa behovet av lokaler för samhällsservice. Rimliga villkor för mottagande nämnd ska säkerställas exempelvis genom förbehåll i markanvisnings- och exploateringsavtal. Rutiner och arbetssätt, i syfte att säkerställa utbyggnad av offentlig service, ska säkerställas. Arbetssättet inbegriper ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att minska kostnaderna för planeringsprocessen.

Nämnden ska tidigt planera för tillkommande skolor och idrottsytor och säkerställa att dessa optimeras ur såväl ett ekonomiskt som tidsmässigt perspektiv. Alla markanvisningar av förskole- eller skolverksamhet ska föregås av behovsanalyser exempelvis inom ramen för Samordnad skolplanering i Stockholm (SAMS) och ske i samråd med utbildningsnämnden eller berörd stadsdelsnämnd. Nämnden ska som regel inte erbjuda markanvisningar eller byggrätter till externa aktörer för uppförande och förvaltning av förskole- eller skolverksamhet, utan enbart om behov uppstår som inte staden själv kan möta. Vid markanvisning av större områden ska behovet av mark för kostnadseffektiv skolbyggnation i egen regi särskilt beaktas.

Innan ianspråktagande av idrottsmark eller idrottsanläggning för exploatering ska nämnden samverka med fastighetsnämnden och idrottsnämnden för att identifiera behov av annan plats och kostnader för fullt ut kompenserande åtgärder. Huvudregeln är att den nya idrottsytan ska kunna tas i bruk innan den befintliga tas i anspråk. Den del av kostnaderna som avser ersättning av befintlig funktion ska som regel täckas av exploateringsprojektet. Ersättning av idrottsfunktionen finansieras som en kompensatorisk investering via fastighetsnämndens budget för idrottsinvesteringar.

Nämnden ansvarar för genomförandet av Slussen-projektet som är ett av stadens mest omfattande och komplexa investeringsprojekt. En fortsatt stark projektstyrning, samordning och samverkan med stadens berörda nämnder och Region Stockholm är av stor vikt för framdriften och projektekonomin.

Nämnden ska bidra till avvecklingen av Bromma flygplats i syfte att omvandla området till Bromma Parkstad utifrån idén om 15-minutersstaden. Ett samlat arbete för att till skapa fler hyresrätter i södra Bromma ska genomföras.

Tillsammans med berörda nämnder och bolag ska nämnden utreda på vilka sätt Älvsjö kan bli en regional målpunkt med stark attraktionskraft i Stockholmsregionens södra del. Tillkommande bebyggelse kring Stockholmsmässan ska särskilt syfta till att överbrygga fysiska barriärer och stärka kopplingarna till närliggande stadsdelar. En eko- och sociodukt ska fortsatt ingå i planeringen och möjligheten till extern finansiering av detta ska utredas. Ett samlat grepp ska tas för att stärka den strategiska kopplingen mellan Älvsjö, Solberga och Telefonplan.

Inom området för Årsta partihallar ska förutsättningarna för stadsutveckling med blandad bebyggelse prövas. Exploateringsnämnden ska i samarbete stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Skarpnäcks stadsdelsnämnd fortsätta utvecklingsarbetet för Skarpnäcks torg. Utvecklingen av en ekostadsdel i Skarpa by ska fortsätta.

Ett helhetsgrepp om området kring Zinkensdamms IP behöver tas för att förstärka platsen för idrotten och för att stadsutveckla omkringliggande ytor.

Exploateringsnämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och i nära samverkan med berörda stadsdelsnämnder arbeta för en byggstart av ett koloniområde på Högdalstopparna senast år 2027, med målsättning att färdigställa området till år 2028.

Exploateringsnämnden ska delta i planeringen av hamnverksamhet och stadsutveckling i Frihamnen med fokus på stadsutveckling i södra Norra Djurgårdsstaden och modern, stadsnära sjöfart och kollektivtrafik på vatten. Exploateringsnämnden och Stockholms Hamn AB ska senast under första halvåret 2026 sluta ett intentionsavtal för att marken på Frihamnspiren ska övergå i bolagets ägo. Parterna ska senast under första halvåret 2026 även sluta ett intentionsavtal om exploateringsnämndens finansieringen av elanslutning på Frihamnen. Under kommande år kommer många frågor som rör framtiden för Energihamnen att beslutas. När dessa frågor har resulterat i tydliga ställningstaganden finns det anledning att fortsatt utreda huvudmannaskapet för marken med syfte att den ska föras över till Stockholms Hamn AB. Nämnden ska också delta i planeringen av hamnverksamhet och stadsutveckling i Stadsgården/Masthamnen med fokus på sjöfart och förstärkta stråk. Området kring Stadsgårdskajen ska hållas tillgängligt för kultur och nöjesliv.

På lång sikt finns möjligheter till stadsutveckling genom att överbrygga barriärer i staden bland annat längs Klara strand.

Nämnden ska delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap. Nämnden ska i samråd med kommunstyrelsen beakta säkerhetsfrågor, med särskilt fokus på att stärka motståndskraften mot terrorhot, och det civila försvaret i stadsutvecklingen.

Nämnden och stadsbyggnadsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och trafiknämnden bevaka vilka platser som i avvaktan på stadsutveckling riskerar att bli otrygga i respektive stadsdelsnämndsområde och vid behov ta fram åtgärder. Detta för att i god tid kunna planera för hur platsen ska tas om hand och aktiveras för att undvika att den blir eftersatt och otrygg.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Exploateringsnämnden och trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen ta fram ett investeringsprogram för omfördelning av investeringsmedel (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Exploateringsnämnden ska redovisa hur besparingar genom förbättrad portföljstyrning ska uppnås (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Fastighetsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och exploateringsnämnden i samråd med berörda nämnder fortsatt utreda fastighetsägaransvaret i syfte att fastställa en långsiktig strategi för Hötorgsfaret (Beridarebanan) (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med exploateringsnämnden och trafiknämnden utreda om det är lämpligt att trafiknämnden ansvarar för att arrendera alla kommunaltekniska ytor av exploateringsnämnden (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och Stockholms Hamn AB utreda ansvar, utveckling och kostnader för stadens innerstadskajer med hänsyn till trafiksäkerhet, farleder och framtida kollektivtrafikpunkter på sjö. I arbetet ska förutsättningar så väl förvaltningsmässiga som ekonomiska för flytt av förvaltning av innerstadskajer från Stockholms Hamn AB till trafiknämnden presenteras (3.1)	2026-01-01	2026-08-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB identifiera behov av drift- och investeringsmedel kopplat till nämndens ansvar för stadens skyfallsanläggningar under mark (skyfallsmagasin) (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholm Business Region AB ta fram en analys och åtgärdsförslag gällande kontorsmarknaden i Stockholm (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholm Business Region AB ska i samråd med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden utreda hur besöksnäringen och destinationsutvecklingen i Kista kan stärkas (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Exploateringsnämnden ska färdigställa uppdraget med att ta fram riktlinjer för exploateringsavtal (3.3)	2026-01-01	2026-08-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden ta fram en plan för förtätning genom stadsradhus och under året fatta beslut om att markanvisa stadsradhus i minst två områden, företrädesvis i fokusområdena, där minst hälften ska baseras på koncept för överkomliga hyror (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, äldrenämnden och Micasa Fastigheter AB se över och inarbeta strategier samt behovs- och efterfrågebedömningar för seniorbostäder i syfte att utöka antalet och andelen seniorbostäder för personer över 65 år. Som en del i detta ska ansvarsfördelning och behov av samordning avseende seniorbostäder utredas (3.3)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Stockholm Business Region AB samt Stockholms Stadshus AB ta fram en plan för Kistas framtida utveckling i samråd med Kista Science City AB och andra externa aktörer (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB och Stockholm Globe Arena fastigheter AB se över utvecklingsmöjligheter för Globenområdet norra delar, med fokus på stadsutveckling samt framtida lösningar för evenemang och idrott (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, utbildningsnämnden, Södermalms stadsdelsnämnd, SISAB och andra berörda nämnder och bolag i staden ta ett helhetsgrepp om utvecklingen av platsen kring Åsö gymnasium (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder utforma konceptus för stadsradhus, baserat på koncept för överkomliga hyror, yteffektivitet och flera rum (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med exploateringsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda och tydliggöra ansvarsgränser för marksaneringar och drift och skötsel av park- och naturmark (3.6)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden ta fram riktlinjer för demokrativillkor för markanvisningar (3.7)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Elproduktion baserad på solenergi	10,7 GWh	11,6 GWh	11,6 GWh
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Mängd byggavfall vid nyproduktion	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel enskilda exploateringsprojekt som tar ekologiska värden och funktioner i anspråk där ekologiska kompensationsåtgärder genomförs	100 %	100 %	100 %
	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
2.4 Stockholmsmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avslutade bygg- och anläggnings-entreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvaru-bedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal markanvisade arbetsplatser i ytterstaden	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	Antal bostäder i genomförandebeslut	4 000	5 000	6 000
	Antal markanvisade bostäder	3 000	4 000	5 000
	Antal markanvisade bostäder till stadens allmännyttiga bostadsbolag	1 500	1 500	1 500
	Antal påbörjade bostäder	4 000	5 000	6 000
	Antal seniorbostäder i hyresrätt i inriktningsbeslut	100	100	100
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal markanvisade bostäder i syfte att nå minskade boendekostnader (privat)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal markanvisade bostäder i syfte att nå minskade boendekostnader (allmännytta)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel markanvisade bostäder efter plansamråd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal markanvisade bostäder i enlighet med 2013 års Stockholms-förhandling	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal bostäder i inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal hyresrätter i inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel påbörjade bostäder med minst fyra rum och kök	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämndens bestånd inrymmer samhällsviktiga funktioner och verksamheter som har ett stort värde för stockholmarna. Nämnden ska genom en långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning bidra till att staden bibehåller rådigheten över den strategiska lokalförsörjningen, säkrar kultur- och föreningslivets tillgång till ändamålsenliga lokaler inom nämndens bestånd, stärker underhållet av fastighetsbeståndet, vårdar byggnader och objekt med kulturhistoriska värden och håller nere lokalhyreskostnaderna för stadens verksamheter på både kort och lång sikt. Nämnden ska stärka den långsiktiga ekonomiska lönsamheten genom strategisk utveckling och förädling av kommersiella fastigheter. Nämnden ska minska sin totala klimatpåverkan, intensifiera arbetet med energieffektiviseringar, öka produktionen av förnybar energi samt bidra till att stärka den biologiska mångfalden.

Nämndens uppgifter

Fastighetsnämnden ansvarar för stadens förvaltningsbyggnader, kulturfastigheter, idrottsanläggningar, brandstationer, kommersiella fastigheter, naturvårdsområden och reservat utanför stadens gräns samt bostadsrätter och vissa inhyrningar. Uppdraget omfattar även fastigheter och lokaler som inte naturligt passar in i stadens fastighetsförvaltande bolag. Nämnden innehar myndighetsansvaret enligt bostadsförvaltningslagen och lagen om arrendenämnder med ansvar för bland annat att föreslå förvaltare (något av stadens allmännyttiga bolag) till hyresnämnden.

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- tillhandahållande och förvaltning av lokaler primärt för stadens egna verksamheter genom en enhetlig och förutsägbar hyresmodell baserad på självkostnadsprincip med låg administrativ börda för samtliga parter
- underhåll av kulturhistoriskt värdefulla fastigheter samt tillhandahållande och förvaltning av lokaler för stadens kultur- och föreningsliv inom nämndens bestånd, bland annat genom långsiktig strategisk utveckling och förädling av kommersiella fastigheter
- planering för en långsiktigt effektiv användning av lokalresurser inom nämndens bestånd utifrån verksamheternas behov och med utgångspunkt från invånarnas intressen och behov
- långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning och kontinuerlig översyn av lokalbeståndet i enlighet med stadens fastighets- och lokalpolicy
- förvaltning av fastigheter och byggnader på uppdrag av andra stadsinterna förvaltningar
- ärenden om tvångsförvaltning

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-1 853,8	-1 913,6	-1 943,8	-1 981,9
Drift och underhåll	-716,8	-750,2	-749,4	-753,5
Avskrivningar	-738,8	-749,0	-770,6	-792,8
Internräntor	-398,2	-414,4	-423,8	-435,6
Intäkter	1 877,6	1 920,0	1 975,5	2 068,6
Netto	23,8	6,4	31,7	86,7
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-1 780,0	-2 200,0	-1 860,0	-1 170,0
Netto	-1 780,0	-2 200,0	-1 860,0	-1 170,0

Budgeterat överskott i driftverksamheten (netto) för 2026 minskar med 17,4 mnkr jämfört med 2025. Fastighetsnämndens budget förändras väsentligt i och med den nya hyresmodellen utan överskottskrav. Från och med januari 2026 införs en ny hyresmodell med en självkostnadsprincip för stadsinterna hyresgäster. Den nya modellen innebär att fastighetsnämnden inte längre har något avkastningskrav. Vidare innebär den nya modellen att finansiering av naturreservat och naturområden som nämnden förvaltar finansieras med skattemedel.

Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration och konsulttjänster till förmån för egen personal samt för en effektiv lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2026 ökar med 420 mnkr jämfört med 2025. Nämnden ska ha ett fortsatt fokus på lönsamhet, kostnadsmedvetenhet och effektivitet samt på prioriteringar mellan och inom investeringsprojekt för att öka stadens egenfinansieringsgrad samt hålla nere hyrorna för stadens verksamheter samtidigt som prioriterade investeringar genomförs. Inom detta arbete ingår att fortsatt pröva nya metoder och arbetssätt som kan minska investeringsutgifterna för större projekt, såvida det inte leder till kompromisser i funktionaliteten och den långsiktiga driften av fastigheten. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3.

Budgeten fördelas övergripande på idrottsinvesteringar och andra investeringar. Budgeten för idrottsanläggningar avser såväl nyinvesteringar som reinvesteringar. Idrottsnämnden prioriterar inom budget för nyinvestering och fastighetsnämnden prioriterar utifrån reinvesteringsbehovet.

För att genomföra nämndens långsiktiga uppdrag tilldelas en investeringsbudget som uppgår till 940 mnkr år 2026, varav 500 mnkr utgör idrottsinvesteringar och 440 mnkr utgör övriga investeringar. I nämndens långsiktiga ramar ska bland annat nödvändiga

underhållsåtgärder, skapandet av funktionella ateljéer, förvärv av bostadsrätter för förskoleverksamhet och LSS-boenden samt upprustningar av brandstationer inrymmas.

För att uppfylla kommunfullmäktiges prioriteringar av större strategiska investeringar tilldelas nämnden i den utökade investeringsramen 1 260 mnkr under 2026. Här ingår bland annat medel för genomförandeprojekt avseende kompensation för idrottsytor som tagits i anspråk för exploateringsändamål och klimatinvesteringsmedel.

Nämnden ska ha en investeringsplanering som möjliggör omprioriteringar vid behov. I de fall behov uppstår under innevarande år ska nämnden göra omprioriteringar både inom långsiktig och utökad plan samt mellan ramen för idrottsanläggningar och övriga fastigheter. Eventuella fördyringar som nämnden har rådighet över ska hanteras inom tilldelad budget.

De kommande åren kommer ett antal större renoveringar och nybyggnationer att påbörjas och fortlöpa. Det gäller bland annat renoveringen av Vällingby sim- och idrottshall, Brännkyrkahallen, en ny hall för fotboll och friidrott på Enskede IP, Gränsbergets idrottshall, Bäverdalens idrottshall, en 11-spelsplan på Gubbängsfältet samt en ny is- och idrottshall på Hagsätra IP. Planeringen för exempelvis framtida Västertorps sim- och idrottshall, Kristinebergshallarna, Bällsta IP och en ny simhall i Skarpnäck fortsätter också.

Det ska beredas plats för idrott inom ramen för flera av stadens kommande större stadsutvecklingsprojekt. Fastighetsnämnden ska därför i samråd med idrottsnämnden delta i planeringen för dessa. Det gäller exempelvis för arbetet med Älvsjö där en ny idrottsplats och arena utreds. Nämnden ska också delta i programarbetet för Bromma flygplats.

Fastigheter som står inför kostsamma renoveringar och saknar betydelse för stadens verksamheter eller inte bidrar till måluppfyllelse ska prövas för avyttring.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Nämnden ska i nära samverkan med Järva stadsdelsnämnd fortsätta arbetet med att tillgängliggöra eventuella lokaler i Järva för föreningsliv, kulturverksamheter och andra besöksanläggningar. Planeringen tillsammans med idrottsnämnden för en ny simhall i Järvaområdet som ersättning för Husbybadet ska fortsätta. Dessutom planeras nya idrottshallar i Husby.

På uppdrag av socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska nämnden säkerställa att behov av bostadsbedömda grupp- och servicebostäder, stödboenden inom ramen för LSS och SoL samt lokaler för pedagogiska ändamål tillgodoses i nya stadsutvecklingsprojekt. Arbetet med att utveckla alternativ till förvärv av bostadsrätter för förskoleverksamhet och LSS-boende ska fortsätta.

Nämnden ska fortsätta arbetet med uppförandet av byggnader med höga arkitektoniska värden för restaurang- och gatuköksverksamhet på Östermalmstorg.

Nämndens fastighetsbestånd innehåller stora kulturhistoriska värden. I vissa delar är dessa inte bara stadens utan hela rikets angelägenhet. Nämnden ska fortsätta att vårda de byggnader och objekt som har kulturhistoriska värden, i särskilda fall oaktat eventuell hyresgästs betalningsförmåga.

Fastighetsnämnden ska på uppdrag av stadsdelsnämnderna och i samarbete med kulturnämnden arbeta för att renovera och utveckla stadens parkleksbyggnader i enlighet med stadens parkleksstrategi.

Fastighetsnämnden ska bidra till att underlätta etablering av bastu i samverkan med trafiknämnden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Idrottsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden inventera förråds möjligheter på stadens idrottsanläggningar och föreslå platser där utbyggnader av sådana bör göras (1.5)	2026-01-01	2026-06-30
Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB förbättra stadens "en väg in" för bastuförfrågningar, besluta om stadsövergripande riktlinjer samt förutreda och peka ut lämpliga platser för bastu. I det senare ska nämnden särskilt samråda med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna (1.5)	2026-01-01	2026-04-30

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Arbetet med energieffektiviserande åtgärder ska fortsätta, inte minst för att hålla nere energikostnaderna för stadens nämnder. Digital styrning ska fortsätta utvecklas. Produktionen av förnybar energi ska öka genom exempelvis solenergianläggningar på tak och i fasad vid ny- och ombyggnation där det lämpar sig. Solenergi ska aktivt kombineras med vegetation och ekosystemtjänster. Nämnden ska följa utvecklingen med lagring av överskottsenergi.

Nämnden ska intensifiera arbetet med materialsubstitution, effektiva byggprocesser, transporter och arbetsmaskiner i syfte att minska klimatpåverkan.

Nämnden ska intensifiera arbetet med klimatanpassning och göra åtgärder utifrån genomförda risk- och sårbarhetsanalyser. I arbetet är en nära samverkan med stadens fastighetsförvaltande bolag viktig i syfte att utbyta erfarenheter och hitta synergier, exempelvis inom ramen för hållbart byggande och återbruk.

När samhällsfastigheter uppförs ska nämnden eftersträva en nivå som minst motsvarar Miljöbyggnad Silver där det är ekonomiskt försvarbart. Nämndens anläggningar ska ha en inomhusmiljö fri från miljö- och hälsostörande ämnen. Nämnden ska vidare tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden skala upp arbetet med livscykelanalys i byggprocessen. Användning av skadliga kemikalier och plast ska minska. I samband med att avtal nytecknas eller omförhandlas ska nämnden verka för att det sker enligt standardmallen för gröna hyresavtal.

Tillsammans med idrottsnämnden ska åtgärder sättas in för att minska spridningen av mikroplast genom att följa utvecklingen, genomföra åtgärder samt verka för hållbara och miljövänliga alternativ vid anläggande av konstgräs.

Fastighetsnämnden ska i samarbete med idrottsnämnden verka för att antalet laddplatser byggs ut i anslutning till stadens idrottsanläggningar. Nämnden ska även bidra i arbetet kring ett återbrukscenter.

Nämnden ska förvalta naturreservaten utanför stadens gräns med ambitionen att öka tillgängligheten samt förstärka och utveckla de gröna värdena. Fastighetsnämnden ska även i det övriga beståndet arbeta för att främja den biologiska mångfalden när så är möjligt och lämpligt, såsom genom anläggande av ängsmark.

Fastighetsnämnden ska tillsammans med Järva stadsdelsnämnd och andra berörda nämnder fortsätta utveckla Hästa gård till att bli en öppen och levande stadsbondgård som lockar till besök och aktiviteter för alla åldrar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden och Kulturhuset Stadsteatern AB utreda tillvägagångssätt för hållbara och hälsofrämjande matmiljöer på stadens idrotts- och kulturanläggningar (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Serviceämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda möjligheter till införande av bonusvitesmodell för kravställning i upphandling av byggentreprenader och i byggprojekts utförandeskede i syfte att minska klimatpåverkan och främja ökat återbruk (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Järva stadsdelsnämnd ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden tydliggöra långsiktiga förutsättningar för koloniområden i stadsdelsnämndsområdet (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB genomföra en kartläggning av dricksvattenpunkter och identifiera var det finns behov av att etablera nya dricksvattenpunkter utifrån värmeproblematiken (2.2)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Styrningen av större investeringsprojekt ska stärkas i syfte att säkerställa en god projektekonomi, riskhantering och prognossäkerhet samt långsiktigt hållbara förvaltningskostnader. Inom ramen för detta arbete ska nämnden aktivt arbeta med att minska beroendet av externa konsulter till förmån för egen personal. Nämnden behöver, genom god strategisk förmåga, hålla en god säkerhet i tidig planering och ha ett nära samarbete med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden. Stadens interna hyresgäster har en viktig roll i att bidra till en god styrning och kostnadskontroll i projekten.

Reinvesteringar i stadens fastighetsbestånd ska som regel finansieras med det kassaflöde som genereras av den löpande verksamheten. I särskilda fall kan fastighetsnämnden frångå denna princip, exempelvis för att i stadens bestånd kunna renovera och underhålla fastigheter som bedöms vara särskilt viktiga utifrån kulturhistoriska, verksamhetsmässiga eller strategiska perspektiv.

För att säkra kultur- och föreningslivets tillgång till ändamålsenliga lokaler och stärka underhållet av kulturhistoriskt värdefulla fastigheter ska fastighetsnämnden bedriva en

långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning. Som ett led i detta ska en utredning genomföras om kulturnämnden ska agera hyresgäst i vissa fastigheter som förvaltas av fastighetsnämnden, till exempel där lokalförvaltande organisationer hyr.

För att stärka stadens ekonomi ska nämnden kontinuerligt utveckla och förädla kommersiella fastigheter samt omvandla eller avveckla fastigheter som inte används för den egna verksamheten eller behövs för det kommunala uppdraget eller är av strategiskt intresse för nämndernas uppdragsområden. Vid prövning om försäljning ska fastighetens ekonomiska lönsamhet beaktas.

Nämnden ska fortsatt pröva att överföra fastigheter och projekt till exploateringsnämnden och även stadens bolag.

Fastighetsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och Järva stadsdelsnämnd fortsatt utveckla Kämpingeskolan i Tensta till Järva stadsdelsnämnds nya förvaltningskontor, samt utveckla tillhörande idrottslokalen för idrottsändamål tillsammans med idrottsnämnden.

I samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ska fastighetsnämnden ta fram en förstudie om Knutby bollplan för att pröva förutsättningarna och kostnaderna för en plan som uppfyller måtten för tävlingsmatcher. I detta arbete ska även närliggande fotbollsplaner som exempelvis Spånga IP kunna prövas.

Sandsborgsbadet ägs av Micasa Fastigheter i Stockholm AB. Inriktningen är att fastighetsnämnden ska förvärva Sandsborgsbadet och inleda ett upprustningsprojekt.

Det pågår ett projekt för att bland annat uppföra ett idrottscentrum på fastigheten Gjutmästaren 6 i Bromma. Fastighetsnämnden ska inleda förvärv av idrottscentret Gjutmästaren från S:t Erik Markutveckling AB. Förvärvet ska ske i nära dialog mellan parterna samt kommunstyrelsen och idrottsnämnden i syfte att säkerställa en långsiktigt hållbar förvaltning inom ramen för stadens interna hyresmodell.

Nämnden ska arbeta för att nya kulturytor för stadens egna verksamheter och nya idrottsytor finns med tidigt i stadsplaneringen i syfte att hålla nere stadens lokalkostnader. En viktig del i detta är att skapa ett tätare samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafikinämnden i tidiga skeden i syfte att samordna och minska stadens totala utredningsutgifter.

Vid ianspråktagande av idrottsytor vid exploatering ska dessa alltid kompenseras. Fastighetsnämnden ska i samråd med idrottsnämnden bistå exploateringsnämnden vid framtagande av kalkyl och behovsanalys vid exploatering av befintliga idrottsytor. I samband med nyinvesteringar och renoveringar av idrottsanläggningar ska dialogen mellan fastighetsnämnden och idrottsnämnden vara snabb och kontinuerlig så att berörda föreningar och idrottsförbund hålls informerade.

Inom ramen för överenskommen förhandlingsordning med Hyresgästföreningen region Stockholm ska nämnden samordna hyressättning för sådana bostadslägenheter som staden hyr ut i andrahand där annan bakomliggande hyresförhandlingsordning saknas eller inte är relevant.

Nämnden ska skapa förutsättningar för att förvalta, sköta driften av och underhålla objekt med särskilda skyddskrav. Nämnden ska ta hänsyn till stadens behov av alternativa ledningsplatser i förhållande till andra aktörers behov. Nämnden ska

samverka med kommunstyrelsen i frågor som rör andra aktörers behov av ledningsplatser. Nämnden ska delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap. En viktig del i uppbyggnaden av det civila försvaret är förvaltandet av skyddsrum. Nämnden ska pröva möjligheten att använda Ågesta som övningsområde för exempelvis civilt försvar och söka extern finansiering för detta.

Nämnden ska stärka sitt arbete mot välfärdsbrott. Fler och djupare uppföljningar ska ske inom berörda verksamhetsområden. Nämnden ska ingå i arbetet med samordnad tillsyns- och tillståndprocess samt informationsdelning inom staden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fastighetsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och exploateringsnämnden i samråd med berörda nämnder fortsatt utreda fastighetsågaransvaret i syfte att fastställa en långsiktig strategi för Hötorgsfaret (Beridarebanan) (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Fastighetsnämnden ska i samarbete med Micasa Fastigheter i Stockholm AB och i samråd med kommunstyrelsen och berörda nämnder och bolag fortsatt utreda möjligheten att samordna nämndernas befintliga förhandlingsordningar samt hanteringen av bostadslägenheter som staden hyr ut i andrahand där annan bakomliggande hyresförhandlingsordning saknas eller inte är relevant (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Fastighetsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen intensifiera arbetet med att pröva avyttringar av ej strategiska fastigheter. Relevanta objekt ska därför utredas för försäljning under året (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden och kulturnämnden utreda om kulturnämnden ska agera förstahandshyresgäst hos fastighetsnämnden där de externa hyresgästerna är inom kulturnämndens intressesfär (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, utbildningsnämnden, SISAB och Stockholms Stadshus AB utreda möjliga former för samfinansiering för skolidrottshallar i de fall sådana byggs fullstora utan att skolan identifierat ett sådant behov för sin verksamhet. Samfinansiering ska i sådana fall ske på ett sätt som inte belastar skolpengen (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem undersöka möjligheten av blockförhyrning eller individuell uthyrning för LSS och gruppboende i stadens bostadsbestånd (3.3)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Elproduktion baserad på solenergi	10,7 GWh	11,6 GWh	11,6 GWh
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Relativ energianvändning	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Klimatpåverkan från nyproduktion av byggnader	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Mängd byggavfall vid nyproduktion	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel parkeringsplatser med tillgång till laddinfrastruktur	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.4 Stockholmsbornas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avslutade bygg- och anläggningsentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvarubedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljksamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljksamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Förskolenämnden

En bra start i livet börjar i förskolan. I förskolans verksamhet får barnen möjlighet att utvecklas och lära, med leken som centralt verktyg. Förskolans kompensatoriska uppdrag är avgörande för att alla barn i Stockholm ska få jämlika livsvillkor och livschanser oavsett var i staden de bor. Förskolans pedagogiska verksamhet och skolförberedande uppdrag ger goda möjligheter för fler barn att klara skolan och minska risken för utanförskap. En lyckad skolgång är en avgörande skyddsfaktor för resten av livet.

Förskolenämnden leder det stadsövergripande kvalitets- och utvecklingsarbetet, som syftar till en bättre förskola för alla, med ökad likvärdighet och bättre arbetsvillkor för medarbetarna. Arbetet bedrivs i nära samverkan med stadsdelsnämnderna, som har ansvar för den dagliga förskoleverksamheten i kommunal regi, och i dialog med fristående aktörer i frågor som är gemensamma för stadens förskolor och öppna förskolor. Nämnden stödjer stadsdelsnämndernas utveckling av det verksamhetsnära systematiska kvalitetsarbetet och arbetet för att säkerställa en förskola som ger alla barn möjlighet att utvecklas i riktning mot samtliga mål i förskolans läroplan. Genom en stark, rättssäker, effektiv och tydlig myndighetsutövning och tillsynsverksamhet motverkar förskolenämnden att oseriösa aktörer bedriver förskola i Stockholm.

Fokuserade satsningar på språkutveckling syftar till att höja kvaliteten i förskolan och lägga grunden för alla barns livslånga lärande. Förskolenämnden leder stadens stadsövergripande kompetensförsörjningsarbete inom förskoleområdet, samt stödjer och bidrar till stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsarbete. Förskolenämnden stödjer och bidrar även till nämndernas uppsökande arbete för att öka inskrivningsgraden och deltagandet i förskolan. Förskolornas fysiska utformning ska vara ändamålsenlig och främja pedagogiskt arbete, lek och rörelse, så väl inomhus som utomhus. Alla barngrupper ska ledas av minst en förskollärare och alla barn ska få det stöd de har rätt till.

Nämndens uppgifter

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- att leda den stadsövergripande utvecklingen av förskoleverksamheten, i en nära samverkan med stadsdelsnämnderna
- att samordna frågor som är gemensamma för öppen förskola och introduktionsförskolor
- framtagande av stadsgemensamma styrdokument för verksamhetsområde förskola, samt stödja och följa upp implementeringen av dessa
- att utgöra ett stöd till stadsdelsnämnderna i för dem angelägna områden och juridiska frågor inom förskoleområdet
- att hantera ansökningar om att starta fristående förskolor och pedagogisk omsorg samt utöva tillsyn av dessa
- att löpande föra en dialog med fristående huvudmän om kvalitets- och utvecklingsfrågor för Stockholms förskolor
- att handlägga ansökningar och administrera ersättningar och bidrag till fristående förskolor såsom barnschablon, hyreskompensation samt tilläggsbelopp för barn i särskilt behov av stöd
- att i samverkan med berörda stadsdelsnämnder och i dialog med utbildningsnämnden ansvara för omsorg på kvällar, nätter och helger för barn fram till vårterminen då de fyller tretton år

- tillståndsprovning för och insyn i fristående verksamhetsutövare av barnomsorg på obekväm arbetstid
- samordning av verksamhetsförlagd utbildning i förskola och yrkespraktik för barnskötare
- att söka statsbidrag som gäller förskolans verksamhet och i samråd med utbildningsnämnden söka statsbidrag som rör både förskolans och skolans verksamheter
- framtagande av årlig stadsövergripande rapport för förskola
- att tillsammans med stadsdelsnämnderna säkerställa att behov av profilverksamheter inom verksamhetsområdet tillgodoses
- övergripande ansvar för utveckling och samordning av kompetenshöjande åtgärder för att stärka kompetensförsörjningen inom förskolan

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-3 279,7	-3 300,6	-3 296,6	-3 292,6
Drift och underhåll	-3 279,7	-3 300,6	-3 296,6	-3 292,6
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	200,4	295,5	295,5	295,5
Netto	-3 079,3	-3 005,1	-3 001,1	-2 997,1
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1

Budgeten för 2026 minskar med 74,2 mnkr jämfört med 2025. Förändringen utgörs av att antalet barn i förskolan minskar i jämförelse med föregående år samt att statsbidraget för maxtaxa ökar till 2026. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för konsulttjänster samt arbeta för en effektiv lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringar framgår av bilaga 2.

Förskolenämndens budget baseras i huvudsak på en kostnadsschablon per barn i fristående förskola samt ett anslag för myndighetsutövning och stadsövergripande förskolefrågor. I förskolenämndens budget finns ett intäktskrav som avser statsbidrag för maxtaxa och statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan. Grundsablonen höjs med 2,5 procent. Beräknade volymförändringar och schabloner framgår av bilaga 6. Avgiftsnivåer framgår av bilaga 7. Slutlig justering av nämndens budget utförs i december utifrån avläsningar av antal barn i verksamheterna.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Utgångspunkten för all verksamhet i förskolan är läroplanen. Alla barn ska ges möjlighet att utvecklas i riktning mot läroplanens samtliga mål. För att utveckla förskolans arbete med läroplansmålen ska förskolenämnden i samverkan med stadsdelsnämnderna fortsätta att stärka och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer, för att säkerställa att likvärdigheten och kvaliteten ökar i hela staden och att det kompensatoriska arbetet stärks. Nämnden ska även i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsatt arbeta för en ökad likställighet i bedömning av verksamhetens kvalitet.

Förskolenämnden ska vara drivande i utvecklingen för att stadens kommunala förskoleverksamhet ska vara kompensatorisk och likvärdig. Arbetet utifrån förskolans kompensatoriska uppdrag utjämnar skillnader i barnens förutsättningar. Stadens likvärdiga förskoleverksamhet ger alla barn en utbildning och omsorg av hög kvalitet, oavsett vilken förskola de går i eller vilken bakgrund de har. För att förskoleverksamheten ska vara både likvärdig och kompensatorisk behöver resurser och insatser prioriteras till de verksamheter där behoven är som störst. Likställighet ska säkerställas i frågor om myndighetsutövning och osakliga skillnader mellan stadsdelsnämndsområden ska motverkas.

Nämndens ledning av det stadsövergripande utvecklingsarbetet och uppföljning av stadens förskoleverksamheter skapar möjligheter för en högre kvalitet i arbetet och att stadsdelsnämndernas kunskap om arbetssätt och insatser som stödjer förskolans kvalitetsarbete i linje med förskolans läroplan stärks. Förskolenämnden har ett uppdrag att stödja stadsdelsnämnderna. Nämnden ska vidare samordna stadsövergripande frågor och konsekvenser som följer av nya lagar och andra nationella styrdokument, till dess att de är väletablerade i organisationen. Nämnden har även ett ansvar att, i samverkan med andra nämnder, ta fram och vid behov initiera revideringar av stadsgemensamma styrdokument inom förskoleområdet. Förskolenämndens stadsövergripande uppdrag kräver en tät dialog med stadsdelsnämnderna. Dialogen ska bland annat ske genom att nämnden leder ett skolchefsnätverk där stadsdelsnämndernas avdelningschefer för förskolan deltar.

En grundförutsättning för att förskollärare ska kunna ta sitt pedagogiska ansvar och bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som ger alla barn möjlighet att utvecklas i riktning mot läroplanens samtliga mål, är att de har tillräckligt med tid avsatt för pedagogisk utvecklingstid, både enskilt, tillsammans med arbetslaget och med andra förskollärare. Förskolenämnden ska därför stödja stadsdelsnämnderna i att implementera ramverket för pedagogisk utvecklingstid.

Förskolenämnden har ett ansvar för att leda och följa upp den stadsövergripande kvalitetsutvecklingen i Stockholms stads förskolor, och att stödja utvecklingen av stadsdelsnämndernas läroplansnära kvalitetsarbete. Arbetet ska ske löpande och i nära samverkan med stadsdelsnämnderna. Som en del av det arbetet ska nämnden årligen ta fram en stadsövergripande förskolerapport som syftar till att ge en lägesbild av både kommunal och fristående förskola i Stockholm. Rapporten är ett viktigt underlag i utvecklingen av förskolan på stadsövergripande nivå, och bidrar till att öka kunskapsnivån om kvaliteten i verksamheten hos vårdnadshavare och allmänheten.

Forskning och beprövad erfarenhet ska ligga till grund för förskolans utveckling. Samarbetet med lärosätena ska fortsatt fördjupas och utvecklas. Nämnden ska bedriva ett forsknings- och utvecklingsarbete samt tillhandahålla utbildningsmöjligheter som stödjer stadsdelsnämndernas verksamhetsutveckling. Fokus för arbetet är på det pedagogiska uppdraget, däribland språklig utveckling, samt att säkra att goda exempel sprids i staden.

Nämnden har ett samordnande uppdrag att, i samarbete med stadsdelsnämnderna och andra aktörer, arbeta för att öka andelen barn som går i förskola och deltar i verksamheten. Inskrivningsgraden ska öka och hög närvaro ska främjas, särskilt i de områden där deltagandet i förskolan är lågt eller riskerar att sjunka. Förskolenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna arbeta för att närvaron ska följas upp och analyseras både lokalt och stadsövergripande, med jämförbarhet och systematik. Nämnden ska i samråd med kommunstyrelsen se över hur de befintliga indikatorerna inom förskoleområdet kan kompletteras med hjälp av statistik från förskoleverksamhetens nya närvarosystem. Stadens öppna förskolor, introduktionsförskolor, och parklekar är viktiga arenor i det uppsökande arbetet för att öka inskrivningsgraden till förskolan. Genom ett fortsatt ökat samarbete med civilsamhälle och föreningsliv kan vikten av deltagande i förskolan nå ytterligare målgrupper. Förskolenämnden ska i samarbete med Järva stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd, där inskrivningsgraden är lägst, fördjupa samarbetet med civilsamhället för att nå grupper som inte nås av stadens insatser. Nämnden ska stödja stadsdelsnämndernas metodutveckling genom att samordna arbetet och säkerställa att framgångsrika arbetssätt sprids.

Stadens öppna verksamheter, inte minst öppna förskolor och introduktionsförskolor, är viktiga verksamheter för många barn och familjer i Stockholm. Förskolenämnden ska stödja stadsdelsnämnderna i implementeringen av *Program för öppen förskola*, i syfte att säkerställa en jämn kvalitet och en god uppföljning av verksamheten.

Förskolans kompensatoriska uppdrag är centralt. Förskolenämnden ska stärka stadens förmåga att bedriva, följa upp och utveckla ett effektivt kompensatoriskt arbete, som bidrar till att barnens bakgrund och förutsättningar i mindre utsträckning påverkar möjligheten att tillgodogöra sig förskolans utbildning, och därmed skapa likvärdiga förutsättningar för barnen. Förskolenämnden ska även stödja stadsdelsnämnderna i att tidigt identifiera och ge rätt stöd till barn i behov av särskilt stöd samt barn som riskerar att fara illa och på så sätt vara en del av det förebyggande sociala arbetet. Nämnden ska verka för att alla barn får beviljat det stöd de har rätt till och till likställigt stöd i staden. Detta är en viktig del i stadens förebyggande sociala arbete. Förskolenämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna, fortsätta utveckla barnhälsoarbetet i Stockholms stad och stödja stadsdelsnämnderna i implementeringen av *Program för barnhälsa i Stockholm stad*.

Förskolenämnden ska fortsatt bidra till en utvecklad samverkan med socialtjänsten, barnavårdscentraler och andra berörda myndigheter för såväl kommunala som fristående förskolor och även i omställningsarbetet till en god och nära vård och omsorg. Att aktivt främja barns språkutveckling är en avgörande del av förskolans kompensatoriska uppdrag, eftersom ett väl utvecklat språk och ett stort ordförråd skapar goda förutsättningar inför övergången till förskoleklass och vidare skolgång. Förskolenämnden ska därför stödja stadsdelsnämnderna i användandet av språkutvecklande arbetssätt baserade på forskning och beprövad erfarenhet, bland annat genom att sprida metoder och främja att dessa implementeras i fler verksamheter. Förskolenämnden ska även främja stadsdelsnämndernas arbete med att säkerställa att fler medarbetare fortbildar sig och får nödvändiga kompetenser inom svenska och

språkutvecklande arbetssätt. Utifrån programmet för kompetensförsörjning inom förskolan ska förskolenämnden stödja stadsdelsnämnderna i att säkerställa att alla barn i förskolan ges goda grundläggande kunskaper i svenska språket.

Ett starkt modersmål är avgörande för flerspråkiga barns möjlighet att även lära sig svenska. Förskolenämnden har ett viktigt uppdrag i att stödja stadsdelsnämnderna i att utveckla och stärka arbetet med modersmålsstöd i stadens förskolor. Därför ska flerspråkighet uppmuntras hos både medarbetare och barn, och modersmålsstöd utgöra en resurs i det språkutvecklande arbetet. Förskolenämnden har en ledande roll även i arbetet med att främja utveckling av arbetet med nationella minoriteters modersmål. Nämnden ska stödja stadsdelsnämnderna i att fortsätta arbetet med att nå föräldrar till barn i förskoleålder som kan ha intresse av förskola på ett av de nationella minoritetsspråken. Nämnden ska även fortsätta arbetet med att utveckla och informera om förskola på samiska och meänkieli tillsammans med Södermalms stadsdelsnämnd och kommunstyrelsen.

I nära samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska förskolenämnden ansvara för att rutiner vid övergången från förskola till skola fortsätter att utvecklas och blir mer likvärdiga i staden. I samarbete med stadsdelsnämnderna ska en dialog genomföras årligen om barnens språkutveckling i förskolan och övergången till grundskolan.

För att ytterligare stärka förskolans kompensatoriska uppdrag och öka alla barns möjligheter till en bra skolgång ska förskolenämnden fortsätta leda det utvecklingsarbete av förstärkt förskola i ytterstaden som påbörjats. Lärdomar från såväl pilotprojektet om högläsning som pilotprojektet med socionomer i förskolan ska omhändertas och kunna spridas inom staden.

Förskolenämnden ska utgöra och tillhandahålla stöd som kan nyttjas för identifierade utvecklingsarbeten inom samtliga läroplanens mål, däribland målen om skapande och kultur. Nämnden ska fortsatt verka för att fler barn i förskolor genom Kulanpremien kommer i kontakt med kulturverksamheter anpassade efter deltagarnas behov.

Det ska bli lättare för vårdnadshavare att göra informerade val av förskola. Därför ska förskolenämnden tillsammans med kommunstyrelsen och servicenämnden slutföra arbetet med att utveckla stadens tjänst för att hitta och jämföra förskola. Det ska vara enkelt att ta del av relevanta kvalitetsmått, information om driftsform och annan information om verksamhetens kvalitet. Information om eventuella anmärkningar och förelägganden från kommunen ska finnas tillgänglig, och i den mån det är möjligt motsvarande information även från andra myndigheter. Det ska också vara enkelt att hitta information om profilförskolor och profilverksamheter, så som kommunövergripande verksamheter. Vårdnadshavarens kännedom om möjligheten att välja profilverksamheter ska stärkas, bland annat genom ytterligare kommunikationsinsatser.

Förskolenämnden har ett övergripande ansvar för att tillsammans med stadsdelsnämnderna säkerställa att behovet av profilverksamheter och förskola på minoritetsspråk tillgodoses. Nämnden ska även säkra att det är enkelt att hitta information om barnomsorg på obekväm arbetstid för de som behöver. Förskolenämnden ska leda implementeringen av de reviderade riktlinjerna för omsorg på obekväm arbetstid. Förskolenämnden ska också leda arbetet med att ta fram ett förslag på hur förlängda öppettider i förskolor kan utformas för att utgöra ett komplement till omsorg på obekväm arbetstid.

Förskolenämnden ska som myndighet pröva ansökningar från huvudmän om att bedriva förskoleverksamhet eller pedagogisk omsorg och granska de befintliga fristående verksamheterna genom en rättssäker, effektiv och tydlig myndighetsutövning. Nämnden ska ha en tydlig kommunikation i sin myndighetsutövning. Utgångspunkten för etablering av fristående aktörer ska utgå från stadens behov på lång och kort sikt. Förskolenämndens arbete med tillståndsprövning och granskning av de fristående aktörerna ska fortsätta utvecklas och stärkas. Särskilt fokus ska riktas på att stärka förmågan att snabbt agera på inkomna signaler om missförhållanden i befintlig verksamhet. Vid nyansökningar ska fördjupade analyser genomföras, bland annat genom att ta det vikande barnantalet i beaktande under tillståndsprövningen. Oanmäld tillsyn ska göras oftare, i syfte att motverka oseriösa aktörer. Förskolenämnden ska fortsatt söka samverkan med berörda nämnder och myndigheter i syfte att förebygga och tidigt upptäcka välfärdsbrott samt skyndsamt genomföra åtgärder när misstanke finns.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenämnden ska i samarbete med Järva stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd utforma och inrätta ett samarbete med civilsamhället för att öka inskrivningsgraden (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna kartlägga och analysera närvaron i förskolan, på stadsövergripande nivå samt per stadsdelsnämndsområde (1.2)	2026-01-01	2026-04-30
Förskolenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda och föreslå hur en utformning av förlängda öppettider i förskolor kan se ut, som komplement till den omsorg som ges på obekvämt arbetstid (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda och föreslå hur finansieringsmodellen kan utvecklas i syfte att stärka förskolornas ekonomiska stabilitet trots varierande barnunderlag (1.2)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Stadens förskolor har i sitt läroplansuppdrag ett särskilt uppdrag att bidra till hållbar utveckling och att stärka barns medvetenhet i hållbarhetsfrågor. Förskolenämnden har ett brett uppdrag i att samordna utvecklingen av miljö och klimatarbetet i stadens förskolor. Nämnden ska tillhandahålla stöd till stadsdelsnämnderna för att främja deras arbete med miljö, klimat och hållbar utveckling, såväl med grund i läroplanens uppdrag som stadens egna program och målsättningar för miljö- och klimatarbetet. Förskolenämnden har en viktig roll i stadens arbete med hållbara offentliga måltider, kemikaliesmart förskola och stärkt biologisk mångfald. Nämnden ska genom nätverk och forum för förskolorna bidra till en samordnad utveckling i staden gällande hållbar och ekologisk mat samt vara en viktig del i arbetet med att implementera mått och mätmetoder för matsvinn i förskolan.

Förskolenämnden ska delta i den stadsövergripande samverkan för hållbara offentliga måltider, ledd av servicenämnden. Nämnden ska samordna utvecklingsarbetet för hållbara måltider inom förskolan och säkerställa att verksamhetsnära medarbetare har tillgång till stödmaterial, exempelvis i form av handböcker eller metodstöd.

Arbetet med den fysiska miljön är viktigt ur både ett pedagogiskt, verksamhetsmässigt och klimat- och miljömässigt perspektiv. Förskolenämnden ska inrätta en funktion för miljö- och klimatsamordning som samordnar och utvecklar arbetet med miljö- och klimatfrågor i stadens förskolor. Förskolenämnden ska med sin stadsövergripande kunskap bidra med synergier och stöd i arbetet med lekvrdesriktlinjer samt funktionsprogram för förskolelokaler. Stadens förskolegårdar behöver bli grönare, klimatanpassade samt vara en del av det pedagogiska rummet. Förskolenämnden ska,

med utgångspunkt i lekvärdesriktlinjerna, stödja stadsdelsnämnderna i att utveckla förskolornas utemiljöer, i syfte att bland annat säkra tillräckliga yttorlekar, pedagogisk kvalitet och grönska i utemiljön. Nämnden ska arbeta med klimatrelaterad riskkartläggning och verka för en minskad sårbarhet för klimatförändringar inom förskoleverksamheten.

Förskolenämnden ska vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 4 *God utbildning för alla* (tillsammans med utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden).

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Den enskilt viktigaste faktorn för förskolans kvalitet och hur väl verksamheten lyckas med sitt skolförberedande uppdrag är att varje barn får möta pedagoger med hög kompetens och stor yrkesskicklighet. Kompetensfrågan inom förskolan är därför fortsatt ett prioriterat område för förskolenämnden. Nämnden ansvarar för att tillhandahålla kompetensutvecklingsinsatser som stadsdelsnämnderna kan ta del av. Insatserna ska utgå ifrån identifierade behov, till exempel som en följd av såväl det verksamhetsnära systematiska kvalitetsarbetet som det som sker på huvudmannanivå med grund i läroplansuppdraget. Nämnden ansvarar också för att programmet för kompetensförsörjning inom förskolan följs, utvärderas och utvecklas.

Förskolenämnden ska samordna utbildningsinsatser för stadens förskolor gällande våldsbejakande extremism, våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Nämnden ska även, i samverkan med berörda nämnder och bolag, utveckla och genomföra insatser för att förebygga våldsbejakande extremism såsom skolattacker och ensamagerande våldssvårigheter. Särskilt fokus ska läggas på att höja kompetensen hos stadens medarbetare inom förskoleverksamhet kring tidig upptäckt, tecken på radikaliserings och riskfaktorer kopplat till våldsbejakande extremism. Nämnden ska även stödja implementeringen av de reviderade riktlinjerna för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor. Förskolenämnden ska säkerställa att utbildningsinsatser genomförs för att stärka beredskap och förmåga att hantera allvarliga händelser, inklusive allvarliga våldssituationer eller hot om allvarliga våldssituationer. I samverkan med stadsdelsnämnderna ska genomförda insatser följas upp och goda exempel spridas.

Andelen medarbetare med relevant utbildning i förskolan ska öka och alla barngrupper ska ledas av minst en legitimerad förskollärare. Förskolenämnden ska stödja stadsdelsnämnderna i arbetet för att minska barngruppernas storlek. Detta ska ske samtidigt som personaltätheten värnas. Förskolenämnden ska verka för att andelen legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare ökar i stadens förskolor, samt att fler stadsdelsnämnder tar del av de kompetensutvecklings- och fortbildningsinsatser som finns att tillgå. Som ett led i det arbetet ska samverkan med lärosäten fortsätta stärkas. Barnskötare är den största yrkesgruppen inom förskolan och spelar en stor roll för barnens utveckling. För att säkerställa en hög och jämn pedagogisk kvalitet i förskolan ska förskolenämnden leda arbetet för att implementera den plan för genomförande som antagits för att inrätta en enhetlig yrkestitulatur i förskolan.

Förskolenämnden ska fortsatt stödja stadsdelsnämnderna i arbetet med skollärdagsutveckling i förskolan. Det stadsövergripande arbetet med handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för barnskötare och förskollärare ska ledas av förskolenämnden. Nämnden ska främja likvärdighet och utgöra ett stöd i arbetet samt ta fram och kontinuerligt arbeta med gemensamma uppföljningsmetoder i nära samverkan med stadsdelsnämnderna. Nämnden ska även bistå kommunstyrelsen och

berörda nämnder och bolag i det strategiska arbetet med stadens kompetensförsörjning. Förskolenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna införa arbetsskor inom förskolan för att främja personalens arbetsmiljö och friskfaktorer. Förskolenämnden ska samordna införandet av arbetsskor för personal på kommunala och fristående förskolor.

Förskolenämnden ska, precis som inom övriga läroplansområden, tillhandahålla stöd kring utvecklingsarbete som rör läroplansmålen om jämställdhet och att barn inte ska begränsas utifrån normer kring kön. Nämnden ska även verka för en ökad jämställdhet, inklusive rekryteringsfrågor, inom verksamhetens alla delar.

Förskolenämnden har ett ansvar att leda utvecklingen av stadsdelsnämndernas strategiska bemanningsförmåga, i syfte att bland annat minska visstidsanställningar, stärka kontinuiteten för barn och personal, bidra till en förbättrad arbetsmiljö och främja att alla barngrupper leds av minst en förskollärare samt att bemanningen anpassas utifrån förskolans kompensatoriska uppdrag. För att främja kontinuitet vid vikarietillsättningen ska förskolenämnden fortsatt stödja stadsdelsnämnderna i att förbättra kontinuitet i vikarietillsättning, med tillsvidareanställda vikarier som utgångspunkt.

Förskolenämnden ska följa upp kvaliteten i stadens förskolor oavsett huvudman. Den långsiktiga effekten av nämndens arbete med samordning, uppföljning, tillsyn och utveckling av stadens förskolor är att barn i Stockholm ges en ökad likvärdighet i förskola med god kvalitet. Nämnden ska delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap samt fortsätta vidta förmågehöjande åtgärder inom måltidsberedskap. För att bidra till att säkerställa en hög rådighet inom förskoleområdet ska förskolenämnden stödja stadsdelsnämnderna i marknadsförings-, informations- och kommunikationsinsatser av de kommunala förskolorna, något som är särskilt viktigt i en tid då barnantalet minskar.

Förskolenämnden har ett samordningsansvar för digitaliseringsarbetet inom verksamhetsområdet och ska tillsammans med stadsdelsnämnderna säkerställa att digitaliseringsarbetet främjar kunskapsuppdraget och att det inte är kostnadsdrivande. Information av god kvalitet och tillförlitlig statistik inom verksamhetsområdet är en förutsättning för såväl planering som uppföljning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna, och med beaktande av möjligheterna att bevara god lokalkännedom, ta fram en plan för hur en överföring av köhandläggningen till förskolenämnden kan genomföras (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna implementera den plan för genomförande för att införa en enhetlig yrkestitulatur i förskolan som antagits av förskolenämnden (3.4)	2026-01-01	2026-12-31
Förskolenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla metoder för att förstärka den strategiska bemanningsförmågan. I detta ingår arbete med att minska barngruppernas storlek och att säkerställa en god personaltäthet (3.4)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med förskolenämnden, äldreomsorgsnämnden, stadsdelsnämnderna samt övriga berörda nämnder analysera kompetensförsörjningsbehoven på kort och lång sikt inom välfärdsverksamheterna och föreslå åtgärder för bland annat ökad omställning (3.4)	2026-01-01	2026-12-31
Förskolenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna införa arbetsskor inom förskolan för att främja personalens arbetsmiljö och friskfaktorer (3.4)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna med utgångspunkt i handlingsplanen mot rasism initiera ett arbete för att öka kunskapen om alla former av rasism i stadens pedagogiska verksamheter (3.7)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor.	70 %	70 %	70 %
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

R VII
FÖN:10

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden ska arbeta för att alla stockholmare ska ha möjlighet att vara fysiskt aktiva och upptäcka friluftaktiviteter utifrån sina egna förutsättningar. Idrott är en viktig del av civilsamhället och nämnden ska arbeta nära Stockholms idrottsrörelse och ha en god dialog med föreningarna. Idrotts- och fritidsytor ger stockholmare utökade möjligheter till motion och rörelse i sin närmiljö. Den viktigaste åtgärden för att uppnå nämndens mål är att öka antalet idrottsanläggningar och andra idrotts- och fritidsytor. Idrottsnämnden ska verka för tryggare idrottsplatser och anläggningar.

I nämndens arbete är den prioriterade gruppen barn och unga. Särskild uppmärksamhet ska riktas till integrationsfrämjande insatser, jämställdhet, socioekonomiska faktorer samt tillgänglighet för funktionsnedsatta. Idrottsnämnden ska även verka för att främja äldres hälsa. Satsningar på simkunnsighet är en prioriterad uppgift för nämnden.

Nämndens uppgifter

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- främjande av stockholmarnas folkhälsa genom att skapa förutsättningar för idrott, föreningsliv och friluftsliv
- ansvar för bidragsgivning och stöd till idrottsföreningar och andra sammanslutningar
- att vara stadens kontaktyta gentemot friluftslivet, båtklubbar och fritidsfiske
- att vara den primära samtalspartnern med alla idrottsföreningar och regionala idrottsförbund, i såväl bredd- som elitidrottsfrågor
- ansvar för ärenden som rör taxor och subventioner för upplåtelser av anläggningar för idrottsverksamhet
- samordning av fritidsverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning
- ansvar för fiskevård inom stadens vatten samt för båtplatser och friluftsverksamhet
- ansvar för att prioritera och planera för stadens nytillskott av idrottsanläggningar och utveckling som beställare av investeringar
- ansvar för uthyrning av skolidrottshallar och skollokaler genom bokningssystemet
- att vara beställare av nya idrottsanläggningar och utveckling av befintliga i förhållande till fastighetsnämnden samt övriga hyresvärdar

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-1 434,7	-1 552,4	-1 665,7	-1 685,6
Drift och underhåll	-1 412,3	-1 531,7	-1 642,1	-1 661,1
Avskrivningar	-15,5	-15,0	-17,2	-18,0
Internräntor	-6,9	-5,7	-6,4	-6,5
Intäkter	314,9	332,4	337,7	339,1
Netto	-1 119,8	-1 220,0	-1 328,0	-1 346,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-63,4	-130,0	-70,0	-50,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-63,4	-130,0	-70,0	-50,0

Budgeten för 2026 ökar med 100,2 mnkr jämfört med 2025. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnader för administration och konsulttjänster samt arbeta för en effektiv lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2026 ökar med 66,6 mnkr. Nämnden ska ha ett fortsatt fokus på kostnadsmedvetenhet och effektivitet samt på prioriteringar mellan och inom investeringsprojekt för att öka stadens egenfinansieringsgrad samtidigt som prioriterade investeringar genomförs. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3. Kapitalkostnadstäckning utgår inte för investeringar i maskiner och inventarier. Idrottsnämnden prioriterar för nyinvestering och fastighetsnämnden prioriterar utifrån reinvesteringsbehovet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Idrott och friluftsliv har en central betydelse för folkhälsan och idrottsrörelsen är en viktig del av civilsamhället. Idrotten främjar folkhälsa genom gemenskap, rörelse och motion vilket ökar människors psykiska och fysiska välbefinnande. Idrottsnämnden ska arbeta för ett levande föreningsliv med förutsättningar för en mångfald av föreningar i hela staden och för att stärka Stockholm som idrottsstad.

Idrottsnämnden ska arbeta systematiskt för att öka den fysiska aktiviteten hos barn och unga samt skapa goda ramar och förutsättningar för både bredd- och elitidrottsliga aktiviteter. Nämnden ska även verka för att främja fysisk aktivitet hos äldre och bidra

till att skapa möjligheter för rörelse genom hela livet. Nämnden ska också bistå stadsdelsnämnder med att göra information om både lokala idrottsaktiviteter och tidpunkt då platser släpps till simskolan lättillgänglig.

Nämnden ska arbeta med att främja den psykiska hälsan hos barn och unga genom fysisk aktivitet och få fler personer med funktionsnedsättning att ta del av idrotts-, friluft- och fritidsutbudet. Nämnden ska arbeta för att minska ojämlikheten i hälsa genom att bidra till att alla barn och unga i Stockholm ska ha samma förutsättningar att utöva idrott. Det förebyggande arbetet med hälsoåtgärder inriktat mot äldre ska utvecklas, exempelvis genom gruppträning, motionsträning, vattengympa och andra särskilda insatser riktade till seniorer. Hbtqi-personers delaktighet inom idrotten ska främjas i nämndens insatser. I de lokaler där möjlighet finns ska nämnden verka för att det finns flexomklädningsrum för de som vill byta om enskilt.

I samarbete med kulturnämnden och stadsdelsnämnderna ska idrottsnämnden stärka arbetet med förebyggande och rehabiliterande insatser för nämndens målgrupper. Jämställda förutsättningar är centralt och nämnden ska årligen redovisa en analys om idrottande ur ett jämställdhetsperspektiv. I samband med detta ska också konkreta förslag presenteras som kan bidra till att fler flickor idrottar. Medel avsätts för att nämnden ska erbjuda gratis menstruationsskydd på idrottsanläggningar.

Nämnden ska säkerställa att barn kan idrotta med glädje och därför motverka tidiga elitsatsningar. I detta arbete är bidragsregler och tillsyn ett verktyg. Stadens kommande strategidokument för elitidrotten ska vara vägledande för arbetet gentemot elitidrotten och de storklubbar som finns i staden. I likhet med den sammanställning som gjorts angående förutsättningarna för elitfotbollsklubbarna på damsidan ska en sammanställning göras för herrsidan. Detta arbete ska syfta till att skapa en överblick av förutsättningarna för klubbarna som kan användas för att säkerställa likabehandling.

Tillsammans med utbildningsnämnden ska idrottsnämnden arbeta för ett ökat samarbete mellan föreningsliv och skolor för att barn ska få möjlighet att idrotta i anslutning till skoldagen.

Idrottande och idrottsrörelsen är viktiga verktyg i arbetet mot social utsatthet och kriminalitet. Idrottsnämnden ska i samråd med andra nämnder i ökad omfattning rikta delar av sin verksamhet till det brottsförebyggande arbetet. Det kan till exempel handla om att samordna insatser för en aktiv och meningsfull fritid tillsammans med kulturnämnden, utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer inom idrottsrörelsen. Idrottsnämnden ska också hitta arbetssätt och föreslå aktiviteter där idrotten nyttjas för att motverka att barn och unga hamnar i kriminalitet. Arbetet ska ske i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna.

Ett tillägg till medlemsaktivitetsstödet införs för föreningar som sänker sina avgifter eller behåller dem på en redan låg nivå. Inget särskilt ansökningsförfarande ska krävas för detta stöd. För de föreningar som aktivt arbetar med att hålla låga ekonomiska trösklar för deltagande men som av olika anledningar har svårt att brett sänka sina medlemsavgifter införs också ett nytt stöd. Detta stöd delas ut till föreningar som arbetar med progressiva avgifter genom så kallade sociala fonder. Syftet med stöden är att i ökad grad möjliggöra för föreningar att minska ekonomiska utestängningseffekter. Samverkan mellan staden och föreningslivet behöver särskilt stärkas där barn och unga i lägre utsträckning deltar i organiserade fritidsaktiviteter. Idrottsnämnden ska exempelvis inom ramen för *Skärholmen Tillsammans* starta en Söderortliga i likhet med *Järvaligan* som inleddes år 2024.

Det råder en stor anläggningsbrist i Stockholm. Arbetet med att uppföra nya idrottsanläggningar och rusta upp gamla ska fortsätta. I stadsutvecklingen ska nämnden vara en självklar samarbetspartner och nämnden ska i tidigt skede planera för tillkommande idrottsytor och säkerställa att dessa optimeras ur ett ekonomiskt och tidsmässigt perspektiv. Om idrottsanläggningar tas i anspråk för exploatering ska nämnden samverka med exploateringsnämnden och fastighetsnämnden för att identifiera behov och kostnader för kompenserande åtgärder. Idrottsyta som bebyggs ska fullt ut kompenseras på annan plats. Idrottsnämnden ska också tillsammans med berörda nämnder och bolag fortsätta arbetet med tillfälliga idrottsetableringar på platser där annan exploatering ska ske längre fram. Planeringen för sådana projekt som inleddes under föregående år ska fortlöpa, exempelvis i östra Hagastaden och på Dalhagens BP. Satsningarna på den gamla Söderstadiontomten ska färdigställas.

Nämnden ska utreda en revidering av reglerna för hyresstöd som idag ges till föreningar. Arbetet ska syfta till en utvidgning av vilka föreningar som kan kvalificera sig. En del i uppdraget innefattar att hitta former för att möjliggöra att idrottsföreningar som vill uppföra en egen lokal för idrottande ska kunna söka stöd på förhand. På så sätt skulle nämndens hyresstöd även kunna fungera som ett investeringsstöd till föreningar.

Nämnden ska tillsammans med fastighetsnämnden inventera förrådsalternativ på stadens olika idrottsanläggningar och identifiera platser där utbyggnad av förrådsutrymmen är mest angeläget. Utbyggnaden av toaletter och vattenkranar på nämndens anläggningar ska fortsätta i enlighet med den prioritetsordning som tagits fram.

Att möjliggöra spontant idrottande är viktigt för målet om att fler ska vara fysiskt aktiva. Nämnden ska därför, genom att peka ut behov och lämpliga platser, bistå i arbetet med att skapa fler ytor för spontanidrott, exempelvis motionsspår och utegym, anpassade till olika förutsättningar och åldrar. Jämställdhetsperspektivet ska beaktas.

Nämnden ska tidigt och löpande föra dialog med berörda föreningar och idrottsförbund rörande utveckling av stadens anläggningar. Nämnden ska även föra dialog med andra kommuner i regionen för att ge idrottslivet goda förutsättningar och planera för de anläggningsbehov som finns. Särskilt för idrotter med färre utövare är regionala lösningar av intresse. För regionala anläggningar bör möjligheten till delad investeringskostnad genom exempelvis hyresavtal undersökas. Under vissa förutsättningar kan i dessa fall samarbeten med privata aktörer prövas, om omständigheterna för detta är goda utifrån en helhetsbedömning. Nämnden ska också aktivt undersöka möjligheterna till extern sponsring av lämpliga nya idrottsanläggningar.

De kommande åren kommer ett antal större renoveringar och nybyggnationer att påbörjas och fortlöpa. Det gäller till exempel renoveringen av Vällingby sim- och idrottshall, Brännkyrkahallen, en ny hall för fotboll och friidrott på Enskede IP, Gränsbergets idrottshall, Bäverdalens idrottshall, en 11-spelsplan på Gubbängsfältet och en ny is- och idrottshall på Hagsätra IP. Planeringen för exempelvis framtida Västertorps sim- och idrottshall, Kristinebergshallarna, Bällsta IP och en ny simhall i Skarpnäck fortsätter.

Det pågår ett projekt för att bland annat uppföra ett idrottscentrum på fastigheten Gjutmästaren 6 i Bromma. Fastighetsnämnden ska inleda förvärv av idrottscentret Gjutmästaren från S:t Erik Markutveckling AB. Förvärvet ska ske i nära dialog mellan parterna samt kommunstyrelsen och idrottsnämnden i syfte att säkerställa en långsiktigt hållbar förvaltning inom ramen för stadens interna hyresmodell.

Det ska beredas plats för idrott inom ramen för flera av stadens kommande större stadsutvecklingsprojekt. Idrottsnämnden ska därför i samråd med fastighetsnämnden delta i planeringen för dessa. Det gäller exempelvis för arbetet med Älvsjö där en ny idrottsplats och arena utreds. Nämnden ska även delta i programarbetet för Bromma flygplats.

Nämnden ska utreda vilka funktioner den planerade hallen på Vårbergs IP ska innehålla. Detta bland annat med anledning av att den skola som tidigare skulle byggas i närområdet inte längre bedöms vara nödvändig på grund av nya elevprognoser. En genomgripande upprustning av idrottsplatsens utomhusytor ska prioriteras i närtid. Innehållet i den kommande hallen ska ses över med de nya förutsättningarna i beaktande. Det skulle exempelvis kunna vara aktuellt med en specialhall för gymnastik eller fotboll. Dialog med idrottsrörelsen ska ske i denna fråga.

Nämnden ska också fortsätta arbetet tillsammans med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden med att förstärka Zinkensdamms IP för idrotten och för att stadsutveckla i området.

Simkunnighet är prioriterat och nämnden ska i samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna verka för att öka simkunnigheten och vattenvanan. Pågående initiativ med exempelvis vattenvaneträning på sommaren och efter skoltid ska fortsätta och utvidgas på lämpliga sätt. En viktig åtgärd för ökad simkunnighet är att skapa fler simskoleplatser. Antalet platser i stadens simskola ska under 2026 vara 20 procent fler i jämförelse med år 2022. Simskola på sommaren ska fortsatt erbjudas och initiativet med plaskdammsvårdar ska fortsätta. Områden och grupper där simkunnigheten är låg och en relativt stor andel inte klarar godkänt i ämnet idrott och hälsa ska prioriteras. Idrottsnämnden ska fortsätta samarbetet med simföreningar inom ramen för stadens simskola. Under året ska förbättringar av kösystemet som utretts implementeras. Nämnden ska också fortsatt möjliggöra för simundervisning vid stadens utomhusbad och arbeta för att badvårdar finns vid strandbad. Det nya systemet för att mäta simkunnighet i staden ska utvärderas och utvecklas tillsammans med utbildningsnämnden.

Nämnden ska bistå i arbetet med att ta tillvara Stockholms närhet till vattnet genom att samarbeta med andra nämnder i arbetet för fler badplatser och bastubad.

Det är av stor vikt att idrottsrörelsen ges goda villkor att bedriva sin verksamhet. Stadens stöd till föreningslivet ska vara långsiktigt och inte i huvudsak projektbaserat. De ideella krafterna inom förbund och föreningsliv på lokal och nationell nivå är en viktig del av stockholmsidrotten. Idrottsnämnden är en av de nämnder i staden som har mest direktkontakt med föreningsliv och invånare. Nämnden ska vidta åtgärder för att förenkla för föreningar och ledare att bedriva verksamhet. Dialogen med föreningar och förbund ska vara regelbunden och relevant information ska delas med föreningslivet i så stor utsträckning som möjligt. Utöver det ekonomiska föreningsstödet ska behovet av utbildningar, administrativt stöd och andra stödinsatser övervägas. Idrottsnämnden ska, i samråd med kommunstyrelsen och utifrån kommande stadsgemensamma riktlinjer, ta fram en inriktning för hur reklam och sponsring på idrottsytor ska hanteras.

Föreningslivet skapar delaktighet och möten mellan människor och utgör därför ett viktigt verktyg för att främja integrationen i Stockholm. Nämnden ska arbeta uppsökande mot nyanlända inom ramen för Welcome House och aktivt verka för att ingen exkluderas från att delta i idrottsverksamhet. Nämnden ska som en del i detta

arbete föra en dialog med föreningar med syfte att undanröja regler som stänger barn ute från cuper och arrangemang.

Arbetet med förstärkt uppföljning av föreningsstödet ska fortsätta. Detta för att säkerställa att de som erhåller stöd motverkar diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt att de inte bedriver verksamheter med odemokratiska eller olagliga inslag. Samma principer gäller uthyrning av stadens lokaler och idrottsytor. Rutiner ska finnas för att säkerställa att de som hyr följer stadens demokrativillkor. Arbetet med uppföljning och kontroll vid uthyrning av lokaler ska utvecklas. Stickkontroller under tid som är bokad av privatpersoner är angeläget för att säkerställa att aktivitet under sådan tid följer stadens regelverk. Idrottsnämnden ska bistå socialnämnden i det förebyggande arbetet gällande idrottsrelaterat våld.

Föreningar som återkommande inte sköter sina betalningar till nämnden, eller på annat sätt allvarligt bryter mot regler, ska kunna nekas bokning av hall- och plantider utanför nolltaxan om inte förbättring sker.

Nämnden ska fortsatt verka för ett rikt friluftsliv och idrottande även under vintertid, bland annat genom att bistå i arbetet för fler naturstigar, motionsspår och skidspår runt om i staden. Som ett led i detta arbete ska konstsnöspåret i Ågesta fortsätta utvecklas kommande år genom förstärkningar av vistelsemiljön omkring spåret. Även infrastrukturen för skötseln och driften ska förbättras. Nämnden ska också bidra i arbetet för att utveckla Högdalstopparna till ett attraktivt och öppet frilufts- och rekreationsområde särskilt för mountainbike. Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar ska beaktas.

Idrottsnämnden har en viktig roll inom stadens arbete med Fokus Järva. Samverkan ska utökas med civilsamhället för att möjliggöra idrott och rörelse för fler boende i Järva med särskilt fokus på barn och unga samt inaktiva grupper. Nämnden ska verka för att utveckla Järva som idrottskluster i samverkan med idrottsföreningar som tar ett ansvar för social hållbarhet. Bland annat ska arbetet med *Järvaligan* fortsätta i samverkan med Järva stadsdelsnämnd och byggnationen av en ny idrottshall i Akalla ska fortsätta. Utvecklingen av Kämpingeskolans idrottshall fortsätter också. Nämnden ska också bidra i arbetet med destinationsutveckling med koppling till Kista.

Planeringen tillsammans med fastighetsnämnden för en ny simhall i Järvaområdet som ersättning för Husbybadet ska fortsätta. Därutöver planeras nya Husbyhallar. Idrottsnämnden ska genomföra enklare åtgärder vid Knutby bollplan för att öka standarden. I samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ska nämnden ta fram en förstudie om Knutby bollplan för att pröva förutsättningarna och kostnaderna för en plan som uppfyller måtten för tävlingsmatcher. I detta arbete ska även närliggande fotbollsplaner som exempelvis Spånga IP kunna prövas.

Idrottsnämnden ska, i samråd med kommunstyrelsen och i samverkan med stadens styrgrupp för stora evenemang, samordna stadens planering, genomförande och utvärdering av basket-EM och O-Ringen år 2027. Nämnden ska också bidra till det arbete som kommunstyrelsen ska leda angående att identifiera i vilken utsträckning staden möter dagens och framtidens behov av olika typer av evenemangsarenor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Idrottsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB samt i samråd med kommunstyrelsen och stadens styrgrupp för stora evenemang samordna stadens planering av O-Ringen år 2027 samt basket-EM för damer 2027 (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Idrottsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden inventera förrådsmöjligheter på stadens idrottsanläggningar och föreslå platser där utbyggnader av sådana bör göras (1.5)	2026-01-01	2026-06-30
Idrottsnämnden ska införa stöd som riktar sig till föreningar som på olika sätt arbetar för att hålla olika typer av avgifter låga (1.5)	2026-01-01	2026-06-30
Idrottsnämnden ska iordningsställa området kring Ågesta konstsnöspår med förbättrad infrastruktur och vistelsezoner för besökare. Planering ska också inledas för den sista etappen av spåret (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Idrottsnämnden ska starta en Söderortsliga i liknande former som befintliga Järvaligan. Detta ska ske inom ramen för Skärholmen Tillsammans (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Idrottsnämnden ska utreda en revidering av reglerna för det hyresstöd som idag finns för föreningar som ordnar egna lokaler. Bland annat ska nämnden undersöka hur stödet skulle kunna fungera som ett investeringsstöd (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden och Stockholms Stadshus AB genomföra en övergripande analys av hur arenabeståndet möter dagens och framtidens behov av större arenor för olika typer av evenemang (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB förbättra stadens "en väg in" för bastuförfrågningar, besluta om stadsövergripande riktlinjer samt förutreda och peka ut lämpliga platser för bastu. I det senare ska nämnden särskilt samråda med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna (1.5)	2026-01-01	2026-04-30
Utbildningsnämnden ska i samarbete med idrottsnämnden utreda möjliga former för att idrottsföreningar ska kunna låna eller hyra utrustning i skolidrottshallar (1.5)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Nämnden ska minska sin miljö- och klimatpåverkan genom effektiv energianvändning, minskade utsläpp från transporter, minskad plastanvändning samt ökat återbruk. Nämnden ska arbeta för att återvinningskärl finns där det är lämpligt. Vid ny- och reinvesteringar ska nämnden tillsammans med fastighetsnämnden planera projekten i linje med stadens övergripande klimat- och miljömål. Nämnden ska också arbeta för att främja hållbar måltidsförsörjning samt hållbara transporter i samband med till exempel cuper och evenemang. Nämnden ska, i samarbete med fastighetsnämnden, verka för att antalet laddplatser byggs ut i anslutning till stadens idrottsanläggningar.

Nämnden ska verka för att användning av kemikalier och spridningen av mikroplast minskar. Bland annat genom att installera granulatfällor vid nya konstgräsplaner och fortsätta att aktivt testa nya hållbara alternativ. Vid snöröjning av konstgräsplaner ska spridningen av granulat i natur och dagvatten beaktas och motverkas. Inför att EU:s försäljningsförbud mot plastbaserade granulat träder i kraft år 2031 ska nämnden fortsätta med ett aktivt omställningsarbete. Nämnden ska sammanställa sin planering inför förbudet under året.

Nämnden ska arbeta för ett ekologiskt hållbart fritidsbåtliv. Det handlar bland annat om att föra dialog och samverka med båtklubbarna för att minska miljö- och klimatpåverkan, förbättra tillgängligheten till laddinfrastruktur, båtbottentvättar och latrintömningsstationer.

Civilsamhällets föreningar spelar en viktig roll för att stärka den lokala demokratin och delaktigheten i miljö- och klimatarbetet och för att driva klimatarbetet framåt.

Idrottsnämnden får därför i uppdrag att hantera föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Business Region AB samt andra berörda nämnder och bolag utreda hur Stockholm kan utvecklas som en levande matstad med matmiljöer som främjar hälsosam mat med låg miljö- och klimatpåverkan (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden och Kulturhuset Stadsteatern AB utreda tillvägagångssätt för hållbara och hälsofrämjande matmiljöer på stadens idrotts- och kulturanläggningar (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden ge stöd till idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och socialnämnden och stadsdelsnämnderna som hanterar föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd samt ge stöd att uppdatera nämndernas riktlinjer (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB genomföra en kartläggning av dricksvattenpunkter och identifiera var det finns behov av att etablera nya dricksvattenpunkter utifrån värmeproblematiken (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsbyggnadsnämnden kartlägga insamlad data om gångstråk i syfte att kunna tillgängliggöra denna för allmänheten (2.3)	2026-01-01	2026-08-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Prioriteringar av reinvesteringar och nyinvesteringar i idrottsytor ska göras utifrån framtida behov baserat på den demografiska utvecklingen, den långsiktiga investeringsplanen och ett driftkostnadsperspektiv med beaktande av hyreskonsekvenser. Nämnden som beställare har ett ansvar för att planera för en rimlig hyresutveckling i förhållande till verksamheternas övriga resursbehov. Samplanering och samutnyttjande av idrottsytor ska öka mellan stadens nämnder och bolag. Genom att fortsätta arbetet tillsammans med utbildningsnämnden och SISAB för att tillgängliggöra skolidrottshallar kan tillgänglig idrottskapacitet öka och ge fler föreningar, barn och unga möjlighet till idrottande.

Idrottsnämndens och fastighetsnämndens samarbete behöver utvecklas ytterligare. Det gäller både att utveckla samverkan i pågående projekt för nya anläggningar men även med åtgärder i befintliga anläggningar som bidrar till att sänka idrottsnämndens driftkostnader. Vidare behöver idrottsnämnden stärka sin roll som beställare av projekt och ta ett större ansvar för den ekonomiska hållbarheten i planering och genomförande av investeringsprojekt. I det arbetet ska nämnden även se över funktionsprogram och liknande i syfte att sänka projektkostnaderna.

Nämnden ska tillsammans med utbildningsnämnden och SISAB fortsätta verka för att samplanera nybyggda skollokaler och skolidrottshallar för idrotts-, kultur- och föreningsverksamhet. Tillsammans med utbildningsnämnden ska nämnden också utreda möjliga former för att idrottsföreningar ska kunna låna eller hyra utrustning i skolidrottshallar. Nämnden ska också bistå stadsdelsnämnderna i arbetet med att öppna och driva fritidsbibliotek. Möjligheten för intresserade föreningar att driva caféverksamhet i nämndens anläggningar ska ses över.

Lokalvård i idrottsnämndens anläggningar ska i första hand genomföras i egen regi. Detta bland annat för att säkra god kvalitet och bra arbetsvillkor genom kollektivavtal.

Uppdraget innebär att den andel lokalvård som idag läggs ut på entreprenad successivt ska överföras till nämndens regi. I ett första steg tas lokalvård som utförs i idrottshallarna hem. I ett andra steg genomförs samma förändring gällande lokalvård i simhallarna. Medel avsätts för eventuella övergångskostnader som i och med detta tillfälligt kan uppstå.

Nämnden ska beakta översiktsplanens utpekade fokusområden vid planering av idrottsanläggningar samt allokering av resurser. I syfte att öka tillgänglighet till konst- och kulturupplevelser ska idrottsnämnden främja konst i idrottshallar.

Tryggheten på stadens idrottsanläggningar och spontanidrottsplatser ska öka och nödvändiga åtgärder, till exempel ökad belysning, skyltning och ordningsvakter, ska genomföras så att alla kan känna sig trygga på anläggningarna och i motionsspåren. Arbetet med att delta i stadens arbete med platssamverkan i syfte att skapa en tryggare stad ska fortsätta. Nämnden ska också i planeringen av anläggningar arbeta för matchfunktionärers trygghet.

Idrottsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, kulturnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB samverka med föreningen Stockholm Pride.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, utbildningsnämnden, SISAB och Stockholms Stadshus AB utreda möjliga former för samfinansiering för skolidrottshallar i de fall sådana byggs fullstora utan att skolan identifierat ett sådant behov för sin verksamhet. Samfinansiering ska i sådana fall ske på ett sätt som inte belastar skolpengen (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholm Business Region AB ska i samråd med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden utreda hur besöksnäringen och destinationsutvecklingen i Kista kan stärkas (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Farsta stadsdelsnämnd ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, utbildningsnämnden, AB Familjebostäder samt andra berörda nämnder och bolag ta fram en gemensam långsiktig plan för utvecklingen av Mötesplats Fagersjö. Arbetet ska ske i dialog med boende och föreningsliv (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Stockholm Business Region AB samt Stockholms Stadshus AB ta fram en plan för Kistas framtida utveckling i samråd med Kista Science City AB och andra externa aktörer (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB och Stockholm Globe Arena fastigheter AB se över utvecklingsmöjligheter för Globenområdet norra delar, med fokus på stadsutveckling samt framtida lösningar för evenemang och idrott (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Idrottsnämnden ska återta driften av lokalvården i stadens idrottsanläggningar. I ett första steg ska lokalvården i idrottshallar övergå till egen regi (3.5)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden samt i samråd med idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Business Region AB vidareutveckla arbetssätt, verktyg och koncept för digital närvaro i syfte att stärka det förebyggande arbetet (3.6)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	77 %	78 %	78 %
	Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	78 %	78 %	78 %
	Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	67 %	67 %	68 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Elproduktion baserad på solenergi	10,7 GWh	11,6 GWh	11,6 GWh
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
	Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter	525 ton	500 ton	475 ton
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Relativ energianvändning	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
2.4 Stockholmnarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avslutade bygg- och anläggnings-entreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvaru-bedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Den konstnärliga friheten är en grundläggande del av Stockholms stads kulturpolitik. Stockholms stad ska värna det fria ordet, demokrati och alla människors lika värde. I en tid där dessa grundläggande principer hotas måste den oberoende kulturen och mångfaldsperspektivet inom kulturen försvaras.

Kultur ger möjlighet för människor att mötas, få nya intryck och själva gestalta sina liv och det utgör en viktig del av vårt välfärdssamhälle. Stockholm växer med kultur och alla stockholmare ska ha lika möjligheter att ta del av och skapa kultur i såväl ytterstad som innerstad. Särskilt viktigt är det att nå ut till de grupper som idag inte tar plats i stadens kulturliv. Det fria kulturlivet ska ges goda och långsiktiga förutsättningar att verka i staden och erbjuda stockholmarna kulturupplevelser av många olika slag med hög kvalitet. Professionellt verksamma kulturskapare måste ha möjlighet att leva på sitt konstnärsskapande under rimliga förhållanden. Offentliga stöd till kulturen ska inte enbart styras av efterfrågan. Kulturpolitiken måste också grunda sig på andra värden som exempelvis bildning, konstnärlig frihet, stadens attraktivitet, långsiktig kvalitet och kulturens roll för demokrati och sammanhållning.

Staden ska värna bibliotekens huvuduppdrag genom att göra dem mer tillgängliga för stockholmarna med särskilt fokus på målgrupperna som prioriteras i stadens biblioteksplan. Kulturskolan ska ge barn och unga möjlighet att utöva kultur tillsammans med professionella pedagoger. Kulturskolans verksamheter ska ha tillgång till ändamålsenliga lokaler i hela staden. Fler skol- och idrottslokaler ska vara tillgängliga att boka för föreningar. Staden ska även se till att skapa bra förutsättningar för ett levande civilsamhälle, nattliv och för att kulturperspektivet integreras i stadsplaneringen för den växande staden.

Nämndens uppgifter

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- huvuddelen av stadens kulturverksamhet, vilket inbegriper Stadsmuseet, Medeltidsmuseet samt Stockholmsforskningen, Stockholms stadsbibliotek, Liljevalchs konsthall, Stockholm konst, Kulturskolan Stockholm samt vissa evenemang
- att skapa goda förutsättningar för både stadens institutioner och det fria kulturlivet så att kulturupplevelser av hög kvalitet och bredd erbjuds
- att följa och främja utvecklingen av kulturlivet i staden och inom sitt verksamhetsområde, sköta stadens bidragsgivning till kulturell verksamhet samt stödet till de allmänna samlingslokalerna och hemgårdarna
- att bevara, levandegöra och pedagogiskt förmedla stadens kulturhistoriska värden till dagens och framtidens stockholmare och besökare
- att utgöra stadens kompetens i arkeologiska och bygghistoriska frågor
- att i nära samverkan med stadsdelsnämnder och idrottsnämnden ansvara för samordning av stadens arbete inom verksamhetsområdet barn, kultur och fritid

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-1 343,3	-1 374,0	-1 374,0	-1 374,0
Drift och underhåll	-1 343,3	-1 374,0	-1 374,0	-1 374,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	98,4	90,3	90,3	90,3
Netto	-1 244,9	-1 283,7	-1 283,7	-1 283,7
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-23,3	-23,3	-10,0	-10,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-23,3	-23,3	-10,0	-10,0

Budgeten för 2026 ökar med 38,8 mnkr jämfört med 2025. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration och konsulttjänster samt arbeta för en effektiv lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Ersättningen för den biblioteksverksamhet och fristadsprogram som bedrivs av Kulturhuset Stadsteatern AB överförs från kulturnämndens totala budget och den indexjusteras årligen. Utöver detta ansvarar nämnden för att tillhandahålla till Kulturhuset Stadsteatern AB de resurser som är gemensamma för samtliga bibliotek i Stockholms stad så som exempelvis biblioteksdatasystem. Förändringarna framgår av bilaga 2. Inom nämndens driftbudget ska kapitalkostnaderna inrymmas.

Investeringsbudgeten för 2026 är oförändrad jämfört med 2025. Nämnden ska ha ett ökat fokus på styrning, effektivitet, kostnadsmedvetenhet och prioriteringar mellan och inom investeringsprojekt i syfte att begränsa investeringsutgifterna och därmed bidra till en långsiktigt hållbar egenfinansieringsgrad för stadens investeringar. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3.

Till följd av stora om- och tillbyggnadsprojekt står nämnden inför en omfattande kostnadsutveckling för lokaler. Det är därför av vikt att nämnden följer verksamheternas kostnadsutveckling.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning som följer nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stockholms barn och unga ska ha möjlighet att prova på eget skapande genom Kulturskolans kurser och aktiviteter. Kulturskolan ska verka för att fortsätta bredda deltagandet och nå barn och unga med olika socioekonomisk bakgrund och underrepresenterade grupper, genom implementering av kulturskoleplanens strategier och mål och sänkta kulturskoleavgifter. El Sistema ska fortsätta att utveckla metoder för att sprida kunskap och information om Kulturskolans kurser och aktiviteter i de skolor och förskolor där de är verksamma. Kulturskolans resurscenter för elever med särskilda behov ska fortsätta att utvecklas, arbeta med uppsökande insatser och vara stöd till övriga enheter samt finnas representerad i hela organisationen. Med avstamp i *Stockholms stads kulturskoleplan* ska nämnden bygga upp en robust kulturskola som erbjuder verksamhet av hög kvalitet till stadens barn och unga.

Kultur är en rättighet och har en avgörande del i varje barns utveckling. Teater, musik, dans, litteratur och konst är viktiga för barn och ungas utveckling och identitetsskapande. Härigenom utvecklas också barnens språk och förståelse för sin omvärld. Det är viktigt att säkerställa att kulturen också tillgängliggörs för barn och unga med funktionsnedsättning. Med utgångspunkt i *Stockholms stads program för barns rätt till kultur* ska nämnden stötta stadens samtliga nämnder och bolag i arbetet med att stärka barns rätt till kultur. Genom Kulanpremien ska kulturnämnden, i samverkan med utbildningsnämnden, förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och fristående aktörer, fortsatt verka för att fler barn i förskolor och skolor kommer i kontakt med kulturverksamheter. Nämnden ska fortsätta arbeta för att nå de grupper, exempelvis målgruppen unga vuxna, som i mindre utsträckning tar del av kulturverksamheter och stöd. Stadsmuseets verksamhet för barn och unga ska utvecklas och Stadsmuseets gård och scen levandegöras. I väntan på att Medeltidsmuseet flyttar in i nya lokaler ska nämnden säkerställa att museet har programverksamhet igång, genom exempelvis stadsvandringar, föreläsningar och skolbesök.

Stockholms stadsbibliotek ska erbjuda skolor och förskolor ett brett utbud av litteratur och läsfrämjande aktiviteter samt fungera som stöd till lärare och förskolepedagoger i det läs- och språkstimulerande arbetet. Bibliotek och förskolor ska informera om barnlitteratur som kan användas för språkutveckling och undervisning inom läroplanens olika områden, bland annat i form av förskolebibliotek. Stadsbiblioteket ska fortsätta stärka medborgarservicen och genomföra satsningar på bibliotekens tillgänglighet genom att ha generösa öppettider över hela året, särskilt i stadsdelar där många är kvar under sommaren. Stadens biblioteksverksamhet ska fortsätta arbetet med att bättra nå målgruppen unga 13–18 år utifrån den målgruppsanalys som genomförts under 2025. Antalet meröppna bibliotek ska utökas successivt med målet att så många bibliotek som möjligt ska erbjuda meröppet. Nämnden ska även säkerställa att biblioteken har tillgängliga, funktionella och trygga biblioteksrum. Stadsbiblioteket ska fortsätta arbeta för etablering av biblioteksnoder och stärka bibliotekets digitala verksamheter, tjänster och utbud. Stadsbiblioteket ska fortsatt utveckla flerspråkig verksamhet och erbjuda ett brett utbud av mångspråkig litteratur. Arbetet med flerspråkig litteratur och verksamhet på internationella biblioteket ska fortsätta utvecklas. Kulturnämnden ska arbeta för att stadens bibliotek har aktiviteter som gynnar bildning, demokrati, mångfald och språkutveckling samt att öppna samtal ska vara en del av bibliotekens verksamhet och bidra till att idag underrepresenterade grupper söker sig till verksamheten. Stadens

bibliotek har en viktig roll som nav i det lokala kulturlivet och ska möjliggöra för det genom att anordna aktiviteter i biblioteken som inkluderar samarbete med aktörer från det lokala kultur- och föreningslivet. Det fria kulturlivet är själva grunden för en levande stad. I en tid av sänkta statliga kulturstöd som försämrat förutsättningarna för kulturutövarna är det därför särskilt viktigt att Stockholm står upp för ett fritt kulturliv som kännetecknas av spets, bredd och mångfald. Det ska finnas en god kulturell infrastruktur i Stockholm som möjliggör för det fria kulturlivet att blomstra och utvecklas i hela staden. Kulturutövare i Stockholm ska ha goda villkor för att kunna arbeta med konstnärlig produktion, därför ska nämnden stärka kulturstödet till det fria kulturlivet. Nedskärningarna av det statliga kulturstödet har särskilt drabbat dansfältet och den offentliga konsten. Nämnden har även en viktig roll för konstnärernas produktionsinfrastruktur och ska därför se till att det etableras nya ateljéer och produktionsplatser samt höja ateljéstödet. För att Stockholm ska fortsätta ha dansscener med goda förutsättningar och verksamhet av hög kvalitet ska nämnden verka för att dansens infrastruktur och dess kreativa processer, från konstnärlig ide till mötet med publiken, upprätthålls. Stockholms stad är en viktig beställare av offentlig konst, både i form av platsspecifik konst och lös konst. Det saknas dock tydliga riktlinjer för hanteringen av den, varför nämnden ska ta fram ett program för den offentliga konsten i staden.

I arbetet med att stödja det lokala kulturlivet och civilsamhället spelar samlingslokalerna en viktig roll. För att underlätta för civilsamhällets bidrag till, och delaktighet i, stadens kulturliv ska riktlinjer för föreningsstöd utgå från principer som är tydliga och transparenta och som hindrar att stöd går till verksamhet som är olaglig eller antidemokratisk. En förutsättning för ett levande föreningsliv är ändamålsenliga och tillgängliga mötes- och samlingslokaler. De lokalförvaltande organisationerna är viktiga för att tillgodose föreningslivets, kulturlivets och stockholmarnas behov av lokaler för att förverkliga demokratiska mål i samhället. Idag bedrivs viktig kulturverksamhet av lokalförvaltande organisationer i lokaler inom fastighetsnämndens bestånd som står inför stora upprustningsbehov och därmed nya hyresförhållanden. En utredning ska genomföras om huruvida kulturnämnden ska agera hyresgäst i vissa fastigheter som förvaltas av fastighetsnämnden, exempelvis där lokalförvaltande organisationer hyr. Kulturnämnden ska värna samlingslokaler som exempelvis hemgårdar och kulturgårdar samt kontinuerligt uppdatera lägesbilden över civilsamhällets behov av samlingslokaler runt om i staden. Tillgången till lokal kultur ska säkras i samverkan med stadsdelsnämnderna.

Nämnden ska verka för ett brett evenemangsutbud över hela Stockholm. Evenemangsavdelningen ska samverka med civilsamhället och det fria kulturlivet för att det under festivaler ska finnas programpunkter även i ytterstaden, med fördel i översiktsplanens fokusområden. Gatukultur och gatukonst är kulturuttryck som är lättillgängliga och skapar glädje och mervärde i stockholmarnas vardag. Genom att tillgängliggöra fler platser för kulturaktörer att skapa tillfälliga kulturupplevelser levandegörs staden. Kulturnämnden ska förbereda för att fira 1 miljon invånare i staden. Nämnden ska i samråd med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och civilsamhället, samt andra relevanta aktörer, arbeta för att underlätta för närvaron av kultur i det offentliga rummet. Kulturnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och trafiknämnden prioritera att skapa möjligheter för kulturliv och kulturupplevelser i offentlig miljö i översiktsplanens fokusområden.

Möjligheten att stärka och synliggöra platsernas unika identitet, kultur och historia ska tas tillvara. Som en del i Fokus Järva ska kulturnämnden fortsätta samverka med Järva stadsdelsnämnd för att stärka kulturlivet i stadsdelsnämndsområdet, bland annat genom att förverkliga lokalbehovsanalysen. Nämnden ska skapa fler möjligheter för kulturliv

och kulturupplevelser i översiktsplanens fokusområden samt, i samarbete med stadsdelsnämnderna, stärka delaktigheten hos invånarna i beslut som rör exempelvis kulturverksamheter, aktiviteter och tillgänglighet till fokusområdenas publika kulturplatser. Nämnden ska understödja det fastighetsägardrivna arbetet med platsutveckling kring Norra Bantorget. Nämnden ska även vidta åtgärder för att i stadens fokusområden öka barn och ungas deltagande i kulturella aktiviteter och för att de i högre utsträckning ska ta del av det utbud som finns inom Kulturskolan, bibliotek, fritidsgårdar och parklekar.

Kulturnämnden ska fortsatt utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på stadens fritidsgårdar och parklekar samt bistå stadsdelsnämnderna med strategisk kompetens och modeller för uppföljning av de öppna fritidsverksamheterna. Kvalitetsutveckling och uppföljning inom området ska främjas och bidra till erfarenhetsutbyten och samlade kompetensutvecklingsinsatser. Nämnden ska söka samarbeten för att öka andelen utbildade fritidsledare inom stadens öppna fritidsverksamhet. Kulturnämnden ska även utreda förutsättningar, behov och former för att skapa tydliga kompetensutvecklingsinsatser för stadens fritidsledare och parklekspersonal. I samarbete med stadsdelsnämnderna ska kulturnämnden säkerställa att det finns profilverksamheter inom öppen fritidsverksamhet för relevanta målgrupper. Staden ska ha en enhetlig och tydlig plan kring hur befintliga parklekar kan utvecklas och bevaras. För detta arbete ansvarar fastighetsnämnden i samarbete med stadsbyggnadsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsdelsnämnderna. Arbetet sker även i samråd med exploateringsnämnden.

Kulturnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att utveckla stadens sommarkolloverksamhet så att fler barn från grupper som idag är underrepresenterade deltar i sommarkollo. Detta görs bland annat genom att fortsatt erbjuda prova på-kollo, samverka med det lokala civilsamhället och att tillsammans med Södermalm stadsdelsnämnd, socialnämnden och civilsamhället genomföra ett pilotprojekt för kollo för unga hbtqi-personer. Nämnden ska även följa upp hur stadens riktlinjer för kolloverksamhet efterföljs. Barn och unga med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att delta i ordinarie sommarkolloverksamhet. Kulturnämnden ska samarbeta med stadsdelsnämnderna för att tillsammans erbjuda ett rikt utbud av meningsfulla fritidsaktiviteter i hela staden. Kulturnämnden ska stötta stadsdelsnämnderna i samordningen av stadens aktiviteter för barn och unga under skolloven samt i samråd med kommunstyrelsen säkerställa att aktiviteterna tillgängliggörs enhetligt och samordnat via stadens samlade kalendarium och kommunikation. För att främja ett ökat utbud av aktiviteter för unga i staden ska eventuella statsbidrag och EU-stöd inom området sökas och fördelas över staden. Inom ramen för samordningsuppdraget för barn, kultur och fritid ska nämnden fortsätta arbeta för att engagera fler unga i fritidsverksamheterna samt främja utbyte mellan stadsdelsnämnderna.

Nämndens verksamheter ska i större utsträckning sträva efter att nå äldre som inte har tillgång till kulturlivet, bland annat genom att Liljevalchs och Stadsmuseet fortsätter att utveckla digitala metoder för att nå ut till äldre. Nämnden ska bidra till stadens arbete med att skapa en åldersvänlig stad. I samarbete med stadsdelsnämnderna, äldrenämnden och idrottsnämnden ska kulturnämnden stärka arbetet med de förebyggande och rehabiliterande insatserna. Kulturnämnden ska stärka arbetet med Kulanpremien för äldre i samråd med stadsdelsnämnderna och i samverkan med äldrenämnden. Verksamheten med kulturturnéer ska utvecklas på äldreboenden, andra boendeformer och mötesplatser. Kulturnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och civilsamhället fortsätta arbetet med uppförandet av ett monument över hbtqi-rörelsens kamp för sina rättigheter i samhället.

Kulturnämnden ska vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 16 *Fredliga och inkluderande samhällen* (tillsammans med kommunstyrelsen).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kulturnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna införa ett stadsgemensamt system för dokumentation och uppföljning inom stadens fritidsverksamheter i syfte att kvalitetssäkra verksamheterna (1.1)	2026-01-01	2026-12-31
AB Stockholms hem ska i samarbete med kulturnämnden och Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd utreda att omvandla AB Stockholms hems panncentral i Solberga till ett kulturhus/allaktivitetshus där etablering av lokalt föreningsliv och fritidsverksamhet ingår. Möjligheten till extern finansiering ska ingå som en del av utredningsarbetet (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Idrottsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB samt i samråd med kommunstyrelsen och stadens styrgrupp för stora evenemang samordna stadens planering av O-Ringen år 2027 samt basket-EM för damer 2027 (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Kulturnämnden ska i samråd med Järva stadsdelsnämnd utreda förutsättningar för att etablera en kreativ nod i Kista (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Kulturnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram ett förslag på uppdragsbeskrivning för kultursekreterare (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Kulturnämnden ska utreda förutsättningarna för att skapa fler platser i terminskurserna på Kulturskolan (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Kulturnämnden ska utreda hur staden kan stärka förutsättningarna för det fria kulturlivet i Stockholm (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Kulturnämnden ska utreda och ta fram förslag på utveckling och upprustning av kulturhuset Fanfaren i Farsta (1.5)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Kulturnämnden ska bidra till en fossilfri och resurseffektiv organisation. Avfall ska förebyggas genom ett ökat fokus på återbruk och återvinning, där Kulturhuset Stadsteatern ABs materialmagasin kan nyttjas som resurs, samtidigt som energiförbrukningen ska minska. Stockholms stadsbibliotek implementerar nytt verksamhets- och logistiksystem. Nämnden ska arbeta systematiskt för att fasa ut skadliga kemikalier i sina verksamheter. Tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Business Region AB ska nämnden verka för att stadens evenemang och kulturella mötesplatser är miljömässigt hållbara. Civilsamhällets föreningar spelar en viktig roll för att stärka den lokala demokratin och delaktigheten i miljö- och klimatarbetet och för att driva klimatarbetet framåt. Kulturnämnden får därför i uppdrag att hantera föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Business Region AB samt andra berörda nämnder och bolag utreda hur Stockholm kan utvecklas som en levande matstad med matmiljöer som främjar hälsosam mat med låg miljö- och klimatpåverkan (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden och Kulturhuset Stadsteatern AB utreda tillvägagångssätt för hållbara och hälsofrämjande matmiljöer på stadens idrotts- och kulturanläggningar (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden ge stöd till idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna som hanterar föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd samt ge stöd att uppdatera nämndernas riktlinjer (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stockholm ska växa med kultur. Konst, kultur och kreativa näringar är viktiga skäl till varför människor, kulturföreningar, organisationer och företag väljer att besöka och etablera sig i Stockholm. För att bidra till en levande lokal demokrati och för att få stockholmarnas förtroende är det viktigt att skapa delaktighet och inflytande. Kulturnämnden ska involvera stockholmare i beslut som påverkar deras vardag genom medborgardialoger och medborgarbudgetar. De nationella minoriteterna ska synliggöras och de nationella minoritetsspråken ska främjas i nämndens verksamheter. Nämnden ska även bistå kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och förskolenämnden i arbetet med att nå föräldrar till barn i förskoleålder som kan vara intresserade av förskola på nationella minoritetsspråk. Kulturnämnden ska fortsatt ge stöd till en öppen minnestund på Förintelsens minnesdag samt stöd till den romska minoriteten för att synliggöra minnesdagen för folkmordet på romer under Förintelsen.

När Stockholm växer ska kulturen finnas med i den fysiska och innehållsmässiga planeringen. Kulturnämnden ska söka samarbeten med kulturinstitutioner som är lokaliserade i staden i syfte att underlätta och samfinansiera utbyggnad av den kulturella infrastrukturen i staden. Samverkan mellan stadens kulturverksamheter och andra kulturinstitutioner och aktörer som verkar i staden ska utvecklas i syfte att stärka Stockholm som en levande kulturstad i världsklass. Samarbetet med Nobel Week Lights ska fortsätta.

Nämnden ska verka för ökad samordning och dialog mellan staden och Region Stockholm gällande kulturverksamheter och Film Stockholm. Förutsättningarna för stadens kulturella och kreativa näringar ska stärkas i samarbete med kommunstyrelsen och Stockholm Business Region AB, inte minst i arbetet med att lyfta stadens världsarv. Nattlivet är viktigt för stockholmarna, besökare och stadens kulturliv. Stockholm behöver kunna vara en levande stad dag som natt. Nämnden ska vidareutveckla samarbetet med det fria kulturlivet och kreativa näringar och tillsammans med berörda nämnder främja stadens kultur- och nöjesliv, bland annat genom att tillämpa stadens strategi för nattklubbar och livescener för att skapa ett mer levande nattliv

Kulturnämnden ska svara för stadens kulturmiljövård. Nämndens verksamheter inrymmer ett stort antal föremål från Stockholms historia som förvaltas, förmedlas och berättas om i utställnings- och forskningsverksamhet. Stockholmarnas minnen, erfarenheter och föremål behöver fortsatt tillvaratas inför framtiden. Register ska därför hållas intakta och aktuella för att inte förlora information och därmed proveniens och historik. Genom att upprätta, alternativt uppdatera befintliga, handlingsplaner ska kulturmiljöer, arkivhandlingar och föremål, med fokus på det gemensamma kulturarvet, skyddas även i en kris- eller krigssituation.

Kulturnämnden ska samverka med berörda nämnder och bolag för att uppnå stadens vision om Slakthusområdet, för att bland annat skapa ett modernt och levande kultur- och nöjesliv samt öka antalet arbetsplatser i stadens södra delar. Området kring Stadsgårdskajen ska hållas tillgängligt för kultur- och nöjesliv. Genom sin lotsfunktion ska kulturnämnden arbeta för att säkerställa att lokaler för konstnärlig produktion

etableras, underlätta genomförandet av arrangemang samt stödja etableringar av kulturscener för scenkonst, dans, teater, litteratur, mindre livescener och cirkus.

Kulturnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen arbeta för ökad trygghet i stadens bibliotek, museer och evenemang utifrån ett barn-, jämställdhets- och tillgänglighetsperspektiv. Samverkan med stadsarkivet ska fortsätta inom områden där en effektiv samordning av resurser kan identifieras. Nämnden ska delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap.

Utifrån samverkansöverenskommelsen med utbildningsnämnden ska kulturnämnden arbeta för att skapa långsiktiga och hållbara förutsättningar för att delar av Kulturskolan ska kunna bedriva verksamhet i skolans lokaler som ett komplement till verksamheten i Kulturskolans egna lokaler. Nämnden ska i samverkan med fastighetsnämnden fortsatt arbeta för att hyrorna för kulturnämndens verksamheter i fastighetsnämndens lokaler hålls på en rimlig nivå. Staden har flera fastigheter med ett stort renoveringsbehov och där hyresgästerna är viktiga för stadens kulturliv. Nämnden ska även bistå fastighetsnämnden i arbetet kring renovering och underhåll av fastigheterna i stadens bestånd som bedöms vara särskilt viktiga utifrån kulturhistoriska, verksamhetsmässiga eller strategiska perspektiv, inte minst för ateljéer, hembygdsgårdar och medborgarhus

Nämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, idrottsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB samverka med föreningen Stockholm Pride.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden och kulturnämnden utreda om kulturnämnden ska agera förstahandshyresgäst hos fastighetsnämnden där de externa hyresgästerna är inom kulturnämndens intressesfär (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Stockholm Business Region AB ska i samråd med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden utreda hur besöksnäringen och destinationsutvecklingen i Kista kan stärkas (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Farsta stadsdelsnämnd ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, utbildningsnämnden, AB Familjebostäder samt andra berörda nämnder och bolag ta fram en gemensam långsiktig plan för utvecklingen av Mötesplats Fagersjö. Arbetet ska ske i dialog med boende och föreningsliv (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Stockholm Business Region AB samt Stockholms Stadshus AB ta fram en plan för Kistas framtida utveckling i samråd med Kista Science City AB och andra externa aktörer (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kulturnämnden ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden utreda förutsättningar, behov och former för att skapa tydliga vidareutbildningspaket för stadens fritidsledare och parklekspersonal i syfte att höja andelen personal med relevant utbildning (3.4)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden samt i samråd med idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Business Region AB vidareutveckla arbetssätt, verktyg och koncept för digital närvaro i syfte att stärka det förebyggande arbetet (3.6)	2026-01-01	2026-12-31
Kulturnämnden ska i samarbete med lämplig stadsdelsnämnd inrätta en mötesplats för unga transpersoner inom stadsdelsnämndens ordinarie verksamheter eller i samarbete med civilsamhället. Dialog ska föras med civilsamhället (3.7)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Södermalms stadsdelsnämnd ska i samarbete med kulturnämnden och socialnämnden genomföra ett pilotprojekt för dagkollo för unga hbtqi-personer (3.7)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	Andel resande på sommarkollo som är nöjda med sin vistelse	92 %	92 %	92 %
	Andel barn och unga 1–15 år som tagit del av Kulansubventionerad kultur	70 %	70 %	70 %
1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	58 %	58 %	58 %
	Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	79 %	79 %	79 %
	Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	67 %	67 %	68 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal lån totalt i kommunala bibliotek per invånare	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Stockholmarnas nöjdhet med kommunala kulturinstitutioner	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter	525 ton	500 ton	475 ton
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Kulturnämnden: stadsarkivet

Kulturnämnden: stadsarkivet är en central resurs i stadens informationsförsörjning och en av förutsättningarna för att offentlighetsprincipen ska fungera. Stadsarkivet har en viktig roll i arbetet med att utveckla stadens informationshantering. Tillgång till en enkel och jämlik arkivinformation stärker stockholmarnas möjligheter att agera, påverka och vara delaktiga i stadens utveckling. Det ger dagens och framtidens stockholmare insyn i de offentliga beslutsprocesserna och stadsarkivet ska underlätta för forskning kopplat till materialet. Tillgängligheten till stadsarkivets material och kunskap ska på bästa sätt komma alla stockholmare till del. E-arkiv Stockholm är stadens gemensamma digitala arkiv.

Stockholms stadsarkiv spelar en viktig roll i att belysa stockholmarnas liv genom historien. För att tillgängliggöra stadens historiska källmaterial ska stadsarkivet fortsätta arbetet med digitalisering av arkiverat material.

Nämndens uppgifter

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- arkivmyndighet och ansvar för Stockholms stadsarkiv
- systemägarskap för stadens gemensamma e-arkiv samt ärendehanteringssystemen eDok och Diabas

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-116,1	-108,4	-108,4	-107,4
Drift och underhåll	-116,1	-108,4	-108,4	-107,4
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	37,3	37,3	37,3	37,3
Netto	-78,8	-71,1	-71,1	-70,1
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0

Budgeten för 2026 minskar med 7,7 mnkr jämfört med 2025. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration och konsulttjänster samt arbeta för en effektivare lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2026 är oförändrad jämfört med 2025. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning som följer nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stadsarkivets publika verksamheter ska utvecklas i nära samarbete med Stadsmuseet, stadens bibliotek samt andra aktörer så att material och kunskap är tillgängliga för stockholmare och forskare.

Nämnden ska fortsätta förstärka stadsarkivets karaktär av öppen publik institution med särskilt fokus på att nå nya grupper som idag sällan använder arkivets resurser, särskilt barn och unga. Digitaliserings- och publiceringsarbetet är prioriterat i arbetet med att öka tillgången till arkiven och nå en bredare publik.

Stadsarkivet ska utveckla ett nytt sökgränssnitt för databasen Rotemansarkivet som innehåller Stockholms folkbokföring 1878-1926.

Stadsarkivet arbetar systematiskt med att lyfta fram glömda och gömda individer samt skeenden i samhället för att belysa hur exempelvis genus och sociala strukturer påverkar vems historia som är synlig i arkiven. Stadsarkivet ska utveckla metoder som underlättar för forskare och allmänhet att återsöka och använda information som finns i arkiven.

I syfte att invånare och akademi på ett enklare sätt ska kunna bidra till arkiven, till exempel genom crowdsourcing, ska metoder utvecklas för ökad användbarhet och digitalisering.

Nämnden ska arbeta för att synliggöra kvinnor och andra grupper som varit underrepresenterade genom historien samt fortsätta arbetet med att lyfta fram personer ur arkivet som på olika sätt kämpat för införandet av demokrati i Sverige. Nämnden ska aktivt bidra till att stärka och synliggöra Järvas unika identitet, kultur och historia.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsarkivet ska utveckla ett nytt sökgränssnitt för databasen Rotemansarkivet (1.5)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Stadsarkivet ska bidra till en fossilfri och resurseffektiv organisation. Avfall ska förebyggas genom större fokus på återbruk och återvinning, och energiförbrukningen ska minska. Nämndens digitaliseringsarbete ska bidra till resurseffektivitet och ett lägre klimatavtryck.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Nämnden ansvarar centralt för stadens arkivfunktioner och ska bidra till andra nämnders verksamhet genom tillsyn, expertkunskap och rådgivning. I arbetet ska nämnden stödja stadens verksamheter i att hantera information på ett sätt som underlättar tillgången och upprätthåller offentlighetsprincipen och andra lagkrav inom informationsområdet, exempelvis kravet om digital anslagstavla. Nämnden ska verka för att fler verksamheter levererar sina arkiv, både på papper och digitalt, till e-arkivet.

Förvaltningsorganisationen för eDok ska vara kostnadseffektiv i syfte att minimera driftkostnadskonsekvenser för användarna i staden.

Stadsarkivet kommer på sikt att behöva upphandla ett nytt e-arkiv. En förstudie genomfördes under år 2023. Inriktningen blev att avvakta teknikutvecklingen. Stadsarkivet ska fortsatt bedriva en aktiv omvärldsbevakning i frågan.

Stadsarkivets samverkan med forskning bidrar med viktig kunskap och utveckling av samhället. Därför ska samverkan med forskning stärkas och utvecklas. Arbetet med att digitalisera och utveckla stadens informationshantering ska fortsätta i nära samarbete med berörda verksamheter. Verksamheten behöver som en del i detta genomföra kompetenshöjande insatser, bland annat inom it.

Nyttjandegraden av stadsarkivets lokaler av stadens nämnder och bolag samt externa parter ska öka. Samverkan mellan kulturnämnden: stadsarkivet och kulturnämnden: kulturförvaltningen ska ske för att uppnå ökad verksamhetsnytta och effektivitet genom att samordna resurser, samt presentera goda exempel på former för samverkan som kan användas i hela staden. Stadsarkivet ska även söka lokalsamverkan med andra aktörer för att sänka sina egna lokalkostnader samt bidra till ett bättre lokalutnyttjande för hela Stockholms stad.

Nämnden ska delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap.

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Kyrkogårdsnämnden

Kyrkogårdsnämnden har en viktig roll i att erbjuda stockholmarna vackra och rofyllda begravningsplatser. På stadens begravningsplatser och vid ceremonilokaler ska möjlighet och utrymme ges för olika begravningstraditioner så att alla oavsett livsåskådning kan få den begravningsceremoni som önskas.

Stadens begravningsplatser är en del av kulturarvet, men fyller samtidigt en funktion som park- och naturmiljö. Dessa kvaliteter ska bevaras och utvecklas, och underhållet ska förstärkas. Nämnden ska bli en klimatpositiv del av staden. Inriktningen är att i så stor utsträckning som möjligt bedriva grönskötseln i egen regi med höga mål för kvalitet, miljö och hållbarhet. Begravningsplatserna ska vara tillgängliga och upplevas som trygga och säkra.

Nämndens uppgifter

Kyrkogårdsnämnden är huvudman för begravningsverksamheten i Stockholms stad och ansvarar för förvaltning av begravningsplatser. Verksamheten är finansierad via begravningsavgiften.

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- stadens egna begravningsplatser
- åt staden upplåtna begravningsplatser
- frågor som rör begravningsverksamheten enligt begravningslagen
- förvaltning av världsarvet Skogskyrkogården

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-329,2	-335,7	-344,4	-341,9
Drift och underhåll	-249,6	-254,1	-250,6	-248,1
Avskrivningar	-54,0	-56,0	-61,6	-61,6
Internräntor	-25,6	-25,6	-32,2	-32,2
Intäkter	33,5	33,5	33,5	33,5
Netto	-295,7	-302,2	-310,9	-308,4
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-176,0	-184,0	-66,0	-40,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-176,0	-184,0	-66,0	-40,0

Driftbudgeten för 2026 ökar med 6,5 mnkr jämfört med 2025. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2026 ökar med 8,0 mnkr jämfört med 2025. Nämndens långsiktiga investeringsplan uppgår till 32,0 mnkr, varav 8,0 mnkr fördelas till anskaffning av maskiner och inventarier. För att uppfylla kommunfullmäktiges

prioriteringar på kortare sikt tilldelas nämnden en utökad investeringsbudget 2026 om 152,0 mnkr. Dessa investeringsmedel är i huvudsak avsedda för renoveringen av Skogskrematoriet med de tre kapellen Hoppet, Tron och Heliga korset. Mot bakgrund av det finansiella läget ska nämnden ha ett ökat fokus på styrning, uppföljning och kontroll av sina investeringsprojekt i syfte att begränsa investeringsutgifterna och därmed bidra till en långsiktigt hållbar egenfinansieringsgrad för stadens investeringar. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3.

Begravningsverksamheten finansieras av begravningsavgiften, som fastställs av kommunfullmäktige. Över- och underskott balanseras i sin helhet till nästkommande budgetår i en begravningsfond.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Kyrkogårdsnämnden verkar för att den konfessionsneutrala inriktningen upprätthålls och att alla, oavsett livsåskådning, kan erbjudas den begravningsceremoni som önskas. Nämnden ska vidare verka för att alla, oavsett livsåskådning, vid begravning har tillgång till tvättmöjligheter som en del i utövandet av religionen. Tillgängligheten till ceremonilokalerna ska öka.

Nämnden ska förvalta världsarvet Skogskyrkogården i enlighet med UNESCO:s konvention om skydd för världens kultur- och naturarv. Nämnden ska förstärka kommunikationen om världsarvet och utveckla dess potential som besöksmål.

Den nya begravningsplatsen i Järva ska utvecklas till en rekreationsplats i park- och naturmiljö samtidigt som den möter behovet av gravplatser i en växande stad. Kännedomen om möjligheterna att nyttja begravningsplatsens ceremonilokal ska öka.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder till en rättvis klimatomställning

Nämnden ansvarar för att erbjuda rofyllda och vackra begravningsplatser, liksom att förvalta kulturarv och förvalta och utveckla park- och naturmiljövärden vid stadens begravningsplatser. Stadens begravningsplatser har höga naturvärden och grönskötseln ska bidra till biologisk mångfald. Nämnden ska verka för att minska bevattningsbehovet genom ett torktåligt växtsortiment och mer selektiv bevattning.

Nämnden ska energieffektivisera byggnader och belysning på begravningsplatserna för att minska energianvändningen samtidigt som de stämningsfullt ljussatta inom- och utomhusmiljöerna behålls. De krematorier som nämnden ansvarar för ska utvecklas i syfte att vara ledande ur miljöhänsyn.

Nämnden ska fortsätta arbetet med att fasa ut fossila bränslen i de arbetsfordon och maskiner som används på begravningsplatserna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafikinämnden samt i samråd med exploateringsnämnden, kyrkogårdsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningar för att starta upp en plantskola i egen regi (2.2)	2026-01-01	2026-06-30

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Nämnden ska säkerställa en kostnadseffektiv verksamhet och en låg begravningsavgift på såväl kort som lång sikt, bland annat genom förbättrade rutiner för upphandling och avtalsuppföljning samt digitalisering. Nämnden ska också stärka sin styrning av investeringsprojekt, bland annat genom att säkerställa tillräcklig kompetens, förtydliga beslutsunderlagen vad gäller beräkningar, utveckla återrapporteringen och öka kostnadskontrollen. Prognossäkerheten inom investeringsverksamheten ska förbättras.

Underhållet av stadens begravningsplatser ska förstärkas. En god nivå på underhållet ska värnas genom långsiktig underhålls- och investeringsplanering. Förvaltningsplanerna ska hållas uppdaterade.

Begravningsplatserna ska vara välskötta och trygga platser. Driften av hela Skogskyrkogården sker sedan 2025 i egen regi och med ny maskinpark, vilket påskyndar stadens miljöarbete och strävan mot en fossilfri skötsel. Övergången till egen regi fortsätter 2026 med Strandkyrkogården och Galärvarvskyrkogården. För att öka stadens rådighet samt beredskap ska så stor del som möjligt av driften av stadens begravningsplatser på sikt skötas i egen regi.

Nämnden ska fortsätta tillhandahålla platser för Stockholms- och feriejobb. Stadens och nämndens långsiktiga mål är att tillsammans med andra nämnder kunna erbjuda säsongsanställda en fast tjänst.

Nämnden ska skapa trygga och säkra begravningsplatser för anhöriga och besökande. Nämnden ska utreda, och vid behov införa, nya gravplatser i staden. Nämnden ska även fortsätta att följa det långsiktiga behovet av krematoriekapaciteten.

Nämnden ska delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap.

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Elproduktion baserad på solenergi	10,7 GWh	11,6 GWh	11,6 GWh
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
	Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter	525 ton	500 ton	475 ton
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är en kommunal myndighet med ansvar för den lokala tillsynen av lagar som rör miljö och hälsa. Nämndens myndighetsutövning och tillsynsarbete ska prioriteras och utvecklas i syfte att säkerställa stockholmarnas hälsa och säkerhet samt lika och rättvisa regler för näringslivet.

Nämnden har en viktig roll i stadens arbete att skapa en miljö- och klimatsmart stad med god livskvalitet. Stockholm ska vara klimatpositivt senast år 2030. Detta ska ske genom att påskynda utsläppsminskande åtgärder och koldioxidlagring. Senast år 2040 ska Stockholm vara helt fossilfritt och stadens egen organisation ska vara fossilfri år 2030.

Det ska vara lätt för stockholmarna att leva hållbart och invånarnas klimatmässiga och ekologiska fotavtryck ska minska. Ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv ska präglade nämndens arbete och hänsyn ska tas till hur sårbara grupper påverkas av miljö- och klimatförändringar.

Nämnden bedriver miljöövervakning och bidrar med underlag i stadsutvecklingen och med expertkunskap inom klimat- och energifrågor, luft-, buller- och kemikaliefrågor. Nämnden har även en samordnande roll för arbetet med att uppnå god vattenstatus i stadens alla vattenförekomster. Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ett långsiktigt arbete med att säkerställa en stadsmiljö med frisk luft, rent vatten och en natur av hög kvalitet med rik biologisk mångfald samt en sund inomhusmiljö.

Nämndens uppgifter

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- stadens övergripande miljö- och hälsoskyddsarbete
- tillsyn enligt miljöbalken, livsmedels-, foder-, strålskydds-, smittskydds-, tobaks- och marknadskontrollagstiftningen
- prövning av tillstånd för vissa av de verksamheter som omfattas av nämnda lagstiftningar
- miljö- och luftövervakning samt bullerbekämpning
- planering och samordning av stadens åtgärder inom miljöskydds- och naturvårdsområdet
- stöd till stadens nämnder och bolag i deras miljö- och klimatarbete
- information om miljö-, energi- och hälsofrågor till stadens invånare och företag
- kommunkoncernens gemensamma fordonshantering

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-274,4	-280,9	-268,7	-267,7
Drift och underhåll	-274,4	-280,9	-268,7	-267,7
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	102,1	102,1	102,1	102,1
Netto	-172,3	-178,8	-166,6	-165,6
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3

Budgeten för 2026 ökar med 6,5 mnkr jämfört med 2025. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration och konsulttjänster samt arbeta för en effektiv lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2026 är oförändrad jämfört med 2025. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Nämnden har tillsyn och miljöövervakning som sina huvuduppgifter. Tillsynsarbetet syftar till att säkerställa att boende och besökare i Stockholm kan vistas i trygga och säkra miljöer och arbetet ska bedrivas proaktivt. Nämnden ska medverka i arbetet med samordnad tillsyns- och tillståndprocess samt informationsdelning inom staden som leds av kommunstyrelsen. Nämnden ska arbeta för att staden ska uppnå målet om att vara fri från skadliga, svårnedbrytbara och hormonstörande ämnen. Nämnden ska stärka tillsynen och utveckla det proaktiva arbetet för att minska föroreningar, gifter, fusk och välfärdsbrottslighet.

Riktad och samordnad tillsyn av bostäder är fortsatt viktigt och ska stärkas. Som ett led i arbetet för att säkerställa hälsosamma inomhusmiljöer och god boendestandard ska nämnden stärka tillsyn av hyresfastigheter där misstanke om misskötsel föreligger samt tillhandahålla information om boendes rättigheter och möjligheter att anmäla värdar som brister i sitt fastighetsägaransvar.

Nämnden ska också bedriva och stärka samordnad tillsyn av centrumanläggningar, bland annat avseende avfallshanteringen. Nämnden ska fortsätta förstärka arbetet i översiktsplanens fokusområden, bland annat genom riktad bostadstillsyn och tillsyn av livsmedelshantering, avfallshantering och centrumanläggningar.

Nämnden ska följa och prioritera arbetet med att minska exponering för skadliga kemikalier, med särskild tonvikt på barn, unga, och kvinnor i barnafödande ålder. Nämnden ska stödja berörda nämnder och bolag i arbetet för en sund utomhus- och inomhusmiljö i förskolor och skolor samt i arbetet med säkra livsmedel.

Nämndens arbete med att förhindra spridning av PFAS-ämnen samt källspårning fortsätter i syfte att kunna ställa specifika krav i tillsynen.

Nämnden ska medverka till den samordning av O-Ringen år 2027 som leds av idrottsnämnden i samråd med kommunstyrelsen och stadens styrgrupp för stora evenemang.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB förbättra stadens "en väg in" för bastuförfrågningar, besluta om stadsövergripande riktlinjer samt förutreda och peka ut lämpliga platser för bastu. I det senare ska nämnden särskilt samråda med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna (1.5)	2026-01-01	2026-04-30

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Nämnden ska tillsammans med berörda nämnder och bolag arbeta för en stad som växer där stadsbyggandet är en möjliggörare och ett kraftfullt redskap för att skapa attraktiva miljöer och hållbar utveckling. För att säkerställa en långsiktigt hållbar stad med minskad klimatpåverkan, stärkt biologisk mångfald, ren luft, rent vatten och minskat buller ska miljö- och klimatfrågorna beaktas i ett tidigt skede av all planering. En rättvis och inkluderande omställning gynnar hela staden och kan bidra till att minska spänningar, utanförskap och segregation i samhället. I arbetet för att uppnå stadens bostadsmål och stödja stadens verksamheter med klimatanpassning ska nämnden bidra med kunskapsunderlag.

Nämnden ska bistå i arbetet för att minska utsläppen från trafiken genom elektrifiering, biodrivmedel och ett transporteffektivt samhälle. Nämnden ska bistå trafiknämnden i arbetet med Elektrifieringspakten och för att nå målet att trafiken ska vara utsläppsfri i innerstaden år 2030.

Nämnden ska stödja kommunstyrelsen, nämnder och bolag i arbetet med att implementera och följa upp stadens styrdokument inom miljö- och klimatområdet samt bistå nämnder och bolag i arbetet med att minska klimatutsläppen och stärka den biologiska mångfalden. Nämnden ansvarar tillsammans med kommunstyrelsen för att leda omställningsområdet *Styra mot en konsumtion med låg klimatpåverkan i stadens egen organisation* i genomförandet av Klimathandlingsplan 2030.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bistå kommunstyrelsen i arbetet med kompetensutveckling inom stadens inköpsorganisation för att minska miljö- och klimatpåverkan från inköp.

Nämnden ska bistå i arbetet för att minska energianvändningen i kommunens fastigheter och verksamheter, med särskilt fokus på energieffektivisering av fastigheter och verksamheter med hög elanvändning. Nämnden ska bedriva ett aktivt och uppsökande arbete med praktisk vägledning och energirådgivning gentemot bland annat bostadsrättsföreningar samt utreda införandet av klimathandslag med bostadsrättsföreningar i syfte att stärka samverkan mellan staden och föreningarna i klimatomställningen. Utifrån kartläggningen om byggnaders potential för solenergianläggningar ska nämnden proaktivt kontakta fastighetsägare vars fastigheter lämpar sig för installation av solceller och informera om möjligheten att installera dessa.

Nämndens samordningsfunktion för värmebölja utgör kunskapsstöd för stadens nämnder och bolag i deras arbete med att bygga motståndskraft mot värmeböljor. Nämndens värmeanalyser är ett verktyg för att arbeta med olika förebyggande åtgärder och att öka krontäckningen på strategiska platser.

Nämndens samordnande arbete för hållbar plastanvändning ska intensifieras för att styra bort från användning av fossil plast till mer miljö- och klimatsmarta material och mot minskad användning av förbrukningsartiklar genom att implementera det framtagna systemet för minskad användning av förbrukningsartiklar i plast.

Centrum för cirkularitet spelar en central roll i stadens omställningsarbete genom stöd till nämnder och bolag samt samordning av gemensamma frågeställningar. För att skapa långsiktighet i arbetet permanentas Centrum för cirkularitet.

Stockholm ska vara en tät och sammanhållen stad där bebyggelse och grönstruktur samspelar. Stadsnaturen och den biologiska mångfalden ska skyddas och stärkas. Nämnden ska tillsammans med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med Grönare Stockholm samt handlingsplan för biologisk mångfald och de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald. Nämnden ska även bidra med sin expertis i arbetet med trädmålet.

Arbetet med att ta fram en policy för skydd av natur fortsätter under ledning av kommunstyrelsen. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och berörda stadsdelsnämnder ta fram och överlämna förslag på skötselplaner, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat i Ålstensskogen/Storskogen, Majroskogen och Kyrkhamn/Riddersvik, med beaktande av buffertzonen för kommande kraftvärmeverk, senast juni 2026. Nämnden ska även, tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och Skarpnäcks stadsdelsnämnd, arbeta för inrättandet av ett naturreservat i Bagarmossenskogen, med ambitionen att genomföra ett samråd första tertialen 2026.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, tillsammans med berörda nämnder, fortsatt utreda förutsättningarna för att inrätta naturreservat i Fagersjöskogen. Fördjupade naturvärdesinventeringar ska genomföras av relevanta delar av Fagersjöskogen, Hökarängstoppen, Fagersjötoppen, Högdalstoppen och Högdalstriangeln. I samband med det ska visionsarbeten kring Rågsveds Allé och Fagersjö fortsätta.

Staden arbetar med inrättandet av biotopskyddsområden. Hittills under mandatperioden har fem stycken inrättats och ytterligare fem ska inrättas senast juni 2026. Utgångspunkten för dessa är områden med störst behov av skydd.

Arbetet med naturreservat och biotopskyddsområden ska beakta genomförandet av bostadsmål och planerad viktig infrastruktur.

Nämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden fortsätta att följa upp utvecklingen av stadens totala grönyta och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO) för att följa utvecklingen över tid. Nämnden ska, i samarbete med idrottsnämnden, stadsdelsnämnderna och andra berörda nämnder, arbeta vidare med att tillgängliggöra stadens naturreservat med rekreativa värden samt tillgängliggöra naturreservaten för personer med funktionsnedsättning. Genom att utveckla friluftsmöjligheterna i staden får fler möjlighet till ett aktivt och hälsosamt friluftsliv.

Nämnden ska i samarbete med berörda nämnder och Stockholm Vatten och Avfall AB intensifiera arbetet med att genomföra åtgärder i enlighet med de lokala åtgärdsprogrammen för stadens vattenförekomster för att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten. Nämnden ska fortsatt stötta de stadsdelsnämnder som har vattenförekomster i arbetet med genomförande av åtgärder. Uppströms- och restaureringsarbetet behöver stärkas för att ekosystemen ska återhämta sig från historiska föroreningar samt undvika nya föroreningar. Växtbäddar och våtmarker behöver skapas för att rena dagvatten på väg till Stockholms sjöar. I samarbete med exploateringsnämnden fortsätter utvecklingen av arbetet med växtbaserad sanering av förorenad mark. Nämnden ska bidra till stadens arbete för god badvattenkvalitet vid stadens strandbad samt stödja exploateringsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna i arbetet med att inrätta nya strandbad och vinterbadplatser.

I syfte att skydda vatten- och strandmiljöers ekologiska och rekreativa värden i hela staden ska miljö- och hälsoskyddsnämnden tillsammans med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och övriga berörda nämnder och bolag genomföra naturvärdesinventeringar (NVI) för vatten som kommer att utgöra ett underlag till det kommande arbetet med att revidera översiktsplanen. Utifrån inventeringarna ska skötselplaner tas fram för de mest värdefulla strand- och vattenmiljöerna.

Nämnden ska bistå servicenämnden samt övriga berörda nämnder och bolag i arbetet med att slutföra etableringen av en återbrukscentral för byggmaterial för stadens verksamheter.

Nämnden ska även, i samarbete med kommunstyrelsen, Stockholms Stadshus AB och S:t Erik Markutveckling fortsätta arbetet med att etablera en storskalig återbrukscentral för byggmaterial. Nämnden ska ta en aktiv roll inom Klimatarena Stockholm för att stärka förutsättningarna för etableringen av ett storskaligt återbruk. Arbetet ska ske i dialog med Region Stockholm, näringslivet och akademien.

Civilsamhällets föreningar spelar en viktig roll för att stärka den lokala demokratin och delaktigheten i miljö- och klimatarbetet och för att driva klimatarbetet framåt. Kommunstyrelsen ska därför i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden stödja idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och stadsdelsnämnderna i deras breddade uppdrag att hantera föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd. I uppdraget ingår att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra med sin sakexpertis.

Nämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB bistå i samordningen av nämnder och bolag för en enhetlig och effektiv kommunikation i miljö- och klimatfrågor. Kommunikationen ska stödja stadens miljö- och klimatmål och medverka till delaktighet och engagemang hos målgrupper och samarbetspartners. Nämnden ska bistå berörda nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att involvera och kommunicera med kommuninvånarna om ändrade

konsumtionsvanor utifrån ett rättviseperspektiv samt om stadens miljö- och klimatarbete i stadsrummet där åtgärder genomförs.

Nämnden ska intensifiera arbetet med att utveckla mått och mätmetoder för de konsumtionsbaserade utsläppen samt kartlägga konsumtionsmönster i staden för att få ökad kunskap om var utsläppen är störst och utifrån detta utforma åtgärder som effektivt minskar utsläppen.

Nämnden ska delta i det av kommunstyrelsen ledda arbetet med att utveckla stadens pakter och övriga relevanta nätverk till att utgöra konkreta verktyg för näringslivssamverkan i genomförandet av miljöprogrammet och klimathandlingsplanen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 7 *Hållbar energi för alla* (tillsammans med kommunstyrelsen), mål 12 *Hållbar konsumtion och produktion*, mål 14 *Hav och marina resurser* och mål 15 *Ekosystem och biologisk mångfald* (tillsammans med exploateringsnämnden).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden ge stöd till idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och barnnämnden och stadsdelsnämnderna som hanterar föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd samt ge stöd att uppdatera nämndernas riktlinjer (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen undersöka möjligheterna till och ansöka om finansiering för att tillsammans med regionala aktörer starta upp en pilotverksamhet för att testa etableringen av en storskalig återbrukscentral av byggmaterial (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda former för utvecklat samarbete med civilsamhället inom miljö- och klimat utifrån lärdomar i tidigare genomförda pilotprojekt (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB utreda stadsövergripande mått på avfallsmängder för de materialflöden inom stadens organisation där det saknas och skapa mätvärden för att kunna följa effekter av cirkulära insatser (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utveckla metoder för riktad tillsyn av matavfallsinsamlingsobligatoriet på restauranger i syfte att öka matavfallsinsamlingen (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafikinämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda möjligheter till införande av bonusvitesmodell för kravställning i upphandling av byggentreprenader och i byggprojekts utförandeskede i syfte att minska klimatpåverkan och främja ökat återbruk (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, utifrån policyn för skydd av natur, utreda vilka områden i staden som bör bli föremål för fördjupade studier om de är lämpliga som naturreservat eller biotopskyddsområden (2.2)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB genomföra en kartläggning av dricksvattenpunkter och identifiera var det finns behov av att etablera nya dricksvattenpunkter utifrån värmeproblematiken (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden genomföra en utvärdering av stadens samlade arbete för att i enlighet med översiktsplanen upprätthålla och stärka funktioner med regionala betydelse för stadens blågröna infrastruktur (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden samt i samråd med exploateringsnämnden, kyrkogårdsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningar för att starta upp en plantskola i egen regi (2.2)	2026-01-01	2026-06-30
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med berörda nämnder och bolag påbörja genomförandet av naturvärdesinventeringar av stadens vattenmiljöer (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en utvärdering av hur arbetet med ekologisk kompensation i samband med byggnation fungerar (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen utvärdera handlingsplan för god vattenstatus och dagvattenstrategin (2.4)	2026-01-01	2026-06-30
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utifrån genomförd kartläggning av luftföroreningshalter i ytterstaden bedöma nyttan av en ny mätstation för luftkvalitet och, om lämpligt, peka ut en plats för etablerande av en mätstation i ytterstaden (2.4)	2026-01-01	2026-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, i samarbete med berörda forskningsinstitutioner, genomföra en utredning av utvecklingen över tid av förtida dödsfall i Stockholm till följd av dålig luft (2.4)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra åtgärder utifrån utredningen om hur Världshälsoorganisationens (WHO) gränsvärden för luftkvalitet kan nås (2.4)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Nämnden ska säkerställa en fortsatt hög nivå på intäktsfinansieringsgraden.

Nämnden ska i samverkan med kommunstyrelsen och servicenämnden säkerställa att miljö- och klimatkrav inkluderas i inköpsprocessen för de centrala avtalsområdena samt stödja nämnder och bolag i arbetet med egna avtal.

Nämnden ska delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap och ska i samverkan med berörda nämnder, stadens bostadsbolag och myndigheter fortsätta motverka organiserad brottslighet vid tillståndsgivning och tillsyn. Nämnden ska även verka för skärpt tillsyn av avfall för att motverka fusk och nedskräpning. Tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall AB ska nämnden fortsätta genomföra kommunikationsinsatser för att minska nedskräpningen och främja trivsel och trygghet.

Tjänster och service ska bidra till att underlätta för företag att starta och verka i Stockholm. Nämnden ska bidra till att stadens NKI (Nöjd Kund Index) ligger på en hög nivå genom god service och samverkan med andra tillståndsgivande nämnder samt använda sitt NKI-resultat som underlag för verksamhetsutveckling.

Nämnden ska ingå i den samordning som kommunstyrelsen leder kring utveckling av e-tjänster och det digitala mötet med staden för företag. Nämnden ska fortsätta att bedriva ett aktivt digitaliseringsarbete i syfte att utveckla och effektivisera myndighetsutövningen samt tillgängliggöra miljödata.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafikinämnden och Stockholm Business Region AB samordna arbetet med att vidareutveckla Kontaktcenter Stockholms service som en väg in för företag (3.2)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
	Utsläpp per invånare	0,9 ton CO2e/invånare	0,8 ton CO2e/invånare	0,7 ton CO2e/invånare
	Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter	525 ton	500 ton	475 ton
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Mängd byggavfall vid nyproduktion	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	Minskade utsläpp från transporter, jämfört med 2010	-40 %	-50 %	-60 %
2.4 Stockholmsbornas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	Vattenområden med förbättrad näringssituation	56 %	67 %	67 %
	Antal förekomster i stadens kemikaliehanterings-system av utpekade produkter med utfasningsämnen	90	90	88
	Andel upphandlingar med kemikaliekrav	100 %	100 %	100 %
	Antal timmar över miljö kvalitetsmålet för timmedelvärde för kvävedioxid	Max 175 timmar	Max 175 timmar	Max 175 timmar
	Antal dygn över miljö kvalitetsmålet för dygnsmedelvärde för PM10	Max 35 dygn	Max 35 dygn	Max 35 dygn
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger	Nämndens budgetföljksamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	74	75	75
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Servicenämnden

Servicenämnden ska inom ramen för sitt uppdrag arbeta med att effektivisera stadens administrativa funktioner. Servicenämnden ska säkerställa en ändamålsenlig balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och service. Finansiering och prissättning av servicenämndens tjänster ska utvecklas för att möjliggöra fortsatta effektiviseringsvinster med bibehållen kvalitet. Ökad transparens i prissättning och fokus på uppföljning av administrativa kostnader möjliggör långsiktig effektivisering.

Utveckling av stadens upphandlingsverksamhet ska prioriteras och upphandlingarna ska användas som ett medel att driva utvecklingen i en jämlik, rättvis och ekologiskt hållbar riktning. Uppföljning av ingångna avtal är en viktig del av detta arbete. Staden ska i ökad utsträckning ställa krav på viktiga kvalitetsmått som utbildningsnivå, bemanning och yrkesmässig förmåga att leverera det staden beställt. Ökad möjlighet att ställa sociala krav och arbetsrättsliga kontraktsvillkor i nivå med svenska kollektivavtal är en viktig del i utvecklingen av stadens arbete med offentlig upphandling. I princip ska staden ställa samma höga krav på upphandlad verksamhet som på verksamhet som drivs i egen regi avseende såväl ekonomisk och social hållbarhet som klimatambitioner. Servicenämnden ska vara övriga nämnder och bolag behjälplig i att uppnå detta mål. Servicenämnden ska bidra till ökad samordning inom stadens inköpsverksamhet genom att initiera och erbjuda stöd till nämnder och bolag vid genomförande av centrala och gemensamma upphandlingar.

Kommunstyrelsens strategiska råd för verksamhet inom servicenämnden bereder frågor kring uppdrag och inriktning, som ligger till grund för nämndens arbete inom samtliga verksamhetsområden.

Nämndens uppgifter

Servicenämndens kärnverksamhet är i huvudsak administrativa tjänster. Inom ramen för befintliga verksamhetsområden ska servicenämnden förbättra kvaliteten, utveckla tjänsterna och bredda nyttjandet. På uppdrag av kommunstyrelsen och andra nämnder eller bolag ska servicenämnden svara för genomförandet av gemensamma administrativa processer för att möjliggöra stordriftsfördelar, kvalitetssäkring av stadsgemensamma processer samt för minskad sårbarhet, något som ger värde för hela kommunkoncernen.

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- ekonomiadministration
- administration av löner, pensioner och försäkringar för anställda inom stadens nämnder
- utbetalning av arvode och ersättningar för förtroendevalda
- kontaktcenter Stockholm
- förvalta stadens kontaktcenterplattform
- samordning och avtalsförvaltning av gemensam växelfunktion
- genomförande av centrala och gemensamma upphandlingar inklusive avtalsförvaltning
- stöd vid upphandlingar och avtalsförvaltning för nämnder och bolag
- användarstöd och administration i inköpssystemet
- inköpsupport
- kommunkoncernens handel av el i enlighet med elhandelspolicyn
- samordningsstöd av kommunkoncernens arbete med beredskapslager
- drift av centralt beredskapslager

- leda och samordna arbetet med hållbara offentliga måltider
- rekryteringsstöd
- operativt stöd och konsulttjänster inom digitalisering, it och telefoni
- hantera inhyrningsavtal avseende lokaler och lägenheter i stadens lokaladministrativa system
- stöd i lokalplanering
- hyresförhandlingsfunktion
- administration av andrahandsuthyrning av boenden
- avgiftshantering för stadens förskolor och fritidshem

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	0,0	0,0	0,0	0,0
Drift och underhåll	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0

Servicenämndens verksamhet är intäktsfinansierad av stadens nämnder och bolag. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration och konsulttjänster samt arbeta för en effektiv lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Servicenämnden ska säkerställa en hög grad av tillgänglighet och service till stockholmarna och arbeta för att invånare i staden kan få svar på frågor som rör flera av stadens verksamheter, så som frågor kring förskola, äldreomsorg och funktionshinder. Genom att kontinuerligt se över kommunikationsvägar, resurser och arbetssätt ska information och kontaktvägar förbättras. Nämnden ska fortsatt verka för att kontaktcenters information och kunskap om stadens invånares behov sprids och används i övriga nämnders verksamhetsutveckling.

Servicenämnden, stadsdelsnämnderna och äldre- och vårdnämnden ska bedriva ett systematiskt utvecklingsarbete för att stärka och utveckla information, webb och kontaktvägar för äldre och anhöriga. Äldre Direkts servicenivåer ska stärkas genom att stadsdelsnämnderna i samråd med servicenämnden utvecklar rutiner och arbetssätt som möjliggör för äldre och anhöriga att snabbt komma i kontakt med ansvarig handläggare vid stadsdelsförvaltningen. I utvecklingen av kommunikation och kontaktvägar ska särskild hänsyn tas till att målgrupperna växer till följd av demografisk förändring.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Servicenämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen stödja stadens verksamheter i arbetet med att minska miljö- och klimatpåverkan från inköp. Servicenämnden ska använda och vidareutveckla metod- och systemstöd för att underlätta val med låg miljö- och klimatpåverkan vid inköp. Kompetens inom miljö- och klimatområdet ska säkerställas och utvecklingen ska följas för att kunna ställa relevanta miljö- och klimatkrav vid inköpsprocessen.

Servicenämnden ska bidra till en hållbar utveckling genom att säkerställa att miljö- och klimatkrav inkluderas i inköpsprocessen för de centrala avtalsområdena samt stödja nämnder och bolag att göra detsamma i de gemensamma och verksamhetsspecifika/lokala avtalen. Nämnden ska stärka kunskapen kring hållbara inköp i upphandling, samordna alla hållbarhetsaspekter och verka för att upphandlade varor och tjänster följer stadens mål inom miljö, klimat och social hänsyn, inklusive välfärdsbrott. I upphandlingar ska fossila bränslen fasas ut, med särskilt fokus på transporter, entreprenader och arbetsmaskiner. Plastprodukter och plastförpackningar i sortimentet på de centrala avtalen ska minska och på sikt fasas ut.

Servicenämnden ska bidra till ökad cirkularitet vid upphandlingar genom att ställa krav på hållbar design samt möjlighet till återbruk eller återtillverkning där så är möjligt. Nämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen etablera en modell för samordning av hållbara offentliga måltider samt en funktion för operativt stöd i arbetet med mat. Modellen ska samordna stadens nämnder i arbetet med hållbara offentliga måltider samt utveckla metod och arbetssätt för upphandling av mat och måltider i syfte att främja mer närproducerad, växtbaserad, ekologisk och säsongsbaserad mat. Servicenämnden ska i det arbetet stödja övriga nämnder med kunskap om inköp och upphandling för att kunna ställa relevanta krav på och köpa in livsmedel som är hållbara, ekologiska, har hög kvalitet och är närproducerade. Minst 70 procent av maten som serveras i stadens verksamheter ska vara ekologisk. Nämnden ska tillsammans med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och vårdnämnden och stadsdelsnämnderna initiera och stödja kompetensutveckling av måltidspersonal, ansvariga chefer och medarbetare inom förskola och skola, äldreomsorg och socialtjänstens verksamheter. Servicenämnden ska hjälpa till att sprida goda exempel och metoder från de verksamheter som går före och når upp till målen om minskad klimatbelastning och ekologisk mat. Stadens upphandlingar ska ställa krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i livsmedelsproduktionen motsvarande svensk nivå.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Servicenämnden ska säkerställa möjlighet till innovation, digitalisering och nytänkande. Nämnden ska verka för fler innovationsupphandlingar när så är lämpligt och för en stärkt upphandlingskompetens. Genom att genomföra fler upphandlingar med delade kontrakt ska servicenämnden underlätta för mindre aktörer och företag där så är lämpligt och möjligt.

Servicenämnden ska prioritera upphandlingsarbete för stadens nämnder och bolag samt tillhandahålla utbildning, support och stöd inom upphandling och inköp. Det finns risker för att offentligt upphandlad verksamhet nyttjas i brottsliga syften. Nämnden ska fortsatt rikta särskild uppmärksamhet på att motverka brottslig verksamhet. Servicenämnden ska stärka det stöd som ges till nämnder och bolag vad avser avtalsuppföljning vid identifierade avvikelser gällande leveranser och utförande av tjänster. Nämnden ska även utföra systematiska och kontinuerliga kontroller av leverantörers skyldigheter rörande skatter och avgifter. Servicenämnden ska delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap och i samråd med kommunstyrelsen förvalta och bygga upp ytterligare förmåga genom centralt beredskapslager.

I samråd med stadens processägare ska nämnden tillvarata och utveckla digitala arbetssätt och tjänster i syfte att öka kvalitet och effektivitet samtidigt som stadens totala kostnader beaktas. Verksamhetsområdet för operativt stöd inom digitalisering, it och telefoni ska fortsätta utvecklas för att möta nämndernas och bolagens behov av tjänster. Servicenämnden ska säkerställa att finansiering och prissättning av nämndens tjänster utformas så att kostnadsmedvetenheten ökar och att fortsatta effektiviseringar kan genomföras. Nämnden ska tillhandahålla nuvarande obligatoriska tjänster med en årlig effektivisering om minst 1,0 procent. För ökad tydlighet och transparens ska den nya fastprismodellen för verksamhetsområde lön och pension införas från 2026.

Servicenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen fortsätta att utveckla kategoribaserad inköpsstyrning, gemensamma processer samt systemstöd för upphandling, avtalshantering och inköpsanalys. I samråd med kommunstyrelsen ska förutsättningarna för att etablera ytterligare inköpskategorier i stadens kategoriorganisation löpande utredas. Servicenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen även bidra till ökad e-handel samt fortsätta att utveckla arbetet med att hantera inrapporterade avvikelser från verksamheterna och allmänheten kopplat till välfärdsbrott.

Servicenämnden ska skapa förutsättningar och erbjuda stöd för ökad samverkan mellan stadsdelsnämndernas inköpsverksamheter avseende upphandling och avtalsuppföljning. Servicenämnden ska aktivt söka samordningsmöjligheter och stödja nämnder och bolag där gemensamt upphandlingsbehov identifieras, inklusive gemensam avtalsförvaltning, avtalsuppföljning och metodstöd. I samråd med kommunstyrelsen ska servicenämnden utveckla tjänster för avtalsuppföljning inom nämnder och bolag.

Servicenämnden ska skapa förutsättningar för att stödja stadens nämnder vid ansökningar om internationella bidrag från andra organisationer och stödja stadens nämnder och bolag vid ansökning samt genomförande av EU-finansierade projekt. Servicenämnden ska med stöd av Stockholms Stadshus AB genomföra aktiviteter för ett breddat nyttjande av tjänster som erbjuds kommunkoncernen, med hänsyn till de stordriftsfördelar de kan ge.

Servicenämnden ska registrera inhyrningsavtal avseende lokaler och lägenheter i stadens lokaladministrativa system LOIS. Nämnden ska, efter besked från

kommunstyrelsen, justera bostadshyror i andra hand som genom förhandlingsordning förhandlats mellan parterna på bostadsmarknaden. Omfattande hyreshöjningar för andrahandshyresgäster ska införas stegvis. Stadsdelsnämndernas projektledningsstöd vid nya lokalprojekt, särskilt större underhållsprojekt med Micasa, bör beställas av servicenämnden. Ytterligare stöd från servicenämnden i lokalprojekt rörande förskolan är också positivt i en tid med förändringar av behov och bestånd.

Genom sociala klausuler eller sysselsättningskrav i upphandlingar ska servicenämnden skapa möjligheter till fler arbetsplatser där så är möjligt. Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen utveckla arbetssätt för stadens kompetensförsörjning inom ekonomi och HR.

Servicenämnden ska bidra till att stadens Nöjd-Kund-Index (NKI) ökar eller minst bibehålls genom att utveckla och sätta mål för den egna verksamheten samt att tjänster och service bidrar till att underlätta för företag att starta och verka i Stockholm.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med servicenämnden och trafikenämnden utreda förutsättningarna för en gemensam synpunktshantering som är kostnadseffektiv och ger god service för stadens invånare (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafikenämnden och Stockholm Business Region AB samordna arbetet med att vidareutveckla Kontaktcenter Stockholms service som en väg in för företag (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med servicenämnden utreda en möjlig organisation med uppdrag att stärka stadens förmåga att i egen regi tillhandahålla tjänster som motverkar välfärdsbrott och bidrar till stärkt beredskap och rådighet (3.5)	2026-01-01	2026-06-30

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel	1,5 kg CO ₂ e per kg livsmedel	1,4 kg CO ₂ e per kg livsmedel	1,4 kg CO ₂ e per kg livsmedel
	Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter	525 ton	500 ton	475 ton
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Socialnämnden

Alla stockholmare som är i behov av insatser från samhället ska få det. I Stockholm ska inte någon falla mellan stolarna. Socialnämndens verksamheter ger ett grundläggande stöd och skydd till de människor som behöver det. Socialnämnden ska genom sin samordnande och övergripande roll bidra till att invånarna får rättssäkra, likvärdiga och tillgängliga insatser oavsett var de bor i staden. Socialtjänsten ska arbeta förebyggande och barn i riskzon för att hamna i kriminalitet ska upptäckas och ges tidiga insatser. Stadens arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska vara av hög kvalitet. Genom att förebygga, ge stöd och skydd tillvaratas stockholmarnas rätt att leva i frihet från våld och förtryck. I ett Stockholm för alla bedrivs socialtjänsten och verksamheter för personer med funktionsnedsättning enligt vetenskap och beprövad erfarenhet.

Verksamheterna ska hålla en hög kvalitet med människan i centrum. Socialnämnden ska verka för att stadens socialtjänst i allt arbete har ett barnperspektiv och ett barnrättsperspektiv, och att barn och unga görs delaktiga. I Stockholm ska individens lagstadgade fri- och rättigheter gälla alla, alltid. Stockholm ska vara en jämställd stad där ingen begränsas på grund av sitt kön och där alla ska ha makten över sina egna liv. Alla stockholmare oavsett funktionsförmåga ska ha samma möjlighet till delaktighet i samhället. Så långt som möjligt ska var och en, utifrån sina förutsättningar, kunna leva ett självständigt liv och ha ett arbete att gå till.

Nämndens uppgifter

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- kommunövergripande frågor rörande individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri
- kommunövergripande frågor rörande stöd och service till personer med funktionsnedsättning
- kommunövergripande frågor rörande ekonomiskt bistånd
- samordning av stadens arbete med felaktiga utbetalningar och bidragsbrott kopplat till ekonomiskt bistånd
- Driva stadens relationsvårdscentrum, samt fortsatt samordning avseende målgrupp och insatser samt de länsövergripande verksamheterna Mikamottagningen, KAST och Origo
- kommunövergripande frågor rörande våldsbejakande extremism
- avhopparverksamhet
- insatser för nyanlända, mottagande, bosättning och initial samhällsvägledning
- samarbete med frivilligorganisationer inom det sociala området
- bidrag till ideella föreningar som bedriver verksamheter inom socialtjänstens område
- drog- och brottsförebyggande arbete
- dödsbouppteckningar
- forsknings- och utvecklingsverksamhet inom socialtjänstens område
- tillståndsgivning för försäljning av alkohol och tobak samt gårdsförsäljning
- tillsyn av försäljning av alkohol, folköl, tobak, receptfria läkemedel, e-cigarettor, tobaksfria nikotinprodukter samt gårdsförsäljning
- familjerådgivning
- jourverksamhet
- uppsökande verksamhet
- socialrådgivning på nätet
- skyddade boenden

- hem för vård eller boende (HVB)
- boende och insatser för ensamkommande barn, vuxna hemlösa personer och personer med skadligt bruk och beroende
- tak över huvudet-garanti
- råd- och stödverksamhet och härbärgesplatser till utsatta EU-medborgare och tredjelandsmedborgare
- förvaltning och uppföljning av stadens avtal med SHIS Bostäder och samordnande part för stadsdelsnämndernas samverkan med SHIS Bostäder avseende målgrupp, behov och arbetssätt
- beställaransvar för grupp- och servicebostäder/stödboenden enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL)
- hälso- och sjukvård upp till sjuksköterskenivå inom LSS-insatserna daglig verksamhet och bostad med särskild service
- kris- och katastrofberedskap samt beredskap för psykosocialt omhändertagande vid kris
- leda och samordna utvecklingen av individ- och familjeomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning i samarbete med stadsdelsnämnderna inom områdena digitalisering, välfärdsteknik och utbildning
- utveckling och effektivisering av verksamhetsnära förvaltning av sociala system samt förvaltning av gemensamt system för föreningsstöd tillsammans med äldre- och stadsdelsnämnderna
- samordning av arbetet med stadens årliga boendeplan för bostäder för personer med funktionsnedsättning
- framtagande av en årlig stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet inklusive en analys av utvecklingen inom området
- övergripande ansvar för utveckling och samordning av kompetenshöjande åtgärder för att stärka kompetensförsörjningen till socialtjänsten

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-1 795,2	-1 888,4	-1 889,4	-1 873,9
Drift och underhåll	-1 795,2	-1 888,4	-1 889,4	-1 873,9
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	338,4	337,6	337,6	337,6
Netto	-1 456,8	-1 550,8	-1 551,8	-1 536,3
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0

Budgeten för 2026 ökar med 94,0 mnkr jämfört med 2025. Förändringen utgörs bland annat av medel för förstärkta skolsociala insatser, fler HVB-hem i egen regi, digitalisering, MST-team samt utbyggnad av LSS-bostäder. Stadens verksamheter ska

kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration och konsulttjänster samt arbeta för en effektiv lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Socialtjänsten är under ständig utveckling vad gäller målgrupper, arbetssätt och organisationsformer. Socialnämndens arbete rymmer många områden och förutsätter att tilliten till professionen är hög. Nämnden ska verka för en ökad andel verksamhet i egen regi. Den långsiktiga målsättningen är att det ska finnas kommunal egen regi-verksamhet inom alla områden som nämnden ansvarar för. För en väl fungerande socialtjänst är ett nära samarbete och samverkan med andra nämnder, Region Stockholm, polis, akademien och civilsamhället avgörande. Socialnämnden ska vara stadsdelsnämnderna behjälplig i arbetet för fler samlokaliseringar med andra myndigheter. Nämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna sträva efter att samlokalisera socialsekreterare och polis i alla stadens lokalpolisområden.

Starka samarbeten med civilsamhället för att komplettera socialtjänstens arbete är av stor betydelse för att staden ska kunna erbjuda stöd, kunskapshöjning och aktiviteter till medborgare. Socialnämndens ram för föreningsbidrag höjs därför för att de föreningar och organisationer som staden samarbetar med ska klara av ökade verksamhetskostnader och kunna upprätthålla god kvalitet och tillgänglighet i hela staden.

Socialnämnden ska stödja stadsdelsnämnderna att utveckla förebyggande och tidigt stöd i syfte att minska sociala problem. Genom att sprida kunskap om tidiga och kunskapsbaserade insatser och metoder ska socialnämnden möjliggöra att bästa möjliga stöd kommer fler individer till del. För att tidigt stöd ska tas emot behöver förtroendet för socialtjänsten öka. En förutsättning för att stödet ska nå dem som behöver det, både tidigt stöd och senare insatser, är att socialtjänsten är tillgänglig på de platser och tider där stockholmarna har möjlighet att möta den. Medborgarna ska känna tillit till socialtjänsten. Desinformationskampanjer mot socialtjänsten ska bemötas och socialnämnden ska stödja stadsdelsnämnderna i arbetet mot desinformation.

Den nya socialtjänstlagen innebär en stor omställning för hela socialtjänsten, med ökat fokus på tillgänglighet, förebyggande perspektiv, kunskapsbaserade insatser och ökade möjligheter att ge insatser utan föregående biståndsbeslut. Med den nya lagen ökar förutsättningarna att komma in med insatser i ett tidigare skede, innan problem vuxit sig stora. Socialnämnden ansvarar för samordning av omställningen till ny socialtjänstlag i syfte att säkerställa lagefterlevnad och en likvärdig socialtjänst i hela staden. I det ingår att utreda och besluta om vilka insatser som ska ges inom stadens socialtjänster och vilka som ska avvecklas, i nära dialog med berörda nämnder.

Som en del i arbetet med implementering av den nya socialtjänstlagen ska socialnämnden utreda och påbörja tillskapandet av en gemensam digital kontaktväg för

stadens invånare till socialtjänsten. Dessutom ska nya riktlinjer för handläggning och dokumentation med anledning av den nya socialtjänstlagen tas fram.

En del i arbetet med en likvärdig socialtjänst över hela staden är att socialtjänst- och funktionshinderinspektörerna följer upp stadens samlade socialtjänstverksamheter genom att årligen göra granskningar. Granskningarna ska bidra till socialtjänstens kvalitetsutveckling, och skiljer sig från extern granskning då inspektörerna kan vara en del av utvecklingsarbetet även efter en genomförd granskning.

Det är genom att tidigt arbeta med barn, unga och deras familjer som en god grund för det förbyggande arbetet läggs. Öppenvårdsinsatser inom den sociala barn- och ungdomsvården är centrala i det arbetet och likställigheten inom barn- och ungdomsvården ska säkerställas. Oavsett var i staden de bor ska alla invånare få lika stöd.

Familjecentraler, ungdomsmottagningar, SkolFam och föräldrastödsprogram är exempel på insatser inom öppenvård som nämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna och andra berörda nämnder ska fortsätta att utveckla. Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm utveckla befintliga familjecentraler och verka för att fler familjecentraler kan öppnas i de stadsdelarna med störst behov.

När föräldrar behöver råd och stöd i föräldraskapet ska samhället möta upp och ge stöd. Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna vidareutveckla föräldrastödsprogrammen. Föräldrastödsprogrammen ska också tillgängliggöras digitalt i så hög utsträckning som det är möjligt. Detta kommer att underlätta många föräldrars stressiga vardag, och samtidigt spara stadens resurser. Nämnderna ska tillsammans med förskolenämnden och utbildningsnämnden även sprida information om programmen och erbjuda alla föräldrar och nyblivna föräldrar i Stockholm stöd. Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans verka för att föräldrastödsprogram kan erbjudas i samverkan mellan socialtjänst och skola.

Staden ska arbeta förebyggande och långsiktigt för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Socialnämnden ska stödja utbildningsnämndens arbete mot stereotypa könsroller och machokultur i skolan, och stödja stadsdelsnämndernas arbete med Fritid fri från våld.

Socialnämnden ska bidra i arbetet med stadens fokusområden. Nämnden ska bidra till att utveckla arbetet mot våld i nära relationer, det uppsökande arbetet samt förmedla kunskaper kring tillitsskapande åtgärder och motverkande av desinformation. Vidare ska nämnden bidra i att stärka det förebyggande arbetet och motverka kriminalitet.

Socialnämnden ska fortsätta att utöka informationsutbytet mellan socialtjänsten, polisen och andra relevanta myndigheter. Arbetet ska ske i samverkan med berörda nämnder, polisen och Region Stockholm. Sekretesshandboken ska revideras i syfte att harmonisera med ny lagstiftning på området. Nämnden ska öka användningen av bedömningsinstrument kring målgruppen unga lagöverträdare.

Skolan är en av de främsta skyddsfaktorerna för unga människors liv och framtida livschanser. Samverkan mellan förskolan, skolan, socialtjänsten och polisen ska stärkas för att tidigt identifiera barn i riskzon, följa upp orosanmälningar samt stabilisera barns och ungas skolgång. Stadsdelsnämndernas arbete med att stärka samverkan mellan socialtjänsten och de fristående förskolorna och skolorna ska stödjas. Socialnämnden

ska också stödja stadsdelsnämndernas arbete med att utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar.

Utvecklingsarbetet med en sammanhållen skolsocial stödkedja ska fortsätta, där skolsociala team (SST) och skolsociala team plus (SST+) utvecklas till en gemensam modell som verkar mot en bredare grupp elever. Ett pilotprojekt ska genomföras i de stadsdelsnämnder som idag har skolsociala team plus. Målet är även fortsatt att motverka skolavbrott och öka möjligheterna för alla elever att nå måluppfyllelse men förhoppningen med en gemensam modell är att kunna komma in i ett tidigare skede så att problembilden inte hinner bli lika stor.

Socialnämnden ska tillsammans med förskolenämnden och utbildningsnämnden säkerställa att placerade barn och barn i skyddat boende har möjlighet till ett väl fungerande deltagande i förskola och en väl fungerande och obruten skolgång. Det framgångsrika arbetet med skolsamordnare för placerade barn och unga ska fortsätta att utvecklas. Resurser tillförs också så att alla barn inom målgruppen får insatsen.

Arbetet med övergången för den enskilde från gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola vidare ut i arbete eller fortsatta studier ska stärkas. Utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden ska även fortsatt samverka för att etablera kontakt med elever som riskerar att inte slutföra gymnasiet. Inte minst behöver samverkan med fristående skolor förbättras. Syftet är att tidigt kunna erbjuda lämpligt stöd för att eleven ska kunna slutföra utbildningen. Dessa nämnder ska också fortsatt utveckla samverkan för att unga vuxna utan gymnasieexamen inom kommunens aktivitetsansvar erbjuds insatser som ökar andelen som senare slutför sin gymnasieexamen eller genom vuxenutbildningen ges möjligheter att komma in i arbetslivet.

Socialnämnden ska tillsammans med äldrenämnden, utbildningsnämnden och förskolenämnden, och i dialog med Region Stockholm, leda arbetet med en praktisk omställning till en god och nära vård och omsorg med utgångspunkt i den stadsgemensamma handlingsplanen.

Genom en stärkt samverkan med Region Stockholm ska arbetet med de som är i behov av samordnade insatser av både socialtjänst och hälso- och sjukvård utvecklas. Socialnämnden ska verka för närmare samverkan mellan stadens uppsökande verksamhet och regionens psykiatri. Som en del i detta ska nämnden tillsammans med Region Stockholm utreda införandet av ACT-team – tvärprofessionella team som arbetar med personer med komplex samsjuklighet. Vidare ska socialnämnden stödja stadsdelsnämnderna att tillsammans med Region Stockholm och utbildningsnämnden utveckla hållbara strukturer för samverkan kring barn med behov av stöd från skola, sjukvård och socialtjänst. Socialtjänsten ska vara en naturlig del i skolan för att lättare kunna fånga upp barn och unga i ett tidigt skede.

Stadsdelsnämndernas arbete med samordnad individuell plan (SIP) är viktigt för att individer som är i behov av insatser från olika aktörer ska få sina behov tillgodosedda. Utgångspunkten i arbetet ska vara att hitta lösningar som stödjer den enskildes delaktighet och behov. Förekomsten av SIP ska öka och barn som behöver neuropsykiatriskt stöd ska få hjälp snabbare. Socialnämnden ska vidare stödja stadsdelsnämnderna i uppföljningen av utskrivningsklara patienter utifrån Lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.

För att minska den psykiska ohälsan i samhället ska arbetet med förebyggande insatser utvecklas och samarbetet med civila samhället fortsätta. Tidiga åtgärder ska sättas in

för att möta den psykiska ohälsan bland unga, med särskilt fokus på flickor. Stadens ungdomsmottagningar är viktiga i arbetet för att stärka ungas hälsa och ska utvecklas. Socialnämnden ska i samarbete med berörda stadsdelsnämnder fortsätta att analysera utvecklingen av den psykiska ohälsan hos unga och vad som kan göras för att vända den nedåtgående trenden.

Mötesplatser för unga hbtqi-personer är viktiga då de möjliggör för unga att umgås på ett tryggt och öppet sätt. Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samarbete med föreningsliv säkra mötesplatser, runtom i hela staden, för unga hbtqi-personer. Socialnämnden ska i samverkan med Södermalm stadsdelsnämnd, kulturnämnden och civilsamhället genomföra ett pilotprojekt för kollo för unga hbtqi-personer. Socialnämnden ska säkerställa att stadsdelsnämnderna har rutiner och arbetssätt för att motverka omvändelseförsök och omvändelseterapi.

Samhället har ett ansvar för att säkerställa att barn och unga som är i behov av stöd, omsorg och vård får det i en trygg och stabil miljö. För att stärka stödet till placerade barn och deras familjer ska nämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla arbetet med eftervård i öppna former. Socialnämnden ska ta initiativ till att föra dialog med berörda myndigheter kring hur processen för utslussning kan stärkas.

I de fall ett barn eller ungdom behöver placeras utanför det egna hemmet så ska det göras, utan ekonomiska avväganden. I de flesta fall är det dock bättre för barnet och dess fortsatta utveckling om denne får vård och stöd i sin egen miljö. Inom Stockholm stad finns en bredd av sådana insatser men under året ska socialnämnden starta upp ytterligare MST-team (multisystemisk terapi). Det är en behandlingsform som framgångsrikt möjliggör kvarboende i hemmet och stora förändringar i den unges och dess omgivnings beteenden. Detta för ungdomar som har allvarliga beteendeproblem såsom kriminalitet, skadligt bruk och beroende, skolk, aggressioner eller annat normbrytande beteende där alternativet annars hade varit placering.

Ansvaret för att rekrytera och initialt utreda jour- och familjehem ska på sikt överföras från stadsdelsnämnderna till socialnämnden. Ett pilotprojekt ska genomföras under året i syfte att bygga upp rutiner och metoder inför en implementering i hela staden. Ambitionen är att utöka antalet rekryterade hem, öka likställdheten över staden och minska den administrativa bördan för stadsdelsförvaltningarna. Projektet omfattar så väl vanliga jour- och familjehem som kvalificerade familjehem. Som ett led i detta arbete och för att förbättra förutsättningarna för befintliga jour- och familjehem ska socialnämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla stöd, vägledning och utbildning till dem som åtar sig uppdraget. Det är viktigt att uppföljningen av familjehemmen sker kontinuerligt för att säkerställa en hög kvalitet i stödet till barn och unga. Ett parallellt pilotprojekt ska genomföras tillsammans med stadsdelsnämnderna med målet att effektivisera användandet av jourhem och minska risken att jourhem står utan placering trots att behovet är stort.

Stadsdelsnämndernas behov av att placera ungdomar i HVB-hem ska mötas och samordningen och uppföljningen stärkas. Socialnämnden ska driva HVB-hem i egen regi för barn och unga. Med fler platser i Stockholms stad finns möjlighet att säkerställa att barn och unga placeras i trygga boenden. Söderorts HVB för flickor ska delas i två, ett akut- och utredningshem och ett vanligt HVB. Uppstarten av stadens tredje HVB fortsätter som planerat i nära samarbete med Region Stockholm och Statens institutionsstyrelse (SiS). För att öka kostnadskontrollen, nyttja stadens skalfördelar och frigöra tid för socialtjänstens medarbetare ska en central samordningsfunktion för placeringar av barn och unga inom individ- och familjeomsorg inrättas inom socialnämnden. Utbyggnaden ska ske gradvis under året.

Socialnämnden ska stödja stadsdelsnämnderna i utvecklingen av fältassistenternas arbete. För att intensifiera det uppsökande arbetet i stadens riskmiljöer är ett nära samarbete med polisen och samverkan med stadsdelsnämnderna avgörande. Ungdomsjouren ska ha beredskap att vid behov förstärka stadsdelsnämndernas arbete i riskmiljöer. Ungdomsjouren ges extra resurser för att kunna öka sitt arbete i stadens fokusområden och andra platser där många ungdomar med större riskbeteenden rör sig. I samverkan med stadsdelsnämnderna ska socialnämnden etablera nya arbetssätt för att öka socialtjänstens närvaro i digitala riskmiljöer. Socialnämnden ska vidareutveckla arbetssätt, verktyg och koncept för digital kommunikation om förebyggande arbete. Det förebyggande arbetet genom samverkan mellan skola, elevhälsa, fritidsverksamhet, föreningsliv och socialtjänst är avgörande för att minska narkotikaanvändningen bland unga. Arbetet mot droger är prioriterat. Framtid Stockholm och Mini Maria ska arbeta för att utreda och behandla fler unga som har ett skadligt bruk och beroende av alkohol och droger. Staden ska intensifiera arbetet mot droghandeln och därmed arbeta för att strypa en av den organiserade brottslighetens främsta inkomstkällor. Socialnämndens provtagning och analyser av mängden droger i avloppsvatten är viktig för stadens arbete.

Vid skadligt bruk och beroende ska insatserna så långt som möjligt ske genom decentraliserad och uppsökande verksamhet. Kvinnor som har skadligt bruk eller beroende ska särskilt tas i beaktande. Lågröskelaktiviteter och mötesplatser för personer med skadligt bruk och beroende är viktiga insatser. Det uppsökande arbetet ska stärkas, för vilket mer resurser tillförs, och nya vägar hittas för personer som lider av både skadligt bruk och beroende och psykisk sjukdom genom en förbättrad samverkan med Region Stockholm. Det förebyggande arbetet mot spelberoende behöver utvecklas i samverkan med Region Stockholm. Ett gott samarbete med civilsamhället är betydelsefullt. Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna rusta sig inför att samsjuklighetsutredningens förslag kan realiseras.

I ett Stockholm för alla får alla leva fritt från våld och förtryck. Arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska utvecklas och Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation ska implementeras. Socialnämnden ska arbeta för att höja medvetenheten och kunskaperna om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Det innefattar även att öka kunskap om ekonomiskt våld och om sexuellt våld oberoende relation. Socialnämnden ska även öka medvetenheten och kunskapen om incest. Socialnämnden ska stärka det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer bland unga. Nämnden ska stödja stadsdelsnämnderna i att utveckla stödet till unga som är våldsutsatta och i att rikta insatser till unga våldsutövare. Stödet till unga som utsätts för våld i nära relation inkluderas i stadens sammanhållna stöd för våldsutsatta, Bryt upp-programmet. Men aktörerna som möter unga utsatta för våld i nära relation är delvis andra än de som möter utsatta vuxna. Socialtjänstens stöd till stadsdelsnämnderna i dessa frågor ska därför riktas brett, inte minst mot ungdomsmottagningarna.

Staden ska genom stödinsatser och verksamheter underlätta för fler att lämna våldsamma och destruktiva relationer. Det kräver att våldsutsatta kan känna en trygghet i att samhället arbetar systematisk i att möta upp och ge skydd, stöd och hjälp under hela processen. Det gäller både i den akuta fasen och tiden efter. Samverkan inom staden och med berörda myndigheter och organisationer är central. Syftet är att ge ett sammanhållet stöd till våldsutsatta oavsett var i Stockholm man bor. Vidare ska nämnden bidra till att goda exempel och information om stadens stödinsatser och

verksamheter sprids inom staden. Det sammanhållna stödet till våldsutsatta, Bryt upp-programmet, ska fortsätta att utvecklas med hänsyn till våldsutsattas individuella behov. Det är av stor vikt att socialnämnden i samverkan med stadsdelsnämnderna ökar förutsättningarna för att våldsutsatta med samsjuklighet och särskild sårbarhet ges tillgång till samtliga adekvata insatser.

Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB öka kunskaperna om målgruppen våldsutsatta personer där skuldsättning utgör primärt hinder för anskaffande av stadigvarande bostad i syfte att säkerställa att möjligheten att söka förtur ges till alla i behov av det.

Skyddat boende ska garanteras för den som behöver skydd. De skyddade boenden som staden anvisar till ska hålla hög nivå och säkerhet. Nämnden ska därför erbjuda stöd och kunskap om trygghets- och säkerhetsarbete till de kvinnojourer som önskar. Syftet är att tillsammans med jourerna säkerställa hög kvalitet på säkerheten för våldsutsatta. En god samverkan med kvinnojourerna är viktig för att säkra att alla som har drabbats och drabbas av våld i nära relationer och sexuellt våld får stöd. Vidare ska nämnden fortsätta att utveckla stödinsatser vid placering av hotade eller våldsutsatta barn och vuxna på skyddade boenden. Kunskaperna om gömda kvinnor och barn och deras trygghet och rättigheter ska vara goda. Föreningar som erbjuder stöd till våldsutsatta är viktiga och nämnden ska verka för att de ska ha stabila förutsättningar.

Socialnämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna, verka för att unga som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck får ett gott stöd i och efter den akuta fasen och ett skyddsnät när den skapar sig ett nytt liv. Att arbetet även bedrivs i samverkan med civilsamhället är av central betydelse. Arbetet för att förhindra barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning ska fortsätta. Socialnämnden ska tillsammans med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna arbeta förebyggande mot att barn olagligen förs utomlands och tillsammans utveckla rutiner för anmälan om utreseförbud.

Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna överta ansvaret för att driva stadens relationsvåldscentrum. Den organisatoriska förändringen träder i kraft den 1 juli 2026. Redan idag ansvarar socialnämnden för att samordna innehållet. Stadens relationsvåldscentrum ska även fortsatt erbjuda tillgängliga insatser för våldsutsatta och våldsutövare. Socialnämnden ska tillhandahålla barngruppsverksamhet/barnpassning vid insatser vid relationsvåldscentrum. Insatser och stöd till barn som bevittnat eller upplevt våld i nära relationer ska säkerställas via relationsvåldscentrum. Socialnämnden ska även stärka kompetensen om psykisk ohälsa inom stadens relationsvåldscentrum. Islandsmodellen ska användas i stödet till våldsutsatta barn som bevittnar eller utsätts för våld i familjen. Socialnämnden ska stödja stadsdelsnämnderna i att stärka skyddet och stödet till barnen. Det nära samarbetet med polisen ska utvecklas för att omfatta ett arbete för att nå våldsutövare.

Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att tillskapa samlade mottagningshus för de som utsätts för våld i nära relation, dit man kommer för såväl inledande samtal med socialtjänst, förhör med polis, sjukvårdskontakter som för stöd genom hela processen.

Stöd och skydd ska ges till personer som fallit offer för människohandel. Socialjouren, ungdomsjouren och regionkoordinatören mot människohandel utgör viktiga funktioner för stöd till personer som utsätts för människohandel och prostitution. Socialnämnden ska stärka arbetet riktat till personer utsatta för prostitution och säkerställa likställighet över hela staden. Nämnden ska även stärka arbetet för att nå sexköpare och potentiella

sexköpare. Socialnämnden ska i samverkan med civilsamhället fortsätta att arbeta med insatser riktade till personer utsatta för prostitution och människohandel som inte är folkbokförda i Sverige, både genom befintligt arbete och genom ett nytt IOP

I samverkan med bostadsbolagen och stadsdelsnämnderna ska arbetet för grannsamverkan utvecklas. Genom att öka kunskapen om våld och civilkurage bland allmänheten kan flera bidra till att förebygga, förhindra och stoppa mäns våld mot kvinnor och våld mot närstående. Socialnämnden och bostadsbolagens utbildning av husvärdar för att identifiera tecken på våld i hemmet är en viktig del i arbetet.

Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla invånare. I ett Stockholm för alla garanteras alla möjligheten att få ta del av information om staden på lika villkor. Inriktningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning är att identifiera och främja det som skapar delaktighet i samhället och ett självständigt liv. Insatser ska utformas med respekt för den enskildes önskemål. Staden kan och ska motverka hälsorisker bland personer med funktionsnedsättning. I samarbete med stadsdelsnämnderna, idrottsnämnden och civilsamhällets aktörer ska socialnämnden utveckla hälsofrämjande insatser och sprida kunskap om tillgängliga aktiviteter. Socialnämnden ska samverka med stadsdelsnämnderna för att hindra att personer som bor på gruppbonden rekryteras in i kriminalitet.

Den enskilde har rätt till insatser av god kvalitet som motsvarar dennes behov oavsett ålder. Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsatt samla in och följa upp statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställighet. Ärenden som avser personlig assistans är ofta omfattande och komplexa. För att säkerställa likställighet i staden ska socialnämnden fortsätta att samordna och utveckla arbetet med handläggning och genomförande av personlig assistans.

LSS-kollo ska stärkas så att fler får möjligheten till de goda upplevelser som LSS-kollo innebär med miljöombyte, roliga friluftaktiviteter och social samvaro med andra. LSS-kollo kan också innebära en avlastning för anhöriga.

Stödet till utsatta EU-medborgare ska fortsätta genom att bland annat erbjuda platser på härbärgen samt råd- och stödverksamheter. Tillsammans med EU-teamet och i samband med avhysning ska lagliga boendalternativ erbjudas.

Stockholm ska vara en öppen och välkomnande stad. Nyanlända ska ges goda förutsättningar att snabbt etablera sig genom skola, jobb och bostad. Tillsammans med andra nämnder och civilsamhället ska stöd ges till ensamkommande barn och unga för att motverka psykisk ohälsa och säkerställa att de inte hamnar utanför. Socialnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna arbeta för att ensamkommande unga ska ges råd och stöd för att kunna etablera sig genom studier och jobb. Nämnden ska fortsätta arbetet med att möta ensamkommande ungdomar i utsatta situationer. Socialnämnden ska säkerställa att boende och insatser för ensamkommande barn är av hög kvalitet.

Socialnämnden ska arbeta för romsk inkludering, bland annat genom brobyggarverksamheten samt genom att i samråd med den romska minoriteten fortsätta öka kunskaperna kring den romska gruppens kultur och status som nationell minoritet, romers levnadsvillkor och utsatthet för diskriminering samt sprida dessa kunskaper inom socialtjänsten med fokus på kvinnors och barns rättigheter. Socialstyrelsens utbildningsmaterial om romsk inkludering ska spridas inom socialtjänsten.

Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska utveckla metoder och arbetssätt för att göra det möjligt för barn att förstå socialtjänstens processer, uttrycka sina åsikter och vara mer delaktiga i beslut som rör dem.

Socialnämnden ska tillsammans med arbetsmarknadsnämnden respektive idrottsnämnden vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 1 *Avskaffa fattigdom* och mål 3 *God hälsa och välbefinnande*.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialnämnden ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta utvecklingen av en sammanhållen skolsocial stödkedja, med en utvidgad målgrupp där även lågstadiet ingår (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda ersättningsmodellen för profilboende (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda ersättningsmodellen för boendestöd för att möjliggöra för staden att kunna erbjuda likställt boendestöd av hög kvalitet (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för en central eller regional utförarorganisation för personlig assistans, avlösarservice och ledsagning (1.3)	2026-01-01	2026-08-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen utreda de ekonomiska effekterna av en digital fixartjänst på medborgarkontoret i Rågsved som riktar sig mot en bredare målgrupp inom personer med funktionsnedsättning (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, äldre- och familjenämnden och stadsdelsnämnderna, i enlighet med den nya socialtjänstlagen ta fram förslag och i vissa fall besluta om vilka insatser inom första och andra linjens socialtjänst som ska erbjudas av staden. Likaså om dessa insatser bör organiseras och erbjudas lokalt, regionalt eller centralt (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med SHIS och stadsdelsnämnderna utveckla boendestödinsatser för personer som beviljats bistånd i form av försöks- och träningslägenhet eller som remitteras till boende inom SHIS bostäder. Syftet är att ge stöd för kvarboende och ökad effektivitet i nyttjandet av stadens bostadssociala resurser (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med SHIS och stadsdelsnämnderna verka för att minska antalet personer i tillfälliga boenden genom att utveckla möjligheten att erbjuda alternativa boendelösningar inom SHIS verksamhet (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med SHIS utveckla den boendemodell som idag används i Farsta i syfte att ta fram en modell för förstärkt samverkan för personer med pågående skadligt bruk och beroende (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för införande av digitalt boendestöd (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm utreda möjligheten att införa ACT-team, tvärprofessionella team som arbetar med personer med komplex samsjuklighet (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att tillskapa samlade mottagningshus för de som utsätts för våld i nära relation. Efter samma koncept som Eskilstunas StopCenter (1.3)	2026-01-01	2026-06-30
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla en stadsövergripande operativ rekryteringsmodell samt utöka utredningsgruppen på socialförvaltningen så att på sikt all rekrytering och grundutredning av jour- och familjehem görs centralt (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna vidareutveckla stöd- och familjetjänsten för stadens alla jour- och familjehem (1.3)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden införa SSPF och SIG i de fall de inte redan gjort det (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera värdegrund för Stockholms stads äldreomsorg (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda huruvida stadens gränsdragning för äldreomsorgens insatser ska styras utifrån korrigerad riktålder för pension samt vilka följeffekter en förändring skulle innebära för exempelvis föreskrifter och ersättningar (1.4)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Socialnämnden ska minska sin egen, och stödja stadsdelsnämnderna i att minska deras, påverkan på miljö och klimat. Resurseffektiviteten ska öka genom återbruk och minskade avfallsmängder, och nämnden ska bidra till en fossilfri organisation genom minskad plastanvändning och fossilfria resor och transporter. Nämnden ska minska påverkan på miljö och klimat från mat och måltider, genom till exempel erfarenhetsutbyte och deltagande i stadsövergripande samverkan för hållbara offentliga måltider. Nämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla riktlinjer för servering av mat och måltider. Civilsamhällets föreningar spelar en viktig roll för att stärka den lokala demokratin och delaktigheten i miljö- och klimatarbetet och för att driva klimatarbetet framåt. Socialnämnden får därför i uppdrag att hantera föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden ge stöd till idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna som hanterar föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd samt ge stöd att uppdatera nämndernas riktlinjer (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram riktlinjer för mat och måltider i socialtjänstens verksamheter, i linje med den reviderade strategin för god, hälsosam och klimatsmart mat (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med socialnämnden och berörda stadsdelsnämnder revidera och förenkla riktlinjer för uteserveringar inklusive satellituteserveringar i syfte att minimera barriäreffekter i gaturummet och skapa en trivsammare stadsmiljö (2.3)	2026-01-01	2026-04-30

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Socialnämnden ska med stöd av kommunstyrelsen leda och samordna arbetet i kommunövergripande brottsförebyggande frågor inom socialtjänstens ansvarsområde. Socialnämnden ska bistå stadsdelsnämnderna i arbetet med att nå målet om att inte ha något utsatt eller särskilt utsatt område inom Stockholms stad. Nämnden ska också bistå stadsdelsnämnderna i arbetet med att ta fram lägesbilder, orsaksanalyser och åtgärder i det lokala trygghet- och brottsförebyggande arbetet utifrån samverkansöverenskommelsen med polisen.

En stadsövergripande harmonisering av vilka insatser och samverkansformer som används av socialtjänsten för att motverka att unga dras in i kriminalitet ska göras. En gemensam bas ska vara att alla stadsdelsnämnder ska arbeta med SSPF och SIG. Det ger alla stockholmare samma stöd och det underlättar samarbetet med externa aktörer, inte minst polisen.

De personer som behöver stöd och visar intresse för att lämna en kriminell livsstil ska få en första kontakt med staden inom 24 timmar. Samverkan med polisen, kriminalvården och civilsamhället är angeläget och ska intensifieras för att stärka stödet kring individer som lämnar kriminalitet. Kunskapen om och stödet till avhoppare från gängkriminella miljöer och dess anhöriga, samt kunskapen om flickor och kvinnor i kriminalitet ska stärkas. Socialnämnden ska också i samarbete med polisen stärka och utveckla samarbete med andra kommuner så att personer kan lämna Stockholm snabbt om det behövs för att kunna bryta helt med kriminaliteten.

Tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ska nämnden arbeta för att motverka det dödliga våldet i kriminella miljöer bland annat genom intensifierad samverkan med polis och kriminalvård inom ramen för Trefas. Socialnämnden ska tillsammans med Region Stockholm arbeta aktivt för att utveckla en smidig och snabb samverkan gällande individer i målgruppen för Trefas, med målet att få fler individer att påbörja och fullfölja en avhopparprocess. Individerna som är målgrupp för Trefas har ofta en kombination av social och psykiatrisk problematik samt en beroendeproblematik (samsjuklighet) vilket ställer särskilt stora krav på en samordnad och effektiv samhällsvård som snabbt kan svara upp när en individ är beredd att lämna det kriminella livet.

Stödet till anhöriga till brottsoffer som utsatts för dödligt våld ska förbättras och vara likvärdigt över hela staden. Samarbetet med Region Stockholm ska utvecklas i syfte att stärka stödet till anhöriga.

Socialnämnden har en viktig roll i stadens arbete mot våldsbejakande extremism. Socialnämnden ska inom socialtjänstens ansvarsområde samordna och stödja stadsdelsnämndernas arbete med att förebygga våldsbejakande extremism, inbegripet ensamagerande våldsverkare och radikaliserings i såväl fysiska som digitala miljöer. Nämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, idrottsnämnden och utbildningsnämnden utveckla stadens arbete mot våld bland unga i supporterulturen, med fokus även på lägre divisioner. Nämnden ska delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap samt fortsätta vidta förmågehöjande åtgärder inom måltidsberedskap. Nämnden ska som del i stadens arbete med civil beredskap bidra till återkommande kommunikationsinsatser om egenberedskap till stadens invånare.

Öppna drogscener göder gängen och den organiserade brottsligheten och skapar stor otrygghet. För att minska antalet öppna drogscener i länet ska socialnämnden tillsammans med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna delta i det regionala brottsförebyggande arbetet.

I samverkan med stadsdelsnämnderna och miljö- och hälsoskyddsnämnden samt berörda myndigheter ska arbetet trappas upp för att motverka den svarta ekonomin samt kriminella transaktioner och aktiviteter vid tillståndsgivning och tillsyn. Nämnden ska medverka i arbetet med samordnad tillsyns- och tillståndprocess samt informationsdelning inom staden som leds av kommunstyrelsen. Systematisk samverkan med andra myndigheter och kommuner behöver stärkas för att motverka välfärdsbrott. Nämnden ska utveckla och stärka arbetet mot välfärdsbrott för att säkerställa att det inte förekommer någon organiserad brottslighet. I samverkan med stadsdelsnämnderna ska socialnämnden vidare utveckla arbetssätt och vidta gemensamma åtgärder för att utförare av personlig assistans som finns i flera delar av staden och i närliggande kommuner ska kunna följas upp på ett samordnat och effektivt sätt.

Socialnämnden ska tillsammans med Äldrenämnden leda arbetet med ny teknik och nya arbetssätt inom socialtjänsten. Digitalisering, innovationer och ny välfärdsteknik har stor betydelse för socialtjänstens framtida kvalitet och kostnadseffektivitet och innefattar stor potential att förbättra stödet till den enskilde och individers frihet. Allt utvecklingsarbete ska ske med den enskilde omsorgstagarens behov, integritet och önskemål i åtanke. Socialnämnden ska tillsammans med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta det portföljarbete för digitalisering som nämnden tillsammans med äldrenämnden initierat. Nämnden ska tillsammans med äldrenämnden ansvara för utvecklingen av stadens sociala system och säkerställa framtida process- och systembehov. Användarvänlighet för såväl allmänhet som medarbetare ska stärkas och digitala kontaktvägar ska effektiviseras och förbättras. I val av digitala verktyg ska Stockholms stad ligga i framkant, AI-lösningar och andra verktyg som minskar den administrativa bördan ska användas.

Socialnämnden ska undersöka förutsättningarna att bygga upp en digital rådgivningsfunktion för budget- och skuldrådgivning för hela staden, detta för att göra stödet tillgängligt för fler stockholmare och samtidigt avlasta stadsdelsnämndernas traditionella budget- och skuldrådgivning.

Nämnden ska verka för att boenden med särskild service samt andra boenden som nämnden ansvarar för ska tillhandahålla bättre möjligheter till digital kommunikation och att fler boende ska kunna tillgodogöra sig de möjligheter som digitaliseringen erbjuder.

I mottagandet av nyanlända ska staden ge goda förutsättningar för nyanlända att snabbt etablera sig genom utbildning, jobb och bostad. Information ska ges till nyanlända så att de inte exploateras. Barnperspektiv ska genomsyra stadens mottagande och stöd till nyanlända. Trygga boenden ska säkras för nyanlända. Berörda verksamheter ska beakta att hbtqi-personer som tvingats fly är en extra utsatt grupp. För att säkerställa ett bra mottagande av nyanlända ska socialnämnden fortsatt samverka med arbetsmarknadsnämnden. Genom Welcome House ska nyanlända, både kommunanvisade, egenbosatta och deras anhöriga, erbjudas en väg in och ett likställigt initialt stöd. Socialnämnden ska bistå arbetsmarknadsnämnden att tillsammans med stadsdelsnämnderna, SHIS Bostäder, ansvariga myndigheter och civilsamhället samordna stadens mottagande av nyanlända. Socialnämnden ska stödja och samverka med berörda nämnder, följa upp SHIS Bostäders vägledning för nyanlända så att etablering på bostadsmarknaden underlättas och hyreskontrakt omsätts. Nämndens verksamheter behöver vara flexibla i att ställa om till den situation som råder inom migrationsområdet. Det lokala föreningslivet är viktigt för att underlätta nyanländas etablering. Nämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och andra berörda nämnder uppmuntra och stödja föreningar som bidrar till integration.

Staden ska verka för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i arbetslivet. Med rätt stöd och hjälp kan fler i socialpsykiatrins målgrupper gå över till egen försörjning, praktik eller studier. Nämnden ska bistå arbetsmarknadsnämnden i arbetet med att utveckla insatser för att underlätta för personer med högfungerande autism att delta i arbetslivet.

I Stockholm behövs bostäder för personer med olika behov. Det ska finnas god tillgång till bostäder för personer med funktionsnedsättning, personer i hemlöshet, våldutsatta, barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden och andra grupper med en utsatt ställning på bostadsmarknaden. Särskilda bostäder måste komma in tidigt i planeringsprocessen.

Socialnämnden ska leda, samordna och utveckla samverkan med SHIS Bostäder för att analysera, följa upp och samordna de årliga behovsbedömningar av genomgångsbostäder för personer som är i behov av en tillfällig bostad, eller mer varaktigt boende med visst boendestöd. Det är viktigt att bostäder som SHIS Bostäder förfogar över fördelas över hela staden. Socialnämnden ska i samråd med Storstockholms brandförsvaret och SHIS Bostäder sprida information och arbeta för att minska brandolyckor.

Nämnden ska kontinuerligt utvärdera boende- och ersättningsmodeller för att säkerställa att SHIS Bostäder kan uppfylla sitt bostadssociala uppdrag samt att de tillgodoser behovet av genomgångsbostäder för målgruppen våldsutsatta som tvingats flytta. Vidare ska nämnden i samarbete med Bostadsförmedlingen i Stockholm AB, bostadsbolagen och SHIS Bostäder tillhandahålla 150 genomgångsbostäder för barnfamiljer som under lång tid levt i osäkra boendeförhållanden.

En särskild hemlöshetssatsning pågår för att stärka arbetet mot hemlöshet. Det kräver ett förebyggande arbete, akuta insatser, samt en långsiktig plan för bostadsbyggande. Nämnden ska utveckla det vräkningsförebyggande arbetet tillsammans med stadsdelsnämnderna och bostadsbolagen. Ett särskilt fokus ska läggas på barnfamiljer. Genom nära samverkan med berörda nämnder, SHIS Bostäder och privata fastighetsägare ska nämnden säkerställa att staden kan fullfölja sitt bostadsförsörjningsansvar för de grupper som staden har ett särskilt ansvar för. Nämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna, SHIS Bostäder och Bostadsförmedlingen fortsätta att arbeta för att säkerställa att barnfamiljer som hamnar i akut hemlöshet inte placeras på vandrarhem utan får tillgång till en mer långsiktig och trygg boendelösning. Under året ska socialnämnden revidera Stockholms stads program för att motverka hemlöshet.

Socialnämnden och stadsdelsnämnderna har utrett möjligheten att samla boendestöd och Case Managers i en stadsövergripande organisation för att på så sätt säkerställa likställighet och kontinuitet. Under 2026 analyseras utredningens förslag och förslag till beslut med anledning av denna förbereds.

Tak över huvudet-garantin ska gälla och arbetet med Bostad först ska utvecklas i syfte att öka antalet Bostad först-lägenheter. Den som lever i hemlöshet ska få stöd och en väg tillbaka till ett eget fast boende. Socialnämnden ska också utveckla arbetet med äldre personer som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa och genom stadens äldrelotsar vägleda dem till kontakt med socialtjänst och äldreomsorg. Vidare ska Socialnämnden förbereda uppstart av ytterligare ett boende för äldre med missbruksproblematik och en historia av samsjuklighet och hemlöshet.

Behovet av ytterligare Bostad först-enheter ska utredas. Likaså ska behovet av ett riktat boende till kvinnor fortsätta att följas upp. Socialnämnden ska också se över vilka namn och begrepp som används för stadens olika boendeformer så att de bättre speglar den verksamhet som bedrivs där.

Arbetet för att möta underskottet av bostäder med särskild service enligt LSS och SoL ska intensifieras. Fler LSS-bostäder och grupp-bostäder behöver skapas, både i befintliga fastigheter och i nyproduktion. Socialnämnden ska säkerställa att beställaransvar för grupp- och servicebostäder/stödboenden LSS och SoL fullföljs.

För att stärka stadsdelsnämndernas handlingsutrymme och frigöra arbetstid för socialsekreterare fortsätter arbetet med den centrala placeringsfunktionen för bostad med särskild service.

I stadens årliga boendeplan för bostäder för personer med funktionsnedsättning ska det framkomma hur många LSS-bostäder som finns i egen regi i stadsdelsnämnderna. Målsättningen är att stärka kvaliteten och säkra att invånarna kan välja egen regi om de önskar. Vidare ska socialnämnden säkerställa att mark reserveras i samband med stadsutveckling samt i ökad omfattning beställa olika typer av boendelösningar för personer inom grupp- och servicebostäder/stödboenden LSS och SoL, i synnerhet boendetyper där det idag råder underskott exempelvis för yngre med demenssjukdom. Socialnämnden ska även i samband med bostadsexploateringsprojekt utreda om projekten kan innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för dessa boendeformer.

För att säkerställa att friskvårdskortet används på ett tillfredställande vis ska en utvärdering göras av socialnämnden under våren.

Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utforma en utbildning för stadens medarbetare för att höja kompetensen inom brandskydd, utrymningsfrågor och brandskydd för målgruppen inom LSS och SoL. Gemensamma rutiner för brandskydd och inspektioner mellan SoF och SSBF behöver tas fram för att säkerställa ett enhetligt arbetssätt.

Socialnämnden ska fortsätta arbetet för att förbättra arbetssituationen för sina medarbetare, med fokus på socialsekreterare och biståndshandläggare. Stadens handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten utgör en viktig grund för det omfattande arbete som krävs för att stadens socialtjänst ska attrahera och behålla medarbetare. Chefer ska säkerställa att incidenter avseende hot och våld alltid rapporteras in och nödvändiga åtgärder ska vidtas om en medarbetare utsätts för otillåten påverkan. Nolltolerans mot hot och våld gäller i Stockholms stad. Socialnämnden ansvarar för att erbjuda introduktionsutbildningar för nyanställda socialsekreterare inom alla verksamhetsområden. Förstärkningsteamerna med erfarna socialsekreterare som förstärker i myndighetsutövning i stadsdelsnämnderna utgör en viktig stödfunktion. Kompetensutveckling och kompetensförsörjning i kommunal primärvård och omsorg behöver fortsätta stärkas för att möta målgruppernas specifika behov framförallt inom socialpsykiatri och funktionshinderområdet. Socialnämnden ska samordna införandet av arbetsskor för personal inom socialpsykiatri, skadligt bruk och beroende samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning i kommunal och fristående regi.

Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska möjliggöra för alla medarbetare att få en grundkompetens och fördjupad kunskap gällande olika typer av funktionsnedsättningar. Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med socialnämnden fortsatt arbeta för enhetlig yrkestitulatur inom LSS-verksamheterna i enlighet med den antagna färdplanen.

De ideella aktörerna är viktiga samarbetspartners som med sin expertis och sitt nätverk kan bidra till att nya grupper nås och till att stärka stadens sociala arbete. Föreningslivet utgör ett viktigt komplement för att nå människor i behov. Nämnden har ett ansvar för att informera och vara behjälplig gentemot civilsamhället.

Stadens hantering av serveringstillstånd ska möjliggöra för Stockholm att vara en levande storstad, i kombination med socialt ansvar. Tydliga krav på ordning i ekonomin förhindrar ekonomisk brottslighet. Tjänster och service ska bidra till att underlätta för företag att starta och verka i Stockholm. Nämnden ska bidra till att stadens NKI ligger på en hög nivå genom att fortsätta utveckla service och samverkan med andra

tillståndsgivande nämnder samt använda sitt NKI-resultat som underlag för verksamhetsutveckling.

Stockholms nattliv ska vara fritt från diskriminering. Socialnämnden ska tillsammans med ett forskningsinstitut genomföra en studie om förekomsten av diskriminering i Stockholms uteliv.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda om budgettilldelningen för boenden inom socialpsykiatri kan göras utefter prestation i likhet med stöd och service till personer med funktionsnedsättning (3.1)	2026-01-01	2026-08-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och äldre- och äldreomsorgsnämnden göra fördjupade utredningar och förberedelser med inriktningen att ansvaret för den it-nära förvaltningen av sociala system ska flyttas till antingen socialnämnden eller äldre- och äldreomsorgsnämnden (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden och äldre- och äldreomsorgsnämnden ska utreda och föreslå en finansieringsmodell för befintliga och kommande gemensamma digitala lösningar och digital infrastruktur för äldreomsorgen och socialtjänsten (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja arbetet med en gemensam, digital kontaktväg till socialtjänsten för invånare i Stockholms stad (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda vilken typ av upphandlingsform för inköp av platser i bostad med särskild service (LSS) som är mest fördelaktig sett till kvalitet och ekonomisk hänsyn (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda finansieringsmodellen för stadens arbetsmarknadsinsatser riktade till personer med funktionsnedsättning (3.2)	2026-01-01	2026-04-30
Kommunstyrelsen ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB samordna arbetet med att vidareutveckla Kontaktcenter Stockholms service som en väg in för företag (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda om det är möjligt att ha en boendeplanering för socialnämndens målgrupper exempelvis personer som lever i hemlöshet (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem undersöka möjligheten av blockförhyrning eller individuell uthyrning för LSS och gruppboende i stadens bostadsbestånd (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden följa upp förändringarna i stadens riktlinjer för förtur som trädde i kraft 2024 i syfte att följa hur förändringarna i riktlinjerna har fungerat och att antalet förturer ökat (3.3)	2026-01-01	2026-06-30
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen utreda behov av centraliserad funktion som samordnar stadsövergripande bostadsvägläsnätverk för ökad samverkan, informationsspridning och likställighet (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och SHIS utreda möjlighet att reservera hyreslägenheter både via stadens bolag och hos SHIS för personer med funktionsnedsättning (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna samordna APL-platser (arbetsplatsförlagt lärande) från vård- och omsorgsprogrammen för stadens utförarverksamheter inom LSS och socialpsykiatri (3.4)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden samt i samråd med idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Business Region AB vidareutveckla arbetssätt, verktyg och koncept för digital närvaro i syfte att stärka det förebyggande arbetet (3.6)	2026-01-01	2026-12-31
Södermalms stadsdelsnämnd ska i samarbete med kulturnämnden och socialnämnden genomföra ett pilotprojekt för dagkollo för unga hbtqi-personer (3.7)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,5 %	2,5 %	2,5 %
1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk, socialpsykiatri, våld i nära relation)	85 %	85 %	85 %
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel	1,5 kg CO2e per kg livsmedel	1,4 kg CO2e per kg livsmedel	1,4 kg CO2e per kg livsmedel
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
	Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter	525 ton	500 ton	475 ton
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor.	70 %	70 %	70 %
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,5 %	1,5 %	1,5 %
	Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,0 %	1,0 %	1,0 %
	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	74	75	75
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	Antal beställda bostäder med särskild service (LSS/SoL) i samband med genomförandebeslut	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel personer aktualiserade vid Enheten för hemlösa som vid avslutad kontakt har stadigvarande boende	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal barnfamiljer som beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning har genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden ska sträva efter att minska sociala klyftor och bryta segregationen. Nämnden har en viktig roll i utvecklingen av översiktsplanens fokusområden och de strategiska sambanden. Nämnden ska arbeta med klimatanpassning i staden, stärka den biologiska mångfalden och skapa fysiska strukturer som gör det lätt att leva och resa miljövänligt för att bidra till att nå målet om klimatpositiv stad till år 2030.

Stadsbyggnadsnämnden ska säkerställa ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart samhällsbyggande i enighet med översiktsplanen och skapa förutsättningar för att nå stadens bostadsmål om 140 000 bostäder till år 2035 genom en genomsnittlig byggtakt på 6 000 bostäder per år med tillhörande infrastruktur och samhällsservice. Nämnden ska ha ett långsiktigt helhetsperspektiv då staden planeras. Stadsbyggnadsnämnden ska genom stadsutvecklingen verka för målet att Stockholm inte ska ha några särskilt utsatta eller utsatta områden.

Stockholm ska byggas yteffektivt, blandat, kollektivtrafiknära, klimatsmart, motståndskraftigt, mångfunktionellt och med god arkitektonisk kvalitet. Stadens struktur och en hög flexibilitet i detaljplaner och program ska bidra till stärkt civil beredskap och ökad resiliens samt återbruk. Alla stadsdelar ska utvecklas med bostäder som unga, studenter och äldre har råd att flytta till. Samtidigt har stadens goda livsmiljöer med natur, närhet till vatten och kulturvärden stor betydelse. Dessa kvaliteter ska stärkas och göras tillgängliga. Det ska finnas gott om sociala och kulturella mötesplatser i varje stadsdel.

Nämndens uppgifter

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- övergripande fysisk planering för bland annat bostadsförsörjning, arbetsplatser, miljö, infrastruktur, klimatanpassning och skola
- myndighetsansvar för planprocess, detaljplaner, bygglov, bygganmälan och namngivning
- stadens fristående mättnings- och kartläggningsverksamhet
- inrättande och upphävande av naturreservat, kulturresevat och biotopskyddsområden samt djur- och växtskyddsområden enligt miljöbalken
- beslut om bidrag till bostadsanpassning för personer med funktionsnedsättning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag
- handläggning av ärenden om anmälan från allmänheten om otillgänglig miljö, så kallat enkelt avhjälpna hinder

Förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-457,4	-460,0	-452,0	-452,0
Drift och underhåll	-457,4	-460,0	-452,0	-452,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	242,0	244,5	244,5	244,5
Netto	-215,4	-215,5	-207,5	-207,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0

Budgeten för 2026 ökar med 0,1 mnkr jämfört med 2025. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration och konsulttjänster, samt arbeta för en effektiv lokalanvändning, används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2026 är oförändrad jämfört med 2025. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3.

Bostadsanpassningsbidraget för år 2026 är 95 mnkr.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stadsutveckling och bostadsbyggande är viktiga verktyg för att öka jämlikheten och stärka den sociala hållbarheten. Det handlar om att säkerställa bostadsförsörjningen, ett varierat bostadsutbud och att bryta segregationen. Översiktsplanen är stadens viktigaste dokument för den långsiktiga stadsutvecklingen och pekar bland annat ut fokusområden och strategiska och gröna samband. Nämnden har en viktig uppgift i att säkra styrkraften för översiktsplanen i samarbete med kommunstyrelsen och övriga berörda nämnder.

Nämnden ska tillsammans med andra berörda nämnder och bolag fortsätta arbetet med en ny översiktsplan för att säkerställa aktualiteten hos ett av de viktigaste styrdokumenterna för stadens långsiktiga utveckling. Arbetet ska utgå från planeringsstrategins slutsatser och verka för att göra Stockholm mer sammanhållet och att stärka den blågröna infrastrukturen. Arbetet med översiktsplan ställer krav på ökad behandling av geografiskt informationssystem (GIS) och digitalisering genom kraven

på digital översiktsplan. Stadens arbete med en gemensam geodataplattform är därför extra angeläget och något som kan stödja och effektivisera planeringsförutsättningarna även i den reguljära verksamheten bland de utvecklande och byggande nämnderna och bolagen i staden.

Nämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder samordna och driva arbetet med översiktsplanens fokusområden, med målsättningarna om en sammanhållen stad. Nämnden ska identifiera lärdomar från arbetet för att dessa ska kunna appliceras i kommande stadsutvecklingsprojekt. Vid genomförande av de strategiska sambanden ska nya kopplingar prioriteras och främja hållbar mobilitet. Samband utformat som annat än bilvägar ska förtydligas och lyftas fram. Nämnden ska också verka för utvecklingen av segregationsbrytande målpunkter, exempelvis bad, promenadstråk, parklekar eller idrottsplatser.

Marknadens aktörer ska ges långsiktiga förutsättningar att bidra till stadens utveckling i fokusområdena och fortsatt hög genomförandekraft i pågående stadsutvecklingsprojekt ska säkerställas. Näringslivsutveckling och arbetsplatser ska ha en central plats i planeringen.

Stadsutveckling inom Fokus Järva innebär stora möjligheter att tillföra nya värdeskapande kvaliteter och bidra med en positiv utveckling i stadsdelarna. En bättre variation i bostadsutbudet med ett särskilt fokus på bostäder med fler rum är prioriterat för att motverka trångboddhet och bidra till att området blir mer attraktivt och tillgängligt för olika grupper av människor, samtidigt som det främjar en levande och hållbar stadsmiljö. De höga naturvärdena i Järva utgör en stor attraktionskraft för stadsdelen och natur- och grönområden ska tillgängliggöras för fler. Stadsutvecklingen ska integreras med grönska och bidra till ökad livskvalitet, med stärkt ekologisk infrastruktur och resiliens mot värmeböljor och översvämningar. En viktig del i arbetet med Fokus Järva är utvecklingen av centrummiljöerna och närliggande områden.

Arbetet med utveckling av Kista till ett modernt innovationsdistrikt med goda förutsättningar för teknik och innovation fortsätter. Nämnden ska verka för att Kista fungerar som testbädd för stadens eget innovationsarbete inom såväl teknik- som välfärdssektorn, och samverka med berörda nämnder och bolag i utvecklingen av Kista. Nämnden ska även tillvarata potentialen för fler bostäder och arbetsplatser och destinationsutveckling inom området.

I arbetet med Fokus Skärholmen ska nämnden på grund av den utmanande konjunkturen och de ökade byggkostnaderna fokusera på att prioritera projekt med hög genomförbarhet. Även utveckling som sker i centrumnära områden eller som ger stor effekt för området bör särskilt prioriteras.

Området mellan Farsta strand, Högdalen och Rågsved ska utvecklas och därigenom bidra till Fagersjöes utveckling. Avsikten är att minska segregation och social utsatthet genom att stärka sambanden mellan områdena, stärka serviceutbudet, bredda bostadsutbudet, säkra och tillgängliggöra naturvärden samt skapa bättre förutsättningar för gång, cykel och kollektivtrafik. Som ett viktigt inslag för att minska barriäreffekter ska bostadsbyggande i Magelungens strand påskyndas. Samband så som gång- och cykelkopplingar mellan närliggande fokusområden, särskilt Fokus Hagsätra-Rågsved, ska också stärkas.

Arbetet med Fokus Hagsätra-Rågsved täcker två av de tretton stadsdelarna i Enskede-Årsta-Vantör. Stadsutvecklingen inom fokusområdet har styrts av de lokala behov som har identifierats som särskilt viktiga för dessa områden. Samtidigt finns det fler platser

inom stadsdelsområdet som behöver uppmärksamhet och inkluderas i stadens samlade utvecklingsarbete.

I arbetet med fokusområdena är löpande dialog och kommunikation viktig för den lokala förankringen, stark tillit och förtroende till staden samt för att möjliggöra för inflytande från fler invånare, särskilt för de grupper som inte brukar komma till tals.

Stadsutveckling och prioriteringar av investeringar ska i större utsträckning utgå ifrån lokala utvecklingsbehov och socialt värdeskapande analyser (SVA) för att säkerställa att dessa bidrar till social och ekologisk hållbarhet. Detta gäller inte minst i utvecklingen av fokusområdena. Arbetssättet med socialt värdeskapande analyser ska tillämpas i alla projekt och i alla skeden av stadsbyggnadsprocessen.

Nämnden ska i samarbete med trafikinämnden arbeta aktivt för att göra det offentliga rummet tryggare, säkrare och mer inkluderande, exempelvis genom folkliv och levande gatumiljöer. Stadsgator och levande bottenvåningar är exempel på verktyg. Nämnden ska verka för att tillskapa platser för offentlig konst och muralmålningar runtom i staden och tillsammans med trafikinämnden öka vistelsekvaliteten i det offentliga rummet. Nämnden ska medverka i platsutvecklingsarbete i prioriterade områden.

Utveckling ska ske utifrån kunskap och omsorg om befintliga värden och med hög kvalitet i byggande och gestaltning med utgångspunkt i stadens arkitekturpolicy och byggnadsordning. Varje stadsdel är unik och bör utvecklas utifrån sina förutsättningar. Det breda utbudet av exempelvis kulturhus, småbutiker, kaféer, ateljéer, teatrar, biografier och samlingslokaler ska värnas och bidra till en kvarterskultur som gör varje stadsdel unik och de boende stolta över sitt närområde. Förutsättningar för befintliga viktiga kulturverksamheter som bidrar till ett levande kultur-, musik- eller nattliv ska särskilt beaktas vid planeringen av nya bostäder i områden.

Nämnden ska verka för att gemensamhets- eller föreningslokaler skapas vid nybyggnation och för att skydda viktiga kulturinrättningar via exempelvis planbestämmelser där detta är möjligt. Kulturperspektiven ska vara en integrerad del i stadsutvecklingen, där kulturlivet görs mer tillgängligt i det offentliga rummet med tillskapandet av ytor för kultur och konst. Nämnden ska arbeta för att främja stadens kultur- och nöjesliv och fortsätta samverka för att uppnå stadens vision om Slakthusområdet för att skapa ett modernt, levande kultur- och nöjesliv samt att öka antalet arbetsplatser i stadens södra delar.

En viktig del av Stockholms uttryck är dess färgsättning. Som en utveckling av det som gör Stockholm unikt och är utmärkande för stadens identitet ska ett kunskapsunderlag för Stockholms ton tas fram. Syftet är att utveckla konceptet med Stockholmsfärger för att skapa tydligare förutsättningar för framtida byggprojekt gällande färgsättning, samtidigt som Stockholms unika karaktär blir läsbart gentemot andra städer.

Nämnden ska fortsätta verka för att staden utvecklas till en mer grönskande, attraktiv, levande och trygg stadsmiljö dygnet runt, exempelvis genom att tillföra mer grönytor, bostäder eller nattliv där så är lämpligt. Etablering av tillfällig arkitektur och tillfälliga verksamheter ska underlättas i stadsutvecklingsområden. Arbetet med att uppföra tillfälliga idrottsytor fortsätter tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, och fastighetsnämnden. Odlingsytor möjliggör för viktiga sociala sammanhang och platsaktivering, nämnden ska därför främja initiativ för stadsodling och i samarbete med Exploateringsnämnden utreda inrättandet av ett koloniområde vid Högdalstopparna. Stockholms närhet till vatten är en betydande tillgång för invånarna. Nämnden ska utveckla processerna för hantering av förslag på exempelvis etablering av

bastuanläggningar.

Stadsplaneringen ska ha ett barnperspektiv och främja barns tillgång till rörelse och lek och barnperspektivet ska vara en integrerad del i hela planeringsprocessen. Nämnden ska i ett tidigt skede planera för kvalitativa skol- och förskolegårdar med välfungerande friytor med tillräckliga ytstorlekar, pedagogisk kvalitet och grönska. Nämnden ska eftersträva planering av friliggande förskolor. Nämnden ska också medverka i fastighetsnämndens arbete med en enhetlig och tydlig plan kring hur befintliga parklekar kan utvecklas och bevaras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram ett funktionsprogram för vård- och omsorgsboende som ska ersätta befintligt ramprogram (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB förbättra stadens ”en väg in” för bastuförfrågningar, besluta om stadsövergripande riktlinjer samt förutreda och peka ut lämpliga platser för bastu. I det senare ska nämnden särskilt samråda med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna (1.5)	2026-01-01	2026-04-30

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Nämnden ska främja en klimatsmart, resilient och resurseffektiv stadsutveckling. I planprocessen ska metoder väljas för att främja social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Nämnden ska verka för att stärka den biologiska mångfalden och viktiga ekologiska spridningsvägar. Nämnden ska bidra till att skapa fysiska strukturer som gör det lätt att leva miljövänligt, arbeta för minskade utsläpp från trafiken genom att minska beroendet av bil samt verka för elektrifiering och ett transporteffektivt samhälle. Nämnden ska fortsätta arbetet med gröna parkeringstal. Arbetet med planeringen för mobilitetshus ska fortsätta och nämnden ska samverka med relevanta nämnder och bolag för att möjliggöra utbyggnaden av mobilitetshus, detta för att minska behovet av garage under mark i varje enskilt projekt.

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar tillsammans med exploateringsnämnden för att leda omställningsområdet *Planera och utveckla staden cirkulärt och hållbart* i genomförandet av Klimathandlingsplan 2030.

Nämnden ska i planeringen beakta effekter av ett förändrat klimat såsom skyfall och värmeböljor. I detta arbete utgör åtgärdsplaner för skyfall ett strategiskt underlag. Genom värmekartering kan övertemperatur i byggnader identifieras och förebyggas redan i tidiga planeringsskeden, till exempel genom solavskärmning, passiv kylning eller grönstruktur. Nämnden ska i områdesplanering och inför planbesked bedöma om en planläggning är lämplig att pröva sett till klimatrisker och behovet av klimatanpassning. Nämnden ska också stärka samverkan inom staden med syfte att minska utredningskostnaderna gällande exempelvis skyfallsutredningar. Våtmarker kan vara en viktig del i att öka motståndskraften mot översvämningar, samtidigt som de berikar den biologiska mångfalden, och ska därför som utgångspunkt bevaras eller kompenseras vid stadsutveckling.

Nämnden ska stödja kommunstyrelsen i arbetet med att utveckla kommunkoncernens organisation, strategiska planering och uppföljning för en långsiktigt hållbar energi- och elförsörjning, och fortsätta planeringsarbetet i enlighet med lagen om kommunal energiplanering. Den lokala elproduktionen ska öka med solenergianläggningar som

norm vid nybyggnation. Nämnden ska verka för en fortsatt utbyggnad av solceller, samtidigt som hänsyn tas till kulturhistoriska värden och stadsbilden. För att möjliggöra detta på ett hållbart sätt ska nämnden etablera dialog med solcellsbranschen för att främja teknikutveckling och lösningar som bättre anpassas till stadens taklandskap.

För att uppnå stadens klimatmål behöver utsläppen från byggmaterial och byggprocesser minska. Detta ska bland annat ske genom krav på en klimatneutral bygg- och anläggningssektor. Nämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden ligga i framkant av införandet av utökade klimatdeklarationer och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan. Nämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden utreda hur staden kan införa högre krav på gränsvärden för klimatbelastning från nyproduktion.

Detaljplaneringen ska bidra till minskad klimatpåverkan och till att stimulera återbruk och cirkulärt byggande. Nämnden ska utveckla och genomföra klimatanalyser i plan- och exploateringsprocessens olika skeden från översiktlig planering till detaljplanering. Analyserna ska visa hur olika ställningstaganden kan bidra till minskad klimatpåverkan. Det kan till exempel handla om vilka förutsättningar planen skapar för transporteffektivitet, grönstruktur, energianvändning, masshantering, rivningar och cirkulärt byggande. Arbetet som kan avse hantering av utformningskrav och planbestämmelser som möjliggör ett klimatsmart och effektivt byggande ska ske i dialog med berörda nämnder och bolag samt branschaktörer.

Nämnden ska utreda vilka hinder som finns för återbruk av byggmaterial och vidta åtgärder, såsom att minska detaljerade utformningskrav som försvårar återbruk. Nya detaljplaner ska som regel möjliggöra för skiftande användning över tid samt skapa förutsättningar för återbrukat byggmaterial. Möjligheterna för återbruk, ombyggnation eller tillbyggnad bör alltid övervägas. Nämnden ska ta fram ett material riktat till fastighetsägare och byggaktörer för att uppmuntra dem att genomföra återbruksinventering och identifiera material som kan återbrukas på plats eller i andra projekt. Rivning av funktionsdugliga byggnader ska av bland annat klimatskäl eller kulturhistoriska skäl undvikas till förmån för ombyggnation och renovering när det är ekonomiskt rimligt. Nämnden ska främja hållbart byggande i trä eller andra material med motsvarande eller bättre klimatprestanda och byggtakt. Vid revidering av styrdokument ska ökad cirkularitet och minskad klimatpåverkan tas i beaktande.

Nämnden ska fortsätta att samarbeta med Stockholm Vatten och Avfall AB för att identifiera platser för fastighetsnära insamling av förpackningar.

Arbetet med att ta fram en policy för skydd av natur fortsätter under ledning av kommunstyrelsen. Policyn ska utgöra grunden för hur staden arbetar med skydd av natur och vilka olika skyddsformer som kan vara lämpliga.

Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden och berörda stadsdelsnämnder ta fram och överlämna förslag på skötselplaner, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat i Ålstensskogen/Storskogen, Majroskogen och Kyrkhamn/Riddersvik, med beaktande av buffertzon för kommande kraftvärmeverk, senast juni 2026. Nämnden ska även tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden och Skarpnäcks stadsdelsnämnd arbeta för inrättandet av ett naturreservat i Bagarmosseskogen, med ambitionen att genomföra ett samråd under första tertialet 2026.

Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder även fortsätta att utreda förutsättningarna för att inrätta naturreservat i Fagersjöskogen. Fördjupade naturvärdesinventeringar ska genomföras av relevanta delar av Fagersjöskogen,

Hökarängstoppen, Fagersjötoppen, Högdalstoppen och Högdalstriangeln. I samband med det ska visionsarbeten kring Rågsveds Allé och i Fagersjö fortsätta.

Staden arbetar med inrättandet av biotopskyddsområden, hittills under mandatperioden har fem inrättats, ytterligare fem ska inrättas senast juni 2026. Utgångspunkten för dessa är områden med störst behov av skydd.

Arbetet med naturreservat och biotopskyddsområden ska beakta genomförandet av bostadsmål och planerad viktig infrastruktur.

Nämnden ska i samverkan med berörda nämnder verka för en stärkt biologisk mångfald i hela staden med sammanhängande grönstruktur och fungerande spridningsfunktioner, bland annat genom arkitektur som främjar den biologiska mångfalden. För att möjliggöra stadsutveckling, samtidigt som viktiga ekologiska värden stärks, ska nämnden vidareutveckla och tillämpa den ekologiska kompensationen som verktyg och metod. Tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden ska nämnden fortsätta att följa upp utvecklingen av stadens totala grönyta och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO) för att följa utvecklingen över tid. Givet stadsbyggnadsnämndens centrala roll i skyddet och stärkandet av stadens grönbå infrastruktur ska nämndens kompetens gällande ekologi ytterligare stärkas. Nämnden ska fortsätta arbetet med ett verktyg för att stärka de ekologiska värdena och den biologiska mångfalden i staden som helhet, samt vidareutveckla och tillämpa den ekologiska kompensationen som verktyg och metod.

Att bevara stadens befintliga kolsänkor och kolförråd är en insats som kan bidra med olika miljönyttor såsom ökad biologisk mångfald och klimatanpassning samt till stadens klimatarbete. Kunskap om kolförråd och kolinlagring ska öka och metoder för att hantera denna information ska därför utvecklas och användas inom relevanta plan- och exploateringsprocesser, särskilt i de tidiga skedena.

Ekologisk kompensation ska vara en integrerad del i stadens ordinarie rutiner i stadsutvecklingsprojekt. Ianspråktagande av grönområden ska alltid kompenseras i närområdet med ekologiska värden och funktioner av minst motsvarande nivå. Ekologisk kompensation ska både ske inom enskilda projekt men även till viss del ses som ett helhetsarbete som syftar till att de ekologiska värdena och den biologiska mångfalden i staden som helhet blir starkare än innan exploatering. Utgångspunkten för stadsplanering som initieras under mandatperioden är att mycket stor försiktighet ska råda med byggnation i ESBO. Om ändå byggnation planeras i ESBO ska naturvärdesinventering alltid göras i tidiga skeden, exempelvis i samband med markanvisning

Nämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder verka för att öka kollektivtrafikens attraktivitet baserat på befintlig infrastruktur för tvärgående stombusstrafik i söder- och västerort, samt arbeta för att viktiga bytespunkter förbättras och utvecklas. I första hand är bytespunkterna Gullmarsplan och Årstaberg prioriterade. Nämnden ska vidare tillsammans med övriga berörda nämnder och Region Stockholm arbeta med trygghetsfrämjande åtgärder i kollektivtrafikens infrastruktur och bytespunkter med fokus på åtgärder som kan genomföras på kort sikt i Järva och söderort.

Nämnden ska tillsammans med trafiknämnden och övriga berörda nämnder i samarbete med Region Stockholm utveckla möjligheter för fritidsresor med kollektivtrafiken.

Nämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder ta fram underlag för att

kollektivtrafikförsörja Bromma Parkstad och Fagersjö, och verka för att stärka kollektivtrafikförsörjningen i Norra Djurgårdsstaden.

Nämnden ska säkerställa att planeringen tar hänsyn till behov av ytor för teknisk infrastruktur och stärka samordningen avseende logistik, framkomlighet, infrastystem och försörjningsinfrastruktur ska säkerställas i planering och genomförande, liksom hänsyn till behov av kommunaltekniska ytor.

Stadsbyggnadsnämnden ska vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 11 *Hållbara städer och samhällen* (tillsammans med exploateringsnämnden).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kultur- och utbildningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Business Region AB samt andra berörda nämnder och bolag utreda hur Stockholm kan utvecklas som en levande matstad med matmiljöer som främjar hälsosam mat med låg miljö- och klimatpåverkan (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i enlighet med gällande lagstiftning fortsätta utveckla arbetssätt riktad till byggaktörer och fastighetsägare i syfte att stimulera ombyggnation eller tillbyggnad i stället för rivning av byggnader (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska tillämpa ett system för att genomföra klimatanalyser i planprocessen, med fokus på tidiga skeden. Analysernas syfte är att belysa hur olika ställningstaganden kan bidra till minskad klimatpåverkan (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska utreda potentialen att tillskapa bostäder i Stockholm utan att bygga nytt (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Järva stadsdelsnämnd ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden tydliggöra långsiktiga förutsättningar för koloniområden i stadsdelsnämndsområdet (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, utifrån policyn för skydd av natur, utreda vilka områden i staden som bör bli föremål för fördjupade studier om de är lämpliga som naturreservat eller biotopskyddsområden (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden genomföra en utvärdering av stadens samlade arbete för att i enlighet med översiktsplanen upprätthålla och stärka funktioner med regionala betydelse för stadens blågröna infrastruktur (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, och i samråd med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden, utveckla arbetet med stadsdelsvisa mobilitetshus och optimering av befintlig parkering som möjliggör friköp av parkeringsplatser (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samråd med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och andra berörda fortsatt verka för att cykelparkeringsgarage anordnas vid eller i närheten av Stockholms Centralstation (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsbyggnadsnämnden kartlägga insamlad data om gångstråk i syfte att kunna tillgängliggöra denna för allmänheten (2.3)	2026-01-01	2026-08-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen utvärdera handlingsplan för god vattenstatus och dagvattenstrategin (2.4)	2026-01-01	2026-06-30

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Behovet av fler bostäder har hög prioritet och nämnden ska vara drivande för en bostadsbyggnadstakt som möter behoven på både kort och lång sikt. Målet är att 140 000 bostäder byggs mellan 2010 och 2035, i genomsnitt 6 000 bostäder per år, med en blandning av upplåtelseformer, boendetyper och bostadsstorlekar i alla delar av staden. Minst hälften av bostäderna som byggs ska vara hyresrätter. För att minska trångboddheten ska nämnden verka för att fler bostäder med många rum byggs och tillsammans med exploateringsnämnden utarbeta krav på andel bostäder med minst fyra rum och kök som huvudregel i samtliga bostadsprojekt. Nämnden ska medverka i arbetet för att utreda krav på viss andel bostäder med överkomliga hyror i alla hyresrättsprojekt på kommunal och privat mark.

För att möta bostadsbristen ska stadsbyggnadsnämnden tillsammans med exploateringsnämnden säkerställa genomförandekraft i hela stadsutvecklingsprocessen. Genom stärkt portföljstyrning, gemensamma planeringsunderlag och prioriteringar, och utvecklad samverkan med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och stadens bolag ska projekten drivas framåt med fokus på effektivitet, lönsamhet och måloppfyllelse. Projektens status ska följas upp löpande och nyckeltal tas fram för att förbättra styrningen. Portföljstyrningen ska bidra till långsiktigt hållbara investeringsnivåer och till att möjliggöra prioritering av mindre lönsamma men samhällsviktiga projekt.

Nämnden ska stärka områdesplaneringen i syfte att, utifrån relevanta underlag, säkerställa en samsyn om områdenas förutsättningar och önskade utveckling innan nya projekt initieras. Implementeringen av riktlinjerna för områdesplanering ska fortsätta. I detta arbete ska modellen med detaljplaner som drivs av staden och med ankarbyggaktörer vidareutvecklas och markanvisningar i senare skeden av detaljplanearbetet ske oftare. Nämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och exploateringsnämnden tillämpa modeller för finansiering av detaljplaner där markanvisning sker i senare skede. Som en del av stadens omställning mot en mer proaktiv planering kan stadsbyggnadsnämnden initiera detaljplaneprocesser. Urvalsgrunder och val av projekt ska ske i nära samverkan med kommunstyrelsen och exploateringsnämnden i syfte att säkerställa genomförbarhet samt att prioriteringar och insatser styrs dit behoven är som störst. Minst tre pilotprojekt av olika karaktär ska tas fram under året och erfarenheter ska systematiseras för att utveckla stadens arbete för framtida processer där detaljplanarbete föregår markanvisning.

Nämnden ska utgå ifrån ett långsiktigt hållbart investerings- och driftkostnadsperspektiv och säkerställa kostnadseffektiva lösningar tillsammans med berörda nämnder och bolag. Nämnden ska säkra utrymmet för investeringar genom att göra prioriteringar i enlighet med investeringsstrategin och stärka förmåga att göra tidiga ekonomiska avväganden i planeringsprocessen. Övergripande ekonomiska konsekvensanalyser ska vara en integrerad del av planprocessens alla skeden. För att möjliggöra ekonomiska avvägningar i tidiga skeden ska samordningen mellan stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens processer stärkas.

Staden ska uppfattas som effektiv och professionell av invånare och företag. Nämnden ska växla upp arbetet med riktad tillsyn av fastigheter enligt sitt ansvarsområde samt aktivt informera om möjligheter att anmäla brister i fastigheters skick och säkerställa att anmälan kan göras anonymt. Detta för att säkerställa korrekt användning av fastigheter och en god regelefterlevnad samt bidra till stadens arbete mot välfärdsbrott och organiserad brottslighet. Nämnden ska stärka sin medverkan i arbetet med samordnad tillsyns- och tillståndprocess samt informationsdelning inom staden som leds av kommunstyrelsen. Nämnden ska utveckla sitt arbete med att motverka fusk, oseriösa

aktörer och systematiska överträdelser av regelverk och på så sätt bekämpa välfärdsbrottslighet inom sitt verksamhetsområde. För funktioner som i högre grad kan komma i kontakt med brottslighet, exempelvis inom tillsynsverksamheten, ska rutiner och informationsdelning stärkas för att effektivt motverka brottslighet.

Nämnden ska utifrån översiktsplanens inriktning medverka i utvecklingen av stadens verksamhetsområden med hänsyn till företag, samt regional och kommunal samverkan i stadsutvecklingsprocessen. Nämnden ska medverka till att öka antalet arbetsplatser utifrån det identifierade behovet med särskilt fokus på fler arbetsplatser i söderort. Den arbetsplatspotential som finns i Stockholms södra delar och översiktsplanens fokusområden ska tillvaratas genom en stadsövergripande styrning och uppföljning av större projekt. Nämnden ska genomföra näringslivskonsekvensanalyser för de detaljplaner där en större arbetsplatspotential är identifierad. Samtidigt har kontorsmarknaden genomgått stora förändringar de senaste åren med minskad efterfrågan inom flera geografier som följd. Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och övriga berörda nämnder och bolag analysera det övergripande behovet av kontorsarbetsplatser i Stockholm. Analysen ska innehålla strategier och åtgärdsförslag för att undvika suboptimal nyproduktion och ökade vakanser i befintligt bestånd.

Nämndens tjänster och service ska vara utformade för att göra det lätt för företag att starta och verka i Stockholm. Nämnden ska bidra till att stadens NKI ligger på en hög nivå genom att fortsätta utveckla service och samverkan med andra tillståndsgivande nämnder samt använda sitt NKI-resultat som underlag för verksamhetsutveckling.

Effektivisering av ledtider är angeläget för att nå bostadsmålen och förbättra kommunikationen med invånarna. Nämnden ska öka servicenivå och effektivitet gällande bygglovshanteringen och bostadsanpassning, bland annat genom ökad automatisering. Nämnden ska ingå i den samordning som kommunstyrelsen leder kring utveckling av e-tjänster och det digitala mötet med staden för företag.

För att stärka bygglovsverksamheten och möta det ökade behovet av effektiv handläggning har stadsbyggnadsnämnden genomfört en omorganisation under år 2025. Den nya strukturen syftar till att tydliggöra ansvar, samla kompetens och skapa bättre förutsättningar för ett fortsatt utvecklingsarbete med fokus på att minska bygglovskön. Implementering av organisatoriska förändringar och effektivisering ska fortsätta och personella resurser behöver stå i paritet till verksamhetens behov.

Förändringen av plan- och bygglagen medför att fler åtgärder utanför områden med särskilt kulturhistoriskt värde undantas från krav på bygglov. När fler åtgärder undantas från bygglovsplikt ökar behovet av efterhandskontroll, vilket kan innebära att fokus förskjuts från prövning till tillsyn. Förändringar i Boverkets byggregler, där byggaktörens ansvar för egenkontroll har stärkts, kan dessutom leda till ett ökat behov av kommunal tillsyn för att säkerställa att lagstiftningens krav uppfylls i praktiken. Behovet av tidig vägledning och information till invånare och företag förväntas därmed öka. Med beaktande av ny lagstiftning ska nämnden se över och uppdatera vägledningsdokumenten för att säkerställa att de är aktuella och ändamålsenliga. Uppdateringen bör även innehålla en översyn av stadens taklandskap inklusive inredning av vindsvåningar där ändrat regelverk kommer att påverka bygglovsgivningen. Nämnden ska som stöd för handläggning påbörja arbetet för att uppdatera riktlinjer för vindsinredning.

Samtidigt finns flera områden i Stockholm som är utpekade som särskilt skyddsvärda utifrån sitt kulturhistoriska värde. I dessa områden förväntas antalet ärenden öka, där

blir det nödvändigt att hantera intressekonflikter mellan nybyggnation, bevarande av kulturvärden och en god boendemiljö. För att möta denna komplexa situation ska nämnden förbereda implementeringsåtgärder och anpassningar i verksamheten. Dessa åtgärder ska också beakta de förändrade byggreglerna från Boverket.

Stadens åtaganden inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling och Sverigeförhandlingens Storstad Stockholm har hög prioritet. Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder säkerställa genomförandet av bostadsbyggandet inom tunnelbanornas influensområden i takt med planering och genomförande av den överenskomna infrastrukturutbyggnaden.

Nämnden ska bidra till att alla områden i staden har en mer blandad bebyggelse. Fler flerbostadshus ska byggas i områden som domineras av villor och fler hyresrätter byggas i områden som domineras av bostadsrätter och ägt boende. Nämnden ska särskilt analysera möjlighet till ny bebyggelse i områden med nuvarande eller tillkommande god kollektivtrafikanslutning men en låg bebyggelsegrad och i detta ta hänsyn till befintliga ekologiska värden. Under året ska stadsbyggnadsnämnden i samarbete med exploateringsnämnden leda arbetet med att ta fram en plan för förtätning genom stadsradhus. Inom ramen för detta arbete ska ett konceptradhus som lämpar sig för kompletteringsbebyggelse i staden, med särskilt fokus på rimlig prissättning och överkomliga hyror. Detta ska ske i samarbete med stadens projektutvecklingsbolag och/eller allmännyttan.

För att säkerställa stadens bostadsförsörjningsansvar ska nämnden arbeta aktivt med att planera bostäder för de grupper som kommunen har ett särskilt ansvar för, samt verka i enlighet med principerna i boendepplanen. Stadens projekt ska där det är möjligt innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende, med prioriterad inriktning på boenden inom funktionshinderomsorg och socialpsykiatri, inklusive LSS-bostäder för barn.

Stadsbyggnadsnämnden ska aktivt delta i kommunstyrelsens arbete med stadens samordnade äldreboendeplanering (SÄB) i syfte att möta behovet av vård- och omsorgsboenden. Stockholm stad gäller den så kallade 60/40-principen som gör gällande att över tid ska 60 procent av platserna på vård- och omsorgsboenden tillhandahållas i kommunalt ägda fastigheter och resterande av privata fastighetsägare. I linje med detta ska stadens bolag prioriteras framför externa aktörer vid planering av vård- och omsorgsboenden. Vid planering av vård- och omsorgsboenden ska storlek och utformning beaktas så att byggnationen blir kostnadseffektiv och samtidigt medger en hållbar driftsekonomi för stadens stadsdelsnämnder. Nämnden ska också arbeta för att de övriga behoven av boståndsbedomda boenden som redovisas i stadsdelsnämndernas, och i vissa fall socialnämndens, lokalförsörjningsplaner tillgodoses.

Nämnden ska vara en aktiv part i stadens samverkan kring att möjliggöra uppförande av modulhus, initialt avsedda som bostäder för prioriterade grupper tillsammans med SHIS Bostäder och de kommunala bostadsbolagen. Nämnden ska verka för fler genomgångsbostäder med flexibel användning för prioriterade grupper. Nämnden ska även medverka till byggande av studentbostäder med målsättningen om att år 2030 kunna erbjuda alla studenter som önskar en studentbostad.

Nämnden har en viktig roll i arbetet för en åldersvänlig stad med tillgängliga bostäder, stadsmiljöer och mötesplatser. Nämnden ska vidare beakta stadens mål för seniorbostäder och verka för att öka antalet seniorbostäder som byggs av allmännyttiga och externa aktörer.

Målet är att garantera den enskilde ett tryggt boende, oavsett var i staden man bor, och särskilt i områden som har en hög andel otillgängliga bostäder, eller där det saknas seniorbostäder.

Takten i byggandet av allmännyttiga och privata hyresrätter ska öka. De allmännyttiga bostadsbolagen ska ges förutsättningar att ta ett stort ansvar för bostadsbyggandet. Nämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden, de allmännyttiga bostadsbolagen och Stockholms Stadshus AB bedriva en långsiktig och effektiv planering för byggandet av Stockholmshus. Arbetet med Stockholmshusen ska utvecklas för att de ska kunna byggas på fler platser, produktions- och hyreskostnader sänkas ytterligare och genomförandetakten öka.

Nämnden ska arbeta aktivt för att till skapa fler bostäder med rimliga boendekostnader, exempelvis genom att stimulera innovation och nya affärsmodeller samt se över processer och särkrav, främst inom andra områden än miljö- och klimat. Nämnden ska aktivt bevaka och vara hörsam för idéer och innovation från bostadsbolag och andra organisationer för att möjliggöra lägre byggnadskostnader. Nämnden ska även utreda privata aktörers möjlighet att bygga prispressade typhus och använda seriellt byggande, likt Stockholmshusen, för att sänka produktions- och boendekostnaden. Detta inkluderar möjligheten till koncept för stadsradshus anpassade till ytterstadsområden för att korta ledtider och sänka boendekostnader för bostäder med fler rum. Nämnden ska ha en positiv inställning till att pröva boendeformer så som kollektivhus, kooperativ hyresrätt, hyrköp/köpooption och byggemenskaper där detta är lämpligt.

Nämnden ska tydliggöra arbetssätt och samarbete med framför allt exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och SISAB, med syfte att staden ska utvecklas på ett ekonomiskt hållbart sätt. Rutiner och arbetssätt, i syfte att säkerställa utbyggnad av offentlig service, ska utvecklas och inbegripa ett kontinuerligt arbete för att minska kostnaderna för planeringsprocessen.

För att bidra till en levande lokal demokrati och ökat förtroende är det viktigt att skapa delaktighet och inflytande. Nämnden ska i samarbete med bland annat stadsdelsnämnderna genom medborgardialoger och medborgarbudgetar involvera stockholmarna i beslut. Dialog med stadens invånare ska genomföras i tidigt skede och verka för att det demokratiska inflytandet och förankringen för stadsutvecklingsprojekt ska öka. Stadsbyggnadsprocessen ska genomsyras av en hög grad av transparens och tydlig kommunikation kring hur processen fungerar och när det finns möjlighet att påverka den. Detta är extra viktigt vid utvecklingen av fokusområdena. Nämnden ska utveckla metoder för att bättre fånga upp underrepresenterade grupper i alla dialogsprocesser. Funktionen stadsbyggnadsombudsman ska bidra till arbetet med att utveckla och förbättra samrådsprocesser och underlätta för allmänheten att få information gällande stadsbyggnadsprocessen.

Nämnden ska arbeta med jämställd samhällsplanering. Det förutsätter att kvinnor och män har samma möjligheter till inflytande och delaktighet i stadens utveckling. Det kan bland annat handla om särskilda insatser för att öka andelen flickor och kvinnor i dialoger och samråd, eller om att skapa ökad trygghet på offentliga platser. I arbetet för att utforma en tillgänglig och trygg stad kan civilsamhället och organisationers kompetens vara viktiga bidrag. Genom att exempelvis samverka med och bjuda in relevanta intressenter till dialog kan nämnden säkerställa att olika perspektiv beaktas.

Nämnden ska säkerställa att den strategiska planeringen sker i medverkan med övriga berörda nämnder för att säkerställa genomförandeperspektivet och tillvaratagande av

stadsbyggnadspotential och möjligheter till flerfunktionalitet och samutnyttjande. Nämnden ska i samband med nybyggnadsprojekt inhämta information från ansvariga verksamhetsnämnder om behovet och omfattningen av lokaler för stadens verksamheter, och säkerställa behovet, till rimliga villkor för mottagande nämnd, exempelvis genom detaljplaner med lägre detaljeringsgrad där det är möjligt.

Nämnden ska tidigt planera för tillkommande skolor och idrottsytor och säkerställa att dessa optimeras ur såväl ett ekonomiskt som tidsmässigt perspektiv, samt lokaliseras för att bli viktiga målpunkter och främja social hållbarhet. Detaljplanearbete avseende förskole- eller skolverksamhet ska föregås av behovsanalyser inom ramen för samordnad skolplanering i Stockholm (SAMS) och ske i samråd med ansvariga nämnder. Planeringen ska ta hänsyn till effekterna på stadens lokalhyreskostnader på kort och lång sikt. Som en del i detta ska nämnden samarbeta med berörda nämnder och bolag för att ge långsiktiga planeringsförsättningar för skollokalförsörjningen. Inom flera delar av staden minskar nu elevantalet i Stockholms grundskolor, nämnden ska medverka till att motverka överetablering av skolor där redan etablerade verksamheter har kapacitet. Nämnden ska i enlighet med lekvärdesriktlinjerna främja god utomhusmiljö, kvalitet och tillräckliga ystorlekar vid förskolor och skolor, för att uppnå höga värden för pedagogik, vistelse och lek samt grönska i utemiljön.

Nämnden ska bidra till avvecklingen av Bromma flygplats i syfte att omvandla området till en tät blandstad med en tydlig vision för den framtida stadsutvecklingen genom Bromma Parkstad och konceptet om 15-minutersstaden. Den nya stadsdelen kommer bestå av cirka 16 000 bostäder, med stort fokus på parker, idrott, handel, kultur, service, skolor samt förskolor och arbetsplatser. Genom att flygplatsen avvecklas kan en stor barriär tas bort, vilket möjliggör stärkta ekologiska spridningssamband och en mer levande och sammankopplad stad för stockholmarna.

Tillsammans med berörda nämnder och bolag ska nämnden utreda på vilka sätt Älvsjö kan bli en regional målpunkt med stark attraktionskraft, med särskilt fokus på idrottens förutsättningar, exempelvis genom en ny arena inom området, i dialog med föreningslivet, företag och invånare. Ett samlat grepp ska tas för att stärka den strategiska kopplingen mellan Älvsjö, Solberga och Telefonplan. Inom området för Årsta partihallar ska förutsättningarna för stadsutveckling med blandad bebyggelse prövas.

Visionsarbeten för Rågsveds Allé och stadsutvecklingen i Fagersjö ska fortsätta, liksom utvecklingen av en ekostadsdel i Skarpa by. Nämnden ska tillsammans med berörda nämnder pröva stadsutveckling inom Skrubbatrangeln utifrån de befintliga värdena på platsen.

Zinkensdamms idrottsplats har en stor utvecklingspotential för att förbättra stadsmiljön, med möjligheter att integrera nya bostäder och arbetsplatser. Ett samlat arbete krävs för att stärka platsen och utveckla området.

Nämnden ska delta i planeringen av hamnverksamhet och stadsutveckling i Frihamnen med fokus på stadsutveckling i södra Norra Djurgårdsstaden och modern, stadsnära sjöfart. Nämnden ska också delta i planeringen av hamnverksamhet och stadsutveckling i Stadsgården/Masthamnen med fokus på sjöfart, förstärkta stråk och ökade stadskvaliteter. Området kring Stadsgårdskajen ska hållas tillgänglig för kultur och nöjesliv.

På längre sikt finns möjligheter till stadsutveckling genom att omvandla trafikleder till urbana stråk och överbrygga barriär i staden, bland annat längs Klara strand.

Nämnden ska säkerställa metoder för löpande uppföljning av nämndens taxa utifrån intäkter och kostnader per verksamhetsområde och effektiva arbetssätt.

Nämnden ska delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap. Nämnden ska i samråd med kommunstyrelsen beakta säkerhetsfrågor, med särskilt fokus på att stärka motståndskraften mot terrorhot, och det civila försvaret i stadsutvecklingen.

Nämnden och exploateringsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och trafiknämnden bevaka vilka platser som i avvaktan på stadsutveckling riskerar att bli otrygga i respektive stadsdelsnämndsområde och vid behov ta fram åtgärder. Detta för att i god tid kunna planera för hur platsen ska tas om hand och aktiveras för att undvika att den blir eftersatt och otrygg.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, och Stockholms Stads Parkerings AB undersöka hur insamlad trafikdata lättare kan delas mellan stadens förvaltningar och hur AI kan användas för analyser (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholm Business Region AB ta fram en analys och åtgärdsförslag gällande kontorsmarknaden i Stockholm (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB samordna arbetet med att vidareutveckla Kontaktcenter Stockholms service som en väg in för företag (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholm Business Region AB ska i samråd med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden utreda hur besöksnäringen och destinationsutvecklingen i Kista kan stärkas (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden ta fram en plan för förtätning genom stadsradhus och under året fatta beslut om att markanvisa stadsradhus i minst två områden, företrädesvis i fokusområdena, där minst hälften ska baseras på koncept för överkomliga hyror (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Stockholm Business Region AB samt Stockholms Stadshus AB ta fram en plan för Kistas framtida utveckling i samråd med Kista Science City AB och andra externa aktörer (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB och Stockholm Globe Arena fastigheter AB se över utvecklingsmöjligheter för Globenområdet norra delar, med fokus på stadsutveckling samt framtida lösningar för evenemang och idrott (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder utforma koncepthus för stadsradhus, baserat på koncept för överkomliga hyror, yteffektivitet och flera rum (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och Södermalms stadsdelsnämnd ta fram en plan för ett sammanhållet levande, grönt och tryggt stråk mellan Södra station och Björns trädgård. Uppdraget ska också innehålla ett förslag på gestaltning av Medborgarplatsen (3.3)	2026-01-01	2026-08-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden ta fram ett skyltprogram för Kista (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Norra innerstadens stadsdelsnämnd ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden aktivera Norra Bantorget i syfte att göra platsen mer levande, trygg och attraktiv (3.6)	2026-01-01	2026-06-30
Stadsbyggnadsnämnden ska inom ramen för arbetet samordnad tillsyns- och tillståndprocess som leds av kommunstyrelsen utveckla sitt tillsynsarbete, bland annat för att motverka hotellifiering (3.6)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	74	75	75
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner	4 000	5 000	6 000
	Antal påbörjade bostäder	4 000	5 000	6 000

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner i enlighet med 2013 års Stockholms-förhandling	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel påbörjade bostäder med minst fyra rum och kök	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhets-områden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Trafiknämnden

Trafiknämnden ska bidra till att skapa en tryggare, trevligare och mer levande stad, med större plats för människor. Gator, torg och kajer ska i högre grad fyllas av folkliv, kulturinslag, träd och grönska. Den biologiska mångfalden ska stärkas.

Stockholm ska ha lägre klimatutsläpp, mindre buller, renare vatten och friskare luft. Transporter är den största källan till klimatutsläpp i Stockholm och utsläppen från trafiken ökar. Det är därför angeläget med långtgående krav för just trafiken. Staden ska ha som målsättning att fram till år 2030 minska utsläppen från transportsektorn med 80 procent jämfört med år 2010 och minska biltrafikarbetet med 30 procent från 2017 års nivå. Omställningen till ett utsläppsfritt trafiksystem behöver gå snabbare. Därför ska laddinfrastrukturen för elfordon byggas ut kraftigt i hela staden. Målsättningen är att trafiken i Stockholms innerstad ska vara utsläppsfri år 2030. Trafiknämnden har ett centralt samordningsansvar för elektrifieringen inom transportsektorn.

Trafiknämnden ska konsekvent prioritera framkomligheten för gående, cyklister och resenärer i kollektivtrafiken. Stockholm ska vara en grön promenadstad och Europas främsta cykelstad. Bussarna ska komma fram i tid. Det ska alltid vara mest attraktivt att välja ett klimatsmart och kapacitetsstarkt färdmedel. Ett väl fungerande trafiksystem är en förutsättning för att möta transportbehoven för invånare, besökare och verksamheter.

Stockholm ska vara en trygg, säker, ren och välskött stad och standarden ska vara likvärdig i hela staden.

Nämndens uppgifter

Nämnden är huvudman för allmänna platser och väghållare enligt plan- och bygglagen.

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- skötsel och renhållning av stads- och gatumiljön samt vissa parker (Kungsträdgården, Berzelii park, Norra Bantorget, Strömparterren, Hansta naturreservat och vissa vägar inom Igelbäckens kulturresevat) samt vissa kajer
- investeringar i gator och vägar samt ovan nämnda parker och kajer
- samordning och utveckling av stadsdelsnämndernas stadsmiljöverksamhet
- stadsövergripande utveckling av stadens parker och grönområden
- skötseln av stadens samtliga träd på gatumark
- markupplåtelser
- upplåtelse av torgplatser samt utveckling och tillsyn av torghandeln
- utveckling av stadens torg
- strategisk trafikplanering
- utveckling av trafiksäkerheten
- trafik- och parkeringsövervakning
- bryggor vid gatumark och vid nämndens kajer
- branddammar
- dammsäkerhet
- utgöra stadens skyfallsfunktion

Förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-3 240,6	-3 394,9	-3 428,6	-3 482,2
Drift och underhåll	-1 975,6	-2 068,9	-2 038,6	-2 042,2
Avskrivningar	-897,6	-947,8	-987,6	-1 019,6
Internräntor	-367,4	-378,2	-402,4	-420,4
Intäkter	1 625,3	1 685,3	1 685,3	1 685,3
Netto	-1 615,3	-1 709,6	-1 743,3	-1 796,9
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-1 360,0	-1 910,0	-1 313,0	-1 630,0
Inkomster	95,0	115,0	15,0	0,0
Netto	-1 265,0	-1 795,0	-1 298,0	-1 630,0

Driftbudgeten för 2026 ökar med 94,3 mnkr jämfört med 2025. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Nämnden ska minska beroendet av externa konsulter till förmån för egen personal. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration samt arbeta för en effektiv lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten ökar 2026 med 530 mnkr jämfört med 2025. Nämnden ska ha ett fortsatt fokus på kostnadsmedvetenhet och effektivitet samt på prioriteringar mellan och inom investeringsprojekt för att öka stadens egenfinansieringsgrad samtidigt som prioriterade investeringar genomförs. Nämndens långsiktiga ram har förstärkts med en satsning på framkomlighet för gång-, cykel- och kollektivtrafik. Satsningen utgör totalt 2 000 mnkr åren 2023-2027, varav 250 mnkr avser anläggande av en gång- och cykelbro i syfte att uppnå ökad framkomlighet och förbättrad trafiksäkerhet som en del av projekt Slussen. För att uppfylla kommunfullmäktiges prioriteringar på kortare sikt uppgår nämndens utökade investeringsbudget under 2026 till 460 mnkr. I den utökade budgeten inryms gång- och cykelbron vid Slussen, renovering av Norra Danviksbron, utbytesprogram för armaturer, ökad trädplantering, förbättrad stadsmiljö i fokusområden (såsom upprustning av torg), klimatåtgärder inom särskilda områden samt satsningar på grön infrastruktur med inriktning på mångfunktionalitet. På längre sikt reserveras ett utrymme i den utökade planen för några av de mycket stora renoveringsprojekten, såsom Vasabron och Liljeholmsbroarna. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3.

Investeringsbudgeten ska inrymma såväl nya anläggningar som reinvesteringar för att bevara befintlig infrastruktur. Reinvesteringarna ska som huvudregel inrymmas i den långsiktiga planen. Investeringar som bidrar till social och ekologisk hållbarhet ska prioriteras.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Det ska vara lätt att transportera sig hållbart i hela Stockholm. Väl fungerande infrastruktur är en förutsättning för att ge människor i hela staden goda möjligheter och förutsättningar. Bostäder, service, arbetsplatser och fritidsaktiviteter ska vara lätta att nå med kollektivtrafik, gång eller cykel. Trafiknämnden ska planera och utveckla staden för ett minskat transportbehov i enlighet med principerna gällande 15-minutersstaden.

Då staden länge arbetat med att öka de hållbara resorna till och från arbetsplatser och utbildning är det extra viktigt att staden fokuserar på att öka de hållbara transporterna gällande fritiden. Cirka 70 procent av stockholmarnas bilresor sker på fritiden. För att förbättra framkomligheten för de som inte använder bil och minska fritidsresandet med bil måste kollektivtrafiken förstärkas och cykelinfrastrukturen byggas ut. Nämnden ska tillsammans med berörda nämnder samarbeta med Region Stockholm i syfte att stärka attraktiviteten för fritidsresor med kollektivtrafik.

Stadsmiljön ska vara tillgänglig för alla, oavsett funktionsförmåga. Nämnden ska arbeta utifrån såväl jämlikhetsperspektiv som jämställdhetsperspektiv och ska särskilt beakta behov hos barn och äldre samt inkludera medborgardialoger i sitt arbete.

Tillgänglighetsperspektivet ska vara integrerat i verksamheten. Nämnden ska undanröja hinder i stadsmiljön och prioritera ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter, i synnerhet vid skolor, förskolor, verksamheter och boende för äldre, olycksdrabbade platser och gatuarbeten samt vid idrottsanläggningar och andra miljöer där barn, unga och äldre rör sig i trafiken. Gatorna ska göras mer barnvänliga genom lägre hastigheter, trafiksäkerhetsåtgärder och fler gångfartsområden. Fler sittbänkar ska uppföras längs stadens promenadstråk.

Fler gator ska få sänkta hastigheter och försök med låghastighetszoner med 20 km/h ska införas i täta bostadsmiljöer där många människor rör sig. Fler gator ska omvandlas till gånggator, i synnerhet gator som utgör viktiga gångstråk med höga flöden av fotgängare eller är utpekade i gångplanen. Utmed lokalgator och gånggator behöver fordonens hastigheter dämpas av fysiska farthinder för att garantera oskyddade trafikanters säkerhet. Detsamma gäller vid övergångsställen och cykelöverfarter. Nämnden ska stegvis kartlägga trafiksäkerhetsnivån vid samtliga passager och utarbeta en handlingsplan baserat på olycksstatistik vid platserna. Vid genomförande av de kvarvarande hastighetsplanerna ska ambitionsnivån för trafiksäkerhetsåtgärder öka. Geofencing och dynamiska skyltar ska användas för att öka trafiksäkerheten.

Nämnden ska, i samarbete med kulturnämnden, stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer, underlätta för närvaron av kultur i det offentliga rummet samt främja stadens kultur- och nöjesliv. Arbetet med Levande Stockholm ska fortsätta med ökat fokus på torg i ytterstadsområden samt aktivering riktat mot barn och unga, där nämnden ska prioritera sommargånggator och öka inslaget av grönska vid aktivering av platser. På lämpliga platser ska hårdgjord yta permanent omvandlas till multifunktionella mikroparker med inslag av rekreativ yta, förutsatt att medel beviljas, om möjligt i dialog med invånarna. Samverkan ska ske med stadsdelsnämnderna och driftperspektivet ska beaktas.

Nämnden ska aktivt bidra till arbetet med fokusområden, där staden kraftsamlar kring utvecklingen med utgångspunkt i översiktsplanen och de lokala utvecklingsbehoven. Nämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och berörda stadsdelsnämnder fortsätta att utveckla fokusområdena, där sociala och ekologiska hållbarhetsaspekter väger tungt i stadsutvecklingsprocessen. Nämnden ska identifiera behov av, och arbetssätt för, insatser för att öka framkomligheten och fortsätta att utveckla attraktiva offentliga rum i fokusområdena på kortare och längre sikt.

Exploateringsnämnden, trafikinämnden och kommunstyrelsen ska tillsammans planera för ett investeringsprogram som stärker stadens utveckling i särskilt prioriterade ytterstadsområden. Den utökade investeringsramen uppnås genom ökad lönsamhet i befintliga exploateringsprojekt och ska gå till åtgärder som kan genomföras i närtid och syftar till att förbättra stadsmiljön och möjliggöra framtida stadsutveckling. Investeringsarna ska avse stadsmiljö, allmän plats eller andra kompletterande åtgärder och ska inte tränga undan redan planerade satsningar. Medlen finns avsatta i CM 4 och ska i huvudsak nyttjas av trafikinämnden.

Nämnden ska levandegöra staden genom fler kajbalkonger och badmöjligheter, och har det stadsövergripande samordningsansvaret för badfrågor samt för inrättande av bastubad. Nämnden ska i samarbete med Stockholms Hamn AB och berörda stadsdelsnämnder möjliggöra bad på tryggt och säkert sätt. Arbetet ska genomföras med hänsyn till trafiksäkerhet, farleder och framtida kollektivtrafikknutpunkter för sjötrafik. Där det krävs ska badförbud upphävas. Allmänhetens tillgång till bastu och stadens allmänna stränder ska säkerställas. Verksamheten med hundar som undanröjer gäss vid badplatser ska utökas i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Kungliga Djurgårdens förvaltning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Idrottsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, trafikinämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB samt i samråd med kommunstyrelsen och stadens styrgrupp för stora evenemang samordna stadens planering av O-Ringen år 2027 samt basket-EM för damer 2027 (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Trafikinämnden ska genomföra pilotförsök med att anlägga och driva en bastuanläggning i egen regi vid Hornstulls strand (1.5)	2026-01-01	2026-06-30
Trafikinämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB förbättra stadens ”en väg in” för bastuförfrågningar, besluta om stadsövergripande riktlinjer samt förutreda och peka ut lämpliga platser för bastu. I det senare ska nämnden särskilt samråda med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna (1.5)	2026-01-01	2026-04-30
Trafikinämnden ska i samarbete med Stockholms Hamn AB och berörda stadsdelsnämnder fortsätta identifiera lämpliga platser att avskaffa badförbudet på och möjliggöra bad på tryggt och säkert sätt på fler platser, bland annat västra delen av Söder Mälarstrand och del av Norr Mälarstrand. En omDispositionering av yta från stillaliggande fartyg till brygga och bad ska omfattas och vid behov hitta alternativa placeringar för fartyg (1.5)	2026-01-01	2026-06-30

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Staden har som målsättning att till år 2030 minska utsläppen från transportsektorn med 80 procent jämfört med år 2010 och att minska biltrafikarbetet med 30 procent från 2017 års nivå. Trafikplaneringen ska utgå från dessa mål och åtgärder som krävs för att nå målen ska vidtas. Trafikinämnden ska vid nya projekt prioritera utbyggnad av infrastruktur för gång, cykel eller kollektivtrafik där de ersätter resor med bil. Förutsättningarna att genomföra dessa mål är avhängigt såväl lokal, regional som

nationell politik. Nämnden ska verka för målens uppfyllande i samverkan med statliga, regionala och privata aktörer. Utvecklingen av mobilitetstjänster och delningsekonomi ska beaktas i arbetet. Nämnden ska verka för målet om en halverad klimatpåverkan från konsumtion genom att arbeta för minskade utsläpp från invånarnas resor och transporter även utanför stadens gränser. Nämnden ska arbeta för att bryta utvecklingen med ökade utsläpp från vägtrafiken genom att skärpa åtgärder för minskad trafik, snabbare elektrifiering och mer biodrivmedel. Nämnden ska även arbeta med förändrade resbeteenden och minskat bilberoende.

Trafiknämnden ansvarar tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden för att leda omställningsområdet *Driva på för hållbara och fossilfria transporter* i genomförandet av Klimathandlingsplan 2030.

Ökad framkomlighet för gång-, cykel- och kollektivtrafik i enlighet med framkomlighetsstrategin ska genomsyra nämndens arbete. Gång-, cykel- och kollektivtrafik samt lastplatser, tillfällig angöring, korttidsplatser och parkeringsplatser för rörelsehindrade ska prioriteras framför långtidsparkering av motorfordon i gatumiljön. Utmed de prioriterade stråken för gång-, cykel- och kollektivtrafik ska parkeringsplatser reduceras för att göra plats för träd, grönska, cykel-, gång- och kollektivtrafik. Fotgängarperspektivet ska stärkas i stadens trafikinvesteringar och åtgärder genomföras, såsom breddade trottoarer, gångstråk och övergångsställen samt fler gångfartsgator och gågator. Ett sammanhängande nät av gångstråk med hög standard ska skapas utefter det prioriterade vägnätet.

Cykelbanor och cykelfält ska anläggas och breddas och cykelgator ska införas. Nämnden ska även genomföra fler enklare åtgärder för att förbättra framkomligheten för cyklister genom att omfördela yta av gatumark till gång- och cykelinfrastruktur. Fler säkra cykelparkeringar ska byggas, med särskilt fokus på kollektivtrafikkn punkter. Nämnden ska ta fram en möjlig utformning av ett framtida lånecykelsystem. Signalprioriteringen ska ses över längs de största gång-, cykel- och busstråken för bättre framkomlighet. Det inkluderar hur grön våg kan skapas för de yteffektiva trafikslagen och att tillåta prioriterad högersväng för cyklister i trafiksignaler. Minskad köbildning för cyklister ska prioriteras vid flaskhalsar, såsom delar av innerstaden där cykelköerna är som störst. Nämnden ska i sina investeringar bygga lösningar som avhjälpel vanligt förekommande konflikter mellan gående och cyklister.

Nämnden ska verka för att en gång- och cykelbro byggs mellan Strandvägen och Djurgården, med inriktningen att Kungliga Djurgårdens förvaltning står för huvudfinansieringen, och att försöket med bilfritt södra Djurgården permanentas. Nämnden ska informera om cyklingens möjligheter genom kampanjer, samarbeten och samverkan. Nämnden ska också påverka och informera om trafikregler för cyklister i syfte att minska konflikter mellan cyklister och gående. Målet är att stärka stadens cykelvarumärke och inspirera fler att bidra till ett cykelvänligt Stockholm.

Trafiknämnden ansvarar för samordningen inom staden av de objekt som projektplaneras och genomförs inom 2013-års Stockholmsförhandling och Sverigeförhandlingen – ramavtal 6. Nämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden och kommunstyrelsen verka för att stärka kollektivtrafiksörjningen i Norra Djurgårdsstaden genom Spårväg City.

Busstrafiken ska prioriteras i de utpekade stråken i kollektivtrafikplanen. Nämnden ska fortsätta samverka med Region Stockholm för att gemensamt öka attraktiviteten för busstrafiken i Stockholm. Framkomlighetsåtgärder ska genomföras längs stomlinjerna, vilket kan inkludera busskörfält, gatuombyggnad, trafikstyrning eller signalreglering

med full bussprioritet. Nämnden ska genomföra åtgärder för att öka den ytgående kollektivtrafikens attraktivitet baserat på befintlig infrastruktur för den tvärgående stombusstrafiken i söderort och västerort. Prioriterade stråk för stombuss i ytterstaden är Vällingby-Spånga-Kista/Helenelund och Skärholmen-Fruängen-Älvsjö-Gullmarsplan samt Skarpnäck-Högdalen-Flemingsberg. Busskörfält vid Gubbängsmotet är fortsatt en prioriterad satsning. Nämnden ska utreda och lämna förslag på ytterligare åtgärder för att förbättra framkomligheten för stomlinjerna i innerstaden, framför allt gällande förbättrad signalprioritering.

Region Stockholm har ett huvudansvar för finansiering och drift av bytespunkter, vilket kräver ett nära samarbete mellan regionen och staden. Nämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och i samråd med kommunstyrelsen arbeta för att viktiga bytespunkter förbättras och utvecklas. Bytespunkterna Gullmarsplan och Årstaberg är prioriterade. Nämnden ska också verka för att bytespunkten Stockholms centralstation/Vattugatan får en bättre resenärsmiljö. Nämnden ska leda stadens arbete i samarbete med Stockholms Hamn AB och andra berörda för att samverka med Region Stockholms planering för kollektivtrafik på stadens vatten.

För att få fler att åka kollektivt istället för att ta bilen krävs åtgärder för att minska bilanvändande i områden där kollektivtrafiken är ett alternativ. I innerstaden finns alla möjligheter att välja kollektivtrafik, cykel eller gång för att transportera sig. Vissa gator ska stängas av för biltrafik och på andra gator ska flödena begränsas. Nämnden ska utifrån erfarenheterna av bilfria helger på Sveavägen stänga av del av Hornsgatan under ett antal helger under sommaren 2026.

Nämnden ska intensifiera arbetet för att minska utsläppen från trafiken genom elektrifiering och minskad biltrafik. Målet är att trafiken i Stockholms innerstad ska vara utsläppsfri år 2030, för att nå målet behöver ytterligare åtgärder vidtas. En effektiv utbyggnad av laddinfrastrukturen kräver god samordning inom staden. Nämnden ska leda den stadsinterna samordningen av utbyggnaden. Nämnden ska även samordna och utveckla stadens arbete med elektrifieringen av transportsektorn, bland annat genom Elektrifieringspakten. Tillsammans med berörda nämnder och bolag ska nämnden verka för goda laddmöjligheter för näringslivets transporter, tung trafik och arbetsmaskiner.

Luftföroreningar har negativ påverkan på miljö och hälsa. Stockholms luftkvalitet har förbättrats och klarar idag miljökvalitetsnormerna. För att skydda stockholmarnas hälsa måste luftkvaliteten fortsätta förbättras. Nämnden ska bidra till att staden når miljökvalitetsmålet för frisk luft och åtgärder ska genomföras utifrån utredningen om hur Världshälsoorganisationens (WHO) nya gränsvärden för luftkvalitet kan nås. Nämnden ansvarar för implementering av den miljözon klass 3 som kommunfullmäktige har beslutat ska inrättas i ett område i city, under förutsättning att beslutet vinner laga kraft. Nämnden ska utifrån rättsligt utfall så snart som möjligt föreslå en utökning av miljözonen och ska därtill utvärdera införandet av miljözon klass 3.

Nämnden ska utveckla och förbättra vinterväghållningen och renhållningen, bland annat genom samverkan med stadsdelsnämnderna i syfte att styra verksamheten mot gemensamma inriktningar och mål. Effektiva metoder för snöröjning för fotgängare ska utvecklas och inkluderas i ordinarie driftverksamhet. Primära cykel- och gångstråk ska sopsaltas i högre utsträckning och i kommande upphandlingar ska krav ställas på att maskinparken anpassas för sopsaltning av gångbanor. Stadslivsstråken är prioriterade för införande av sopsaltning för gångbanor. För att minska vinterväghållningens

miljöpåverkan på vatten ska alternativ till snötippning genomföras, genom etablering av ett smältverk för snö, med syftet att fasa ut snötippningen i Mälaren och Saltsjön.

Stadens kajer ska utvecklas till attraktiva promenadstråk, samtidigt som sjöfartens möjligheter ska beaktas. Långtidsparkering av bilar ska successivt avvecklas. Parkkvaliteter ska förstärkas utmed kajerna i enlighet med kajstrategin samt för att förbättra biologisk mångfald och skyfallshantering. Utifrån de positiva erfarenheterna från den tillfälliga aktiveringen av Munkbrohamnen ska nämnden arbeta vidare med långsiktiga lösningar för Munkbrohamnens framtida utveckling, där möjligheten att använda massa cirkulärt ska undersökas.

Stadsmiljözonerna i Gamla stan och på Södermalm ska vidareutvecklas med mer plats för stadsliv och människor, utifrån erfarenheterna från tidigare år. Nämnden ska stärka samverkan med fastighetsägare i Gamla stan i syfte att främja utvecklings- och trygghetsarbete i området.

I upphandlingar av transporter, entreprenader och arbetsmaskiner ska fossila bränslen fasas ut till 2030. Avtalsvillkor som möjliggör uppföljning ska säkerställas och uppföljningen ska stärkas. Elektrifiering ska vara utgångspunkten i nämndens alla anläggningsentreprenader. Majoriteten av alla anläggningsentreprenader ska utföras utsläppsfritt 2030. Klimatkrav ur ett livscykelperspektiv ska ställas vid ombyggnation eller nybyggnation av vägar, broar, parker och torg. Nämnden ska intensifiera arbetet med materialsubstitution, effektiva byggprocesser, transporter och arbetsmaskiner i syfte att minska klimatpåverkan.

Nämnden ska fortsatt verka för att öka elektrifieringen av leverans- och godstrafiken, samlastning och hållbara ”sista milen”-leveranser samt de tysta nattleveranserna med målsättningen att alla godstransporter och all busstrafik i innerstaden ska vara utsläppsfri senast 2030. Nämnden ska verka för att varor i högre grad ska komma till regionen med båt och järnväg. Åtgärder från godstrafikplanen ska genomföras för att möjliggöra en ökad effektivisering och minskad miljöpåverkan av transporter. Nämnden ska tillsammans med Stockholms Hamn AB arbeta för att öka överflytten av gods från väg till vatten. Nämnden ska i samarbete med andra berörda nämnder och bolag vidta åtgärder för att främja hållbar godstrafik enligt åtgärdsplan för godstrafik.

Parkeringsavgifter är ett av stadens mest kraftfulla verktyg för att säkerställa framkomlighet och ordning i trafiken. Nämnden ska arbeta enligt stadens nya parkeringsplan och i syfte att ordna trafiken införa parkeringsavgifter i områden där beläggningen är hög.

Nämnden ska i planeringen av större projekt analysera påverkan på framkomligheten för trafiken med särskilt fokus på oskyddade trafikanter. Nämnden ska arbeta för minskade trafikstörningar vid lednings-, bygg- och infrastrukturprojekt genom att koordinera och kommunicera egna och andras aktiviteter och utveckla samverkan med ledningsägare samt med räddningstjänsten. Nämnden ska säkerställa att oskyddade trafikanters behov säkras genom att ställa tydligare krav vid godkännande av trafikanordningsplaner och stärka stadens anlitade entreprenörers kunskap kring gåendes och cyklisters behov.

Nämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB samordna nämnder och bolag för en enhetlig och effektiv kommunikation i miljö- och klimatfrågor. Kommunikationen ska stödja stadens miljö- och klimatmål och medverka till delaktighet och engagemang hos målgrupper och samarbetspartners.

Behovet av klimatanpassning medför ökade krav på stadens förmåga att organisera och genomföra angelägna åtgärder. Ett stadsövergripande perspektiv behövs och trafiknämnden ansvarar för att initiera och driva angelägna samverkansprojekt som, utöver nämndens kärnuppdrag, kan anses vara påkallade utifrån ett kommunalt allmänintresse. Nämnden ska utveckla förmågan att samlat beakta skyfallsproblematik, behov av fler träd, skuggande växtlighet och lokalt omhändertagande av dagvatten i samband med investeringar och reinvesteringar.

Nämnden ska utgöra stöd för stadens samlade skyfallsarbete genom skyfallsfunktionen. Nämnden ansvarar för stadens skyfallsanläggningar under mark (skyfallsmagasin). Hårdgjorda ytor ska minska för att kunna tillföra mer grönska och hantera nederbörd. Nämnden ska öka kunskapen om och beakta behovet av svalkande utomhusmiljöer vid utformandet av olika typer av stadsmiljöer. Nämnden ska utveckla arbetet med att motverka värmeöar och att öka krontäckningsgraden till minst 30 procent i de områden där människor riskerar att drabbas av värmeöeffekter i enlighet med stadens trädsmål. Nämnden ska, i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB och stadsdelsnämnderna, sätta upp dricksvattenfontäner i de områden som pekats ut som riskområden för värmeöeffekter.

Nämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta att utveckla arbetet inom Grönare Stockholm. Vid investeringar i stadsmiljön ska metoder för stockholmarnas delaktighet och inflytande användas i högre utsträckning. Investeringarna ska utgå från analyser där hänsyn tas till social och miljömässig hållbarhet samt ha ett stärkt drift- och skötselperspektiv. Vid investeringar i stadsmiljön ska metoder för stockholmarnas delaktighet och inflytande användas i högre utsträckning.

Det är viktigt att grönytors och vattenmiljöers funktioner samt de ekologiska sambanden bibehålls, att den biologiska mångfalden stärks och fler blommande ängsmarker skapas. Arbetet med träd ska stärkas i staden. Nämnden ska öka ambitionerna kring trädplantering. I samband med trafiknämndens och andra aktörers grävarbeten ska nämnden undersöka möjligheten att plantera träd på platsen. Möjligheterna till stadsodling ska förbättras. Fler odlingslotter, kolonilotter och gemensamhetsodlingar ska tillkomma på lämplig mark, utan att naturmark tas i anspråk. Nämnden ansvarar för bekämpningen av invasiva arter i hela staden.

Tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ska nämnden fortsätta att följa upp utvecklingen av stadens totala grönyta och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden för att följa utvecklingen över tid. Nämnden ska anlägga fler växtbäddar för att rena vatten från vägar och torg samt stärka stadens motståndskraft mot skyfall. Användningen av biokol i stadens växtbäddar ska öka. Nämnden ska, tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden samt Stockholm Vatten och Avfall AB, utreda och genomföra åtgärder i enlighet med de lokala åtgärdsprogrammen för stadens vattenförekomster.

Trafiknämnden ska delta i det av kommunstyrelsen ledda arbetet med att utveckla stadens pakter och övriga relevanta nätverk till att utgöra konkreta verktyg för näringslivssamverkan i genomförandet av miljöprogrammet och klimathandlingsplanen.

Trafiknämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 9 *Hållbar industri, innovationer och infrastruktur*.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Business Region AB samt andra berörda nämnder och bolag utreda hur Stockholm kan utvecklas som en levande matstad med matmiljöer som främjar hälsosam mat med låg miljö- och klimatpåverkan (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Järva stadsdelsnämnd ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden tydliggöra långsiktiga förutsättningar för koloniområden i stadsdelsnämndsområdet (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB genomföra en kartläggning av dricksvattenpunkter och identifiera var det finns behov av att etablera nya dricksvattenpunkter utifrån värmeproblematiken (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden samt i samråd med exploateringsnämnden, kyrkogårdsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningar för att starta upp en plantskola i egen regi (2.2)	2026-01-01	2026-06-30
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden och trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen utreda ansvarsgränser gällande investeringsåtgärder och driftsfrågor i Bällstaån (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska genomföra en trädrensning med bland annat enkla och semipermanenta åtgärder för gatuträd på hårdgjorda ytor och fler mikroparker. Trafiknämnden ska plantera träd utanför skolor och förskolor där värmeeffekter är tydliga och/eller där luftkvaliteten enligt genomförd kartläggning inte når upp till stadens mål, i syfte att förbättra luften, minska värmeproblematik samt öka trafiksäkerheten för barn. Som en del av detta kan yta från parkering och körbanor omfördelas till trädrymter (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med Järva stadsdelsnämnd utveckla Grönlandsgatan som ett grönt stråk, genom en fortsättning på Grönlandsgången och Grönlandsparken till Kymlinge naturområde (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska utvärdera arbetet med Stockholmsmodellen (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, Norra innerstadens stadsdelsnämnd och Stockholms Hamn AB utveckla gångstråket mellan Gärdets tunnelbanestation och Värtahamnen (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med trafiknämnden och berörda nämnder, bolag och stadsdelsnämnderna utreda och tydliggöra ansvarsgränser för snöröjning i syfte att vidareutveckla arbetet med att bekämpa halka (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, och i samråd med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden, utveckla arbetet med stadsdelsvisa mobilitetshus och optimering av befintlig parkering som möjliggör friköp av parkeringsplatser (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samråd med trafiknämnden utveckla och förbättra Odenplans cykelgarage (2.3)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska anlägga fler gånggator som utgör viktiga gångstråk och har höga flöden av fotgängare eller är utpekade i gångplanen. Som ett första steg görs Humlegårdsgatan om till sommargångata 2026 (2.3)	2026-01-01	2026-08-31
Trafiknämnden ska genomföra en permanent gångata på Hornsgatan mellan Långholmsgatan och Bergsunds strand (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska genomföra test med prioriterad högersväng för cyklister i lämplig trafiksignalreglerad korsning, genom att införa väjningsplikt för cyklister som ska svänga höger (2.3)	2026-01-01	2026-06-30
Trafiknämnden ska i samarbete med AB Svenska Bostäder och Stockholms Stads Parkerings AB utreda parkeringssituationen i Rinkeby samt föreslå och genomföra åtgärder på kort och lång sikt med utgångspunkt i parkeringsplanen i syfte att bättre möta det lokala behovet (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med berörda nämnder och bolag utreda och ta fram mål för utbyggnad av tillräcklig och ändamålsenlig laddinfrastruktur på gatumark samt identifiera möjliga åtgärder och hinder för att öka nyttjandegraden av laddplatser på gatumark (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med berörda nämnder utreda möjligheten att med enkla medel inrätta cykelparker vid två relevanta platser. Platserna ska ge barn och vuxna möjlighet att lära sig cykla, träna trafikregler och utveckla sin motorik (2.3)	2026-01-01	2026-06-30
Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden utreda en dubbelriktad cykellösning mellan Nybroplan och Götgatan. Insatser från utredningen, på hela eller delar av sträckan och med hänsyn tagen till övriga pågående stadsutvecklingsprojekt, som går att med enkla åtgärder genomföra ska påbörjas (2.3)	2026-01-01	2026-08-31
Trafiknämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsbyggnadsnämnden kartlägga insamlad data om gångstråk i syfte att kunna tillgängliggöra denna för allmänheten (2.3)	2026-01-01	2026-08-31
Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen arrangera ett internationellt symposium i samband med Nationella cykelkonferensen 2026 (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med socialnämnden och berörda stadsdelsnämnder revidera och förenkla riktlinjer för uteserveringar inklusive satellituteserveringar i syfte att minimera barriäreffekter i gaturummet och skapa en trivsammare stadsmiljö (2.3)	2026-01-01	2026-04-30
Trafiknämnden ska inventera det befintliga cykelvägnätets standard i syfte att stegvis kartlägga separering, bredder, beläggning, kantstenar, passager och trafiksignaler inklusive detektering (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska kartlägga hur grön våg för cyklister kan uppnås längs viktiga cykelstråk och implementera grön våg på lämpliga platser med målsättning om minst fem stråk (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska ta fram illustrativa visionsbilder av typgator utifrån framkomlighetsstrategin som beskriver framtida värden, funktioner och prioriteringar (2.3)	2026-01-01	2026-08-31
Trafiknämnden ska tillgodose att fler gator får sänkta hastigheter och nämnden ska genomföra försök med låghastighetszoner där 20 km/h ska införas i miljöer där många människor rör sig (2.3)	2026-01-01	2026-08-31
Trafiknämnden ska i samarbete med Stockholms Stads Parkerings AB utöka möjligheten för boende och besökare att parkera på Skeppsbrons kaj genom månadsabonnemang (2.3)	2026-01-01	2026-04-30
Trafiknämnden ska utifrån erfarenheterna med bilfria helger på Sveavägen genomföra avstängning av delar av Hornsgatan under sommaren 2026 (2.3)	2026-01-01	2026-08-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska utifrån trafikutredningen Gamla stan och andra möjliga relevanta insatser genomföra kortsiktiga åtgärder med start 2026 samt långsiktiga åtgärder från 2027, med syfte att begränsa genomfartstrafik och samtidigt möjliggöra för boende, leveranser och besökare att köra till och från stadsdelen (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska utreda en gång- och cykelbro mellan Strandvägen och Djurgården samt förutsättningarna för extern finansiering där Kungliga Djurgårdens Förvaltning och andra externa aktörer står för huvudfinansieringen (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska utreda hur lastplatser, tillfällig angöring och korttidsplatser kan planeras för att skapa en effektiv och sammanhållen infrastruktur för gående och cyklister och kollektivtrafik (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska utreda hur ytor på Munkbron och Skeppsbron kan aktiveras samt skapa mer plats för gående och åstadkomma tryggare cykellösningar senast juni 2026 (2.3)	2026-01-01	2026-06-30
Trafiknämnden ska utreda möjligheten med syfte att Sankt Paulsgatan ska bli sommargågata 2026 (2.3)	2026-01-01	2026-06-30
Trafiknämnden ska utöka signalprioriteringen för viktiga buss- och spårvagnslinjer, inkluderat hur grön våg kan skapas. Prioriterade buss- och spårvagnslinjer ska inte behöva vänta på grönt ljus i trafiksignaler (2.3)	2026-01-01	2026-06-30
Trafiknämnden ska vidta åtgärder utifrån trafikutredningen av Järvafältet (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen utvärdera handlingsplan för god vattenstatus och dagvattenstrategin (2.4)	2026-01-01	2026-06-30
Trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra åtgärder utifrån utredningen om hur Världshälsoorganisationens (WHO) gränsvärden för luftkvalitet kan nås (2.4)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samråd med Region Stockholm ta fram förslag på hur väg- och spårtrafikbuller vid Slussen och Gamla stan kan minskas (2.4)	2026-01-01	2026-06-30

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Trafiknämnden ska prioritera att utveckla en samlad produktionsplanering med utgångspunkt från kommunfullmäktiges mål för bostadsbyggandet och översiktsplanen samt utbyggnaden av kollektivtrafik. Nämnden ska bistå exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i alla skeden av planering och genomförande av stadsutvecklingsprojekt. I samarbete med andra nämnder ska tillgången till kommunaltekniska ytor säkerställas. Kommunaltekniska ytor för drift i egen regi är särskilt prioriterade.

Nämndens verksamhet ska skapa största möjliga nytta och mervärde för stockholmarna och minska klimatpåverkan från transporter. I samband med beslut om investeringar och reinvesteringar ska nämnden analysera drift- och underhållskonsekvenserna samt upprätta och följa noggranna drift- och underhållsplaner för anläggningarna för att säkerställa en optimal förväntad livslängd och en hållbar utveckling av driftkostnaderna. Nämnden ska säkerställa styrning, prioritering och planering av underhållsarbetet i den offentliga miljö som nämnden ansvarar för. Samordningen med exploateringsnämnden är fortsatt viktig för att öka nämndens möjligheter att planera och påverka de investeringar som är en konsekvens av exploateringsverksamheten.

På grund av det finansiella läget ska nämnden tillsammans med kommunstyrelsen se över sin planering och prioritera investeringsprojektens omfattning och genomförandetid. Möjligheten till extern finansiering, till exempel i form av bidrag från staten eller EU-medel, ska alltid undersökas. Nämnden ska tillsammans med berörda nämnder söka extern finansiering från länstransportsplanens åtgärdsområden där det finns medel avsatta för att medfinansiera kommunala projekt. Prognossäkerheten inom investeringsverksamheten ska bibehållas på en hög nivå.

Nämnden ska fortsatt arbeta med att säkerställa god kvalitet avseende, kostnadskontroll och projektkalkyler. Nämnden ska fortsätta utveckla och stärka arbetet med avtalsuppföljning och kontroll av leverantörer i syfte att undvika oegentligheter och säkerställa att staden får det som avtalats och beställts. Tillsammans med stadsdelsnämnderna ska arbetssätt utvecklas vad gäller systematisk uppföljning av entreprenadavtal för vinterväghållning och barmarksrenhållning. Nämnden ska upprätthålla beredskap för övergång till egen regi av verksamheter under de kommande åren.

Nämnden ska följa intäktsutvecklingen nogsamt och säkerställa att taxor och avgifter har den nivå som är önskvärd utifrån det regelverk som de är baserade på.

Nämnden ska på ett ansvarsfullt sätt ta tillvara möjligheterna med digitalisering och teknikutveckling för att åstadkomma en effektiv verksamhetsutveckling samt delta i samverkan mellan offentlig sektor, akademi och näringsliv. Nämnden ska använda, dela och tillgängliggöra öppen trafikdata i samverkan med offentliga och privata aktörer. I arbetet med bland annat framkomlighetsfrågor ska nämnden integrera och strategiskt nyttja teknikutveckling och innovationer, som till exempel sensorer eller geofencing. Syftet är att optimera trafiksystemet, minska resursförbrukning, öka effektiviteten samt utvärdera effekter på trafiksystemet kopplat till nya policy- och regelverksändringar. Nämnden ska ta en samordnande roll för att, i samarbete med S:t Erik Kommunikation AB, ansvara för att hantera Internet of Things (IoT), sensorer och datakommunikation i den offentliga miljön. Trafiknämnden ska i samverkan med stadsbyggnadsnämnden fortsätta arbetet med att utveckla användningen av geografiska informationssystem för att synliggöra, analysera och följa upp stadens mål.

För att bidra till en levande lokal demokrati är det viktigt att skapa delaktighet och inflytande. Nämnden ska involvera stockholmare i beslut genom medborgardialoger och medborgarbudgetar. Hanteringen av medborgarförslag ska förbättras. Nämnden ska utveckla återkopplingen kring ärenden som kommer in via TyckTill-appen för en bättre dialog med allmänheten.

Tjänster och service ska bidra till att underlätta för företag att starta och verka i Stockholm. Nämnden ska bidra till att stadens NKI ligger på en hög nivå genom att fortsätta utveckla service och samverkan med andra tillståndsgivande nämnder samt använda sitt NKI-resultat som underlag för verksamhetsutveckling.

Tillsyn och kontroll ska vara förutsägbara och tydliga för företagen. Nämnden ska ingå i den samordning som kommunstyrelsen leder kring utveckling av e-tjänster och det digitala mötet med staden för företag. Nämnden ska medverka i arbetet med samordnad tillsyns- och tillståndprocess som leds av kommunstyrelsen. Samverkan ska stärkas med fastighetsägare som vill bidra till att utveckla stadsmiljön. Nämnden ska utveckla dialogen med civilsamhälle och näringsliv gällande aktivering av det offentliga rummet, där fler ska känna till och bidra till stadens insatser.

Stockholm ska vara en jämlik och trygg stad för alla, där människor kan mötas. I samverkan med stadsdelsnämnderna ska nämnden prioritera trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder för att uppnå målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad. Nämnden ska stärka sitt deltagande i det lokala utvecklings- och trygghetsarbete i fokusområdena, bland annat genom deltagande i platssamverkanforum, och i dialog med stadsdelsnämnderna genomföra åtgärder utefter identifierade behov. Städning och daglig drift ska prioriteras som en del av det praktiska trygghetsarbetet. Nämnden ska medverka i platsutvecklingsarbete i prioriterade områden i samverkan med berörda nämnder och bolag. Trygghets- och trafiksäkerhetshöjande åtgärder är positiva för alla, men särskilt ur ett jämställdhetsperspektiv, eftersom studier visar att kvinnor i högre utsträckning än män anpassar sina resval utifrån upplevelser av otrygghet. Nämnden ska delta i arbetet med platssamverkan i syfte att skapa en trygg, säker och levande stad. Trafiknämnden ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna delta i det förstärkta regionala samverkansarbetet gällande att minska antalet öppna drogsener i länet.

Stadsmiljön ska vara välskött, tillgänglig och trygg i hela Stockholm. Nämnden ska följa upp entreprenörers arbete för att säkerställa att avtalade åtgärder genomförs och att en likvärdig standard erhålls i hela staden. Kostnadseffektiv och kapacitetsstark avfallshantering ska användas och källsorteringen ska utökas. Skadedjursbekämpningen ska upprätthållas och insatser för att minska nedskräpning ska stärkas. Trafiknämnden ska fortsätta att samarbeta med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB i arbetet med att identifiera platser gällande fastighetsnära insamling och förpackningsavfall.

Nämnden ska tillsammans med andra berörda nämnder och bolag bidra i stadsdelsnämndernas och polisens arbete med att ta fram lokala lägesbilder, orsaksanalyser och åtgärder i arbetet med de lokala samverkansöverenskommelserna med polisen. Nämnden ska delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap. Staden bedriver sedan länge ett systematiskt arbete gällande terrorhinder. Nämnden ska säkerställa att stadens terrorhinder är väl placerade utifrån ett säkerhetsperspektiv samt placeras beaktande trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.

Nämnden ska rusta upp och utveckla stadens torg och torghandelsverksamheter i syfte att skapa levande, trivsamma och trygga torg, med särskild inriktning på översiktsplanens fokusområden och ytterstaden. Grönska, träd, sittplatser, kultur och uteserveringar ska bidra till att skapa en mer levande och tryggare stadsmiljö i hela staden. Torghandel med småskaliga producenter, närodlade varor och ett varierat utbud ska underlättas. Nämnden ansvarar för tillsynen av torghandeln och ska genom den bidra till att öka tryggheten och bekämpa brottsligheten. Vidare ska nämnden bidra till stadsdelsnämndernas arbete med att tillsammans med berörda fastighetsägare uppmärksamma högtider genom utsmyckning, belysning och möblering på torg i stadens fokusområden.

Trafiknämnden ska i samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna bevaka vilka platser som i avvaktan på stadsutveckling riskerar att bli otrygga i respektive stadsdelsnämndsområde och vid behov ta fram åtgärder. Detta för att i god tid kunna planera för hur platsen ska tas om hand och aktiveras för att undvika att den blir eftersatt och otrygg.

Nämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, idrottsnämnden, kulturnämnden och Stockholm Business Region AB samverka med föreningen Stockholm Pride.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Exploateringsnämnden och trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen ta fram ett investeringsprogram för omfördelning av investeringsmedel (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med servicenämnden och trafiknämnden utreda förutsättningarna för en gemensam synpunktshantering som är kostnadseffektiv och ger god service för stadens invånare (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och i dialog med näringslivet med utgångspunkt i genomförd utredning, ta fram en sammanhållen och stadsövergripande policy för reklam och sponsorskap (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska i samråd med exploateringsnämnden och trafiknämnden utreda om det är lämpligt att trafiknämnden ansvarar för att arrendera alla kommunaltekniska ytor av exploateringsnämnden (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Stockholms Hamn AB ska i samarbete med trafiknämnden utreda investeringsbehov för Hammarbyslussen (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och Stockholms Hamn AB utreda ansvar, utveckling och kostnader för stadens innerstadskajer med hänsyn till trafiksäkerhet, farleder och framtida kollektivtrafikpunkter på sjö. I arbetet ska förutsättningar så väl förvaltningsmässiga som ekonomiska för flytt av förvaltning av innerstadskajer från Stockholms Hamn AB till trafiknämnden presenteras (3.1)	2026-01-01	2026-08-31
Trafiknämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB identifiera behov av drift- och investeringsmedel kopplat till nämndens ansvar för stadens skyfallsanläggningar under mark (skyfallsmagasin) (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, och Stockholms Stads Parkerings AB undersöka hur insamlad trafikdata lättare kan delas mellan stadens förvaltningar och hur AI kan användas för analyser (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med berörda stadsdelsnämnder utreda Tegelbackens och Katarinaparkens lämplighet som kommuncentrala parker (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB samordna arbetet med att vidareutveckla Kontaktcenter Stockholms service som en väg in för företag (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholm Business Region AB ska i samråd med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden utreda hur besöksnäringen och destinationsutvecklingen i Kista kan stärkas (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Stockholm Business Region AB samt Stockholms Stadshus AB ta fram en plan för Kistas framtida utveckling i samråd med Kista Science City AB och andra externa aktörer (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och Södermalms stadsdelsnämnd ta fram en plan för ett sammanhållet levande, grönt och tryggt stråk mellan Södra station och Björns trädgård. Uppdraget ska också innehålla ett förslag på gestaltning av Medborgarplatsen (3.3)	2026-01-01	2026-08-31
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden ta fram ett skyltprogram för Kista (3.3)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samråd med exploateringsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda och tydliggöra ansvarsgränser för marksaneringar och drift och skötsel av park- och naturmark (3.6)	2026-01-01	2026-06-30
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och Norra innerstadens stadsdelsnämnd aktivera Norra Bantorget i syfte att göra platsen mer levande, trygg och attraktiv (3.6)	2026-01-01	2026-06-30
SISAB ska i samarbete med trafiknämnden, utbildningsnämnden, Skärholmens stadsdelsnämnd, AB Stockholms hem, Kulturhuset Stadsteatern samt relevanta lokala aktörer utreda hur Bredholmstorget i högre utsträckning kan utvecklas till ett tryggare och mer och inbjudande torg/skolgård i Skärholmens centrum (3.6)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med Järva stadsdelsnämnd utreda trygghets- och attraktivitetsåtgärder i Brandesgången (3.6)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna skapa fler regnbågsfärger i trafik- och parkmiljön, exempelvis markmålning eller parkbänkar (3.6)	2026-01-01	2026-06-30
Trafiknämnden ska i samråd med Järva stadsdelsnämnd stärka tillgängligheten till Järvafältet genom trygghetsinvesteringar vid den så kallade "Järvaporten" (3.6)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska utreda aktivering och trygghetsåtgärder av platser och gångstråk med kopplingar till olika målpunkter i Fagersjö, i synnerhet kopplingar där många barn och ungdomar brukar röra sig (3.6)	2026-01-01	2026-06-30

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Relativ energianvändning	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
	Andel av stadens yta som omfattas av åtgärdsplaner för skyfall	67 %	100 %	100 %
2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	Andel lediga avgiftsbelagda parkeringsplatser i innerstaden, dagtid	15 %	15 %	15 %
	Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i innerstaden	19,4 km/h	19,5 km/h	19,6 km/h

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i ytterstaden	24,9 km/h	25,0 km/h	25,1 km/h
	Minskat biltrafikarbete, jämfört med 2017	-19 %	-22 %	-25 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal publika laddplatser	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Hastighetsefterlevnad	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Stockholmarnas nöjdhet med snöröjning/sandning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Upplevd trafiksäkerhet för gående och cyklister	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avslutade bygg- och anläggnings-entreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvaru-bedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	74	75	75
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där de bor	80 %	80 %	80 %
	Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	73 %
	Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	73 %
	Andel stockholmare som upplever trygghet på kvällen i det område där de bor	84 %	84 %	84 %

Utbildningsnämnden

Alla barn har rätt till en skola som präglas av höga förväntningar och fokus på kunskap. Nämnden ska fokusera på tidiga insatser för att öka kunskapsutvecklingen inom språk och matematik, samt en trygg övergång som säkerställer kontinuitet mellan förskolan och grundskolan.

Skolan ska vara kompensatorisk och likvärdig för alla elever. Det innebär att undervisningen ska sträva efter att uppväga skillnader i elevers förutsättningar. Alla elever i Stockholm ska, oavsett bakgrund, bostadsort eller särskilda behov, ges de bästa förutsättningar att klara kunskapsmålen i skolan. Elevernas kunskapsutveckling ska vara i fokus för alla som verkar inom skolan. Genom en kompensatorisk och likvärdig skola ges möjlighet för fler barn att förverkliga sina drömmar. Därför ska nämnden arbeta för att minska kunskapsskillnaderna mellan skolor, motverka skolsegregationen och minska andelen elever som inte går vidare till gymnasiet, särskilt genom riktade insatser till skolor med svårare förutsättningar. Fler specialpedagoger, speciallärare, fritidspedagoger och kuratorer behövs i stadens skolor.

Nyckeln till förbättrade skolresultat är skickliga lärare och rektorer. En god kunskapsförsörjning kräver attraktiva anställningsvillkor, en bättre arbetsmiljö och möjligheter till kompetensutveckling. Lärare och skollära ska också få större möjlighet att fokusera på undervisningen och det pedagogiska ledarskapet i skolan.

Skolan spelar en viktig roll för att förebygga att barn och unga hamnar i kriminalitet. Stadens skolor ska i samverkan med socialtjänst, polis och boende genomföra preventiva åtgärder för att öka tryggheten i skolan. Det ska råda nolltolerans mot våld och kränkningar i stadens skolor. Fritidshem och fritidsklubbar ska vara trygga och utvecklande platser i anslutning till skolan och är en viktig del av stadens förebyggande arbete.

Elevers psykiska välmående i Stockholm ska förbättras. Samverkan mellan elevhälsa och ungdomsmottagningar, BUP, första linjens psykiatri och socialtjänsten behöver stärkas. Nämnden ska verka för att den psykiska hälsan bland stadens elever förbättras och därför behöver elevhälsan prioriteras.

Nämnden ska verka för att andelen elever som går ut grundskolan med behörighet till gymnasiet och som går ut gymnasiet med examensbevis ökar. Skolutvecklingen i Stockholm ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Alla barn och elever i Stockholms skolor ska ges möjlighet till en bra kunskapsutveckling, vilket innebär att de elever som behöver särskilt stöd och de elever som behöver större utmaningar ska få det. Barn med läs- och skrivsvårigheter ska upptäckas tidigt och övergångar mellan skolformer och skolor ska underlättas. Arbetet som fokuserar på att höja kunskapsresultaten i stadens fokusområden och i skolor med låga kunskapsresultat ska fortsätta. Nämnden ska verka för att de kommande årens minskande elevantal inte drabbar likvärdigheten mellan skolor samt att andelen elever som går i stadens skolor ökar.

Nämndens uppgifter

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- kommunens uppgifter som huvudman för förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, fritidshem och fritidsklubb
- elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande insatser i kommunala skolor

- aktivitetsansvaret enligt skollagen för ungdomar som inte fullföljt gymnasiet, i samverkan med arbetsmarknadsnämnden
- verksamhetsförlagd utbildning i skola
- insyn i fristående skolor samt bevakning av fristående skolors planering och eventuella förändringar i verksamheten
- godkännande och tillsyn av fristående fritidshem
- utveckling och förvaltning av gemensamma systemstöd för de pedagogiska verksamheterna
- administration av bidrag till utomstående organisationer som bedriver verksamheter inom skolans område
- att söka statsbidrag som gäller de verksamheter nämnden ansvarar för och i samråd med förskolenämnden söka statsbidrag som rör både förskolans och skolans verksamheter
- att årligen rapportera om arbetet med det systematiska elevhälsoarbetet, baserat på elevhälsoplanerna

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-20 923,3	-21 436,0	-21 436,0	-21 436,0
Drift och underhåll	-20 923,3	-21 436,0	-21 436,0	-21 436,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	294,8	279,3	279,3	279,3
Netto	-20 628,5	-21 156,7	-21 156,7	-21 156,7
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-100,0	-90,0	-90,0	-90,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-100,0	-90,0	-90,0	-90,0

Budgeten för 2026 ökar med 528,2 mnkr jämfört med 2025, vilket huvudsakligen beror på schablonförändringar och volymförändringar. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Lokalkostnadernas andel av de totala kostnaderna ökar. Genom en effektiv lokalanvändning och att arbeta för att minska kostnaderna för administration och konsulttjänster kan resurser frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringar framgår av bilaga 2.

Utbildningsnämndens budget baseras i huvudsak på en kostnadsschablon per elev. Beräknade volymförändringar och schabloner framgår av bilaga 6. Avgiftsnivåer framgår av bilaga 7. Slutlig justering av nämndens budget utförs i december utifrån avläsningar av antal barn och elever i verksamheterna.

Skolpengen som går ut per elev och likvärdighetsbidraget för mindre skolenheter ska sammantaget uppgå till minst 71 procent av grundschablonen. Utbildningsnämnden ska

arbeta för att andelen av grundschablonen som betalas ut till skolorna ska öka. Schablonerna ändras enligt nedan.

- grundskola 2,6 procent
- anpassad grundskola 3,2 procent
- fritidshem 2,3 procent
- fritidsklubb 7,0 procent
- gymnasieskola 2,35 procent
- anpassad gymnasieskola 2,3 procent

Lokalkostnader som inte kommer eleverna till del eller som inte direkt berör skolorna ska inte belasta skolpengen. Därför tas vissa kostnader för bland annat lokaler i vilka det inte bedrivs skolverksamhet och kostnader för samhällsplanering på kommunstyrelsen. Genom att dessa kostnader tas centralt av staden förbättras förutsättningarna för att andelen av grundschablonen som betalas ut till de kommunala skolorna bibehålls. För grundskolan förs 60,8 mnkr över till kommunstyrelsen och för gymnasieskolan förs 2,7 mnkr över till kommunstyrelsen.

Strukturersättningen för grundskolan uppgår till 2 591,1 mnkr. Strukturersättningen för gymnasieskolan uppgår till 205,1 mnkr. Utbildningsnämnden ansvarar för fördelningen av strukturersättningen.

Investeringsbudgeten, som framgår av bilaga 3, uppgår till 90 mnkr 2026.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Tillgången till en jämlik och kompensatorisk skola av hög kvalitet är central för barns och ungas uppväxtvillkor. Utbildningsnämnden ska arbeta för att höja kunskapsresultaten i alla skolor med ett särskilt fokus på de yngre åldrarna. Nämnden ska fokusera på tidiga insatser för att öka kunskapsutvecklingen inom språk och göra särskilda kompetensutvecklingsinsatser för att stärka undervisningen i matematik. Skillnader mellan pojkar och flickor i tillgodogörandet av matematikundervisningen ska motverkas. Alla elever som är i behov av stödinsatser för sin språkliga och matematiska utveckling ska få rätt stöd i rätt tid. Förskoleklassens pedagogik spelar en viktig roll för att ge eleverna en trygg start det första skolåret. Förskoleklassen ska kompensera för elevers olika förutsättningar vid övergången från förskolan, i synnerhet i fråga om språkutveckling. En kontinuerlig dialog mellan lågstadiet, fritidshemmet och förskolorna är nödvändig för att stärka förskolans skolförberedande uppdrag, och för att säkra en god kvalitet i övergången mellan skolformerna. Detta arbete är särskilt viktigt i områden där en hög andel barn har ett annat modersmål än svenska. Lärares kompetens i det språkutvecklande arbetet ska förstärkas.

Fler grundskolor i Stockholm ska successivt ges förbättrade möjligheter att införa tvålärarsystem eller liknande modeller som leder till högre lärartäthet.

Elever i årskurs 4–9 som riskerar att inte nå kunskapsmålen ska erbjudas lovskola, inklusive simundervisning. Nämnden ska också verka för att skolor erbjuder lovskola även på lågstadiet i syfte att stärka det kompensatoriska arbetet. Lovskolan ska syfta till att stärka kunskapsresultaten samtidigt som lärares arbetsvillkor värnas. Insatserna för

ökad simkunnighet ska fortsätta med fokus på ökade insatser för elever i lågstadiet och vattenvaneträning inom ramen för fritidsklubbarnas verksamhet ska utvidgas för att nå elever i alla områden med en lägre grad av simkunnighet. Det nya systemet för att mäta simkunnighet i staden ska utvärderas och utvecklas tillsammans med idrottsnämnden. Arbetet med att införa skolfrukost på de skolor där det finns behov ska fortsätta. För att ge alla elever mer jämlika förutsättningar att klara av skolan ska grundskolorna erbjuda läxhjälp, i skolans regi eller i samarbete med etablerade organisationer.

Stockholms stads befolkningsprognos visar att antalet elever i grundskolan kommer minska under en lång tid. Att fortsätta upprätthålla likvärdigheten mellan skolor och värna lärartätheten är en central fråga för utbildningsnämnden.

I stadens skolor med störst utmaningar är det i dagsläget i snitt en fjärdedel av eleverna i årskurs 9 som inte har behörighet till gymnasiet. Därför ska nämnden fortsätta arbeta intensivt med att höja kunskapsresultaten i de skolor där eleverna har tuffast förutsättningar, genom att arbeta med riktade insatser på både kort och lång sikt. En central del i detta är en effektiv och ändamålsenlig användning av den socioekonomiska ersättningen som ger dessa skolor mer resurser och möjliggör ett effektivt kompensatoriskt arbete, inte minst tidigt i barnens skolgång. Framgångsrika arbetssätt och metoder från skolor som har förbättrat sina resultat ska spridas till fler skolor i Stockholm och skolor med långvarigt låga resultat ska få stöd med analys och förändringsarbete genom insatsen *Kommunal samverkan för bästa skola*.

Socialtjänsten ska vara en naturlig del i skolan för att lättare kunna fånga upp barn och unga i ett tidigt skede. På skolor i stadens fokusområden ska socialtjänsten finnas på plats. Även på stadens övriga skolor ska samverkan förstärkas.

Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden påbörja utvecklandet av en sammanhållen skolsocial stödkedja för elever, där både de nuvarande skolsociala teamen (SST) och den fördjupade insatsen SST plus ingår. Genom stödkedjan ska elever med problematisk frånvaro eller annan social problematik få sammanhållet stöd för att klara skolan. De skolsociala teamen som finns i alla stadsdelsområden ska förstärkas för att även kunna arbeta med elever i lågstadiet. Nämnden ska även säkerställa att placerade barn och barn i skyddat boende har en väl fungerande och obruten skolgång samt fortsätta arbetet med Skolfam. Skolsamordnare för placerade barn ska finnas i alla stadsdelar.

Det systematiska arbetet för att främja skolnärvaro och förebygga skolfrånvaro ska fortsätta utvecklas. Ansvaret för skolplikt ska säkerställas och skolfrånvaron följas upp för elever i fristående skolor vid upprepad eller längre frånvaro. Frånvaro från skolan är ett stort problem då frånvaro kan leda till att elever hamnar efter i kunskapsutvecklingen och ytterst till att elever inte når gymnasiebehörighet. En åtgärdsstrappa ska därför införas för att tidigt ta tag i även lägre nivåer av frånvaro. Fokus ska ligga på att skolor tidigt tar kontakt med och involverar vårdnadshavare samt sätter in åtgärder för att motverka mer omfattande frånvaro. Även kommunikationen till vårdnadshavare om skolplikten ska stärkas, särskilt i förskoleklass och yngre årskurser, för att tydliggöra skolpliktens innebörd och konsekvenserna av att barnen missar värdefull skoltid.

Utbildningsnämnden ska erbjuda möjligheten till distansundervisning för elever som på grund av en medicinsk, social, eller psykisk problematik har en väldigt hög frånvaro från skolan. Syftet är att tillgodose elevgruppens rätt till utbildning, samtidigt som verksamheten tillsammans med skolorna ska ge stöd för en stegvis återgång till den ordinarie skolan.

Skolan är en viktig del i stadens brottsförebyggande arbete. Att barn går ut skolan med uppnådd måluppfyllelse är en av de viktigaste skyddsfaktorerna mot kriminalitet. En annan del av det brottsförebyggande arbetet handlar om att i samverkan med socialtjänst, polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Arbetet med mentorer i våldsprevention ska fortsätta för att stärka det våldsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Utbildningsnämnden ska samverka med berörda nämnder i arbetet med insatser för de ungdomar som nås genom de sociala insatsgrupperna, för målgruppen 12–18 år.

Elever, lärare och annan skolpersonal ska kunna känna sig trygga i skolan, hot och våld får inte accepteras. Utbildningsnämnden ska tydliggöra skolornas möjlighet att vidta disciplinära åtgärder. Utbildningsnämnden ska även, i samarbete med socialnämnden, fortsätta utreda hur elever med allvarlig beteendeproblematik kan ges mer ändamålsenligt stöd och förbättrade utbildningsmöjligheter. Det kan exempelvis handla om att förstärka befintliga särskilda undervisningsgrupper med personal från socialtjänsten eller om att starta en kommunal behandlingsskola.

För äldre elever finns möjlighet att tillfälligt placeras på akutskola. Utbildningsnämnden ska utveckla en mobil akutskola för yngre årskurser så att lärare och annan skolpersonal i ökad utsträckning kan få stöd i samband med hot- och våldsincidenter. Särskilda utbildningsinsatser om att möta barn med utåtagerande beteende ska riktas mot personal i anpassad skola och i lågstadiet.

Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans verka för att föräldrastödsprogram kan erbjudas i samverkan mellan socialtjänst och skola för att fler föräldrar ska få det stöd de behöver. Därtill ska skolor bidra till att sprida information om föräldrastödsprogram och bistå med lokaler för föräldraträffar.

En god studiemiljö och studiero är en förutsättning för elevers utveckling och lärande. För att bidra till ökad studiero är i princip alla stadens grundskolor helt mobilmfria eller har regler som innebär ett förbud mot mobilanvändning delar av dagen. Utbildningsnämnden ska årligen ta fram en samlad rapport för att följa upp och utveckla arbetet med trygghet, studiero, elevhälsa och frånvaro.

Nämnden ska möjliggöra fler trygga platser för barn och unga i anslutning till skolan. En aktiv och meningsfull fritid är en viktig skyddsfaktor som kan stärka barns psykiska och fysiska hälsa samt förbättra deras skolresultat. Kunskap om och samarbete med socialtjänsten ska stärkas inom fritidshem och fritidsklubbar, eftersom dessa verksamheter är viktiga delar i det förebyggande arbetet. Organiserade vuxenledda fritidsaktiviteter kan också förebygga och motverka att unga dras in i kriminalitet. Därför ska utbildningsnämnden i samarbete med kulturnämnden, idrottsnämnden och relevanta stadsdelsnämnder samordna och utöka arbetet med att erbjuda barn och unga en aktiv och meningsfull fritid i anslutning till skoldagen, med fokus på vuxenledda aktiviteter för barn i mellanstadieåldern. Ett utökat samarbete med aktörer som Kulturskolan, idrottsrörelsen, föreningslivet och stadsdelsnämndernas öppna fritidsverksamheter är en viktig del för att få fler elever att delta i fritidsaktiviteter.

Fritidshemmen och fritidsklubbarna är viktiga verksamheter i många barns liv. Att gå på fritidshem med utbildad och engagerad personal ger barn goda möjligheter till aktivitet, lärande och förbättrad hälsa. Tillgången till utbildad personal i fritidshemmen är ojämlikt fördelad i staden, och färre barn är inskrivna i såväl fritidshem som fritidsklubbar i de stadsdelar där behoven är störst. Nämnden ska därför arbeta för en ökad likvärdighet mellan fritidshemmen i staden vad gäller både kompetens och kvalitet. Möjligheterna för elever att få stöd i sina studier i stadens fritidshem och

fritidsklubbar ska utvecklas. Nämnden ska också arbeta för att öka deltagandet i fritidshemmens verksamhet, med särskilt fokus på stadens fokusområden. Sedan halvårsskiftet 2025 är fritidsklubbarnas verksamhet avgiftsfri. Nämnden ska följa hur inskrivningsgraden påverkas av att verksamheten är avgiftsfri och arbeta för att stärka kvaliteten i fritidsklubbarnas verksamhet.

Nämnden ska fortsätta samverka med fritidsverksamhet, föreningsliv, socialtjänst och polis i det förebyggande och uppsökande arbetet, för att minska ungdomars användning av narkotika och lustgas. Tillsammans med relevanta myndigheter ska blåljussatsningar genomföras, som syftar till att bygga förtroende för blåljusmyndigheter som polis, brandkår och ambulans.

Nämnden ska fortsatt arbeta för att förhindra barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning. Skolan ska i ökad utsträckning upptäcka unga som utsätts för våld i nära relationer eller våld i hemmet genom att exempelvis låta elevhälsan rutinmässigt ställa frågor om våld. Utbildningsnämnden ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna arbeta förebyggande mot hedersrelaterat våld och förtryck och mot att barn olagligen förs utomlands samt tillsammans utveckla rutiner för anmälan om utreseförbud. Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla rutiner för skyndsam uppföljning av elever som saknas i skolan vid terminsstart.

Skolan ska vara en trygg plats för alla barn och unga. Stadens skolor ska arbeta utifrån skolans värdegrund för att motverka kränkande behandling och diskriminering, samt förebygga främlingsfientlighet. Värdegrunden ska genomsyra skolans arbete både i undervisningen samt i skolans arbete i övrigt. Alla skolor ska därmed arbeta aktivt för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och insatserna mot antisemitism, islamofobi, afrofobi, antiziganism och rasism mot samer ska förstärkas. Handlingsplanen mot rasism ska vara utgångspunkten för nämndens fortsatta arbete mot alla former av rasism. Nämnden ska arbeta för att elever ska kunna göra studieresor till förintelsens minnesplatser samt ha möjlighet att besöka relevanta museer och utställningar som tar upp såväl antisemitismens historia som samtid. Skolorna ska samarbeta med aktörer från civilsamhället kring exempelvis föreläsningar och seminarier om antisemitism och judisk kultur.

Modersmålsundervisningen och flerspråkig undervisning ska utvecklas. Nämnden ska säkerställa att elever som tillhör de nationella minoriteterna får tillgång till modersmål utifrån gällande lagstiftning. Fler skolor ska arbeta med studiehandledning på modersmål för att förbättra nyanlända elevers kunskapsresultat och språkutveckling inom svenska.

Nämnden ska säkerställa att alla stadens skolor har en lättillgänglig och välfungerande elevhälsa och ett elevhälsoteam där funktioner som skolsköterska, skolkurator, psykolog, specialpedagog, speciallärare, socialpedagog och skolläkare alla har viktiga roller. För att bättre kunna följa och utveckla elevhälsan ska förvaltningen årligen presentera en analys av skolornas elevhälsoplaner till nämnden. Centrala skolpsykologer ska anställas inom grundskolan för att minska användandet av konsulttjänster. Utbildningsnämnden ska även utreda hur tillgången till fasta skolpsykologer på grundskolorna kan säkerställas för att på sikt upphöra med användandet av konsulttjänster, öka kontinuiteten och skapa möjligheter för främjande och förebyggande arbete. Samverkan mellan elevhälsa och ungdomsmottagningar och BUP, första linjens psykiatri och socialtjänsten behöver stärkas.

Utbildningsnämnden ska verka för att sex- och samlevnadsundervisningen samt kunskapen om samtycke utvecklas. Utbildningsnämnden ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla det normkritiska arbetet mot stereotypa könsroller och machokultur i skolan. Utbildningsnämnden ska säkerställa att stadens handlingsplaner implementeras och att de pedagogiska verksamheterna därför under planperioden diplomerar sig med stadens hbtqi-diplomering och diplomutbildning om alla former av rasism. Utbildningsnämnden ska också tillse att det finns tillgång till könsneutrala toaletter och möjlighet att byta om enskilt i alla stadens skolor och skolidrottshallar samt att det vid nybyggnation säkerställs så kallade flexomklädningsrum.

Nämnden ska, i samverkan med Region Stockholm, säkerställa att barn och unga med psykisk ohälsa får den hjälp och det stöd de behöver från rätt instans. Tillsammans med berörda nämnder och Region Stockholm ska användningen av samordnade individuella planer öka och hållbara strukturer utvecklas för samverkan kring barn med behov av stöd från skola, sjukvård och socialtjänst. Nämnden ska även, i samarbete med berörda nämnder, fortsätta utveckla dialogen med Region Stockholm angående likvärdig och välfungerande samverkan kring barn i behov av särskilt stöd (BUS). Nämnden ska även, i samverkan med berörda nämnder, utveckla arbetet med att främja den psykiska hälsan hos barn och unga genom fysisk aktivitet. Utbildningsnämnden ska bistå idrottsnämnden i arbetet för ett ökat samarbete mellan föreningslivet och skolan för att barn ska kunna idrotta i anslutning till skoldagen. Även under skoldagen ska elevers fysiska och psykiska hälsa främjas. Skolorna ska därför fortsätta arbeta med vuxenledda aktiva rastverksamheter för att främja elevers rörelse och öka trygghet och trivsel.

Intresset för att gå i stadens kommunala gymnasieskolor är idag stort. Stockholms stad erbjuder elever en utbildning med hög kvalitet, en stor andel behöriga lärare, en god lärartäthet samt välutbildad och engagerad personal. Utbildningsnämnden ska därför arbeta för att en större andel unga, som är folkbokförda i Stockholm, över tid ska gå i någon av stadens gymnasieskolor. Idag går en betydande andel av stadens grundskoleelever i fristående skolor, särskilt i fokusområdena Järva och Skärholmen. Nämnden ska arbeta aktivt för att öka andelen elever som går i grundskolor i kommunal regi och stärka det kommunala erbjudandet. Nämnden ska därför i samarbete med berörda stadsdelsnämnder genomföra åtgärder för att öka de kommunala grundskolornas attraktivitet, bland annat genom att etablera en tätare samverkan mellan kommunala grundskolor och närliggande förskolor. En annan viktig åtgärd är att stärka kommunikations- och informationsinsatser om den kommunala grundskolan, med särskilt fokus på vårdnadshavare med barn i förskolan. Ett aktivt arbete för att göra entréer och skolgårdar så inbjudande som möjligt i samarbete med SISAB bidrar också till stärkt attraktivitet.

Nämnden ska främja att elever i behov av särskilt stöd tidigt i skolgången ges rätt förutsättningar och stödsatser, exempelvis anpassningar i klassrummen och inkluderande klassrumsmiljöer samt att relevanta kompetensutvecklingsinsatser genomförs för att höja kunskapsnivån inom skolans personalkategorier i fråga om barn med NPF-diagnoser. Kunskapen om och strukturen för särskilt stöd ska fortsätta utvecklas. De senaste åren har stadens särskilda undervisningsgrupper byggts ut kraftigt på lokal, regional och central nivå. Arbetet ska fortsätta och kvaliteten ska säkerställas genom standardiserade krav och uppföljning. Forskning och evidensbaserade metoder ska tillämpas i arbetet med barn i behov av särskilt stöd. För att underlätta för vårdnadshavare som har frågor kring särskilda undervisningsgrupper ska en central kontaktfunktion inrättas dit vårdnadshavare med exempelvis barn i förskolan, i fristående skola eller som är nyinflyttade kan vända sig för vägledning och information kring stadens organisation av dessa grupper.

För att säkerställa undervisning av hög kvalitet är det av stor vikt att nämnden fortsätter arbeta för att säkra behörig lärarkompetens i de särskilda undervisningsgrupperna. Antalet speciallärare och specialpedagoger har utökats och arbetet ska fortsätta i den riktningen. Det är dessutom särskilt viktigt att arbetet med att förbättra övergångarna mellan förskola och grundskola samt mellan skolans olika stadier utvecklas för målgruppen. Även den kommunala gymnasieskolans specialpedagogiska verksamhet behöver stärkas och utökas för att möta ett ökande behov i den äldre elevgruppen.

Elever i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola ska, när det är lämpligt för eleven, ges möjlighet att delta i undervisning tillsammans med grund- och gymnasieskolans elever.

Tillgång till skolbibliotek med god kvalitet är av stor vikt för att främja läslust och språkutveckling. Nämnden ska därför verka för att andelen skolor med fackutbildade skolbibliotekarier ökar och att skolbiblioteksplanen följs av skolorna. Alla elever ska ha god tillgång till fysiska läromedel. Digitala verktyg i undervisningen ska användas på ett sådant sätt att de stödjer elevernas lärande och kunskapsutveckling och introduceras för elever på ett åldersanpassat sätt. Digital kompetens är en jämlikhetsfråga, och skolan har ett särskilt ansvar att säkerställa att alla elever får en god digital kompetens, i synnerhet gällande källkritik.

Samarbetet mellan skolorna och kulturskolan ska uppmuntras och utökas, i synnerhet vad gäller lokaler, i syfte att nå fler elever. Alla elever ska erbjudas professionella kulturupplevelser minst en gång per termin. Nämnden ska också verka för att öka andelen fackutbildade skolbibliotekarier, samt stärka samverkan mellan kulturskolan och professionella kulturaktörer. Skolans kulturinslag ska öka och nämnden ska verka för att fler elever ges möjligheter till eget skapande i skolan. Nämnden ska utveckla och samordna arbetet med lokala kultursamordnare på skolorna och fortsatt verka för att fler barn i skolor genom Kulanpremien kommer i kontakt med kulturverksamheter anpassade efter deltagarnas behov.

Genom att fortsatt göra skollokaler tillgängliga för civilsamhällets organisationer ger staden ökade möjligheter för ungas fritid, bland annat med engagemang i demokratiska organisationer, möjligheter att uttrycka sig kreativt samt ökad tillgänglighet för idrottande. Fler skolidrottshallar ska därför tillgängliggöras för föreningslivet, även under helger och lov. Även arbetet med att tillgängliggöra andra typer av skollokaler för förenings- och kulturliv ska fortsätta tillsammans med kulturnämnden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialnämnden ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta utvecklingen av en sammanhållen skolsocial stödkedja, med en utvidgad målgrupp där även lågstadiet ingår (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Utbildningsnämnden ska arbeta för att samtliga grundskolor i kvartil 4 fortsätter erbjuda skolfrukost samt verka för att fler skolor i kvartil 3 erbjuder frukost (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med Järva stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd förstärka samverkan i arbetet med att lotsa elever i övergången från förskola till skola (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Utbildningsnämnden ska stärka samarbetet med lärosäten, näringsliv och museer för att tidigt i skolgången öka elevers förståelse och intresse för matematik, teknik och naturvetenskap, med särskilt fokus på skolor i stadens fokusområden (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Utbildningsnämnden ska stärka sitt utåtriktade arbete för att tydliggöra de gymnasiala yrkesutbildningarnas fördelar, bland annat genom att lyfta fram yrkesutbildningar som kommer vara viktiga i den gröna omställningen (1.2)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden ska ta fram en åtgärdsstrappa för att motverka skolfrånvaro och förstärka kommunikationen till vårdnadshavare om skolplikten (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Utbildningsnämnden ska utreda hur tillgången till fasta skolpsykologer på grundskolorna kan säkerställas för att på sikt upphöra med användandet av konsulttjänster, öka kontinuiteten och skapa möjligheter för främjande och förebyggande arbete (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Utbildningsnämnden ska utreda möjligheten att starta ett yrkesprogram på någon av stadens gymnasieskolor som idag domineras av högskoleförberedande program och har högt söktryck (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Utbildningsnämnden ska utveckla en mobil akutskola för att ge lärare och annan skolpersonal i yngre årskurser stöd i samband med hot- och våldsincidenter (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Utbildningsnämnden ska utvidga körkortsstipendierna till elever på fler yrkesprogram, med särskilt fokus på yrkesprogram riktade mot bristyrken (1.2)	2026-01-01	2026-12-31
Idrottsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB samt i samråd med kommunstyrelsen och stadens styrgrupp för stora evenemang samordna stadens planering av O-Ringen år 2027 samt basket-EM för damer 2027 (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med idrottsnämnden utreda möjliga former för att idrottsföreningar ska kunna låna eller hyra utrustning i skolidrottshallar (1.5)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Utbildningsnämnden utgör en viktig aktör i stadens miljö- och klimatarbete utifrån både sin roll som bärare av lärande för hållbar utveckling och utifrån ett verksamhetsperspektiv. Arbetet med kemikaliesmart skola ska intensifieras och åtgärder för minskad påverkan på miljö och klimat från livsmedel prioriteras. Nämnden ska minska sina konsumtionsbaserade utsläpp, bland annat genom minskad användning av förbrukningsartiklar i plast och återbruk av produkter och material. Vid nybyggnation ska nämnden projektera utifrån krav på skolor lägst motsvarande Miljöbyggnad Silver.

Stadens skolgårdar ska bli bättre, grönnare och klimatanpassade. Därför ska nämnden i samverkan med berörda nämnder och bolag implementera stadens nya lekvrädesriktlinjer i syfte att säkerställa tillräckliga ytstorlekar, en hög pedagogisk kvalitet och grönska i utemiljön. Arbetet med att rusta upp befintliga skolgårdar ska även fortsätta. Nämnden ska arbeta med klimatrelaterad riskkartläggning och minska sårbarheten för klimatförändringar genom fysiska åtgärder och verksamhetsanpassning.

Utbildningsnämnden ska verka för att höja kvaliteten på skolmaten. Andelen ekologiska livsmedel ska öka och matens klimatpåverkan ska minska, bland annat genom val av råvaror med låg klimatpåverkan samt minskat matsvinn. Matsvinn ska mätas och rapporteras. Riktade utbildningar för att säkerställa en hög kompetens i klimatsmart matlagning ska genomföras för måltidspersonal, koststrateger, upphandlingsansvariga, ansvariga chefer och pedagoger som en integrerad del i den pedagogiska verksamheten. Utbildningsnämnden deltar i den stadsövergripande samverkan för hållbara offentliga måltider, ledd av servicenämnden. Nämnden ska säkerställa att verksamhetsnära medarbetare har tillgång till stödmaterial, exempelvis i form av handböcker eller metodstöd. Miljö- och klimatperspektivet ska förstärkas i nämndens arbete med föreningsstöd.

Utsläpp från nämndens resor ska minska. Likaså utsläpp och buller från nämndens leveranser, som i största möjliga mån ska ske med elfordon nattetid.

Resurser för arbetet med lärande för hållbar utveckling ska samordnas genom mediateket. Samverkan sker med miljö- och hälsoskyddsnämnden för att öka kompetensen i arbetet inom områden relevanta för lärande för hållbar utveckling.

Fler elever, särskilt i de stadsdelar med lägst nyttjandegrad, ska ges möjlighet att ta del av stadens naturskolor. Information om verksamheten ska finnas lättillgänglig för berörd personal. En ny naturskola ska inrättas i sydvästra Stockholm.

Utbildningsnämnden ska stärka klimatperspektiven i de gymnasiala yrkesprogrammen så att de motsvarar behoven på arbetsmarknaden ur ett omställningsperspektiv.

Utbildningsnämnden ska vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 2 *Ingen hunger* (tillsammans med äldre- och familjenämnden) och mål 4 *God utbildning för alla* (tillsammans med förskolenämnden och arbetsmarknadsnämnden).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden ge stöd till idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och familjenämnden och stadsdelsnämnderna som hanterar föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd samt ge stöd att uppdatera nämndernas riktlinjer (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Utbildningsnämnden ska inrätta en ny naturskola i sydvästra Stockholm (2.2)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Utbildningsnämnden ska aktivt arbeta utifrån den samordnade skolplaneringen i Stockholm (SAMS) för att säkerställa god samhällsplanering i allmänhet och hållbar skolplanering i synnerhet. Att samplanera skolutbyggnaden med idrotts-, kultur-, förenings- och förskolelokaler är en viktig del av det arbetet.

Utbildningsnämnden ska arbeta långsiktigt och driftkostnadsperspektivet ska alltid tas med i planeringen av nya skolor. I planeringen och placering av skolutbyggnad ska analyser göras så att lokalisering och utformning bidrar till att motverka skolsegregationen.

Marknadsskolan och friskolornas fria etableringsrätt försvårar Stockholms skolplanering och drabbar lärare och elever i befintliga skolor. När elevantalet i Stockholms grundskolor nu minskar är det av särskilt stor vikt att undvika kostsamma överetableringar av friskolor. Därför ska kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, utbildningsnämnden och andra berörda nämnder och bolag utveckla sitt samarbete för att i ett tidigt skede kunna motverka överetableringar, och verka för att staden i egen regi kan möta behov som uppstår. För att säkerställa att skolans resurser används där de gör mest nytta för elevernas kunskapsutveckling ska staden fortsätta arbetet med att se över att fristående skolor inte överkompenseras via skolpengen för uppgifter och ansvar som enbart den kommunala skolan har. Lokaler i vilka det inte bedrivs skolverksamhet och som är av stadsövergripande strategisk vikt ska också hanteras av kommunkoncernen på annat sätt än att de belastar skolpengen.

Med ett minskande elevantal finns ett ökat behov att stärka särskilt de mindre skolornas grundfinansiering för att de bättre ska kunna möta snabba elevantalsförändringar och säkerställa funktioner så som elevhälsa och skolbibliotek. Utbildningsnämnden ska därför införa ett likvärdighetsbidrag för mindre skolenheter. Nämnden ska se över behovet av en infasning av bidraget för att ge skolorna goda förutsättningar att anpassa sig ekonomiskt.

Lokalplaneringen ska vara kostnadseffektiv och i tid tillgodose behoven av skolplatser. I första hand ska befintliga lokalresurser nyttjas fullt ut. I processen för, och i arbetet med lokalförsörjningen ska nämnden ha ett långsiktigt driftkostnadsperspektiv så att kommunkoncernens samlade lokalkostnader hålls nere.

Utbildningsnämnden behöver säkerställa en kostnadseffektiv lokalplanering med en tydlig koppling mellan planeringsvolymen och de framtida prestationer som ska bära investeringskostnaderna. Nämnden behöver därför än mer prioritera mellan projekt, säkerställa kostnadsfokus och utveckla den ekonomiska styrningen av lokalprojekt samtidigt som verksamheternas behov värnas.

Läraryrkets attraktivitet ska fortsätta stärkas. Det ska bland annat ske genom förbättrad arbetsmiljö, kompetensutveckling och utvecklade karriärvägar. Den administrativa bördan för skolledare och lärare ska minska. Utbildningsnämnden ska även bistå kommunstyrelsen och berörda nämnder och bolag i det strategiska arbetet med stadens kompetensförsörjning. Inför att grundskolan blir tioårig behöver utbildningsnämnden särskilt hantera omställning för förskollärare som idag arbetar i förskoleklass så att den kompetens som förskollärare besitter kan fortsätta stärka stadens skolor. Utbildningsnämnden ska fortsätta bidra till att stärka kvaliteten i vikarietillsättningen och tillse att medarbetare i egen regi täcker en större andel av skolornas vikariebehov genom att utveckla arbetet med sin vikariepool. Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och förskolenämnden fortsätta arbetet med att utöka vikariepoolen till att omfatta fler pedagogiska kompetenser så att den kan nyttjas även av förskolan när förskolornas fasta vikarier inte räcker till.

Utbildningsnämnden ska säkerställa att samtliga skolor har välfungerande ledningsorganisationer och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer i verksamheten, för att säkerställa att resursanvändning och verksamhet är effektiv och ändamålsenlig. Nämnden ska även säkerställa att digitaliseringsarbetet främjar kunskapsuppdraget och att det inte är kostnadsdrivande. Utbildningsnämnden ska fortsätta utveckla det kollegiala samarbetet i skolan, för att alltså bidra till skolutveckling och barns lärande.

Vidare ska nämnden säkerställa att lärare ges möjlighet till fortbildning inom sin ämneskompetens. Det kan handla om forum där lärare inom samma ämne, men från olika skolor, kan mötas men där också extern kompetens tillförs för att till exempel stärka sambandet mellan praktik och forskning.

Alla stadens skolor ska ha tillgång till professionell studie- och yrkesvägledning. Nämnden ska stärka studie- och yrkesvägledningen på stadens grundskolor med särskilt fokus på att lyfta fördelarna med att läsa ett yrkesprogram. Studie- och yrkesvägledningen ska också underlätta för fler elever att göra prao inom bristyrken. Därutöver ska studie- och yrkesvägledningen arbeta för att elevers val av framtida studier eller arbete inte begränsas av könsstereotypa normer.

Arbetet med övergången för den enskilde från gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola för att komma ut i arbete eller vidare studier ska fortsätta utvecklas. Samarbetet mellan arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden med att i ett tidigt skede fånga upp unga som riskerar att hoppa av gymnasiet ska utvecklas och stärkas och parallella insatser ska fortsatt erbjudas. Syftet är att tidigt kunna erbjuda lämpligt stöd, för att eleven ska kunna slutföra utbildningen. I arbetet ska insatserna till elever som går på fristående skolor fortsatt förstärkas. Staden ska arbeta för att en ökad andel av de unga vuxna som idag varken studerar eller arbetar ska slutföra

sin gymnasieexamen eller genom vuxenutbildning samt folkhögskolor, ges möjlighet att komma in på arbetsmarknaden. Utbildningsnämnden ska även fortsätta samverka med arbetsmarknadsnämnden kring att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut gymnasiet.

Trots att arbetsmarknaden har stora behov av arbetskraft med gymnasial yrkesutbildning läser en liten andel av ungdomarna från Stockholm idag på ett yrkesprogram. Arbetet med att locka fler ungdomar till yrkesprogrammen behöver därför fortsätta stärkas. Stockholm ska arrangera yrkes-SM 2026 och tillfället bör nyttjas för att både inför och i samband med arrangemanget lyfta yrkesprogrammets fördelar, särskilt för målgruppen högstadiееlever. Utbildningsnämnden ska vidare prioritera kvalitetsförbättrande insatser på både yrkesprogram och introduktionsprogram för att ge eleverna goda möjligheter till jobb och egen försörjning efter utbildningarna.

Yrkesprogrammets arbetslivsanknytning och samverkan med arbetslivet ska stärkas och yrkesgymnasiernas lokala programråd kvalitetssäkras. Utbildningsnämnden ska arbeta för att yrkesgymnasierna, när det är möjligt, ska certifieras utifrån branschgemensamma kvalitetskrav.

I planeringen av stadens framtida gymnasieutbud ska utbildningsnämnden sträva efter att öka andelen platser på stadens yrkesprogram, med fokus på utbildningar mot bristyrken. Utbildningsnämnden ska som ett led i detta starta ett nytt yrkesprogram för att kunna utbilda fler elever till yrken där råder kompetensbrist. Därutöver ska nämnden utreda möjligheten att starta ytterligare ett yrkesprogram på någon av stadens befintliga gymnasieskolor som idag främst erbjuder högskoleförberedande program och har ett högt söktryck.

Införandet av körkortsstipendier på stadens yrkesprogram är en viktig del i att öka yrkesprogrammets attraktivitet och ytterligare förbättra elevernas möjlighet att få ett jobb efter examen. Utbildningsnämnden ska därför utvidga körkortsstipendierna till att omfatta elever på fler av stadens yrkesprogram.

Utbildningsnämnden ska samverka med arbetsmarknadsnämnden och delta i befintliga forum mellan staden och näringslivet för att tillgodose näringslivets behov av kompetens. Utbildningsnämnden ska också verka för att stärka kompetensförsörjningen till stadens verksamheter. Vid överskott av lokalkapacitet ska utbildningsnämnden i samverkan med arbetsmarknadsnämnden undersöka möjligheten att nyttja grundskolans lokaler till vuxenutbildning.

Arbetet mot skadegörelse, klotter och nedskräpning ska fortsätta. Utbildningsnämnden ska arbeta för ökad trygghet, säkerhet och för att motverka och förebygga kriminalitet i stadens skolor.

Utbildningsnämnden ska säkerställa att all personal inom stadens skolor har god kompetens att tidigt identifiera och hantera oro för elever som riskerar att involveras i våldsbejakande extremism, inbegripet ensamagerande våldsverkare, radikaliserings och rekrytering i digitala miljöer. Nämnden ska vidare samordna och genomföra utbildningsinsatser för att höja kunskapen och stärka beredskapen inom skolans verksamheter, med särskilt fokus på att förebygga skolattacker och att hantera situationer där oro för radikaliserings eller våldsdåd uppstår. Skolor ska ha en beredskapsplan för allvarligt våld på skolan som inkluderar hur utbildning och övning för att bemöta pågående dödligt våld (PDV) situationer ska genomföras.

Utbildningsnämnden ska tillsammans med andra berörda nämnder och bolag bidra i stadsdelsnämndernas och polisens arbete med att ta fram lokala lägesbilder, orsaksanalyser och åtgärder i arbetet med de lokala samverkansöverenskommelserna med polisen. Utbildningsnämnden ska även delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap samt fortsätta vidta förmågehöjande åtgärder inom måltidsberedskap.

Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB och stadsdelsnämnderna fortsätta arbeta för att motverka välfärdsbrott. Utbildningsnämnden ska stödja skolor som vill gå över till lokalvård i egen regi.

Skolans demokratiska uppdrag ska värnas. I skolan ska elevers möjlighet till delaktighet och påverkan uppmuntras och skolan ska vara öppen för demokratiska samtal med företrädare för civilsamhällets organisationer, inklusive demokratiska partipolitiska organisationer samt arbetsmarknadens parter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, utbildningsnämnden, SISAB och Stockholms Stadshus AB utreda möjliga former för samfinansiering för skolidrottshallar i de fall sådana byggs fullstora utan att skolan identifierat ett sådant behov för sin verksamhet. Samfinansiering ska i sådana fall ske på ett sätt som inte belastar skolpengen (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholm Business Region AB ska i samarbete med utbildningsnämnden och berörda stadsdelsnämnder testa modellen studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO-jobb) på ett antal skolor i stadens utpekade fokusområden (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholm Business Region AB ska i samarbete med utbildningsnämnden testa en modell med en praktikbank för att stötta skolorna med att tillhandahålla PRAO-platser inom näringslivet för elever i årskurs 8 och 9, med särskilt fokus på bristyrken (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Farsta stadsdelsnämnd ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, utbildningsnämnden, AB Familjebostäder samt andra berörda nämnder och bolag ta fram en gemensam långsiktig plan för utvecklingen av Mötesplats Fagersjö. Arbetet ska ske i dialog med boende och föreningsliv (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Stockholm Business Region AB samt Stockholms Stadshus AB ta fram en plan för Kistas framtida utveckling i samråd med Kista Science City AB och andra externa aktörer (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, utbildningsnämnden, Södermalms stadsdelsnämnd, SISAB och andra berörda nämnder och bolag i staden ta ett helhetsgrepp om utvecklingen av platsen kring Åsö gymnasium (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
SISAB ska i samarbete med trafiknämnden, utbildningsnämnden, Skärholmens stadsdelsnämnd, AB Stockholms hem, Kulturhuset Stadsteatern samt relevanta lokala aktörer utreda hur Bredholmstorget i högre utsträckning kan utvecklas till ett tryggare och mer och inbjudande torg/skolgård i Skärholmens centrum (3.6)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna med utgångspunkt i handlingsplanen mot rasism initiera ett arbete för att öka kunskapen om alla former av rasism i stadens pedagogiska verksamheter (3.7)	2026-01-01	2026-12-31
Utbildningsnämnden ska säkerställa att stadens handlingsplaner implementeras och att de pedagogiska verksamheterna inleder arbetet med att genomgå stadens diplomutbildningar (3.7)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden ska ta fram åtgärder för att fler elever som tillhör de nationella minoriteterna ska känna till och kunna tillgodogöra sig sin särskilda rätt till modersmålsundervisning (3.7)	2026-01-01	2026-12-31
Utbildningsnämnden ska utveckla arbetet mot alla former av rasism till att, med inspiration från Malmö stad, också omfatta pedagogiska resurser riktade till skolorna (3.7)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i matematik i årskurs 3	95 %	95 %	95 %
	Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i årskurs 3	95 %	95 %	95 %
	Andel elever i årskurs 6 med godkänt betyg i alla ämnen	80 %	80 %	80 %
	Andel elever i årskurs 9 med godkänt betyg i alla ämnen	82 %	82 %	82 %
	Andel elever som är behöriga till nationella program, exklusive nyanlända och elever med okänd bakgrund	95 %	95 %	95 %
	Andel gymnasieelever som slutfört utbildning inom nationella program inom tre år med gymnasieexamen	84 %	85 %	85 %
1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel	1,5 kg CO2e per kg livsmedel	1,4 kg CO2e per kg livsmedel	1,4 kg CO2e per kg livsmedel
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1625 GWh
	Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter	525 ton	500 ton	475 ton
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor.	70 %	70 %	70 %
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	11 500	11 500	11 500
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Äldrenämnden

Stockholm ska vara en åldersvänlig stad. Stadens äldre ska vara trygga med att deras röster blir hörda i alla aspekter som rör deras levnadsvillkor. Äldreomsorgen ska vara jämställd, tillgänglig och likvärdig. Alla äldre har rätt till ett tryggt boende utformat efter sina behov och en vardag med hög livskvalitet, god hälsa och goda förutsättningar att leva ett självständigt liv så länge som möjligt oavsett funktionsförmåga eller var i staden den äldre bor.

Genom nära samverkan med stadsdelsnämnderna som har ansvar för äldreomsorgen och i dialog med privata aktörer ska äldreomsorgen utvecklas. Äldrenämnden samordnar och utgör ett stöd i stadsdelsnämndernas arbete med det strategiska utvecklingsarbetet, som också återfinns i Färdplan för äldreomsorgens utveckling. Färdplanen tar sikte på ändamålsenlig styrning och organisation, medarbetare med rätt kompetens och bra arbetsförhållanden, säkerställande av grunduppdraget och en värdig omsorg med hög kvalitet. Äldreomsorgen ska rustas för att kunna möta den demografiska utmaningen med att antalet äldre i staden ökar och stå väl förberedd inför eventuella framtida kriser och pandemier. Detta ska ske bland annat genom högre bemanning, trygga anställningar, ökad tillgång till medicinsk kompetens samt möjlighet till kompetensutveckling och närvarande ledarskap. Läkar- och sjuksköterskenärvaron ska prioriteras högt inom äldreomsorgen. Äldrenämnden ska samordna arbetet för att säkra kompetensförsörjningen inom verksamhetsområdet.

Det finns stora behov av fler bostäder som är anpassade för äldre. Staden ska därför arbeta aktivt för att möjliggöra fler bostäder för målgruppen genom en strategisk och sammanhållen planering i hela staden.

Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet i staden ska bidra till att äldre personer har en bra livskvalitet och bibehåller sina förmågor så länge som möjligt. Stadens verksamheter för äldre ska prioritera och arbeta aktivt för att bryta social isolering och skapa sammanhang för social samvaro för fler genom stadsdelsnämndernas aktivitetscentrum och god samverkan med civilsamhället.

Nämndens uppgifter

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- uppföljning, utvärdering och utveckling av äldreomsorgen, i nära samverkan med stadsdelsnämnderna, i syfte att säkerställa hög kvalitet
- uppföljning av myndighetsutövningen inom äldreomsorgen, i nära samverkan med stadsdelsnämnderna, i syfte att säkerställa likställigheten i hela staden
- inspektion av stadens äldreomsorg oavsett utförare
- kvalitetsobservation av stadens äldreomsorg oavsett utförare
- bidragsgivning till ideella organisationer inom äldreomsorgen
- samarbete med Region Stockholm i gemensamma frågor samt inom Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum
- övergripande ansvar för utveckling och samordning av kompetenshöjande åtgärder för att stärka kompetensförsörjningen till äldreomsorgen
- stadens jourverksamhet inom äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning
- hantering av ansökningar om trygghetslarm samt installation och larmmottagning
- köhanteringssystemet för vård- och omsorgsboenden samt servicehus
- genomförande av centrala upphandlingar enligt lagen om valfrihet (LOV)

- förvaltning av stadsövergripande avtal avseende hemtjänst, dagverksamhet samt vård- och omsorgsboende enligt LOV
- genomförande av centrala upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling för korttidsplatser för äldre och profilboende, förvaltning av avtal, samordning och hantering av korttidsplatser
- där stadsdelsnämnder så önskar i samarbete med servicenämnden och berörda stadsdelsnämnder genomföra stadsövergripande upphandlingar å stadsdelsnämndernas vägnar
- att leda och samordna utvecklingen av äldreomsorgen i samarbete med stadsdelsnämnderna inom områdena digitalisering, välfärdsteknik och utbildning
- att årligen till nämnden redovisa en sammanställning av arbetsmiljöarbetet inom äldreomsorgen
- utveckling och effektivisering av verksamhetsnära förvaltning av sociala system
- systematisk insamling, sammanställning och analys av statistik kopplad till stadens äldreomsorg med möjlighet till redovisning och analys på verksamhetsnivå
- att samordna arbetet med stadens äldreboendeplanering i nämndens lokalförsörjningsplan, som omfattar planeringen av vård- och omsorgsboenden, servicehus och korttidsboenden
- att årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet inklusive en analys av utvecklingen
- central upphandling av vård- och omsorgsboenden

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-264,0	-281,4	-279,4	-277,4
Drift och underhåll	-264,0	-281,4	-279,4	-277,4
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	10,0	7,8	3,3	3,3
Netto	-254,0	-273,6	-276,1	-274,1
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8

Budget för 2026 ökar med 19,6 mnkr jämfört med 2025, vilket beror på bland annat ökade kostnader för digitalisering och Nyckelfri hemtjänst. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration, konsulttjänster samt genom att arbeta för en effektiv lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges

budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2026 är oförändrad jämfört med 2025. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Färdplanen för äldreomsorgens utveckling utgör ett ramverk för att omhänderta pågående och kommande utvecklingsarbete inom verksamhetsområdet. Äldrenämnden ska fortsatt arbeta med att förbättra och tillgängliggöra information kring stadens äldreomsorg.

Den nya socialtjänstlagen innebär en stor omställning för hela socialtjänsten med ökat fokus på tillgänglighet, förebyggande perspektiv, kunskapsbaserade insatser och ökade möjligheter att ge insatser utan föregående biståndsbeslut. Omställningen innefattar arbete för hela socialtjänsten och äldrenämnden ska hålla samman omställningsarbetet i syfte att säkerställa lagefterlevnad och för att bidra till en likvärdig äldreomsorg över hela staden. Äldrenämnden ska säkerställa en stärkt och systematisk uppföljning av äldreomsorgens omställning på stadsövergripande nivå. Genom den nya socialtjänstlagen och efter utredning av insatser ska staden kunna erbjuda förebyggande insatser som stärker äldres psykiska hälsa, motverkar social isolering och främjar ett självständigt liv.

Arbetet med ramtid är prioriterat och ska implementeras fullt ut. Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna följa upp och utvärdera implementeringen av ramtid. För att skapa trygga anställningar och säkra hög personalkontinuitet ska äldrenämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att stärka bemanningen genom fler heltidsanställningar med tillsvidareanställning, där personalen arbetar i ett avgränsat geografiskt område.

Stockholms Trygghetsjour ska fortsätta utvecklas för att möta framtida behov. Äldrenämnden ska utveckla arbetet inom trygghetsjouren och stadsdelsnämndernas insatser vid utryckning.

Rekryteringen av teckenspråkiga äldrevägledare ska genomföras och verksamheten ska skyndsamt etableras.

Äldrenämnden ska ytterligare stärka arbetet för att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrott inom äldreomsorgen. Fler och djupare uppföljningar ska genomföras där risker identifieras. Arbetet ska göras i nära samverkan med stadsdelsnämnderna och bidra till en effektiv uppföljning av privata utförare på området.

Det kvalitetsutvecklingsarbete som har inletts rörande särskilda boenden, som omfattar bland annat vård, omsorg, mat, miljö, aktiviteter, byggnader och utemiljö ska fortsätta. För att stärka kvaliteten och säkerställa att hemtjänsten präglas av kvalitet, kontinuitet och hög nöjdhet ska äldrenämnden påbörja ett likvärdigt utvecklingsarbete med stadens hemtjänst. Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden fortsatt genomföra kompetenshöjande utbildningsinsatser för att förbättra läkemedelshanteringen inom

äldreomsorgen. Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta för att maten och måltidsupplevelsen inom äldreomsorgen förbättras. Inom ramen för matlyftet ska äldrenämnden fortsätta stödja stadsdelsnämnderna i utvecklingen av digitala måltidsobservationer. Äldrenämnden, socialnämnden och SHIS bostäder ska fortsatt arbeta för att nå personer med missbruksproblematik eller psykisk ohälsa och erbjuda drogfria boendeplatser som möjliggör återhämtning, utredning samt fortsatt planering.

Alla äldre på vård- och omsorgsboenden ska erbjudas, samt ha inflytande över, dagliga sociala aktiviteter liksom dagliga utevistelser. Arbetet med att utveckla mötet med kultur i äldreomsorgen ska fortsätta och nämnden ska därför, bland annat, informera verksamheterna om stadens kulturturnéer, kulturella aktiviteter på äldreboenden, digitala konstsamlingar och inspelade visningar från museer och konsthallar.

Utvecklingen av arbetet mot våld i nära relationer och insatser till äldre personer som tillhör sårbara grupper ska fortsätta. Insatserna för att utveckla hörselmiljöerna inom stadens äldreomsorg ska fortsätta och ingå vid planering av alla nya särskilda boenden och äldreomsorgsverksamheter. I samverkan med stadsdelsnämnderna och socialnämnden ska äldrenämnden arbeta med de fokusområden som identifierats i stadens program för stöd till anhöriga med syfte att stödja vägleda och sprida goda exempel. Äldrenämnden ska i samverkan med samtliga stadsdelsnämnder, brottsförebyggande råd och polisen samordna arbetet för att stoppa brott mot äldre.

Äldrenämnden, stadsdelsnämnderna och servicenämnden ska bedriva ett systematiskt utvecklingsarbete för att stärka och utveckla information, webb och kontaktvägar för äldre och anhöriga. Äldre Direkts servicenivåer ska stärkas genom att stadsdelsnämnderna i samråd med servicenämnden utvecklar rutiner och arbetssätt som möjliggör för äldre och anhöriga att snabbt komma i kontakt med ansvarig handläggare vid stadsdelsförvaltning. I utvecklingen av kommunikation och kontaktvägar ska särskild hänsyn tas till att målgrupperna växer till följd av demografisk förändring.

Äldrenämnden ska intensifiera samverkan med Region Stockholm och Storsthlm i syfte att säkerställa en individcentrerad och sammanhållen vård och omsorg av god kvalitet. Samarbetet mellan läkarorganisationer och kommunal hälso- och sjukvårdspersonal på stadens särskilda boenden ska stärkas. Utöver detta ska äldrenämnden säkerställa att intentionerna i såväl lagstiftning som regionala överenskommelser infrias kring utskrivningsklara patienter från slutenvård. Äldrenämnden ska vidareutveckla arbetssättet med tryggt mottagande i hemmet och tillse att stadens äldreomsorg arbetar med samordnad individuell handlingsplan. Alla som behöver ska få tillgång till tryggt mottagande vid utskrivning från slutenvård eller korttidsvård. Äldre ska inte riskera att falla mellan stolarna vid utskrivning från slutenvård och sjukvård. Äldrenämnden ska tillsammans med socialnämnden, utbildningsnämnden och förskolenämnden, samt i dialog med Region Stockholm, leda arbetet med en praktisk omställning till en god och nära vård och omsorg med utgångspunkt i den stadsgemensamma handlingsplanen.

Samverkan med primärvården ska stärkas. Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm stärka stadens arbetsprocesser inom hälso- och sjukvård med den äldres individuella behov i fokus. Äldrenämnden ska ge stöd till stadsdelsnämnderna i stadens hälso- och sjukvårdsarbete samt intensifiera dialogen med regionen om gränssnittet så att den äldre får en sammanhängande hälso- och sjukvård oavsett huvudman. Äldrenämnden ska verka för en tillförlitlig informationsöverlämning mellan hemtjänsten, särskilda boenden och Region Stockholm. I samarbete med Region Stockholm ska arbetet med avancerad sjukvård i hemmet och utvecklingsarbetet med palliativ vård vid stadens särskilda boenden fortsätta. Äldre i livets slutskede ska

erbjudas vak genom närvaro av personal utan dröjsmål oavsett om de bor i ordinärt eller särskilt boende.

I samarbete med stadsdelsnämnderna, idrottsnämnden och kulturnämnden ska äldrenämnden stärka arbetet med de förebyggande och rehabiliterande insatserna. Arbetet med utbildning inom rehabiliterande arbetssätt ska fortsätta och det ska säkerställas att de rehabiliterande insatserna i ökad utsträckning sker i samverkan med arbetsterapeuter, fysioterapeuter och dietister.

Ofrivillig ensamhet och social isolering bland äldre ska minska. Arbetet ska bedrivas stadsövergripande och tillsammans med civilsamhället. Områden som är viktiga att satsa på är bland annat goda matvanor, fysisk aktivitet, social samvaro och kognitiv stimulans. Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla stadens dagverksamhet för att stärka upp insatserna samt säkerställa att dessa fortsatt håller hög kvalitet. Som en del i detta arbete ska äldrenämnden se över förfrågningsunderlaget för dagverksamhet. Därtill ska en fungerande övergång vad gäller meningsfull tillvaro för personer över 65 år med funktionsnedsättning säkras. Stöd till anhöriga och kulturaktiviteter är viktiga delar att bevara och utveckla. Äldrenämnden ska stödja stadsdelsnämnderna i deras arbete med att skapa och utveckla aktivitetscenter i anslutning till seniorboenden, sociala mötesplatser och träffpunkter för äldre som möjliggör social gemenskap och mänskliga möten. Digitala fixare ska finnas i alla stadsdelsnämnder och fixartjänsterna ska fortsätta att utvecklas för att underlätta den digitala miljön för äldre. Äldrenämnden ska, i samarbete med stadens bostadsbolag och stadsdelsnämnderna, utveckla det uppsökande arbetet av personer 65 år eller äldre i syfte att bryta ofrivillig ensamhet och social isolering. I det uppsökande arbete ska särskilt fokus riktas mot grupper som sällan är representerade eller sällan deltar i aktiviteter, såsom utrikesfödda, män och ensamboende.

Äldrenämnden ska tillsammans med utbildningsnämnden vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 2: *Ingen hunger*.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna, i enlighet med den nya socialtjänstlagen ta fram förslag och i vissa fall besluta om vilka insatser inom första och andra linjens socialtjänst som ska erbjudas av staden. Likaså om dessa insatser bör organiseras och erbjudas lokalt, regional eller centralt (1.3)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera värdegrund för Stockholms stads äldreomsorg (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd utreda förutsättningar och former för meningsfulla aktiviteter för personer över 65 år med funktionsnedsättning efter att daglig verksamhet upphör med fokus på personer och målgrupper som riskerar utanförskap. En verksamhet ska startas upp som en pilot under året för att sedan utvärderas (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna revidera tillämpningsanvisningarna för köhantering inom särskilt boende för äldre (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda behov och förutsättningar för ett kommunövergripande profilboende för äldre med psykisk sjukdom i egen regi (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen se över ersättningsmodell/ersättningsnivå för hemtjänst, inklusive organisation av och ersättning för trygghetslarm (1.4)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda huruvida stadens gränsdragning för äldreomsorgens insatser ska styras utifrån korregerad riktålder för pension samt vilka följd effekter en förändring skulle innebära för exempelvis föreskrifter och ersättningar (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram ett funktionsprogram för vård- och omsorgsboende som ska ersätta befintligt ramprogram (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med Storstockholms brandförsvaret utreda modell, verktyg och kostnader för att stödja stadsdelsnämnder med flera berörda om insatser för äldre med flera riskutsatta i samband med orosanmälan gällande brandsäkerhet (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska initiera ett arbete med att samla in, sammanställa och analysera statistik kopplad till stadens äldreomsorg. Arbetet ska utvecklas successivt i syfte att stärka uppföljningen och skapa ett förbättrat underlag för styrning och utveckling av äldreomsorgen (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska se över hur tryggt mottagande kan förbättras genom bland annat stärkt samverkan med regionen så att den som vårdats på sjukhus vid behov möts upp av någon när de kommer hem (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska se över och utreda möjligheten att öka antalet vård- och omsorgsplatser med finskspråkig inriktning (1.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska utreda hur växelvård och avlösning för anhöriga kan utökas samt initiera ett arbete kring hur korttidsvården i egen regi kan utökas (1.4)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Äldrenämnden ska minska sin egen, och stödja stadsdelsnämnderna i att minska sin, påverkan på miljö och klimat. Resurseffektiviteten ska öka genom återbruk och minskade avfallsmängder, och nämnden ska bidra till en fossilfri organisation. Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla och implementera en hållbar äldreomsorg utifrån Vägledning för ett hållbart vård- och omsorgsboende. Nämnden ska bidra till att minska stadens påverkan på miljö och klimat från mat och måltider, bland annat genom att delta i den stadsövergripande samverkan för hållbara offentliga måltider, ledd av servicenämnden, samt vidareutveckla handböcker som stöd till verksamhetsnära personal.

Sommarmånader med höga temperaturer och värmeböljor riskerar att drabba äldre allra värst. Äldrenämnden ska arbeta kontinuerligt med att stödja stadsdelsnämndernas förebyggande åtgärder för att minska konsekvenserna av detta, exempelvis genom rutiner för verksamhetsanpassning vid höga temperaturer. Vid renoveringar och vid utvecklandet av nya vård- och omsorgsboenden och seniorbostäder behöver dessa och de omgivande miljöerna utformas med hänsyn till ett varmare klimat.

Miljö- och klimatperspektivet ska förstärkas i nämndens arbete med föreningsstöd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden ge stöd till idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna som hanterar föreningsstöd till miljö- och klimatarbete inom ramen för befintligt föreningsstöd samt ge stöd att uppdatera nämndernas riktlinjer (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

För att nå stadens högt satta mål om en äldreomsorg med hög kvalitet är kompetensförsörjningen avgörande. Stadens anställda inom området behöver därför ges

så goda arbetsvillkor att de vill och kan arbeta kvar. Goda villkor är på samma sätt en förutsättning för att de som ännu inte är anställda vill arbeta inom äldreomsorgen i framtiden. Därför ska äldrenämnden delta i kommunstyrelsens långsiktiga arbete med att tillsammans med arbetsmarknadens parter identifiera och genomföra åtgärder med syfte att förbättra kvaliteten och kontinuiteten för de äldre och förbättrad hälsa för de anställda. Målet är också att skapa större möjlighet till återhämtning och genom insatserna bidra till minskad personalomsättning. Insatserna ska kunna inbegripa åtgärder inom hela eller delar av äldreomsorgen och inkludera åtgärder inom exempelvis arbetsmiljö, arbetstid och lönebildning. Minst en pilot ska syfta till att pröva effekterna av förkortad arbetstid.

För att behålla och rekrytera medarbetare behöver staden arbeta aktivt med rätten till heltid och tillsvidareanställningar. Äldrenämnden ska, i samråd med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna samt övriga berörda nämnder, delta i kommunstyrelsens arbete med att analysera kompetensförsörjningsbehoven på kort och lång sikt inom välfärdsverksamheterna samt föreslå åtgärder för bland annat ökad omställning. Äldrenämnden ska fortsatt stödja stadsdelsnämnderna i deras arbete med att förbättra arbetsmiljön inom hemtjänsten. Äldrenämnden ska även stödja stadsdelsnämnderna i deras arbete för att minska andelen timavlönad personal. Kontinuiteten inom all hemtjänst ska öka. Det ska ske samtidigt som den egna regin stärks, bland annat genom att äldrenämnden stödjer stadsdelarna i arbetet med att minska antalet underentreprenörer. Detta innefattar även ökad kontinuitet inom nattjouren i hemtjänsten genom ett minskat användande av underentreprenörer. Äldrenämnden ska fortsatt samordna införandet av arbetsskor inom äldreomsorgen för privata utförare och utförare i egen regi.

Äldrenämnden ska fortsätta arbetet med att höja kvaliteten och förbättra medarbetarnas arbetsvillkor genom skärpta krav i alla avtal vid upphandling i hela äldreomsorgen.

Äldrenämnden ska tillsammans med socialnämnden leda arbetet med att ny teknik och nya arbetssätt inom socialtjänsten. Digitalisering, innovationer och ny välfärdsteknik har stor betydelse för socialtjänstens framtida kvalitet och kostnadseffektivitet och innefattar stor potential att förbättra stödet till den enskilde och individers frihet. Allt utvecklingsarbete ska ske med den enskilde omsorgstagarens behov, integritet och önskemål i åtanke. Äldrenämnden ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta det portföljarbete för digitalisering som nämnden tillsammans med socialnämnden initierat. Nämnden ska tillsammans med socialnämnden ansvara för utvecklingen av stadens sociala system och säkerställa framtida process- och systembehov. Användarvänlighet för såväl allmänhet som medarbetare ska stärkas och digitala kontaktvägar ska effektiviseras och förbättras. I samband med införandet av nytt utförarsystem ska ett utbildningsmaterial tas fram för att stärka medarbetarnas kompetens och säkerställa en hög kvalitet i dokumentationen av utförda insatser och behov.

Alla medarbetare ska ha grundutbildning och tillräckliga kunskaper i svenska språket. Äldrenämnden ska stärka arbetet med språklýftet samt, genom samordning av stadsdelsnämndernas kompetensutvecklingsinsatser inom verksamhetsområdet, verka för att alla medarbetare kan utföra yrket på ett tryggt, säkert och professionellt sätt med tillräckliga språkkunskaper. Alla medarbetare som saknar omvårdnadsutbildning ska erbjudas minst vårdbiträdesutbildning med målet att alla medarbetare inom äldreomsorgen ska vara utbildade. Äldrenämnden ska leda och samordna arbetet tillsammans med stadsdelsnämnderna och arbetsmarknadsnämnden för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen med målet att

öka andelen utbildade undersköterskor med skyddad yrkestitel. Att stärka kompetensen inom demenssjukdomar och geriatrisk specialistkompetens är prioriterat.

De medarbetare i Stockholms stad som arbetar eller kommer i kontakt med demenssjuka eller deras anhöriga ska genomgå den senaste versionen av Svenskt Demenscentrums nätbaserade utbildning Demens ABC. Det ska även möjliggöras för medarbetare att vidareutbilda sig till specialistundersköterska. Äldrenämnden ska i samarbete med akademien, brukar- och anhörigorganisationer samt stadsdelsnämnderna verka för att höja kompetensen om nya målgrupper inom äldreomsorgen, såsom exempelvis äldre med funktionsnedsättning, posttraumatiskt stressyndrom, komplex psykiatrisk problematik eller annat modersmål än svenska. Äldrenämnden ska erbjuda utbildningsinsatser, stöd och rådgivning till chefer och medarbetare inom äldreomsorgen i syfte att upprätthålla basala hygienrutiner samt förebygga vårdrelaterade infektioner och smittspridning bland omsorgstagare och medarbetare. Äldrenämnden ska samordna de akademiska noderna för att i samverkan med universitet och högskolor främja utveckling och innovation inom äldreomsorgen.

Äldrenämnden ska fortsätta arbetet med att stärka stadens koppling till akademien och arbeta för att fler studenter gör sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU) i stadens äldreomsorg. Samverkan med stadens högskolor ska fortsätta kring forskning och andra samarbeten som till exempel det strategiska partnerskapet med Karolinska institutet.

Äldrenämnden ska arbeta med att synliggöra och höja kunskapen kring ålderism och äldres rättigheter. Äldrenämnden ska arbeta för att öka kunskapen om och säkerställa ett gott bemötande av äldre hbtqi-personer. Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och SHIS Bostäder fortsätta arbetet med de åtgärder som identifierats i nollvision för äldre i hemlöshet samt stadens program för att motverka hemlöshet. Äldrenämnden har ett övergripande ansvar för att tillsammans med stadsdelsnämnderna tillse att behovet av äldreomsorg för nationella minoriteter tillgodoses. Äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska arbeta för att kunna erbjuda äldreomsorg på minoritetsspråken. Äldrenämnden ska fortsätta arbeta med att stödja väntjänst för de minoriteter där staden inte erhåller riktade statsbidrag och där en efterfrågan finns. Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna fortsätta det påbörjade arbetet med att utreda formerna för och påbörja införandet av äldreomsorgsverksamhet med inriktning samiska och meänkieli. I det arbetet ska det också säkerställas att det finns aktivitetscenter för samer och tornedalingar. En viktig del i arbetet är att säkerställa att det finns stadsdelsnämnder som kan driva dessa verksamheter.

Alla äldre har rätt till ett tillgängligt och tryggt boende. Äldre är överrepresenterade i brandolyckor som skulle kunna undvikas med enkla åtgärder, utbildningar och informationssatsningar. Samverkan med Storstockholms brandförsvär ska förstärkas.

Äldrenämnden ansvarar i samverkan med stadsdelsnämnderna, kommunstyrelsen, Micasa Fastigheter AB, stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret för att samordna planeringen av vård- och omsorgsboenden, servicehus och korttidsboenden. Stockholms stads stadsgemensamma äldreboendeplan revideras årligen. Planeringen för särskilda boenden ska vara regional avseende både behov och planerad utbyggnad. Äldreboendeplaneringen ska utvecklas så att behov av befintliga och nya boståndsbedömda boenden tillgodoses. Detta omfattar också samordnad äldreboendeplanering i Stockholm (SÄB).

I framtagandet av ett funktionsprogram för vård- och omsorgsboende ska grundkrav för digital infrastruktur ingå. Dessa behöver definieras och implementeras vid renovering, nybyggnation samt vid införande av välfärdstekniska lösningar inom särskilt boende.

Med syfte att öka antalet och andelen seniorbostäder för personer över 65 år ska äldrenämnden delta i kommunstyrelsens arbete med att se över och inarbeta strategier samt behovs- och efterfrågebedömningar för seniorbostäder. Rådigheten ska öka, exempelvis genom fler nybyggda vård- och omsorgsboenden i egen regi samt återgång till egen regi. Det ska finnas verksamhet i egen regi i alla stadsdelsnämnder. I Stockholm stad gäller den så kallade 60/40-principen som gör gällande att över tid ska 60 procent av platserna på vård- och omsorgsboenden tillhandahållas i kommunalt ägda fastigheter och resterande av privata fastighetsägare. Fler icke biståndsbedömda boenden, däribland kollektivboenden, ska byggas. Staden ska främja idéburen äldreomsorg. Äldrenämnden ska genom en effektiv köhantering även verka för en hög belägningsgrad vid korttidsboenden och i samverkan med stadsdelsnämnderna utveckla möjligheterna inom staden för avlastning av anhöriga genom korttidsplatser.

Äldrenämnden ska fortsätta att utveckla ett multiprofessionellt arbetssätt inom stadens specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning mot personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt.

Nämnden ska delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap samt fortsätta vidta förmågehöjande åtgärder inom måltidsberedskap. Nämnden ska som del i stadens arbete med civil beredskap bidra till återkommande kommunikationsinsatser om egenberedskap till stadens invånare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden göra fördjupade utredningar och förberedelser med inriktningen att ansvaret för den it-nära förvaltningen av sociala system ska flyttas till antingen socialnämnden eller äldrenämnden (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden, Stockholms Stadshus AB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över samverkansavtalet mellan staden och dotterbolaget. I samband med detta även titta på finansieringen för nya vård- och omsorgsboenden (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Socialnämnden och äldrenämnden ska utreda och föreslå en finansieringsmodell för befintliga och kommande gemensamma digitala lösningar och digital infrastruktur för äldreomsorgen och socialtjänsten (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen genomföra en översyn av ersättningsnivån för dagverksamhet. Utifrån resultatet ska eventuella justeringar av ersättningsnivån och/eller lokalschablonen presenteras (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda de juridiska förutsättningarna för att införa en avgift för aktörer som tecknar nya avtal inom hemtjänsten enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, äldrenämnden och Micasa Fastigheter AB se över och inarbeta strategier samt behovs- och efterfrågebedömningar för seniorbostäder i syfte att utöka antalet och andelen seniorbostäder för personer över 65 år. Som en del i detta ska ansvarsfördelning och behov av samordning avseende seniorbostäder utredas (3.3)	2026-01-01	2026-06-30

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre-nämnden och stadsdelsnämnderna och i samverkan med arbetsmarknadens parter ta fram en genomförandeplan som föreslår åtgärder för en mer attraktiv äldreomsorg inom exempelvis arbetsmiljö, arbetstid och lönebildning med syfte att stärka såväl attraktiviteten i omsorgens yrken som möjligheten till ett hållbart arbetsliv och förbättrade arbetsvillkor för äldreomsorgens medarbetare (3.4)	2026-01-01	2026-04-30
Kommunstyrelsen ska i samråd med förskolenämnden, äldre-nämnden, stadsdelsnämnderna samt övriga berörda nämnder analysera kompetensförsörjningsbehoven på kort och lång sikt inom välfärdsverksamheterna och föreslå åtgärder för bland annat ökad omställning (3.4)	2026-01-01	2026-12-31
Äldre-nämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna vidareutveckla och sprida arbetet med svala platser för värmebölja till att bli förstärkta trygghetspunkter/beredskapsnoder som hemtjänst med flera kan använda sig av men som framförallt ska stödja personer med särskilda behov (3.5)	2026-01-01	2026-12-31
Äldre-nämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna stötta införandet av äldreomsorgs verksamhet med inriktning samiska och meänkieli samt säkerställa att det finns aktivitetscenter med aktiviteter för samer och tornedalingar (3.7)	2026-01-01	2026-12-31
Äldre-nämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen utreda efterfrågan och behov av teckenspråkig äldreomsorg (3.7)	2026-01-01	2026-06-30

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i – med god omsorg och stor trygghet	Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	69 %	69 %	69 %
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter	525 ton	500 ton	475 ton
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Överförmyndarnämnden

I Stockholm får alla som inte själva kan sköta sin ekonomi eller bevaka sina rättigheter ett bra stöd av en god man eller en förvaltare. Insatserna ska vara av hög kvalitet och trygga för den enskilde. Överförmyndarnämndens huvuduppgift är att utöva tillsyn över godmanskap och förvalterskap. För att uppnå detta är en väl fungerande tillsyn av ställföreträdarna grundläggande. Handläggningen ska vara rättssäker och effektiv, och det ska vara lätt att få kontakt med staden.

Nämndens uppgifter

Överförmyndarnämndens uppdrag är reglerat i föräldrabalken. Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- rekrytering och byte av gode män och förvaltare
- tillsyn och arvodering av gode män och förvaltare
- information och utbildning av gode män och förvaltare
- särskilt stöd för rekrytering och arvodering av särskilt förordnade vårdnadshavare till ensamkommande flyktingbarn

Förslag till budget 2026 och plan för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-83,5	-92,5	-91,5	-91,5
Drift och underhåll	-83,5	-92,5	-91,5	-91,5
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-83,5	-92,5	-91,5	-91,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1

Budgeten för 2026 ökar med 9,0 mnkr jämfört med budget 2025. Stadens verksamheter ska kontinuerligt arbeta för en effektiv verksamhet. Genom att bland annat arbeta för att minska kostnaderna för administration och konsulttjänster samt arbeta för en effektiv lokalanvändning används stadens resurser i enlighet med god ekonomisk hushållning och resurser kan frigöras för prioriterad verksamhet. Kommunfullmäktiges budget för 2026 fokuserar på samverkan och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernsperspektiv. Förändringarna framgår av bilaga 2.

För finansiering av arvodeskostnader avsätts 20 mnkr i CM3, enligt tidigare principer för finansieringsmodell.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser*, arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade inriktning nedan.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stockholmare som behöver hjälp av en ställföreträdare ska få stöd snabbt. Nämnden ska prioritera arbetet med att korta handläggningstiderna. I arbetet med utvecklingen av stadens förvaltarenhet behöver överförmyndarnämnden fortsatt samverka med arbetsmarknadsnämnden. Nämnden ska, i avvaktan på att en särskilt förordnad vårdnadshavare utses av tingsrätten, utse god man till alla ensamkommande barn.

Arbetet som ställföreträdare, gode män och förvaltare gör är av stort värde för alla som är i behov av hjälp. Genom deras arbete kan den enskildes rättigheter säkerställas. Nämndens arbete för att rekrytera och tillgodose behovet av gode män är centralt för att stödja individer som behöver en god man. Nämnden ska hålla i utbildningar för gode män, för att säkerställa tillräcklig kunskap och kvalitet i uppdraget. Genom rekryteringsinsatser, effektiva utbildningsinsatser och i samarbete med civilsamhället ska rekrytering av gode män och förvaltare öka.

Överförmyndarnämnden har ett viktigt uppdrag i tillsyn över förmyndarskap, det vill säga hur föräldrar förvaltar sina barns tillgångar. Tillsynen ska säkerställa att barn, eller myndiga personer som inte själva kan ta tillvara sin rätt, inte missgynnas ekonomiskt eller rättsligt. Nämnden ska särskilt se till att barnets tillgångar används för barnets nytta och att tillgångarna i övrigt är placerade på ett tryggt sätt som ger en rimlig avkastning.

Nämnden ska kontinuerligt göra lämplighetskontroller av ställföreträdare. Eventuella oegentligheter ska polisanmälas, därför ska nämnden informera om och underlätta för huvudmän att göra polisanmälan när oegentligheter uppdagas. Om en ställföreträdare förekommer i belastningsregistret ska nämnden föreslå entledigande av denne. Nämnden ska säkerställa processer för att staden ska ha ställföreträdare av hög kvalitet som sköter sina uppdrag väl.

I och med att nämnden har ett särskilt uppdrag att genomföra tillsyn över förmyndarskapet är det viktigt att ständigt arbeta med uppföljning och utvärdering ur ett barnrättsperspektiv. Nämnden ska sprida kunskap till medarbetare och chefer i arbetet med att systematiskt säkerställa barnets bästa.

För att säkra god kvalitet i verksamheten är det centralt att arbeta med att systematiskt förbättra arbetssituationen och arbetsmiljön för de anställda. Målsättningen är att nämnden ska vara en dynamisk, professionell och uppskattad arbetsplats.

Nämnden ska fortsätta arbetet med att fortbilda stadens biståndshandläggare och socialsekreterare om uppdraget som god man och förvaltare. Överförmyndarnämnden ska samarbeta med relevanta aktörer så att även ideella krafter tas tillvara.

Nämnden ska även, tillsammans med kommunstyrelsen, verka för att nämndens nationella ansvar överförs till lämplig statlig myndighet när så är möjligt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Överförmyndarnämnden ska säkerställa att erfarenheterna från tillsynsrapporter som kommit från bland annat länsstyrelsen under de senaste åren tas tillvara. Ett sådant arbete ska resultera i att brister som identifieras ska åtgärdas (1.3)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
Överförmyndarnämnden ska verka för minskad energianvändning och för att förebygga att avfall uppstår och verka för att en större andel produkter och material återanvänds.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Överförmyndarnämnden ska fortsätta utveckla och effektivisera verksamhetssystem för nämndens verksamhet. Överförmyndarnämnden ska också fortsätta utveckla digitalisering och e-tjänster för att öka säkerheten för både ställföreträdare och huvudmän. Nämnden ska arbeta för att utveckla e-tjänsterna så att huvudmän och gode män kan utföra fler typer av ärenden digitalt. Särskilt fokus behöver läggas på att korta ner handläggningstiderna för kontroll av årsredovisningar. Rutiner och arbetssätt ska tillse att arvoden och ersättning till ställföreträdare betalas ut utan onödigt dröjsmål. Även årsredovisningar där ställföreträdare inte begärt arvode för sitt uppdrag ska handläggas och granskas utan onödigt dröjsmål. Arbetet med nämndens nationella uppdrag ska organiseras och struktureras på ett sätt som gör det urskiljbart i kostnadsredovisningen. Överförmyndarnämnden ska fortsätta arbetet med att ta fram metoder och nyckeltal för att mäta kvalitet, tillgänglighet, bemötande, rättssäkerhet, effektivitet samt huvudmännens och ställföreträdarnas uppfattning om verksamheten, på ett sätt som gör det möjligt att jämföra bakåt i tiden och med andra överförmyndarnämnder i framförallt Stockholms län.

Den interna kontrollen ska fortsätta utvecklas i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och kommunstyrelsens anvisningar.

Nämnden ska delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Överförmyndarnämnden ska genomföra en rekryteringskampanj för att höja kunskapen om och intresset för uppdraget som god man (3.4)	2026-01-01	2026-12-31
Överförmyndarnämnden ska samverka med arbetsmarknadsnämnden i deras pågående arbete med hur rekryteringen av professionella ställföreträdare kan stärkas (3.4)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Central medelsreserv

I central medelsreserv: 1. Till kommunfullmäktiges förfogande för oförutsedda behov reserveras 5 miljoner kronor.

I central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov reserveras 1 476,6 miljoner kronor inklusive medel för nedanstående ändamål.

I central medelsreserv avsätts medel för att staden ska ha en beredskap inför oförutsedda händelser, för kostnader som beslutas av kommunstyrelsen utifrån förutsättningar som inte är kända vid budgetens antagande samt för verksamheter där anslag fördelas utifrån ansökan.

För att öka transparensen och för att kommunfullmäktige ska kunna ta ställning till innehållet redovisas beräknade kostnader för olika poster. Detta är preliminära kostnadsberäkningar. Kommunstyrelsen äger full rätt att fördela om resurser inom ramen för central medelsreserv 2 och kostnaderna ska ses som en redovisning av det beräkningsunderlag som ramen grundar sig på. Beroende på exempelvis de ansökningar som inkommer kan kostnaderna bli såväl lägre som högre.

Trygghetsinsatser – 110,5 miljoner kronor

- Beredskapsåtgärder. Syftar till att säkra stadens förmåga i händelse av kris och krig. Inom området pågår en rad statliga utredningar som under året kan komma att innebära ökat ansvar för staden. Nya statliga regelverk ska enligt finansieringsprincipen innebära att kommuner kompenseras. Så sker dock inte alltid. För ändamålet beräknas därför 15,3 miljoner kronor.
- Ordningstvakter. Kommunstyrelsen samordnar stadens arbete med ordningstvakter syftande till en tryggare stad. I budgeten föreslås ett stärkt fokus på utsatta miljöer och att stadsdelsnämnderna ska kunna finansiera egna insatser utöver de kostnader som finansieras centralt. Anslaget till ordningstvakter räknas upp med prisutveckling. Under året ska också förmåga att göra narkotikasök i offentliga miljöer säkerställas. Grundfinansieringen kommer från central medelsreserv. För ändamålet beräknas 32,5 miljoner kronor.
- Platssamverkan och platsutveckling i trygghetsskapande syfte. Tillsammans med civilsamhället och lokalt näringsliv jobbar staden aktivt för att göra det offentliga rummet tryggare. För ändamålet beräknas 40 miljoner kronor.
- Informationssäkerhet. I årets budget höjs ambitionerna för arbetet med informationssäkerhet ytterligare. Det omfattande dataläckage som drabbat stora delar av det offentliga Sverige under året visar på ett behov av att göra mer för att öka säkerheten. Dataläckaget kommer att utvärderas externt och utifrån den utvärderingen finns det anledning att reservera medel för att kunna göra en säkerhetsöversyn av relevanta delar av stadens centrala system. För ändamålet reserveras 15 miljoner kronor. Skulle mer behövas finns ett större anslag kopplat till utvecklingskostnader IT. För stadsdelsnämnderna reserveras därutöver 7,7 miljoner kronor för att finansiera en förstärkning av nämndernas arbete med informationssäkerhet.

Miljö- och klimatinsatser – 90,7 miljoner kronor

- Lokala åtgärdsprogram, vatten. Sökbara medel syftande till att förbättra vattenkvaliteten i stadens vattenförekomster. För ändamålet beräknas 20 miljoner kronor.
- Biologisk mångfald. Sökbara medel syftande till att stärka den biologiska mångfalden. För ändamålet beräknas 15 miljoner kronor.

- Hållbara skolmåltider och kemikaliesmart skola. Sökbara medel syftande till att fasa ut skadliga kemikalier samt minska klimatpåverkan från måltider i skolverksamheterna. För ändamålet beräknas 15 miljoner kronor.
- Kemikaliesmart förskola och minskad plastanvändning. Stadens arbete med att fasa ut skadliga kemikalier från förskoleverksamheterna fortsätter. Arbetet omfattar från och med i år även insatser för minskad plastanvändning. Från central medelsreserv kan stadsdelsnämnderna finansiera insatser som påskyndar arbetet. För ändamålet beräknas 10 miljoner kronor.
- Miljö- och klimatsamordning och samverkan, samt doktorandtjänst. Stadsdelsnämndernas roll i förverkligandet av miljöprogrammet med tillhörande handlingsplaner är central. Därför avsätts medel för att säkerställa att varje stadsdelsnämnd har de resurser som krävs för en höjd ambitionsnivå. Medlen är avsedda för miljö- och klimatarbete i stadsdelsnämnderna, vilket inkluderar att varje nämnd ska ha en miljö- och klimatsamordnare på heltid. Inom ramen finns också medel för en doktorandtjänst för att stärka stadens långsiktiga arbete med klimatanpassning. För ändamålet beräknas 20,7 miljoner kronor.
- Etablering av återbrukscentral för att öka cirkulariteten i stadens byggverksamhet. För ändamålet finns 10 miljoner kronor avsatta.

Välfärdsinsatser – 487,4 miljoner kronor

- För att elever i skolan och äldre i äldreomsorgen inte ska drabbas av kostnader som uppstår till följd av tomställda lokaler i samband med de demografiska förändringar som nu sker finansieras nu dessa och exempelvis skolidrottslokaler med annan användning än skolverksamhet via Central medelsreserv. Totalt omfattar det 158,4 miljoner kronor som genom finansiering via CM gör att skola och äldreomsorg kan använda motsvarande belopp till kärnverksamheten.
- Förskola – bidrag för hög hyra. I enlighet med det av kommunfullmäktige antagna regelverket ges bidrag till nya förskolor med hög hyra. För ändamålet beräknas 100 miljoner kronor.
- Förstärkt vuxenutbildning. Under året görs en översyn av vuxenutbildningens organisering och finansiering. I tider av hög arbetslöshet behöver verksamheten stärkas och staden reserverar i central medelsreserv 80 miljoner kronor för att kunna möta upp verksamhetens behov och för att kunna öka ambitionerna.
- Särskilda insatser till barn och unga i stadens utpekade fokusområden. Stockholm ska vara en stad för alla och därför reserveras 40 miljoner kronor i central medelsreserv för verksamheter riktade mot barn och unga i fokusområden. Dessa kan användas brett med avsikten att stärka verksamheterna gentemot gruppen. Insatserna stärker välfärden och bidrar till en stad som genom förebyggande arbete också blir en tryggare stad.
- Särskilda insatser till barn och unga – sommarlovssatsning. Medel om 10 miljoner kronor har avsatts för förstärkning av stadsdelsnämndernas sommarlovsaktiviteter riktade mot barn och unga.
- Partssamarbete för en äldreomsorg av god kvalitet. Staden initierar ett långsiktigt arbete för att tillsammans med parterna stärka arbetet för att fler ska vilja jobba kvar i omsorgen och för att fler ska välja det jobbet. Genom partssamverkan utvecklas insatser inom exempelvis arbetsmiljö, lönebildning och arbetstid syftande till hälsa och återhämtning. Inom ramen för partssamarbetet provas bland andra insatser en pilot med kortare arbetstid i delar av staden. Utifrån parternas gemensamma strävanden kan medel beviljas ur central medelsreserv. För syftet finns 25 miljoner kronor reserverat.
- Medel för lokaländamål i form av stimulansbidrag och merkostnader för särskilda boenden inom äldreomsorg och bostäder med särskild service. För ändamålet beräknas 20 miljoner kronor.

- Förvaltarenhet. Arbetsmarknadsnämnden organiserar stadens arbete med en förvaltarenhet. För att säkerställa en rättssäker och kvalitativ verksamhet finns medel i central medelsreserv. För ändamålet beräknas 20 miljoner kronor.
- Socialnämnden: SHIS lägenheter. Stiftelsen Stockholms hotellhem (SHIS) säkerställer att det finns bostäder till stockholmare med särskilda behov. För detta finns medel anslagna i central medelsreserv. För ändamålet beräknas 10 miljoner kronor.
- Yrkes-SM. För att stärka och uppmärksamma gymnasiala yrkesutbildningar och därigenom bidra till att säkra långsiktig kompetensförsörjning arrangerar staden yrkes-SM. För ändamålet beräknas 6 miljoner kronor.
- Arbetsskor i äldreomsorgen. Den kommunala äldreomsorgen ska erbjuda sina anställda tillgång till arbetsskor. För detta medel anslås medel under SDN Äldreomsorg. Privata utförare kommer om de inför samma förmån kunna ansöka om medel för syftet. Äldrenämnden har fått ett anslag för syftet. Här finns ytterligare en beredskap i det fall att efterfrågan skulle bli stor. För ändamålet beräknas 4 miljoner kronor.
- Äldreomsorg med inriktning samiska och meänkieli och aktiviteter för samer och tornedalingar. För ändamålet beräknas 2 miljoner kronor.
- Stärkta insatser mot välfärdsbrottslighet. För ändamålet reserveras 11 miljoner kronor för insatser i stadsdelsnämnderna. Avsikten är att pengar avsatta för välfärd ska gå till välfärd. Alla nämnder har ett ansvar att säkerställa att upphandlingar inte göder organiserad brottslighet.
- Piloter stadsdelsnämnder. För meningsfulla aktiviteter för personer över 65 år med funktionsnedsättning inom Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd samt för hbtqi-kollo beräknas 1 miljon kronor.

Insatser för en levande och demokratisk stad – 24,3 miljoner kronor

- Lokalt arbete för ökad demokrati. Sökbara medel för insatser som stärker den lokala demokratin. Här kan avses insatser som medborgardialoger och lokala ungdomsråd. Extra vikt ska under valåret läggas vid insatser för att öka valdeltagande i områden med lågt valdeltagande. Även stöd till minnesdagar för förintelsen omfattas av dessa medel. För ändamålet beräknas 7 miljoner kronor
- Högtider och evenemangsdagar i fokusområden samt lokal samordning Fokus Järva. Stadens insatser i fokusområden finansieras i allt väsentligt inom linjeorganisationen. För att stärka lokalsamhället och samordningen reserveras medel som kan sökas av berörda nämnder. För ändamålet beräknas 4 miljoner kronor.
- Kulturpark Snösätra. Parken är ett uppskattat besöksmål och central medelsreserv finansierar ett stöd till arbetet i berörd stadsdelsnämnd. För ändamålet beräknas 2 miljoner kronor.
- Hyreskompensation för nya eller upprustade parklekar. Stadsdelsnämnder som rustar upp parklekar får initialt en höjd hyra för dessa. För att säkerställa att parklekar kan rustas upp finns både investeringsmedel och ett stöd för ökade hyror. För ändamålet beräknas 4 miljoner kronor.
- Hyresstöd Tekniska museet – filial Tensta. Genom en överenskommelse med Tekniska museet och Gålö-stiftelsen etablerar museet en filial i Tensta. Insatsen förstärker områdets attraktivitet samtidigt som intresset för teknik och naturvetenskap stärks. För ändamålet och för samordning av Fokus Järva beräknas 2,3 miljoner kronor.
- Lokalt näringslivsarbete. För att stärka stadsdelsnämndernas lokala näringslivsarbete reserveras 4 miljoner kronor för klustervisa näringslivssamordnare.
- Mötesplats för unga transpersoner. För ändamålet beräknas 1 miljon kronor.

Kostnader till följd av regelverk antagna av kommunfullmäktige samt för utvecklingskostnader IT – 698 miljoner kronor

- Resultatenheter. Kommunfullmäktige har i bred politisk enighet antagit regelverk för ekonomisk förvaltning. I denna finns möjlighet att organisera verksamheten med långsiktighet och ett decentraliserat ansvar genom resultatenheter. För att bokföringsmässigt täcka upp överskott behöver det avsättas medel i central medelsreserv. För ändamålet beräknas 200 miljoner kronor.
- Politiska organisationen – rotlar och partikanslier. Den politiska organisationen är enligt överenskommelse mellan fullmäktiges alla partier organiserad på samma sätt som resultatenheter vilket innebär att överskott i dessa verksamheter behöver täckas upp i central medelsreserv. För ändamålet beräknas 95 miljoner kronor.
- Ombudgeteringar verksamhetsberättelse. I samband med årsredovisningen kan nämnder i vissa fall begära ombudgetering. Det kan handla om kostnader för ingångna avtal där tidsförskjutningar ägt rum. Det behövs finnas utrymme i central medelsreserv för de kostnader som då uppstår under innevarande år. För ändamålet beräknas 100 miljoner kronor.
- Utvecklingskostnader it. För ändamålet beräknas 300 miljoner kronor.
- Särskilda uppdrag till servicenämnden. Servicenämnden är en avgiftsfinansierad verksamhet som finansieras genom de tjänster som nämnder och styrelser efterfrågar. Vid sidan om denna huvudsakliga uppgift kan kommunfullmäktige ge servicenämnden särskilda uppdrag som då finansieras av central medelsreserv. För ändamålet beräknas 3 miljoner kronor.

Vidare reserveras 530 miljoner kronor i central medelsreserv: 3. *Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar* inom förskola, fritidshem, fritidsklubb grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, anpassad grund- och gymnasieskola, svenskundervisning för invandrare (sfi), flyktingmottagande, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, kommunalt bostadstillägg för funktionsnedsatta, ekonomiskt bistånd, familjerådgivning samt arvoden med mera inom överförmyndarnämnden. Prestationsförändringarna beräknas i huvudsak utifrån stadens befolknings- och elevantalprognoser.

I central medelsreserv: 4. *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* reserveras 550 miljoner kronor inklusive medel för följande ändamål:

- Förändringar mellan åren i redan beslutade investeringsprojekt som inte kan finansieras genom omprioriteringar inom nämndens investeringsplan
- Nya prioriterade investeringsprojekt som inte kräver genomförandebeslut av kommunfullmäktige, genom att de inte är av strategisk vikt eller principiell karaktär
- Klimatmiljard
- Trygghetsinvesteringar
- Åtgärder i stadsmiljö i prioriterade ytterstadsområden
- Parklekar
- Upprustning av parkmiljö i anslutning till förskolegårdar
- Trädvård och trädplantering inom SDN stadsmiljö
- Lokala åtgärdsprogram, vatten
- Biologisk mångfald
- Naturresevat och biotopskyddsområden
- Stockholm vid vattnet
- Investeringar för övertagande av parkskötsel och lokalvård i egen regi
- Investeringar för omorganisation av barnomsorg på obekvämt arbetstid
- Träd (klimatkompensation)

I Central medelsreserv: 5. *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* reserveras 843 miljoner kronor i huvudsak för ej aktiverbara utgifter kopplade till investeringsprojekt som enligt svensk lag ska klassificeras som driftkostnader och resultatföras det år de inträffar. Exempel på sådana kostnader är rivning, sanering och detaljplanekostnader.

Finansförvaltning

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Pensioner, arbetsgivaravgifter	-10 185,3	-10 418,7	-10 652,0	-10 934,5
Pensionsersättning, personal- omkostnadspålägg från nämnderna mm	8 150,0	8 250,0	8 456,3	8 667,7
Anslagsfinansierad del av pensioner/arbetsgivaravgifter mm	-2 035,3	-2 168,7	-2 195,8	-2 266,9
Skatteintäkter och begravningsavgifter	66 794,0	69 244,1	72 383,7	75 545,6
Utgjämning och fastighetsavgift	-6 464,6	-6 726,1	-7 624,5	-8 363,8
Utdelning	340,0	630,0	340,0	340,0
Finansiellt resultat exklusive utdelningar	119,9	488,3	406,3	271,6
Disposition begravningsavsättning	40,0	37,2	33,9	19,3
Summa finansiering verksamhetens nettokostnader	60 829,2	63 673,5	65 539,4	67 812,7
Interna ränteersättningar	2 374,0	2 596,6	2 677,5	2 772,8
Finansiering investeringsplan				
Förändring av eget kapital	0,1	0,1	88,5	139,0
Avskrivningar	3 000,9	3 268,9	3 498,8	3 631,7
Ej aktiverbara utgifter (CM5)	675,0	843,0	726,0	739,0
Försäljningsinkomster	200,0	200,0	200,0	200,0
Upplåningsbehov	3 360,8	4 407,3	2 915,3	2 314,9
Summa finansiering investeringsplan	7 236,8	8 719,3	7 428,6	7 024,6

Förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Under Finansförvaltningen redovisas de samlade kostnaderna för pensioner och arbetsgivaravgifter, stadens skatteintäkter, intäkter för fastighetsavgifter med mera. Finansförvaltningen tillgodogörs interna ersättningar för pensioner och personalomkostnadspålägg från nämnderna. Här upptas finansiellt resultat, aktieutdelning samt interna ränteersättningar från nämnder för investeringar.

Exploateringsinkomster vid markförsäljning, motsvarande det bokförda värdet, tas upp under exploateringsnämnden. De samlade budgeterade investeringsinkomsterna framgår av investeringsplanen.

Pensioner, arbetsgivaravgifter m.m.

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Pensioner		
Utbetalningar pensioner	-1 298,3	
Pensionsavgifter	-1 509,5	
Särskild löneskatt (24,26 %)	-681,2	
Förändring av pensionsskuld (inkl särsk löneskatt)	-116,0	
Summa	-3 604,9	
Övriga personalkostnader	-100,0	
Arbetsgivaravgifter (inkl avtalsförsäkring)	-6 713,8	
Ersättningar från nämnderna för pensioner och personalförsäkring		8 250,0
Summa	-10 418,7	8 250,0
Anslagsfinansierad del av pensioner/ arbetsgivaravgifter mm	-2 168,7	

Pensioner

Här redovisas stadens samlade kostnader för pensioner för så väl aktiv som pensionerad personal. Staden redovisar pensionskostnader enligt blandmodellen. För anställda inom staden gäller avgiftsbestämda pensionsavtalet AKAP-KR. Somliga anställda födda 1985 och tidigare har valt att vara kvar i tidigare pensionsavtalet vilket är delvis förmånsbestämt. Pensionsskulden avser förmånsbestämd ålderspension och avtalspension. Skulden beräknas enligt beräkningsmodellen, RIPS 21. Den del av skuldförändringen som avser ränta budgeteras under finansiella kostnader.

Arbetsgivaravgifter

Stadens nämnder betalar lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkring och pensioner genom ett personalomkostnadspålägg, som läggs på lönesumman. För arbetstagare födda 1960 och senare har detta beräknats till 40,0 procent för 2026. Pålägget består av följande poster: Lagstadgade arbetsgivaravgifter om 31,42 procent, avtalsförsäkringar om 0,20 procent och kalkylerade kostnader för avtalspension om 8,4 procent. Pålägget för personer födda 1959 och tidigare uppgår till 16,0 procent. Riktlinjen är att förändrade arbetsgivaravgifter eller avtalsförsäkringar, som beslutas om året innan budgetåret, ska påverka personalomkostnadspålägg, som tas ut budgetåret.

Skatteintäkter och begravningsavgifter

Mnkr	Skatteunderlag/ skattesats/avgift	Intäkter
Förskott efter uppräknat skatteunderlag 2026:	378 590,0	68 979,1
Utdebitering	18,22	
Begravningsavgift	0,07	265,0
Summa skatteintäkter och begravningsavgifter		69 244,1

Skatteunderlag och skatteberäkningar

Prognosen över skatteunderlaget för 2026, det vill säga kommuninvånarnas förvärvsinkomster under 2024, är uppräknad med en bedömning av utvecklingen under inkomståren 2025 och 2026. Gällande prognos utgår från Sveriges Kommuner och Regions bedömning den 21 augusti 2025. Skatteunderlaget beräknas öka med 3,8 procent år 2025 och 4,2 procent år 2026. Stadens skatteinkomster är beräknade på en skattesats om 18,22 kr.

Begravningsavgift

Begravningsverksamheten finansieras genom en särskild avgift som tillgodogörs staden på samma sätt som skattemedel. Begravningsavgiften uppgår till 7,0 öre av uppräknat skatteunderlag (7,0 öre 2025).

Utjämning och fastighetsavgift

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Inkomstutjämning	-7 327,7	
Kostnadsutjämning	-1 227,4	
Regleringspost		2 363,8
LSS-utjämning	-2 013,8	
Fastighetsavgift		1 479,0
Summa	-10 569,0	3 842,8
Netto utjämning och fastighetsavgift	-6 726,1	

Utjämningsystemet

Kommuner och regioner garanteras genom inkomstutjämnningen 115 procent av medelskattekraften i riket. Stockholms stad och andra kommuner som har en skattekraft över den s.k. *garantinivån* betalar en inkomstutjämningsavgift till staten. Det slutliga utfallet av inkomstutjämnningen kommer att fastställas under december månad 2025.

LSS-utjämning

LSS-utjämnningen utjämnar för kostnadsskillnader i kommunernas LSS-verksamhet. Kostnadsutjämnningssystem för verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) infördes 2004. Gällande prognos för LSS-utjämnningen utgår från SCB:s prognos i juni 2025.

Fastighetsavgift

Från och med år 2008 har den statliga fastighetsskatten ersatts av en kommunal avgift. Fastighetsavgiften baseras på ett taxeringsvärde med ett högsta tak som justeras årsvis. Detaljerade regler utfärdas av Skatteverket.

Utdelning

Flertalet av stadens bolag ingår i koncernen Stockholms Stadshus AB. Vissa bolag i koncernen erlägger koncernbidrag till moderbolaget Stockholms Stadshus AB, som i sin tur tillskjuter bidrag till mottagande bolag. Utdelning till staden sker från moderbolagets egna kapital.

I budget föreslås en preliminär utdelning om 630 mnkr från Stockholms Stadshus AB. Det slutliga beloppet beslutas i samband med tertialrapport 2 och därtill eventuellt hörande extra bolagsstämma för Stockholms Stadshus AB. Vid ordinarie årsstämma 2026 beslutas inte om någon utdelning från koncernen.

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Räntenetto	574,3	722,5	716,7	694,9
Övriga finansiella intäkter	2,0	2,3	2,3	2,3
Övriga finansiella kostnader	-44,3	-41,6	-42,6	-42,6
Finansiella kostn pensionsskuld exkl löneskatt	-412,1	-195,0	-270,1	-383,0
Finansiellt resultat exklusive utdelningar	119,9	488,3	406,3	271,6

Kommunstyrelsen agerar genom stadsledningskontoret som kommunkoncernens samlade finansfunktion. Samtliga upplånings- och placeringsbehov sker genom stadsledningskontorets internbank. Finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad anger ramar för finansverksamheten i kommunkoncernen, det vill säga Stockholms stad, Stockholms Stadshus AB och dess majoritetsägda bolag samt stadens övriga helägda bolag. Finanspolicyn ska fastställas av kommunfullmäktige årligen och revideras vid behov. En riskkontrollfunktion övervakar att de finansiella riskerna håller sig inom de ramar och regler som finns angivna i finanspolicyn.

Enligt finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad ska staden och samtliga bolag erhålla upplåning och placering med villkor motsvarande kommunkoncernens externa finansieringskostnad med utrymme för en marknadsmässig kreditmarginal och eventuell omkostnadsersättning.

Övriga finansiella intäkter utgörs i första hand av ersättning som tas ut i samband med att staden går i borgen. Enligt gällande regler för stadens borgenshantering ska staden vara restriktiv avseende nya borgensåtaganden. Övriga finansiella kostnader utgörs i huvudsak av kostnader för rating, syndikerat låneavtal (betalningsberedskap) och marknadsprogram samt bankavgifter. Den del av pensionsskulden som är att betrakta som en finansiell kostnad inklusive löneskatt redovisas under finansiella kostnader.

Begravningsfond

Begravningsverksamheten finansieras genom en begravningsavgift. Överskott/underskott inom verksamheten avsätts centralt för balansering av resultat, som återförs till avgiftskollektivet.

Internränta

Kommunfullmäktige fastställer stadens internränta i samband med budget. Staden eftersträvar en internränta som är relativt stabil och som reflekterar kommunkoncernens

genomsnittliga finansieringskostnad de kommande åren. Kommunfullmäktige fastställer stadens internränta för 2026 till 2,8 procent, (2,8 procent 2025). Räntan för bostadsrättsinnehav motsvarar internräntan.

Kommunfullmäktige fastställer därutöver kalkylräntan för enskilda projekt till 5,0 procent.

Räntan för markinnehav motsvarar avgäldsrentan för tomträtter, som uppgår till 3,0 procent (3,0 procent 2025).

Kapitalkostnadsberäkning

Vid beslut om ny-, om- och tillbyggnadsprojekt gällande lokaler och bostadslägenheter med kostnadsbaserad hyresberäkning, och med SISAB, Micasa och fastighetsnämnden som hyresvärd, baseras dessa på en mer långsiktig kapitalkostnadsberäkning. Den del som avser kostnaden för en kapitalskuld beräknas med en bestämd procentsats, en kalkylberäkningsprocent. Kalkylberäkningsprocenten ska gälla vid bedömning av ett projekt i samband med beslut och därefter vara fast för detta specifika projekt i samband med uppföljning under hela genomförandetiden. Hyresofferter från berörda bolag och fastighetsnämnden ska avseende kapitalskulden kompletteras med denna kalkylberäkningsprocent.

BALANSBUDGET

Mnkr	Budget 2025*	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tillgångar				
Materiella anläggningstillgångar**	111 209,5	115 741,9	118 870,7	121 449,6
Finansiella anläggningstillgångar	6 088,5	6 088,5	6 088,5	6 088,5
Summa anläggningstillgångar	117 298,0	121 830,4	124 959,2	127 538,1
Omsättningstillgångar	111 101,7	111 027,3	110 959,4	110 920,8
Summa tillgångar	228 399,7	232 857,6	235 918,6	238 458,9
Eget kapital och skulder				
Eget kapital	91 679,9	91 805,0	91 930,1	92 143,7
Förändring enl resultaträkningen	0,1	0,1	88,5	139,0
Förändring eget kapital övrigt	125,0	125,0	125,0	125,0
Summa eget kapital	91 805,0	91 930,1	92 143,7	92 407,7
Avsättningar pensioner m fl förpliktelser	14 795,6	14 911,6	14 993,8	15 076,7
Infrastrukturella avsättningar mm	10 123,7	8 198,9	5 706,5	3 412,4
Summa avsättningar	24 919,3	23 110,6	20 700,3	18 489,1
Skulder	111 675,3	117 816,9	123 074,6	127 562,1
Summa eget kapital och skulder	228 399,6	232 857,6	235 918,6	238 458,9
Ansvarsförbindelse pensioner	15 449,1	14 637,4	13 948,0	13 337,0
Soliditet (%) inklusive ansvarsförbindelse	33,4	33,2	33,1	33,2

* Ingående värde korrigerat enligt bokslut 2024

** Exkl ej aktiverbara utgifter (CM5)

Balansbudgeten visar vilka effekter budgeten för 2026 med inriktning för 2027 och 2028 har på stadens tillgångar och skulder. Den är upprättad utifrån förutsättningarna i bokslut 2024, budget 2025 och 2026 samt enligt det finansiella målet att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen inte ska vara lägre än 34,0 procent på längre sikt. På kort sikt ska soliditeten inte understiga 30,0 procent. Omsättningstillgångarna är beräknade enligt förutsättningen att stadens likviditet inte ska förändras under planperioden.

KASSAFLÖDESANALYS

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	0,1	0,1	88,5	139,0
Förändring eget kapital övrigt	125,0	125,0	125,0	125,0
Justering ej likvidpåverkande poster	3 204,7	3 297,1	3 489,9	3 608,9
Utbetalning avsättningar	-1 986,6	-1 887,5	-2 458,6	-2 274,8
Förändring kortfr fordr, lån o lager	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från löpande verksamhet	1 343,2	1 534,7	1 244,9	1 598,1
Investeringsverksamhet				
Investering materiella anläggningstillgångar*	-9 106,8	-9 151,3	-8 017,6	-7 685,6
Försäljning materiella anläggningstillgångar	2 745,0	1 475,0	1 515,0	1 600,0
Investering finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-6 361,8	-7 676,3	-6 502,6	-6 085,6
Finansieringsverksamheten				
Förändring låneskuld	5 018,6	6 141,6	5 257,7	4 487,5
Årets kassaflöde	0,0	0,0	0,0	0,0

* Exkl ej aktiverbara utgifter (CM5).

Kassaflödesanalysen visar vilka effekter budgeten för 2026 med inriktning för 2027 och 2028 har på stadens betalflöden. Analysen visar vilket bidrag den löpande verksamheten lämnar, hur mycket investeringsverksamheten förbrukar samt vilket tillflöde i form av lån som krävs för att hålla en oförändrad likviditet.

Följande, förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028 för Finansförvaltningen, beslutas i denna budget

- Ram för kommunkoncernens totala externa upplåning samt ram för utlåning till och borgensteckning för bolagen fastställs i Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad.
- Kommunkoncernen ska i samband med den årliga översynen av finanspolicyn uppdatera de finansiella risklimiterna utifrån aktuella finansiella förutsättningar.
- Kommunalinkomstskatt utdebiteras med kronor 18:22 per skattekrona för att fylla stadens uttaxeringsbehov för 2026.
- Begravningsavgift utdebiteras med 7:00 öre per skattekrona för 2026.
- Beslut om den faktiska storleken på utdelningen från koncernen Stockholms Stadshus AB fattas av kommunfullmäktige i tertiärrapport 2, 2026.
- Internräntan fastställs till 2,8 procent för 2026.
- Övriga förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028 för Finansförvaltningen.

Förslag till budget och ägardirektiv 2026 och inriktning 2027-2028 för koncernen Stockholms Stadshus AB

Bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB

Bolagskoncernen ska under perioden prioritera affärsmässiga och nödvändiga investeringar som är nödvändiga för en snabbt och ekologiskt och socialt hållbart växande stad. Takt i bostadsbyggandet ska vara hög för att bidra till målet om 140 000 bostäder år 2010-2035. Bolagskoncernen har en viktig roll i att driva stadens arbete med att minska klimatutsläpp och att genomföra klimatanpassningsåtgärder samt är en betydande aktör i stadens övergripande hållbarhetsarbete i syfte att uppnå målet om ett klimatpositivt Stockholm år 2030.

Kommunkoncernens stora investeringsvolym medför ett ökat ansvar för bolagen med fokus på styrning, effektivitet, kostnadsmedvetenhet och prioriteringar. Staden ska äga och utveckla byggnader och infrastruktur som långsiktigt behövs för stadens olika verksamheter. Inhyrningar ska föregås av en risk- och konsekvensanalys. Det är angeläget med en balans mellan egen finansiering och upplåning så att den finansiella stabiliteten inte äventyras. Det är även angeläget att ersättningsinvesteringar inte trängs ut av nyproduktionsprojekt. Omvärldsfaktorer såsom räntekostnadsnivåer och byggkostnadsutveckling innebär finansiella risker som måste bevakas för att planerade projekt ska kunna genomföras med rimliga avkastningskrav och utan att generera nedskrivningsbehov.

Bolagskoncernen ska ha en långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning och utveckla fastighetsbestånden långsiktigt för att uppnå en bättre struktur när det gäller standard, geografiskt läge och åldersfördelning. Staden ska inte sälja samhällsfastigheter som stadens verksamheter har behov av på kort eller lång sikt. Ingen försäljning eller ombildning av allmännyttiga hyresrätter hos bostadsbolagen ska ske.

Bolagen har fortsatt ett särskilt uppdrag att minska administrativa och indirekta produktionskostnader och att utföra sitt uppdrag effektivt utifrån respektive bolags förutsättningar och verksamhet. När tidigare upphandlad verksamhet överförs till egen regi ska det leda till att verksamhetens kvalitet bevaras och förbättras.

EU-kommissionen har presenterat ett förslag, Onmibus-paketet, som syftar till att förenkla och samordna lagstiftningen kring hållbarhet. Detta medför att bolagskoncernens hållbarhetsrapportering CSRD skjuts fram och kommer att avse räkenskapsåret 2027, för rapportering 2028. Koncernens arbete med hållbarhet fortskrider och den justerade tidsplanen ger möjlighet till ökad samverkan inom staden och en effektiv rapportering år 2027.

Bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB:s uppgifter

Koncernen Stockholms Stadshus AB omfattar merparten av Stockholms stads aktiebolag. Stockholms Stadshus AB är moderbolaget i koncernen som består av 16 aktiva dotterbolag eller underkoncerner, samt ett intressebolag.

Styrelsen för Stockholms Stadshus AB, koncernstyrelsen, ska fatta de principiella beslut som krävs för att kommunfullmäktiges mål ska nås. Dotterbolagens styrelser och verkställande ledningar har det operativa ansvaret för att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Koncernen Stockholms Stadshus	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	390	453	816	537
Investeringar, mnkr	-13 999	-12 997	- 14 187	-15 329

Moderbolaget Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB ska kontinuerligt följa större investeringsprojekt med särskilt fokus på projekt med långsiktiga effekter för stadens tillväxt, ekonomi och omställningen till en hållbar stad. Stockholms Stadshus AB ska verka för ett ökat bostadsbyggande i Stockholm. Moderbolaget har det övergripande ansvaret för dotterbolagens investeringsstyrning i syfte att säkerställa att projekt genomförs i enlighet med beslutad tid, omfattning och budget. Moderbolaget ska tillsammans med dotterbolagen bedriva ett aktivt arbete med att begränsa koncernens finansiella skuldutveckling och för en långsiktigt positiv resultatutveckling.

Det är angeläget att Stockholms Stadshus AB deltar i arbetet för fortsatt fastighetsutveckling, utbyggnad och planering av lokaler för stadens välfärdsverksamheter, såsom äldreboenden, skolor och förskolor. All samhällsplanering ska i ett tidigt skede beakta välfärdens behov av kostnadseffektiva, ändamålsenliga, tillgängliga och trygga lokaler samt hur dessa påverkar möjligheten att bli en socialt och ekologisk hållbar stad. Möjligheterna att tillsammans med fastighetsbolagen överföra fastigheter mellan bolag och nämnder som ur ett nyttjandeperspektiv bör utvecklas för annat ändamål, ska prövas kontinuerligt i syfte att uppnå en effektiv och optimerad fastighetsförvaltning för hela kommunkoncernen.

Moderbolaget Stockholms Stadshus AB:s uppgifter

Stockholms Stadshus AB har en sammanhållande funktion för huvuddelen av Stockholms stads aktiebolag och ska leda bolagskoncernen. I kommunfullmäktiges direktiv ingår att svara för övergripande utveckling, strategisk planering, löpande översyn och omprövning, utöva ekonomisk kontroll och uppföljning, samt att utveckla styrformer och samspelet mellan ägare, koncernledning och dotterbolag. Moderbolaget följer upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer och av kommunfullmäktige gemensamma direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser, i samverkan med stadsledningskontoret. Moderbolaget ska inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt återföra väsentlig och strategisk information till kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för 2026-2028

Stockholms Stadshus AB	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	60	63	60	60
Investeringar, mnkr	0	0	0	0

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden och Stockholms Stadshus AB genomföra en övergripande analys av hur arenabeståndet möter dagens och framtidens behov av större arenor för olika typer av evenemang (1.5)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

- svara för koncernens övergripande arbete för att nå målet om en klimatpositiv stad år 2030
- svara för koncernens övergripande arbete för att Stockholms stads organisation ska vara fossilfri år 2030
- samordna koncernens övergripande arbete för att bolagen ska bidra till att nå målet om att energianvändningen i kommunens fastigheter och verksamheter ska minska med 10 procent under mandatperioden
- tillsammans med kommunstyrelsen utveckla kommunkoncernens strategiska planering och uppföljning för en långsiktigt hållbar energi- och elförsörjning
- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvara för att leda omställningsområdet *Utveckla ett klimatpositivt energisystem* i genomförandet av Klimathandlingsplan 2030
- säkerställa att de kommunala bolagen inventerar var det lämpar sig att installera solceller på stadens tak samt planerar för att installera solceller under mandatperioden för att öka den lokala elproduktionen
- fortsätta följa och säkerställa dotterbolagens arbete med och tillämpning av stadens miljöprogram och klimathandlingsplan samt tillhörande handlingsplaner

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda möjligheter till införande av bonusvitesmodell för kravställning i upphandling av byggentreprenader och i byggprojekts utförandeskede i syfte att minska klimatpåverkan och främja ökat återbruk (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- samordna koncernens arbete med investeringsstyrning
- tillsammans med dotterbolagen bedriva ett arbete för långsiktig positiv ekonomisk resultatutveckling och ökad egenfinansieringsgrad
- säkerställa att bostadsbolagen är fortsatt viktiga aktörer för att uppnå stadens bostadsmål, öka byggandet av hyresrätter med hyror som gör att fler har råd att efterfråga hyresrätterna samt arbeta för att stärka samverkan mellan samtliga fyra bostadsbolag
- tillsammans med bostadsbolagen, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden bedriva en långsiktig och effektiv planering för byggandet av Stockholms hus och i detta arbete ta ett samordningsansvar
- samordna och följa upp dotterbolagens arbete med att bidra till att fler får anställning via stockholmsjobb och att fler ungdomar får feriejobb
- delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap
- tillsammans med kommunstyrelsen och i samråd med Stockholm Business Region styra, samordna och följa upp dotterbolagens näringslivsarbete ur ett strategiskt perspektiv

R I

S-hus AB:4

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholms hem ska i samverkan med Stockholms Stadshus AB och Stockholms Stads Parkerings AB pröva om det går att föra över hela eller delar av förvaltningen av existerande parkeringar (som idag driftas av bostadsbolagen eller externa parter) till Stockholms Stads Parkerings AB med långsiktiga avtal utan att det uppstår ekonomiska effekter som är ogynnsamma för hushållen (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB ska utreda hur stadens organisation kan möta behovet av en hög egenfinansieringsgrad, samtidigt som prioriterade investeringar genomförs. (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, utbildningsnämnden, SISAB och Stockholms Stadshus AB utreda möjliga former för samfinansiering för skolidrottshallar i de fall sådana byggs fullstora utan att skolan identifierat ett sådant behov för sin verksamhet. Samfinansiering ska i sådana fall ske på ett sätt som inte belastar skolpengen (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre- och omsorgsnämnden, Stockholms Stadshus AB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över samverkansavtalet mellan staden och dotterbolaget. I samband med detta även titta på finansieringen för nya vård- och omsorgsboenden (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska i samarbete med Stockholms Stadshus AB utreda organisatoriska strukturer för stadens näringslivsarbete (3.2)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, äldre- och omsorgsnämnden och Micasa Fastigheter AB se över och inarbeta strategier samt behovs- och efterfrågebedömningar för seniorbostäder i syfte att utöka antalet och andelen seniorbostäder för personer över 65 år. Som en del i detta ska ansvarsfördelning och behov av samordning avseende seniorbostäder utredas (3.3)	2026-01-01	2026-06-30
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Stockholm Business Region AB samt Stockholms Stadshus AB ta fram en plan för Kistas framtida utveckling i samråd med Kista Science City AB och andra externa aktörer (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB och Stockholm Globe Arena fastigheter AB se över utvecklingsmöjligheter för Globenområdet norra delar, med fokus på stadsutveckling samt framtida lösningar för evenemang och idrott (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder utforma koncept för stadsradhus, baserat på koncept för överkomliga hyror, yteffektivitet och flera rum (3.3)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Bostadsbolagen

Gemensamt för de tre bolagen

De allmännyttiga bostadsbolagen är avgörande för att kunna skapa en socialt och ekologiskt hållbar stad som alla människor har råd att bo och leva i. Genom en hög byggtakt och långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning ska bolagen bidra till en bättre fungerande bostadsmarknad som både möter invånarnas, arbetsmarknadens och lärosätenas behov och bidrar till att utjämna skillnaderna i levnadsvillkor. Bolagen ska förstärka sitt bostadssociala arbete, utveckla boinflytandet, utveckla samverkan med parterna på bostadsmarknaden, bidra i arbetet för en åldersvänlig stad genom att bland annat arbeta för att bryta ofrivillig ensamhet, minska sin totala klimatpåverkan, bidra till att stärka den biologiska mångfalden, verka för ökad trygghet i ytterstaden och säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolagen

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

- fortsätta utveckla sitt bostadssociala arbete genom att bland annat arbeta vräkningsförebyggande och aktivt verka för att en nollvision ska gälla för vräkningar av barnfamiljer, utveckla arbetet mot våld i hemmet och för ett stärkt barnrättsperspektiv
- bidra till stadens gemensamma arbete om att förmedla försöks- och träningslägenheter, Bostad Först, förturslägenheter och skyddade boenden för våldsutsatta
- fortsätta arbetet mot oriktiga hyresförhållanden, olovlig andrahandsuthyrning, oskäligen hyror vid tillåten andrahandsuthyrning, och bostadsrelaterade bedrägerier samt utveckla samverkan med socialtjänsten, stadsdelsnämnderna och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB för att motverka utsattheten för de som berörs
- verka för en god rörlighet inom det egna beståndet genom att bland annat underlätta för äldre att flytta till bostäder som är anpassade efter deras behov och därmed frigöra större lägenheter för trångbodda barnfamiljer
- fortsätta arbetet att optimalt nyttja beståndet på bästa sätt för att minska trångboddhet, förbättra tillgänglighet och motverka segregation
- särskilt prioritera centrumutveckling och stärkt närvaro i fokusområden samt ytterstaden, i syfte att främja trygghet, trivsel samt förstärka sociala värden i stadsplaneringen
- utveckla arbetet med tillfälliga etableringar i lokaler för att möjliggöra upplåtelse för civilsamhället och kulturlivet. Bolagen ska i samverkan med kulturförvaltningen medverka i genomförandet av stadens ateljéstrategi

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

- arbeta aktivt för att implementera bolagens strategier för hur de ska minska sin totala klimatpåverkan genom en rättvis klimatomställning och uppnå målet om att Stockholms stad ska vara klimatpositiv senast år 2030, målet om fossilfri organisation 2030, målet om en fossilfri stad 2040 samt bidra till målet om halverade konsumtionsbaserade utsläpp till 2030
- gradvis och behovsanpassat förse samtliga parkeringsplatser inom sitt bestånd med tillgång till delning av laddinfrastruktur i syfte att bidra till stadens klimatmål och mål om en utsläppsfri innerstad år 2030. Laddinfrastrukturen ska ha en jämn geografisk spridning mellan anläggningar. Utbyggnaden ska

genomföras i aktivt samarbete med Storstockholms Brandförsvär så att de brandrisker som kan uppstå minimeras. Ett aktivt informationsarbete ska bedrivas för att säkerställa att alla berörda hyresgäster känner till att de har rätt att få tillgång till delning av en laddstolpe

- i innerstaden ska minst 50 procent av bolagens parkeringsplatser i garage ha tillgång till delning av laddinfrastruktur av minst typen normalladdning 2026 och 100 procent 2028
- i ytterstaden säkerställa att minst 50 procent av parkeringsplatserna har tillgång till delning av laddinfrastruktur år 2026 och 100 procent år 2030
- Stockholms Stads Parkerings AB ska som regel drifta bostadsbolagens alla tillkommande parkeringar, med långsiktiga avtal och affärsmässiga villkor
- på sikt som regel använda Stockholm Parkering som laddoperatör, med affärsmässiga villkor
- inriktningen är att minst 5 procent av parkeringsplatserna i bostadsbolagens större parkeringsanläggningar ska vara reserverade för bilpool och att denna siffra år 2030 uppgår till minst 10 procent. Detta givet att det finns bilpoolsleverantörer som är intresserade och att det sker på affärsmässiga villkor
- stärka bolagens förmåga att producera förnybar el genom välavvägda och lönsamma investeringar i till exempel vind- och solenergianläggningar
- intensivifiera arbetet för ökad grönska och stärkt biologisk mångfald inom ramen för bolagets bestånd. Där det är lämpligt, möjliggöra för boende att odla och plantera i anslutning till sina bostäder
- ge hyresgästerna reellt inflytande över grad av standardhöjning utöver lägsta godtagbara standard i samband med upprustning, i syfte att stärka livscykelperspektivet, värna kulturhistoriskt klassade värden och säkra hyresgästernas möjlighet att bo kvar även efter upprustning
- fortsatt arbeta för att fasa ut skadliga ämnen i byggmaterial
- bistå berörda nämnder och bolag i arbetet med att ta fram en metod för uppföljning av byggavfall samt ställa krav på minskad mängd byggavfall

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- inför beslut om inriktning eller genomförande av projekt undersöka möjligheter till extern finansiering som erbjuds inom EU:s fonder och program
- arbeta aktivt med stadens fokusområden, särskilt Fokus Järva genom att ta ansvar för utvecklingen av området, både kopplat till närvaron genom befintligt bestånd och ökat genomförande av nya stadsutvecklingsprojekt
- tillskapa minst 3 500 bostäder under mandatperioden
- verka för att nyproduktion av bostäder sker med hög kostnadseffektivitet och med hyresnivåer som är rimliga för hushåll med vanliga inkomster
- pröva och utveckla metoder, samarbeten och tekniska lösningar som bidrar till lägre produktionskostnader och effektivare byggprocesser, under förutsättning att dessa ligger inom ramen för bolagets ekonomiska mål, kvalitetskrav och ekologiska och sociala hållbarhetsprinciper
- tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB bedriva en långsiktig och effektiv planering för byggandet av Stockholmshus. Produktionen av Stockholmshus bör utgöra minst hälften av allmännyttans samlade produktion fram till 2030
- utveckla bolagets projektportfölj utifrån både eget markinnehav och ett utvecklat aktivt samarbete med berörda nämnder, för att möjliggöra fler byggstartade lägenheter

- tillsammans med exploateringsnämnden arbeta för att bolagens projektportföljer ska vara minst tio gånger den planerade årliga produktionen
- aktivt bidra till stadens mål att senast år 2030 kunna erbjuda alla studenter som vill ha en studentbostad och pröva nya former för delat boende såväl för studenter som för andra hyresgäster
- inventera befintligt bestånd och analysera hur de kan bidra till fler lägenheter med många rum genom nybyggnad, ombyggnad och/eller i samband med upprustning, samt hur hyrorna för dessa kan pressas, i syfte att motverka trångboddhet bland resurssvaga grupper
- tillsammans med Micasa Fastigheter i Stockholm AB pröva att samordna planering av byggprojekt. Exempelvis kan bostadsbolagen inneha projekt som lämpar sig bättre för Micasa och vice versa
- i samarbete med S:t Erik Försäkrings AB, andra berörda nämnder och bolag samt Storstockholms Brandförsvär fortsätta arbetet med att strategiskt förebygga antalet brand- och vattenskador i stadens byggnader
- aktivt bidra till att fler långtidsarbetslösa får en ingång till jobb på ordinarie arbetsmarknad exempelvis genom fler Stockholmsjobb, och i högre grad ställa sociala krav i upphandlingar
- aktivt verka för ökad egen regi samt arbeta med att minska beroendet av externa konsulter och upphandlad verksamhet till förmån för egen personal
- arbeta proaktivt och strukturerat för att motverka välfärdsbrottslighet, ekonomisk brottslighet, svartarbete och oegentligheter på byggarbetsplatser. Bland annat genom att delta i arbetet med samordnad tillsyn som leds av kommunstyrelsen
- delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap samt bidra till återkommande kommunikationsinsatser om egenberedskap till stadens invånare
- stärka arbetet med att utveckla inflytandet för hyresgästerna, till exempel i samband med upprustning av gårdar, och samarbetet med andra lokala aktörer, samt främja social sammanhållning och tillit i bostadsområdena
- verka för att fler naturliga mötesplatser, även utomhus, skapas i samband med nybyggnation
- medverka i arbetet med samordnad tillsyn och informationsdelning som leds av kommunstyrelsen i syfte att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrott

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Elproduktion baserad på solenergi	10,7 GWh	11,6 GWh	11,6 GWh
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Relativ energianvändning	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Klimatpåverkan från nyproduktion av byggnader	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

R V
Bo-bolagen:4

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Mängd byggavfall vid nyproduktion	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	Andel parkeringsplatser med tillgång till delad laddmöjlighet, innerstaden	50 %	75 %	100 %
	Andel parkeringsplatser med tillgång till delad laddmöjlighet, ytterstaden	50 %	50 %	75 %
2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avslutade bygg- och anläggnings-entreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvaru-bedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal påbörjade hyresrätter av stadens bostadsbolag	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Andel tillgänglighetsmärkta bostäder i kommunalt bostadsbestånd vid förmedling	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförs	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Bostadsbolagens hyresgästers upplevda trygghet i och omkring hemmet	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse

AB Svenska Bostäder

Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att goda hyresgästrelationer bevaras samtidigt som boendet ska kunna anpassas efter de behov som uppkommer i livets olika faser. Bolaget ska eftersträva en hög kvalitet i underhåll och service.

Bolagets uppgift

Bolagets huvudsakliga uppgift är att bygga och förvalta bostäder och därmed bidra till stadens bostadsförsörjning.

Dotterbolaget AB Stadsholmen äger och förvaltar fastigheter av stort kulturhistoriskt värde. Bolaget ska förena värnandet av kulturarvet med en långsiktig affärsmässighet.

Ägardirektiv för 2026-2028

AB Svenska Bostäder	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	90	140	130	130
Investeringar, mnkr	-1 530	-1 100	-1 200	-1 550

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem ska inventera sitt lokalbestånd i syfte att tillgängliggöra fler lokaler för uthyrning till lokalt förenings- och kulturliv (1.5)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Serviceämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda möjligheter till införande av bonusvitesmodell för kravställning i upphandling av byggtreprenader och i byggprojekts utförandeskede i syfte att minska klimatpåverkan och främja ökat återbruk (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med AB Svenska Bostäder och Stockholms Stads Parkerings AB utreda parkeringssituationen i Rinkeby samt föreslå och genomföra åtgärder på kort och lång sikt med utgångspunkt i parkeringsplanen i syfte att bättre möta det lokala behovet (2.3)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- fortsätta utveckla och implementera koncept som bygger på en ökad grad av industriell produktion, till exempel i syfte att tillskapa bostäder med överkomliga hyror som riktar sig till unga och studenter
- genom dotterbolaget Stadsholmen AB, i samverkan med Trafiknämnden fortsätta arbetet med lokalt utvecklings- och trygghetsarbete i Gamla stan

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem ska i samverkan med Stockholms Stadshus AB och Stockholms Stads Parkerings AB pröva om det går att föra över hela eller delar av förvaltningen av existerande parkeringar (som idag driftas av bostadsbolagen eller externa parter) till Stockholms Stads Parkerings AB med långsiktiga avtal utan att det uppstår ekonomiska effekter som är ogynnsamma för hushållen (3.1)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmskem och Stockholms Stads Parkerings AB ska fortsätta arbetet att se över sina gränsdragningslistor i syfte att säkerställa fungerande underhåll och förvaltning av parkeringsanläggningar samt att listorna är i enlighet med affärsmässiga principer (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
AB Familjebostäder, AB Stockholmskem AB och AB Svenska Bostäder ska fortsätta utveckla och genomföra åtgärder för hur interna byteskon kan bli ett mer effektivt verktyg för att minska trångboddhet, förbättra tillgänglighet och bryta segregation (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med AB Familjebostäder, AB Stockholmskem AB och AB Svenska Bostäder utreda om en digital studentbostadsportal, "en väg in" bör inrättas i syfte att underlätta för bostadssökande studenter (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med AB Familjebostäder, AB Stockholmskem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utveckla sina arbetssätt och system i syfte att minska tiden för vakanser (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmskem undersöka möjligheten av blockförhyring eller individuell uthyrning för LSS och gruppboende i stadens bostadsbestånd (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmskem och SHIS utreda möjlighet att reservera hyreslägenheter både via stadens bolag och hos SHIS för personer med funktionsnedsättning (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmskem och AB Svenska Bostäder utforma konceptus för stadsradhus, baserat på koncept för överkomliga hyror, yteffektivitet och flera rum (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Södermalms stadsdelsnämnd och AB Svenska Bostäder ska utreda möjligheten att omvandla parkeringsplatserna vid fastigheten Malongen till en förlängd del av Nytorgsparken (3.6)	2026-01-01	2026-12-31

AB Familjebostäder

Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att goda hyresgästrelationer bevaras samtidigt som boendet ska kunna anpassas efter de behov som uppkommer i livets olika faser. Bolaget ska eftersträva en hög kvalitet i underhåll och service.

Bolagets uppgift

Bolagets huvudsakliga uppgift är att bygga och förvalta bostäder och därmed bidra till stadens bostadsförsörjning.

Ägardirektiv för 2026-2028

AB Familjebostäder	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	170	137	110	80
Investeringar, mnkr	-1 050	-1 120	-1 050	-1 650

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholms hem ska inventera sitt lokalbestånd i syfte att tillgängliggöra fler lokaler för uthyrning till lokalt förenings- och kulturliv (1.5)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Serviceämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafikenämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda möjligheter till införande av bonusvitesmodell för kravställning i upphandling av byggtreprenader och i byggprojekts utförandeskede i syfte att minska klimatpåverkan och främja ökat återbruk (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
AB Familjebostäder ska utreda hur tillgången till funktionella cykelparkeringar kan förbättras såväl vid nybyggnation som i befintligt bestånd och i detta arbete ta i beaktande den brandrisk som finns vid laddning av cykelbatterier (2.3)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- aktivt verka för att bygga fler kollektivhus, även inom projektet Stockholms husen, framförallt i stadsdelar där dessa boendeformer saknas

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholms hem ska i samverkan med Stockholms Stadshus AB och Stockholms Stads Parkerings AB pröva om det går att föra över hela eller delar av förvaltningen av existerande parkeringar (som idag driftas av bostadsbolagen eller externa parter) till Stockholms Stads Parkerings AB med långsiktiga avtal utan att det uppstår ekonomiska effekter som är ogynnsamma för hushållen (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och Stockholms Stads Parkerings AB ska fortsätta arbetet att se över sina gränsdragningslistor i syfte att säkerställa fungerande underhåll och förvaltning av parkeringsanläggningar samt att listorna är i enlighet med affärsmässiga principer (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
AB Familjebostäder, AB Stockholms hem AB och AB Svenska Bostäder ska fortsätta utveckla och genomföra åtgärder för hur interna byteskon kan bli ett mer effektivt verktyg för att minska trångboddhet, förbättra tillgänglighet och bryta segregation (3.3)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med AB Familjebostäder, AB Stockholmshem AB och AB Svenska Bostäder utreda om en digital studentbostadsportal, "en väg in" bör inrättas i syfte att underlätta för bostadssökande studenter (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utveckla sina arbetssätt och system i syfte att minska tiden för vakanser (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Farsta stadsdelsnämnd ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, utbildningsnämnden, AB Familjebostäder samt andra berörda nämnder och bolag ta fram en gemensam långsiktig plan för utvecklingen av Mötesplats Fagersjö. Arbetet ska ske i dialog med boende och föreningsliv (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem undersöka möjligheten av blockförhyring eller individuell uthyrning för LSS och gruppboende i stadens bostadsbestånd (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och SHIS utreda möjlighet att reservera hyreslägenheter både via stadens bolag och hos SHIS för personer med funktionsnedsättning (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder utforma koncepthus för stadsradhus, baserat på koncept för överkomliga hyror, ytteffektivitet och flera rum (3.3)	2026-01-01	2026-12-31

AB Stockholmshem

Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att goda hyresgästrelationer bevaras samtidigt som boendet ska kunna anpassas efter de behov som uppkommer i livets olika faser. Bolaget ska eftersträva en hög kvalitet i underhåll och service.

Bolagets uppgift

Bolagets huvudsakliga uppgift är att bygga och förvalta bostäder och därmed bidra till stadens bostadsförsörjning.

Ägardirektiv för 2026-2028

AB Stockholmshem	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	255	174	155	160
Investeringar, mnkr	-2 100	-1 365	-2 065	-2 700

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Stockholmshem ska i samarbete med kulturnämnden och Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd utreda att omvandla AB Stockholmsshems panncentral i Solberga till ett kulturhus/allaktivitetshus där etablering av lokalt föreningsliv och fritidsverksamhet ingår. Möjligheten till extern finansiering ska ingå som en del av utredningsarbetet (1.5)	2026-01-01	2026-12-31
AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem ska inventera sitt lokalbestånd i syfte att tillgängliggöra fler lokaler för uthyrning till lokalt förenings- och kulturliv (1.5)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Serviceämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda möjligheter till införande av bonusvitesmodell för kravställning i upphandling av byggtreprenader och i byggprojekts utförandeskede i syfte att minska klimatpåverkan och främja ökat återbruk (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- bistå SHIS Bostäder i dess verksamhet och i byggandet av bostäder inom ramen för stadens bostadsförsörjningsansvar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem ska i samverkan med Stockholms Stadshus AB och Stockholms Stads Parkerings AB pröva om det går att föra över hela eller delar av förvaltningen av existerande parkeringar (som idag driftas av bostadsbolagen eller externa parter) till Stockholms Stads Parkerings AB med långsiktiga avtal utan att det uppstår ekonomiska effekter som är ogynnsamma för hushållen (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och Stockholms Stads Parkerings AB ska fortsätta arbetet att se över sina gränsdragningslistor i syfte att säkerställa fungerande underhåll och förvaltning av parkeringsanläggningar samt att listorna är i enlighet med affärsmässiga principer (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
AB Familjebostäder, AB Stockholmshem AB och AB Svenska Bostäder ska fortsätta utveckla och genomföra åtgärder för hur interna byteskon kan bli ett mer effektivt verktyg för att minska trångboddhet, förbättra tillgänglighet och bryta segregation (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
AB Stockholmshem ska inom testbädden för bolagets sociala hållbarhetsarbete också undersöka möjligheterna att söka externa medel för att kunna göra extra riktade satsningar på social hållbarhet och trygghet i det egna fastighetsbeståndet i Skärholmen (3.3)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Stockholmshem ska utveckla fokusområdet Skärholmen till en särskild testbädd för bolagets sociala hållbarhetsarbete. Bolaget ska utveckla både det pågående hållbarhetsarbetet och nya piloter, och där det är lämpligt i samverkan med Skärholmens stadsdelsnämnd och andra lokala aktörer. Lärdomarna från testbädden sprids sedan till bolagets övriga bestånd i stadens olika stadsdelsnämndsområden (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med AB Familjebostäder, AB Stockholmshem AB och AB Svenska Bostäder utreda om en digital studentbostadsportal, "en väg in" bör inrättas i syfte att underlätta för bostadssökande studenter (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utveckla sina arbetssätt och system i syfte att minska tiden för vakanser (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem undersöka möjligheten av blockförhyring eller individuell uthyrning för LSS och gruppboende i stadens bostadsbestånd (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och SHIS utreda möjlighet att reservera hyreslägenheter både via stadens bolag och hos SHIS för personer med funktionsnedsättning (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder utforma koncepthus för stadsradhus, baserat på koncept för överkomliga hyror, yteffektivitet och flera rum (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
SISAB ska i samarbete med trafiknämnden, utbildningsnämnden, Skärholmens stadsdelsnämnd, AB Stockholmshem, Kulturhuset Stadsteatern samt relevanta lokala aktörer utreda hur Bredholmstorget i högre utsträckning kan utvecklas till ett tryggare och mer och inbjudande torg/skolgård i Skärholmens centrum (3.6)	2026-01-01	2026-12-31

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Micasa Fastigheter i Stockholm AB ansvarar för att tillhandahålla och skapa fler välskötta, trygga och tillgängliga bostäder till stadens äldre och personer med funktionsnedsättning samt till stadens prioriterade grupper. Bolaget ska delta i stadens samordnade äldreboendeplanering (SÄB) och uppföra särskilda boendeplatser för att möta behovet hos den åldrande befolkningen. I Stockholms stad gäller den så kallade 60/40-principen som gör gällande att över tid ska 60 procent av platserna på vård- och omsorgsboenden tillhandahållas i kommunalt ägda fastigheter och resterande av privata fastighetsägare. Bolaget ska aktivt arbeta utifrån den samordnade äldreboendeplaneringen för att säkerställa god samhällsplanering i allmänhet och hållbar äldreboendeplanering i synnerhet.

Bolaget ska särskilt prioritera att möta behovet av vård- och omsorgsboenden samt bidra till stadens mål om fler seniorbostäder med överkomliga hyror. Kommunala vård- och omsorgsboenden samt seniorbostäder ska finnas i alla stadsdelsnämndsområden. Bolaget ska delta i stadsutvecklingsarbetet med en åldersvänlig stad. Bolaget ska prioritera underhållsåtgärder i fastigheter med stora underhållsbehov.

Bolagets uppgifter

Micasa Fastigheter i Stockholm AB äger, anskaffar, bygger och förvaltar vård- och omsorgsboenden, servicehus, seniorbostäder, LSS-boenden, HVB och bostäder för grupper med svag ställning på bostadsmarknaden. Bolaget ska skötas på ett allmännyttigt och affärsmässigt sätt.

Ägardirektiv för 2026-2028

Micasa Fastigheter i Stockholm	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	-10	-91	-177	-260
Investeringar, mnkr	-820	-785	-1 902	-1 634

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

- tillsammans med berörd stadsdelsnämnd säkerställa gemensamhetsytor, aktivitetscenter med goda möjligheter till rörelse och utrymmen för hemtjänst i tillkommande såväl som befintliga seniorbostäder
- ljudanpassa samtliga fastigheter med bristfälliga hörselmiljöer
- stödja äldrenämnden i det uppsökande arbetet av personer 65 år eller äldre i syfte att bryta ofrivillig ensamhet och social isolering

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram ett funktionsprogram för vård- och omsorgsboende som ska ersätta befintligt ramprogram (1.4)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

- fortsätta arbetet med klimatanpassning av byggnader och utemiljöer samt arbetet med att skapa ett gott och svalt inomhusklimat med särskilt fokus på värmeböljor och årets varma månader

- fortsätta arbetet med att skapa gröna och trevliga utemiljöer med hög biologisk mångfald, i anslutning till bolagets fastigheter i hela staden
- förstärka arbetet med att öka andelen återbrukat material vid ny- och ombyggnation samt vid fastighetsskötsel
- säkerställa att vid nybyggnation projektera utifrån krav på lägst motsvarande Miljöbyggnad Silver bygga samtliga nya LSS-boenden med trästomme samt bygga fler nya seniorboenden helt i trä
- bidra till att uppfylla stadens mål om att minska energianvändningen med 10 procent genom smart digital styrning, utfasning av direktverkande elsystem och energikrävande belysning samt energieffektiviserande åtgärder vid renovering och ombyggnation
- intensifiera arbetet med att installera solceller på alla tak där det lämpar sig, vid nybyggnation såväl som på befintliga fastigheter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda möjligheter till införande av bonusvitesmodell för kravställning i upphandling av byggentreprenader och i byggprojekts utförandeskede i syfte att minska klimatpåverkan och främja ökat återbruk (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- skapa fler bostäder som målgruppen har råd att efterfråga genom nyproduktion eller i bolagets befintliga fastigheter
- bidra till bostadsbolagens mål att tillskapa minst 3 500 bostäder under mandatperioden
- pröva och utveckla metoder, samarbeten och tekniska lösningar som bidrar till lägre produktionskostnader och effektivare byggprocesser, under förutsättning att dessa ligger inom ramen för bolagets ekonomiska mål, kvalitetskrav och ekologiska och sociala hållbarhetsprinciper
- pröva andra alternativ för fastigheter med underhållsbehov och som inte är långsiktigt strategiskt viktiga för bolaget
- utveckla arbetet med att integrera äldreboendeplaneringen och behovssituationen i arbetet med underhållsplaneringen
- tillsammans med bostadsbolagen pröva att samordna planering av byggprojekt. Exempelvis kan bostadsbolagen inneha projekt som lämpar sig bättre för Micasa och vice versa
- aktivt verka för ökad egen regi och arbeta med att minska beroendet av externa konsulter till förmån för egen personal, samt i högre grad ställa sociala krav i upphandlingar utan att öka kostnaderna
- utveckla det brandförebyggande arbetet i samverkan med Storstockholms brandförsvaret och stadsdelsnämnderna
- delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap samt bidra till återkommande kommunikationsinsatser om egenberedskap till stadens invånare

- medverka i arbetet med samordnad tillsyn och informationsdelning som leds av kommunstyrelsen i syfte att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrott

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fastighetsnämnden ska i samarbete med Micasa Fastigheter i Stockholm AB och i samråd med kommunstyrelsen och berörda nämnder och bolag fortsatt utreda möjligheten att samordna nämndernas befintliga förhandlingsordningar samt hanteringen av bostadslägenheter som staden hyr ut i andrahand där annan bakomliggande hyresförhandlingsordning saknas eller inte är relevant (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre- och omsorgsnämnden, Stockholms Stadshus AB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över samverkansavtalet mellan staden och dotterbolaget. I samband med detta även titta på finansieringen för nya vård- och omsorgsboenden (3.1)	2026-01-01	2026-06-30
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utveckla sina arbetssätt och system i syfte att minska tiden för vakanser (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, äldre- och omsorgsnämnden och Micasa Fastigheter AB se över och inarbeta strategier samt behovs- och efterfrågebedömningar för seniorbostäder i syfte att utöka antalet och andelen seniorbostäder för personer över 65 år. Som en del i detta ska ansvarsfördelning och behov av samordning avseende seniorbostäder utredas (3.3)	2026-01-01	2026-06-30

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Elproduktion baserad på solenergi	10,7 GWh	11,6 GWh	11,6 GWh
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Relativ energianvändning	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Klimatpåverkan från nyproduktion av byggnader	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Mängd byggavfall vid nyproduktion	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel parkeringsplatser med tillgång till laddinfrastruktur	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				

R VI
Micasa:4

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avslutade bygg- och anläggnings-entreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvaru-bedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal påbörjade hyresrätter av stadens bostadsbolag	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådgivning ska råda	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
i alla verksamhetsområden	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Bostadsförmedlingen i Stockholm AB

Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska medverka till en effektiv bostadsförmedling och förmedla lägenheter i ett öppet och transparent system efter kötid. Bolaget ska vara ett aktivt verktyg i den sociala bostadspolitiken, bland annat genom att integrera förmedlingen med stadens bostadspolitiska ambitioner att förverkliga bostaden som en rättighet och att minska segregation. Bolaget ska bidra till nollvisionen för hemlöshet.

Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska vara öppen för alla. I de fall det finns intresse från fastighetsägare i kringliggande kommuner ska bostadsförmedlingen därför kunna förmedla bostäder även i Stockholms arbetsmarknadsregion. Bolaget ska med sin verksamhet trygga en väl fungerande regional marknadsplats för hyresrätter. För att få tillgång till flera försöks- och träningslägenheter behöver privata fastighetsägare lämna fler lägenheter till bolaget för förmedling.

Bolaget ska också medverka i kommunkoncernens arbete för Stockholms utveckling.

Bolagets uppgifter

Bolagets uppgift är att svara för reguljär bostadsförmedling, evakuering och förmedling av förturslägenheter inklusive försöks- och träningslägenheter, förmedling av lägenheter till stadens bostadsbolags internköer samt förmedling av kategoribostäder såsom student- och seniorboenden. Bolagets bostadsförmedling ska vara användarvänlig, tillgänglig och effektiv. Bolaget ska vara ett aktivt verktyg i den sociala bostadspolitiken.

Ägardirektiv för 2026-2028

Bostadsförmedlingen i Stockholm AB	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	0	0	0	0
Investeringar, mnkr	0	0	0	-1

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

- säkerställa att de skyddade boenden som idag har lägenheter i stadens bostadsbolag kan byta dessa mot jämförbara lägenheter när verksamheten av skyddsskäl så kräver
- i samarbete med bostadsbolagen säkerställa tillgången till skyddade boenden för våldsutsatta

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- fortsätta att stärka kontrollen av intyg i syfte att säkerställa rättssäkerheten inom förmedlingsprocessen
- bidra i arbetet med att underlätta för ungdomar att komma in på bostadsmarknaden
- öka antalet inlämnade lägenheter från privata fastighetsägare/förvaltare
- tillhandahålla förmedling av försöks- och träningslägenheter inklusive Bostad Först i den omfattning som efterfrågas av stadens nämnder och bolag
- i fortsatt samverkan med bostadsbolagen, SHIS Bostäder, stadsdelsnämnderna och socialnämnden, i den mån det behövs, säkerställa att genomgångsbostäder

tillhandahålls och kommer barnfamiljer som under lång tid levt i osäkra boendeförhållanden tillgodo

- i samarbete med socialnämnden, stadsdelsnämnderna och stadens bostadsbolag samverka kring oriktiga hyresförhållanden på bostadsmarknaden
- säkerställa att personer med stora behov av anpassningsåtgärder i hemmet erbjuds förtur till anpassade lägenheter
- i dialog med privata fastighetsägare informera om goda erfarenheter från stadens allmännyttiga bolag och deras sänkta inkomstkra, i syfte att fler ska göra motsvarande justeringar av sina krav. Bolaget ska därtill aktivt verka för att fler fastighetsägare inför sänkta inkomstkra
- utveckla servicen för den som står i bostadskön för att motverka att personer tappar sin köplats på grund av underlåtenhet
- säkerställa att annonser om lediga bostäder innehåller utförlig information om tillgängligheten i bostaden och i fastigheten, samt information om källsortering, laddstolpar, cykelförråd och energieffektiviseringar
- fortsätta att i dialog med fastighetsägarna utveckla bättre digitala lösningar för lägenhetsinformation, visning och dylikt för att förenkla den sökandes bedömning tidigt i processen eller vid utebliven fysisk visning
- verka för en successiv ökning av Bostadsförmedlingens andel kategoribostäder och förturer för att öka möjligheten för de som verkligen behöver bostad att kunna få bra och billiga sådana utifrån behov

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska analysera behov och efterfrågan på den lokala bostadsmarknaden med fokus på efterfrågan av bostäder med flera rum och bostäder med tillgänglighet för äldre (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med AB Familjebostäder, AB Stockholmshem AB och AB Svenska Bostäder utreda om en digital studentbostadsportal, "en väg in" bör inrättas i syfte att underlätta för bostadssökande studenter (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utveckla sina arbetssätt och system i syfte att minska tiden för vakanser (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med berörda nämnder och bolag utveckla ett riktat informationsarbete som inkluderar ett uppsökande arbete gentemot de grupper som idag är underrepresenterade i bostadsförmedlingens kö (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden följa upp förändringarna i stadens riktlinjer för förtur som trädde i kraft 2024 i syfte att följa hur förändringarna i riktlinjerna har fungerat och att antalet förturer ökat (3.3)	2026-01-01	2026-06-30
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska utreda reglerna för förmedling med syfte att fler barnfamiljer ska kunna bli aktuella för lägenheter med fler rum för att bidra till minskad trångboddhet i staden (3.3)	2026-01-01	2026-08-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2025	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2025	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	Antal av Bostadsförmedlingen förmedlade Bostad först-, försöks- och träningslägenheter samt genomgångsbostäder för barnfamiljer	600	600	600
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel tillgänglighetsmärkta bostäder i kommunalt bostadsbestånd	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådgivning ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)

SISAB ska vara en aktiv ägare och förvaltare av stadens förskole- och skolfastigheter. Bolaget ska också tillsammans med stadsdelsnämnderna, förskolenämnden och utbildningsnämnden delta i planeringsarbetet när staden bygger nya skolor och förskolor. Bolaget ska aktivt arbeta utifrån den samordnade skolplaneringen i Stockholm (SAMS) för att säkerställa god samhällsplanering i allmänhet och hållbar skolplanering i synnerhet. SISAB ska också arbeta med aktiv fastighetsutveckling.

Planeringsprocessen av bostäder, förskolor, skolor och idrottslokaler behöver samordnas och vara prognossäker. SISAB ska tillsammans med utbildningsnämnden, förskolenämnden, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och övriga berörda nämnder säkerställa att planering av nya områden sker med hänsyn till behovet av nya förskolor och skolor samt att skol- och förskolebyggnationen förenar ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet. Befintliga lokalresurser ska nyttjas fullt ut.

Byggsektorn står för betydande klimatutsläpp. SISAB har goda förutsättningar att vara ett miljö- och klimatföredöme. Bolaget ska bidra till att göra Stockholm världsledande i att minska sina utsläpp.

Stadens skol- och förskolegårdar behöver bli bättre, grönnare och klimatanpassade. Utemiljön i såväl skola som förskola ska utformas i enlighet med stadens lekvärdesriktlinjer för att säkerställa tillräckliga ytstorlekar, en hög pedagogisk kvalitet och grönska i utemiljön. Planeringen av skol- och förskolegårdar ska tas med tidigt i byggprocessen.

SISAB ska styras av ett långsiktigt ekonomiskt ansvar och ett driftkostnadsperspektiv. Det innebär att staden inte säljer tillgångar för att nå kortsiktig vinst som sedan på lång sikt kommer att kosta stockholmarna stora belopp i förlorade hyresintäkter.

Bolaget förväntas, sett över tid, inte redovisa någon ekonomisk vinst för den löpande verksamheten. Under den senaste tioårsperioden har bolaget redovisat resultatmässiga överskott.

Bolagets uppgift

Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga, kvalitativa, trygga, miljömässigt hållbara, flexibla och kostnadseffektiva lokaler och utemiljöer för stadens förskole- och skolverksamhet.

Ägardirektiv för 2026-2028

SISAB	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	0	0	0	0
Investeringar, mnkr	- 1 375	-1 100	-1 100	-1 100

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

- fortsätta att delta i utbildningsnämndens arbete för att Stockholms skolgårdar bättre kan rustas för att främja idrott och rörelseinriktad lek tillsammans med idrottsnämnden, kulturnämnden och utbildningsnämnden

- påbörja implementeringen av stadens nya lekvärdesriktlinjer för skol- och förskolegårdar och funktionsprogram för förskola
- efter beställning från stadsdelsnämnder under året upprusta minst sju förskolegårdar i enlighet med lekvärdesriktlinjerna
- verka för att tillgängliggöra nybyggda skollokaler och skolidrottshallar för idrotts-, kultur-, föreningsverksamhet och stadens fritidsverksamheter samt möjliggöra uthyrning av fler befintliga skollokaler och skolidrottshallar.
- i möjligaste mån följa de mått som krävs i skolidrottshallar för föreningsidrott och samverka med idrottsnämnden i samband med byggnation av nya skolidrottshallar, för att så långt det är möjligt möta föreningslivets behov

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

- bidra till att uppfylla stadens mål om att minska energianvändningen med 10 procent genom smart digital styrning, utfasning av direktverkande elsystem och energikrävande belysning samt energieffektiviserande åtgärder vid renovering och ombyggnation
- installera solceller på tak och andra ställen där det lämpar sig, vid nybyggnation såväl som på befintliga fastigheter, samt ompröva tidigare avfärdade solcellsplaceringar med hänsyn till teknikutveckling och förändrade omvärldsfaktorer. Installation av solceller kan med fördel göras samtidigt som andra renoveringsåtgärder
- verka för en giftfri skol- och förskolemiljö i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden
- prioritera att klimatanpassa stadens skol- och förskolegårdar
- projektera utifrån krav på förskolor och skolor lägst motsvarande Miljöbyggnad Silver

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Serviceämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- öka sin egenfinansieringsgrad och pröva andra alternativ för fastigheter som inte är långsiktigt strategiskt viktiga för bolaget eller dess huvudsakliga hyresgäster inom stadens skol- och förskoleverksamheter. I första hand ska det prövas om fastigheterna kan användas i stadens övriga verksamheter och i samverkan med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden prioritera mellan projekt, säkerställa kostnadsfokus och utveckla den ekonomiska styrningen av lokalprojekt
- i samverkan med utbildningsnämnden och kommunstyrelsen hitta lösningar för tillfällig användning av fastigheter som på sikt är viktiga i stadens skolplanering men som i dagsläget inte används eller bör användas för förskole- eller skoländamål. Detta för att säkerställa att de bli kvar i staden ägo och att framtida dyra externa hyresbehov undviks
- utvärdera genomförda Adda-projekt ur både förvaltnings- och verksamhetsperspektiv

- i samarbete med trafiknämnden fortsätta arbetet mot skadegörelse, klotter och nedskräpning
- tillsammans med utbildningsnämnden genom myndighetssamverkan arbeta för att motverka välfärdsbrott
- aktivt delta i branschsamverkan för byggarbetarnas säkerhet inom det egna produktionsledet, genom "håll nollan" och genom att fortsätta att utveckla granskning av leverantörsledet
- verka för att sprida arbetssätt från Rättvist byggande med utökade kontroller av underleverantörer, oannonserade arbetsplatskontroller m.m. till fler av bolagets avtalsområden, för att motverka arbetslivskriminalitet och välfärdsbrott
- fortsätta det aktiva arbetet med att öka tryggheten och förebygga kriminalitet på skolgårdar och ytor i anslutning till bolagets fastigheter
- ingå i utvecklingsarbetet med samordnad tillsyn, som leds av kommunstyrelsen i syfte att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrott samt ingå i utvecklingsarbetet med ett gemensamt digitalt verktyg för delad information
- se över möjligheten att bygga fler tillagningskök i samband med att skolor och förskolor renoveras
- delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap
- inleda ett arbete med hur bolagets organisation kan utvecklas och minska sitt beroende av extern kompetens genom att exempelvis förstärka bolagets egna kompetens eller ta hem funktioner i bolagets regi. Detta i syfte att förbättra servicen till bolagets hyresgäster och motverka välfärdsbrottslighet
- se över bolagets uthyrningar till fristående förskolor och skolor i syfte att säkerställa att fastigheter inte hyrs ut till oseriösa aktörer samt för att främja en ändamålsenlig skolplanering med hänsyn till det minskade barnantalet
- stärka samverkan med stadsdelsnämnderna vid ny- eller ombyggnation av förskolor för att säkerställa att verksamhetens behov tas om hand

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, utbildningsnämnden, SISAB och Stockholms Stadshus AB utreda möjliga former för samfinansiering för skolidrottshallar i de fall sådana byggs fullstora utan att skolan identifierat ett sådant behov för sin verksamhet. Samfinansiering ska i sådana fall ske på ett sätt som inte belastar skolpengen (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, utbildningsnämnden, Södermalms stadsdelsnämnd, SISAB och andra berörda nämnder och bolag i staden ta ett helhetsgrepp om utvecklingen av platsen kring Åsö gymnasium (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
SISAB ska i samarbete med trafiknämnden, utbildningsnämnden, Skärholmens stadsdelsnämnd, AB Stockholmshem, Kulturhuset Stadsteatern samt relevanta lokala aktörer utreda hur Bredholmstorget i högre utsträckning kan utvecklas till ett tryggare och mer och inbjudande torg/skolgård i Skärholmens centrum (3.6)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Elproduktion baserad på solenergi	10,7 GWh	11,6 GWh	11,6 GWh
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
Obligatorisk nämndindikator				
	Relativ energianvändning	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

R III
SISAB:4

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027
	Klimatpåverkan från nyproduktion av byggnader	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Mängd byggavfall vid nyproduktion	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar				
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel parkeringsplatser med tillgång till laddinfrastruktur	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel avslutade bygg- och anläggnings-entreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvaru-bedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd				
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Stockholm Vatten och Avfall AB

Stockholm Vatten och Avfall AB ska med fortsatt tydlig miljöprofil säkerställa leverans av hälsosamt och gott vatten till hushåll och verksamheter i Stockholm och ombesörja avloppshantering av god kvalitet med så liten miljöpåverkan som möjligt. Bolaget ska arbeta för att kunna öka återvinningen av näringsämnen från avloppshanteringen utan att miljöbelastningen ökar samt säkerställa teknik och metodval för läkemedelsrening av avloppsvatten.

Bolaget ska verka för att förebygga uppkomsten av avfall samt verka för en effektiv och hållbar avfallshantering och återvinning i staden för att uppnå målet om ett resurssmart Stockholm. Bolagets verksamhet är avgörande för att nå ett flertal av målen i stadens Miljöprogram 2030. Bolaget ska visa vägen genom att minska sin miljö- och klimatpåverkan.

Bolaget bedriver en verksamhet med ansvar för en ytterst viktig funktion för infrastrukturen i Stockholm. Detta innebär att bolaget behöver ha ett systematiskt säkerhetsarbete, god resiliens och ett kontinuerligt arbete med förmågehöjande åtgärder.

Avgifterna för allmänna vattentjänster ska sättas på en nivå som motsvarar och säkerställer en långsiktigt hållbar finansiering av verksamheten som säkerställer en säker dricksvatten- och avloppshantering och ökat underhåll av VA-nätet. Det är av yttersta vikt att bolaget gör noggranna bedömningar av möjliga prioriteringar i tiden av olika projekt i syfte att säkerställa att investeringsbudgeten inte överskrids samt har en väl utvecklad styrning, uppföljning och kontroll av pågående projekt vilket också bidrar till att taxeökningar kan begränsas. Bolaget ansvarar för stadens enskilt största investeringar vilket förutsätter en väl utvecklad beställar- och projektledningskompetens.

Stockholm Vatten och Avfall AB förväntas, sett över tid, inte redovisa någon ekonomisk vinst. Det genomsnittliga resultatet under den senaste tioårsperioden är i enlighet med denna princip.

Bolagets uppgifter

Bolaget levererar dricksvatten och renar avloppsvatten i Stockholms stad och Huddinge kommun, samt ansvarar för avfallshanteringen i Stockholms stad. Bolagets ansvar omfattar också att äga och sköta ledningsnäten för vatten och avlopp samt pumpstationer och vattenreservoarer i Stockholm och Huddinge. Därutöver säljer bolaget vatten- och avloppstjänster till ett tiotal andra kommuner. Bolaget ska även driva stadens miljöstationer och ansvara för Stockholms återvinningscentraler och återvinningsstationer.

Ägardirektiv 2026-2028

Stockholm Vatten och Avfall AB	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	68	142	362	207
Investeringar, mnkr	-5 400	-5 600	-5 400	-5 400

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

- i samarbete med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafikinämnden samordna nämnder och bolag för en enhetlig och effektiv kommunikation i miljö- och klimatfrågor som stödjer stadens miljö- och klimatmål och medverkar till delaktighet och engagemang hos målgrupper och samarbetspartners
- vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 6 *Rent vatten och sanitet*
- arbeta förebyggande i enlighet med avfallstrappan för att minska uppkomsten av avfall, bl.a. genom stärkt kommunikation gentemot stockholmarna om hur de kan återbruka eller återvinna textilier
- verka för att skapa förutsättningar för ökat återbruk, att etablera och driva återbruk i alla delar av staden samt att erbjuda möjlighet för invånarna att kunna reparera föremål och textilier
- fortsatt verka för utfasning av fossil plast i samhället och i stadens fjärrvärmeproduktion, bland annat genom ökad utsortering och materialåtervinning av plast
- utreda möjligheten att fasa ut användningen av plastpåsar i eftersorteringsanläggningen Resursutvinning Stockholm för att minska felanvändningen av sorteringspåsar och minska plastanvändningen
- fortsätta arbetet med ersättningsplats för Sättra ÅVC
- utreda ett möjligt initiativ för att underlätta för äldre att återvinna sitt avfall.
- bistå Länsstyrelsen Stockholm i arbetet med att modernisera Bornsjöns naturreservat i linje med miljöbalken i syfte att säkra sjöns funktion som reservvattentäkt, skydda värdefull skog och bidra till rekreativa värden
- säkerställa att resurser, kompetens samt en ändamålsenlig organisation finns inom bolaget för att driva skogsbruket hyggesfritt från och med 2026
- ta fram en plan för hur rekreationsvärdena inom Bornsjönegendomen ska stärkas genom tydligare målpunkter och leder
- fortsätta arbetet med att ta fram, samt öka takten i genomförandet av, åtgärder inom ramen för de lokala åtgärdsprogrammen för stadens vattenförekomster i syfte att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten
- i samråd med Stockholm Exergi utreda affärsmässiga förutsättningar för att etablera biokolsproduktion och ta fram en långsiktig plan för detta
- slutföra utredningen av möjlighet och förutsättningar för att installera läkemedelsreningsteknik vid Henriksdals reningsverk för att möta kommande lagkrav.
- fortsatt samverka med stadsdelsnämnder och trafikinämnden för att underlätta installationen av dricksvattenfontäner i områden som är inom riskzonen för värmeöffekter
- kartlägga flödena av odebiterat vatten och ta fram en strategi för hur mängden odebiterat vatten ska minska i syfte att minska framtida investeringsbehov och energianvändning
- utveckla samarbetet med exploateringsnämnden för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig planering av VA-infrastruktur
- utveckla samarbetet med Huddinge kommun för en effektiv och ändamålsenlig planering av VA-infrastruktur
- fortsätta bidra med kompetens avseende utformning av skyfallsanläggningar under mark samt på uppdrag av trafikinämnden ta hand om sådana anläggningar i enlighet med vad som utretts
- öka arbetet med naturbaserade lösningar inom ramen för arbetet med att hantera dagvatten i staden
- gå vidare med att på ett affärsmässigt sätt möjliggöra för ökad energiåtervinning från VA-nätet tillsammans med Stockholm Exergi

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB utreda stadsövergripande mått på avfallsmängder för de materialflöden inom stadens organisation där det saknas och skapa mätvärden för att kunna följa effekter av cirkulära insatser (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Service- och miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB genomföra en kartläggning av dricksvattenpunkter och identifiera var det finns behov av att etablera nya dricksvattenpunkter utifrån värmeproblematiken (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden och trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen utreda ansvarsgränser gällande investeringsåtgärder och driftsfrågor i Bällstaån (2.2)	2026-01-01	2026-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen utvärdera handlingsplan för god vattenstatus och dagvattenstrategin (2.4)	2026-01-01	2026-06-30
Stockholms Hamn AB ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB samordna en gemensam och stationär lösning för hantering av grå- och svartvatten (2.4)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- förstärka styrning, kontroll, uppföljning och prioritering i pågående och kommande investeringsprojekt samt säkerställa en för detta ändamålsenlig egen organisation
- göra en översyn och föreslå reviderade anläggningsavgifter vid nyanslutning till VA-nätet i syfte att öka bolagets täckningsgrad
- delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap samt bidra till återkommande kommunikationsinsatser om egenberedskap till stadens invånare
- arbeta långsiktigt med att minska behovet av taxehöjning genom samordning med exploateringsnämnden i tidiga skeden, undersöka möjligheten till statliga stöd och genom stärkt ekonomisk styrning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB identifiera behov av drift- och investeringsmedel kopplat till nämndens ansvar för stadens skyfallsanläggningar under mark (skyfallsmagasin) (3.1)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Andel matavfall till biologisk behandling	78 %	80 %	80 %
	Elproduktion baserad på solenergi	10,7 GWh	11,6 GWh	11,6 GWh

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
	Restavfall per invånare som går till förbränning	153 kg	148 kg	143 kg
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Relativ energianvändning	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.4 Stockholmsbornas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avslutade bygg- och anläggningsentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggsvarubedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Stockholms Hamn AB

Stockholm är en sjöfartsstad och stadens hamnar utgör ett viktigt gods- och logistiknav för Mälarenregionen. Stockholms Hamn AB har, som en av världens största passagerarhamnar, även en viktig roll i besöksnäringen när det gäller passagerar- och kryssningstrafiken i Östersjön. Bolagets verksamhet är en grundförutsättning för regionens varuförsörjning både i vardagen och ur ett beredskapsperspektiv. Verksamheten har påverkats väsentligt av oroligheterna i omvärlden och det är av stor vikt att återhämtning och anpassning till nya förhållanden kan ske för fortsatt tillväxt. Verksamheten ska stimulera och vara ett föredöme för ett miljövänligt transportarbete. Särskild vikt ska läggas på klimatsmarta transporter vid den nya hamnen Stockholm Norvik Hamn.

Stockholms Hamn AB ska medverka till att uppnå ett klimatpositivt Stockholm år 2030 samt till att målen i färdplanen för en fossilfri stad 2040 uppnås. Att minska utsläppen från fartyg som ligger i hamn är därför angeläget. Vidare ska bolaget samverka med både sjöfart och transportbransch i syfte att uppnå fossilfri truckverksamhet, fossilfri hamn 2030 och nollutsläpp från sjöfarten i bolagets hamnområden 2040. Genom att öka transporterna av gods på vatten kan klimatutsläppen från hela staden minska.

Bolaget bedriver en verksamhet med ansvar för en ytterst viktig funktion för infrastrukturen i Stockholm. Stockholms hamnar är en kritisk del av Sveriges civila försvar genom sin roll i att säkerställa försörjningsflöden av livsmedel, bränsle och andra samhällsviktiga varor vid kris eller krig. I återuppbyggnaden av totalförsvaret har hamnens funktion som logistiknav i Östersjöregionen fått ökad betydelse för att upprätthålla samhällets motståndskraft. Detta innebär att bolaget behöver ha ett systematiskt säkerhetsarbete, god motståndskraft och ett kontinuerligt arbete med förmågehöjande åtgärder.

Bolagets anläggningar utgör porten till Stockholm för besökarna och det är viktigt att dessa är trygga, tillgängliga och välkomnande. Bolagets utmanande ekonomiska situation kräver aktsamhet om resurserna, fokuserad samverkan för att öka intäkter samt strategisk planering för framtiden.

Bolagets uppgifter

Bolaget ska medverka till att säkerställa och utveckla goda förutsättningar för en hållbar sjöfart, besöksnäring och regionens varuförsörjning för att därigenom främja regionens utveckling och hållbara tillväxt.

Ägardirektiv 2026-2028

Stockholms Hamn AB	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	-123	-55	-25	5
Investeringar, mnkr	-225	-300	-300	-250

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

- bidra till tillskapandet av fler bad- och bastuplatser i Stockholm

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB förbättra stadens "en väg in" för bastuförfrågningar, besluta om stadsövergripande riktlinjer samt förutreda och peka ut lämpliga platser för bastu. I det senare ska nämnden särskilt samråda med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna (1.5)	2026-01-01	2026-04-30
Trafiknämnden ska i samarbete med Stockholms Hamn AB och berörda stadsdelsnämnder fortsätta identifiera lämpliga platser att avskaffa badförbudet på och möjliggöra bad på tryggt och säkert sätt på fler platser, bland annat västra delen av Söder Mälarstrand och del av Norr Mälarstrand. En omDispositionering av yta från stillaliggande fartyg till brygga och bad ska omfattas och vid behov hitta alternativa placeringar för fartyg (1.5)	2026-01-01	2026-06-30

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder till en rättvis klimatomställning

- succesivt implementera åtgärder kopplat till stadens miljö- och klimatstyrdokument
- implementera åtgärder som gör Stockholms hamnar till hållbar premiumdestination för internationell kryssning, exempelvis genom att vidareutveckla incitamentsmodeller för elanslutning av kryssningsfartyg, främja insatser som möjliggör effektiv hantering av grå- och svartvatten inklusive sophantering i anslutning till kryssningsfartygen samt övriga hållbarhetsåtgärder för att Stockholm ska ligga i yttersta framkant jämfört med andra hamnar i Östersjön
- i genomförandet av *Kajstrategi för Stockholms stad* tillsammans med berörda nämnder sträva efter att effektivt och serviceinriktat möta intresset för etableringar och deltagande i utvecklingen av stadens kajer med särskilt fokus på att skapa förutsättningar för stadsliv och rekreation utmed Söder Mälarstrand
- möjliggöra för elektrifiering av, stimulera och underlätta för den kommersiella sjöfarten och stuveriverksamheten i samarbete med bolagets kunder
- vidta åtgärder för en fossilbränslefri sjöfart och verka för alternativa drivmedel
- verka för hållbara och effektiva godstransporter i enlighet med stadens godstrafikplan
- verka för en etablering av ytterligare Gröna Sjöfartskorridorer med relevanta aktörer
- tillsammans med trafiknämnden arbeta för att öka överflytten av gods från väg till vatten
- utveckla Stockholm Norvik Hamn till en innovativ HUB med hamnnära infrastruktur för elektrifiering, framtida bränslen och mer hållbara godstransporter på land och vatten i Stockholm och Mälardalsregionen
- tillsammans med Stockholms Stadshus AB och Stockholm Exergi AB utreda Stockholm Norvik Hamn som ett möjligt logistiknav för mellanlagring av avskild koldioxid samt möjligheterna för framtida CCU
- kartlägga investeringar för att stödja sjöfartens omställning
- verka för fossilfria anslutningar till alla hamnar inklusive bättre järnvägsförbindelser till och från Norvik

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Exploateringsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, Norra innerstadens stadsdelsnämnd och Stockholms Hamn AB utveckla gångstråket mellan Gärdets tunnelbanestation och Värtahamnen (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholms Hamn AB ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB samordna en gemensam och stationär lösning för hantering av grå- och svartvatten (2.4)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- verka för att Stockholms hamnars corehamnstatus återspeglas i såväl regional som statlig planering
- fortsätta arbetet med långsiktig strategisk utveckling och förädling av bolagets fastigheter, vårda byggnader som har kulturhistoriska värden och verka för en mångfald av verksamheter samt effektivisera driften av byggnader och anläggningar
- medverka till att stadens mål om bostadsbyggande uppfylls samtidigt som den rörliga sjötrafiken och möjligheten att utveckla hamnverksamheten för transport- och besöksnäring värnas
- i samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden fortsätta planeringen av hamnverksamhet och stadsutveckling i Frihamnen med fokus på stadsutveckling i södra delen av Norra Djurgårdsstaden och modern, stadsnära sjöfart. Stockholms Hamn AB och exploateringsnämnden ska senast under första halvåret 2026 sluta ett intentionsavtal för att marken på Frihamnspiren ska övergå i bolagets ägo. Parterna ska senast under första halvåret 2026 även sluta ett intentionsavtal om exploateringsnämndens finansiering av elanslutning i Frihamnen. Under kommande år kommer många frågor som rör framtiden för Energihamnen att beslutas. När dessa frågor har resulterat i tydliga ställningstaganden finns det anledning att fortsatt utreda huvudmannaskapet för marken med syfte att den ska föras över till Stockholms Hamn AB. Stockholms Hamn AB ska i samarbete med exploateringsnämnden vidta åtgärder för ökat värdeskapande i fastigheterna i syfte att långsiktigt minska bolagets skuldsättning. Stockholms Hamn AB ska överföra Magasin 5 till S:t Erik Markutveckling AB
- i samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden delta i planeringen av hamnverksamhet och stadsutveckling i Stadsgården/Masthamnen med fokus på sjöfart och förstärkta stråk. Området kring Stadsgårdskajen ska hållas tillgängligt för kultur och nöjesliv
- redovisa ett förbättrat ekonomiskt resultat genom ökade intäkter i de segment där detta är möjligt
- delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap
- samverka med regionen kring planering för utökat kollektivt resande på stadens vatten samt kring förbättrad sammanbindning mellan olika färdslag
- verka för att de stockholmare som bor på båt vid stadens kajer ska kunna göra det på ett bra och ordnat sätt

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stockholms Hamn AB ska i samarbete med trafiknämnden utreda investeringsbehov för Hammarbyslussen (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och Stockholms Hamn AB utreda ansvar, utveckling och kostnader för stadens innerstadskajer med hänsyn till trafiksäkerhet, farleder och framtida kollektivtrafikpunkter på sjö. I arbetet ska förutsättningar så väl förvaltningsmässiga som ekonomiska för flytt av förvaltning av innerstadskajer från Stockholms Hamn AB till trafiknämnden presenteras (3.1)	2026-01-01	2026-08-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Elproduktion baserad på solenergi	10,7 GWh	11,6 GWh	11,6 GWh
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Relativ energianvändning	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel parkeringsplatser med tillgång till laddinfrastruktur	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.4 Stockholmnarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avslutade bygg- och anläggnings-entreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvaru-bedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel investeringsprojekt vars genomförande-beslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

AB Stokab

Stokab ska fortsätta utveckla stamnätsinfrastrukturen, inklusive noder och knutpunkter, för att klara den framtida ökade generella efterfrågan och garantera tillgången på konkurrensneutral svartfiber. Den fortsatta utbyggnaden av fibernätet skapar förutsättningar för klimatsmarta lösningar och att digital delaktighet kan ske i hela staden, vilket sker i takt med efterfrågan och utifrån bedömningar av marknadens utveckling och krav. Framväxten av en allt mer uppkopplad värld kombinerat med 5G, förväntas också leda till ett behov av en mer utbyggd digital infrastruktur.

Bolaget bedriver en verksamhet med ansvar för en ytterst viktig funktion för infrastrukturen i Stockholm. Detta innebär att bolaget behöver ha ett systematiskt säkerhetsarbete, god resiliens och ett kontinuerligt arbete med förmågehöjande åtgärder.

Bolaget ska ha fortsatt hög egenfinansieringsgrad.

Bolagets uppgifter

Bolagets uppgift är att bygga, hyra ut samt underhålla ett passivt och säkert fibernät i Stockholm. Syftet med infrastrukturen och verksamheten är att stimulera en positiv utveckling för Stockholm genom att bidra till goda förutsättningar för IT-utvecklingen i regionen.

Ägardirektiv 2026-2028

AB Stokab	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	230	220	230	230
Investeringar, mnkr	-180	-170	-180	-180

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

- vara behjälpligt i trafiknämndens uppdrag att samordna gatuarbeten med övriga ledningsdragande bolag i staden samt Trafikverket, SL och andra aktörer för att främja framkomligheten
- fortsätta att i samarbete med kommunstyrelsen stödja arbetet med att utveckla Stockholm som en innovativ och smart stad

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- ansvara för att fibernätet byggs ut och förtätas för att möta framtida efterfrågan inom 5G och IoT (Internet of Things)
- delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.4 Stockholmnarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avslutade bygg- och anläggnings-entreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvaru-bedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel investeringsprojekt vars genomförande-beslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Stockholms Stads Parkerings AB

Stockholm Parkerings anläggningar ska leda till minskad gatuparkering, öka framkomligheten i staden samt verka för att parkeringskapacitet utnyttjas optimalt. Bolaget ska initiera förslag och finansiera nya garage för detta syfte, genom nyproduktion och förvärv. Garagen ska också möta behoven i nya stadsutvecklingsområden. Bolaget ska även arbeta med hållbar mobilitet och främja delningsekonomier. I syfte att stimulera användningen av elbilar ska laddningsmöjligheter installeras i bolagets anläggningar. Bolaget ska öka sin egenfinansieringsgrad.

Bolagets uppgift

Bolaget bygger och driver parkeringsanläggningar som verkar på den kommersiella marknaden samt anläggningar som har som enda syfte att avlasta gatunätet.

Ägardirektiv för 2026-2028

Stockholms Stads Parkerings AB	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	80	80	70	60
Investeringar, mnkr	-350	-380	-500	-525

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

- arbeta aktivt för att stärka tryggheten, tillgängligheten och säkerheten i bolagets egna och driftade anläggningar med särskilt fokus på ytterstaden, genom att bland annat säkerställa underhåll, skötsel och renhållning

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

- arbeta med hållbar mobilitet där cykel, nya mikromobilitetslösningar och parkeringsplatser för bilpool i attraktiva lägen är en integrerad del
- tillsammans med trafiknämnden delta i stadens arbete med elektrifiering av transportsektorn, bland annat genom Elektrifieringspakten och målet att trafiken ska vara utsläppsfri i innerstaden till år 2030
- säkerställa fortsatt utbyggnad av laddinfrastruktur i driftade anläggningar genom att ingå långsiktiga avtal med affärsmässiga villkor med fastighetsägare
- på sikt som regel vara stadens laddoperatör med affärsmässiga villkor
- som regel drifta bostadsbolagens alla tillkommande parkeringar, med långsiktiga avtal på affärsmässiga villkor
- skapa fler cykelparkeringar som en integrerad del i en mobilitetslösning samt anlägga cykelboxar på nya ytor
- öka andelen parkeringsplatser reserverade för bilpooler och skapa goda förutsättningar för bilpooler i anläggningarna
- delta i stadens planarbete för att möjliggöra en minskning av antalet gatuparkeringar och öka andelen parkeringar på tomtmark
- ta fram ett koncept som syftar till att möjliggöra p-köp i stadsdelar med förtätningsprojekt
- öka ambitionerna kring parkeringsplatser för lastcyklar och lastcykelpooler
- pröva möjlighet och lämplighet för trästomme i kommande projekt ovan jord

R VIII

Sthlm Parkering:2

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, och i samråd med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och trafikinämnden, utveckla arbetet med stadsdelsvisa mobilitetshus och optimering av befintlig parkering som möjliggör friköp av parkeringsplatser (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samråd med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och andra berörda fortsatt verka för att cykelparkeringsgarage anordnas vid eller i närheten av Stockholms Centralstation (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samråd med trafikinämnden utveckla och förbättra Odenplans cykelgarage (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafikinämnden ska i samarbete med AB Svenska Bostäder och Stockholms Stads Parkerings AB utreda parkeringssituationen i Rinkeby samt föreslå och genomföra åtgärder på kort och lång sikt med utgångspunkt i parkeringsplanen i syfte att bättre möta det lokala behovet (2.3)	2026-01-01	2026-12-31
Trafikinämnden ska i samarbete med Stockholms Stads Parkerings AB utöka möjligheten för boende och besökare att parkera på Skeppsbrons kaj genom månadsabonnemang (2.3)	2026-01-01	2026-04-30

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- genomföra prisjusteringar när marknaden så medger
- fortsätta arbeta med att öka trygghet och trivsel för kunderna
- delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap
- fortsatt pröva vilka av bolagets driftsverksamheter som lämpligen kan övertas i egen regi i takt med att avtalen löper ut

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholms hem ska i samverkan med Stockholms Stadshus AB och Stockholms Stads Parkerings AB pröva om det går att föra över hela eller delar av förvaltningen av existerande parkeringar (som idag driftas av bostadsbolagen eller externa parter) till Stockholms Stads Parkerings AB med långsiktiga avtal utan att det uppstår ekonomiska effekter som är ogynnsamma för hushållen (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och Stockholms Stads Parkerings AB ska fortsätta arbetet att se över sina gränsdragningslistor i syfte att säkerställa fungerande underhåll och förvaltning av parkeringsanläggningar samt att listorna är i enlighet med affärsmässiga principer (3.1)	2026-01-01	2026-12-31
Trafikinämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, och Stockholms Stads Parkerings AB undersöka hur insamlad trafikdata lättare kan delas mellan stadens förvaltningar och hur AI kan användas för analyser (3.1)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Relativ energianvändning	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal publika laddplatser	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.4 Stockholmnarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avslutade bygg- och anläggnings-entreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvaru-bedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

R VIII
Sthlm Parkering:4

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Kulturhuset Stadsteatern AB

Kulturhuset Stadsteatern finns för alla stockholmare där yttrandefriheten och den konstnärliga friheten utgör grunden. Kulturhuset Stadsteaterns verksamhet ska bli angelägen för fler med särskilt fokus på människor i de grupper som idag sällan tar del av verksamheten. Genom att samspela med nya och externa aktörer ska verksamheten nå ut till fler stockholmare samt förstärka sin betydelse för alla stockholmare. Kulturhuset Stadsteaterns hela verksamhet, såväl i city som i ytterstaden, ska värna och utveckla sin roll som öppna och inbjudande hus. Kulturhuset Stadsteaterns verksamhet ska präglas av ett sammanhållet värdskap med bra service, ett välkomnande bemötande, inkluderande på flera språk och god tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Bolaget ska också värna och utveckla sin verksamhet i Skärholmen, Vällingby, Husby samt den breda Parkteaterverksamheten.

Bolagets uppgifter

Kulturhuset Stadsteatern ska erbjuda verksamhet i form av teater-, dans- och scenkonst, musik, konst, design, film, litteratur, samtal/debatt, bibliotek och annan kulturell verksamhet av hög kvalitet samt ansvara för stadens tre platser inom stadens fristadsprogram.

Ägardirektiv för 2026-2028

Kulturhuset Stadsteatern AB	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	-404	- 418	-425	-433
Investeringar, mnkr	-20	-20	-20	-20

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

- stärka arbetet med nationella minoriteter
- fortsatt vidta åtgärder för att nå nya grupper, samtidigt som befintlig publik värnas
- stärka och utveckla Kulturhusets bibliotek för att möta ett ökat behov under den tid då Stadsbiblioteket håller stängt
- fortsatt utveckla kulturhusverksamheten i Husby i samverkan med det lokala kulturlivet och stadsdelsnämnderna, bland annat genom en mer välkomnande entré, utökade verksamhetstider och utveckling av turnéverksamhet i hela Järvaområdet
- fortsätta utveckla verksamheten Stationen i Skärholmen
- fortsatt utveckla samarbetet med fria dans-, cirkus- och teatergrupper till exempel genom scenen "Kilen" och Parkteaterverksamheten
- fortsatt utveckla verksamheten riktad mot målgruppen barn, unga och unga vuxna
- fortsatt utveckla kulturhusverksamheten i Skärholmen och Vällingby i samverkan med det lokala kulturlivet och stadsdelsnämnderna
- tillgången till lokal kultur ska säkras i samverkan med stadsdelsnämnderna, trafiknämnden, utbildningsnämnden och lokala kulturaktörer
- fortsätta arbetet med cirkus och implementera det som en del i bolagets ordinarie verksamhet
- fortsätta utveckla den nya filmvisningsverksamheten i Kulturhuset Stadsteaterns filial i Husby

- i samverkan med utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd fortsätta utveckla ett strukturerat arbetssätt för eleverna att uppleva kultur

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

- fortsätta arbetet med energieffektivisering
- stärka arbetet med hållbarhetsprofil för de verksamheter som finns i Kulturhuset Stadsteatern
- bidra till mer återbruk inom såväl den egna, andra kulturinstitutioners och det fria kulturlivets verksamheter genom att ansvara för och driva Materialmagasinet
- förstärka samordning och utveckling av arbetet med hållbarhetsfrågor med särskilt fokus på miljö och klimat

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden och Kulturhuset Stadsteatern AB utreda tillvägagångssätt för hållbara och hälsofrämjande matmiljöer på stadens idrotts- och kulturanläggningar (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- verka för att koncernbidraget går till att skapa så mycket konstnärlig och publik verksamhet som möjligt
- utveckla och stärka det internationella samarbetet genom bland annat internationella gästspel
- utveckla arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare, bland annat genom att erbjuda goda arbetsvillkor

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
SISAB ska i samarbete med trafiknämnden, utbildningsnämnden, Skärholmens stadsdelsnämnd, AB Stockholms hem, Kulturhuset Stadsteatern samt relevanta lokala aktörer utreda hur Bredholmstorget i högre utsträckning kan utvecklas till ett tryggare och mer och inbjudande torg/skolgård i Skärholmens centrum (3.6)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Stockholmarnas nöjdhet med kommunala kulturinstitutioner	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring				

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Målet för verksamheten är att stärka Stockholms internationella konkurrenskraft och aktivt bidra till utvecklingen av Stockholm som en ledande, klimativänlig och inkluderande upplevelsestad. SGAF ska vara en naturlig samarbetspartner för sina hyresgäster vid genomförande av evenemang och för en fortsatt utveckling av arenorna.

Bolagets uppgifter

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB ska tillhandahålla och utveckla ändamålsenliga arenor för evenemangsverksamhet av god kvalitet.

Ägardirektiv för 2026-2028

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	-162	-158	-150	-151
Investeringar, mnkr	-45	-20	-15	-11

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

- arbeta för att arenaområdet och arenorna har en hög tillgänglighet för olika grupper av besökare
- bidra till att stärka besöks- och upplevelsesektorn och i samarbete med evenemangsarrangörerna verka för att öka det sociala engagemanget för barn och unga som rör sig kring arenorna vid matcher och evenemang
- tillsammans med kommunstyrelsen, Stockholms Stadshus AB, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och idrottsnämnden se över förslag som möjliggör en utveckling av Globenområdet norra delar, där stadsutveckling och lösningar för evenemangsverksamhet och idrott ges utrymme. En analys ska göras gällande en eventuell möjlighet att även framöver inkludera en is-pist med läktarkapacitet i området
- bidra till att arenorna och närliggande områden kan nyttjas mer sommartid.
- Bolaget ska medverka till att en dialog förs mellan de föreningar som är stående hyresgäster och hyresvärden Stockholm Live

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

- genom klimatsmarta fastigheter bidra till att uppnå målet om en klimatpositiv stad år 2030
- fortsätta arbeta med energieffektivisering och förnybar energi

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- arbeta för ökad trygghet och säkerhet i arenaområdet och arenorna
- delta i utvecklingen av Globenområdet och säkerställa arenornas fortsatta betydelse inom ramen för det övergripande arbetet med Söderstaden i samarbete med staden och med andra intressenter i området
- utveckla arenorna affärsmässigt med målet om en självfinansierad verksamhet

R I

Globe-Arena:2

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB och Stockholm Globe Arena fastigheter AB se över utvecklingsmöjligheter för Globenområdet norra delar, med fokus på stadsutveckling samt framtida lösningar för evenemang och idrott (3.3)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Elproduktion baserad på solenergi	10,7 GWh	11,6 GWh	11,6 GWh
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
Obligatorisk nämndindikator				
	Relativ energianvändning	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.4 Stockholmsbornas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel avslutade bygg- och anläggningsentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvarubedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd				
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Stockholm Business Region AB (SBR)

Stockholm ska vara en hållbar och växande storstad där arbetstillfällen skapas och där näringslivet bidrar till ökad välfärd och trygghet i stadens alla stadsdelsområden. En välfungerande arbetsmarknad, en ledande kunskapsregion, en trygg gemenskap, ett rikt kulturliv och en väl utbyggd kollektivtrafik lägger grunden för ett bra näringslivsklimat. Målet är att göra Stockholm till Europas ledande hållbara tillväxtregion.

Stockholms internationella konkurrenskraft är avgörande för näringslivets och stockholmarnas välmående. Vår globala attraktivitet möjliggör företagsetableringar, investeringar och växande företag som leder till fler anställningsmöjligheter och ökade intäkter för den offentliga välfärden.

Hur Stockholm uppfattas av omvärlden har stor betydelse för viljan att besöka, flytta till och investera i vår stad och region. Stockholm har en position som en etablerad världsstad med ett gott rykte. Det innebär också att förväntningarna på Stockholm är höga. För att fortsätta vara en internationellt konkurrenskraftig och företagsvänlig plats ska bolaget stärka arbetet med långsiktig och strategisk platsattraktion.

Bolaget ska främja och utveckla Stockholm som en av Europas tio största besöksdestinationer, med god tillgänglighet. Stockholm ska vara en ledande klimat-, miljömässigt- och socialt hållbar evenemangs- och upplevelsestad. Bolaget ska verka för att få fler internationella och nationella evenemang till Stockholms stad.

Det regionala samarbetet inom Stockholm Business Alliance (SBA) fortsätter med syfte att attrahera utländska investeringar till regionen, att marknadsföra regionen internationellt och att förbättra näringslivsservicen vid kommunernas myndighetsutövning. I marknadsföring ska det kreativa, öppna, hållbara och jämställda Stockholm lyftas fram.

Stockholm Business region stöttar och bidrar i det lokala näringsarbetet i staden. Stockholm Business region är bland annat stadens primära ingång för etableringar och utgör stadens etableringsservice samt är stadens representant i SBA:s etablerings- och investeringsarbete. Inom stadens fokusområden riktas insatser för att attrahera investeringar, etableringar och evenemang för att på så sätt bidra till ökad tillväxt, fler arbetstillfällen, hållbar utveckling och trygga levande stadsdelar.

Bolagets uppgifter

Stockholm Business Region har till uppgift att attrahera besökare, kompetens, investeringar och etableringar genom att positionera och marknadsföra Stockholm och arbeta investeringsfrämjande. Bolaget bidrar till en dynamisk och välfungerande arbetsmarknad i Stockholm, genom insatser som främjar och ökar ungdomars möjligheter till arbetslivserfarenhet.

Bolaget har även till uppgift att leda och samordna SBA för att marknadsföra regionen internationellt, att attrahera utländska etableringar och investeringar, samt förbättra näringslivsservicen i kommunernas myndighetsutövning.

Ägardirektiv för 2026-2028

Stockholm Business Region AB	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	0	0	0	0
Investeringar, mnkr	-1	0	0	0

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

- främja Stockholms position som en av Europas mest öppna, hållbara och kreativa städer
- synliggöra Stockholms rika kultur- och evenemangsutbud så att fler Stockholmare och besökare kan ta del av kulturupplevelser
- tillsammans med kommunstyrelsen samt berörda nämnder bidra till det prioriterade arbetet i stadens fyra fokusområden som är Farsta, Hagsätra-Rågsved, Järva och Skärholmen

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Idrottsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB samt i samråd med kommunstyrelsen och stadens styrgrupp för stora evenemang samordna stadens planering av O-Ringen år 2027 samt basket-EM för damer 2027 (1.5)	2026-01-01	2026-12-31

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

- verka för att utveckla Stockholm till en attraktiv och innovativ plats tillsammans med offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhälle. Stockholms innovationsekosystem ska utvecklas
- säkerställa ett starkt näringslivsperspektiv i klimatarbetet genom att stödja utvecklingen av gröna företag, hållbara innovationer och kompetens, samtidigt som Stockholm positioneras som en ledande aktör i den gröna omställningen. Bolaget ska också tillsammans med kommunstyrelsen ta till vara på statliga initiativ, exempelvis Statens accelerationskontor, som syftar till att skynda på den gröna omställningen
- främja investeringar och etableringar som bidrar till hållbar stadsutveckling, den gröna omställningen och ökad cirkularitet. Med utgångspunkt i stadens miljöprogram och handlingsplaner ska företag och investerare attraheras som delar Stockholms ambitioner om hållbar utveckling
- bidra till och arbeta för att öka den internationella tillgängligheten till Stockholm genom hållbara transportmedel, bland annat genom att verka för införandet av ett snabbtåg Stockholm-Oslo
- delta i det av kommunstyrelsen ledda arbetet med att utveckla stadens pakter och övriga relevanta nätverk till att utgöra konkreta verktyg för näringslivssamverkan i genomförandet av miljöprogrammet och klimathandlingsplanen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Business Region AB samt andra berörda nämnder och bolag utreda hur Stockholm kan utvecklas som en levande matstad med matmiljöer som främjar hälsosam mat med låg miljö- och klimatpåverkan (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- stärka sitt besöks- och investeringsfrämjande uppdrag
- verka för att Stockholm ska vara ett självklart val för företag inom innovationsdrivna och kunskapsintensiva branscher som tech, life science och inom den gröna omställningen
- stärka Stockholm som kluster för företag inom miljöteknik och hållbarhet
- verka för att internationella företag inom tech och innovation ska etablera sig i Kista Science City samt i nära samarbete med stiftelsen Electrum och Kista Science City AB
- fortsätta utveckla och stärka Kistas roll som ett modernt innovationsdistrikt med stark attraktionskraft för företag inom tech och innovation
- attrahera internationella företag inom life science att etablera sig i Hagastaden samt i nära samarbete med Stockholm Science City AB och bidra till att stärka Hagastadens roll som ett världsledande centrum inom life science
- leda och samordna arbetet med Stockholm Business Alliance (SBA)
- arbeta för att vidareutveckla, förstärka och förbättra det ekosystem för start-ups som finns i Stockholm idag, samt facilitera samarbeten mellan start-ups och etablerade bolag, offentlig sektor och akademiska institutioner
- öka stadens attraktionskraft av internationella och nationella talanger samt stärka stadens arbete med mottagande av talanger och dess medföljande familjer
- verka för att fler stora hållbara evenemang, kongresser och utställningar genomförs i Stockholm
- stödja marknadsföring av evenemang i Stockholm och i samband med detta ställa krav på hållbarhetscertifieringar samt minskad användning av engångsartiklar och plastprodukter i enlighet med gällande lagstiftning
- verka för att öka andelen internationella och inhemska turister som reser till Stockholm med tåg
- stödja stadsdelsnämnderna aktivt i det lokala näringslivsarbetet
- tillsammans med kommunstyrelsen leda arbetet med att implementera stadens näringslivspolicy med tillhörande etableringsstetagi i samtliga nämnder och bolag för att fortsätta att förbättra Stockholms företagsklimat
- stötta lokala näringsidkare, inklusive aktörer inom kultur, som bidrar till att skapa attraktiva stadsmiljöer, hållbar turism och som framhäver Stockholms särprägel och gör staden till en mer attraktiv destination för turism
- bidra till stadens arbete med att analysera behov och potential när kontorsmarknaden genomgår stora förändringar
- bidra till en dynamisk och välfungerande arbetsmarknad genom att bidra till fler av stadens insatser för ungas introduktion till arbetsmarknaden såsom SAO-jobb, feriejobb och PRAO
- ta tillvara aktuella förstudier för en eventuell Stockholmsutställning 2030

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholm Business Region AB ta fram en analys och åtgärdsförslag gällande kontorsmarknaden i Stockholm (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB samordna arbetet med att vidareutveckla Kontaktcenter Stockholms service som en väg in för företag (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholm Business Region AB ska genomföra en riktad marknadsföringskampanj för att attrahera mer efterfrågad arbetskraft till Stockholm (3.2)	2026-01-01	2026-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stockholm Business Region AB ska i samarbete med utbildningsnämnden och berörda stadsdelsnämnder testa modellen studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO-jobb) på ett antal skolor i stadens utpekade fokusområden (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholm Business Region AB ska i samarbete med utbildningsnämnden testa en modell med en praktikbank för att stötta skolorna med att tillhandahålla PRAO-platser inom näringslivet för elever i årskurs 8 och 9, med särskilt fokus på bristyrken (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholm Business Region AB ska i samråd med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden utreda hur besöksnäringen och destinationsutvecklingen i Kista kan stärkas (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholm Business Region AB ska tillhandahålla 150 feriejobbsplaceringar inom besöksnäringen (3.2)	2026-01-01	2026-08-31
Stockholm Business Region AB ska utreda fler lämpliga branschsamarbeten för feriejobb i näringslivet (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholm Business Region AB ska utveckla former för att uppmärksamma lokala företagare och entreprenörer som bidrar till ett hållbart, innovativt och levande näringsliv i Stockholm (3.2)	2026-01-01	2026-08-31
Stockholm Business Region AB ska utveckla samarbetet med Region Stockholm kring arbetet med mottagande av internationella talanger (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Stockholm Business Region AB ska utvärdera stadens arbete med talangattraktion och identifiera vilka insatser staden ska driva och utveckla för att komplettera övriga offentliga och externa aktörer i Stockholm (3.2)	2026-01-01	2026-06-30
Stockholm Business Region AB ska öka den lokala synligheten av stadens arbete med näringslivs- och besöksnäringens frågor (3.2)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Stockholm Business Region AB samt Stockholms Stadshus AB ta fram en plan för Kistas framtida utveckling i samråd med Kista Science City AB och andra externa aktörer (3.3)	2026-01-01	2026-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden samt i samråd med idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Business Region AB vidareutveckla arbetssätt, verktyg och koncept för digital närvaro i syfte att stärka det förebyggande arbetet (3.6)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	Antal företag i Stockholm	216 000	216 000	216 000
	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	74	75	75
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Tillväxt i den privata sektorn i Stockholms stad (lönesumma)	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse
	Ökning av antalet arbetsplatser i ytterstaden	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	82 %	83 %	84 %
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

S:t Erik Försäkrings AB

S:t Erik Försäkrings AB ska vara det bästa och mest kostnadseffektiva alternativet för stadens nämnder och bolag. Bolaget ska svara för att det finns en effektiv riskfinansiering av anläggningar och verksamheter ägda av staden och närstående bolag. Bolaget ska förbättra riskhanteringen för samtliga berörda enheter inom kommunkoncernen samt stärka det förebyggande arbetet om klimatrelaterade vattenskador och bränder i stadens fastigheter. S:t Erik Försäkring har tillsammans med kommunstyrelsen initierat ett projekt som syftar till att minska antalet brand- och vattenfrekvensskador i stadens fastigheter till följd av klimatförändringen. För att leda projektet har en doktorandtjänst tillskapats med placering på S:t Erik Försäkring. Bolaget ska vara delaktigt i stadens strategiska samarbete för att minska risker och sårbarheter i stadsbyggnadsprocessen.

Bolagets uppgift

Bolaget ska förmedla försäkringslösningar och minimera kommunkoncernens försäkringskostnader.

Ägardirektiv för 2026-2028

S:t Erik Försäkrings AB	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	1	1	1	1
Investeringar, mnkr	0	0	0	0

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder till en rättvis klimatomställning

- i samverkan med stadens nämnder och bolag och i samråd med Storstockholms brandförsvär stärka det förebyggande strategiska arbetet för att minska antalet brand- och vattenskador samt begränsa konsekvenserna av dessa.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- medverka till och teckna samtliga sakförsäkringar som stadens nämnder och bolag har behov av
- optimera den försäkringsrisk som bolaget själv tar i förhållande till fastslagen risknivå
- genom premiesättning säkerställa att skademinimerande och riskförebyggande arbete premieras
- stödja det olycks- och skadeförebyggande arbetet i kommunkoncernen
- delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

S:t Erik Markutveckling AB

Bolaget ska löpande pröva förslag till förvärv av fastigheter i syfte att främja stadens långsiktiga stadsutveckling. Under perioden inriktas verksamheten på förvaltning, uthyrning och utveckling till så god avkastning som möjligt med hänsyn tagen till stadens utveckling. Bolaget ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden fortsätta att söka strategiska utvecklingsprojekt och förvärv för stadens framtida behov.

Bolaget ska öka sin egenfinansieringsgrad.

Bolagets uppgifter

Bolagets uppgift är att äga, förvalta och utveckla fastigheter/aktier i fastighetsbolag i avvaktan på omvandling av fastigheterna till bostäder, arbetsplatser och andra ändamål i enlighet med stadens stadsutveckling.

Ägardirektiv för 2026-2028

S:t Erik Markutveckling AB	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	-65	-36	-21	6
Investeringar, mnkr	-853	-1 036	-454	-307

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden söka strategiska projekt och förvärv för stadens framtida behov
- vid behov stödja fastighetsnämnden och stadens övriga nämnder och bolagsstyrelser i samband med försäljning och utveckling av fastigheter
- inleda avyttringen av idrottscentret Gjutmästaren 6 till fastighetsnämnden. Avyttringen ska ske i nära dialog mellan parterna samt kommunstyrelsen och idrottsnämnden i syfte att säkerställa en långsiktigt hållbar förvaltning inom ramen för stadens interna hyresmodell

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi (2.1)	2026-01-01	2026-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring*	Elproduktion baserad på solenergi	10,7 GWh	11,6 GWh	11,6 GWh
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Relativ energianvändning	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.4 Stockholmsbornas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avslutade bygg- och anläggnings-entreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggsvaru-bedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådgivning ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Stockholmsmässan AB

Bolagets uppdrag är att marknadsföra Stockholm som en av norra Europas främsta mötesplatser och maximera de ekonomiska bidragen till regionen. Stockholmsmässan ska upplevas som en naturlig mötesplats för näringslivet, stockholmare och besökare. Mässans evenemang ska vara socialt och etiskt i linje med stadens åtaganden.

Verksamheten ska vidare ge förutsättningar att stärka Stockholm som en ledande mötesplats i norra Europa.

Bolagets uppgift

Bolagets uppgift är att utveckla, arrangera och genomföra mässor, kongresser, konferenser och evenemang för hela regionens bästa. Stockholmsmässan AB är ett genomförandebolag av mässor, kongresser, konferenser och evenemang. Verksamheten bidrar till samhällsekonomin i hela Stockholmsregionen genom att mässans besökare och utställare bokar hotellrum, handlar, besöker attraktioner, äter på caféer och restauranger, åker taxi och kollektivtrafik.

Ägardirektiv för 2026-2028

Stockholmsmässan AB	2025	2026	2027	2028
Resultat efter finansnetto, mnkr	-100	0	0	0
Investeringar, mnkr	-50	0	0	0

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning-

- säkerställa att bolagets verksamheter är socialt och miljömässigt hållbara, i vilket ingår att inte arrangera evenemang som inte följer de internationella konventioner och avtal som Sverige eller Stockholms stad har undertecknat eller åtagit sig att följa
- arbeta för att nå stadens mål för hantering av matavfall

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- strategiskt bidra till att utveckla Stockholm som turist- och besöksdestination i samarbete med Stockholm Business Region AB och marknadsföra Stockholm som norra Europas främsta mötesdestination med fokus på hållbar turism

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Elproduktion baserad på solenergi	10,7 GWh	11,6 GWh	11,6 GWh
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
Obligatorisk nämndindikator				
	Relativ energianvändning	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

R I

Stockholmsmässan AB:2

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Intressebolag i Stockholms Stadshus AB

Stockholm Exergi Holding AB

Verksamheten i Stockholm Exergi AB ska bedrivas affärsmässigt på ett rationellt och effektivt sätt i enlighet med finansiella och andra mål. Därutöver har staden som ägare ett intresse av att säkerställa en transparent prissättning och en prisnivå som är konkurrenskraftig i jämförelse med andra produkter på värmemarknaden. Verksamheten ska vara inriktad på att uppnå en stark klimat- och miljöprofil. Stockholm Exergi Holding AB ska möta kundernas och samhällets krav på en fortsatt omställning till hållbar och prisvärd värme. Stockholm Exergis värme-, kyl- och elproduktion ska, i linje med stadens strategi för ett fossilfritt Stockholm, fullt ut vara baserad på återvunna, fossilfria och förnybara insatsvaror till senast 2040.

Bolaget ska vara behjälpligt i trafiknämndens uppdrag att samordna gatuarbeten med övriga ledningsdragande bolag för att främja framkomligheten.

Bolagets uppgift

Bolaget har i uppdrag att bedriva verksamhet inom fjärrvärme och fjärrkyla i Sverige, samt annan därmed förenlig verksamhet. Stockholm Exergi Holding AB är holdingbolag till Stockholm Exergi AB. Verksamheten bedrivs i det senare bolaget.

Inriktning för stadens ägande

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

- fortsätta att utveckla fjärrvärmenätet i Stockholmsområdet för att kunna erbjuda fjärrvärme till fler
- arbeta för en fortsatt utbyggnad av fjärrkyla i Stockholm
- bevara markområdet i Lövsta för framtida energiproduktion samt vid behov utveckla planeringen av ett nytt kraftvärmeverk med koldioxidavskiljning, inklusive tillstånds- och affärsmässiga förutsättningar
- fortsätta samarbetet mellan staden och övriga aktörer för att hitta lösningar för framtidens eleffektutmaningar
- fortsätta genomförandet av en fullskalig anläggning i avskiljning och lagring av koldioxid med sikte på driftsättning 2028
- med stöd i genomförd utredning arbeta vidare med en storskalig samförbränning av slam och biobränsle tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall AB
- i samråd med Stockholm Vatten och Avfall AB utreda affärsmässiga förutsättningar för att etablera biokolsproduktion och ta fram en långsiktig plan för detta
- gå vidare med att på ett affärsmässigt sätt möjliggöra för ökad energiåtervinning från VA-nätet tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall AB
- avveckla användningen av fossil olja som startbränsle samt för fjärrvärmeproduktion i sin helhet
- utreda möjligheterna för kapacitetsutjämning i det integrerade energisystemet
- fortsätta utveckla arbetet med flexibilitet och stödtjänster som bidrar till ett stabilt och hållbart elsystem samt genom sin roll som balansansvarig på elmarknaden bidra till en stabil och effektiv elförsörjning samt underlätta den pågående energiomställningen

- i samarbete med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda ett fossilfritt energisystem i Loudden inklusive storskalig energilagring i bergrum samt utreda energilagring genom att nyttja existerande fjärrvärmesystem exempelvis i Ulvsunda.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- säkerställa en transparent prissättning och en prisnivå som är konkurrenskraftig i jämförelse med andra produkter på värmemarknaden
- arbeta för att sammanlänka produktions- och distributionskapaciteten tillsammans med andra fjärrvärmeaktörer, i syfte att optimera miljö-, energi- och ekonomisk nytta
- delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap
- tillsammans med Stockholms Stadshus AB och Stockholms Hamn AB fortsätta utreda Stockholm Norvik hamn som ett möjligt logistiknav för mellanlagring av avskild koldioxid samt möjligheterna för framtida CCU.

Stockholms stads organisering i kommunalförbund

Storstockholms brandförsvaret (SSBF)

Enligt lag om skydd mot olyckor är det kommunens ansvar att svara för räddningstjänsten inom kommungränsen. Stockholms stads brand- och räddningsverksamhet är sedan den 1 januari 2009 organiserad tillsammans med andra kommuner i kommunalförbundet Storstockholms brandförsvaret, SSBF. Kommunalförbundet omfattar idag Danderyd, Lidingö, Nacka, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. Förbundet ska fullgöra medlemskommunernas uppgifter inom lagstiftningarna:

- lag (2003:778) om skydd mot olyckor
- lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor
- lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Konkret innebär det att förbundet svarar för tillsyn, information, rådgivning och sotningsverksamhet samt att bedriva räddningstjänst utifrån kommunernas ansvar enligt lagen om skydd mot olyckor. Förbundet arbetar långsiktigt och strategiskt för att förebygga och minska konsekvenserna av bränder och andra olyckor, särskilt riktat mot olika riskgrupper i samhället. SSBF har de senaste åren stärkt sin operativa och strategiska samverkan med relevanta myndigheter och aktörer i syfte att få bukt med illegala sprängmedel. Det som ligger kvar på medlemskommunerna är samordningen för det totala arbetet enligt lagstiftningen.

Förbundet verkar även för att utifrån sitt kompetensområde minska risker och sårbarheter i samhällsplaneringen, inte minst med tanke på klimatförändringarna, med fokus på övergripande riskhantering och möjlighet till räddningsinsatser.

SSBF:s miljöledningssystem är och ämnar fortsatt vara externkontrollerat och diplomerat av Svensk Miljöbas.

Medlemskommunerna kan därutöver teckna särskild överenskommelse om att förbundet kan biträda kommunen i den omfattning som önskas inom lagstiftningsområdena:

- lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- plan- och bygglagen (1987:10)
- övrig lagstiftning eller tjänsteområde där kommunalförbundet besitter särskild kompetens

SSBF är juridiskt sett ett eget kommunalförbund med egen organisation och uppföljning som leds av en förbundsdirektion. Direktionen består av tolv ledamöter och tolv ersättare från medlemskommunerna, varav Stockholms stad har två ordinarie ledamöter och två ersättare. Som stöd till förbundsdirektionen finns ett beredningsorgan samt samrådsgrupper med representation från medlemskommunerna. Beredningsorganet utgörs av kommundirektörer från respektive medlemskommun och ska ha särskilt fokus på styrning av ekonomi och verksamhet. Förbundets budget ska endast kunna beslutas av direktionen efter beredning med kommundirektörerna. Samrådsgrupperna är ekonomichefsforum samt forum för skydd mot olyckor och civil beredskap.

Syftet med inrättandet av SSBF var att ge medlemskommunerna högre kvalitet på brand- och räddningstjänsten till en lägre kostnad. Detta kan ske genom att förbundet

R V

SSBF:2

ger förutsättningar för samordningsfördelar såsom ledningsfunktion, mindre sårbar organisation med större bredd vad gäller specialfunktioner samt bättre planering av personalresurser. En målsättning för förbundet är att skapa förutsättningar för samverkan med angränsande förbund för att på sikt kunna ingå i ett regionalt brandförsvar.

SSBF är en viktig aktör i arbetet för att värna och skydda befolkningen i händelse av krig och ska tillsammans med medlemskommunerna verka och planera för återuppbyggnaden av det civila försvaret. SSBF ska även arbeta nära Samverkan Stockholmsregionen.

SSBF deltar i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap. Trafiknämnden ansvarar för stadens bestånd av branddammsanläggningar. SSBF har ansvaret för löpande kontroll av dammarna och åtgärdar enklare brister samt tillser att de kan nyttjas på tilltänkt sätt. SSBF ingår i arbetet med samordnad tillsyns- och tillståndprocess samt informationsdelning inom staden med syfte att motverka organiserad brottslighet.

Medel för avgiften till SSBF finns inom Kommunstyrelsen m.m. anslag för "Ersättningar till utomstående organisationer och föreningar". Medlemsavgiften för år 2026 beräknas till 447,2 mnkr. SSBF ska arbeta för god kostnadskontroll, effektivitet och marginaler för att frigöra resurser för prioriterad verksamhet samt hålla nere förbundets medlemsavgift.

Stockholms stads kommunala stiftelser

SHIS Bostäder

SHIS Bostäder grundades år 1963 och verksamheten utgår ifrån den stadga som kommunfullmäktige fastställde år 1970 (Kfs. 1970:43). Efter en genomgripande utredning om SHIS Bostäders verksamhet gav kommunfullmäktige år 1996 SHIS Bostäder sitt nuvarande uppdrag som lyder:

"Stiftelsen har till ändamål att i samarbete med Stockholms nämnder med socialtjänstansvar dels tillhandahålla genomgångsbostäder för personer som av sociala och/eller ekonomiska skäl är i behov av tillfällig bostad, dels erbjuda en mer varaktig bostad med visst boendestöd för personer med sociala problem samt bedriva annan därmed sammanhängande och förenlig verksamhet. För fullgörande av detta bostadssociala uppdrag förhär och äger stiftelsen för verksamheten lämpliga fastigheter. Vid urval av hyresgästerna till ungdomsbostäder förutsättes att bostadssökande ungdom under 25 år prioriteras."

SHIS Bostäder är Stockholms stads bostadssociala resurs. SHIS Bostäder har kommunfullmäktiges uppdrag att tillhandahålla bostäder åt personer som av olika skäl inte har tillträde till den ordinarie bostadsmarknaden. Lägenheterna förmedlas som genomgångsbostad med korttidskontrakt, dels via stadens socialtjänst, dels via Bostadsförmedlingen i Stockholm. Samtliga kontrakt hos SHIS Bostäder är utan besittningsskydd. Socialnämnden är stadens samordnande part för förvaltning och uppföljning av stadens avtal med SHIS Bostäder och samordnande part för stadsdelsnämnderna samverkan med SHIS Bostäder avseende målgrupp, behov och arbetssätt.

SHIS Bostäder har även stadens uppdrag att tillhandahålla tillfälliga bostäder åt anvisade nyanlända stockholmare. Dessa kontrakt kan maximalt gälla fem år, likt kontrakt för andra stockholmare. Boendetiden planeras efter individens möjlighet att hitta en egen boendelösning och målsättningen är att så snabbt som möjligt ta sig vidare till egen bostad, eftersom egen bostad är en del av integrationen. SHIS Bostäder ska vara tillgängliga för dem som bäst behöver dem. Som medel för hög genomströmning genomför SHIS Bostäder boskola och fördjupad bostadsvägledning.

Staden ska ha ett effektivt och samlat mottagande av nyanlända som möjliggör en snabb etablering på arbetsmarknaden och i samhället. SHIS Bostäder ska samverka med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna för att öka andelen nyanlända som har arbete eller studerar efter etableringsuppdraget.

SHIS Bostäder har också uppdrag att var delaktig i att tillhandahålla bostäder till skyddsbehövande flyktingar från Ukraina under den tid EUs massflyktsdirektiv gäller.

SHIS Bostäders verksamheter ska vara effektiva med fokus på kärnuppdragen och organisationen ska anpassas för att vara kostnadseffektiv och leverera hög kvalitet. SHIS Bostäder ska utveckla en aktiv ekonomistyrning för att möta stadens behov. SHIS Bostäder ska genom en kontinuerlig dialog med socialnämnden och stadsdelsnämnderna anpassa verksamheten, utbud och tjänster utifrån aktuellt behov samt erbjuda en likvärdig standard på sitt arbete i hela staden. SHIS Bostäder ska utveckla arbetssätt som säkerställer att barnfamiljer får tillgång till en mer långsiktig och trygg boendelösning. SHIS Bostäder ska styra och prognostisera med hjälp av framtaget uppföljningsverktyg gällande nyckeltal för utvecklingen avseende in- och

R IV

SHIS:2

utflytt, beläggningsgrad, boendetid och tomgångshyror. SHIS Bostäder ska arbeta flexibelt och sammanhållet med genomgångsbostäder för samtliga målgrupper för att motverka tomgångshyror.

SHIS Bostäders angelägenheter handhas av en styrelse bestående av fem ledamöter och tre suppleanter. Styrelsen utses av kommunfullmäktige och har det yttersta ansvaret för SHIS Bostäders verksamhet.

Nettokostnader (exkl. kapitalkostnader)

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Förändring 2025/2026
Kommunstyrelsen	-1 557,9	-1 531,3	-1 510,4	-1 514,5	26,6
Revisorskollegiet	-34,0	-36,0	-36,4	-36,4	-2,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-8,0	-80,1	-6,3	-8,7	-72,1
Stadsdelsnämnderna	-26 281,2	-27 525,8	-28 054,3	-28 431,0	-1 244,6
Arbetsmarknadsnämnden	-1 083,2	-1 092,3	-1 080,8	-1 073,8	-9,1
Exploateringsnämnden	3 223,2	3 345,8	3 478,4	3 665,0	122,6
Fastighetsnämnden	1 160,8	1 169,8	1 226,1	1 315,1	9,0
Förskolenämnden	-3 079,3	-3 005,1	-3 001,1	-2 997,1	74,2
Idrottsnämnden	-1 097,4	-1 199,3	-1 304,4	-1 322,0	-101,9
Kulturnämnden					
kulturförvaltningen	-1 244,9	-1 283,7	-1 283,7	-1 283,7	-38,8
stadsarkivet	-78,8	-71,1	-71,1	-70,1	7,7
Kyrkogårdsnämnden	-216,1	-220,6	-217,1	-214,6	-4,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-172,3	-178,8	-166,6	-165,6	-6,5
Socialnämnden	-1 456,8	-1 550,8	-1 551,8	-1 536,3	-94,0
Stadsbyggnadsnämnden	-215,4	-215,5	-207,5	-207,5	-0,1
Trafiknämnden	-350,3	-383,6	-353,3	-356,9	-33,3
Utbildningsnämnden	-20 628,5	-21 156,7	-21 156,7	-21 156,7	-528,2
Äldrenämnden	-254,0	-273,6	-276,1	-274,1	-19,6
Överförmyndarnämnden	-83,5	-92,5	-91,5	-91,5	-9,0
SUMMA	-53 457,6	-55 381,2	-55 664,6	-55 760,4	-1 923,6
Avskrivningar (-)	-3 000,9	-3 268,9	-3 498,8	-3 631,7	-268,0
Central medelsreserv (-)					
Oförutsedda behov	-1 097,0	-1 481,6	-1 481,6	-1 481,6	-384,6
Prestationsreserv	-563,3	-530,0	-1 884,1	-3 794,1	33,3
Ej aktiverbara investeringsutgifter	-675,0	-843,0	-726,0	-739,0	-168,0
Pensionsavgifter (-)	-2 035,3	-2 168,7	-2 195,8	-2 266,9	-133,4
TOTALT	-60 829,1	-63 673,4	-65 450,9	-67 673,7	-2 844,3

CESAM-BILAGA

Förändringar mellan kommunfullmäktiges budget 2025 och 2026

Kommunstyrelsen m.m.	2
Revisorskollegiet	3
Valnämnden	3
Stadsdelsnämnderna	4
Pedagogisk verksamhet: förskoleverksamhet	4
Barn, kultur och fritid	5
Äldreomsorg	5
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	6
Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri	7
Stadsmiljöverksamhet	8
Ekonomiskt bistånd	8
Arbetsmarknadsåtgärder	9
Arbetsmarknadsnämnden	10
Exploateringsnämnden	11
Fastighetsnämnden	12
Förskolenämnden	13
Idrottsnämnden	14
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	15
Kulturnämnden: stadsarkivet	16
Kyrkogårdsnämnden	17
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	18
Servicenämnden	19
Socialnämnden	20
Stadsbyggnadsnämnden	21
Trafiknämnden	22
Utbildningsnämnden	24
Äldrenämnden	25
Överförmyndarnämnden	26

Bilaga 2:2

Kommunstyrelsen m.m.

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-1 605,5	47,6
<i>Minskade kostnader för:</i>		
VM i ishockey	10,0	
Fler trygghetskameror	2,0	
Samordning fokusområden i Söderort	1,0	
Firande av judiskt liv i Sverige, 250 år	0,4	
CTPN-konferens	0,5	
Digital visselblåsarfunktion mot välfärdsbrott	3,0	
Stärkt etablering, marknadsföring, Stockholmsutställning 2030	2,0	
Framtagande av utbildning inom MR-området	1,5	
Implementering av stadens nya MR-program	1,5	
Stärkt beredskapsförmåga, justering av plan	0,8	
Lokalförsörjning	0,7	
Medel för lokaländamål omstrukturering/aweckling	10,0	
Ny stadsintern hyresmodell	42,8	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Stärkt beredskapsförmåga	-0,9	
Smart stad - etablera linjeorganisation	-4,0	
Ökade hyreskostnader - ny lokal	-2,5	
Ersättning till organisationer och föreningar, prognos	-4,3	
Stärkt personsäkerhet för förtroendevalda	-2,0	
Utvecklat stöd gällande oegentlighetsutredningar	-1,0	
Samordnad tillsyn, utvecklingskostnader	-2,0	
Samordnad tillsyn SSBF	-1,0	
Centralt stöd för ansökan om externa bidrag	-2,0	
Operativt stöd till nämnder och bolag (servicenämnden)	-2,0	
En väg in för företagare genom stadens kontaktcenter (servicenämnden)	-1,0	
Stockholm Pride	-2,0	
Informationsdelning avseende avtalsrelaterade avikelser och brott	-1,0	
Team mot välfärdsbrott - initialt fokus på uppföljning av lokalvårdsavtal	-8,0	
Digital kommunikation om förebyggande arbete	-1,0	
Ledning av översyn centrala IT-system för ökad informationssäkerhet	-2,0	
Uppmärksammande av Stockholm 1 miljon invånare och andra större firanden	-2,0	
Införande av partiell nedtrappningsförmån och löneväxling	-3,0	
Infrastruktur för trygghetskameror och annan trygghetsskapande teknik	-2,0	
Stärkt MR-arbete, implementering av handlingsplaner utifrån MR-program	-2,5	
Etableringsstöd vetenskapens hus	-3,4	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-1 578,9	47,6
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Kommunikations-, uppföljnings- och utvecklingsarbete av samordningen av översiktsplanens fokusområden	3,0	
Stärkt MR-arbete	2,0	
Stärkt beredskapsförmåga justering av plan	2,3	
Samordnad tillsyn, utvecklingskostnader	2,0	
Samordnad tillsyn SSBF	1,0	
Ledning av översyn centrala IT-system för ökad informationssäkerhet	2,0	
Uppmärksammande av Stockholm 1 miljon invånare och andra större firanden	2,0	
Införande av partiell nedtrappningsförmån och löneväxling	3,0	
Infrastruktur för trygghetskameror och annan trygghetsskapande teknik	1,0	
Stärkt MR-arbete, implementering av handlingsplaner utifrån MR-program	1,5	
Etableringsstöd vetenskapens hus	3,4	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Stärkt beredskapsförmåga	-2,3	
Plan 2027	-1 558,0	47,6
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Digital kommunikation om förebyggande arbete	1,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Stärkt beredskapsförmåga	-0,1	
Stockholm Pride	-1,0	
Digital service	-4,0	
Plan 2028	-1 562,1	47,6

Revisorskollegiet

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-39,0	5,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Ny stadsintern hyresmodell	0,8	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Förstärkt revision för starkare kommunal verksamhet	-3,0	
<i>Ökade intäkter för:</i>		
Utökat granskningsuppdrag		0,2
Kf:s presidiums förslag till budget 2026	-41,2	5,2
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Förstärkt revision för starkare kommunal verksamhet	-0,5	
<i>Ökade intäkter för:</i>		
Utökat granskningsuppdrag		0,1
Plan 2027	-41,7	5,3
Plan 2028	-41,7	5,3

Valnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-8,0	0,0
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Genomförande av val	-72,0	
Ny stadsintern hyresmodell	-0,1	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-80,1	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Genomförande av val	73,8	
Plan 2027	-6,3	0,0
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Förberedelse till EU-valet 2029	-2,4	
Plan 2028	-8,7	0,0

Stadsdelsnämnderna

Pedagogisk verksamhet: förskoleverksamhet

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-5 853,6	403,1
<i>Volymförändringar:</i>		
Volymförändringar - antal barn i kommunal regi	106,4	-5,8
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Ökad schablon förskola 2,5%	-142,0	
Utveckling pedagogisk utvecklingstid	-4,0	
Inrättande av enhetlig yrkestitel för barnskötare	-4,0	
Personalsatsning, arbetsskor i förskolan	-10,6	
Uppräkning kommunövergripande verksamhet	-0,8	
Stärkt verksamhet förskolan Norrskenet	-1,0	
<i>Minskade intäkter för:</i>		
Minskade genomsnittliga avgifter förskola		-11,6
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-5 909,6	385,7
Plan 2027	-5 909,6	385,7
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Inrättande av enhetlig yrkestitel för barnskötare	2,0	
Plan 2028	-5 907,6	385,7

Barn, kultur och fritid

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-540,2	0,0
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Höjda ersättningsnivåer sommarkollo	-12,0	
Systemstöd sommarkollo	-3,0	
Uppräkning Barn, Kultur och Fritid	-10,0	
Fritidslotsar	-3,0	
Stärkt föreningsstöd för implementering av miljö och klimat i ordinarie bidragsgivning	-5,5	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-573,7	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Systemstöd sommarkollo	3,0	
Plan 2027	-570,7	0,0
Plan 2028	-570,7	0,0

Äldreomsorg

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-10 485,5	285,5
<i>Volymförändringar:</i>		
Ökade kostnader volymförändringar	-265,5	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Uppräkning ersättning vård- och omsorgsboende	-190,8	
Höjd peng avlösning och ledsagning	-0,8	
Höjd peng dagverksamhet	-4,8	
Höjd peng hemtjänst	-96,9	
<i>Ökade intäkter för:</i>		
Ökat intäktskrav		60,0
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-11 044,3	345,5
<i>Volymförändringar:</i>		
Ökade kostnader volymförändringar	-568,4	
Plan 2027	-11 612,7	345,5
<i>Volymförändringar:</i>		
Ökade kostnader volymförändringar	-403,7	
Plan 2028	-12 016,4	345,5

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-5 235,9	25,7
<i>Volymförändringar:</i>		
Volymförändringar	-120,4	
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Överflytt av verksamhet till Socialnämnden	3,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Kompensation för höjning av peng för vård- och omsorgsboende	-3,9	
Höjd assistansersättning	-5,8	
Höjt fast anslag (komp. för ny stadsintern hyresmodell)	-15,9	
Ökad schablon, 3%	-119,3	
Arbetsskor för personal	-3,1	
Höjning av hemtjänstpeng	-5,6	
Höjning av fast anslag	-19,5	
<i>Minskade kostnader och intäkter för:</i>		
Awecklad kommunövergripande verksamhet mm	6,4	-0,2
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-5 520,0	25,5
Plan 2027	-5 520,0	25,5
Plan 2028	-5 520,0	25,5

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-3 102,1	36,9
<i>Volymförändringar:</i>		
Volymförändring	-12,4	
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Överflytt verksamhet till Socialnämnden	17,3	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Riktad satsning placeringskostnader	-50,0	
Satsning på förebyggande insatser - med fokus på barn och unga	-100,0	
Uppsökande och brottsförebyggande arbete, fortsättning på redan beslutad trygghetssatsning i T1 2025, helårseffekt	-12,0	
Höjt anslag barn och unga, vuxna/missbruk samt socialpsykiatri	-62,7	
Höjd peng 2,3 %, Socialpsykiatri	-8,9	
Arbetskör för personal	-0,3	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-3 331,1	36,9
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Riktad satsning placeringskostnader	25,0	
Helårseffekt organisationsförändring RVC	11,9	
Plan 2027	-3 294,2	36,9
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Riktad satsning placeringskostnader	25,0	
Plan 2028	-3 269,2	36,9

Stadsmiljöverksamhet

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2025	-333,9	0,0	-207,7	-60,4
<i>Ökade kostnader</i>				
Förstärkning stadsmiljö	-34,0			
Källsortering i parker och andra populära platser	-11,0			
Förstärkt trädskötsel	-3,0			
Utökning av naturreservat och biotopsskyddsområden	-8,0			
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader avskrivning och internränta			-15,1	-3,4
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-389,9	0,0	-222,8	-63,8
Plan 2027	-389,9	0,0	-222,8	-63,8
Plan 2028	-389,9	0,0	-222,8	-63,8

Ekonomiskt bistånd

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-1 304,6	32,0
<i>Volymförändringar:</i>		
Volymförändringar	-77,5	
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Förlängning kompensation tillfälligt stöd barnfamiljer	8,0	
Minskat behov av försörjningsstöd till följd av nya regler för bostadsbidrag	10,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-1 364,1	32,0
Plan 2027	-1 364,1	32,0
Plan 2028	-1 364,1	32,0

Arbetsmarknadsåtgärder

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-236,0	27,4
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Förstärkta insatser för arbete och egen försörjning	-4,8	
Fler feriearbeten	-5,3	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-246,1	27,4
Plan 2027	-246,1	27,4
Plan 2028	-246,1	27,4

Bilaga 2:10

Arbetsmarknadsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-1 251,5	168,3
<i>Volymförändringar:</i>		
Volymförändringar	30,7	
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Arbetsmarknadsinsats järvavårdar	1,8	
Uppsökande insatser för kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden, med särskilt fokus på ytterstaden	5,7	
Utredning och pilot sommarjobb yngre åldrar	0,3	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Förstärkta arbetsmarknadsinsatser till personer med funktionsnedläggning	-7,2	
Stöd till unga med psykisk ohälsa	-1,7	
Automatiserad matchning för feriejobb	-1,0	
Ökad medelstillsättning Samordningsförbundet Stockholms stad	-2,0	
Ny stadsintern hyresmodell	-0,6	
Ökad schablon för vuxenutbildning och SFI, 2,3%	-15,4	
Förstärkt handledarskap för feriejobb	-3,7	
Fler jobbcoacher och ungdomsanställningar	-7,0	
Utbildnings- och körkortssatsning för ökad anställningsbarhet riktat mot unga och långtidsarbetslösa	-9,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-1 260,6	168,3
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Nytt antagningssystem vuxenutbildning	7,5	
Automatiserad matchning för feriejobb	1,0	
Utbildnings- och körkortssatsning för ökad anställningsbarhet riktat mot unga och långtidsarbetslösa	3,0	
Plan 2027	-1 249,1	168,3
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Fler jobbcoacher och ungdomsanställningar	7,0	
Plan 2028	-1 242,1	168,3

Exploateringsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2025	-261,1	3 484,3	-789,9	-1 515,5
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Utvecklad stadsutvecklingsprocess	1,0			
Bromma parkstad	2,0			
Ny stadsintern hyresmodell	1,6			
<i>Ökade kostnader för:</i>				
Fastighetsskatt	-10,5			
Förvaltningsuppdrag	-4,0			
Juridisk rådgivning, personalkostnader	-3,1			
Stödverksamhet som bör belasta drift (kommunikation och upphandling)	-9,0			
Förstärkt ekonomistyrning	-2,0			
Förstärkt miljö- och klimatarbete inkl. 1 mnkr omställningsledning	-4,4			
Utredning och skapande av naturreservat och biotopskyddsområden	-4,2			
Renovering av kulturklassad mur på kvartersmark	-7,0			
Skyfallsplanering	-0,5			
Geodataplattform	-2,0			
Strategiskt arbete med områdesplanering	-8,0			
Detaljplan för Trädgården och Blasieholmen	-2,0			
Stödfunktion för sanering av förorenad mark	-1,0			
<i>Ökade intäkter för:</i>				
Markförvaltning		182,3		
Övrig verksamhet - viten m.m.		7,5		
<i>Ökade kostnader och intäkter för:</i>				
Riddersvik marksanering	-51,7	37,6		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Förändrade kapitalkostnader			-203,6	-193,4
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-365,9	3 711,7	-993,5	-1 708,9
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Nya detaljplaner - Medborgarplatsen, Högdalstopparna och Snösätra	13,0			
Utredning och skapande av naturreservat och biotopskyddsområden	3,1			
<i>Ökade kostnader för:</i>				
Riddersvik marksanering	-6,0			
Renovering av kulturklassad mur på kvartersmark	-1,0			
<i>Minskade intäkter för:</i>				
Övrig verksamhet - viten m.m.		-8,0		
Riddersvik marksanering		-8,5		
<i>Ökade intäkter för:</i>				
Markförvaltning		140,0		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Förändrade kapitalkostnader			-46,7	-40,0
Plan 2027	-356,8	3 835,2	-1 040,2	-1 748,9
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Riddersvik marksanering	19,0			
Utredning och skapande av naturreservat och biotopskyddsområden	1,1			
Renovering av kulturklassad mur på kvartersmark	8,0			
Detaljplan för Trädgården och Blasieholmen	2,0			
<i>Minskade intäkter för:</i>				
Riddersvik marksanering		-3,5		
<i>Ökade intäkter för:</i>				
Markförvaltning		160,0		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Förändrade kapitalkostnader			-77,9	-65,4
Plan 2028	-326,7	3 991,7	-1 118,1	-1 814,3

Fastighetsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2025	-716,8	1 877,6	-738,8	-398,2
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Förstärkt projektledning av idrottsinvesteringar	2,5			
Utredning, nya Eriksdalsbadet	1,0			
<i>Ökade kostnader för:</i>				
Förstärkt projektledning och egen regi genom minskat konsultberoende	-14,1			
Driftkostnader, exkl. IDN & förvaltningsuppdrag	-14,0			
Underhållskostnader exkl. IDN & förvaltningsuppdrag	-5,0			
<i>Ökade intäkter för:</i>				
Hysesintäkter exkl. idrott och förvaltningsuppdrag		21,7		
<i>Minskade kostnader och intäkter för:</i>				
Brandstationer, fastighetsskatt m.m.	12,7	3,4		
Ny stadsintern hyresmodell	1,1	-39,7		
<i>Ökade kostnader och intäkter för:</i>				
Idrottsnämnden	-16,4	59,9	-4,2	-12,1
Förvaltningsuppdrag	-2,6	2,6		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Kapitalkostnader, exkl. IDN & förvaltningsuppdrag			0,5	-4,2
<i>Övrigt:</i>				
Övriga förändringar	1,4	-5,5	-6,5	0,1
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-750,2	1 920,0	-749,0	-414,4
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Förstärkt projektledning av idrottsinvesteringar	2,5			
<i>Ökade intäkter för:</i>				
Hysesintäkter exkl. idrott och förvaltningsuppdrag		19,6		
<i>Ökade kostnader och intäkter för:</i>				
Idrottsnämnden	-4,2	29,1	-17,4	-7,4
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Förändrade kapitalkostnader			-74,2	-23,7
<i>Övrigt:</i>				
Övriga förändringar	2,5	6,8	70,0	21,7
Plan 2027	-749,4	1 975,5	-770,6	-423,8
<i>Ökade intäkter för:</i>				
Hysesintäkter exkl. idrott och förvaltningsuppdrag		68,2		
<i>Ökade kostnader och intäkter för:</i>				
Idrottsnämnden	-3,4	22,0	-13,1	-5,6
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Kapitalkostnader, exkl. IDN & förvaltningsuppdrag			-9,2	-6,1
<i>Övrigt:</i>				
Övriga förändringar	-0,7	2,9	0,1	-0,1
Plan 2028	-753,5	2 068,6	-792,8	-435,6

Förskolenämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-3 279,7	200,4
<i>Volymförändringar:</i>		
Volymförändring - antal barn i fristående regi	83,0	
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Ny stadsintern hyresmodell	1,6	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Ökad schablon förskola, 2,5%	-84,7	
Samarbete med civilsamhället: ökad inskrivningsgrad		
Järva/Skärholmen	-2,0	
Stöd kring bemanning och omställning minskat barnantal	-2,0	
Personalsatsning, arbetsskor i förskolan	-6,6	
Förstärkt likvärdighet i förskolan	-2,5	
Förstärkt tillsyn av fristående aktörer	-3,0	
Funktion för miljö- och klimatsamordnare	-1,0	
Minskade genomsnittliga avgifter förskola	-3,7	
<i>Ökade intäkter för:</i>		
Intäktskrav maxtaxa		95,1
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-3 300,6	295,5
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Förstärkt likvärdighet i staden	4,0	
Plan 2027	-3 296,6	295,5
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Samarbete med civilsamhället: ökad inskrivningsgrad		
Järva/Skärholmen	2,0	
Stöd kring bemanning och omställning minskat barnantal	2,0	
Plan 2028	-3 292,6	295,5

Idrottsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2025	-1 412,3	314,9	-15,5	-6,9
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Minskad administration	2,0			
Finnkampen	3,0			
O-ringen	0,5			
Minskade energikostnader	5,0			
Förebyggande idrottsatsning i söderort	1,5			
Badvårdar vid strandbad	1,0			
Utveckling och iordningställande av lokaler i befintliga anläggningar	2,0			
Fortsatta satsningar för låga trösklar in i föreningslivet	1,0			
<i>Ökade kostnader för:</i>				
Hyror fastighetsnämnden m.fl. (även SISAB ingår)	-46,7			
Hyror, övriga fastighetsvårdar	-34,2			
Idrottsplatser och sportfält	-2,0			
Skolersättning	-5,0			
Föreningsstöd	-1,0			
Stärkt föreningsstöd bland annat till förmån för lägre avgifter	-4,0			
Stärkt föreningsstöd för implementering av miljö och klimat i ordinarie bidragsgivning	-1,0			
Ny stadsintern hyresmodell	-5,3			
Uppräkning idrottsverksamhet	-16,4			
Stärkt lokalvård i idrottshallar, bättre arbetsmiljö och omställning till egen regi	-3,0			
Tillgång till mensskydd i idrottsanläggningar	-1,0			
Fler öppnade skolidrottshallar	-3,0			
Uppstart Söderortsligan	-1,0			
Utredning utvidgat hyresstöd	-0,5			
<i>Ökade intäkter för:</i>				
Justering av taxor		20,0		
<i>Minskade kostnader och intäkter för:</i>				
Minskade hyreskostnader, övriga fastighetsvårdar			2,7	1,4
<i>Ökade kostnader och intäkter för:</i>				
Driftkostnadsförändring (av nya anläggningar samt stängda simhallar)	-11,3	-2,5		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Förändrade kapitalkostnader			-2,2	-0,2
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-1 531,7	332,4	-15,0	-5,7
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Stärkt lokalvård i idrottshallar, bättre arbetsmiljö och omställning till egen regi	1,0			
Fler öppnade skolidrottshallar	2,0			
Utredning utvidgat hyresstöd	0,5			
<i>Ökade kostnader för:</i>				
Hyror fastighetsnämnden m.fl. (även SISAB ingår)	-29,2			
Hyror, övriga fastighetsvårdar	-55,7			
O-ringen	-1,0			
Idrottsplatser och sportfält	-3,0			
<i>Ökade kostnader och intäkter för:</i>				
Driftkostnadsförändring (av nya anläggningar samt stängda simhallar)	-25,0	5,3		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Förändrade kapitalkostnader			-2,2	-0,7
Plan 2027	-1 642,1	337,7	-17,2	-6,4
<i>Minskade kostnader för:</i>				
O-ringen	3,0			
Basket-EM för damer 2027	3,3			
<i>Ökade kostnader för:</i>				
Hyror fastighetsnämnden m.fl. (även SISAB ingår)	-22,0			
Ökade hyreskostnader, övriga hyresvårdar	-3,3			
Stärkt lokalvård i idrottshallar, bättre arbetsmiljö och omställning till egen regi	1,0			
<i>Ökade kostnader och intäkter för:</i>				
Driftkostnadsförändring (av nya anläggningar samt stängda simhallar)	-1,0	1,4		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Förändrade kapitalkostnader			-0,8	-0,1
Plan 2028	-1 661,1	339,1	-18,0	-6,5

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-1 343,3	98,4
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Utveckling av Liljevalchs verksamhet för barn och unga	1,5	
Förstärkning Film Stockholm	2,0	
Ny stadsintern hyresmodell	7,5	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Hyreshöjningar	-2,5	
Stärkt kompetens inom lokalfrågor m.m.	-1,0	
Justering avtal biblioteksverksamhet och fristadsprogram,		
Kulturhuset stadsteatern	-1,3	
Nytt biblioteksdatasystem	-1,5	
Uppräkning kulturskolan, museer och konst samt bibliotek	-16,2	
HBTQI-monument	-1,0	
Höjt kulturstöd	-9,0	
Stärkt kulturstöd för implementering av miljö och klimat i		
ordinarie bidragsgivning	-1,0	
Höjt ateljéstöd	-2,0	
Fortsatt verksamhet vid Liljevalchs för barn och unga	-1,5	
Film Stockholm	-2,0	
Ökat öppethållande på bibliotek	-2,0	
Central upphandling av digitalt system för parklekar och		
fritidsgårdar	-0,7	
<i>Minskade intäkter för:</i>		
Sänkta avgifter kulturskolan		-8,1
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-1 374,0	90,3
Plan 2027	-1 374,0	90,3
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Stärkt kompetens inom lokalfrågor m.m.	1,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
HBTQI-monument	-1,0	
Plan 2028	-1 374,0	90,3

Bilaga 2:16

Kulturnämnden: stadsarkivet

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-116,1	37,3
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Ny stadsintern hyresmodell	8,7	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Uppdatering av databasen Rotemansarkivet	-1,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-108,4	37,3
Plan 2027	-108,4	37,3
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Uppdatering av databasen Rotemansarkivet	1,0	
Plan 2028	-107,4	37,3

Kyrkogårdsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2025	-249,6	33,5	-54,0	-25,6
<i>Ökade kostnader för:</i>				
Återtagande i egen regi	-2,0			
Aktualisera gravboken	-2,5			
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Förändrade kapitalkostnader			-2,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-254,1	33,5	-56,0	-25,6
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Transporter pga ombyggnad	5,0			
Garantiskötsel Järva	2,0			
<i>Ökade kostnader för:</i>				
Kammarkollegiets ersättningsnivå	-2,5			
Återtagande i egen regi	-1,0			
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Förändrade kapitalkostnader			-5,6	-6,6
Plan 2027	-250,6	33,5	-61,6	-32,2
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Aktualisera gravboken	2,5			
Plan 2028	-248,1	33,5	-61,6	-32,2

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-274,4	102,1
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Förstärkning Centrum för cirkularitet - ökat fokus på plast och stora materialflöden	2,0	
Arbete mot välfärdsbrottslighet	1,0	
System för minskad plastanvändning inom staden	0,5	
Nya naturreservat och biotopskyddsområden	1,0	
Stöd till stadsdelsnämnderna i arbetet för biologisk mångfald	1,0	
Ny stadsintern hyresmodell	1,7	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Samordnad tillsyn	-1,0	
Geodataplattform	-2,0	
Förstärkt analysförmåga för riskbaserad tillsyn	-1,0	
Stärkt arbete för halverade konsumtionsutsläpp	-1,5	
Stärkt vägledning till fastighetsägare för energieffektivisering och fler solceller	-1,0	
Implementering av det framtagna systemet för minskad plastanvändning	-0,5	
NVI i värdefulla vattenområden, fortsatt stöd till åtgärdsarbetet för friskare vatten	-1,7	
Utredning av luftföroreningarnas konsekvenser för hälsan i Stockholm över tid	-0,5	
Centrum för cirkularitet permanentas	-3,0	
Omställningsledare klimat	-1,5	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-280,9	102,1
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Hållbara inköp och upphandling	1,5	
Metoder, verktyg och kommunikation för genomförande av miljöprogram och handlingsplaner	3,0	
Samordnad tillsyn	1,0	
Förstärkt analysförmåga för riskbaserad tillsyn	1,0	
Stärkt arbete för halverade konsumtionsutsläpp	1,5	
Stärkt vägledning till fastighetsägare för energieffektivisering och fler solceller	1,0	
Implementering av det framtagna systemet för minskad plastanvändning	1,0	
NVI i värdefulla vattenområden, fortsatt stöd till åtgärdsarbetet för friskare vatten	1,7	
Utredning av luftföroreningarnas konsekvenser för hälsan i Stockholm över tid	0,5	
Plan 2027	-268,7	102,1
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Arbeta med förorenade områden och PFAS	1,0	
Plan 2028	-267,7	102,1

Servicenämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	0,0	0,0
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	0,0	0,0
Plan 2027	0,0	0,0
Plan 2028	0,0	0,0

Socialnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-1 795,2	338,4
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Uppstart av HVB-hem	6,0	
Stärkt arbete mot välfärdsbrott	2,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Uppstart av nytt HVB-hem,	-6,0	
Utökning av HVB-hem	-7,0	
Utbyggnad av LSS-bostäder	-2,0	
Digitalisering och AI-verktyg	-10,0	
Verksamhetssystem föreningsstöd (förvaltning)	-1,0	
Två nya MST-team	-12,0	
Samordnad tillsyn	-1,0	
Ny stadsintern hyresmodell	-1,0	
Förstärkning av skolsociala team och skolsamordnare	-18,0	
Förstärkt uppsökarteam	-4,0	
Förstärkt ungdomsjour	-3,0	
Stärkt arbete mot prostitution och människohandel	-1,5	
Stärkt föreningsstöd	-4,0	
Stärkt föreningsstöd för implementering av miljö och klimat i ordinarie bidragsgivning	-1,0	
Central placeringsfunktion Barn och Unga	-4,0	
Pilot - central rekrytering jour- och familjehem	-3,0	
Verksamhet RVS överflyttat från SDN	-11,5	
Utökad central funktion för placeringar LSS	-3,0	
Utökat LSS-kollo	-5,0	
Arbetsskor	-3,2	
<i>Minskade intäkter för:</i>		
Justerat intäktskrav utifrån budget 2025		-0,8
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-1 888,4	337,6
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Uppstart av nytt HVB-hem	3,0	
Utökning av HVB-hem	3,5	
Utveckla stöd till jour- och familjehem	3,0	
Samordnad tillsyn	1,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Helåreffekt organisationsförändring RVC	-11,5	
Plan 2027	-1 889,4	337,6
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Uppstart av nytt HVB-hem	3,0	
Utökning av HVB-hem	3,5	
Förstärkning av skolsociala team och skolsamordnare	6,0	
Pilot - central rekrytering jour- och familjehem	3,0	
Plan 2028	-1 873,9	337,6

Stadsbyggnadsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-457,4	242,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Förstärkt och utvecklad tillsynsverksamhet, enligt plan	2,0	
Nya biotopskyddsområden och naturreservat	2,5	
Konjunkteffekt inom bygglovsverksamheten	7,5	
Nya stöd- och ledningssystem för ökad automatisering av bland annat bygglovshantering	3,0	
Ny stadsintern hyresmodell	3,4	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Omställningsledare	-1,0	
Samordnad och stärkt tillsyn	-3,0	
Geodataplattform	-2,0	
Stockholms tak och ton samt uppdaterade vägledningar	-1,5	
Stärkt arbete med ekologi, miljö och klimat	-2,0	
Naturvärdesinventering Fagersjö	-2,5	
<i>Ökade kostnader och intäkter för:</i>		
Stärkt bygglovshantering, bland annat till följd av ny bygglovslagstiftning	-9,0	2,5
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-460,0	244,5
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Påbörja arbetet med ny översiktsplan	1,0	
Samordnad och stärkt tillsyn	3,0	
Stockholms tak och ton samt uppdaterade vägledningar	1,5	
Naturvärdesinventering Fagersjö	2,5	
Plan 2027	-452,0	244,5
Plan 2028	-452,0	244,5

Trafiknämnden (1/2)

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2025	-1 975,6	1 625,3	-897,6	-367,4
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Trafiksystemanalyser och tidiga utredningar för minskad biltrafik	5,0			
Bilfria zoner	2,0			
Förbättrad avtalsuppföljning	1,0			
Plan förpackningsinsamling	1,0			
Hästa gård	2,0			
Ny stadsintern hyresmodell	2,8			
<i>Ökade kostnader för:</i>				
Drift och underhåll av nya områden,	-8,0			
Nya områden - bostadsbyggande	-8,7			
Nya anläggningar Slussen	-7,9			
Nya ytor Slussen	-1,8			
Nya broar och viadukter	-1,3			
Nya ljuspunkter	-1,2			
Nya trafiksignaler	-1,3			
Dagvattentaxan	-1,8			
Spol-/dagvattenavtalet	-9,8			
Källsortering av avfall	-3,0			
Styrning projektportföljen	-1,3			
Geodataplattform	-4,0			
Förstärkt säkerhetsarbete	-1,0			
Satsningar i stadens utpekade fokusområden	-15,0			
Omställningsledare klimat	-1,0			
Klimatanpassningsuppdrag	-1,0			
Samordnad tillsyn	-1,0			
Stärkt snöröjning/renhållning	-10,0			
Låghastighetszoner	-1,0			
Sommargångator	-4,0			
Kajbalkonger och badbryggor	-2,0			
Utökad hundverksamhet mot gäss	-0,5			
Bilfria helger	-2,0			
Trädvård och förstärkt trädskötsel	-7,0			
Aktivering Gamla stan	-2,0			
Cykelpark	-2,0			
Trafiksäkerhet cykel	-1,0			
Ordningsslagen och förbättrad hantering uteserveringstillstånd	-1,5			
Resurs för extern finansiering och samarbeten med fastighetsägare	-1,5			
Utökad cykeljour	-1,5			
Levande grönt stråk Södermalm och Norra Bantorget	-1,0			
Träddatabas	-1,0			
<i>Ökade intäkter för:</i>				
Ökad besöksparkering		15,0		
Ökat antal upplåtelser		25,0		
Ändrad zonindelning parkering		20,0		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Förändring kapitalkostnader			-50,2	-10,8
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-2 068,9	1 685,3	-947,8	-378,2

Trafiknämnden (2/2)*Minskade kostnader för:*

Utvecklad underhållsplanering	1,5
Utredningar inom elektrifiering	1,0
Miljöbilszonsarbete	3,0
Fossilfri gatudrift	1,0
Förbättrad tillståndsgivning	5,0
Fler badbryggor och kajbalkonger	4,0
Stadsmiljözoner	6,0
Scancars parkering	1,5
Utveckling av trafikdata	3,0
Samordnad tillsyn	1,0
Låghastighetszoner	1,0
Bilfria helger	2,0
Aktivering Gamla stan	2,0
Cykelpark	2,0
Trafiksäkerhet cykel	1,0
Ordningsslagen och förbättrad hantering	
uteserveringstillstånd	1,5
Levande grönt stråk Södermalm och Norra Bantorget	1,0
Träddatabas	1,0

Ökade kostnader för:

Nya anläggningar Slussen	-1,3
Nya ytor Slussen	-1,1
Nya broar och viadukter	-1,3
Nya områden - bostadsbyggande	-4,5

Kapitalkostnader:

Förändring kapitalkostnader		-39,8	-24,2
-----------------------------	--	-------	-------

Plan 2027

-2 038,6	1 685,3	-987,6	-402,4
-----------------	----------------	---------------	---------------

Ökade kostnader för:

Nya anläggningar Slussen	-2,2
Nya ytor Slussen	-0,1
Nya broar och viadukter	-1,3

Kapitalkostnader:

Förändring kapitalkostnader		-32,0	-18,0
-----------------------------	--	-------	-------

Plan 2028

-2 042,2	1 685,3	-1 019,6	-420,4
-----------------	----------------	-----------------	---------------

Utbildningsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-20 923,3	294,8
<i>Volymförändringar:</i>		
Grundskola	176,3	
Anpassad grundskola	-44,2	
Fritidshem	59,3	-10,2
Gymnasieskola	-120,9	
Anpassad gymnasieskola	-23,9	
Fritidsklubb	-9,7	
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Kompetensutveckling i hållbara måltider	1,0	
Sänkt schablon, lokalkostnader, grundskola	60,8	
Sänkt schablon, lokalkostnader, gymnasieskola	2,7	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Minskade genomsnittliga avgifter fritidshem	-1,5	
Schablon fritidsklubb (halvårseffekt för borttagna avgifter)	-15,6	
Höjd schablon, Fritidshem 2,3 %	-51,7	
Höjd schablon, Grundskola 2,6 %	-400,0	
Höjd schablon, Anpassad grundskola, 3,2 %	-20,8	
Höjd schablon, Fritidsklubb, 7,0%	-12,6	
Höjd schablon, Gymnasieskola, 2,35%	-98,4	
Höjd schablon, Anpassad gymnasieskola 2,3 %	-3,9	
Satsning på skolpsykologer i grundskolan	-5,0	
Naturskola, sydvästra Stockholm	-1,5	
Stärkt pedagogisk resurs mot rasism i skolan	-1,7	
Verksamhetsstöd Vetenskapens hus	-1,4	
<i>Minskade intäkter för:</i>		
Minskade genomsnittliga avgifter fritidshem		-5,3
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-21 436,0	279,3
Plan 2027	-21 436,0	279,3
Plan 2028	-21 436,0	279,3

Äldrenämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-264,0	10,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Stärkt kvalitetsutveckling dagverksamhet	2,0	
Samordning arbetsskor	1,0	
Ny stadsintern hyresmodell	0,8	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Nyckelfri hemtjänst	-5,4	
Digitalisering	-10,0	
Teckenspråkig äldrevägledare	-2,0	
Omställning nya socialtjänstlagen	-2,0	
Kvalitetsutveckling äldresomsorgen	-2,8	
<i>Minskade kostnader och intäkter för:</i>		
Minskade kostnader och intäkter pga aweckling arbetsledning på jourtid	1,0	-2,2
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-281,4	7,8
<i>Minskade kostnader och intäkter för:</i>		
Minskade kostnader och intäkter pga aweckling arbetsledning på jourtid	2,0	-4,5
Plan 2027	-279,4	3,3
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Omställning nya socialtjänstlagen	2,0	
Plan 2028	-277,4	3,3

Överförmyndarnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2025	-83,5	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Ny stadsintern hyresmodell	0,9	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Utveckling ärendehanteringssystem LEX	-1,5	
Utveckling, implementering, drift e-tjänster	-5,5	
Uppräkning överförmyndarnämndens verksamhet	-1,9	
Kampanj för rekrytering av gode män	-1,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2026	-92,5	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Kampanj för rekrytering av gode män	1,0	
Plan 2027	-91,5	0,0
Plan 2028	-91,5	0,0

Investeringsplan

Investeringsplan för stadens nämnder

Mnkr	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Arbetsmarknadsnämnden						
Inventarier och maskiner	-4,0	-6,4	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Investeringsplan, netto	-4,0	-6,4	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Exploateringsnämnden						
Långsiktig investeringsplan, netto	-3 015,0	-3 440,0	-3 300,0	-3 300,0	-3 300,0	-3 300,0
Besparingsbeting genom ökad portföljstyrning och kostnadskontroll för att stärka lönsamheten		50,0	75,0	100,0	100,0	100,0
Klimatinvesteringsmedel byggmaterial och fordon/arbetsmaskiner		-60,0				
Investeringsplan totalt, netto	-3 015,0	-3 450,0	-3 225,0	-3 200,0	-3 200,0	-3 200,0
Utgift	-5 465,0	-4 610,0	-4 525,0	-4 600,0	-4 600,0	-4 600,0
Inkomster	2 450,0	1 160,0	1 300,0	1 400,0	1 400,0	1 400,0
varav exploateringsinkomster	300,0	160,0	300,0	400,0	400,0	400,0
varav övriga inkomster	2 150,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0
Fastighetsnämnden						
Långsiktig investeringsplan, netto	-440,0	-440,0	-440,0	-440,0	-440,0	-440,0
Utökad investeringsplan, netto	-330,0	-460,0	-270,0	-80,0		
varav Stadsbiblioteket	-140,0	-200,0	-90,0			
varav förvaltningslokaler	-190,0	-250,0	-180,0	-80,0		
varav klimatinvesteringsmedel byggmaterial och fordon/arbetsmaskiner		-10,0				
Långsiktig investeringsplan, idrottsinvesteringar	-500,0	-500,0	-500,0	-500,0	-500,0	-500,0
Utökad investeringsplan, idrottsinvesteringar	-510,0	-800,0	-650,0	-150,0	-50,0	
varav kompensationsinvesteringar	-40,0					
Investeringsplan, netto	-1 780,0	-2 200,0	-1 860,0	-1 170,0	-990,0	-940,0
varav övriga investeringar totalt	-770,0	-900,0	-710,0	-520,0	-440,0	-440,0
varav idrottsinvesteringar totalt	-1 010,0	-1 300,0	-1 150,0	-650,0	-550,0	-500,0
Förskolenämnden						
Inventarier och maskiner	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Investeringsplan, netto	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Idrottsnämnden						
Långsiktig investeringsplan	-39,0	-45,0	-45,0	-45,0	-45,0	-45,0
varav friluft (båtsport)	-8,8					
varav Inventarier och maskiner	-21,0	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Utökad investeringsplan friluft	-24,4	-85,0	-25,0	-5,0		
varav Ågesta motionsspår	-22,0	-15,0	-20,0			
varav Högdalstopparna			-5,0	-5,0		
varav Inventarier och maskiner, nya anläggningar		-70,0				
Investeringsplan, netto	-63,4	-130,0	-70,0	-50,0	-45,0	-45,0
Kommunstyrelsen m.m.						
Inventarier och maskiner	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
Investeringsplan, netto	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
Kulturnämnden: kulturförvaltningen						
Inventarier och maskiner	-6,3	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Utökad investeringsplan inventarier och maskiner	-17,0	-13,3				
Investeringsplan, netto	-23,3	-23,3	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Kulturnämnden: stadsarkivet						
Inventarier och maskiner	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Investeringsplan, netto	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Kyrkogårdsnämnden						
Långsiktig investeringsplan	-30,0	-24,0	-28,0	-32,0	-32,0	-32,0
Inventarier och maskiner		-8,0	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0
Utökad investeringsplan	-146,0	-152,0	-30,0			
varav renovering Skogskrematoriet	-100,0	-135,0	-30,0			
varav utredningsutgifter	-4,0	-4,0				
varav ny skorsten Nya krematoriet		-8,0				
varav Norra begravn.pl. 200 år		-5,0				
varav särskilda satsningar 2025	-42,0					
Investeringsplan, netto	-176,0	-184,0	-66,0	-40,0	-40,0	-40,0

Bilaga 3:2

Mnkr	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Miljö- och hälsoskyddsnämnden						
Inventarier och maskiner	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Investeringsplan, netto	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Service­nämnden						
Inventarier och maskiner	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Investeringsplan, netto	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Socialnämnden						
Inventarier och maskiner	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Investeringsplan, netto	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Stadsbyggnadsnämnden						
Inventarier och maskiner	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Investeringsplan, netto	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Trafiknämnden						
Långsiktig investeringsplan, netto	-1 040,0	-1 335,0	-1 065,0	-1 200,0	-1 200,0	-1 200,0
varav förstärkt reinvesteringsprogram		-140,0	-140,0	-350,0	-350,0	-350,0
varav framkomlighet cykel, gång och kollektivtrafik	-430,0	-535,0	-165,0			
Utökad investeringsplan, netto	-225,0	-460,0	-233,0	-430,0	-470,0	-570,0
varav framkomlighet Slussen	-75,0	-85,0	-5,0			
varav Norra Danviksbron	-100,0	-140,0	-48,0			
varav större infrastrukturprojekt				-350,0	-400,0	-500,0
varav utbytesprogram armaturer		-70,0	-70,0	-70,0	-70,0	-70,0
varav stadsmiljö i fokusområden	-20,0	-25,0				
varav investering i grönstruktur	-30,0	-70,0	-100,0			
varav ökad trädplantering		-30,0				
varav klimatinvesteringsmedel byggmaterial						
och fordon/arbetsmaskiner		-30,0				
varav klimatinvesteringsmedel klimatanpassning – skyfall		-10,0				
varav klimatanpassning – skyfall			-10,0	-10,0		
Investeringsplan totalt, netto	-1 265,0	-1 795,0	-1 298,0	-1 630,0	-1 670,0	-1 770,0
Utgift	-1 360,0	-1 910,0	-1 313,0	-1 630,0	-1 670,0	-1 770,0
Inkomster	95,0	115,0	15,0			
Utbildningsnämnden						
Inventarier och maskiner	-100,0	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0
Investeringsplan, netto	-100,0	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0
Äldrenämnden						
Inventarier och maskiner	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Investeringsplan, netto	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Överförmyndarnämnden						
Inventarier och maskiner	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Investeringsplan, netto	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Stadsdelsnämnderna						
Inventarier och maskiner	-50,0	-50,0	-50,0	-50,0	-50,0	-50,0
Stadsmiljö, park- och grönområden, tillgänglighet	-225,0	-225,0	-225,0	-225,0	-225,0	-225,0
Investeringsplan, netto	-275,0	-275,0	-275,0	-275,0	-275,0	-275,0
Mnkr	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Central medelsreserv 4						
Centralt redovisade investeringsmedel	-519,5	-550,0	-515,0	-540,0	-550,0	-550,0
varav åtgärder i stadsmiljö i prioriterade						
ytterstadsområden		-50,0	-75,0	-100,0	-100,0	-100,0
varav klimatmiljard	-250,0	-140,0				
varav trygghetsmedel	-100,0	-100,0				
varav investeringar för övertagande av parkskötsel och						
lokalvård i egen regi	-20,0	-80,0				
Investeringsplan, netto	-519,5	-550,0	-515,0	-540,0	-550,0	-550,0
Totalt						
Mnkr	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Inventarier och maskiner	-196,9	-180,0	-177,6	-177,6	-177,6	-177,6
Långsiktig investeringsplan, netto	-5 289,0	-6 019,0	-5 528,0	-5 642,0	-5 642,0	-5 642,0
Utökad investeringsplan, netto	-1 252,4	-1 970,3	-1 208,0	-665,0	-520,0	-570,0
Central medelsreserv 4	-519,5	-550,0	-515,0	-540,0	-550,0	-550,0
Investeringsplan totalt, netto	-7 257,8	-8 719,3	-7 428,6	-7 024,6	-6 889,6	-6 939,6
Utgifter, brutto	-9 802,8	-9 994,3	-8 743,6	-8 424,6	-8 289,6	-8 339,6
Inkomster, brutto	2 545,0	1 275,0	1 315,0	1 400,0	1 400,0	1 400,0
<i>Upplysning: Investeringsplanen innehåller ej aktiverbara investeringsutgifter som kostnadsförs, se CM 5</i>						
	-675,0	-843,0	-726,0	-739,0	-168,0	
Medfinansiering statliga och regionala infrastrukturprojekt						
Plan för utbetalningar	-1 201,1	-1 887,5	-2 458,6	-2 274,8	-180,3	550,4

Specifikation av investeringsplan för stadsdelsnämnderna

Mnkr	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stadsdelsnämnd Järva						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-24,1	-23,6	-15,6	-15,6	-15,6	-15,6
Inventarier och maskiner	-5,2	-5,2	-5,2	-5,2	-5,2	-5,2
Investeringsplan, netto	-29,3	-28,8	-20,8	-20,8	-20,8	-20,8
Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-19,1	-21,6	-14,1	-14,1	-14,1	-14,1
Inventarier och maskiner	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Investeringsplan, netto	-23,8	-26,3	-18,8	-18,8	-18,8	-18,8
Stadsdelsnämnd Bromma						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-16,7	-21,9	-14,5	-14,5	-14,5	-14,5
Inventarier och maskiner	-4,8	-4,8	-4,8	-4,8	-4,8	-4,8
Investeringsplan, netto	-21,5	-26,7	-19,3	-19,3	-19,3	-19,3
Stadsdelsnämnd Kungsholmen						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-19,0	-14,5	-9,5	-9,5	-9,5	-9,5
Inventarier och maskiner	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2
Investeringsplan, netto	-22,2	-17,7	-12,7	-12,7	-12,7	-12,7
Stadsdelsnämnd Norra Innerstaden						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-37,9	-37,9	-25,4	-25,4	-25,4	-25,4
Inventarier och maskiner	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5
Investeringsplan, netto	-46,4	-46,4	-33,9	-33,9	-33,9	-33,9
Stadsdelsnämnd Södermalm						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-28,2	-22,8	-15,3	-15,3	-15,3	-15,3
Inventarier och maskiner	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1
Investeringsplan, netto	-33,3	-27,9	-20,4	-20,4	-20,4	-20,4
Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta-Vantör						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-19,8	-22,6	-16,0	-16,0	-16,0	-16,0
Inventarier och maskiner	-5,3	-5,3	-5,3	-5,3	-5,3	-5,3
Investeringsplan, netto	-25,1	-27,9	-21,3	-21,3	-21,3	-21,3
Stadsdelsnämnd Skarpnäck						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-18,1	-9,6	-8,1	-8,1	-8,1	-8,1
Inventarier och maskiner	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7
Investeringsplan, netto	-20,8	-12,3	-10,8	-10,8	-10,8	-10,8
Stadsdelsnämnd Farsta						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-15,1	-16,5	-9,5	-9,5	-9,5	-9,5
Inventarier och maskiner	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2
Investeringsplan, netto	-18,3	-19,7	-12,7	-12,7	-12,7	-12,7
Stadsdelsnämnd Hägersten-Älvsjö						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-16,4	-23,4	-15,4	-15,4	-15,4	-15,4
Inventarier och maskiner	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1
Investeringsplan, netto	-21,5	-28,5	-20,5	-20,5	-20,5	-20,5
Stadsdelsnämnd Skärholmen						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-10,6	-10,6	-6,6	-6,6	-6,6	-6,6
Inventarier och maskiner	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Investeringsplan, netto	-12,8	-12,8	-8,8	-8,8	-8,8	-8,8
Investeringar i stadsmiljö, ofördelat stadsdelsnämnd	0,0	0,0	-75,0	-75,0	-75,0	-75,0

Investeringsplan för bolag inom Stockholms Stadshus AB

Mnkr	2025	2026	2027	2028	2029	2030
AB Svenska Bostäder						
Investeringsplan, netto	-1 530,0	-1 100,0	-1 200,0	-1 550,0	-1 700,0	-1 700,0
AB Familjebostäder						
Investeringsplan, netto	-1 050,0	-1 120,0	-1 050,0	-1 650,0	-2 000,0	-2 000,0
AB Stockholmshem						
Investeringsplan, netto	-2 100,0	-1 365,0	-2 065,0	-2 700,0	-2 140,0	-2 305,0
Bostadsförmedlingen Stockholm AB						
Investeringsplan, netto	0,0	0,0	0,0	-1,0	-1,0	0,0
Micasa Fastigheter i Stockholm AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	-820,0	-785,0	-1 902,0	-1 634,0	-1 599,0	-1 804,0
Skolfastigheter i Stockholm AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	-1 375,0	-1 100,0	-1 100,0	-1 100,0	-1 200,0	-1 100,0
Stockholm Vatten och Avfall AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	-5 400,0	-5 600,0	-5 400,0	-5 400,0	-5 400,0	-5 400,0
Stockholms Hamn AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	-225,0	-300,0	-300,0	-250,0	-250,0	-250,0
AB Stokab						
Investeringsplan, bruttoutgifter	-180,0	-170,0	-180,0	-180,0	-180,0	-180,0
Stockholms stads Parkering						
Investeringsplan, bruttoutgifter	-350,0	-380,0	-500,0	-525,0	-500,0	-350,0
Kulturhuset Stadsteatern AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	-45,0	-20,0	-15,0	-11,0	-72,0	-182,0
Mässfastigheter i Stockholm AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	-50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholm Business Region AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	0,0	0,0
S:t Erik Markutveckling AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	-853,0	-1 036,0	-454,0	-307,0	-75,0	-42,0
TOTAL INVESTERINGSPLAN, bruttoutgifter för bolag i koncernen Stockholms Stadshus AB						
	-13 999,0	-12 997,0	-14 187,0	-15 329,0	-15 137,0	-15 333,0
INVESTERINGSPLAN, bruttoutgifter för stadens nämnder						
	-9 802,8	-9 994,3	-8 743,6	-8 424,6	-8 289,6	-8 339,6
TOTAL INVESTERINGSPLAN, bruttoutgifter för bolag i koncernen Stockholms Stadshus AB samt stadens nämnder.						
	-23 801,8	-22 991,3	-22 930,6	-23 753,6	-23 426,6	-23 672,6

Pågående genomförandeprojekt som kommunfullmäktige beslutat om

	Dnr	Utgift Mnkr	Inkomst Mnkr
Exploateringsnämnden			
Hammarby Sjöstad			
Kvarteren Påsen och Godsvagnen	123-2060/2015	-57,7	18,4
Mårtensdal	KS 2024/315	-78,4	677,8
Nordvästra Kungsholmen			
Hornsbergskvarteren	KS 2020/421	-1 438,0	93,0
Kristineberg, Krillans krog, bostäder	311-1873/2012	-69,0	
Stadshagen	KS 2018/489	-693,0	48,0
Norra Djurgårdsstaden			
Västra samt sopsuganläggning	302-0806/2010	-763,0	149,0
Bobergsgatan, reviderat genomförandebeslut	123-1339/2017	-500,0	19,0
Gasverket, reviderat genomförandebeslut 2	KS 2025/543	-1 552,0	74,0
Ångsbotten, bostäder	302-1935/2013	-313,0	180,0
Bygglogistikcenter, reviderat genomförandebeslut	KS 2020/1761	-506,0	555,0
Gasklocka 3 och 4	302-0284/2014	-99,0	400,0
Gasklocka 2	KS 2021/767	-1 053,0	
Starkströmmen 2 & 4	KS 2023/320	-100,0	65,0
Terrasskvarteren	KS 2024/933	-126,0	5,0
Fokus Skärholmen			
Bergholmsbacken	KS 2022/1082	-396,7	50,2
Konduktören	KS 2022/790	-98,2	24,5
Målaräng	KS 2019/743	-832,4	44,9
Skärholmsdalen	KS 2022/124	-927,4	229,3
Såtra 2:1	KS 2022/790	-98,2	24,5
Söderholmen	KS 2018/1656	-126,0	
Vårbergstoppen	123-1634/2017	-91,4	
Vårbergsvägen	KS 2020/1556	-518,3	6,9
Fokus Järva			
Kista Gärd 2, bostäder	123-0265/2015	-31,0	140,0
Kista Äng	KS 2020/1757	-603,0	0,3
Odde	KS 2022/1424	-507,8	23,7
Rinkeby Allé, bostäder	123-2065/2015	-124,0	
Tenstaterrassen	KS 2022/672	-168,4	21,6
Akalla 4:1	KS 2023/1443	-264,8	24,7
Fokus Hagsätra-Rågsved			
Bjurbäcken, reviderat genomförandebeslut	KS 2021/1092	-102,1	86,5
Västra Hagsätra	KS 2023/760	-175,1	2,2
Slakthusområdet			
Slakthusområdet etapp 1	KS 2020/1558	-813,0	16,0
Slakthusområdet etapp 4a	KS 2024/1134	-466,9	22,4
Årstafältet			
Årstafältet etapp 1, bostäder	123-1519/2015	-999,0	104,0
Årstafältet etapp 2 och 3	KS 2022/979	-1 996,0	377,0
Årstafältet etapp 4	KS 2023/1447	-1 089,0	1 771,0
Hagastaden, reviderat genomförandebeslut	KS 2021/1095	-10 436,0	13 653,0
Slussen, reviderat genomförandebeslut 2	KS 2023/445	-20 770,0	8 140,0
Archimedes	KS 2018/746	-116,0	64,0
Aspudden 2:1 Blommensbergsvägen	KS 2023/1446	-219,1	7,8
Blackebergsvägen etapp 2-3	KS 2021/1717	-263,9	274,5
Brandstegen/Bäckvägen, reviderat genomförandebeslut	KS 2020/1286	-197,1	11,7
Bromma Blocks, reviderat genomförandebeslut 2	KS 2022/980	-195,0	15,2
Bromstensstaden etapp 1, reviderat genomförandebeslut	KS 2018/487	-910,0	65,3
Bromstensstaden etapp 2	KS 2018/487	-144,0	266,2
Bällsta IP	KS 2023/318	-79,7	75,5
Diabilden	KS 2018/1859	-95,8	0,3
Fader Bergström	KS 2022/267	-132,6	28,4
Gamla Tyresövägen	KS 2021/1093	-161,2	167,4
Hornsbruksgatan, rev genomförandebeslut	KS 2025/323	-246,9	10,0
Kabelverket etapp 3, reviderat genomförandebeslut	KS 2020/400	-126,8	16,1
Kabelverket etapp 4, reviderat genomförandebeslut	KS 2020/401	-58,8	0,2
Mariagårdstälpan, reviderat genomförandebeslut	2017/002040	-199,0	
Nordmarksvägen etapp 2	KS 2021/1257	-185,0	18,0
Nykroppagatan	KS 2021/1094	-121,4	44,1
Ordenskapitlet	KS 2018/1850	-61,8	
Packrummet, reviderat genomförandebeslut	KS 2021/1254	-526,9	54,0
Persikan	123-2113/2016	-800,7	
Perstorp	123-2111/2016	-105,0	
Primus 1, bostäder	123-1633/2017	-531,0	178,0
Rågsveds naturreservat	KS 2018/652	-54,9	
Sköndal 2:1, reviderat genomförandebeslut	KS 2021/437	-94,4	
Stora Sköndal 1:26 etapp 2A	KS 2024/783	-74,8	72,5
Spångaviadukten	KS 2020/1772	-82,5	
Tegelbruket 4	KS 2024/781	-74,3	72,5
Tippen matavfallsanläggning	KS 2021/1362	-69,2	21,0
Trafikflyget i Bromma, reviderat genomförandebeslut	KS 2022/980	-195,0	15,2
Årstastråket etapp 1, bostäder	302-0481/2012	-170,0	
Årstastråket etapp 2, reviderat genomförandebeslut	KS 2020/693	-308,0	8,0

Bilaga 3:6

	Dnr	Utgift Mnkr	Inkomst Mnkr
Fastighetsnämnden			
Brandstation Farsta	KS 2022/559	Sekretess	
Brandstation Kungsholmen	KS 2021/1720	Sekretess	
Älvsjöbadet	KS 2022/560	Sekretess	
Pilträdet 11, hus 6	KS 2023/1266	Sekretess	
Teknisk upprustning, Pilträdet 12	KS 2024/143	Sekretess	
Bäverdalens idrottshall, del av Älvsjö 1:1	KS 2024/713	Sekretess	
Spelbomskan 16, upprustning och utveckling av Stadsbiblioteket	KS 2024/696	Sekretess	
Vällingby idrottshall, upprustning och ombyggnad	KS 2024/790	Sekretess	
Upprustning och ombyggnad av Brännkyrkahallen	KS 2025/485	Sekretess	
Underhållsplan med prioriterade åtgärder på Eriksdalsbadet	KS 2025/484	Sekretess	
Gränsbergets idrottshall	KS 2025/483	Sekretess	
Teknisk upprustning Klamparen 11	KS 2025/600	Sekretess	
Akallahallen, del av fastigheten Mariehamn 3	KS 2025/818	Sekretess	
Enskede friidrotts- och fotbollshall på Enskede IP	KS 2025/948	Sekretess	
Trafiknämnden			
Reinvesteringsprogram trafiksignaler 2022-2026	KS 2021/796	-167,0	
Kungsgatan, förstärkningsåtgärder	KS 2021/1103	-300,0	
Västberga Allé	KS 2021/1101	-70,0	30,0
Östermalmstorg, upprustning	KS 2022/1444	-135,0	
Hastighetsplaner, delområde 3 (etapp 2) och 4	KS 2023/765	-128,0	
Ny bergbana i Skärholmen, reviderat genomförandebeslut	KS 2023/446	-135,0	
Söder Mälarstrand, reviderat genomförandebeslut	KS 2023/763	-210,0	
Cykel- och gångbanor Drottningholmsvägen	KS 2023/1105	-65,0	12,0
Omgestaltung av Tegelbacken	KS 2023/1170	-220,0	
Norra Danviksbron, reviderat genomförandebeslut	KS 2023/1421	-425,0	50,0
Mäster Samuelsgatan och Jakobsbergsgatan	KS2023/1420	-83,0	38,0
Reinvesteringsprogram gatuytor 2024-2027	KS 2023/1104	-600,0	
Energibesparande armaturutbyte 2024-2025	KS 2023/1038	-115,0	
Energibesparande armaturutbyte 2025-2029	KS 2024/975	-460,0	
Tätskiktsbyte över tunnelbanan på södra Götgatan	KS 2024/298	-95,0	6,0
Riddarholmskanalen, reviderat genomförandebeslut	KS 2024/251	-140,0	
Västerbron etapp 1	KS 2024/708	-310,0	
Bussens väg	KS 2024/974	Sekretess	
Johanneshovs trafikplats	KS 2024/1416	-52,0	
Skrubba Malmväg	KS2024/1302	Sekretess	
Växtbäddssrenovering och breddade cykelbanor på Sankt Eriksgatan mellan Vanadisplan och Norra stationsgatan.	KS 2024/1415	-60,0	
Kyrkogårdsnämnden			
Skogskrematoriet	KS 2023/884	-292,0	

Järva stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsens förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-3 475,7	-3 645,3	-3 678,9	-3 702,4
Drift och underhåll	-3 448,2	-3 616,3	-3 649,9	-3 673,4
Avskrivningar	-21,5	-23,0	-23,0	-23,0
Internräntor	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0
Intäkter	82,3	84,2	84,2	84,2
Summa stadsdelsnämnd - netto	-3 393,4	-3 561,1	-3 594,7	-3 618,2
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-29,3	-28,8	-20,8	-20,8
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-29,3	-28,8	-20,8	-20,8
Varav övriga verksamheter, som anslagsfinansieras				
Dagverksamhet för äldre invandrare, kostnader	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsens förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-2 423,6	-2 525,2	-2 562,9	-2 589,6
Drift och underhåll	-2 400,9	-2 501,4	-2 539,1	-2 565,8
Avskrivningar	-18,0	-19,0	-19,0	-19,0
Internräntor	-4,7	-4,8	-4,8	-4,8
Intäkter	63,0	65,6	65,6	65,6
Summa stadsdelsnämnd - netto	-2 360,6	-2 459,6	-2 497,3	-2 524,0
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-23,8	-26,3	-18,8	-18,8
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-23,8	-26,3	-18,8	-18,8

Varav övriga verksamheter, som anslagsfinansieras				
--	--	--	--	--

Bromma stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsens förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-2 007,7	-2 126,8	-2 172,3	-2 205,1
Drift och underhåll	-1 989,1	-2 108,0	-2 153,5	-2 186,3
Avskrivningar	-14,1	-14,2	-14,2	-14,2
Internräntor	-4,5	-4,6	-4,6	-4,6
Intäkter	64,9	70,0	70,0	70,0
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 942,8	-2 056,8	-2 102,3	-2 135,1
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-21,5	-26,7	-19,3	-19,3
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-21,5	-26,7	-19,3	-19,3

Varav övriga verksamheter, som anslagsfinansieras				
Språkförskola, kostnader	-2,0	-2,2	-2,2	-2,2
Korttidsboende, Pensionat Traneberg, demens	-6,6	-6,6	-6,6	-6,6

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsens förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 546,8	-1 638,0	-1 681,4	-1 712,5
Drift och underhåll	-1 525,2	-1 615,2	-1 658,6	-1 689,7
Avskrivningar	-17,3	-18,3	-18,3	-18,3
Internräntor	-4,3	-4,5	-4,5	-4,5
Intäkter	49,3	53,8	53,8	53,8
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 497,5	-1 584,2	-1 627,6	-1 658,7
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-22,2	-17,7	-12,7	-12,7
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-22,2	-17,7	-12,7	-12,7

Varav övriga verksamheter, som anslagsfinansieras				
Habiliteringsenheten i Stadshagen, kostnader	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5
Habiliteringsenheten, kostnader	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Habiliteringsenhet för barn, kostnader	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Förskola för döva och hörselskadade barn, kostnader	-3,9	-4,1	-4,1	-4,1

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsens förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-3 539,9	-3 666,4	-3 767,9	-3 840,7
Drift och underhåll	-3 500,2	-3 624,9	-3 726,4	-3 799,2
Avskrivningar	-30,8	-32,3	-32,3	-32,3
Internräntor	-8,9	-9,2	-9,2	-9,2
Intäkter	116,7	123,5	123,5	123,5
Summa stadsdelsnämnd - netto	-3 423,2	-3 542,9	-3 644,4	-3 717,2
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-46,4	-46,4	-33,9	-33,9
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-46,4	-46,4	-33,9	-33,9

Varav övriga verksamheter, som anslagsfinansieras				
Vasaträffen, kostnader	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
Ungdomsmottagning (SKUM), kostnader	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8

Södermalms stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsens förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-3 122,6	-3 299,9	-3 387,4	-3 450,2
Drift och underhåll	-3 094,9	-3 268,4	-3 355,9	-3 418,7
Avskrivningar	-21,5	-24,2	-24,2	-24,2
Internräntor	-6,2	-7,3	-7,3	-7,3
Intäkter	93,3	102,9	102,9	102,9
Summa stadsdelsnämnd - netto	-3 029,3	-3 197,0	-3 284,5	-3 347,3
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-33,3	-27,9	-20,4	-20,4
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-33,3	-27,9	-20,4	-20,4

Varav övriga verksamheter, som anslagsfinansieras				
Träffpunkt för synskadade, kostnader	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Tellus fritidscenter, kostnader	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Hornskroken, kostnader	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0
Mariahissen/Tanto Servicehus, kostnader	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Språkförskola Bamse, kostnader	-10,5	-10,7	-10,7	-10,7
Språkförskola Bamse, intäkter	3,4	3,4	3,4	3,4
Reimers förskola, kostnader	-11,5	-11,7	-11,7	-11,7
Förskolan Norrskenet, kostnader	-1,5	-2,5	-2,5	-2,5

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsens förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-2 942,7	-3 086,7	-3 130,8	-3 162,2
Drift och underhåll	-2 913,9	-3 054,2	-3 098,3	-3 129,7
Avskrivningar	-21,8	-24,6	-24,6	-24,6
Internräntor	-7,0	-7,9	-7,9	-7,9
Intäkter	85,6	89,5	89,5	89,5
Summa stadsdelsnämnd - netto	-2 857,1	-2 997,2	-3 041,3	-3 072,7
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-25,1	-27,9	-21,3	-21,3
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-25,1	-27,9	-21,3	-21,3

Varav övriga verksamheter, som anslagsfinansieras				
Digital fixartjänst vid medborgarkontoret Rågsved, kostnader	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Övergripande funktion för teckenspråk, kostnader	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsens förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 403,2	-1 461,6	-1 483,9	-1 499,7
Drift och underhåll	-1 388,0	-1 445,2	-1 467,5	-1 483,3
Avskrivningar	-11,2	-11,9	-11,9	-11,9
Internräntor	-4,0	-4,5	-4,5	-4,5
Intäkter	41,2	42,8	42,8	42,8
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 362,0	-1 418,8	-1 441,1	-1 456,9
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-20,8	-12,3	-10,8	-10,8
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-20,8	-12,3	-10,8	-10,8

Varav övriga verksamheter, som anslagsfinansieras				
Judiska hemmet, kostnader	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5

Farsta stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsens förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-2 093,2	-2 182,4	-2 220,2	-2 247,1
Drift och underhåll	-2 076,9	-2 163,9	-2 201,7	-2 228,6
Avskrivningar	-12,8	-14,8	-14,8	-14,8
Internräntor	-3,5	-3,7	-3,7	-3,7
Intäkter	61,3	63,3	63,3	63,3
Summa stadsdelsnämnd - netto	-2 031,9	-2 119,1	-2 156,9	-2 183,8
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-18,3	-19,7	-12,7	-12,7
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-18,3	-19,7	-12,7	-12,7
Varav övriga verksamheter, som anslagsfinansieras				

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsens förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-3 343,7	-3 498,3	-3 555,0	-3 595,2
Drift och underhåll	-3 310,3	-3 463,4	-3 520,1	-3 560,3
Avskrivningar	-25,7	-27,1	-27,1	-27,1
Internräntor	-7,7	-7,8	-7,8	-7,8
Intäkter	119,0	122,1	122,1	122,1
Summa stadsdelsnämnd - netto	-3 224,7	-3 376,2	-3 432,9	-3 473,1
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-21,5	-28,5	-20,5	-20,5
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-21,5	-28,5	-20,5	-20,5
Varav övriga verksamheter, som anslagsfinansieras				

Skärholmens stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsens förslag till budget 2026 och inriktning för 2027 och 2028

Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 460,8	-1 534,8	-1 553,2	-1 565,9
Drift och underhåll	-1 444,2	-1 517,9	-1 536,3	-1 549,0
Avskrivningar	-13,0	-13,4	-13,4	-13,4
Internräntor	-3,6	-3,5	-3,5	-3,5
Intäkter	34,0	35,3	35,3	35,3
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 426,8	-1 499,5	-1 517,9	-1 530,6
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-12,8	-12,8	-8,8	-8,8
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-12,8	-12,8	-8,8	-8,8
Varav övriga verksamheter, som anslagsfinansieras				

Förslag till kommunfullmäktiges indikatorer budget 2026

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till fritidsaktiviteter	70 %	70 %	70 %
	Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,5 %	2,5 %	2,5 %
	Andel resande på sommarkollo som är nöjda med sin vistelse	92 %	92 %	92 %
	Andelen nöjda besökare på stadens fritidsgårdar	90 %	90 %	90 %
	Andel barn och unga 1-15 år som tagit del av Kulansubventionerad kultur	70 %	70 %	70 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal vräkningar som berör barn	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antalet besök på stadens fritidsgårdar	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i matematik i årskurs 3	95 %	95 %	95 %
	Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i årskurs 3	95 %	95 %	95 %
	Andel elever i årskurs 6 med godkänt betyg i alla ämnen	80 %	80 %	80 %
	Andel elever i årskurs 9 med godkänt betyg i alla ämnen	82 %	82 %	82 %
	Andel elever som är behöriga till nationella program, exklusive nyanlända och elever med okänd bakgrund	95 %	95 %	95 %
	Andel gymnasieelever som slutfört utbildning inom nationella program inom tre år med gymnasieexamen	85 %	85 %	85 %

Bilaga 5:2

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	Ökning	Ökning	Ökning
	Antal barn per grupp	14,9	14,8	14,7
	Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	4,7	4,7	4,7
	Antal barn per legitimerad förskollärare	Minskning	Minskning	Minskning
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Inskrivningsgrad i förskolan	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	23 %	23 %	23 %
	Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk, socialpsykiatri, våld i nära relation)	85 %	85 %	85 %
	Andel brukare som är nöjd med sin insats (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	85 %	85 %
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	90 %
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	83 %	83 %
	Andel familjehemsplacerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska i grundskolan	76 %	77 %	77 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel institutionsplacerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska i grundskolan	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Brukarens upplevelse av trygghet med personalen - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i – med god omsorg och stor trygghet	Andel nöjda omsorgstagare	83 %	83 %	83 %
	Andel nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	93 %	93 %	93 %
	Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	87 %	87 %	87 %
	Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	80 %	80 %	80 %
	Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	69 %	69 %	69 %
	Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	Max 10 personer	Max 10 personer	Max 10 personer

Bilaga 5:4

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel sjuksköterskor inom särskilda boenden	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	77 %	78 %	78 %
	Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	58 %	58 %	58 %
	Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	78 %	78 %	78 %
	Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	79 %	79 %	79 %
	Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	67 %	67 %	68 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal lån totalt i kommunala bibliotek per invånare	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Stockholmarnas nöjdhet med kommunala kulturinstitutioner	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Andel matavfall till biologisk behandling	78 %	80 %	80 %
	Elproduktion baserad på solenergi	10,7 GWh	11,6 GWh	11,6 GWh
	Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel	1,5 kg CO2e per kg livsmedel	1,4 kg CO2e per kg livsmedel	1,4 kg CO2e per kg livsmedel
	Köpt energi i stadens organisation	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
	Utsläpp per invånare	0,9 ton CO2e/invånare	0,8 ton CO2e/invånare	0,7 ton CO2e/invånare
	Restavfall per invånare som går till förbränning	153 kg	148 kg	143 kg
	Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter	525 ton	500 ton	475 ton

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Relativ energianvändning	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Klimatpåverkan från nyproduktion av byggnader	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Mängd byggavfall vid nyproduktion	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	Andel enskilda exploateringsprojekt som tar ekologiska värden och funktioner i anspråk där ekologiska kompensationsåtgärder genomförs	100 %	100 %	100 %
	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
	Andel av stadens yta som omfattas av åtgärdsplaner för skyfall	67 %	100 %	100 %
2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	Andel lediga avgiftsbelagda parkeringsplatser i innerstaden, dagtid	15 %	15 %	15 %
	Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i innerstaden	19,4 km/h	19,5 km/h	19,6 km/h
	Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i ytterstaden	24,9 km/h	25,0 km/h	25,1 km/h
	Andel parkeringsplatser med tillgång till delad laddmöjlighet, innerstaden	50 %	75 %	100 %
	Andel parkeringsplatser med tillgång till delad laddmöjlighet, ytterstaden	50 %	50 %	75 %
	Minskade utsläpp från transporter, jämfört med 2010	-40 %	-50 %	-60 %
	Minskat biltrafikarbete, jämfört med 2017	-19 %	-22 %	-25 %

Bilaga 5:6

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel parkeringsplatser med tillgång till laddinfrastruktur	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal publika laddplatser	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Hastighetsefterlevnad	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Stockholmarnas nöjdhet med snöröjning/sandning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Upplevd trafiksäkerhet för gående och cyklister	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	Vattenområden med förbättrad näringssituation	56 %	67 %	67 %
	Antal förekomster i stadens kemikaliehanterings-system av utpekade produkter med utfasningsämnen	90	90	88
	Andel upphandlingar med kemikaliekrav	100 %	100 %	100 %
	Antal timmar över miljökvalitetsmålet för timmedelvärdet för kvävedioxid	Max 175 timmar	Max 175 timmar	Max 175 timmar
	Antal dygn över miljökvalitetsmålet för dygnsmedelvärdet för PM10	Max 35 dygn	Max 35 dygn	Max 35 dygn
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel avslutade bygg- och anläggnings-entreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvaru-bedömningen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Kommunkoncernens soliditet inkl. pensionsåtaganden på kort sikt	30 %	30 %	30 %
	Kommunkoncernens soliditet inkl. pensionsåtaganden på lång sikt	34 %	34 %	34 %
	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Nämndens budgetföljksamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
	Stadens ekonomiska resultat (lägst)	0,1 mnkr	0,1 mnkr	0,1 mnkr
	Stadens nettodriftkostnader per skatteintäkter (max)	100 %	100 %	100 %
	Stadens soliditet inkl. pensionsåtaganden på kort sikt	30 %	30 %	30 %
	Stadens soliditet inkl. pensionsåtaganden på lång sikt	34 %	34 %	34 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel investeringsprojekt vars genomförande-beslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,5 %	1,5 %	1,5 %
	Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,0 %	1,0 %	1,0 %
	Andel kursdeltagare inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning med godkänt betyg efter fullföljd kurs	81 %	82 %	82 %
	Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	1 000	1 000	1 000
	Antal företag i Stockholm	216 000	216 000	216 000
	Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	11 500	11 500	11 500
	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	74	75	75
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel kursdeltagare inom sfi med godkänt betyg efter fullföljd kurs	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Bilaga 5:8

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Antal markanvisade arbetsplatser i ytterstaden	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andelen ungdomar som erbjuds jobb, utbildning, praktik eller förberedande insatser inom 90 dagar	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Tillväxt i den privata sektorn i Stockholms stad (lönesumma)	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse
	Ökning av antalet arbetsplatser i ytterstaden	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse
3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner	4 000	5 000	6 000
	Antal bostäder i genomförandebeslut	4 000	5 000	6 000
	Antal markanvisade bostäder	3 000	4 000	5 000
	Antal markanvisade bostäder till stadens allmännyttiga bostadsbolag	1 500	1 500	1 500
	Antal påbörjade bostäder	4 000	5 000	6 000
	Antal seniorbostäder i hyresrätt i inriktningsbeslut	100	100	100
	Antal av Bostadsförmedlingen förmedlade Bostad först-, försöks- och träningslägenheter samt genomgångsbostäder för barnfamiljer	600	600	600
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Antal markanvisade bostäder i syfte att nå minskade boende-kostnader (privat)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Antal markanvisade bostäder i syfte att nå minskade boendekostnader (allmännyttan)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel markanvisade bostäder efter plansamråd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal markanvisade bostäder i enlighet med 2013 års Stockholms-förhandling	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner i enlighet med 2013 års Stockholms-förhandling	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal bostäder i inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal hyresrätter i inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal påbörjade hyresrätter av stadens bostadsbolag	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse
	Andel påbörjade bostäder med minst fyra rum och kök	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal beställda bostäder med särskild service (LSS/SoL) i samband med genomförandebeslut	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel personer aktualiserade vid Enheten för hemlösa som vid avslutad kontakt har stadigvarande boende	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal barnfamiljer som beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel tillgänglighetsmärkta bostäder i kommunalt bostadsbestånd vid förmedling	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse

Bilaga 5:10

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
	Andel heltidsanställningar av totalt antal tillsvidareanställningar inom äldreomsorgen	90 %	90 %	90 %
	Andel heltidsanställningar av totalt antal tillsvidareanställningar inom omsorg om funktionsnedsatta	90 %	90 %	90 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom äldreomsorg	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom förskoleverksamhet	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	95 %	96 %	97 %
	Andel elektroniska inköp	75 %	76 %	77 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Andel upphandlingar som innehåller krav på arbetsrättsliga villkor	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där de bor	80 %	80 %	80 %
	Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	73 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2026	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028
	Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	73 %
	Andel stockholmare som upplever trygghet på kvällen i det område där de bor	84 %	84 %	84 %
<i>Obligatorisk nämndindikator</i>				
	Bostadsbolagens hyresgästers upplevda trygghet i och omkring hemmet	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse
3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	Andel med förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där man bor	41 %	41 %	42 %

Peng, schabloner och ersättningsnivåer samt volymer

Förskoleverksamhet

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2025-2028 för det totala antalet barn i förskoleverksamhet.

Verksamhet	2025	2026	2027	2028
Förskoleverksamhet 1-5 år	46 800	45 700	44 300	44 000
varav fristående förskoleverksamhet	17 800	17 400	16 800	16 700

Grundschaablon förskola

Prestation, kr	2025	2026
Grundschaablon 1-3 år*	184 181	188 812
Grundschaablon 4-5 år*	154 614	158 502
Allmän förskoleschaablon	73 484	75 332

* Avdrag för pedagogisk omsorg, 11 000 kr

Stadsdelsnämnderna och förskolenämnden får grundschaablon för förskolan utifrån inskrivna barn i förskoleverksamhet den 31 mars 2025. Slutlig justering av budget 2026 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december. Samtliga förskolor, oavsett regiform, som är anslutna till den stadsgemensamma förskolekön bidrar till att minska kostnaderna för stadens platsgaranti och får därför en ökad grundschaablon med 500 kr per inskrivet barn. Fördelningen baseras på inskrivet barn per månad till och med juni. Från och med juli utgår ingen ersättning.

Utifrån grundschaabl原因 ska förskolepengen i egen regi vara minst 80 procent av grundschaabl原因 för barn i förskola och minst 94 procent för barn i pedagogisk omsorg.

Enligt maxtaxeförordningen (2001:160) indexreglerar Skolverket inkomsttaket i maxtaxan årligen på hösten, vilket ligger till grund för nästkommande års budget och avgifter inom förskola och pedagogisk omsorg. Nedan redovisas peng till fristående utförare med hänsyn tagen till genomsnittliga avgifter. Då avgifter för förskola och fritidshem sänks från 1 juli 2026 redovisas peng till fristående som avser januari-juni samt peng som avser juli-december separat.

Bilaga 6:2

Peng till fristående anordnare av förskoleverksamhet januari-juni 2026 Hel och deltid 1-3 år

Stadsdelsnämnd	Schablon*	Moms-komp. förskola	Moms-komp. pedagogisk omsorg	Genom-snittlig avgift	Peng förskola	Peng pedagogisk omsorg
Järva	188 812	11 329	10 669	-10 857	189 284	177 624
Hässelby-Vällingby	188 812	11 329	10 669	-12 380	187 761	176 101
Bromma	188 812	11 329	10 669	-14 454	185 687	174 027
Kungsholmen	188 812	11 329	10 669	-15 480	184 661	173 001
Norra innerstaden	188 812	11 329	10 669	-15 287	184 854	173 194
Södermalm	188 812	11 329	10 669	-15 038	185 103	173 443
Enskede-Årsta-Vantör	188 812	11 329	10 669	-13 468	186 673	175 013
Skarpnäck	188 812	11 329	10 669	-14 143	185 998	174 338
Farsta	188 812	11 329	10 669	-13 393	186 748	175 088
Hägersten-Älvsjö	188 812	11 329	10 669	-14 615	185 526	173 866
Skärholmen	188 812	11 329	10 669	-11 476	188 665	177 005

* Avdrag för pedagogisk omsorg, 11 000 kr

Peng till fristående anordnare av förskoleverksamhet juli-december 2026 Hel och deltid 1-3 år

Stadsdelsnämnd	Schablon*	Moms-komp. förskola	Moms-komp. pedagogisk omsorg	Genom-snittlig avgift	Peng förskola	Peng pedagogisk omsorg
Järva	188 812	11 329	10 669	-8 587	191 554	179 894
Hässelby-Vällingby	188 812	11 329	10 669	-10 110	190 031	178 371
Bromma	188 812	11 329	10 669	-12 184	187 957	176 297
Kungsholmen	188 812	11 329	10 669	-13 210	186 931	175 271
Norra innerstaden	188 812	11 329	10 669	-13 017	187 124	175 464
Södermalm	188 812	11 329	10 669	-12 768	187 373	175 713
Enskede-Årsta-Vantör	188 812	11 329	10 669	-11 198	188 943	177 283
Skarpnäck	188 812	11 329	10 669	-11 873	188 268	176 608
Farsta	188 812	11 329	10 669	-11 123	189 018	177 358
Hägersten-Älvsjö	188 812	11 329	10 669	-12 345	187 796	176 136
Skärholmen	188 812	11 329	10 669	-9 206	190 935	179 275

* Avdrag för pedagogisk omsorg, 11 000 kr

Peng till fristående anordnare av förskoleverksamhet januari-juni 2026 Hel och deltid 4-5 år

Stadsdelsnämnd	Schablon*	Moms-komp. förskola	Moms-komp. pedagogisk omsorg	Genom-snittlig avgift	Peng förskola	Peng pedagogisk omsorg
Järva	158 502	9 510	8 850	-10 857	157 155	145 495
Hässelby-Vällingby	158 502	9 510	8 850	-12 380	155 632	143 972
Bromma	158 502	9 510	8 850	-14 454	153 558	141 898
Kungsholmen	158 502	9 510	8 850	-15 480	152 532	140 872
Norra innerstaden	158 502	9 510	8 850	-15 287	152 725	141 065
Södermalm	158 502	9 510	8 850	-15 038	152 974	141 314
Enskede-Årsta-Vantör	158 502	9 510	8 850	-13 468	154 544	142 884
Skarpnäck	158 502	9 510	8 850	-14 143	153 868	142 208

Stadsdelsnämnd	Schablon*	Moms-komp. förskola	Moms-komp. pedagogisk omsorg	Genom-snittlig avgift	Peng förskola	Peng pedagogisk omsorg
Farsta	158 502	9 510	8 850	-13 393	154 618	142 958
Hägersten-Älvsjö	158 502	9 510	8 850	-14 615	153 397	141 737
Skärholmen	158 502	9 510	8 850	-11 476	156 536	144 876

* Avdrag för pedagogisk omsorg, 11 000 kr

Peng till fristående anordnare av förskoleverksamhet juli-december 2026

Hel och deltid 4-5 år

Stadsdelsnämnd	Schablon*	Moms-komp. förskola	Moms-komp. pedagogisk omsorg	Genom-snittlig avgift	Peng förskola	Peng pedagogisk omsorg
Järva	158 502	9 510	8 850	-8 587	159 425	147 765
Hässelby-Vällingby	158 502	9 510	8 850	-10 110	157 902	146 242
Bromma	158 502	9 510	8 850	-12 184	155 828	144 168
Kungsholmen	158 502	9 510	8 850	-13 210	154 802	143 142
Norra innerstaden	158 502	9 510	8 850	-13 017	154 995	143 335
Södermalm	158 502	9 510	8 850	-12 768	155 244	143 584
Enskede-Årsta-Vantör	158 502	9 510	8 850	-11 198	156 814	145 154
Skarpnäck	158 502	9 510	8 850	-11 873	156 138	144 478
Farsta	158 502	9 510	8 850	-11 123	156 888	145 228
Hägersten-Älvsjö	158 502	9 510	8 850	-12 345	155 667	144 007
Skärholmen	158 502	9 510	8 850	-9 206	158 806	147 146

* Avdrag för pedagogisk omsorg, 11 000 kr

Peng till fristående anordnare av allmän förskola helår 2026

2026	Schablon	Moms-komp.	Peng
Allmän förskola	75 332	4 520	79 852

Omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds

Ersättning till utförarna av omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds framgår i tabellen nedan. Ersättning till av staden godkända utförare betalas ut mot fakturerad uppgift om antal utförda omsorgstimmar. Timersättningen är 430 kr/timmen. För fristående utförare tillkommer momskompensation om sex procent. I ersättningen ingår en beräknad ersättning för en barnskötares lön, tackning för Ob-tillägg oavsett tidpunkt på dygnet, helg och storhelg samt ersättning för driftkostnader för en barngrupp på 1-5 barn.

Ersättning	2 personal 1-10 barn (kr/timme)	3 personal 11-15 barn (kr/timme)	4 personal 16-20 barn (kr/timme) osv
	860	1 290	1 720

Fritidshem

Tabellen nedan visar prognos för antalet schablongrundande elever i fritidshem utifrån prognos i utbildningsnämndens planeringsunderlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028.

Verksamhet, antal elever	2025	2026	2027	2028
Fritidshem 6-12 år totalt oavsett regi	37 750	37 384	36 950	36 506
varav fristående fritidshem	7 030	6 951	6 885	6 835

Schablon fritidshem

Prestation, kr	2025	2026
Grundschaablon 6-9 år	58 733	60 083
Grundschaablon 10-12 år, för elever utan behov av särskilt stöd	18 559	20 010
Grundschaablon 10-12 år, för elever i behov av särskilt stöd	50 333	51 683

Utbildningsnämnden tilldelas grundschaablon för fritidshem utifrån inskrivning vårterminen 2025. Slutlig justering av budget år 2026 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2026.

Enligt maxtaxeförordningen (2001:160) indexreglerar Skolverket inkomsttaket i maxtaxan årligen på hösten, vilket ligger till grund för nästkommande års budget och avgifter inom fritidshem och pedagogisk omsorg. Nedan redovisas peng som tilldelas fristående utförare. Pengen är framtagen utifrån en schabloniserad genomsnittlig avgift per stadsdelsområde. Då avgifter för förskola och fritidshem sänks från 1 juli 2026 redovisas peng till fristående som avser januari-juni samt peng som avser juli-december separat.

Peng till fristående anordnare av fritidshem 6-9 år januari-juni 2026

Stadsdelsnämnd, kr	Fritidshem 6-9 år				Fritidshem 6-9 år pedagogisk omsorg	
	Schaablon*	Moms-komp.	Genomsnittlig avgift	Peng	Moms-komp.	Peng
Järva	60 083	3 605	-8 078	55 611	3 389	51 795
Hässelby-Vällingby	60 083	3 605	-9 517	54 171	3 389	50 355
Bromma	60 083	3 605	-10 370	53 319	3 389	49 503
Kungsholmen	60 083	3 605	-10 736	52 952	3 389	49 136
Norra innerstaden	60 083	3 605	-10 534	53 155	3 389	49 339
Södermalm	60 083	3 605	-10 802	52 886	3 389	49 070
Enskede-Årsta-Vantör	60 083	3 605	-9 721	53 967	3 389	50 151
Skarpnäck	60 083	3 605	-9 969	53 719	3 389	49 903
Farsta	60 083	3 605	-9 711	53 977	3 389	50 161
Hägersten-Älvsjö	60 083	3 605	-10 333	53 355	3 389	49 539
Skärholmen	60 083	3 605	-8 246	55 443	3 389	51 627

* Avdrag med 3 600 kr för barn i pedagogisk omsorg.

Peng till fristående anordnare av fritidshem 6-9 år juli-december 2026

Stadsdelsnämnd, kr	Fritidshem 6-9 år				Fritidshem 6-9 år pedagogisk omsorg	
	Schablon*	Moms-komp.	Genom-snittlig avgift	Peng	Moms-komp.	Peng
Järva	60 083	3 605	-5 992	57 697	3 389	53 881
Hässelby-Vällingby	60 083	3 605	-7 431	56 257	3 389	52 441
Bromma	60 083	3 605	-8 284	55 405	3 389	51 589
Kungsholmen	60 083	3 605	-8 650	55 038	3 389	51 222
Norra innerstaden	60 083	3 605	-8 448	55 241	3 389	51 425
Södermalm	60 083	3 605	-8 716	54 972	3 389	51 156
Enskede-Årsta-Vantör	60 083	3 605	-7 635	56 053	3 389	52 237
Skarpnäck	60 083	3 605	-7 883	55 805	3 389	51 989
Farsta	60 083	3 605	-7 625	56 063	3 389	52 247
Hägersten-Älvsjö	60 083	3 605	-8 247	55 441	3 389	51 625
Skärholmen	60 083	3 605	-6 160	57 529	3 389	53 713

Peng till fristående anordnare av fritidshem 10-12 år januari-juni 2026

Stadsdelsnämnd, kr	Fritidshem 10-12 år, elever i behov av särskilt stöd				Fritidshem 10-12 år, elever utan behov av särskilt stöd			
	Schablon	Moms-komp.	Genom-snittlig avgift	Peng	Scha-blon	Moms-komp.	Genom-snittlig avgift	Peng
Järva	51 683	3 101	-8 078	46 707	20 010	1 201	-8 078	13 133
Hässelby-Vällingby	51 683	3 101	-9 517	45 267	20 010	1 201	-9 517	11 694
Bromma	51 683	3 101	-10 370	44 415	20 010	1 201	-10 370	10 841
Kungsholmen	51 683	3 101	-10 736	44 048	20 010	1 201	-10 736	10 475
Norra innerstaden	51 683	3 101	-10 534	44 251	20 010	1 201	-10 534	10 677
Södermalm	51 683	3 101	-10 802	43 982	20 010	1 201	-10 802	10 409
Enskede-Årsta-Vantör	51 683	3 101	-9 721	45 063	20 010	1 201	-9 721	11 490
Skarpnäck	51 683	3 101	-9 969	44 815	20 010	1 201	-9 969	11 242
Farsta	51 683	3 101	-9 711	45 073	20 010	1 201	-9 711	11 500
Hägersten-Älvsjö	51 683	3 101	-10 333	44 451	20 010	1 201	-10 333	10 878
Skärholmen	51 683	3 101	-8 246	46 539	20 010	1 201	-8 246	12 965

Peng till fristående anordnare av fritidshem 10-12 år juli-december 2026

Stadsdelsnämnd, kr	Fritidshem 10-12 år, elever i behov av särskilt stöd				Fritidshem 10-12 år, elever utan behov av särskilt stöd			
	Schablon	Moms-komp.	Genom-snittlig avgift	Peng	Scha-blon	Moms-komp.	Genom-snittlig avgift	Peng
Järva	51 683	3 101	-5 992	48 793	20 010	1 201	-5 992	15 219
Hässelby-Vällingby	51 683	3 101	-7 431	47 353	20 010	1 201	-7 431	13 780
Bromma	51 683	3 101	-8 284	46 501	20 010	1 201	-8 284	12 927
Kungsholmen	51 683	3 101	-8 650	46 134	20 010	1 201	-8 650	12 561
Norra innerstaden	51 683	3 101	-8 448	46 337	20 010	1 201	-8 448	12 763
Södermalm	51 683	3 101	-8 716	46 068	20 010	1 201	-8 716	12 495
Enskede-Årsta-Vantör	51 683	3 101	-7 635	47 149	20 010	1 201	-7 635	13 576
Skarpnäck	51 683	3 101	-7 883	46 901	20 010	1 201	-7 883	13 328
Farsta	51 683	3 101	-7 625	47 159	20 010	1 201	-7 625	13 586

Bilaga 6:6

Stadsdelsnämnd, kr	Fritidshem 10-12 år, elever i behov av särskilt stöd				Fritidshem 10-12 år, elever utan behov av särskilt stöd			
	Schablon	Moms-komp.	Genom-snittlig avgift	Peng	Scha-blon	Moms-komp.	Genom-snittlig avgift	Peng
Hägersten-Älvsjö	51 683	3 101	-8 247	46 537	20 010	1 201	-8 247	12 964
Skärholmen	51 683	3 101	-6 160	48 625	20 010	1 201	-6 160	15 051

Fritidsklubb

Utbildningsnämnden tilldelas schablon för fritidsklubb utifrån inskrivning vårterminen 2025. Slutlig justering av budget år 2026 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2026.

Schablon fritidsklubb

Prestation, kr/år	2025	2026
Schablon	10 401	11 129

Peng till fristående anordnare av fritidsklubb

Prestation, kr/år	Schablon	Moms-komp.	Peng
Fritidsklubb	11 129	668	11 796

Grundskola

Tabellen nedan visar prognos för antalet schablongrundande elever i grundskola utifrån prognos i utbildningsnämndens planeringsunderlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028.

Verksamhet, antal elever	2025	2026	2027	2028
Grundskola, totalt oavsett regi	100 025	99 032	97 900	96 765
varav fristående grundskola inkl. resursskolor	22 793	22 536	22 322	22 160

Grundschabloner grundskola

Prestation, kr	2025	2026
Grundschablon skolår 0-3	99 757	102 348
Grundschablon skolår 4-6	101 973	104 622
Grundschablon skolår 7-9	118 600	121 681

Utbildningsnämnden tilldelas grundschabloner för grundskola utifrån inskrivning vårterminen 2025. Slutlig justering av budget år 2026 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2026.

Peng till fristående grundskola och internationella skolor

Prestation, kr	Schablon	Moms komp.	Peng
Peng skolår 0-3	102 348	6 141	108 489
Peng skolår 4-6	104 622	6 277	110 899
Peng skolår 7-9	121 681	7 301	128 981

Anpassad grundskola

Tabellen nedan visar prognos för antalet schablongrundande elever i anpassad grundskola utifrån prognos i utbildningsnämndens planeringsunderlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028. Av eleverna i anpassad grundskola prognostiseras ungefär 61 procent att gå i fritidshem.

Verksamhet, antal elever	2025	2026	2027	2028
Anpassad grundskola, totalt oavsett regi	1 442	1 428	1 412	1 395
varav fristående anpassad grundskola	257	254	252	250
Fritidshem i anpassad grundskola	880	870	860	850

Grund- och tilläggsschablon anpassad grundskola

Prestation, kr	2025	2026
Behovsgrupp 1 skolår 0-3	243 234	250 417
Behovsgrupp 2 skolår 0-3	322 408	332 123
Behovsgrupp 3 skolår 0-3	458 827	472 908
Behovsgrupp 4 och 5 skolår 0-3	642 734	662 701
Behovsgrupp 1 skolår 4-6	244 863	252 084
Behovsgrupp 2 skolår 4-6	324 034	333 789
Behovsgrupp 3 skolår 4-6	460 456	474 576
Behovsgrupp 4 och 5 skolår 4-6	644 363	664 368
Behovsgrupp 1 skolår 7-9	261 566	269 221
Behovsgrupp 2 skolår 7-9	340 739	350 928
Behovsgrupp 3 skolår 7-9	477 158	491 712
Behovsgrupp 4 och 5 skolår 7-9	661 067	681 506

Skolskjutsschablon anpassad grundskola

Prestation, kr	2025	2026
Behovsgrupp 1 skolår 0-9	12 238	12 520
Behovsgrupp 2 skolår 0-9	27 599	28 233
Behovsgrupp 3 skolår 0-9	76 302	78 057
Behovsgrupp 4 och 5 skolår 0-9	151 730	155 220

Tilläggsschablon för elever i fritidshem

Prestation, kr	2025	2026
Behovsgrupp 1 skolår 0-6	148 990	152 417
Behovsgrupp 2 skolår 0-6	168 383	172 256
Behovsgrupp 3 skolår 0-6	211 218	216 076
Behovsgrupp 4 och 5 skolår 0-6	278 498	284 903

Utöver ovanstående schabloner utgår även grundschablon för fritidshem för de elever som går i fritidshem i anpassad grundskola. För elever i behovsgrupp 5 utgår schablon preliminärt enligt samma nivå som behovsgrupp 4. Inför slutlig budgetjustering i december 2026 ska utbildningsnämnden redovisa de faktiska kostnaderna för dessa elever. Efter prövning kompenseras utbildningsnämnden i den mån schablonen inte räckt till.

Utbildningsnämnden tilldelas grund-, tilläggs och skolskjutsschabloner utifrån inskrivning i mars 2025. Slutlig justering av budget år 2026 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2026.

Gymnasieskola

Tabellen nedan visar prognos för antalet schablongrundande elever i gymnasieskola utifrån Swecos prognos hösten 2024 som tagits fram på uppdrag av stadsledningskontoret.

Verksamhet, antal elever	2025	2026	2027	2028
Gymnasieskola, totalt oavsett regi	32 349	32 772	32 671	32 350
varav fristående gymnasieskola	16 042	16 261	16 214	16 056

Schablon gymnasieskola

Prestation, kr	2025	2026
Grundschablon	117 752	120 519

Bilaga 6:8

Utbildningsnämnden tilldelas grundschablon för gymnasieskola baserat på Swecos elevantalsprognos, hösten 2024. Slutlig justering av budget år 2026 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2026.

Anpassad gymnasieskola

Tabellen nedan visar prognos för antalet schablongrundande elever i anpassad gymnasieskola utifrån prognos i utbildningsnämndens planeringsunderlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028.

Verksamhet, antal elever	2025	2026	2027	2028
Anpassad gymnasieskola, totalt oavsett regi	543	557	565	563
varav fristående anpassad gymnasieskola	186	191	194	193

Grund- och tilläggschablon anpassad gymnasieskola

Prestation, kr	2025	2026
Behovsgrupp 1	246 127	251 847
Behovsgrupp 2	317 568	324 931
Behovsgrupp 3	439 405	449 570
Behovsgrupp 4 och 5	604 869	618 840

Skolskjutsschablon anpassad gymnasieskola

Prestation, kr	2025	2026
Behovsgrupp 1	11 998	12 274
Behovsgrupp 2	27 057	27 679
Behovsgrupp 3	74 803	76 524
Behovsgrupp 4 och 5	148 750	152 171

För elever i behovsgrupp 5 utgår schablon preliminärt enligt samma nivå som behovsgrupp 4. Inför slutlig budgetjustering i tertialrapport 2 ska utbildningsnämnden redovisa de faktiska kostnaderna för dessa elever. Efter prövning kompenseras utbildningsnämnden i den mån schablonen inte räckt till.

Utbildningsnämnden tilldelas grund-, tilläggs och skolskjutsschabloner utifrån inskrivning i mars 2025. Slutlig justering av budget år 2026 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2026.

Svenska för invandrare (sfi)

Schabloner sfi

Helårsstudent, kr	2025	2026
Reguljär sfi	34 061	34 844
Anpassad sfi	70 706	72 332

Vuxenutbildning

Schabloner vuxenutbildning

Helårsstudent, kr	2025	2026
Grundläggande vuxenutbildning	51 766	52 957
Gymnasial vuxenutbildning	51 512	52 697

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Schabloner

Samtliga ersättningar är uttryckta i kronor per år. Schablonen för barn- och vuxenboende, daglig verksamhet, korttidsboende och korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år enligt LSS höjs med 3 procent jämfört med 2025.

Eget boende med boendestöd	89 088
Servicebostad:	
Nivå 1 (0-20 poäng)	383 387
Nivå 2 (21-35 poäng)	616 527
Nivå 3 (36-50 poäng)	870 391
Nivå 4 (51-70 poäng)	1 357 396
Nivå 5 (71-110 poäng)	1 865 124
Gruppboend:	
Nivå 1 (0-20 poäng)	594 527
Nivå 2 (21-35 poäng)	855 284
Nivå 3 (36-50 poäng)	1 095 181
Nivå 4 (51-70 poäng)	1 507 177
Nivå 5 (71-110 poäng)	2 002 617
Nattschabloner - egen regi (per enhet)	563 317
Nattschabloner - köpt plats (per person)	140 760
Barnboende över 12 år	
Grundpeng (0-20 poäng)	397 832
Nivå 1 (21-30 poäng)	688 746
Nivå 2 (31-40 poäng)	910 806
Nivå 3 (41-50 poäng)	1 210 865
Nivå 4 (51-60 poäng)	1 489 768
Nivå 5 (61-70 poäng)	1 691 535
Nivå 6 (71-80 poäng)	1 880 494
Nivå 7 (81-110 poäng)	2 210 485
Nattschabloner - köpt plats (per person)	563 317
Nattschabloner – egen regi (per enhet)	140 760
Familjehem för barn	324 809
Barnboende under 12 år	2 210 485
Daglig verksamhet - heltid:	
Nivå 1 (0-25 poäng)	253 833
Nivå 2 (26-40 poäng)	329 775
Nivå 3 (41-55 poäng)	416 120
Nivå 4 (56-70 poäng)	502 465
Nivå 5 (71-100 poäng)	603 374
Daglig verksamhet – deltid 11-24 timmar:	
Nivå 1 (0-25 poäng)	203 067
Nivå 2 (26-40 poäng)	263 820
Nivå 3 (41-55 poäng)	332 896
Nivå 4 (56-70 poäng)	401 972
Nivå 5 (71-100 poäng)	482 699
Daglig verksamhet – deltid 1-10 timmar:	
Nivå 1 (0-25 poäng)	159 915
Nivå 2 (26-40 poäng)	207 758

Bilaga 6:10

Nivå 3 (41-55 poäng)	262 156
Nivå 4 (56-70 poäng)	316 553
Nivå 5 (71-100 poäng)	380 126
Daglig verksamhet, med personlig assistans, heltid:	
Nivå 1 (0-25 poäng)	177 683
Nivå 2 (26-40 poäng)	230 843
Nivå 3 (41-55 poäng)	291 284
Nivå 4 (56-70 poäng)	351 725
Nivå 5 (71-100 poäng)	422 362
Daglig verksamhet, med personlig assistans, deltid 11-24 timmar:	
Nivå 1 (0-25 poäng)	142 146
Nivå 2 (26-40 poäng)	184 674
Nivå 3 (41-55 poäng)	233 027
Nivå 4 (56-70 poäng)	281 381
Nivå 5 (71-100 poäng)	337 889
Daglig verksamhet, med personlig assistans, deltid 1-10 timmar:	
Nivå 1 (0-25 poäng)	111 940
Nivå 2 (26-40 poäng)	145 431
Nivå 3 (41-55 poäng)	183 509
Nivå 4 (56-70 poäng)	221 587
Nivå 5 (71-100 poäng)	266 088
Korttidsvistelse: Helt dygn	
Nivå 1a (0-30 poäng) 1-3 dagar	75 342
Nivå 1b (0-30 poäng) 4-6 dagar	188 205
Nivå 1c (0-30 poäng) 7-9 dagar	292 448
Nivå 1d (0-30 poäng) 10- dagar	414 238
Nivå 2a (31-70 poäng) 1-3 dagar	115 537
Nivå 2b (31-70 poäng) 4-6 dagar	288 768
Nivå 2c (31-70 poäng) 7-9 dagar	461 997
Nivå 2d (31-70 poäng) 10- dagar	635 379
Nivå 3a (71-100 poäng) 1-3 dagar	161 259
Nivå 3b (71-100 poäng) 4-6 dagar	403 074
Nivå 3c (71-100 poäng) 7-9 dagar	644 888
Nivå 3d (71-100 poäng) 10- dagar	886 852
Korttidsvistelse: (dag, 6 timmar eller mer)	
Nivå 1a (0-30 poäng) 1-3 dagar	60 274
Nivå 1b (0-30 poäng) 4-6 dagar	150 564
Nivå 1c (0-30 poäng) 7-9 dagar	240 977
Nivå 1d (0-30 poäng) 10- dagar	331 391
Nivå 2a (31-70 poäng) 1-3 dagar	92 429
Nivå 2b (31-70 poäng) 4-6 dagar	231 015
Nivå 2c (31-70 poäng) 7-9 dagar	369 597
Nivå 2d (31-70 poäng) 10- dagar	508 303
Nivå 3a (71-100 poäng) 1-3 dagar	129 007
Nivå 3b (71-100 poäng) 4-6 dagar	322 459
Nivå 3c (71-100 poäng) 7-9 dagar	515 911
Nivå 3d (71-100 poäng) 10- dagar	709 482
Korttidsvistelse: (dag, mindre än 6 timmar)	
Nivå 1a (0-30 poäng) 1-3 dagar	45 205
Nivå 1b (0-30 poäng) 4-6 dagar	112 923
Nivå 1c (0-30 poäng) 7-9 dagar	180 733

Nivå 1d (0-30 poäng) 10- dagar	248 543
Nivå 2a (31-70 poäng) 1-3 dagar	69 322
Nivå 2b (31-70 poäng) 4-6 dagar	173 261
Nivå 2c (31-70 poäng) 7-9 dagar	277 198
Nivå 2d (31-70 poäng) 10- dagar	381 227
Nivå 3a (71-100 poäng) 1-3 dagar	96 755
Nivå 3b (71-100 poäng) 4-6 dagar	241 844
Nivå 3c (71-100 poäng) 7-9 dagar	386 933
Nivå 3d (71-100 poäng) 10- dagar	532 111
Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år:	
Nivå 1	111 284
Nivå 2	178 053
Nivå 3	267 077
Nivå 4	400 621
Särskild redovisning	
Boende med särskild service barn/vuxna (antal timmar/år)	
1 700-7 999	1 400 000
8 000-9 999	1 600 000
10 000-11 999	1 800 000
12 000<	2 000 000
Daglig verksamhet (antal timmar/år)	
1 700-2 299	600 000
2 300-3 599	800 000
3 600<	1 000 000

Peng

Ersättningarna för vuxen- och barnboende, daglig verksamhet samt korttidsvistelse är uttryckta i kr per dygn eller dag, medan korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt LSS är uttryckt per månad. Pengen för barn- och vuxenboende, daglig verksamhet, korttidsboende och korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år enligt LSS höjs med 3 procent jämfört med 2025.

I de fall en privat utförare av särskilt boende enligt LSS själv vill utföra det ansvar för hälso- och sjukvårdsinsatser som överfördes från Stockholms läns landsting till länets kommuner den 1 oktober 2015 utgår en ersättning på 54 kronor per dygn. Detta är förutom de ersättningar som framgår nedan. Vad gäller daglig verksamhet enligt LSS är denna ersättning 9 kronor per dag för de utförare som vill utföra detta själva.

Ersättningen till utförare i enskild regi av vuxen- och barnboende, daglig verksamhet samt korttidsvistelse är 5,4 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänst, vilket inte enskilda utförare har. Ersättningen till utförare i enskild regi av korttidstillsyn för skolungdom över 12 år är 2,2 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänst, vilket inte enskilda utförare har.

Ersättningen till utförare i privat regi är högre än för utförare i kommunal regi och som drivs på entreprenad inom bostad med särskild service och daglig verksamhet (LSS). Till privata utförare utgår en hyresschablon som ska kompensera delar av skillnaden i kostnader mellan den hyra som utföraren betalar till fastighetsägaren efter avdrag för hyresintäkter från de boende samt eventuell kompensation för omsorgsmoms.

Bilaga 6:12

	Egen regi	Entreprenad	Övrig privat regi
Servicebostad:			
Nivå 1	992	1 046	1 093
Nivå 2	1 595	1 681	1 729
Nivå 3	2 252	2 374	2 421
Nivå 4	3 512	3 702	3 749
Nivå 5	4 826	5 086	5 134
Gruppboende:			
Nivå 1	1 394	1 469	1 623
Nivå 2	2 072	2 184	2 338
Nivå 3	2 697	2 842	2 996
Nivå 4	3 769	3 973	4 126
Nivå 5	5 059	5 332	5 485
Barnboende över 12 år:			
Grundpeng	882	929	1 083
Nivå 1	1 639	1 727	1 881
Nivå 2	2 217	2 337	2 490
Nivå 3	2 998	3 160	3 313
Nivå 4	3 724	3 925	4 079
Nivå 5	4 249	4 478	4 632
Nivå 6	4 741	4 997	5 150
Nivå 7	5 600	5 902	6 056
Barnboende under 12 år	5 600	5 902	6 056
Nattschablon (max 4 schabloner per boende)	366	386	386
Kortidsvistelse: Helt dygn			
Nivå 1	2 598	2 738	3 085
Nivå 2	4 158	4 383	4 729
Nivå 3	5 932	6 252	6 599
Kortidsvistelse: (dag, 6 timmar eller mer)			
Nivå 1	2 078	2 191	2 468
Nivå 2	3 326	3 506	3 783
Nivå 3	4 746	5 002	5 279
Kortidsvistelse: (dag, mindre än 6 timmar)			
Nivå 1	1 559	1 643	1 851
Nivå 2	2 495	2 630	2 838
Nivå 3	3 559	3 751	3 959
Daglig verksamhet - heltid:			
Nivå 1	724	764	945
Nivå 2	1 002	1 056	1 237
Nivå 3	1 317	1 389	1 570
Nivå 4	1 633	1 721	1 902
Nivå 5	2 002	2 110	2 291
Daglig verksamhet – deltid 11-24 timmar			
Nivå 1	580	611	756
Nivå 2	802	845	990
Nivå 3	1 054	1 111	1 256
Nivå 4	1 306	1 377	1 522
Nivå 5	1 601	1 688	1 833

	Egen regi	Entreprenad	Övrig privat regi
Daglig verksamhet – deltid 1-10 timmar			
Nivå 1	456	481	595
Nivå 2	631	665	780
Nivå 3	830	875	989
Nivå 4	1 029	1 084	1 199
Nivå 5	1 261	1 329	1 443
Daglig verksamhet, med personlig assistans, heltid:			
Nivå 1	446	470	652
Nivå 2	640	675	856
Nivå 3	861	908	1 089
Nivå 4	1 082	1 141	1 322
Nivå 5	1 340	1 413	1 594
Daglig verksamhet, med personlig assistans, deltid 11-24 timmar:			
Nivå 1	357	376	521
Nivå 2	512	540	685
Nivå 3	689	726	871
Nivå 4	866	912	1 058
Nivå 5	1 072	1 130	1 275
Daglig verksamhet, med personlig assistans, deltid 1-10 timmar:			
Nivå 1	281	296	411
Nivå 2	404	425	540
Nivå 3	543	572	686
Nivå 4	682	719	833
Nivå 5	844	890	1 004

Korttidsstillsyn för skolgång över 12 år enligt LSS:	Egen regi	Privat regi
Nivå 1	8 832	9 026
Nivå 2	14 131	14 442
Nivå 3	21 197	21 663
Nivå 4	31 795	32 495

Ersättningsnivåer för avlösning och ledsagning

Ersättningen är uppräknad med 3 procent jämfört med 2025. Ersättningen till utförare i enskild regi är 2,5 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte utförare i enskild regi har.

Insatstyp, kr/timme	Ersättningsbelopp egen regi	Ersättningsbelopp privat regi
Insats dagtid (07.00-19.00)	440	451
Insats kväll (19.00–22.00)	469	481
Insats natt (22.00–07.00)	507	520
Insatser fredag 19.00 - måndag 07.00	507	520
Storhelger	577	592

Ersättning för insatsen boendestöd

Antal timmar	Egen regi kr/timme	Privat regi kr/timme
1-7 timmar	535	545
8-18 timmar	478	489
19 timmar -	449	461

Ersättningen inkluderar kvällar och helger.

Äldreomsorg

Ersättningsnivåer för hemtjänst i ordinärt boende

Ersättningen är uppräknad med 3 procent jämfört med 2025. Ersättningen till utförare i enskild regi är 2,5 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte utförare i enskild regi har.

Insatstyp, kr/timme	Ersättningsbelopp egen regi	Ersättningsbelopp enskild regi
Insats i ordinärt boende dag, kväll och helg (07.00-22.00)	523	536
Insats i ordinärt boende natt (22.00-07.00)	265	272
Fast månadsersättning per larmkund i ordinärt boende	200	205

Hemtjänst som utförs på servicehus respektive av anhörigvårdare

För hemtjänst som utförs på servicehus gäller 445 kronor för kommunala utförare och 456 kronor för utförare i enskild regi per timme/dygnet runt. Ersättningen utgår för *beställd* tid. För hemtjänstinsatser som utförs av anhörigvårdare gäller 366 kronor per timme.

Ersättningsnivåer för avlösning och ledsagning

Ersättningen är uppräknad med 3 procent jämfört med 2025. Ersättningen till utförare i enskild regi är 2,5 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte utförare i enskild regi har.

Insatstyp, kr/timme	Ersättningsbelopp egen regi	Ersättningsbelopp enskild regi
Insats dagtid (07.00-19.00)	440	451
Insats kväll (19.00-22.00)	469	481
Insats natt (22.00-07.00)	507	520
Insatser fredag 19.00 - måndag 07.00	507	520
Storhelger	577	592

Ersättningsnivåer för vård- och omsorgsboende

Ersättningsnivåerna för vård- och omsorgsboende räknas upp i enlighet med omsorgsprisindex (OPI) för föregående år. För 2026 innebär detta en uppräkning av ersättningsnivåerna med 3,6 procent. Ersättningen till utförare i enskild regi är 4,2 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte utförare i enskild regi har. Lokalschablonen räknas upp med differensen i konsumentprisindex (KPI) mellan juni 2024 och juni 2025. Detta innebär för 2026 att lokalschablonen ökar med 0,7 procent. Kompensation för avsaknaden av rätt att återsöka moms för lokaler kompenseras också genom en högre lokalschablon till privata utförare som har kostnader för lokaler.

Kr/dygn	Egen regi	Enskild regi
Somatisk inriktning	2 431	2 534
Demensinriktning	2 584	2 692
Tom plats dag 1-7	1 679	1 750
Lokalschablon	140	175

Parboende på vård- och omsorgsboende samt hemtjänstinsatser till medboende

Ersättningsnivåerna för parboende räknas upp i enlighet med omsorgsprisindex (OPI) för föregående år. För 2026 innebär detta en uppräkningsnivåerna med 3,6 procent. Ersättningen till utförare i enskild regi är 4,2 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte utförare i enskild regi har. Ersättningen avser den basservice som den medboende kan ta del av, såsom kost, tillgång till personal dygnet runt, trygghetslarm och gemensamma aktiviteter.

Kr/dygn	Egen regi	Enskild regi
Medboende vid parboende	669	697

Om den medboende beviljats hemtjänst utgår följande timersättning:

Insats, kr/timme	Egen regi	Enskild regi
Beställd hemtjänst till medboende	445	456

Timersättningen utgår från beställd tid och gäller lika oavsett tid på dygnet, vardag och helg.

Ersättningsnivåer för dagverksamhet för äldre

Ersättningen för biståndsbedömd dagverksamhet är uppräknad med 3 procent jämfört med 2025. Ersättningen till utförare i enskild regi är 2,5 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänst, vilket inte enskilda utförare har. Utöver nedanstående ersättning utgår en schablon till utförare i enskild regi med 82 kr per närvarodag, för verksamhets- och lokalytor. För egen regi och entreprenader hanteras hyran centralt hos beställaren och ingen lokalpeng utgår till utföraren.

Regiform	Demensdagvård kr/dag	Social dagvård kr/dag
Egen regi	634	582
Enskild regi	650	596

Hemvårdsbidrag

I Stockholms stad finns möjlighet till ekonomisk ersättning, i form av hemvårdsbidrag, till de personer som utför väsentligt merarbete som annars skulle utföras inom ramen för hemtjänst. Merarbetet ska främst bestå av personlig omvårdnad och tillsyn samt vara av sådan art som man normalt inte hjälper varandra med inom familjen. Hemvårdsbidrag beviljas som bistånd enligt 4 kap 2 § socialtjänstlagen och betalas ut till den som är föremål för hjälpinsatserna.

Grupp	1/12 av andel av prisbasbeloppet	Bidrag kr/mån	Insatser
1	0,3	1 480	Hjälp dagligen, 1-2 tillfällen, med omvårdnad och tillsyn
2	0,6	2 960	Hjälp flera gånger om dagen, minst tre tillfällen, med omvårdnad och tillsyn
3	0,9	4 440	Hjälp flera gånger om dagen med omvårdnad och tillsyn, även nattetid
4	1,2	5 920	Hjälp med omvårdnad och tillsyn kontinuerligt alla tider på dygnet

Individ- och familjeomsorg

Peng familjerådgivning

Familjerådgivning vänder sig till par, föräldrar och familjer som behöver hjälp i olika samlevnadsfrågor. Den som vill ha familjerådgivning och bor i Stockholms stad kan välja mellan ett antal godkända utförare, både stadens egen familjerådgivning och enskilda utförare. Familjerådgivning kostar 450 kronor per samtal och samtalstiden är 90 minuter, oavsett regi.

Ersättning till utförarna per insatstyp budget 2026. Ersättningen är uppräknad med 7,5 procent jämfört med 2025.

Insatstyp	Ersättningsbelopp	
	Egen regi kr/samtal	Enskild regi kr/samtal
Rådgivningssamtal, enkel bemanning	1 146	1 187
Rådgivningssamtal, dubbelbemanning	2 291	2 374
Rådgivningssamtal med avgiftsbefrielse	1 630	1 671
Samarbetssamtal, enkelbemanning	1 682	-
Samarbetssamtal, dubbelbemanning	2 828	-
Kund med avgiftsbefrielse	-	-
Kund som uteblir eller lämnar sent återbud	450	-

Socialpsykiatri

Ersättningssystemet för insatserna boende med särskild service och stödboende baseras på intervaller. Samtliga ersättningar är uttryckta i kronor per dygn, timme, kväll/natt eller månad. Ersättningen till utförarna är uppräknad med 2,3 procent jämfört med 2025.

Ersättningen till enskilda utförare är högre för att bland annat kompensera för att utförare i egen regi har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte enskilda utförare har. Samma ersättning som för enskilda utförare gäller för verksamhet på entreprenad, förutom för hyresschablonen där verksamhet på entreprenad ersätts på samma sätt som verksamhet i egen regi.

Ersättning för insatserna boende med särskild service och stödboende

Ersättning till utförare i egen regi

Ersättning per insatsform	Gruppboende 365 dgr kr/dygn		Serviceboende 365 dgr kr/dygn		Stödboende 365 dgr kr/dag	
	poäng	ersättning	poäng	ersättning	poäng	ersättning
Nivå 1	0-14	1 156	0-14	804	0-12	373
Nivå 2	16-38	1 407	16-38	1 136	14-36	491
Nivå 3	40-72	1 677	40-72	1 454	38-72	617

Ersättning till utförare i enskild regi

Ersättning per insatsform	Gruppboende 365 dgr kr/dygn		Serviceboende 365 dgr kr/dygn		Stödboende 365 dgr kr/dag	
	poäng	ersättning	poäng	ersättning	poäng	ersättning
Nivå 1	0-14	1 306	0-14	824	0-12	382
Nivå 2	16-38	1 557	16-38	1 163	14-36	502
Nivå 3	40-72	1 891	40-72	1 491	38-72	630

Ersättning per insatsform	Stödboende kr per kväll/natt
Kväll/natt	409

Ersättning för insatsen boendestöd

Antal timmar	Egen regi kr/timme	Enskild regi kr/timme
1-7 timmar	535	545
8-18 timmar	478	489
19 timmar -	449	461

Ersättningen inkluderar kvällar och helger.

Ersättning för insatsen sysselsättning

Nivå	Egen regi kr/månad	Enskild regi kr/månad
Nivå 1 (1-12 h/vecka)	3 973	4 064
Nivå 2 (10-24 h/vecka)	4 829	4 950
Nivå 3 (22-40 h/vecka)	5 684	5 836

Hyresschablon

Insatsform	Gruppboende 365 dgr (kr/dygn)	Serviceboende 365 dgr (kr/dygn)	Stödboende 365 dgr (kr/dag)	Boendestöd 260 dgr (kr/månad)	Sysselsättning 365 dgr (kr/månad)*
Egen regi/ entreprenad				149	324
Enskild regi	64	47	47	149	407

*Om insatsen börjar i mitten av månaden eller avslutas innan månaden tagit slut, sker beräkning på antal dagar brukaren deltar i sysselsättning.

Lokaler

Bidrag till förskolor med hög hyra

Bidrag utgår med 80 procent av den del av hyreskostnaden som ligger i intervallet **X XXX** – 2 500 kr/kvm och år och med 40 procent av hyreskostnaden i intervallet mellan 2 501 – 3 200 kr/kvm och år. För hyresnivåer över 3 200 kr/kvm och år utgår inget bidrag. Bidrag utgår för högst 10 kvm per inskrivet Stockholmsbarn och bidraget gäller både egen regi och fristående förskolor. Medel för ändamålet reserveras i Central medelsreserv 2: *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov.*

Bidrag för utbyggnad av gruppboendestäder LSS och SoL

Stimulansbidrag för utbyggnad av bostäder för personer med funktionsnedsättning kan sökas av stadsdelsnämnderna. Merkostnader för ny gruppboendestadsplats finns kvar 2026 och är 340 kronor per dygn under högst tre år per ny plats i nybyggd gruppboendestad. Bidraget för merkostnader för ny gruppboendestadsplats utgår även till enskilt drivna verksamheter inom LOV med samma belopp. Medel för ändamålen reserveras i Central medelsreserv 2: *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov.*

Bidrag för ny-, om- och tillbyggnad av vård- och omsorgsboende för äldre

Stimulansbidraget för ny-, om- och tillbyggnad av vård- och omsorgsboenden för äldre kan sökas av stadsdelsnämnderna. Merkostnader för vård- och omsorgsboenden för äldre finns kvar 2026 och är 200 kronor per dygn och plats under högst tre år. Medel för ändamålen reserveras i Central medelsreserv 2: *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov.* Det går även under vissa förutsättningar att söka medel för tomgång under produktionstid. Medel för ändamålen reserveras i Central medelsreserv 2.

Bilaga 6:18

Ersättning för hyresförhandling

Fastighetsnämnden fakturerar berörda nämnder för arbetet med att inom ramen för förhandlingsordning hyresförhandla sådana bostadslägenheter som nämnderna hyr ut i andra hand. Ersättningen beräknas schablonvis till 300 kronor per om- eller nyförhandlad lägenhet.

Ersättning för förvärv av bostadsrätter

För att täcka sina omkostnader fakturerar fastighetsnämnden beställande nämnd 100 000 kronor per förvärvat bostadsrättsobjekt.

Avgifter m.m.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Avgifter för förskola, fritidsverksamhet och omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds

Enligt maxtaxeförordningen (2001:160) indexregleras inkomsttaket i maxtaxan årligen. I enlighet med samma förordning ska Skolverket senast den 1 oktober året före bidragsåret lämna uppgift till varje kommun om högsta avgiftsgrundande inkomst per månad enligt 5 § och det högsta avgiftsbeloppet per månad för det första, andra respektive tredje barnet i förskolan respektive fritidshemmet enligt 3 och 5 §§. Förordning (2015:153). Taxan är indelad i hel- och deltidstaxa.

Heltidstaxa

Heltidstaxa* tillämpas för förskolebarn 1-3 år med en vistelsetid som överstiger 30 timmar per vecka i stadens förskoleverksamhet, fram till och med juli det år barnet fyller tre år.

Heltidstaxa förskola		
Barn 1	3 % av hushållets inkomster	dock högst 1 783 kr/mån
Barn 2	2 % av hushållets inkomster	dock högst 1 189 kr/mån
Barn 3	1 % av hushållets inkomster	dock högst 594 kr/mån
Barn 4 och följande	Ingen avgift	

* Enligt 2025 års indexreglering. Kommunfullmäktige beslutar om de nya avgifterna i ett särskilt ärende.

Deltidstaxa

Deltidstaxa* tillämpas för förskolebarn 1-3 år med deltidsvistelse om högst 30 timmar per vecka och förskolebarn 3-5 år från och med augusti det år barnet fyller tre år med en vistelsetid som överstiger 15 timmar per vecka. Deltidstaxa tillämpas även för skolbarn i stadens fritidshem.

Deltidstaxa förskola		
Barn 1	2 % av hushållets inkomster	dock högst 1 189 kr/mån
Barn 2	1 % av hushållets inkomster	dock högst 594 kr/mån
Barn 3	1 % av hushållets inkomster	dock högst 594 kr/mån
Barn 4 och följande	Ingen avgift	

* Enligt 2025 års indexreglering. Kommunfullmäktige beslutar om de nya avgifterna i ett särskilt ärende.

Den högsta avgiften i den för barnet aktuella avgiftsbelagda verksamhetsformen betalas för det yngsta barnet i hushållet och den närmast lägre avgiften i den för barnet aktuella avgiftsbelagda verksamhetsformen betalas för det närmast äldre barnet. Från och med det fjärde barnet i hushållet betalas ingen avgift.

I den avgiftsgrundande inkomsten ingår lön före skatt, inkomst av näringsverksamhet och skattepliktiga transfereringar. Skattefria transfereringar som bostadsbidrag och barnbidrag ingår däremot inte.

Avgift debiteras 12 månader per år för förskoleverksamhet och 12 månader per år för fritidshem, innevarande månad.

Från och med höstterminen det år barnet fyller tre år får avgiften avse bara den del av verksamheten som överstiger 525 timmar om året.

Bilaga 7:2

För barn som erbjudits förskola om de av fysiska, psykiska eller av andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola, får avgiften avse bara den del av verksamheten som överstiger 15 timmar i veckan.

För barn över 12 år som, efter beslut av stadsdelsnämnden, har korttidstillsyn enligt 9 § 7p LSS, utgår ingen avgift tidigast från och med månadsskiftet efter det att barnet fyllt 12 år.

Öppen fritidsverksamhet (fritidsklubb)

Från och med höstterminen 2025 är verksamheten avgiftsfri.

Avgift för omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds

Avgiften för barn i omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds oavsett ålder på barnet utgår från samma avgiftsnivåer som maxtaxa för heltid i förskoleverksamheten. Avgiften för endast ett barn i omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds är alltid högsta avgiften, oavsett hur många timmar barnet går i den verksamheten. Har samma vårdnadshavare fler barn i omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds är avgiften den högsta för ett barn och från andra barnet per barn i enlighet med tabell nedan.

Går ett barn deltid i förskole- eller fritidshems-/fritidsklubbsverksamhet och börjar i omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds höjs avgiften per automatik till högsta nivån.

Skrivs ett barn endast in i verksamhet för omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds jämställs den föräldraavgiften per automatik med heltidsavgift i förskole- eller fritidshems-/fritidsklubbsverksamhet. Finns ett barn redan i verksamheten är utgångspunkten att vårdnadshavaren inte betalar mer än en avgift för barnet. Det vill säga betalar man redan högsta avgiften fortsätter man göra så och inte en högsta avgift till.

Avgift för omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds		
Barn 1	3 % av hushållets inkomster	dock högst 1 783 kr/mån
Barn 2 osv	2 % av hushållets inkomster	dock högst 1 189 kr/mån

* Enligt 2025 års indexreglering. Kommunfullmäktige beslutar om de nya avgifterna i ett särskilt ärende.

Avgifter för sommarkoloniverksamhet (kollo)

Från och med det fjärde barnet i samma hushåll är kollovistelsen avgiftsfri.

Kollotaxa 2026				
Inkomstnivå	Hushållens sammanlagda månadsinkomst (innan skatt), kronor	Dygnsavgift per barn i kolloverksamhet, kronor		
		1 barn	2 barn	3 barn
Nivå 1	> 29 999	Avgiftsfritt		
Nivå 2	30 000 – 39 999	50	40	30
Nivå 3	40 000 – 49 999	100	80	60
Nivå 4	50 000 – 59 999	200	160	120
Nivå 5	60 000 – 69 999	250	200	150
Nivå 6	70 000 – 79 999	300	240	180
Nivå 7	80 000 – 89 999	400	320	240
Nivå 8	90 000 <	500	400	300

Avgift för Stockholms stads ateljékö

Stockholms stads ateljékö ger nyutexaminerade bild- och formkonstnärer möjlighet att få en kommunal ateljé i början på sin yrkesbana. Målet är att Stockholm ska vara en stad där konstnärer har goda möjligheter att vara yrkesverksamma.

Avgift ateljékö	2026
Årsavgift	200 kr

Avgifter m.m. för äldreomsorg

Avgifter för insatser inom ramen för hemtjänst, särskilt boende, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård regleras i socialtjänstlagen. Avgifterna baseras på prisbasbeloppet och maxavgiften beräknas som en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet (59 200 kronor för år 2026), vilket motsvarar 2 660 kronor.

Förbehållsbelopp avser det belopp den enskilde ska förbehållas innan avgift får tas ut. Förbehållsbeloppet uppgår till summan av den enskildes minimibelopp och dennes boendekostnad. Förbehållsbeloppet, som den enskilde som betalar avgift alltid ska ha rätt att förbehålla sig av sina egna medel, fastställs i enlighet med 8 kap. 7 § socialtjänstlagen.

Ett individuellt tillägg till minimibeloppet avseende fördyrande kostnader för kost ges till alla som bor permanent i vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg samt till de som äter alla måltider i så kallade våningsmatsalar på servicehus. Det individuella tillägget uppgår till mellanskillnaden av Konsumentverkets beräkningar av skäliga kostnader för råvaror för personer 61 år och äldre och vad maten kostar för den enskilde. Ett individuellt avdrag för förbrukningsartiklar görs för alla som bor permanent i vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg. Det individuella avdraget uppgår till 8 procent av en tolfedel av prisbasbeloppet (395 kronor per månad).

Avgift för trygghetslarm, hemtjänst, dagverksamhet, korttidsvård och den omsorg som ges i vård- och omsorgsboende är indelad i sju avgiftsgrupper:

Avgifter för äldreomsorg			
Avgiftsgrupp	Intervaller av olika insatser	1/12 av andel av prisbas-beloppet	Maxavgift kr/mån
1	Enbart trygghetslarm eller grundavgift i servicehus	0,0358	177
2	1,0 – 4,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 17,0-20,5 timmar per månad	0,124	612
3	5,0–10,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 21,0-26,5 timmar per månad och/eller dagverksamhet 1-2 dagar per vecka	0,226	1 115
4	11,0-25,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 27,0-41,5 timmar per månad och/eller dagverksamhet 3-4 dagar per vecka	0,301	1 485
5	26,0-40,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 42,0-56,5 timmar per månad och/eller dagverksamhet 5 dagar per vecka	0,416	2 052
6	41,0-55,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 57 timmar och uppåt per månad och/eller dagverksamhet 6-7 dagar per vecka	0,472	2 329
7	Mer än 56 timmar hemtjänst per månad. Korttidsvård samt vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg	0,5392	2 660

Timavgift uppgår till 272 kronor/timme (0,46 procent av basbeloppet) och debiteras för avgiftsbeslut som omfattar hemtjänstinsatser upp till högst två timmar per månad om det blir förmånligare för den enskilde.

Bilaga 7:4

Avgift för kost i vård- och omsorgsboende med heldygnsvård, korttidsvård, våningsmatsalar på servicehus samt hel nutrition (näringspreparat) är 3 616 kronor/månad (en tolfedel av 73,3 procent av basbeloppet). Halv nutrition på servicehus uppgår till 25 procent och kosttillägg till 10 procent av kostnaden för kost och hel nutrition (904 kronor respektive 362 kronor per månad).

Avgift för kost i dagverksamhet är 65 kronor/dag (0,11 procent av basbeloppet).

Personer som beviljats matlåda och/eller dagverksamhet har rätt till ett individuellt tillägg till minimibeloppet vid beräkning av avgiftsutrymme. Det individuella tillägget för matlådor och mat på dagverksamhet baseras på att varje matlåda samt all kost som ges per dag vid dagverksamhet kostar 0,11 procent av prisbasbeloppet (65 kronor).

Avgiftsunderlaget beräknas på den inkomst den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna. Med inkomst avses alla former av inkomstgrundande pensioner, privata pensionsförsäkringar med flera. Vidare beaktas aktuella inkomster av tjänst, näringsverksamhet och livränta samt inkomst av kapital. Den enskildes avgiftsutrymme räknas därefter fram genom att den enskildes förbehållsbelopp (minimibelopp samt boendekostnad) dras från nettoinkomsten.

Avgifter m.m. för stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (19 § LSS) får skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter tas ut av dem som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek, enligt de grunder som kommunen bestämmer. Avgifterna får inte överstiga kommunens självkostnader och kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Avgifter för insatser inom ramen för hemtjänst, dagverksamhet och bostad med särskild service samt kommunal hälso- och sjukvård regleras i 8 kap. socialtjänstlagen (SoL). Avgifterna bestäms utifrån prisbasbeloppet som uppgår till 59 200 kronor år 2026. Den enskildes avgifter får per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet (2 660 kronor), för bostad med särskild service till högst en tolfedel av 0,50 gånger prisbasbeloppet (2 467 kronor).

Med förbehållsbelopp avses det belopp som den enskilde har rätt att behålla av sina egna medel innan avgift får tas ut. Förbehållsbeloppet utgörs av den enskildes minimibelopp och dennes boendekostnad. Vid beräkning av avgifter för personer som är 65 år och äldre tillämpar staden de lagstadgade lägsta minimibeloppen i socialtjänstlagen. För personer yngre än 65 år är minimibeloppet 10 procent högre. Förbehållsbeloppet, som den enskilde som betalar avgift alltid ska ha rätt att förbehålla sig av sina egna medel, fastställs i enlighet med 8 kap. 7 § socialtjänstlagen.

Avgift för trygghetslarm, hemtjänst m.m.

Avgift för trygghetslarm, hemtjänst, dagverksamhet, korttidsvård och för de insatser som ges i bostad med särskild service enligt SoL är indelad i sju avgiftsgrupper

Avgift för trygghetslarm, hemtjänst m.m.			
Avgiftsgrupp	Intervaller av olika insatser	1/12 av andel av prisbasbeloppet	Maxavgift kr/mån
1	Enbart trygghetslarm eller grundavgift i servicehus	0,0358	177
2	1,0–4,5 timmar hemtjänst	0,124	612

Avgift för trygghetslarm, hemtjänst m.m			
Avgiftsgrupp	Intervaller av olika insatser	1/12 av andel av prisbasbeloppet	Maxavgift kr/mån
3	5,0–10,5 timmar hemtjänst per månad och/eller dagverksamhet 1-2 dagar per vecka	0,226	1 115
4	11,0–25,5 timmar hemtjänst och/eller dagverksamhet 3-4 dagar per vecka	0,301	1 485
5	26,0–40,5 timmar hemtjänst per månad och/eller dagverksamhet 5 dagar per vecka	0,416	2 052
6	41,0–55,5 timmar hemtjänst och/eller dagverksamhet 6-7 dagar per vecka	0,472	2 329
7	Mer än 56 timmar per månad. Särskilt boende med heldygnssomsorg, korttidsboende/korttidsvård	0,5392	2 660

Timavgift uppgår till 272 kronor/timme (0,46 procent av basbeloppet) och debiteras för avgiftsbeslut som omfattar hemtjänstinsatser upp till högst två timmar per månad om det blir förmånligare för den enskilde.

Avgift för kost

Priset för kost i daglig verksamhet är 36 kronor per dag, vilket motsvarar 0,06 procent av prisbasbeloppet.

Avgiften för kost i dagverksamhet enligt SoL är 65 kronor per dag, motsvarande 0,11 procent av prisbasbeloppet.

Avgiften för kost i korttidsvistelse enligt SoL och LSS för barn och vuxna är 71 kronor per heldag, motsvarande 0,12 procent av prisbasbeloppet och 36 kronor för halv dag, motsvarande 0,06 procent av prisbasbeloppet.

Avgiften för kost i korttidsboende enligt SoL för vuxna är 119 kronor per dygn, motsvarande en tolfedel av 73,3 procent av basbeloppet dividerat med 30,4.

Avgiften för kost i boende med heldygnssomsorg, våningsmatsal samt hel nutrition på servicehus är 3 616 kronor per månad, motsvarande en tolfedel av 73,3 procent av prisbasbeloppet. Avgiften för halv nutrition är 25 procent av avgiften för hel nutrition. Halv nutrition (904 kronor per månad) och avgiften för kosttillägg är 10 procent av avgiften för kost i boende med heldygnssomsorg och för hel nutrition (362 kronor per månad).

Avgiften för kost i bostad med särskild service enligt LSS för barn och ungdomar är 2 368 kronor per månad, motsvarande 4 procent av prisbasbeloppet.

Övrigt

Högekostnadsskyddet med maxavgift beräknas till 2 368 kronor vilket motsvarar en tolfedel av 48 procent av prisbasbeloppet.

Avgift för boende i bostad med särskild service enligt LSS för barn och ungdomar från 19 år som har aktivitetsersättning beräknas till 2 467 kronor, vilket motsvarar en tolfedel av 50 procent av prisbeloppet.

Avgifter för vuxna i hem för vård eller boende (HVB), familjehem m.m.

Egenavgiften för vård och behandling av personer med skadligt bruk och beroende i HVB och familjehem är 80 kronor/dygn av sjukpenningen (3 kap. 15 § AFL). För personer som saknar eller har låg sjukpenning kan avgiften sänkas helt eller delvis. Om

Bilaga 7:6

personen genom att betala kostnaden blir beroende av försörjningsstöd ska kostnaden efterges.

Egenavgiften för stöd/omvårdnadsboende, HVB och familjehem består av en avgift för mat och en avgift för boende. Avgiften för frukost, lunch och middag är 119 kronor per dygn, motsvarande en tolfedel av 73,3 procent av basbeloppet dividerat med 30,4. Avgiftsnedsättning ska tillämpas när vissa måltider inte intas på institutionen/i familjehemmet. Avgiften reduceras med 20 procent för frukost och 40 procent för lunch respektive middag. En förutsättning är att detta anmälts i förväg till institutionen/familjehemmet.

För stöd/omvårdnadsboende och HVB beräknas egenavgiften till 189 kronor/dygn, varav 70 kronor är avgift för boende och 119 kronor är avgift för mat.

För skyddat boende för personer utsatta för våld i nära relation beräknas egenavgiften för mat till 119 kronor/dygn. Själva boendet är avgiftsfritt. För andra målgrupper som beviljas skyddat boende betalas samma avgift som för stöd/omvårdnadsboende, HVB m.fl.

Vid placering i familjehem är egenavgiften 152 kronor/dygn, varav 33 kronor är avgift för boendet och 119 kronor är avgift för mat.

Egenavgiften för vård och behandling avser endast vuxna personer med skadligt bruk och beroende. Egenavgiften för andra stöd- och hjälpåtgärder (stöd-/omvårdnadsboende) avser samtliga placerade.

Avgifter för vuxna i hem för vård eller boende (HVB), familjehem m.m.			
Kategori	Vård/boende	Avgift/lagrum	Kostnad för den enskilde
Behandlingshem, LVM-hem (HVB) och familjehem	Vård och behandling för skadligt bruk och beroende	80 kr/dag enligt 8 kap. 1 § SoL	Bör efterges helt eller delvis enligt 9 kap. 4 § SoL, om personen saknar betalningsförmåga
Stöd-/omvårdnadsboende, HVB m.fl.	Stödboende/omvårdnad för skadligt bruk och beroende och och/eller psykisk problematik, arbetskooperativ, boende med drogtolerans och akutboende dygnet runt, skyddat boende för andra målgrupper än personer utsatta för våld i nära relation	189 kr/dag (boende 70 kr samt matkostnad 119 kr)	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga
Stödboende med kontrakt	Boende när enskild ej betalar hyra och mat	Boende 70 kr/dag	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga
Skyddat boende för personer utsatta för våld i nära relation	Boende	119 kr per dag (boende avgiftsfritt, matkostnad 119 kr)	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga
Familjehem	Stödboende för skadligt bruk och beroende och/eller psykiska problem	152 kr/dag (boende 33 kr samt matkostnad 119 kr)	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga
Nattlogi på akutboende	Boende	50 kr per natt (måltider debiteras inte)	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga

Egenavgift - familjerådgivning

Stockholms stad har kundval för familjerådgivning. Det innebär att den som vill ha familjerådgivning och bor i Stockholm kan välja mellan godkända utförare, både stadens egen familjerådgivning och privata utförare, till samma avgift. Avgiften är 450 kronor/par för 90 minuters samtalstid.

Avgifter för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen

Tillståndsavgifter

Stockholms stad tar ut avgifter för prövning och ändringar av tillstånd för att servera alkoholdrycker. Indexering av avgifterna ska genomföras med prognostiserat index för kommunal verksamhet, PKV, för 2025 (SKR december 2024). Då PKV var negativt görs ingen justering år 2026.

Tillståndsavgifter		
Typ av tillstånd	Avgift 2025 per ansökan	Avgift 2026 per ansökan
Nyansökan/ägarskifte	12 590 kr	12 590 kr
Ändrade ägarförhållande	7 870 kr	7 870 kr
Ändring av befintliga tillstånd	3 150 kr	3 150 kr
Stadigvarande ändring i tillstånd	3 150 kr	3 150 kr
Tillfällig ändring i tillstånd	630 kr	630 kr
Tillfälligt tillstånd till allmänheten	4 200/5 000 kr	4 200/5 250 kr
Tillfälligt tillstånd slutna sällskap	1 150 kr	1 150 kr
Förändring i styrelse	2 100 kr	2 100 kr
Förändring i styrelse i studentföreningar och/eller anmälan om ändrade förhållanden för kunskaper.	1 050 kr	1 050 kr
Anmälan om ändrat ägarförhållande eller förändring i styrelse för bolag eller koncerner med fler än ett serveringstillstånd, när anmälningarna inkommer vid ett och samma tillfälle. Full avgift tas för första anmälan, därefter denna avgift för resterande serveringstillstånd.	1 050 kr	1 050 kr

Tillsynsavgifter

Stockholms stad tar ut tillsynsavgifter som baseras på tre delar. En fast avgift som samtliga företag betalar, en rörlig del baserad på företagets omsättning föregående år och en del baserad på företagets öppettid (öppettider efter kl. 01.00 eller senare). Rörlig avgift ska omfatta stadigvarande serveringstillstånd för servering till allmänheten, slutet sällskap, catering och vid trafikservering. Indexering av avgifterna ska genomföras med prognostiserat index för kommunal verksamhet, PKV, för 2025 (SKR december 2024). Då PKV var negativt görs ingen justering år 2026.

Tillsynsavgifter		
	Avgift 2025	Avgift 2026
Fasta avgifter		
Fast avgift, servering till allmänheten	3 150 kr	3 150 kr
Fast avgift, servering till slutet sällskap	3 150 kr	3 150 kr
Trafikservering	1 050/2 100 kr	1 050/2 100 kr
Påminnelseavgift vid utebliven restaurangrapport, påminnelse 1	520 kr	520 kr
Påminnelseavgift vid utebliven restaurangrapport, påminnelse 2	520 kr	520 kr
Rörlig avgift baserad på årsomsättning (kr)		
1-200 000	1 050 kr	1 050 kr
200 001-500 000	2 100 kr	2 100 kr
501 000-1 000 000	4 880 kr	4 880 kr
1 000 001-2 000 000	7 870 kr	7 870 kr
2 000 001-4 000 000	13 110 kr	13 110 kr
4 000 001-6 000 000	18 360 kr	18 360 kr
6 000 001-8 000 000	23 600 kr	23 600 kr
8 000 001-10 000 000	28 850 kr	28 850 kr

Tillsynsavgifter		
	Avgift 2025	Avgift 2026
10 000 001-20 000 000	34 090 kr	34 090 kr
20 000 001 och över	39 340 kr	39 340 kr
Avgifter för utökad serveringstid		
Stängning senast 02.00	2 100 kr	2 100 kr
Stängning senast 03.00	4 200 kr	4 200 kr
Stängning senast 04.00	8 390 kr	8 390 kr
Stängning efter 04.00	10 490 kr	10 490 kr

Avgifter för tillsyn vid försäljning av folköl, tobak, receptfria läkemedel, e-cigarettor och tobaksfria nikotinprodukter

Staden tar ut avgifter för tillsyn vid försäljning av folköl, tobak, receptfria läkemedel, e-cigarettor och tobaksfria nikotinprodukter. Indexering av avgifterna ska genomföras med prognostiserat index för kommunal verksamhet, PKV, för 2025 (SKR december 2024). Då PKV var negativt görs ingen justering år 2026.

Avgifter för tillsyn vid försäljning		
Kategori kontrollavgift	Avgift 2025	Avgift 2026
Försäljning av folköl	3 090 kr	3 090 kr
Försäljning av tobak	6 290 kr	6 290 kr
Försäljning av e-cigarettor	3 090 kr	3 090 kr
Försäljning av receptfria läkemedel	3 710 kr	3 710 kr
Försäljning av tobaksfria nikotinprodukter	3 570 kr	3 570 kr
Typ av tillstånd		
Stadigvarande tillstånd tobak	9 970 kr	9 970 kr
Tillfälligt tillstånd tobak	6 820 kr	6 820 kr
Ändrade ägarförhållande tobak	7 870 kr	7 870 kr
Ändrade styrelseförhållanden tobak	2 100 kr	2 100 kr

Avgifter för ansökan om godkännande att starta fristående förskola eller fritidshem eller ansökan om godkännande som huvudman i befintlig verksamhet

Staden tar ut avgifter för ansökan om godkännande att starta fristående förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem och ansökan om godkännande som huvudman för befintlig verksamhet.

Den som ansöker om godkännande som huvudman för en ny fristående förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem alternativt ansöker om godkännande som huvudman för en befintlig verksamhet ska erlagga en startavgift om 5 000 kronor för att ansökan ska tas upp till prövning. Avgiften ska vara betald innan prövning påbörjas.

En prövningsavgift på 20 000 kronor tillkommer, om ansökan efter grundläggande prövning är aktuell för fortsatt prövning. Avgiften ska vara betald innan fortsatt prövning påbörjas.

Revidering av avgifterna pågår och kommer att beslutas av kommunfullmäktige i ett eget ärende.

Avgifter för parkering på gatumark

Avgifter för parkering på gatumark fastställs av kommunfullmäktige. Avgifter för besöksparkering och andra parkeringsavgifter (boendeparkering, nyttoparkerings-tillstånd m.m.) samt taxeområdesindelning fastställdes i juni 2016 (*Plan för gatuparkering*, utl. 2016:112, dnr 171-672/2016). Vissa ändringar har skett därefter. Den 6 maj 2019 beslutades om vissa justeringar (*Ändring av parkeringsavgifter för MC och moped klass 1 samt ändring av reducerad avgift för parkering med tillstånd för*

rörelsehindrad, dnr KS 2019/342). Den 20 februari 2023 beslutades om justering av avgifter för besöksparkering (*Höjning av parkeringsavgifter i taxeoråde 1, 2 och 3 från och med den 1 april 2023*, dnr KS 2022/1443). Den 11 december 2023 beslutades om justering av avgifter för boendeparkering och nyttoparkering (*Höjd boendeparkeringsavgift i taxeoråde 2 och 3 och sänkta avgifter för nyttoparkering*, dnr KS 2023/1166). Den 4 november 2024 beslutades om justering av taxeoråden (*Ny utbredning för parkeringstaxeoråde 1 och 2*, dnr KS 2024/977). Den 1 september 2025 beslutades om reviderade parkeringstaxeoråden och ny boendeparkeringskarta samt införande av parkeringstaxa vid rekreatiomsområden (*Parkeringsplan – en del av framkomlighetsstrategin och reviderade parkeringstaxeoråden*, dnr KS 2025/688).

Avgifter för felparkering

Avgifterna för felparkering fastställdes senast av kommunfullmäktige den 18 mars 2019 (*Ändring av felparkeringsavgifter*, dnr KS 2018/1770).

Avgifter för upplåtelse av offentlig plats exkl. torgplats

Avgifter för upplåtelse av offentlig plats, exklusive torgplats, fastställdes senast av kommunfullmäktige den 12 april 2021. Vissa ändringar har skett därefter. Den 11 december 2023 beslutade kommunfullmäktige om justering av vissa avgifter (*Nya kategorier och avgifter i taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd – reklamobjekt utan koppling till nyttigheter*, dnr KS 2023/1168). Den 24 mars 2025 beslutades att införa en ny kategori för låncyklar (*Ny taxakategori i taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd - Fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon med pedal*, dnr 2025/279). Gällande avgifter framgår av kommunal författningssamling (Kfs 2025:10).

Avgifter för dispenser

Avgifter för dispenser för breda, långa och tunga fordon samt för färd- och parkeringsdispenser får tas ut enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor. Avgifterna får inte vara större än kommunens genomsnittliga kostnader i ärenden av det slag som avgiften gäller.

Avgifter för dispenser		
Typ av dispens	Avgift 2025	Avgift 2026
Tunga fordon	1 660 kr	1 740 kr
Breda fordon, om bredden är högst 4,50 meter	870 kr	910 kr
Breda fordon, om bredden överstiger 4,50 meter	1 660 kr	1 740 kr
Långa fordon, om längden är högst 35 meter	870 kr	910 kr
Långa fordon, om längden överstiger 35 meter	1 660 kr	1 740 kr

Avgifter för upplåtelse av torgplats

Upplåtelse kan ske för fast torghandelsplats på salutorg eller för tillfällig torghandelsplats på platser som beslutas av trafiknämnden. Avgifter för upplåtelse av torgplats fastställs i kommunfullmäktiges budget. Allmänna bestämmelser för upplåtelse av torgplats framgår av *Lokala ordningsföreskrifter för torghandel i Stockholms kommun*, senast fastställda av kommunfullmäktige den 30 maj 2022 (dnr KS 2022/361) och publicerade i kommunal författningssamling (Kfs 2022:16).

Grunder för avgiftssättning

Avgifterna fast torghandelsplats utgår från en beräkningsmatris som i huvudsak fokuserar på läge och attraktivitet. Matrisen utgörs av tre huvudkriterier: geografisk zonindelning, trafik samt närmiljö.

Bilaga 7:10

Zonindelning: Staden är indelad i fyra geografiska zoner baserat på platsens attraktivitet och förutsättningar. Upplåtelser i zon A har högst avgift för att sedan minska i zon B-D.

Trafik: Avgiften högst om torget är placerat i anslutning till en knutpunkt och blir lägre om vid en bedömning av olika frekvens av gående; hög, normal eller låg.

Närmiljö: Avgiften blir högst om torget är placerat i anslutning till ett handelsområde och blir lägre om det ligger i anslutning till ett funktionsblandat område eller ett bostadsområde.

Utifrån bedömningen i matrisen beräknas en avgift per kvadratmeter/år. Årligen görs en översyn av alla salutorg för att säkerställa att avgiften överensstämmer med platsens förutsättningar enligt matrisens kriterier.

Avgifterna för tillfällig torghandelsplats grundar sig på försäljningsplatsens storlek. Avgift tas ut per kvadratmeter och varierar beroende på torgets geografiska plats (zon A-D).

Avgifter i nedanstående tabeller

Avgifterna ska räknas upp vid varje kommande årsskifte med förändringen i konsumentprisindex, KPI, från föregående år. Maj månad används som bas för indexuppräkningsindex. Avgiften avrundas enligt gängse avrundningsregler till närmast jämna tiotal kronor. Avgiftsändringen sker från och med den 1 januari efter det att index föranlett omräkning.

Avgifter för upplåtelse av torgplats för Stockholms stad

Avgifter för upplåtelse av torgplats		
	Avgift 2025	Avgift 2026
Tillfällig torghandelsplats – av trafiknämnden beslutade platser	Innerstaden: 700 kr/dag Ytterstaden: 350 kr/dag	Zon A: 26 kr/kvm och dygn Zon B: 20 kr/kvm och dygn Zon C: 14 kr/kvm och dygn Zon D: 13 kr/kvm och dygn
Fasta platser - Salutorg		
Akalla	1 870 kr/kvm	2 200 kr/kvm
Blackeberg	1 870 kr/kvm	2 400 kr/kvm
Bredängstorget	1 870 kr/kvm	2 400 kr/kvm
Brommaplan	4 550 kr/kvm	3 000 kr/kvm
Dalens allé	1 870 kr/kvm	2 400 kr/kvm
David Helldéns torg	1 870 kr/kvm	2 400 kr/kvm
Farsta torg	4 550 kr/kvm	4 800 kr/kvm
Fridhemsplan	2 680 kr/kvm	3 400 kr/kvm
Fruängsplan	2 680 kr/kvm	2 800 kr/kvm
Gullmarsplan	3 340 kr/kvm	4 000 kr/kvm
Gösta Bohmans plats	3 880 kr/kvm	5 400 kr/kvm
Hornsplan	3 340 kr/kvm	5 400 kr/kvm
Husby	2 680 kr/kvm	2 400 kr/kvm
Hässelby torg	2 680 kr/kvm	3 000 kr/kvm
Högdalsgården	3 340 kr/kvm	3 000 kr/kvm
Hötorget	Ytterplats: 5 590 kr/kvm Inre plats: 5 070 kr/kvm	6 000 kr/kvm
Jungfrugatan 55	1 870 kr/kvm	2 800 kr/kvm
Kista torg	1 870 kr/kvm	2 800 kr/kvm
Kungsholmstorg	3 340 kr/kvm	3 400 kr/kvm
Käratorpsplan	1 870 kr/kvm	2 800 kr/kvm
Lagaplan	1 870 kr/kvm	2 400 kr/kvm
Liljeholmstorget	3 880 kr/kvm	4 800 kr/kvm
Lumatorget	1 450 kr/kvm	3 200 kr/kvm

Avgifter för upplåtelse av torgplats		
	Avgift 2025	Avgift 2026
Maltesholmstorget	2 680 kr/kvm	2 200 kr/kvm
Mariatorget	2 680 kr/kvm	4 400 kr/kvm
Medborgarplatsen	3 340 kr/kvm	3 600 kr/kvm
Mälartorget	3 880 kr/kvm	4 800 kr/kvm
Normalmstorg	3 880 kr/kvm	4 400 kr/kvm
Nytorget	1 870 kr/kvm	3 200 kr/kvm
Odenplan	3 880 kr/kvm	5 400 kr/kvm
Rinkeby torg	3 340 kr/kvm	2 600 kr/kvm
Ryssgården	3 880 kr/kvm	4 400 kr/kvm
Rörstrandsgatan	2 680 kr/kvm	3 200 kr/kvm
Sankt Eriksplan	2 680 kr/kvm	4 400 kr/kvm
Sjövikstorget	2 680 kr/kvm	3 000 kr/kvm
Skarpnäcks allé	1 450 kr/kvm	2 200 kr/kvm
Skärholmstorget	4 550 kr/kvm	4 800 kr/kvm
Spelbomskans torg	2 680 kr/kvm	3 400 kr/kvm
Spånga torg	3 340 kr/kvm	2 600 kr/kvm
Stieg Trenters torg	1 450 kr/kvm	2 400 kr/kvm
Telefonplan	1 870 kr/kvm	2 800 kr/kvm
Tenstagången	3 340 kr/kvm	2 800 kr/kvm
Tjärhovsplan	1 870 kr/kvm	3 200 kr/kvm
Vällingby torg	4 550 kr/kvm	4 800 kr/kvm
Västertorps torg	1 450 kr/kvm	2 400 kr/kvm
Årsta torg	1 450 kr/kvm	2 200 kr/kvm
Älvsjö torg	1 450 kr/kvm	2 800 kr/kvm
Östermalmstorg	4 550 kr/kvm	4 400 kr/kvm

Avgifter för vigslar

Vigslar förrättas av vigselförrättare som förordas av Länsstyrelsen i Stockholms län efter förslag från Stockholms stad. Stadens vigselförrättare genomför två typer av vigslar: på plats i Stadshuset och i förekommande fall så kallade privata vigslar på annan plats efter överenskommelse med paren. Stockholms stad tar ut en avgift för vigselförrättning, vilken omfattar kostnader för administration och personal.

Mot bakgrund av den stora efterfrågan på vigslar finns behov av fler vigseltider och av verksamhetsutveckling.

Vigselavgift	2025	2026
Avgift/par	1 200 kr	1 200 kr

Avgift för boutredning

Boutredningsenheten hjälper till med dödsboutredningar och tar hand om dödsbon som saknar kända delägare, samt lämnar in dödsboanmälan till Skatteverket. Stockholms stad tar ut en timavgift för handläggning motsvarande 1,5 procent av prisbasbeloppet.

Boutredning	Avgift 2025	Avgift 2026
Timavgift	882 kr/tim	888 kr/tim*

*Avgiften bestäms utifrån prisbasbeloppet som för 2026 uppgår till 59 200 kronor.

Taxor

Idrottstaxor

Alla taxor anges nedan i kronor om inget annat anges.

Kriterier för subventionerad taxa och nolltaxa

Kriterier för subventionerad taxa

En förening som erhåller subventionerad taxa eller noll-taxa ska vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer och värderingar. Föreningen ska arbeta efter FN:s barnkonvention som bland annat innebär att barn har rätt till inflytande, inget barn får diskrimineras och att varje barn har rätt till utveckling. Föreningen ska aktivt motverka all form av diskriminering, kränkande behandling och kriminell verksamhet. I stadgarna (godkända och antagna på föreningens årsmöte) ska framgå att alla som instämmer i föreningens målsättningar äger rätt till medlemskap. Det får inte bedrivas verksamhet som främjar våld eller rasism. Inte heller får det stimuleras till bruk av alkohol eller andra droger. Idrottsnämnden ska genom uppföljning och kontroll tillse att stadens stöd till föreningslivet inte missbrukas.

Följande kriterier ska uppfyllas för erhålla subventionerad taxa:

- Föreningen ska vara en ideell förening
- Föreningen ska vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer och värderingar
- Föreningen ska aktivt motverka all form av diskriminering, kränkande behandling och kriminell verksamhet
- Föreningen ska ha ett eget plus- eller bankgirokonto.
- Föreningen ska ha ett organisationsnummer i föreningens namn.
- Föreningen ska ha sitt säte i Stockholms stad och minst 50 procent av medlemmarna ska vara folkbokförda i Stockholms stad.
- Medlemsantalet ska uppgå till minst 10 fysiska personer.
- Föreningen ska ha lämnat in gällande stadgar och protokoll från senaste årsmötet samt i förekommande fall konstituerande styrelsemöte (firmatecknare ska framgå med namn och personnummer på protokollet), förteckning med kontaktuppgifter till på årsmötet vald styrelse, verksamhets-/ekonomisk berättelse, revisionsrapport samt medlemsförteckning innehållande personnummer, namn och adress. Stadgar behöver endast skickas in första gången och vid förändring. Övriga handlingar ska skickas in årligen senast 6 veckor efter årsmötet.
- Föreningen ska tillhöra godkänd riksorganisation eller specialdistriktsförbund om verksamheten avser kampsport-, skytte- eller bassängverksamhet. Intyg på medlemskap ska skickas till idrottsförvaltningen av nya föreningar samt vid begäran.

Subventionerad taxa beviljas inte:

- Ekonomisk eller facklig förening, inte heller sådan föreningsverksamhet som är hänvisad till annan kommunal förvaltning.
- Studiecirklar eller annan verksamhet som anordnas av studieförbund. Studier om trosuppfattning eller politiska ideologier medger inte heller subventionerad taxa.
- Verksamheten med kommersiell karaktär.
- Verksamheter med alkoholförtäring eller vid festverksamhet.
- Barn- och ungdomsverksamhet under skoltid (klockan 8-15 samt verksamhet som anordnas av skolor.

Undantagna

- Nationella och regionala (Stockholms län) idrottsförbund som bokar säsongstider för reguljär verksamhet kan beviljas motsvarande taxa som en förening eller förbund som uppfyller kraven för subventionerad taxa.
- Nationella och regionala (Stockholms län) idrottsförbund som arrangerar tillfälliga ungdomsevenemang (7-20 år) kan beviljas motsvarande taxa som en förening eller förbund som uppfyller kraven för subventionerad taxa.

Kriterier för nolltaxaFöljande kriterier ska uppfyllas för erhålla nolltaxa:

- Samtliga kriterier för subventionerad taxa ska vara uppfyllda.
- För ungdomsverksamhet ska föreningen ha minst 20 medlemmar (7-20 år). Minst 50 procent av dessa medlemmar (7-20 år) ska vara folkbokförda i Stockholms stad.
- Medlemsavgift måste tas ut av samtliga aktiva medlemmar och storleken ska framgå av årsmötesprotokollet eller motsvarande enligt stadgar.
- För förening med verksamhet för personer med funktionsnedsättning ska föreningen vara medlem i Funktionsrätt Stockholms stad eller i ett parasportförbund.
- För verksamhet för personer med funktionsnedsättning gäller att minst 50 procent av medlemmar ska vara folkbokförda i Stockholms stad. I de fall regionala samarbetsavtal finns mellan idrottsnämnden och andra kommuner kan avsteg från detta förekomma.

Undantagna

- Anonyma missbruksgrupper som använder tolvstegsmetoden kan medges nolltaxa vid bokningar trots att kriterier för subventionerad taxa och nolltaxa inte uppfylls.
- Nationella och regionala (Stockholms län) idrottsförbund som arrangerar tillfälliga ungdomsevenemang (7-20 år) kan beviljas motsvarande taxa som en förening eller förbund som uppfyller kraven för subventionerad taxa respektive nolltaxa.

Nolltaxa beviljas inte:

- För kursverksamhet eller verksamhet riktad till allmänheten med kommersiell karaktär
- För verksamhet under schemalagd skoltid (8-15), eller verksamhet i anslutning till skoldagen, som anordnas av eller i samarbete med studieförbund eller skolor.
- För seniorlags tävlingsverksamhet oavsett ålder på de som deltar. Vid träning kan en avvägning genomföras mellan nolltaxa och subventionerad taxa under förutsättning att en majoritet av de som deltar i aktiviteten är 7-20 år. Subventionerad taxa erläggs omfattning i relation till andelen vuxna som deltar.

Simhallstaxor

Taxorna avser de simhallar och utomhusbad som idrottsnämnden har driftansvar för. Gäller simhallar och utomhusbad med entréavgift

Priserna på kurser gäller på nya bokningar från och med januari 2026.

I de fall reducerat pris anges gäller detta för studerande, pensionärer, arbetslösa och Fysisk aktivitet på recept (FaR).

I de fall barn- och ungdomspriser anges gäller det 4-19 år och i del fall ungdomspriser anges gäller det 11-19 år. Nedanstående taxor gäller inte förvaltningens kostnadsfria

Bilaga 7:14

prova på-träningspass med varierande aktiviteter, riktat till 11–19-åringar boende i Stockholm. Dessa aktiviteter anordnas i begränsad omfattning i vissa simhallar under skollov.

Kampanjpris gäller för kunder som köper årskort i samband med kampanjer.

Förnyelsepriset gäller för kunder som köper nytt kort senast en månad efter att giltighetstiden på föregående kort gått ut.

Badtaxor

Avgifter simhallar och utomhusbad	Fr.o.m. jan-25, kr	Fr.o.m. jan-26, kr
Engångsavgifter		
Vuxna, Eriksdalsbadet	105	105
Vuxna, övriga bad (inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad)	95	95
Vuxna reducerat pris, Eriksdalsbadet	70	75
Vuxna reducerat pris, övriga simhallar	70	75
Barn och ungdomar Eriksdalsbadet	40	40
Barn och ungdomar övriga simhallar	20	20
Badtillägg vid inomhusbad sommartid, Eriksdalsbadet	30	30
Familj		
2 vuxna + 2 barn, Eriksdalsbadet	240	250
1 vuxen + 2 barn, Eriksdalsbadet	140	145
2 vuxna + 2 barn, övriga simhallar inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad	200	210
1 vuxen + 2 barn, övriga simhallar inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad	110	115
2 vuxna + 3 barn, Eriksdalsbadet	240	250
2 vuxna + 3 barn, övriga simhallar inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad	200	210
Klippkort (entréavgift 10 ggr och 100 ggr) – 2 års giltighetstid från inköpsdagen		
Klippkort 10 ggr		
Vuxna, Eriksdalsbadet	940	940
Vuxna, övriga simhallar	830	840
Vuxna reducerat pris, Eriksdalsbadet	560	570
Vuxna reducerat pris, övriga simhallar	440	440
Barn och ungdomar, Eriksdalsbadet	320	320
Barn och ungdomar övriga bad (inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad)	160	160
Klippkort, Företag 100 ggr		
Övriga simhallar	7 650	7 660
Skolans bad, inkl. förskola och fritidshem - barn upp till och med 19 år, 2 års giltighetstid från inköpsdagen		
Klippkort 100 bad, Eriksdalsbadet	3 000	3 000
Klippkort 100 bad, övriga simhallar (inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad)	1 500	1 500
Klippkort 10 bad, Eriksdalsbadet	320	320
Klippkort 10 bad, övriga simhallar (inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad)	160	160
Pris per barn, Eriksdalsbadet	40	40
Pris per barn, övriga bad (inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad)	20	20
<i>Ovanstående priser för förskola gäller även för barn 0-4 år när det kommer barngrupper med ledare. Ledare har fri entré.</i>		
Sommarkort på utomhusbad med entréavgift, samtliga utomhusbad		
Vuxna	860	900
Vuxna reducerat pris	560	570
Barn och ungdomar	160	160
Sommarkort på utomhusbad med entréavgift, Järvabadet och Nälstabadet		
Vuxna	830	840
Vuxna reducerat pris	520	520
Årskort, 1 års giltighetstid från inköpsdagen*		
Vuxna, bad samtliga simhallar och utomhusbad	2 900	2 940
Vuxna, bad samtliga simhallar och utomhusbad, kampanj-/förnyelsepris	2 800	2 830

Avgifter simhallar och utomhusbad	Fr.o.m. jan-25, kr	Fr.o.m. jan-26, kr
Vuxna reducerat pris	1 750	1 780
Vuxna reducerat pris, kampanj-/förnyelsepris	1 650	1 680
Barn och ungdomar samtliga simhallar och utomhusbad	900	900

*Reducerat pris gäller även för stadens anställda på dessa årskort

Taxor för friskvård/träning

Avgifter friskvård/träning	Fr.o.m. jan-25, kr	Fr.o.m. jan-26, kr
Engångsavgifter, gäller även bad vid träningstillfället		
Gym/gruppträning, Eriksdalsbadet,	200	200
Gym/gruppträning, övriga	145	145
Gruppträning, ungdom	90	90
Gym, ungdom	90	90
Gym/gruppträning, Eriksdalsbadet (1 barn + 1 vuxen)	230	230
Gym/gruppträning, exkl. Eriksdalsbadet (1 barn + 1 vuxen)	190	190
Gyminstruktion ungdom, återbetalning vid köp av halv- och helårskort – inom 7 dagar	130	130
Gyminstruktion vuxna, återbetalning vid köp av halv- och helårskort – inom 7 dagar	500	500
<i>En instruktion är inkluderad i priset för halvårs- respektive årskort</i>		
Rabattkort 10 ggr, gym- och gruppträning, gäller även bad vid träningstillfället, giltigt 2 år		
Samtliga simhallar, gym och gruppträning	1 250	1 260
Övriga simhallar, exkl. Eriksdalsbadet	1 130	1 130
Reducerat pris vuxna, samtliga simhallar	940	940
Ungdom, gym- och gruppträning, samtliga simhallar	640	640
Ungdom, gym- och gruppträning, samtliga simhallar, Fysisk aktivitet på recept (FaR)	520	520
Beckomberga simhall, gym (för personer med funktionsnedsättning)	525	525
Rabattkort 100 ggr, gym- och gruppträning, gäller även bad vid träningstillfället, giltigt 2 år		
Samtliga simhallar	11 900	11 970
Övriga simhallar, exklusive Eriksdale	10 400	10 600
Skolor och föreningar, ungdom	5 000	5 000

Avgifter friskvård/träning	Fr.o.m. jan-25, kr	Fr.o.m. jan-26, kr
Träningskort - inkl. bad, gym, gruppträning och bassängbad utomhus		
Årskort samtliga simhallar*		
Vuxna	5 200	5 250
Vuxna, kampanj-/förnyelsepris	5 000	5 040
Reducerat pris	3 650	3 670
Reducerat pris, kampanj-/förnyelsepris	3 450	3 460
Ungdom	3 000	3 000
Ungdom kampanj-/förnyelsepris	2 900	2 900
Ungdom, Fysisk aktivitet på recept (FaR)	2 600	2 600
Årskort, exkl. Eriksdalsbadet*		
Vuxna	4 600	4 620
Vuxna, kampanj-/förnyelsepris	4 400	4 410
Reducerat pris	3 250	3 250
Reducerat pris, kampanj-/förnyelsepris	3 000	3 040
Ungdom	2 600	2 600
Ungdom kampanj-/förnyelsepris	2 500	2 500
Ungdom Fysisk aktivitet på recept (FaR)	2 400	2 400
Årskort gym- och gruppträning, Beckomberga sim- och idrottshall		
Personer med funktionsnedsättning	2 500	2 520
Halvårskort, samtliga simhallar		
Vuxna	3 650	3 670
Reducerat pris, vuxna	2 600	2 730
Ungdom	1 900	1 900
Ungdom, Fysisk aktivitet på recept (FaR)	1 800	1 800

Bilaga 7:16

Avgifter friskvård/träning	Fr.o.m. jan-25, kr	Fr.o.m. jan-26, kr
Halvårskort, exkl. Eriksdalsbadet		
Vuxna	2 900	2 940
Reducerat pris, vuxna	2 100	2 100
Ungdom	1 700	1 700
Ungdom, Fysisk aktivitet på recept (FaR)	1 600	1 600
Halvårskort gym och gruppträning, Beckomberga sim- och idrottshall		
Personer med funktionsnedsättning	1 670	1 680
Sommarkort (vecka 21-34), gäller på bassängbad och de simhallar som har sommaröppet		
Vuxna	1 190	1 200
Reducerat pris, vuxna	810	820
Ungdom	660	660
Ungdom, Fysisk aktivitet på recept (FaR)	600	600
Träningskort gym eller träningskort gruppträning - inkl. bad och bassängbad utomhus		
Årskort, samtliga simhallar		
Vuxna	4 700	4 720
Vuxna, kampanj-/förnyelsepris	4 500	4 510
Årskort exkl. Eriksdalsbadet		
Vuxna	3 650	3 670
Vuxna, kampanj-/förnyelsepris	3 450	3 460

*Reducerat pris gäller även för stadens anställda på dessa årskort

Taxor för kursverksamhet

Nedanstående barn- och ungdomspriser gäller för personer till och med 19 år.

Avgifter kursverksamhet	Fr.o.m. jan-25, kr	Fr.o.m. jan-26, kr
Simundervisning		
Vuxna/45 min lektion	225	228
Vuxna/40 min lektion	200	203
Barn och ungdomar/40 min lektion (Farsta sim- och idrottshall, Husbybadet, Högdalens sim- och idrottshall, Skärholmens sim- och idrottshall, Tensta sim- och idrottshall, Vällingby sim- och idrottshall)	67	67
Barn och ungdomar/40 min lektion övriga anläggningar	117	117
Barn och ungdomar/30 min lektion (Farsta sim- och idrottshall, Husbybadet, Högdalens sim- och idrottshall, Skärholmens sim- och idrottshall, Tensta sim- och idrottshall, Vällingby sim- och idrottshall)	50	50
Barn och ungdomar/30 min lektion övriga anläggningar	88	88
<i>Pensionärer, arbetslösa, studenter och personer med fysisk aktivitet på recept (FaR) folkbokförda i Stockholm har rätt till reducerat pris på ovanstående kurser (simundervisning). Personligt intyg krävs. På simundervisning anpassad för personer med funktionsnedsättning gäller reducerat pris för samtliga deltagare folkbokförda i Stockholm. Reducerade priser uppgår till cirka 80 procent av ordinarie pris.</i>		
Tilläggsavgift för barn och ungdom folkbokförda i annan kommun, per kurs (Farsta sim- och idrottshall, Husbybadet, Högdalens sim- och idrottshall, Skärholmens sim- och idrottshall, Tensta sim- och idrottshall, Vällingby sim- och idrottshall)	835	825
Tilläggsavgift för barn och ungdom folkbokförda i annan kommun, per kurs övriga anläggningar	525	525
Privat simundervisning, 45 min per tillfälle, alla simhallar	755	756
Privat simundervisning, 45 min per tillfälle, alla simhallar (barn och ungdomar)	500	500
Simprov cirka 15 minuter, en lärare (exklusive entréavgift)	125	125
Nedsatt avgift för hushåll med en sammanlagd hushållsinkomst som understiger 6 prisbasbelopp*		
Barn och ungdomar/40 min lektion (samtliga anläggningar)	33	33
Barn och ungdomar/30 min lektion (samtliga anläggningar)	25	25

Avgifter kursverksamhet	Fr.o.m. jan-25, kr	Fr.o.m. jan-26, kr
*I den avgiftsgrundande hushållsinkomsten ingår lön före skatt, inkomst av näringsverksamhet och skattepliktiga inkomster enligt inkomstskattelagen (SFS 1999:1229). Skattefria inkomster som bostadsbidrag, barnbidrag och försörjningsstöd ingår däremot inte. Det som ska anges är inkomst enligt senast erhållna slutskattebesked från Skatteverket. Om det finns två vuxna i hushållet ska bådas inkomst inkluderas. Reduktionen ges endast på simskolor för barn och ungdomar 5-14 år, inga ytterligare rabatter ges på det reducerade priset.		
Skolsim		
Skolsim 15 ggr, stadens skolor	9 400	9 400
Skolsim 15 ggr, skolor från andra kommuner	16 500	17 300
Övriga kurser, gäller även bad vid träningsstillfället		
Övriga kurser, vuxna, pris per lektion (55 minuter)	120	126
Övriga kurser bassäng, vuxna, pris per lektion (45 minuter)	120	126
Övriga kurser, barn (till och med 12 år), pris per lektion (45 minuter)	58	58
Övriga kurser bassäng, barn och ungdomar, pris per lektion (45 minuter)	58	58
Övriga kurser, ungdomar (12-19 år), pris per lektion (55 minuter)	58	58
<i>Pensionärer, arbetslösa, studenter och personer med fysisk aktivitet på recept (FaR) folkbokförda i Stockholm har rätt till reducerat pris på övriga kurser. Personligt intyg krävs. På kurser för personer med funktionsnedsättning gäller reducerat pris för samtliga deltagare folkbokförda i Stockholm. Reducerade priser uppgår till cirka 80 procent av ordinarie pris.</i>		
Tilläggsavgift för boende i annan kommun per kurs	500	525

Taxor för planhyror

Där inget annat anges avser taxorna kostnad per timme i kronor.

Taxorna gäller från och med 1 januari 2026.

Taxorna gäller i de anläggningar där idrottsnämnden ansvarar för driften.

Taxorna avser hyra av anläggningarna i befintligt skick med ordinarie bemanning. För eventuella tilläggstjänster kommer extra debitering att ske motsvarande förvaltningens självkostnad alternativt marknadspris i de fall tjänsterna säljs på en konkurrensutsatt marknad. Tillägg kan exempelvis debiteras för extra bemanning, anlitande av hantverkare och extravakter, biljett- och kassakurer, transport av utrustning, plantäckning samt hyra eller inköp av material. Eventuell lagstadgad moms tillkommer.

Eventuell tid för spolning av is, iordningställande/bortplockning av utrustning och material ingår i bokad tid.

Subventionerad taxa och nolltaxa gäller för de föreningar som uppfyller av kommunfullmäktige fastställda kriterier. Subventionerad taxa och nolltaxa tillämpas för föreningarnas ordinarie verksamhet riktad till dess medlemmar och så kallad öppen verksamhet, vilket utgörs av kostnadsfria aktiviteter för alla barn- och ungdomar (7-20 år) boende i Stockholm.

Stadsdelsförvaltningar som bokar anläggningar för kostnadsfria idrotts- och friluftaktiviteter, så kallad öppen verksamhet, för alla barn och ungdomar (7-20 år) boende i Stockholm kan beviljas motsvarande taxa som en förening som uppfyller kraven för subventionerad taxa respektive nolltaxa.

När idrotter utövas under en period som inte har säsong gäller samma taxor som ickesäsong för respektive anläggningskategori. Exempelvis när fotboll utövas i idrottshall under säsong för idrottshallar gäller taxorna för inomhusanläggningar under ickesäsong.

Bilaga 7:18

När lag/idrottare deltar i tävlingsspel i de två högsta nivåerna i fotboll och ishockey, den högsta nivån i övriga idrotter samt övriga nationella och internationella evenemang på motsvarande nivå gäller fastställda taxor för evenemang istället för nedanstående taxor. I de fallen enbart en riksserie finns, likställs detta inte med spel på högsta nivå utan taxor för planhyror gäller för dessa serier.

När huvudsyftet med inhyrningen är kommersiell, till exempel filminspelningar och liknande, tecknas avtal till självkostnadspris.

Vid bokning av simbassäng till ordinarie taxa och skoltaxa tillkommer entré, om inte bokningen avser evenemang, fotografering eller filminspelning.

Vid bokning av tillträde till gymlokal för bedrivande av kommersiell verksamhet som personlig tränare tillkommer entréavgift för kunden/kunderna om de inte innehar ett träningskort. Ingen entréavgift tillkommer för den personliga tränaren.

Inomhusanläggningar säsong (vattensport och gym: året runt, övriga v. 34-v. 21)

Inomhusanläggningar	2025				2026			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
Eriksdalshallen	890	420		990	-	-	-	-
Idrottshall > 700 kvm	890	420		990	893	420	0	1 305
Idrottshall > 700 kvm, del av	440	210		500	447	210	0	659
Idrottshall < 700 kvm	755	325		870	756	326	0	1 147
Idrottshall < 700 kvm, del av	375	165		430	378	168	0	567
Motionsrum/gymnastiksal > 150 kvm	440	210		610	441	210	0	804
Motionsrum/gymnastiksal < 150 kvm	220	115		270	221	116	0	356
Skyttehall	605	315		680	609	315	0	896
Skyttehall, halv	300	155		350	305	158	0	461
Åkeshovs och Mälarhöjdens gymnastikhall	2 220	1 110		2 480	2 226	1 113	0	3 269
Åkeshovs och Mälarhöjdens gymnastikhall, del av	550	280		620	557	280	0	817
Specialutrustad sal, med cyklar	920	625	600	1 030	924	630	600	1 358
Övriga specialutrustade salar	490	200		550	494	200	0	725
Övriga specialutrustade salar, del av	250	105		270	247	100	0	356
Omklädningsrum/timme	220	115		120	221	116	0	158

Vattensport och gym	2025				2026			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
Simhall, 25 meters bana (pris per bana)	670	135		280	672	137		280
Skolbad, 25 meters bana (pris per bana)	385	105		210	389	105		210
Simhall och utebad, 50 meters bana (pris per bana)	890	220		530	893	221		530
Simhall, undervisningsbassäng*	1 150	405		840	1 554	410		840
Eriksdalsbadet, hoppbassäng	2 660	555		1 590	2 667	557		1 590
Eriksdalsbadet, hoppbassäng, natt	6 300	-		-	6 300	-		-
Simhall, stor bassäng	-	-		1 680	-	-		1 680
Bassäng, skolbad*	1 550	405		850	1 554	410		850
Tillträde till gymlokal för bedrivande av kommersiell verksamhet som personlig tränare, 1 timme, samtliga simhallar	250	-		-	252	-		-
Tillträde till gymlokal för bedrivande av kommersiell verksamhet som personlig tränare, per månad, samtliga simhallar	5 035	-		-	5 040	-		-
Tillträde till gymlokal för bedrivande av kommersiell verksamhet som personlig tränare, per månad, endast en simhall.	3 775	-		-	3 780	-		-

* Vid bokning för nybörjarsimskola gäller nolltaxa för bokning för åldrar 4-20 år.

Bilaga 7:20

Övrigt

Objekt	2025				2026			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
- bordtennis per bord	125	70		990	126	-		
- boule	105	70		990	105	74		
Eriksdalsbadet, stort konferensrum, per timme	1 330	335	300	1 300	1 334	336	300	1 300
Eriksdalsbadet, litet konferensrum, per timme	775	280	250	760	777	284	250	760
Konferensrum Eriksdalshallen	555	280	250	540	557	284	250	540
Konferensrum, övriga anläggningar	220	155		220	221	158		221

Inomhusanläggningar ickesäsong (v. 22-v.33)

Inomhusanläggningar	2025				2026			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
Eriksdalshallen	890	500	0	990				
Idrottshall > 700 kvm	890	500	0	990	893	504	0	1 305
- " - halv eller del av hall	440	250	0	500	447	252	0	659
Idrottshall < 700 kvm	755	375	0	870	756	378	0	1 147
- " - halv eller del av hall	375	185	0	430	378	189	0	567
Motionsrum/gymnastiksal > 150 kvm	440	250	0	610	441	252	0	804
Motionsrum/gymnastiksal < 150 kvm	220	135	0	270	221	137	0	356
Skyttehall	605	345	0	680	605	315	0	896
Skyttehall, halv	300	175	0	350	303	158	0	461
Åkeshovs- och Mälarhöjdens gymnastikhall	2 220	1 330	0	2 480	2 226	1 334	0	3 269
Åkeshovs- och Mälarhöjdens gymnastikhall, del av	555	335	0	620	557	336	0	817
Specialutrustad sal, med cyklar	920	625	570	1 030	924	630	570	1 358
Övriga specialutrustade salar	490	240	140	550	494	242	0	725
Övriga specialutrustade salar, del av	250	125	120	270	252	126	0	356
Omlädningsrum/timme	220	115		120	221	116		158
Övrigt								
- bordtennis per bord	125	80	0		126	-	0	
- boule	105	90	0		105	74	0	
Eriksdalsbadet, stort konferensrum, per timme	1 330	335	300	1 300	1 330	335	300	1 330
Eriksdalsbadet, litet konferensrum, per timme	775	280	250	760	775	280	250	775
Konferensrum Eriksdalshallen	555	280	250	540	555	280	250	555
Konferensrum Stadion	555	280	250	540	555	280	250	555
Konferensrum, övriga inomhusanläggningar	220	155		220	220	155		221

Utomhusanläggningar vinteridrotter, säsong (ishallar v. 39-v.13,
utomhusbanor v.44-v.9)

Konstfrusna banor	2025				2026			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7- 20 år	Skolor	Ordinarie	Subven- tionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
Isrink	680	365		650	683	368		683
Ishall	1 605	870		1 530	1 607	872		1 607
Bandybana	1 665	870		1 590	1 670	872		1 670
Rundbana	1 665	870		1 590	1 670	872		1 670
Skridsko- och bandyhall, halv plan	1 550	870		1 480	1 554	840		1 554
Skridsko- och bandyhall, hel plan	3 115	1 665		2 970	3 119	1 670		3 119
Naturisbanor								
Bandybana	Ej bokningsbar							

Utomhusanläggningar vinteridrotter, ickesäsong (ishallar v.14-v.38,
utomhusbanor v.10-v.43)

Konstfrusna banor	2025				2026			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa (7-20 år)	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa (7-20 år)	Skolor
Isrink	680	680		650	683	683		683
Ishall (april, aug, sept)	1 625	1 530		1 550	1 628	1 430		1 628
Ishall (maj, juni, juli)	1 730	1 635		1 650	1 733	1 535		1 733
Ishall, utan is	890	500		850	893	504		893
Bandybana, utan is	1 110	220		1 060	1 113	221		1 113
Skridsko- och bandyhall (april, aug, sept)*	3 335	2 905		3 180	3 339	2 909		3 339
Skridsko- och bandyhall (maj, juni, juli)*	3 545	3 115		3 380	3 539	3 119		3 539
Skridsko- och bandyhall (utan is)*					2 127	1 637		2 127

*Taxan för halv plan för skridsko- och bandyhallen är hälften av helplan.

Utomhusanläggningar sommaridrotter, säsong (övriga: v.14-v.43*)

Nedanstående taxor gäller inte för Stockholms stadion. Stockholms stadions taxor anges under *Taxor för evenemang*.

Utomhusanläggningar	2025				2026			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa (7-20 år)	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa (7-20 år)	Skolor
Gräsplan	940	555			945	557	0	
Konstgräs 11-spel	775	420			777	420	0	
Konstgräs 11-spel, halv	385	210			389	210	0	
Konstgräs 7-spel	385	210			389	210	0	
Konstgräs 7-spel, halv	195	105			195	105	0	

Bilaga 7:22

Utomhusanläggningar	2025				2026			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa (7-20 år)	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa (7-20 år)	Skolor
Konstgräs 5-spel	195	105			195	105	0	
Grusplan 11-spel	385	220			389	221	0	
Grusplan 11-spel, halv	195	115			195	111	0	
Grusplan 7-spel	195	115			195	111	0	
Grusplan 7-spel, halv	105	60			97	55	0	
Grusplan 5-spel	105	60			97	55	0	
Friidrott	755	430			759	431	0	
Sportfält, sandlådan för beachvolleyboll och beachfotboll	1 665	1 112			1 670	1 113	0	1 670
Gärdets sportfält, badområdet (under period när badet är stängt), per dygn	16 675	16 675	-		16 695	16 695	-	16 695
Utebadsområdet Gärdets sportfält, längre bokningar, exklusive bassänger, under period när badet är stängt, per dygn	5 560	5 560	-		5 565	5 565	-	5 565
Sportfält, cricketplan	220	220			221	221	0	
Sportfält, fotbollsplan	940	555			945	557	0	
Sportfält, tältområde, per dygn	5 560	-			5 565	-		
Sportfält, övriga ytor	1 110	220			1 113	221	0	

Övrigt

Omklädningsrum/timme	220	115			221	116	0	
Konferensrum	220	155		210	221	158	0	221

* Friidrott har säsong året runt

Utomhusanläggningar sommaridrotter, ickesäsong (v.44-v.13)

Nedanstående taxor gäller inte för Stockholms stadion. Stockholms stadions taxor anges under *Taxor för evenemang*.

Utomhusanläggningar	2025				2026			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
Vinterfotbollsplan grus	420	280		340	420	284		420
Konstgräs 11-spel	795	510		640	798	515		798
Konstgräs 11-spel, halv	395	250		320	399	258		399
Konstgräs 7-spel	395	250		320	399	258		399
Konstgräs 5-spel	195	135		160	200	129		200
Konstgräs uppvärmd (nov, dec, mars)	1 625	1 215		1 550	1 628	1 318		1 628
Konstgräs uppvärmd (jan, feb)	1 730	1 320		1 650	1 733	1 423		1 733

Övrigt

Omklädningsrum/timme	220	115			221	116		
Konferensrum	220	155		210	221	158		221

Fotbollshallen

Fotbollshallen	2025				2026			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
Ordinarie säsong (v.14-v. 43)	890	210		960	893	210		893
Ej säsong (v.44-v.13)	890	890		960	893	893		893

Regionala anläggningar

Regionala anläggningar	2025				2026			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa (7-20 år)	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa (7-20 år)	Skolor
Sollentuna friidrottshall (träningskort)*								
Kategori 1, ungdom 16-17 år och vuxna	-	2 220	2 120	-	-	2 226	2 226	-
Kategori 2, ungdom 16-17 år och vuxna	-	1 665	1 590	-	-	1 670	1 670	-
Kategori 3, ungdom 13-15 år	-	-	850	-	-	-	893	-
Kategori 4, senior från 35 år	-	1 665	-	-	-	1 670	-	-

*Opersonliga träningskort som föreningarna kan köpa för sina aktiva. Kortet gäller olika dagar och tider.

Kategori 1 gäller samtliga dagar och inkluderar dagtid. Kategori 2 gäller endast 6 dagar och kortare tid per dag.

Tilläggsavgifter i förvaltningens anläggningar

Tilläggsavgifter i förvaltningens anläggningar	2025	2026
Tillägg för extra personalkostnad per person och timme vid bokning efter stängning eller utanför säsong, samt för extra städning när kunden inte städat efter genomförd aktivitet enligt avtal/bokningsregler	Självkostnad	Självkostnad
Passerkort per styck (inklusive 25 % moms)	205	105
Bandy/innebandysarg, ej borttagen	1 570	1 570
Öppen ytterdörr	525	525
Öppet fönster	500	500
Gymnastikbänk/övrigt material ej återställda, basketkorgar ej upphissade	Självkostnad, minsta avgift 500	Självkostnad, minsta avgift 500
Larmutryckning, skadegörelse, larmad dörr öppnas alt. ytterdörr öppen för länge	Självkostnad	Självkostnad
Ej tillåten skötsel av plan till exempel snöröjning av en konstgräsplan av kund. Vid uppkommen skada tillkommer kostnader för att återställa planen	Självkostnad	Självkostnad
Utryckning av ambulerande tillsyn (gäller ej vid driftstörning)	500	500
Verksamhet på ej bokad tid eller annan verksamhet på bokad tid än det bokningen avser, till exempel vuxenverksamhet på nolltaxetid	Ordinarie taxa	Ordinarie taxa
Bokad tid där avbokning inkommit till förvaltningen för sent enligt förvaltningens bokningsregler	Ordinarie taxa	Ordinarie taxa/ subventionerad taxa (förening)
Tillägg ej nyttjad tid eller ej använt kort för inpassering, per timme. Tas ej ut av fullt betalande kunder om återbud meddelats innan tidens början	Ordinarie taxa	Ordinarie taxa

Taxor för evenemang

Där inget annat anges avser taxorna kostnad per timme.

Taxorna gäller i de anläggningar idrottsnämnden ansvarar för driften.

Taxorna gäller samtlig verksamhet på Stockholms stadion. Verksamhet på övriga anläggningar bokas till evenemangstaxor när anläggning ska nyttjas för evenemang. Det innefattar när hela anläggningen stängs för övrig verksamhet och den bokade verksamheten som bedrivs på anläggningen har kommersiella inslag. Det innefattar bland annat när anläggningen på grund av tävlings- och arenaföreskrifter ska vara stängd för övrig verksamhet, har betalande publik och/eller ingår i kommersiellt avtalade TV-sändningar.

Det omfattar bland annat när lag/idrottare deltar i tävlingsspel i fotboll på de tre högsta nivåerna (herrar) och två högsta (damer), två högsta ishockey (herrar), den högsta nivån i övriga idrotter samt övriga nationella och internationella evenemang på motsvarande nivå. I det fall enbart en serie finns eller evenemangets tävlings- och arenaföreskrifter inte kräver stängd anläggning, likställs det inte med spel på högsta nivå utan ordinarie plantaxor kan tillämpas.

Taxa Förening (Stockholm) gäller för idrottsevenemang riktade till föreningens medlemmar och ordinarie verksamhet.

Följande kriterier ska vara uppfyllda för Taxa Förening (Stockholm):

- Föreningen ska vara en ideell förening
- Föreningen ska vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer och värderingar
- Föreningen ska aktivt motverka all form av diskriminering, kränkande behandling och kriminell verksamhet
- Föreningen ska ha ett eget plus- eller bankgiro-konto
- Föreningen har ett organisationsnummer i föreningens namn
- Föreningen ska ha sitt säte i Stockholms stad och bedriva sin huvudsakliga verksamhet inom kommunen
- Föreningen ska ha lämnat in gällande stadgar och protokoll från senaste årsmötet samt i förekommande fall konstituerande styrelsemöte (firmatecknare ska framgå med namn och personnummer på protokollet), förteckning med kontaktuppgifter till på årsmötet vald styrelse, verksamhetsberättelse, balansrapport, revisionsrapport samt medlemsförteckning innehållande personnummer, namn och adress. Stadgar behöver endast skickas in första gången och vid förändring. Övriga handlingar ska skickas in årligen senast 6 veckor efter årsmötet.
- Föreningen ska tillhöra godkänd riksorganisation eller specialdistriktsförbund

Taxa Förening (Stockholm) gäller inte för evenemang där tillståndspliktig alkoholförsäljning sker till besökare.

Idrottsaktiebolag, som tilldelats rättighet att för en i Stockholms stad lokaliserad ideell förening bedriva dess tävlingsverksamhet utifrån riks-idrottsförbundets regler, kan beviljas motsvarande taxa som den rättighetsupplåtande föreningen skulle erhålla vid egen bokning (Taxa Förening (Stockholm)).

När hela dagar bokas, debiteras timmar motsvarande anläggningens ordinarie öppettider respektive dag. Taxorna avser hyra av anläggningarna i befintligt skick med ordinarie bemanning. För eventuella tilläggstjänster debiteras extra motsvarande förvaltningens självkostnad alternativt marknadspris i de fall tjänsterna säljs på en konkurrensutsatt

marknad. Vid bokning av uppvärmd konstgräsplan utanför ordinarie säsong och då väderförhållanden inte medger ordinarie drift kommer debitering motsvarande förvaltningens tillkommande uppvärmningskostnader ske.

Tillägg kan exempelvis debiteras för extra bemanning, anlåtande av hantverkare och extravakter, biljett- och kassakurer, transport av utrustning, plantäckning samt hyra eller inköp av material. Eventuell lagstadgad moms tillkommer. Vid kvalificeringsspel gäller taxan för den division kvalificeringsspelet gäller. Vid cupmatcher och liknande gäller den nivå som arrangörsklubben tillhör.

Inomhusanläggningar (inklusive bassängbad)

Eriksdalshallen och Ulvsunda evenemangsarena

Objekt	2025		2026	
	Ordinarie taxa	Subventionerad taxa	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Stora hallen, nationella och internationella matcher/evenemang nivå 1	3 145	1 255	3 145	2 201

Bokas ytterligare lokaler i samband med evenemanget, till exempel konferensrum, pressrum med mera, tillkommer ordinarie timtaxa för dessa objekt.

Övriga idrottshallar

Objekt	2025		2026	
	Ordinarie taxa	Subventionerad taxa	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Stora hallen, herrar och damer nivå 1 och internationella matcher	2 515	1 000	2 515	1 760
Stora hallen, nationella och internationella evenemang nivå 1, vid bokningar tre dagar och mer sammanhängande	2 515	755		

Bokas ytterligare lokaler i samband med evenemanget, till exempel konferensrum, pressrum med mera, tillkommer ordinarie timtaxa för dessa objekt.

Simhallar och bassängbad

Objekt	2025		2026	
	Ordinarie taxa	Subventionerad taxa	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Eriksdalsbadet, 50 m bassäng, nationell och internationell nivå	5 245	3 500	5 245	3 671
Eriksdalsbadet, 25 m bassäng, nationell och internationell nivå	5 245	3 500	5 245	3 671
Eriksdalsbadet, hoppbassäng nationell och internationell nivå	1 150	780	1 150	805
Eriksdalsbadet, sommarbassäng ute nationell och internationell nivå	4 000	1 750	4 000	2 800
Utebadområdet, längre bokningar, exklusive bassänger, under period när badet är stängt (per dygn)	6 290	5 000	6 290	6 290
Utebadområdet exklusive bassänger, under period när badet är stängt (per dag)	25 176/dag plus 12 kr per betalande åskådare	25 176/dag plus 12 kr per betalande åskådare	25 176/dag plus 12 kr per betalande åskådare	25 176/dag plus 12 kr per betalande åskådare

Bokas ytterligare lokaler i samband med evenemanget, till exempel konferensrum, pressrum med mera, tillkommer ordinarie timtaxa för dessa objekt.

Utomhusanläggningar (inklusive ishallar)**Stockholms stadion**

Tid för att iordningställa före evenemanget och återställa efter evenemanget ingår i bokade timmar. Städning, elektriker, vakter, läktare, tält, arenapersonal med mera bokas av idrottförvaltningen till självkostnadspris.

Objekt	2025		2026	
	Ordinarie taxa	Subventionerad	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Fotboll herrar nivå 1 (inklusive träningsmatcher nationell och internationell nivå)*	17 000	13 600		
Fotboll herrar nivå 2, per match**			90 600	63 420
Fotboll herrar nivå 3, per match**			20 400	14 280
Fotboll herrar nivå 2 (inklusive träningsmatcher)	9 060	6 800		
Fotboll, nivå 1 damer, per match**			20 400	14 280
Fotboll, nivå 2 damer, per match**			13 620	9 534
Fotboll, nivå 1 damer*	3 400	1 420		
Fotboll, nivå 2 damer*	2 270	960		
Landslagsträning fotboll*	3 150		6 000	
Idrott, inklusive gräsplan*	6 300	3 670	6 300	4 410
Idrott, exklusive gräsplan*	6 300	3 150	6 300	4 410
Skolidrott	1 050		1 050	
Övriga bokningar (ej idrott)	8 400		10 000	

*Beroende på för- och efterarbete är timpriset baserat på att anläggningen bokas minst nedanstående antal timmar:

Landslagsträning fotboll:	5 timmar
Fotboll, övrigt:	6 timmar
Friidrott, internationell och nationell nivå:	14 timmar
Friidrott, övriga arrangemang:	8 timmar
Arrangemang, övriga idrotter:	6 timmar

** Inkluderar träningsmatch, baserat på arrangörens serietillhörighet

Zinkensdamms idrottsplats och Östermalms idrottsplats

Objekt	2025		2026	
	Ordinarie taxa	Subventionerad taxa	Ordinarie taxa	Förening Stockholm
Evenemang, ej idrott (exkl. merkostnader)	6 000	3 500	8 000	
Konstgräs 11-spel			3 150	2 205
Bandybana, bandy			6 300	4 410

Grimsta idrottsplats

Objekt	2025		2026	
	Ordinarie taxa	Subventionerad taxa	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Konstgräs 11-spel, fotboll herrar nivå 1, per match	170 000	135 950	170 000	119 000
Konstgräs 11-spel, fotboll herrar nivå 2, per match	90 600	67 950	90 600	63 420
Konstgräs 11-spel, fotboll träningsmatch med entré herrar nivå 1*	10 900	8 150	10 900	5 450

Objekt	2025		2026	
	Ordinarie taxa	Subventionerad taxa	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Konstgräs 11-spel, fotboll träningsmatch med entré herrar nivå 2*	10 370	7 780	10 370	4 530
Konstgräs 11-spel, fotboll herrar nivå 3, per match			20 400	14 280
Konstgräs 11-spel, fotboll damer nivå 1, per match			20 400	14 280
Konstgräs 11-spel, fotboll damer nivå 2, per match			13 620	9 534
Konstgräs 11-spel, fotboll damer nivå 1	3 400	1 420		
Konstgräs 11-spel, fotboll damer nivå 2	2 270	965		

Hammarbys idrottsplats (Kanalplan) och Kristinebergs idrottsplats

Objekt	2025		2026	
	Ordinarie taxa	Subventionerad taxa	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Konstgräs 11-spel, Fotboll herrar nivå 3, per match			20 400	14 280
Konstgräs 11-spel, fotboll damer nivå 1, per match			20 400	14 280
Konstgräs 11-spel, fotboll damer nivå 2, per match			13 620	9 534
Konstgräs 11-spel, fotboll damer nivå 1*	3 400	1 415		
Konstgräs 11-spel, fotboll damer nivå 2	2 265	965		

Gärdets sportfält

Objekt	2025		2026	
	Ordinarie taxa	Subventionerad taxa	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Sportfältet, evenemang	12 kr/ betalande åskådare, minimihyra 25 175 kr/dag	12 kr/ betalande åskådare, minimihyra 25 175 kr/dag	12 kr/ betalande åskådare, minimihyra 25 175 kr/dag	12 kr/betalande åskådare, minimihyra 25 175 kr/dag

Övriga anläggningar

Objekt	2025		2026	
	Ordinarie taxa	Subventionerad taxa	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Ishall, ishockey herrar nivå 2	6 000	3 500	6 000	4 200
Ishall, ishockey damer nivå 1	3 800	1 840	3 800	2 660
Gubbängen skridsko- och bandyhall, nivå 1	6 300	3 670	6 300	4 410
Bandybana, bandy herrar nivå 1	6 300	3 670	6 300	4 410
Amerikansk fotboll herrar nivå 1	3 150	1 570	3 150	2 205

Bokas ytterligare lokaler i samband med evenemanget, till exempel konferensrum, pressrum med mera, tillkommer ordinarie timtaxa för dessa objekt.

Övriga taxor

Taxor för övernattniing i stadens skolor

Lagstadgad moms (12 procent) tillkommer på nedanstående taxor, om inte annat anges.

Objekt	2025		2026	
	Bokningsavgift per uthyrnings-tillfälle och skola*	Avgift per dygn	Bokningsavgift per uthyrnings-tillfälle och skola*	Avgift per dygn
1 klassrum	7 360	1 750	7 360	1 850
2 klassrum, samma skola	7 600	1 750	7 600	1 950
3 klassrum, samma skola	7 930	1 750	7 930	2 050
4 klassrum, samma skola	8 160	1 750	8 160	2 150
5 klassrum eller fler, samma skola	8 380	1 750	8 380	2 250
Idrottshall/motionsrum	5 900	1 750	5 900	2 250

*Bokningsavgiften fördelas mellan utbildningsnämnden och idrottsnämnden.

Ovanstående taxor gäller på bokningar upp till sju nätter. Vid bokningar av fler än sju nätter lämnas en prisoffert.

Övriga avgifter	
Ambulerande tillsyn	Ingår i avgiften
Matsal med befintlig utrustning	Ingår inte i hyran, avtalas separat med respektive skola
Skadegörelse	Självkostnad
Städning	Kunden ansvarar för städning av hyrd lokal. I annat fall debiteras kunden pris motsvarande självkostnad
Falsklarm	Minst 6 000 kr eller självkostnad
Depositionsavgift	Tas ut av kund enligt idrottsnämnden utfärdade allmänna villkor

Övrigt

	2025	2026
Avgift för allmän båtplats (inkl. 25 % moms)		
Avgift för roddbåtsplats*	3 900	3 900
Båtplats*	6 000	6 000
Bred båtplats*	7 000	7 000
*Avgiften indexjusteras årligen, från 1 januari, med 100 % utifrån KPI80 med oktober 2023 som basmånad		
Köavgift per år för att få allmän båtplats (inkl. 25% moms)		
Köavgift per år för att få allmän båtplats	420	420
Dygnshyra ishallsföreningar (v.13-v.38)		
Dygnshyra under ickesäsong	5 245	5 245
Kortlås (skolors gymnastiksalar)		
Drift och administration per år	8 390	8 400
Ågesta och övriga preparerade konstsnöskidspår, vuxna från och med 20 år		
Säsongskort	835	840
Dagkort	50	52

Följande taxor och avgifter beslutas i denna budget

- Avgifter för **upplåtelse av torgplats**, se bilaga 13 *Ärenden som sambehandlas i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget 2026 för Stockholms stad*
- Avgifter för **dispenser**
- Taxor för övriga **skollokaler**
- Skolkostnadsersättning för **övriga skollokaler**
- Avgifter för **förskola och fritidsverksamhet**
- Avgifter för **sommarkoloniverksamhet**
- Avgifter m.m. för **äldreomsorg**
- Avgifter m.m. för **stöd o service till personer med funktionsnedsättning**
- Avgifter för **vuxna i hem för vård eller boende (HVB), familjehem** m.m.
- Egenavgift för **familjerådgivning**
- Avgifter för **tillsyn vid försäljning av folköl, tobak och receptfria läkemedel**
- Taxor inom **idrottsnämndens verksamhetsområde**, se bilaga 13 *Ärenden som sambehandlas i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget 2026 för Stockholms stad*

Övriga taxor och avgifter som redovisas i bilaga 7 är med som information och är redan beslutade.

Regler för ekonomisk förvaltning

Innehåll

Inledning	2
1 kap. Budget och uppföljning	2
2 kap. Redovisning	8
3 kap. Penninghantering och värdehandlingar	12
4 kap. Upphandling och inköp	17
5 kap. Donationsmedel	19
6 kap. Intern kontroll	19
7 kap. Lokaler	20

Inledning

Kommunernas ekonomiska förvaltning regleras i 11 kapitlet i Kommunallag (2017:725). Där stadgas bland annat att kommunfullmäktige ska meddela närmare föreskrifter om medelsförvaltningen. Kommunstyrelsen och övriga nämnder ska även tillämpa Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Olika regler gäller för verksamheter med beställaransvar och utföraransvar.

För stadens bolag och stiftelser gäller även Bokföringslag (1999:1078), för bolag gäller Aktiebolagslag (2005:551), Årsredovisningslag (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3), och för stiftelser gäller Stiftelselag (1994:1220). Såvida inte dessa lagar stadgar annat, gäller vad som nedan stadgas om nämnd även för stadens stiftelser och bolag. Vad som stadgas om förvaltningschef ska även gälla för verkställande direktör (bolagschef/stiftelsechef). Varje bolagsstyrelse har att besluta härom.

Kommunstyrelsen får medge undantag från vad som stadgas nedan om det föreligger särskilda skäl.

1 kap. Budget och uppföljning

Kommunfullmäktiges budget

1 §

Kommunstyrelsen meddelar riktlinjer för nämnders budgetarbete.

Kompletterande anvisningar utfärdas av stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB.

2 §

Nämnd lämnar underlag för budget nästkommande år med inriktning för de två efterföljande åren till kommunstyrelsen, vilket utgör underlag till kommunstyrelsens förslag till budget och planeringsförutsättningar för de tre kommande åren. Kommunstyrelsens förslag omfattar driftbudget och investeringsbudget. Investeringsbudgeten ska utgå från kommunfullmäktiges inriktnings- och verksamhetsmål. Stadens investeringsstrategi utgör underlag för att ta fram berörda nämnders och bolags investeringsplaner, uppdelade på planerade och beslutade projekt. Budgeten ska omfatta fem år och vara uppdelad på planerade och beslutade projekt. Driftkostnader, inklusive kapital- och lokalkostnader, till följd av investering ska rymmas inom nämndens driftbudget, om inte annat beslutats.

Nämnd ska ta fram underlag för budget nästkommande år med inriktning för de två efterföljande åren i enlighet med kommunstyrelsens riktlinjer och utfärdade anvisningar.

3 §

Budgeten fastställs av kommunfullmäktige. Den ska upprättas i enlighet med kommunallagens balanskrav. Budgeten omfattar nämnder och bolag.

a) Nämnder

1. Plan över verksamheten
 - Planen ska omfatta mål, riktlinjer och anslagsvillkor med en översikt för treårsperioden.
2. Driftverksamhet
 - Verksamhet med utföraransvar får resultatbudget med avkastningskrav.

- Övrig verksamhet, inklusive sådan med beställaransvar, får ett eller flera anslag. Anslag kan, beroende på ändamål, meddelas brutto eller netto.
- 3. Investeringar
 - Plan och anslag för investeringsverksamheten med beräknade drift- och kapitalkostnadseffekter samt intäktsmöjligheter.
- 4. Stora projekt
 - Projektplan med redovisning av projektets syfte och innehåll samt ekonomiska konsekvenser.

b) Stadens finansiering och ställning

- En plan för finansiering av stadens totala utgifter inklusive försäljningsbeting samt uppgift om stadens budgeterade ställning vid budgetårets slut.

c) Bolag

1. Plan över verksamheten
 - Planen ska omfatta mål och riktlinjer med resultatkrav samt en översikt för treårsperioden.
2. Plan över omsättning och resultat
3. Investeringar
 - Plan för investeringar avseende all anläggningsverksamhet.

Nämndens budget

4 §

Nämnd ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges fastställda budget, upprätta en verksamhetsplan med budget för det kommande årets verksamhet. I budgeten ska redovisas uppställda mål för verksamheten och hur tilldelade resurser ska användas.

Nämnderna får sina medel för drift tilldelade som ett anslag. Inom ramen har nämnderna frihet att disponera anslaget och prioritera mellan verksamheterna, så länge de följer de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt.

Nämndens budget för nästkommande år ska fastställas av nämnden senast under december. År då val till kommunfullmäktige ägt rum, eller vid andra av kommunfullmäktige beslutade särskilda skäl, senast under januari året därpå.

Stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB kan utfärda kompletterande anvisningar och tidplan för budgeten.

5 §

Nämnd ska i samband med att budgeten upprättas redovisa förändrad omslutning hos kommunstyrelsen till följd av ökade externa intäkter för statsbidrag till olika projekt samt olika ersättningar. Nämnd ska även redovisa förändrad omslutning till följd av ökad försäljning av överskottskapacitet till andra nämnder.

Omslutningsförändringar av principiell betydelse ska föras upp till kommunfullmäktige för beslut.

Nämnd ska lämna sin budget till stadsledningskontoret för sammanställning.

Budgetansvar

6 §

Nämnder är ansvariga för att anslag inte överskrids, budgeterade intäkter inflyter, avkastnings- och resultatkrav uppnås, investeringsutgifter och inkomster disponeras för beslutade objekt inom anvisad ram samt att budgeterade försäljningsbeting uppfylls. Nämnder och bolag ansvarar också för hur verksamheten bedrivs och att kommunfullmäktiges mål uppnås.

Uppföljning

7 §

Uppföljning ska ge underlag för att styra verksamheterna. Ansvaret för uppföljning ligger hos nämnderna.

Förvaltningschefen ska kontinuerligt följa upp verksamheten, upprätta erforderliga underlag till nämnden och redovisa om risk för budgetavvikelse föreligger och därvid föreslå erforderliga åtgärder.

Verksamheter med beställaransvar ska styras genom regelbunden uppföljning och avstämning mot nämndens budget, redovisa prognostiserad behovs- och prestationsutveckling samt kostnads-/utgifts- och intäkts-/inkomstutveckling.

Verksamheter med utföraransvar ska styras genom regelbunden uppföljning mot beslutade resultatplaner samt fastställt avkastningskrav.

Nämnd ska besluta om former och tidpunkter för redovisning av erforderliga beslutsunderlag för sin styrning.

Förvaltningschefen ska tillse att budgetansvaret iakttas vid varje resursanskaffning (anställning, upphandling med mera).

Finner nämnd med beställaransvar att anslag kommer att bli otillräckligt, eller att intäkter inte inflyter i budgeterad omfattning, ska nämnden vidta åtgärder för att rymma sådant överskridande eller intäktsunderskott inom nämndens budget respektive beslutade anslag och av kommunfullmäktige angivna mål och anslagsvillkor.

Finner nämnd med beställaransvar att förutsättningarna ändrats i förhållande till underlaget för kommunfullmäktiges budgetbeslut samt att mål och anslagsvillkor till följd av detta behöver ändras ska begäran härom underställas kommunfullmäktige.

Driftprojekt (verksamhetsprojekt)

7a §

För projekt som finansieras inom driftbudget (nedan kallat verksamhetsprojekt) och som innebär en verksamhetspåverkan i form av förändringar i organisation eller arbetssätt gäller att särskild uppmärksamhet måste ägnas åt uppföljningen av medelsförbrukning, tidplaner, prestationer, nyttorealiserings samt de politiska målen.

För verksamhetsprojekt där kostnaderna bedöms överstiga 50 mnkr, som har betydande påverkan på stadens ekonomi eller berör frågor som är av strategisk vikt, ska ett *inriktningsbeslut* fattas av ansvarig nämnd.

För verksamhetsprojekt där kostnaderna bedöms överstiga 50 mnkr, som har betydande påverkan på stadens ekonomi eller berör frågor som är av strategisk vikt, ska ett beslutsunderlag för *genomförandebeslut* lämnas till kommunfullmäktige i ett särskilt ärende.

Inför inriktnings- och genomförandebeslut ska *samråd* ske med kommunstyrelsen genom stadsledningskontoret. Stadsledningskontoret rapporterar genomförda samråd till kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott.

Den nämnd som planerar och genomför verksamhetsprojekt har ett ansvar för att projektets innehåll samt ekonomiska åtaganden överensstämmer med vad som har beslutats. Eventuella avvikelser hanteras av nämnden genom att vidta åtgärder i projektet genom omprioriteringar. Beroende på fas och avvikelsernas storlek kan en hemställan till kommunfullmäktige behövas.

Nämnder och bolag ska tillämpa av kommunfullmäktige beslutad styrmodell för verksamhetsprojekt. Uppföljning ska ske tertiärvis där även avvikelser rapporteras. Uppföljning ska ske både mot kommunfullmäktiges budget (årets ram och prognos för kommande år) och mot genomförandebeslut.

Stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB utfärdar tillämpningsanvisningar för styrning, prioritering och rapportering av verksamhetsprojekt.

Investeringar

7b §

För investeringar och investeringsprojekt gäller att särskild uppmärksamhet måste ägnas åt styrning, planering, prioritering och uppföljning av medelsförbrukning, tidplaner, prestationer samt de politiska målen.

För investeringsprojekt där utgifterna bedöms överstiga 50 mnkr för stadens nämnder respektive 300 mnkr för stadens bolag eller är av strategisk eller principiell vikt, ska ett *utredningsbeslut* fattas av ansvarig nämnd respektive bolagsstyrelse. För investeringsprojekt där utgifterna bedöms överstiga 300 mnkr ska utredningsbeslutet anmälas till berörda nämnder samt till kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott. Om beslutet kommer att påverka bolagens verksamhet ska beslutet anmälas till berörd styrelse. Bolagen ska anmäla sina utredningsbeslut till koncernstyrelsen. För utredningsbeslut som endast avser nämndens/bolagets beslut om reviderad utredningsutgift behöver ingen anmälan ske.

Utredningsbeslut för mycket stora investeringsprojekt där utredningsutgifterna beräknas överstiga 50 mnkr för staden totalt ska godkännas av kommunfullmäktige.

Utredningsbeslut för investeringsprojekt där utgifterna bedöms överstiga 300 mnkr, som avser uppdrag till fastighetsnämnden att utreda utveckling och/eller upprustning av fastighet eller anläggning för annan nämnds räkning, ska beslutas av kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott.

Utredningsbeslut för fastighetsutvecklingsprojekt som anses vara av strategisk, stadsövergripande karaktär där utgifterna bedöms överstiga 300 mnkr ska beredas av stadsledningskontoret i samråd med berörda förvaltningar och beslutas av kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott. Grunden för att klassa ett projekt som strategiskt kan vara att det uppfyller ett eller flera av kriterierna för uppföljning av större investeringar som medför höga utgifter, höga driftkostnader, är komplext och/eller involverar flera nämnder och/eller bolag.

För investeringsprojekt där utgifterna bedöms överstiga 300 mnkr ska ett beslutsunderlag för *inriktningsbeslut* lämnas till kommunfullmäktige i ett särskilt ärende.

För investeringsprojekt där utgifterna bedöms överstiga 50 mnkr för stadens nämnder respektive 300 mnkr för stadens bolag, eller är av strategisk eller principiell vikt, ska ett

Bilaga 8:6

beslutsunderlag för *genomförandebeslut* lämnas till kommunfullmäktige i ett särskilt ärende.

Inför utredningsbeslut ska *samråd* ske med kommunstyrelsen genom stadsledningskontoret för investeringsprojekt där utgifterna bedöms överstiga 300 mnkr eller är av annan strategisk vikt. Inför inriktnings- och genomförandebeslut ska samråd ske för investeringsprojekt där utgifterna bedöms överstiga 50 mnkr eller är av annan strategisk vikt.

Stadsledningskontoret rapporterar genomförda samråd till kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott.

Investeringar i verksamhetslokaler

Vid investeringar i verksamhetslokaler ska inhyrande nämnd följa de regler som framgår av kapitel 7, Lokaler.

Vid investeringsprojekt i verksamhetslokaler ska fastighetsnämnden och inhyrande nämnder, med undantag för kommunstyrelsen, lämna ett gemensamt beslutsunderlag för utrednings-, inriktnings-, och genomförandebeslut enligt beloppsgränserna ovan.

Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) och/eller Micasa Fastigheter i Stockholm AB och berörd inhyrande nämnd ska lämna ett gemensamt beslutsunderlag för utrednings-, inriktnings-, och genomförandebeslut där utgifterna bedöms överstiga 300 mnkr.

Uppföljning

Visar uppföljningen att ett objekt kan medföra större utgifter, mindre inkomster, högre framtida kostnader eller lägre framtida intäkter än vad som ursprungligen kalkylerades, eller att andra förutsättningar ändrats i väsentlig mån, ska detta omgående redovisas för nämnden. Nämnden ska snarast vidta åtgärder för att förhindra fördyringar eller göra omprioritering inom ramen för sin totala investeringsbudget. Avvikelse mot investeringsbeslut överstigande 15 procent, dock minst 20 mnkr, av investeringens nettoutgift för stadens nämnder och nettonuvärde för stadens bolag eller annan avvikelse av strategisk vikt, ska tillställas kommunfullmäktige. För bolagen SISAB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB gäller gränsvärdet 15 procent av nettoutgiften för investeringar i lokaler där staden är eller ska bli hyresgäst.

För att säkerställa att det inte finns några stora avvikelser från de budgeterade ramar som beslutats ska investerande nämnd respektive bolag minst två gånger per år avge en uppföljande rapport om de större projektens budgetefterlevnad. Om det finns skäl att anta att det kan föreligga problem ska respektive nämnd och bolag mer frekvent följa utvecklingen.

Nämnder och bolag ska tillämpa av kommunfullmäktige beslutade regler för styrning, prioritering och rapportering av investeringar.

Stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB utfärdar tillämpningsanvisningar för styrning, prioritering och rapportering av investeringar.

8 §

Nämnd ska lämna de rapporter avseende utfall och prognoser, beslutade och föreslagna åtgärder, som stadsledningskontoret eller revisionskontoret begär.

Resultatenheter**9 §**

Huvudregeln är att respektive nämnd beslutar om nya resultatenheter ska inrättas, förändras eller avvecklas i samband med nämndens ordinarie verksamhetsplan. Nämnden ska i denna definiera vilka enheter som ska utgöra resultatenheter och hur resultatet ska mätas. Samtliga resultatenheter anmäls till kommunstyrelsen i samband med ärendet Avstämning av mål och budget. Varje nämnd har ansvar för att utforma interna överenskommelser med sina resultatenheter.

För att skapa ett trovärdigt och långsiktigt stabilt system, bör nämnden inte upphäva eller ändra förutsättningarna för resultatenheterna under året. Det är viktigt att göra en helhetsbedömning, då en förändring av en resultatenhet kan påverka andra resultatenheter. Enheterna ska verka i enlighet med gjorda överenskommelser.

Nämnden kan endast i undantagsfall upphäva eller ändra förutsättningarna under pågående år. Detta gäller då resultatenheten inte har verkat eller kunnat verka i enlighet med gjorda överenskommelser och detta inte kunnat förutses i samband med upprättandet av verksamhetsplanen. Nämnden kan under vissa speciella förutsättningar, till exempel om enheten genom upphandling i konkurrens övergår till så kallad intraprenad, korrigera sin verksamhetsplan med avseende på avvikelser. Samråd ska alltid ske med stadsledningskontoret innan beslut tas om ändring. Ändring ska godkännas av kommunstyrelsen.

Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott, till följande år som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, med maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatfonden får ha ett överskott med maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget. En förutsättning för att resultatenheterna ska få föra över ett överskott är att åtaganden för enhetens verksamhet har uppfyllts.

Verksamhet som upphandlas i konkurrens med externa entreprenörer, så kallade intraprenader, ska överföra 100 procent av sina resultat för att säkerställa konkurrensneutralitet under den tid som överenskommelsen gäller.

Resultatenhet som avvecklats under innevarande år kan inte föra över resultat till nästkommande år. Enhetens utfall kommer därmed att ingå i nämndens samlade resultat för innevarande år.

Om en resultatenhet visar över- eller underskott som ska föras mellan åren, ska nämnden i samband med bokslutet avsätta resultatet till en resultatfond. Uppkomna underskott ska täckas i samband med nästkommande års bokslut. Om underskottet inte har kunnat täckas under nästkommande år ska nämnden upplösa resultatenheten i samband med bokslut, varvid underskottet täcks i bokslutet av nämnden. Ansvaret att täcka underskottet ligger därmed ytterst på nämnden. Om en resultatenhet har vidtagit åtgärder för att eliminera ett underskott men inte helt lyckats med detta under nästkommande år, kan resultatenheten få vara kvar efter kommunstyrelsens prövning av åtgärdernas trovärdighet.

Överfört överskott ska användas i verksamheten till kostnader av engångskaraktär och inte till löpande drift.

Nämnden ska i samband med sin budget/verksamhetsplan redovisa hur planerade över- eller underskott från föregående år avses behandlas. Med över-/underskott avses bättre/sämre resultat än budgeterat.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för resultatenheter.

Taxor, avgifter och nämndernas internprissättning

10 §

Beslut om taxor, avgifter, prestationsrelaterade ersättningar till privata utförare (så kallad peng), investering, försäljning av mark och anläggningar samt andra ärenden, som anges i lag, fattas av kommunfullmäktige. För de verksamheter där kommunfullmäktige har beslutat om införande av pengsystem ska ersättningsnivåerna vara samma för alla utförare oavsett egen regi, entreprenad eller privat utförare. Vid köp och försäljning mellan stadsdelsnämnder ska de ersättningsnivåer som kommunfullmäktige beslutat om gälla, inga extra påslag ska göras. Kommunfullmäktige kan ge uppdrag åt nämnd att besluta i sitt ställe i den omfattning som följer av kommunallagen.

Vid internprissättning mellan nämnder finns ett behov av grundläggande, för alla verksamheter gemensamma, principer. Dessa principer utgår från kommunallagens bestämmelser om självkostnad och stadens allmänna riktlinjer på området vid upphandling.

Köp av verksamhet inom staden behöver inte föregås av någon form av upphandling eftersom staden räknas som en juridisk person, om än uppdelad på olika nämnder.

Kommunallagens bestämmelser om självkostnad bör vara styrande vid all prissättning. Enligt kommunallagen får priset för en vara eller en tjänst avse kostnaderna för enbart denna klart urskiljbara tjänst. Ett lägre pris på en tjänst får inte kompenseras med ett för högt pris på en annan tjänst.

En förutsättning för en effektiv hushållning med resurser är möjligheten till långsiktighet i nämndernas planering. Vid ändring av priset ska de nämnder som berörs informeras skyndsamt. Eventuellt kan ändringar av väsentlig natur ske under året till följd av beslut i kommunfullmäktige eller av kommunstyrelsen som kan påkalla behov av förändrade priser. Prisändringar under året ska alltid beslutas av nämnden och gälla för resterande del av budgetåret.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för nämndernas internprissättning.

2 kap. Redovisning

Stadsledningskontoret utfärdar anvisningar för tillämpningen av reglerna i detta kapitel.

Kommunal redovisningslag

1 §

Stadens nämnder ska tillämpa Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och reglerna i detta kapitel.

Nämndens löpande redovisning

2 §

Nämnden ansvarar för att fullständiga räkenskaper fortlöpande förs över förvaltningens verksamhet i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning och reglerna för ekonomisk förvaltning samt utfärdade anvisningar.

Nämnden ansvarar vidare för att förvaltningen tillämpar det löne- och redovisningssystem som kommunstyrelsen beslutat om.

Servicenämnden svarar för löne- och ekonomiadministrationen enligt av kommunstyrelsen beslutat gränssnitt. Förändringar i gränssnitt fastställs av kommunstyrelsen.

Nämnden utfärdar anvisningar för redovisningen inom nämndens resultatenheter.

Nämnden ansvarar för att förvaltningen upprättar månadsbokslut i enlighet med de tillämpningsanvisningar som utfärdas av stadsledningskontoret.

3 §

Nämnden ska på uppmaning tillhandahålla kommunstyrelsen och stadsrevisionen rapporter och ekonomiska uppgifter.

Nämndens bokslut och verksamhetsberättelse

4 §

Nämnden ansvarar för att räkenskaperna avslutas snarast efter räkenskapsårets utgång och att bokslut upprättas. Varje nämnd ska snarast efter årets slut fastställa bokslut för varje redovisningsenhet med en avräkning mot budget som fastställts av kommunfullmäktige, och därefter inom tid och på det sätt som kommunstyrelsen bestämmer insända bokslutsärendet till stadsledningskontoret. Förslag till eventuella dispositioner med anledning av årets resultat ska lämnas till kommunstyrelsen.

Dispositioner som sammanhänger med resultatenheter anmäls i enlighet med detta reglemente 1 kap. 9 §.

För nämnd ska budgetavräkning, resultaträkning och balansräkning ingå i bokslutet.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för specifikationer till balansräkningen samt avstämning av interna mellanhavanden.

5 §

Varje nämnd ska årligen avge en verksamhetsberättelse med redogörelse för sin verksamhet under närmast föregående räkenskapsår. Till berättelsen ska nämndens bokslut med kommentarer till stora förändringar bifogas.

Verksamhetsberättelsen ska innehålla en beskrivning av årets verksamhet utifrån resultaträkningen/budgetavräkningen, måluppfyllelse, indikatorer och nyckeltal för nämndens verksamhet och en jämförelse med föregående räkenskapsår. Vidare ska verksamhetsberättelsen innehålla en redogörelse för mer betydande avvikelser från mål, indikatorer, riktlinjer och anslagsvillkor som angivits i budgeten samt förslag till dispositioner.

Nämnd och bolag ska särskilt redovisa pågående och avslutade investeringsprojekt i samband med nämndens verksamhetsberättelse för respektive år. Detta gäller även andra stora projekt.

I verksamhetsberättelsen ska nämnden redovisa hur den fullgjort sådana uppdrag som kommunfullmäktige har lämnat till den med stöd av 5 kap. 2 § och 5 kap. 4 § kommunallagen. Redovisningen ska lämnas i den omfattning som närmare kan anges i nämndernas reglemente och i enlighet med anvisningar från stadsledningskontoret. Verksamhetsberättelsen ska i övrigt innehålla en beskrivning av hur fullmäktiges beslut om nämndens verksamhet efterlevts och hur nämnden bedrivit verksamheten.

Kompletterande anvisningar för verksamhetsberättelsen utfärdas av stadsledningskontoret.

Berättelsen ska, enligt fastställd tidplan, överlämnas till revisorerna för beredning av frågan om ansvarsfrihet för nämnden.

Nämndens verksamhetsberättelse och revisionsberättelse lämnas till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige beslutar om ansvarsfrihet ska beviljas för nämnden.

Stadens huvudbokslut och årsredovisning

6 §

Stadens huvudbokslut är en sammanställning av de nämndvisa boksluten. Kommunstyrelsen ansvarar för att huvudbokslutet upprättas och redovisas i stadens årsredovisning.

Årsredovisningen upprättas i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning och med iakttagande av god redovisningssed. Årsredovisningen ska i enlighet med den kommunala redovisningslagen innehålla sammanställda räkenskaper som, utöver staden, även omfattar övriga juridiska personer där staden har ett röstetal på minst 20 procent. Uppllysning ska lämnas om flöden mellan de olika ingående juridiska personerna.

I årsredovisningen ska redovisas stadens åtaganden gentemot andra samägda företag där stadens röstandelar understiger 20 procent. Även av staden använda entreprenader och verksamhetsstiftelser ska redovisas.

Årsredovisningen ska överlämnas till revisorerna för beredning av frågan om ansvarsfrihet före kommunfullmäktiges behandling av den.

Årsredovisningen ska överlämnas till kommunfullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Delårsrapport

7 §

Kommunstyrelsen ansvarar för att en delårsrapport årligen sammanställs. Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. Delårsrapporten ska upprättas i enlighet med god redovisningssed. Underlag för delårsrapporten ska lämnas av nämnderna enligt anvisningar från stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret utfärdar kompletterande anvisningar för delårsrapporter.

Anläggningstillgångar

8 §

Med en investering avses all anläggningsverksamhet, inklusive om- och tillbyggnad, samt anskaffning av utrustning till ett värde av ett prisbasbelopp eller därutöver med en nyttjandeperiod på tre år eller mer.

9 §

Varje nämnd ansvarar för att det fortlöpande förs ett register över nämndens anläggningstillgångar.

10 §

Anläggningstillgångar ska årligen belastas med kapitalkostnader. Räntesatsen för interna ränteersättningar fastställs årligen i samband med budget.

11 §

Vid försäljning och köp av anläggningstillgångar gäller, som huvudregel, att transaktionen bokförs till dagen för tillträdet.

När planer finns på försäljning av kommunal verksamhet, ska redovisningen för verksamheten, som avses avyttras, ordnas så att samtliga kostnader och intäkter kan särredovisas.

Vid försäljning av anläggningstillgångar i mark och fastigheter redovisas realisationsvinsten alternativt realisationsförlusten av nämnden under kommunstyrelsens

finansförvaltning. Stadens bolag redovisar försäljningar i enlighet med gällande regler så att försäljningar kan särskiljas från drift. Försäljning av mark och fastigheter bidrar till kommunkoncernens finansiering av investeringar i enlighet med investeringsstrategin.

Den nämnd som förvaltar tillgången redovisar en försäljningsinkomst som motsvarar det bokförda värdet på den försålda tillgången. Nämnden ersätts av kommunstyrelsen för verifierade externa försäljningskostnader. Samma bestämmelser gäller exploaterings-fastigheter.

Vid försäljning av goodwill-värde redovisas realisationsvinsten, alternativt realisations-förlusten, under kommunstyrelsens finansförvaltning.

Stadsledningskontoret respektive Stockholms Stadshus AB utfärdar tillämpnings-anvisningar för redovisning av investeringar med mera.

Dokumentation av ekonomisystem, kontoplan med mera

12 §

Kommunstyrelsen ansvarar för att det årligen upprättas en beskrivning över tillämpade förvaltningsgemensamma delar av ekonomisystemet i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (gemensam ekonomimodell).

Nämnden ansvarar för att det årligen upprättas en beskrivning över förvaltningsspecifika delar av ekonomisystemet.

Kommunstyrelsen utfärdar årligen Centrala krav för kodplan (omfattande kontoplan, verksamhetskoder, motparter och projektrelationer).

Riktlinjer för resultatreserv

Nedan följer Stockholms stads lokala riktlinjer för tillämpning av kommunallagen 11 kap. 14 § regler om resultatreserv (RER)¹ som får användas för att en god ekonomisk hushållning ska uppnås. Reservering får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar enligt 11 kap. 10 § lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, som överstiger

- 1. en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller*
- 2. två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om kommunen eller regionen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.*

13 §

En reservering till RER kan göras om följande villkor är uppfyllda utöver lagkraven:

- vid reservering till RER ska undantas, utöver lagkravet, den del av resultatet som uppnåtts från försäljningar av exploateringsfastigheter och
- stadens soliditet exklusive RER, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser uppgår till lägst 30 procent.

¹ Ersätter i budget 2025 tidigare lokala riktlinjer för tillämpning av resultatutjämningsreserv (RUR) som efter nya regler träder i kraft den 1 januari 2024 (se SOU 2021:75). Stockholms stad har inte medel reserverade i RUR varför övergångsbestämmelser inte behövs.

Bilaga 8:12

14 §

RER får högst uppgå till ett belopp som motsvarar fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning.

15 §

Uttag från RER får endast ske för att täcka ett negativt balanskravsresultat i tre särskilda situationer:

- För att täcka särskilda, planerade kostnader ett enskilt år i samband med exempelvis omstrukturering av verksamheten för att uppnå god ekonomisk hushållning.
- För särskilt beslutade långsiktigt framåtsyftande projekt i syfte att skapa en effektiv verksamhet och god ekonomisk hushållning. Dessa är större utvecklingsprojekt inom it, sociala investeringar och långsiktig kompetensutvecklingssatsning.
- Vid en lågkonjunktur täcka större oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall av tillfällig karaktär som inte var kända vid beslut om budget.

16 §

Beslut om disponering av RER kan endast fattas av kommunfullmäktige. I samband med årsredovisningen fastställer kommunfullmäktige det slutliga beslutet om en eventuell användning av medel från RER. Av beslutet ska framgå till vad och varför medlen disponeras och hur de bidrar till god ekonomisk hushållning.

Om skattesänkning har genomförts ett år och bokslutet visar ett negativt balanskravsresultat och kriterierna i övrigt för disposition ur RER är uppfyllda ska en beräkning göras av balanskravsresultatet om skattesänkningen inte genomförts. Är även detta balanskravsresultat negativt får disposition ur RER göras, men maximalt med det belopp som det konstruerade balanskravsresultatet visar.

17 §

Redovisning av RER sker i årsredovisningen kopplat till balanskravsutredningen i förvaltningsberättelsen. Varken avsättning till eller disposition av RER påverkar kommunens resultat utan sker som en särskild specifikation av kommunens egna kapital i balansräkningen.

3 kap. Penninghantering och värdehandlingar

Stadsledningskontoret utfärdar anvisningar för tillämpningen av regler för penninghantering och värdehandlingar samt för finansiella redovisningsprinciper.

Uppbörd och inkomstkontroll

1 §

Varje nämnd ansvarar inom sitt verksamhetsområde för uppbörd, kontroll och redovisning av stadens pengar.

Nämnden ansvarar för att inbetalda pengar omedelbart sätts in på anvisat bank- eller plusgirokonto och i övrigt använder sig av anvisade förmedlingstjänster för betalningsströmmar.

Vad som stadgats ovan gäller även för pengar som staden får och har hand om för annans räkning.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för egna medel.

Fakturerings, krav och inkasso**2 §**

Varje nämnd ansvarar för sin fakturerings och krav- och inkassoverksamhet.

1. Fakturerings

Fakturor ska snarast möjligt utfärdas och föras upp i kundreskontran.

2. Krav och inkasso

- a) En fordran anses som osäker om kunden inte betalat den då betalningstiden enligt inkassokravet löpt ut. En osäker fordran ska bokföras som en befarad kundförlust.
- b) En osäker fordran ska skrivas ned i bokföringen då alla inkassoåtgärder vidtagits och senast efter ett år och absolut senast efter två år. En fordran som uppenbarligen inte kommer att kunna drivas in kan skrivas av direkt utan att först bokföras som osäker. Om åtgärder avseende en fordran är vidtagna i stadens ekonomisystem skrivs fordran ned först när åtgärderna är avslutade (till exempel pågående avbetalningsplan). Nämnd eller delegat beslutar om nedskrivning av fordran. Nedskrivning av fordran ska bokföras som en konstaterad kundförlust.
- c) Indrivning av en fordran får avbrytas om ytterligare indrivningsförsök är utsiktslösa eller inte är försvarliga med hänsyn till kostnaderna och inte krävs ur allmän synpunkt.

3. Överlåtande av krav och inkassoverksamhet

Stadens nämnder ska anlita det inkassoföretag som staden centralupphandlat för kravverksamhet. Ett sådant uppdrag får inte innefatta överlåtelse av fordringar.

Inkassoföretaget utför enbart de nödvändiga krav- och inkassoåtgärderna, medan respektive nämnd behåller beslutanderätten i alla ärenden.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för fakturerings, krav och inkasso.

Leasing**3 §**

Nämnd eller bolag får ingå avtal om operationell leasing av utrustning i de fall avtalet innebär en lägre kostnad för staden, sett över utrustningens hela nyttjandeperiod, än om utrustningen anskaffats genom köp. Hyra/leasing kan vara en ofördelaktig finansieringsform jämfört med andra tillgängliga finansieringsformer. Kostnaderna för hyra/leasing ska därför jämföras med kostnaderna för köp.

Nämnd eller bolag får ingå avtal om finansiell leasing avseende fordon, med en totalvikt under 3,5 ton med undantag för lätta lastbilar med separat flak, om rätt till momsavlyft finns. Gällande momsregler gör att finansiell leasing är ekonomiskt mer fördelaktigt än köp under förutsättning att rätt till momsavlyft finns.

Om det samlade värdet av framtida betalningsförpliktelser inte kan anses ringa i förhållande till nämndens balansomslutning, eller om dessa betalningsförpliktelser överskrider av ekonomi- och trygghetsutskottet fastställd beloppsgräns ska de underställas kommunstyrelsen.

Alla avtal om hyra eller hyrköp (leasing) i syfte att endast finna en alternativ finansieringsform ska underställas kommunstyrelsen. Finansiell leasing med ovanstående undantag avseende fordonsköp är att betrakta som en ren finansieringsform och ska därmed underställas kommunstyrelsen.

Vad som sägs ovan gäller även avtal med annan rubricering, men med verklig innebörd av hyra, hyrköp eller leasing.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för redovisning av leasingavtal.

Kontroll och attest

4 §

Omfattning och definition

Paragrafen gäller för stadens samtliga ekonomiska händelser, inklusive interna transaktioner samt medel som staden ålagts eller åtagit sig att förvalta eller förmedla. Med ekonomiska transaktioner avses verifikationer i stadens samtliga bokföringssystem som omfattas av lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Attest innebär att intyga att kontroll utförts utan anmärkning. Kontroll utförs av attestant.

Syfte

Syftet med reglerna för kontroll av ekonomiska händelser är att säkerställa att transaktioner som bokförs är korrekta avseende:

<i>Prestation</i>	Att varan eller tjänsten har levererats till eller från staden, och/eller att transaktionen i övrigt stämmer med avtalade villkor.
<i>Bokföringsunderlag</i>	Att verifikationen uppfyller kraven i den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.
<i>Betalningsvillkor</i>	Att betalning sker vid rätt tidpunkt.
<i>Bokföringstidpunkt</i>	Att bokföring sker vid rätt tidpunkt och i rätt redovisningsperiod.
<i>Kontering</i>	Att transaktionen är rätt konterad.
<i>Beslut</i>	Att transaktionen överensstämmer med beslut av behörig beslutsfattare.

Ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för utfärdandet av för staden gemensamma anvisningar till denna paragraf. Kommunstyrelsen ansvarar också för övergripande uppföljning av dessa anvisningar.

Stadens nämnder ansvarar för att fastställa regler och anvisningar för kontroll och attest. Nämnderna kan till regler för kontroll och attest enligt § 4 och 5 besluta om kompletteringar för sitt verksamhetsområde.

Varje nämnd utser attestanter samt ersättare för dessa. Kontrollansvar knyts till person eller befattning och kopplas till kodplan med angivande av eventuella begränsningar. Varje nämnd svarar för att det upprätthålls aktuella förteckningar över utsedda attestanter.

Förvaltningschefen ansvarar för att vid behov aktualisera beslut om attestanter. Förvaltningschefen ansvarar inom nämndens verksamhetsområde för att handläggarna är informerade om reglerna och anvisningarnas innebörd. Nämnden kan genom beslut om delegation ge ansvaret till fler befattningshavare än förvaltningschefen. En sådan delegation ska omfatta högst fem befattningshavare. Detta ska framgå av nämndens delegationsordning.

Attestanternas ansvar är att tillämpa fastställda anvisningar samt när brister upptäcks rapportera dessa till närmast överordnad chef, annan överordnad eller till ansvarig för intern kontroll. Det åligger förvaltningschefen eller annan delegat att ansvara för att samtliga attestanter är informerade om rapporteringsvägar vid brister.

Kontroller

Följande kontrollmoment, som attesteras, finns i staden. Kontrollerna ska i tillämpliga fall utföras.

<i>Prestation</i>	Vara eller tjänst har mottagits eller levererats.
<i>Kvalitet</i>	Mottagen eller levererad tjänst håller avtalad kvalitet.
<i>Pris</i>	Pris överensstämmer med avtal, taxa, bidragsregler eller beställning.
<i>Villkor</i>	Betalningsvillkor med mera är uppfyllda.
<i>Beslut</i>	Behöriga beslut finns.
<i>Behörighet</i>	Nödvändiga kontroller (attester) har skett av behöriga personer.
<i>Kontering</i>	Konteringen är korrekt.
<i>Formalia</i>	Verifikationen uppfyller krav enligt lagstiftningen.

Kontrollernas utformning

Kontrollåtgärderna ska utformas så att den interna kontrollen inom respektive nämnd är tillräcklig och att kontrollkostnaden står i rimlig proportion till riskerna. Vid utformningen av kontrollåtgärderna ska följande krav beaktas:

<i>Ansvarsfördelning</i>	Ansvarsfördelningen ska vara tydlig. Ingen person ska ensam hantera en ekonomisk transaktion från början till slut.
<i>Kompetens</i>	Den som har rollen att utföra en kontrollåtgärd ska ha kompetens för uppgiften.
<i>Integritet</i>	Den som utför kontroll av en annans persons transaktioner ska ha en självständig ställning gentemot den kontrollerade.
<i>Jäv</i>	Den som utför kontrollen får inte kontrollera in- och utbetalningar till sig själv eller närstående. Detsamma gäller utgifter av personlig karaktär. Detta innefattar också bolag och föreningar där den kontrollansvarige eller närstående har ägarintressen eller ingår i ledningen.
<i>Dokumentation</i>	Vidtagna kontrollåtgärder (attester) ska dokumenteras på ändamålsenligt sätt.
<i>Kontrollordning</i>	De olika kontrollmomenten ska utföras i en logisk ordning så att effekten av en tidigare kontrollåtgärd inte förtas av en senare kontrollåtgärd.

Vid automatisk attest ska uppsatt regelverk vara attesterat av behörig attestant.

Genomförda kontroller

Obligatoriska manuella kontroller som utförts med godkänt resultat ska dokumenteras genom attest. Attest dokumenteras i enlighet med anvisningarna. Maskinellt utförda kontroller ska framgå av systemdokumentation och behandlingshistorik. Om attestanten inte kan godkänna en ekonomisk transaktion, ska den som beslutat om transaktionen underrättas. Kan inte rättelse uppnås ska underrättelse ske enligt fastställd rutin.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för kontroll, attest samt begäran om utbetalningar av pengar.

Begäran om utbetalning av pengar**5 §**

Varje nämnd ska utse person med befogenhet att på nämndens vägnar beordra utbetalning av pengar. Nämnden ska ge denna befogenhet till förvaltningschefen samt till förvaltningschefen för serviceförvaltningen.

Bilaga 8:16

Förvaltningschefen ska utse ett lämpligt antal ställföreträdare med befogenhet att begära utbetalning av pengar. Rätten att begära utbetalning av pengar ska ges till namngivna personer. Person med rätt att begära utbetalning av pengar ska innan sådan begäran säkerställa att nödvändiga kontroller har skett av behöriga personer (behörighetskontroll).

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för kontroll, attest samt begäran om utbetalningar av pengar.

Fullmakter till stadens bankkonton

6§

Respektive nämnd ansvarar för att fullmakter och behörigheter avseende stadens bankkonton till personal inom staden är korrekt utfärdade genom signering enligt delegationsordning. Fullmakten undertecknas därefter av kommunstyrelsens delegat. Det åligger respektive nämnd att kontinuerligt meddela borttagande av fullmakter/behörigheter till stadsledningskontoret.

Förskottskassa med mera

7 §

Kommunstyrelsen beslutar på nämndens begäran om limit för förskottskassa.

Nämnden ansvarar för att förvaltningschefen utser person med ansvar för förskottskassan. Förvaltningschefen ska se till att utnyttjandet av förskottskassan redovisas och kontrolleras enligt gällande regler och anvisningar.

Förvaltningschefen kan fördela förskottskassan på flera underförskottskassor. Summan av underförskottskassorna får inte överstiga förskottskassans limit. Underförskottskassorna ska redovisas, kontrolleras och inventeras enligt gällande regler och anvisningar.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för förskottskassor.

Betalkort

8 §

Se kommunstyrelsens policy avseende betalkort.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för betalkort.

Utbetalning

9 §

Kommunstyrelsen svarar för alla utbetalningar om kommunstyrelsen inte medgett undantag. Stadsledningskontoret verkställer stadens utbetalningar.

Likviditetshantering

10 §

Kommunstyrelsen ansvarar för stadens likviditetshantering, upplåning och skuldförvaltning, utlåning samt tecknande av stadens borgen i enlighet med vad som föreskrivits i instruktionen för stadsledningskontoret och i Stockholms stads finansiella policy samt i andra beslut av kommunfullmäktige.

Nämnden ska på anmodan av kommunstyrelsen upprätta en likviditetsprognos.

Förvaring av värdehandlingar

11 §

Nämnden svarar för att värdehandlingar förtecknas och förvaras tillfredsställande. Nämnden kan anlita stadsledningskontoret för förvaring av värdehandlingar, som nämnd innehar för stadens räkning.

4 kap. Upphandling och inköp

Stadsledningskontoret utfärdar anvisningar för tillämpningen av reglerna i detta kapitel.

Övergripande

1 §

Stadens nämnder och bolag ska tillämpa Lag (2016:1145) om offentlig upphandling samt övrig tillämplig upphandlingslagstiftning.

Varje nämnd och bolag utgör en egen upphandlande myndighet eller enhet.

Nämnder och bolag ska bedriva ett aktivt och strategiskt arbete för att, utifrån kommunfullmäktiges mål, uppnå en ändamålsenlig inköpsverksamhet.

Nämnder och bolag ska tillämpa kommunfullmäktiges program för inköp.

Organisering av upphandlingsverksamheten

2 §

Som upphandling räknas hela den inköpsprocess som innebär ömsesidiga ekonomiska förpliktelser för de inblandade parterna. Som ekonomisk förpliktelse räknas motprestation såsom ekonomisk ersättning, arbetsinsats eller upplåtelse av någon annan slags nytthet. Exempel på upphandling är köp av en vara, tjänst, verksamhet eller entreprenad. Även hyra och leasing av varor faller under begreppet upphandling.

Upphandlingar i staden kan ske lokalt för den egna nämnden/bolaget, gemensamt mellan flera nämnder/bolag eller via centrala upphandlingar som omfattar alla nämnder.

Central upphandling

Central upphandling innebär att samtliga nämnders ansvar för upphandling överförs till en nämnd som i enlighet med beslut i kommunfullmäktige genomför upphandling för hela stadens behov. Deltagande i central upphandling är tvingande för stadens nämnder såvida kommunfullmäktige inte beslutat om undantag för viss nämnd. Stadens bolag deltar genom fullmakt till den upphandlande nämnden, så som vid gemensam upphandling.

Gemensam upphandling

Gemensam upphandling innebär att upphandling genomförs i samverkan mellan två eller flera nämnder/bolag för att lösa behov inom samtliga deltagande organisationers ansvarsområde. Deltagande i sådan upphandling är frivillig och beslutas av respektive nämnd/bolag eller tjänsteperson som med stöd av delegation äger rätt att fatta sådant beslut.

Lokal upphandling

Lokal upphandling är en upphandling som utförs av en nämnd/bolag för att lösa behovet av en viss vara eller tjänst inom den egna organisationen.

Upphandlande myndighets ansvar för avtalsförsörjning

3 §

Den upphandlande myndigheten ansvarar för planering av avtalsförsörjning för den egna verksamhetens behov och uppföljning av ingångna avtal.

Varje nämnd och bolag ska utse en inköpsansvarig med ansvar att samordna och förankra inköpsarbetet i den egna organisationen.

Bilaga 8:18

Varje upphandlande myndighet ska i övrigt ha funktioner och roller för en effektiv hantering av upphandlings- och inköpsprocessen samt en god efterlevnad av lagstiftning och regler.

Avtalsförvaltning

4 §

Genom aktiv avtalsförvaltning, uppföljning och kontroll av ingångna avtal ska den upphandlande myndigheten säkerställa att ingångna avtal efterlevs och att varor och tjänster levereras med efterfrågad kvalitet och till rätt pris. Den nämnd eller det bolag som ansvarar för ett avtal ska säkerställa att aktiv avtalsförvaltning planeras och genomförs. I aktiv avtalsförvaltning ingår att följa upp att leverantören fullgör avtal samt hur samverkan med leverantören utvecklas.

Varje upphandlande myndighet svarar för att inköp sker i enlighet med de avtal som har ingåtts, och som den upphandlande myndigheten är bunden av, för att upprätthålla avtalstrohet.

Varje upphandlande myndighet ska registrera lokala och gemensamma avtal i det gemensamma avtalssystem som kommunstyrelsen tillhandahåller. Centrala avtal registreras av den nämnd som genomför upphandlingen.

Direktupphandling

5 §

Direktupphandling definieras i upphandlingslagstiftningen och får endast användas under de omständigheter som föreskrivs där. Varje upphandlande myndighet ska besluta om egna riktlinjer för användningen av direktupphandling inom sin organisation. Stadsledningskontoret utfärdar anvisningar för miniminivåer avseende innehåll och omfattning av riktlinjerna.

Direktupphandling får normalt inte förekomma inom områden där kontrakt eller ramavtal finns.

Dokumentation

6 §

Information om alla inköp som görs genom avrop eller upphandling ska dokumenteras. Kraven på dokumentation styrs dels av lag, dels av stadens behov av att kunna analysera och förklara sitt agerande i inköpsärenden.

Grundregeln är att alla beslut om genomförande av upphandling, direktupphandling eller avrop ska dokumenteras på ett sådant sätt att det framgår vem som fattat beslutet, i vilket syfte samt värdet av inköpet. Utöver detta ska dokumentation upprättas i enlighet med vad reglerna för respektive upphandlingsförfarande kräver.

Systemstöd för upphandling och inköp

7 §

Alla nämnder och bolag ska använda stadens gemensamma systemstöd för upphandling och avtalshantering samt beställningar som kommunstyrelsen tillhandahåller för inköpsprocessen.

5 kap. Donationsmedel

Mottagande av donation

1 §

Mottagande av donation ska underställas kommunfullmäktige för prövning då det är fråga om ett stiftelseförordnande. Även gåva ska underställas kommunfullmäktige när gåvans värde överstiger 500 000 kr och gåvan är förenad med ett betydande framtida åtagande för nämnden. När gåvans värde överstiger 500 000 kr ska den anmälas till kommunstyrelsen. I övriga fall beslutar respektive nämnd.

Placering av fondtillgång

2 §

Tillgångar tillhörande stadens anknutna stiftelser ska placeras i enlighet med av kommunstyrelsen beslutade placeringsföreskrifter.

Förvaltning av fondtillgång

3 §

Förvaltas fond eller stiftelse av nämnd ska denna anlita kommunstyrelsen för hand-havande av fondens eller stiftelsens tillgångar i den mån stiftelseförordnandet inte föreskriver annat.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för donationer och gåvor.

6 kap. Intern kontroll

Nämnderna ska enligt kommunallagen 6 kap. 6 § se till att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar som förtydligar reglerna i detta kapitel om nämndernas arbete med intern kontroll. I tillämpliga delar gäller dessa även stadens bolag där Stockholms Stadshus AB utfärdar tillämpningsanvisningar.

1 §

Den interna kontrollen inom en nämnd ska bygga på en helhetssyn på den kommunala verksamheten. Detta betyder att den ska omfatta styrning och uppföljning samt skydd av tillgångar. Inom dessa områden ska det finnas inbyggda uppföljnings- och kontrollsystem som säkrar en effektiv förvaltning och förebygger allvarliga fel eller förluster.

Den interna kontrollen ska säkerställa att:

- lagstiftning och andra för nämnden gällande regler och beslut följs
- anskaffningen och användningen av resurser är effektiv och ändamålsenlig samt att stadens tillgångar skyddas
- risken för fel och oegentligheter minimeras
- redovisningen och uppföljningen av verksamhet och ekonomi är rättvisande, tillförlitlig och ändamålsenlig samt att
- säkerheten i redovisningsrutiner, administrativa rutiner och it-system är tillfredsställande.

Nämnderna ansvarar för att upprätta ett system för intern kontroll som tydliggör roller och ansvarsfördelning samt rapporteringsrutiner vid fel och brister.

Bilaga 8:20

Ansvar för den interna kontrollen inom nämndens verksamhet följer med chefsansvaret på alla nivåer. Detta innebär att tillse att det finns adekvata rutiner kopplat till intern kontroll samt att informera medarbetare om dessa.

Samtliga medarbetare är skyldiga att följa gällande rutiner för intern kontroll.

I system för intern kontroll ska det framgå att brister i den interna kontrollen omedelbart ska rapporteras till ansvarig chef.

2 §

Nämnderna ska årligen genomföra en väsentlighets- och riskanalys samt utifrån denna fastställa en internkontrollplan för att säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten och att verksamheten i övrigt bedrivs på ett tillfredställande sätt.

Väsentlighets- och riskanalysen genomförs i flera steg. Varje nämnd ska identifiera de mest väsentliga processerna med tillhörande delprocesser inom sin verksamhet. Utifrån dessa ska risker identifieras. Riskerna ska värderas utifrån hur allvarliga konsekvenserna blir om de realiseras samt hur sannolikt det är. Utifrån riskvärdet beslutas om riskerna ska hanteras i internkontrollplanen. I internkontrollplanen bestäms vilka kontroller som ska genomföras under året.

Internkontrollplanen fastställs i samband med verksamhetsplanen och uppdateras vid behov. Resultatet av genomförda kontroller samt åtgärder redovisas i samband med verksamhetsberättelsen.

3 §

Nämnden ska försäkra sig om att internkontrollplanen genomförs och vid behov vidta åtgärder som säkerställer att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter.

Förvaltningschef ska rapportera till nämnden hur den interna kontrollen fungerar samt föreslå nödvändiga åtgärder. Vid misstanke om brott av förmögenhetsrättslig karaktär ska nämnden utan oskäligt dröjsmål vidta åtgärder.

4 §

Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisorerna prövar om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig. Nämnderna är skyldiga att lämna revisorerna de upplysningar som behövs för revisionsarbetet, exempelvis ge revisorerna tillfälle att när som helst inventera de tillgångar som nämnderna har hand om och ta del av de räkenskaper och andra handlingar som berör deras verksamhet.

7 kap. Lokaler

1 §

Nämnder och bolag ska i första hand hyra lokaler av staden eller stadens egna fastighetsbolag givet att det är ekonomiskt fördelaktigt ur ett kommunkoncernperspektiv.

2 §

Beslut om inhyrningar av lokaler och lägenheter kan medföra bindning av stora kostnader under lång tid för staden. Vid högre hyresnivåer, större investeringar och/eller långa hyrestider, ska nämndernas inhyrningar godkännas av kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott. Detta gäller även om en fastighetsförvaltande nämnd är hyresvärd.

För att minska detaljstyrningen och fokusera på större ärenden gäller, var för sig eller tillsammans, följande för vilka inhyrningar eller hyrespåverkande förändringar som i samband med genomförandebeslut ska godkännas av kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott:

(Belopp med fet stil gäller kostnadsbaserade inhyrningar/förändringar från stadens fastighetsförvaltande nämnder eller inom samverkansavtal med stadens bolag. Belopp inom parentes gäller övriga inhyrningar/förändringar.)

- Om den sammanlagda hyran under kontraktstiden (hyrestiden) överstiger **15 (2) mnkr**, räknat i hyresnivå år 1. Om hyrestiden är tills vidare, kortare än tre år, eller längre än fem år, sker beräkningen motsvarande en tid om fem år.
- Om den hyresgenererande investeringsutgiften vid ny- om och tillbyggnad överstiger **30 (20) mnkr**, samma gäller förvärv av bostadsrätter.
- Om kontraktstiden (hyrestiden) är 10 år eller längre och hyresvärden inte är en fastighetsförvaltande nämnd som erbjuder ett kostnadsbaserat hyresförhållande eller inhyrningen inte sker inom ett samverkansavtal med ett av stadens bolag.
- Om avstående från besittningsskydd tecknas avseende befintliga hyresavtal.

Vid mycket stora inhyrningar är det väsentligt att beslutsprocessen ger möjlighet till samordning och prioritering i ett tidigt skede. Nämnderna ska förbereda sådana inhyrningar via ett inriktningsärende som ska godkännas av kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott. Detta gäller:

- Om den sammanlagda hyran under kontraktstiden (hyrestiden) beräknas överstiga **30 (20) mnkr** räknat i hyresnivå år 1. Om hyrestiden är tills vidare, kortare än tre år, eller längre än fem år, sker beräkningen motsvarande en tid om fem år.
- Om den hyresgenererande investeringsutgiften vid ny- om och tillbyggnad överstiger **60 (40) mnkr**.
- Om kontraktstiden (hyrestiden) är 10 år eller längre och hyresvärden inte är en fastighetsförvaltande nämnd som erbjuder ett kostnadsbaserat hyresförhållande eller inhyrningen inte sker inom ett samverkansavtal med ett av stadens bolag.

Vad som sagts ovan om inhyrningar gäller även om-, ny- och tillbyggnader med motsvarande hyreskostnadsökningar. Om utgifterna för investerande nämnd bedöms ligga i intervallet 50 mnkr till 300 mnkr ska samråd hållas med stadsledningskontoret även om investeringen. I detta fall sker ett samråd som behandlar såväl hyresfrågan som investeringen. Såväl investerande nämnd som inhyrande nämnd aktualiserar att samråd ska hållas. Om utgifterna för investerande nämnd bedöms överstiga 300 mnkr hemställs inriktningsärendet i sin helhet till kommunfullmäktige.

Vad som sagts om inhyrningar/förändringar ovan gäller inte för *anläggningar* som bollplaner, läktare med mera som ingår i idrottsnämndens långsiktiga prioriteringar och återfinns i nämndens verksamhetsplan.

För socialnämndens beställning av bostäder för annan nämnds räkning ska gemensamt ärende upprättas som anmäls årligen till kommunstyrelsen i nämndens lokalförsörjningsplan. Kommunstyrelsen sammanställer anmälningarna årligen i den stadsövergripande lokalresursplanen.

Av 1 kap. Budget och uppföljning, 7b§ Investeringar framgår att Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) och/eller Micasa Fastigheter i Stockholm AB och berörd inhyrande nämnd ska lämna ett gemensamt beslutsunderlag under vissa förutsättningar.

Bilaga 8:22

För fastighetsnämndens utgifter i lokaler överstigande 300 mnkr ska ett utredningsbeslut godkännas av kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott (se 1 kap. Budget och uppföljning, 7b§ Investeringar). Fastighetsnämnden och beställande nämnd(er), med undantag för kommunstyrelsen, ska lämna ett gemensamt beslutsunderlag till kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott.

3 §

Beslut om avveckling/omstrukturering av lokaler fattas av ansvarig nämnd. Utbudet av boståndsbedömda boenden är en gemensam resurs för hela staden. För att säkerställa den centrala samordningen i samband med avveckling/omstrukturering av dessa boenden ska kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott, efter begäran av respektive nämnd, godkänna större avvecklingar/omstruktureringar av särskilda boenden för äldre och bostäder med särskild service.

4 §

För att få en effektiv hantering av lokalärenden som ska godkännas av kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott ska samråd ske med kommunstyrelsen, genom stadsledningskontoret, innan beslut fattas i egen nämnd. Slutfört samråd ska redovisas i underlaget och är en förutsättning för vidare beredning av ärendet.

5 §

I stadens samverkansavtal med SISAB regleras hur kapitalkostnaderna årligen ska bestämmas. Räntan ska beräknas utifrån stadens internränta plus påslag. Påslaget beräknas som den marginal inklusive omkostnadsersättning som gäller för SISAB i oktober året innan aktuellt år. Samtliga räntekostnader mellan staden och stadens samtliga bolag, rörande hyrestillägg för lokalanpassningar, ska beräknas till stadens internränta plus påslag motsvarande SISAB:s marginal inklusive omkostnadsersättning i oktober året innan aktuellt år. Mellan staden och fastighetsförvaltande nämnder utgår endast internränta för hyrestillägg för lokalanpassningar.

6 §

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för lokalfrågor.

Investeringsstrategi

Innehåll

Inledning	2
Syfte och omfattning	2
Förutsättningar	2
Uppföljning	4
Investeringstyper och finansiering av stadens investeringar	4
Investeringstyper	5
<i>Finansieringsstrategi för investeringstyper</i>	<i>5</i>
<i>Medfinansiering.....</i>	<i>6</i>
Investeringsprocess	6
Prioriteringar	7
Särskilda principer för olika investeringskategorier	7

Inledning

Stockholms stads investeringsplaner för fem år framåt ligger på en fortsatt hög nivå, främst på grund av stadens ambitiösa bostadsmål om att 140 000 nya bostäder byggs till 2035 med tillhörande infrastruktur och samhällsservice. Bostadsmålet är delvis kopplat till åtagande i avtal som staden tecknat inom ramen för Sverigeförhandlingen och Stockholmsöverenskommelsen. Därutöver satsar staden på investeringar i miljö, kunskap, idrott, kultur, säkerhet och trygghet för ett mer hållbart Stockholm genom en rättvis klimatomställning med målsättning att vara klimatpositivt till år 2030.

Investeringsprojektens finansiering påverkar stadens ekonomi direkt i form av skuldnivåer och räntekostnader vilket blivit mer kännbart under rådande ekonomiska omvärldsläge. Investeringsvolymen medför även högre avskrivningar och driftkostnader på längre sikt och i vissa fall även hyreskostnader vilket måste beaktas noggrant i den ekonomiska planeringen hos investerande nämnder och bolag samt de verksamheter som kommer att nyttja eller ansvara för driften av anläggningarna. En långsiktigt hållbar och kostnadseffektiv förvaltning av kommunkoncernens innehav av fastigheter och lokaler med en rimlig egenfinansieringsgrad är en förutsättning för att investeringarna kan genomföras med fortsatt finansiell styrka och långsiktigt god ekonomisk hushållning.

De höga investeringsvolymerna och deras långsiktiga konsekvenser medför att hela kommunkoncernen måste samverka med stort fokus på styrning, effektivitet, kostnadsmedvetenhet samt prioriteringar mellan och inom investeringsprojekt.

Investeringsstrategin kompletteras av stadens Fastighets- och lokalpolicy. Den syftar till att ge övergripande mål och grundläggande principer för stadens fastighetsinnehav samt hantering av fastigheter och lokaler. Policyn omfattar samtliga nämnder och bolag.

Syfte och omfattning

Med utgångspunkt i stadens långsiktiga planering, stadens inriktningsmål och med hänsyn tagen till de finansiella förutsättningarna, är investeringsstrategins syfte att:

- Ge vägledning för investeringsprioriteringar för en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar stad.
- Säkerställa att investeringsverksamheten bedrivs i enlighet med principen om god ekonomisk hushållning genom att prioritera investeringsprojekt utifrån ett kommunkoncernperspektiv.
- Förstärka samordning och styrning av stadens investeringsverksamheter.

Investeringsstrategin ska utgöra en länk mellan den långsiktiga planeringen och nämnder och bolagens investeringsplaner. Dessa utgör i sin tur underlag för kommunkoncernens samlade investeringsplan, som fastställs med hänsyn tagen till tillgängligt ekonomiskt utrymme inom ramen för de av staden fastställda finansiella nyckeltalen¹.

Investeringsstrategin omfattar hela kommunkoncernen, där inte annat anges, medan arbetet med samordnade prioriteringar inom de olika beslutade investeringskategorierna främst berör exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden samt de kommunala bolagen Micasa Fastigheter i Stockholm AB (Micasa), Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) samt Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA).

¹ Aktuella finansiella nyckeltal är soliditet samt egenfinansieringsgrad kopplat till investeringar

Förutsättningar

Stadens befolkningsutveckling är en grundläggande förutsättning för stadens investeringar. Efter lång tid av ökande befolkning tyder de senaste prognoserna på en avmattning i befolkningsutvecklingen. Huruvida detta är bestående eller en följd av konjunkturella orsaker är centralt att följa för alla stadens verksamheter. Underliggande finns dock en strukturell bostadsbrist som även fortsättningsvis kräver ett bostadsbyggande i nivå med stadens målsättningar.

Stadens investeringsprojekt ska bidra till att kommunfullmäktiges mål uppfylls. Bostadsmålet prioriteras högt och projekt kopplade till detta mål, tillsammans med stora investeringar i infrastruktur, planeras utgöra störst andel av stadens totala nettoutgifter för investeringar framöver. Hela Stockholm ska präglas av blandade upplåtelseformer. Utbyggnaden av övriga funktioner ska ske i takt med bostadsbyggandet och beaktas tidigt i planeringsprocessen för att möjliggöra till exempel ett varierat utbud av arbetsplatser i hela Stockholm. Det är viktigt att den långsiktiga planeringen för investeringsprojekt som avser samhällsservice såsom utbildning, idrott och kultur följer den demografiska utvecklingen och att inkomster från exploatering av nya områden som huvudregel kan bära dessa.

Under rådande omvärldsläge med högre räntor och ökande kostnader är det särskilt viktigt att nämnder och styrelser värderar och analyserar de långsiktiga ekonomiska konsekvenserna som följer av investeringsprojekt. Syftet är att säkerställa att dessa inte är oskäliga med beaktande av även de långsiktiga kapital- och driftkostnaderna. Om så är fallet ska nämnder och styrelser pröva möjligheten att pausa eller avbryta planeringen eller söka andra alternativ så att kostnadsbildningen ger långsiktigt rimliga förutsättningar för staden. Syftet är att begränsa utgifterna för investeringsprojekten och de drift- och kapitalkostnader som de medför i förhållande till det ekonomiska utrymmet för verksamheterna.

I alla investeringsprojekt ska nämnder och styrelser pröva möjligheten till extern medfinansiering. Exempelvis inom ramen för klimatomställningen finns betydande investeringsmedel beslutade såväl på nationell som EU-nivå. Nämnder och styrelser ska säkerställa att information och utbildning regelbundet ges kring extern medfinansiering. Där det bedöms relevant ska nämnder och styrelser redovisa prövade försök att finna medfinansiering. Privat samverkan genom OPS-lösningar ska dock inte förekomma.

En långsiktigt sund ekonomi är en förutsättning för att Stockholm ska växa hållbart. Stadens investeringar ska därför så långt som möjligt finansieras med egna medel. Utöver det finansiella utrymme som resultat och avskrivningar skapar så bidrar kassaflöde från långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning till stadens investeringar.

Stadens tillväxt och det förändrade ekonomiska läget i omvärlden ställer stora krav på prioriteringar såväl inom stadens investeringsverksamhet som inom den löpande driften då investeringstakten medför högre drift-, hyres- och kapitalkostnader på längre sikt. Om inte utvecklingen hanteras kan det medföra att ekonomiskt utrymme tas från övrig verksamhet. Fokus ska läggas på att analysera och prognosticera investeringars drift-, hyres- och underhållskonsekvenser på lång sikt, både projektvis, samlat för nämnd/bolag, berörda verksamheter och för staden som helhet.

Nämnder och bolag ska, i samverkan med stadsledningen, samordna sin investeringsplanering utifrån ett kommunkoncernperspektiv så att effektiva helhetslösningar planeras och genomförs. Systematisk samordning sker idag inom ramen för stadsövergripande styrgrupper som exempelvis styrgruppen för lokalförsörjning. Utökade eller

förändrade lokalbehov ska alltid i första hand provas inom kommunkoncernens befintliga bestånd. För att möjliggöra en effektiv lokalprocess och optimera lokalutnyttjandet ska samverkan ske mellan stadens nämnder och bolag. Projekt ska, där så är möjligt, samordnas.

Lönsamheten i exploateringsprojekt är avgörande för finansieringen av andra icke lönsamma, men angelägna, projekt som stadsutvecklingen kräver. Målsättning är en stabil egenfinansiering av den totala investeringsverksamheten över tid. Det är därför viktigt att staden strävar efter att säkerställa goda intäkter från de markvärden som skapas genom planläggningen av områden där omvandlingspotentialen är stor. Lönsamheten kan också förbättras i exploateringsprojekt genom att investeringsutgifterna inte överstiger vad som är rimligt i områden som redan uppbär goda stadskvaliteter.

Staden måste begränsa mängden projekt där utgifter för markförvärv, evakuering, marksanering, överdäckningar och särskilda infrastrukturåtgärder blir alltför omfattande. För projekt med hög nettoexploateringsutgift per producerad lägenhet ska alternativa lösningar med kalkyler omfattande mindre investeringsåtgärder tas fram, oavsett lönsamhetsgrad. Detsamma gäller projekt med omfattande utgifter som inte tillför motsvarande värde eller servicepotential, så kallade ej aktiverbara utgifter, som belastar driftbudgeten när de genomförs.

Miljö- och klimatomfattig hållbarhet samt socialt värdeskapande perspektiv ska genom-syra planering och genomförande av stadens stadsutvecklingsprojekt. Stadsutveckling och prioritering av investeringar ska även utgå från lokala utvecklingsbehov och bidra till social hållbarhet genom att exempelvis exploateringsnämnden medges rätt att besluta om ett urval av icke lönsamma projekt i översiktsplanens fokusområden som finansieras av lönsamma projekt.

Uppföljning

Ansaret för uppföljningen ligger hos den nämnd eller bolagsstyrelse som genomför investeringsprojektet. För att säkerställa att det inte finns några stora avvikelser från de budgeterade ramar som beslutats ska investerande nämnd respektive bolagsstyrelse löpande, minst två gånger per år, avge en uppföljande rapport om de större projektens budgetefterlevnad. Om det finns skäl att anta att det kan föreligga problem ska respektive nämnd och bolagsstyrelse mer frekvent följa utvecklingen. Stadsledningskontoret har ett övergripande samordningsansvar för berörda nämnders och bolags investeringsplaner utifrån en aggregerad sammanställning samt en övergripande analys av stadens investeringsportfölj. Stadsledningskontoret ansvarar även för en övergripande uppföljning av investeringsstrategin, koncernprojekt² samt för de finansiella nyckeltalen. Stockholms Stadshus AB utfärdar särskilda anvisningar för uppföljning av de större projekten inom bolagskoncernen.

Investeringstyper och finansiering av stadens investeringar

Vilken investeringstakt som är ekonomiskt hållbar beror inte bara på storleken på investeringsutgifterna, utan även på i vilken grad investeringarna finansieras med egna eller lånade medel (egenfinansieringsgrad) samt intäkter av exempelvis externa hyror. De planerade investeringarna bör möta ett prognostiserat behov utifrån exempelvis den demografiska utvecklingen. Annars finns en risk för vakanser och lägre intäkter. Investeringsstrategin definierar därför även en målsättning för hur de olika investerings-typerna, ersättnings- respektive strategiska investeringar ska finansieras.

² Koncernprojekt ska omfatta samtliga investeringar som ingår i ett investeringsbeslut, t.ex. infrastruktur, idrottshall, skola oavsett vilken nämnd /bolag som kommer att genomföra investeringsprojektet. Stadsledningskontoret anger vilka koncernprojekt som ska följas upp centralt.

Investeringstyper

Stadens investeringar delas upp i två huvudtyper;

- *Ersättningsinvesteringar* (reinvesteringar) är sådana investeringar som ger en uppgradering av anläggningar till minst den tidigare fastställda tekniska nivån eller nya miljöbetingelser. För att säkerställa funktionen och bevara värdet på stadens anläggningar och byggnader ska underhållsplaner och reinvesteringssprogram finnas som en del av stadens långsiktiga investeringsplanering. Omfattningen av reinvesteringsbehov är en viktig beslutsparameter när investeringsplaner fastställs.
- *Strategiska investeringar* (nyinvesteringar) är framtidsinriktade investeringar som skapar en större nytta samt nya och förbättrade funktioner jämfört med vad staden har idag. En stor del av stadens strategiska investeringar genomförs inom ramen för exploateringsprojekt som syftar till att bygga bostäder. Av dessa exploateringsprojekt följer investeringar i infrastruktur såsom gator, vägar, ledningar, vatten och avlopp samt kommunal service såsom skolor och förskolor.

Finansieringsstrategi för investeringstyper

Ersättningsinvesteringar ska finansieras med det kassaflöde som genereras av den löpande verksamheten (avskrivningar och resultat exklusive reavinster) för att inte belasta stadens ekonomi i form av högre lån och räntekostnader. Eventuella undantag, för specificerade fall avseende exempelvis att kunna renovera och underhålla fastigheter som bedöms vara särskilt viktiga, behandlas i samband med budget eller i särskilt ärende.

Exploateringsprojekten ska vara lönsamma. Det innebär att kalkylen för ett exploateringsprojekt i normalfallet ska bära de investeringsutgifter som projektet medför och det behov av kommunal service och stadskvaliteter som uppstår i anslutning till bostadsprojektet. Det gäller även den del av utgifterna som avser kompensation för ianspråktagen idrottsmark eller anläggning. Samtidigt ska stadsutveckling och investeringar bidra till att hela staden kan utvecklas, varför enskilda projekt i stadens särskilt prioriterade ytterstadsområden i vissa fall kan vara olönsamma.

Därtill ska medel i CM4 användas för åtgärder i närtid i stadens särskilt prioriterade ytterstadsområden som syftar till att förbättra stadsmiljön och möjliggöra framtida stadsutveckling. Investeringsramen finansieras genom exploateringsnämndens stärkta portföljstyrning.

De långsiktiga finansiella nyckeltalen påverkas starkt av den investeringstakt som prognostiseras. Resultatmässigt lönsamma lånefinansierade projekt som inte belastar resultaträkningen sett över en längre period kan ändå ha en negativ påverkan på stadens finansiella ställning och soliditet. En helhetsbedömning måste alltid göras utifrån de behov som projekten ska tillgodose. Fastighetsförvaltande nämnder och bolag ska därför genom en långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning pröva möjligheten att avyttra fastigheter som saknar strategisk betydelse. Med en större medverkan från privata aktörer avseende kortsiktiga behov av bostäder, lokaler och anläggningar kan stadens investeringsutgifter hållas tillbaka, samtidigt som värdet av egen rådgivning alltid måste beaktas ur både ekonomiskt och verksamhetsmässigt perspektiv. Privata inhyrningar ska endast förekomma om det saknas likvärdiga alternativ i lokaler ägda av staden.

Medfinansiering

I syfte att uppnå stadens inriktningsmål har staden prioriterat att medfinansiera ett antal statliga och regionala infrastrukturprojekt. Utbetalningarna till medfinansiering minskar det kassaflöde som finns att tillgå för finansiering av stadens egna investeringar. Stadens kostnader för eventuell medfinansiering av externa infrastrukturprojekt ska åskådliggöras i en kommunövergripande kalkyl. Syftet är att belysa hur stadens kostnader för finansiering av infrastrukturinvesteringar i annan regi påverkar exploateringsprojektens lönsamhet.

Som utgångspunkt ska staden inte finansiera infrastruktur som andra aktörer har huvudansvar för. Medfinansiering sker i huvudsak när det finns starka skäl till detta och där infrastrukturprojektet skapar ett betydande mervärde för staden. Det kan vara i form av ny bostadsbebyggelse, förbättrade kommunikationer eller ökad tillgång till offentlig service. En finansiell förutsättning för medfinansiering av statlig och regional infrastruktur är att den kan ske med egna medel. Mot bakgrund av stadens stora investeringsvolym måste staden därför prioritera att låta överskott stärka det egna kapitalet och soliditeten samt finansiera stadens egna investeringar.

Investeringsprocess

Staden tillämpar en gemensam styrmodell för stora investeringsprojekt, Stöd för stora investeringsprojekt (SSIP). Modellen ska användas i investeringsprojekt där investeringsutgifterna bedöms överstiga 50 mnkr för stadens nämnder. Styrmodellen är uppdelad i fem faser och sju områden. Stadens nämnder använder modellen med dess mallar och bolag använder den i vissa delar enligt direktiv från Stockholms Stadshus AB. SSIP finns tillgängligt på stadens intranät.

Inför varje beslut om ett större investeringsprojekt ska en kalkyl upprättas som sedan uppdateras och följs upp under hela projektet. Inom varje projekt ska grundläggande behov och syfte vara styrande. Kostnadsdrivande tillval ska inte projekteras. Eventuella fördyringar i projekt ska mötas av effektiviseringar som inte påverkar framtida driftkostnader negativt.

Prioriteringar

De olika perspektiven av hållbar utveckling (ekonomisk, miljömässig och social) ska, tillsammans med kommunfullmäktiges mål, tillämpas vid prioritering, planering och genomförande av stadens investeringar. Det är även viktigt att i tidigt skede, redan vid utredningsbeslut, översiktligt bedöma lönsamheten samt påverkan på andra nämnder och bolag inom kommunkoncernen i varje investeringsprojekt. Att prioritera åtgärder och alternativ inom varje projekt är därför av stor betydelse liksom att i tidigt skede analysera och prognosticera investeringars långsiktiga drift- och underhållskonsekvenser samt kapitalkostnader. Planerad funktion och vald kvalitet ska alltid vara noga övervägd och stå i relation till de grundläggande behoven av utveckling och underhåll.

Vid framtagande av kommunkoncernens samlade investeringsplan fastställs det totala investeringsutrymmet, som har sin utgångspunkt i de rådande och prognosticerade finansiella förutsättningarna och kommunfullmäktiges mål 3. Utrymme för ersättningsinvesteringar ska reserveras i planen för att möta befintliga behov i verksamheterna samt för att säkerställa funktionen och det långsiktiga ekonomiska värdet på anläggningstillgångar såsom fastigheter och infrastruktur.

Staden ska i första hand prioritera områden för bostadsexploatering där det redan finns eller investeras i infrastrukturlösningar som kollektivtrafik, vägar med mera. Projekt där utgifter är omfattande för markförvärv, evakuering, marksanering, överdäckningar och särskilda infrastrukturatgärder behöver begränsas. Om de ändå prioriteras, ska investeringar i infrastruktur såsom vägar och försörjningsinfrastruktur utredas och planeras i tidigt skede, och fördelas över tid så att en hållbar finansiering kan åstadkommas. En tät och area-effektiv utbyggnad av staden ger goda förutsättningar för lönsamma projekt och effektivt nyttjande av redan gjorda investeringar i väg-, ledningsnät, kommunikationer och anläggningar för samhällsservice.

Staden ska arbeta för en större medverkan från privata aktörer i nyproduktion av bostäder, eftersom det håller tillbaka takten i stadens bostadsbolags skuldökning. Samtidigt ska allmännyttan öka sitt byggande, med målet att skapa fler hyresrätter med rimliga hyror. Bostadsmålet driver inte bara investeringar i bostäder utan också infrastruktur, såsom gator med mera, och demografiskt betingade följdinvesteringar, såsom förskolor, skolor, idrott och kultur. Den samordnade planeringen för dessa följdinvesteringar måste stärkas genom att berörda nämnder och bolag samverkar i investeringsplaneringen för en utbyggnad som motsvarar behoven och som ger hållbara och väl fungerande boendemiljöer.

Staden ska planera för, men endast i undantagsfall investera i, lokaler som inte är avsedda för den egna verksamheten eller det kommunala uppdraget. I större stadsutvecklingsprojekt ska näringslivets möjligheter till samverkan med staden särskilt analyseras och beaktas under planering och genomförande.

I de fall en nämnd eller bolagsstyrelse har utrymme kvar inom tilldelad investeringsram ska detta utrymme inte användas för projekt som inte är prioriterade.

Särskilda principer för olika investeringskategorier

Fastighets- och lokalpolicyn kompletterar och fördjupar investeringsstrategin med avseende på de investeringskategorier som omfattar lokal- och bostadsbehov för stadens verksamheter. Hyreskostnaderna inom alla kategorier ska hållas så låga som möjligt. Detta sker genom återhållsamhet med standardhöjningar, effektiva lokallösningar och kostnadseffektiv fastighetsförvaltning. Nedan beskrivs specifika principer som komplement till ovan, för respektive investeringskategori.

Bostäder

Investeringar för att skapa byggbar mark för nya bostäder är den investeringskategori som staden fortsatt kommer att avsätta stora resurser för. I varje projekt ska fördelningen mellan olika upplåtelseformer prövas. För att möta stadens utveckling och behovet av nya bostäder ska därför kommunkoncernen verka för en betydande extern medverkan i bostadsbyggandet, samtidigt som även allmännyttan ska ges förutsättningar att bygga mera.

Infrastruktur

Investeringar i gång-, cykel- och kollektivtrafik ska prioriteras. Budgeten innebär en höjd ambition för framkomligheten för dessa trafikslag. Trafiknämndens investeringar ger förutsättningar för ökad framkomlighet, en bättre miljö och mindre klimatpåverkan. I samband med beslut om investeringar och reinvesteringar i infrastruktur såsom vägar och försörjningsinfrastruktur ska större fokus läggas på att, i tidigt skede, planera, utreda och analysera investerings-, drift- och underhållskonsekvenser. Syftet är att säkerställa kostnadseffektiva lösningar som möjliggör långsiktigt hållbara prioriteringar av projekt och åtgärder utifrån både investeringsbehov och driftekonomin på kort och lång sikt.

Förskola och skola

Staden behöver ha god beredskap och flexibilitet eftersom att den demografiska utvecklingen växlar över tid. Kommunkoncernen behöver söka mer extern medverkan exempelvis inom ramen för samverkansavtalet för gymnasiregionens behov, där utbyggnad är möjlig i angränsande kommuner.

Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, äger och förvaltar merparten av stadens förskolor, grundskolor och gymnasieskolor. Bolagsstyrelsens investeringar påverkar stadens nämnder genom förändrade lokalkostnader. Därför ska en gemensam lägesbild tas fram med beställande nämnder. Den ska utgöra underlag för prioriteringar i investeringsplaneringen.

Idrott

Planering av nya idrottsanläggningar ska ske i samverkan med stadens bostadsplanering och skolplanering. Syftet är att uppnå en effektiv användning av stadens gymnastiksalar och idrottshallar. Ambitionen ska vara att sprida investeringar i idrottsanläggningar geografiskt samt följa översiktsplanens intentioner att stärka fokusområden, strategiska samband, stadsdelsutvecklingsområden och att skapa mötesplatser. Volymen avseende dessa investeringar kan komma att bli större de kommande åren utifrån politiska prioriteringar.

Kultur

Kulturanläggningar bör ses som en samlad resurs för stadens invånare. Investeringar i kulturanläggningarna ska spridas geografiskt minska segregationen, följa översiktsplanens intentioner att stärka fokusområden, strategiska samband och stadsutvecklingsområden, samt skapa mötesplatser. Det finns samordnings- och effektiviseringsvinster i att samlokalisera verksamheter. Till exempel kan kulturskolan använda skolans lokaler som ett komplement till de egna lokalerna.

Arbetsplatser/Kommersiella lokaler

För en fortsatt positiv utveckling av regionen bedöms behovet av mark för nya verksamheter och arbetsplatser i staden bli större till år 2030. Stadens planering måste ske på ett sådant sätt att det möjliggör ett varierat utbud av arbetsplatser i hela Stockholm. Det är viktigt att antalet arbetsplatser planeras ur ett helhetsperspektiv.

Planeringen för arbetsplatser är särskilt viktig för utveckling av ytterstaden, och då framförallt i söderort för att skapa balans i transportsystemet. Staden ska arbeta strategiskt för fler arbetsplatser i stadens södra delar eftersom antalet arbetsplatser inte utvecklats i takt med antalet bostäder.

Staden ska planera för, men endast i undantagsfall investera i kommersiella lokaler. Marknaden för kommersiella lokaler är väletablerad och kan erbjuda effektiva lokaler till marknadsmässiga hyror. Staden kan dock investera i kategorin inom ramen för fastighetsnämndens uppdrag, det vill säga att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för stadens hyresgäster, att minska kostsamma långtidsinhyrningar i privatägda lokaler och för att bibehålla och höja fastighetsvärdena genom en kostnadseffektiv fastighetsförvaltning. Inför genomgripande underhåll av rent kommersiella fastigheter som hyrs ut externt ska investeringsprojektet prövas mot andra alternativ.

Omsorg

Den demografiska utvecklingen gör att efterfrågan på vård- och omsorgsboenden i staden kommer att öka. De skiftande behoven ställer fortsatt krav på samplanering mellan stadsdelsnämnderna, inte minst när det gäller boendeplanering. Micasa Fastigheter i Stockholm AB som äger och förvaltar stadens egna vård- och omsorgsboenden, trygghetsboende samt seniorbostäder, och vars investeringar därmed påverkar stadens nämnder, ska eftersträva area- och kostnadseffektiva lösningar i ny-, om- och tillbyggnation.

Park- och grönområden

Inriktningen i stadens översiktsplan är att kvaliteter i parker och grönområden ska förstärkas i samband med att staden förtätas. Funktionerna i den ekologiska infrastrukturen ska behållas och förstärkningar av svaga avsnitt ska prövas. Möjligheter till mångfunktionella ytor ska beaktas i investerings- och reinvesteringsprojekt.

Fastighets- och lokalpolicy för kommunkoncernen Stockholms stad

Innehåll

1.	Inledning	2
2.	Syfte och avgränsningar	2
3.	Övergripande förutsättningar för stadens lokalhållning	3
3.1	Befintliga lokaler	3
3.2	Lokalförsörjningen	4
3.3	Ägande.....	6
3.3.1	<i>Principer för val av fastighetsägare</i>	<i>6</i>
3.4	Hyresprinciper inom kommunkoncernen	6
3.4.1	<i>Underhåll</i>	<i>7</i>
3.4.2	<i>Fastighetsanknutna tjänster</i>	<i>7</i>
3.5	Lokalförändringar	7
3.5.1	<i>Lokalprojekt och anskaffningar</i>	<i>7</i>
3.5.2	<i>Principer för avveckling</i>	<i>8</i>
4.	Stadsövergripande aktörer i fastighets- och lokalfrågor	8
4.1	Kommunstyrelsen	8
4.2	Exploateringsnämnden	9
4.3	Stadsbyggnadsnämnden	9
4.4	Serviceämnden	9
5.	Staden som fastighetsägare och hyresvärd	9
5.1	Fastighetsnämnden	10
5.2	Micasa Fastigheter i Stockholm AB (Micasa)	10
5.3	Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)	10
5.4	Stadens bostadsbolag	10
5.5	S:t Erik Markutveckling AB	11
6.	Staden som hyresgäst och beställare av lokaler	11
6.1	Stadsdelsnämnderna.....	11
6.2	Utbildningsnämnden	12
6.3	Socialnämnden	12
6.4	Kulturnämnden	12
6.5	Arbetsmarknadsnämnden.....	12
6.6	Idrottsnämnden	12

1. Inledning

Fastighets- och lokalpolicyn definierar övergripande inriktning och ansvarsområden för stadens lokalförsörjning och arbetet med stadens fastighets- och lokalinnehav. Stadens innehav av fastigheter och lokaler samt hyresavtal är betydande varför staden kontinuerligt behöver se över innehav, organisation och arbetssätt.

Stadens innehav av fastigheter och lokaler ska planeras så att de såväl på kort som lång sikt bidrar till verksamheternas behov och inte påverkar stadens långsiktiga förutsättningar negativt. För att lyckas med detta behöver prioriteringar ske fortlöpande både mellan och inom projekt. Dessa prioriteringar behöver ske gemensamt mellan hyresvärd/fastighetsägare och hyresgäst. Vidare behöver ny lokalarea ha en tydlig koppling till tillkommande prestationer, exempelvis fler barn/elever i verksamheter i egen regi, som kan bära hyreskostnaden.

För att verksamheten ska kunna bedrivas har staden ett stort bestånd av verksamhetslokaler och bostadslägenheter som förvaltas av fastighetsnämnden och av stadens fastighetsförvaltande bolag. Därutöver tillkommer lokaler och lägenheter som hyrs in från externa fastighetsägare. Samverkan med externa aktörer ska inte leda till ökade totalkostnader genom exempelvis långsiktiga hyresförbindelser som över tid innebär ökade kostnader.

Stadens markförsörjning ska säkerställa ett mark- och fastighetsbestånd som är av strategisk betydelse för stadens långsiktiga utveckling. När nya områden exploateras ska mark- och byggrätter reserveras för stadens verksamhetsbehov och de ekonomiska förutsättningarna är en viktig del i prioriteringen. Förutom att investeringsprojekten ska vara långsiktigt hållbara måste även arbetet med stadens fastighetsbestånd bidra till att hålla verksamheternas driftkostnader på låg nivå. I detta sammanhang är det viktigt att koncernperspektivet iakttas.

Social hållbarhet tillsammans med höga miljö- och klimatambitioner är centrala utgångspunkter i stadens arbete med att utveckla fastighetsbeståndet. När samarbeten med externa parter görs ska staden skapa förutsättningar för långsiktighet och låg risk med ändamålsenliga avtal där stadens intressen tas tillvara på ett bra sätt och där rollfördelningen är tydlig.

2. Syfte och avgränsningar

Fastighets- och lokalpolicyn behandlar hanteringen av fastigheter och lokaler för verksamheter som staden har ansvar för. Syftet med policyn är att bidra till utveckling, samordning och effektivisering genom att ge övergripande mål och grundläggande principer för fastighetsinnehav och hantering av fastigheter och lokaler. Policyn beskriver planeringsprocesser och samverkan samt definierar hur lokalförändringar ska genomföras. Roller och ansvarsfördelning tydliggörs. En målsättning är att ändamålsenliga lokaler och bostäder kan tillhandahållas stadens verksamheter till låga kostnader.

Policyn omfattar Stockholms stads samtliga nämnder och bolag.

Policyn fastställs av kommunfullmäktige och förvaltas av stadsledningskontoret. Uppdateringar genomförs och beslutas tillsammans med stadens årliga budget. En tydlig koppling finns mellan fastighets- och lokalpolicyn och regler för ekonomisk förvaltning med tillhörande tillämpningsanvisningar samt stadens investeringsstrategi.

3. Övergripande förutsättningar för stadens lokalhållning

Stadens verksamheter ska bedrivas i ändamålsenliga, kostnads-, area- samt energieffektiva lokaler som bidrar till hög produktivitet, kvalitet och effektivitet hos stadens verksamheter. Lokalbeståndet ska utformas för en effektiv och flexibel användning. Både nämnder och bolag ska medverka till att detta uppfylls. Detta gäller i synnerhet att lokalerna ska vara ekonomiskt effektiva vilket är både nämndernas och bolagens ansvar. Det ska med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål fastställas verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för lokalanvändningen och lokalförsörjningen samt vad som krävs för att följa upp dessa mål och åtaganden.

Behovet av mötesplatser för civilsamhället och platser där stadens verksamheter möter stockholmare är betydande. Lokal närvaro av stadens verksamheter har betydelse för förtroendet och tilliten till staden som organisation. Stadens närvaro bidrar också till områdets dagliv och arbetsplatstillfällen. Utifrån ett socialt hållbarhetsperspektiv och ansvarstagande ska staden söka vägar för ett optimalt nyttjande av stadens befintliga lokaler även utifrån dessa perspektiv. Tillgången till lokaler för föreningsliv och kulturliv ska säkras i alla områden.

Staden ska ha en fastighetsförvaltning som bedrivs med hög effektivitet och ambitionsgrad och som minskar den totala energianvändningen och miljöpåverkan från fastigheter och lokaler. Byggnaderna ska vara energieffektiva och leverera en sund inomhusmiljö samt vara fria från miljö- och hälsostörande ämnen. Ägda byggnader bör långsiktigt utvecklas för att minska miljöbelastningen.

Kulturhistoriskt värdefulla byggnader ska förvaltas med hög kompetens och ambition. Ett bevarande av dessa prövas från fall till fall där stadens inriktningsmål vägs samman med stadsplaneringen i stort. Även fastighets- och exploateringsekonomiska aspekter måste beaktas i relation till bevarandevärdet.

Underhållet av stadens fastigheter ska stärkas för att tillhandahålla funktionella lokaler och undvika kapitalförstörelse. En aktiv förvaltning av den samlade fastighetsportföljen innebär både försäljningar av icke strategiska fastigheter och förvärv av strategiska fastigheter. Fastighetsförvaltningen ska organiseras så att utförandet kan bedrivas kostnadseffektivt och med rätt kompetens.

3.1 Befintliga lokaler

Långsiktiga underhållsplaner ska finnas för samtliga byggnader. Invändiga och utvändiga åtgärder bör vara anpassade till den tid som det finns ett dokumenterat behov av fastigheten eller till den tid som det finns beslut om att fortsatt äga fastigheten inför en framtida försäljning eller avyttring. I de fall staden som hyresgäst har ansvar för det inre underhållet ska underhållsplaner tas fram. Ägda och hyrda fastigheter ska vara dokumenterade i system som stödjer en effektiv fastighetsförvaltning och som underlättar planering, uppföljning och administration. När staden hyr bostäder eller lokaler av extern aktör förväntas samma krav vad gäller drift och underhåll uppfyllas som ställs på fastighetsägande nämnder och bolag inom kommunkoncernen.

Befintliga lokaler och byggnader ska underhållas. Nya lokaler ska inte byggas eller hyras in för att ersätta slitna, men fungerande lokaler. Nya lokaler kan övervägas när de långsiktiga underhållskostnaderna bedöms överstiga kostnaden för nybyggnation eller en ny inhyrning.

Bilaga 10:4

Kommunala verksamheter ska i första hand ska inrymmas i av staden ägda fastigheter. Det ska löpande ske översyn om behovet av eventuellt externt hyrda lokaler kvarstår.

Vakanta lokaler ska fyllas med verksamhet, i första hand permanent verksamhet och i andra hand tillfällig verksamhet.

Befintliga idrottshallar i skolfastigheter ska i högre utsträckning öppnas för föreningar utanför ordinarie skoltid och tillgängliggöras genom idrottsnämndens bokningssystem.

Det lokaladministrativa systemet LOIS (Lokaler i Stockholm) möjliggör rationell och samlad hantering av hyresförhållandena. Nämndernas samtliga inhyrningar av lokaler och lägenheter, även från fastighetsförvaltande nämnder och internt mellan nämnder i andra hand, ska registreras i LOIS. Registrering av inhyrningen görs av servicenämnden utifrån nämndens underlag. Även nämndernas uthyrningar ska registreras, med undantag för några få bostadslägenheter.

3.2 Lokalförsörjningen

För att klara stadens framtida utmaningar behöver nämnderna utgå från en effektiv lokalförsörjning och lokalanvändning som utgår från den gemensamma kommunkoncernnyttan. Med kommunkoncernnytta avses att beslut kring fastigheter och lokaler ska utgå från ett stadsövergripande perspektiv där nyttan ska optimeras för staden som helhet. Strategiska beslut som bygger på en helhetssyn på stadens utveckling och framtida resursbehov krävs i syfte att minimera risk för suboptimeringar och felprioriteringar som motverkar utveckling och optimala fastighets- och lokallösningar.

Staden ska aktivt arbeta med kopplingen mellan översikts- och detaljplaneringen, befolkningsprognos och verksamheternas lokalbehov för att i strategiskt syfte kunna fatta beslut om nyproduktion, inhyrning eller avveckling av fastigheter och lokaler. Nyproduktion, inhyrning och avveckling av fastigheter och lokaler ska utvärderas och samrådats utifrån stadens investeringsstrategi. Exploatering och utbyggnad av bostäder måste ske samordnat med stadens behov av verksamhetslokaler. När ny bebyggelse planeras ska samhällsservice vara en självklar del av den grundläggande planeringen. När staden växer följer fler utmaningar som behöver mötas på ett ansvarsfullt sätt, med gemensam planering och hög grad av samordning. Ökad bostadsproduktion medför ofta behov av verksamhetslokaler.

Markens egenskaper påverkar förutsättningar för byggnation. Utmanande förutsättningar, som till exempel brant topografi eller bristande bärighet innebär högre kostnader, vilket leder till högre hyreskostnader för stadens verksamheter. Att säkra mark med goda förutsättningar för byggnation för stadens verksamheter bör därför prioriteras i planeringsprocessen.

Via detaljplan finns möjlighet att bestämma markens användning. För att inte riskera kapitalförstöring och för att långsiktigt säkra stadens resurser i form av olika verksamhetslokaler bör inriktningen vara att detaljplaner ska begränsa alternativ användning utöver den verksamhet som stadens inhyrning avser. Innan en prövning inleds att ändra befintliga detaljplaner ska stadsbyggnadsnämnden alltid, om befintlig plan stöder olika former av verksamhet som är stadens ansvar, stämma av med berörda nämnder om det finns nuvarande och framtida behov som svarar mot aktuell bestämmelse.

Olika former av tillfälliga lokaler är en integrerad del av lokalförsörjningsarbetet och stadsplaneringen. Stadens planeringsinriktning är att kapacitet i tillfälliga lokaler primärt ska täcka behov som bedöms vara tillfälliga. Nämndernas lokalplanering ska

säkerställa att så få tillfälliga lokaler som möjligt övergår i ett behov av permanenta lokaler. En central del i detta är att ha en långsiktig och aktuell lokalförsörjningsplanering.

Planeringsinriktningen för stadens lokalförsörjning rapporteras i nämndernas årliga lokalförsörjningsplaner. Lokalförsörjningsplanerna syftar till att säkerställa en framsynt och ekonomiskt hållbar utveckling av verksamhetslokaler och bidrar till att upprätthålla en hög effektivitet och kommunkoncernnytta. Lokalförsörjningsplanerna sammanställs av kommunstyrelsen genom stadsledningskontoret till en stadsövergripande lokalresursplan där även samordnad skolplanering i Stockholm (SAMS) och samordnad äldreboendeplanering (SÄB) är integrerade. Lokalresursplanens syfte är att genom ett kommunkoncernperspektiv utveckla stadens lokalförsörjning för att uppnå en ekonomiskt hållbar inriktning och planering av lokalresurserna. Lokalresursplanen beslutas av kommunstyrelsen och är styrande för nämnderna. Nämnderna ansvarar för genomförande och uppföljning av sin lokalförsörjning inom ramen för ordinarie planering och uppföljning av verksamheten. Alla nämnder ska rapportera sina lokalförsörjningsplaner i stadens verktyg ILS-webb.

Styrgruppen för lokalförsörjning godkänner årligen planeringsunderlag för att säkerställa framdriften i stadens lokalförsörjningsprocess. Frågor av stadsövergripande karaktär med koppling till lokalprojekt kan beredas av gruppen genom stadsledningskontoret.

Skolutbyggnaden i staden utgår från planeringsinriktningen i SAMS. Arbetet leds och samordnas av kommunstyrelsen. Syftet med en samordnad planering är att säkerställa att relevanta aktörer i staden har en gemensam bild av utmaning och angreppssätt för skollokalförsörjningen. SAMS ska säkerställa en framsynt och ekonomiskt hållbar utbyggnad av skollokaler för grund- och gymnasieskola och samtliga berörda nämnder ska arbeta i enlighet med den gemensamma planeringsinriktningen. Staden ska som huvudinriktning planera för uppförande och förvaltningen av förskolor eller skolor i egen regi med utgångspunkt i behov och stadens skolpliktsansvar. Samplanering ska ske med idrotts- och förskolelokaler där det finns vinster i ekonomi, resursutnyttjande och genomförandetid. Där samplanering sker av skola och idrottshall måste aktuella skolor säkras tillgång för sitt idrottsbehov i hallen. Avsteg kan därmed ske från den närhetsprincip som annars gäller vid upplåtelse av idrottshallar under skoltid. Avsteget från närhetsprincipen görs på projektnivå genom att idrottsnämnden initierar ett sådant beslut hos kommunstyrelsen oavsett fastighetsägare.

Utbyggnaden av stadens vård- och omsorgsboenden för äldre utgår från stadens samordnade äldreboendeplanering (SÄB). Arbetet med utbyggnad leds och samordnas av kommunstyrelsen. SÄB ska säkerställa en framsynt och ekonomiskt hållbar utbyggnad av vård- och omsorgsboenden och samtliga berörda nämnder ska arbeta i enlighet med den gemensamma planeringsinriktningen.

Stadens äldreboendeplanering ska ha ett lokalförsörjningsfokus och samordnas av styrgruppen för lokalförsörjning. Äldrenämnden samordnar stadsdelsnämndernas arbete som rapporteras, beslutas och följs upp av kommunstyrelsen i lokalresursplanen. Renovering av befintliga byggnader och evakueringsplaneringen ingår i äldreboendeplaneringen och samordnas av kommunstyrelsen.

Socialnämnden samordnar planeringen av boståndsbedömda grupp- och servicebostäder samt stödboenden inom SoL och LSS. Stadsdelsnämnderna ska bistå socialnämnden i arbetet.

3.3 Ägande

Stadens behov av fastigheter och lokaler ska i huvudsak tillgodoses med eget ägande. Om valet står mellan eget ägande och extern inhyrning ska beslut fattas med utgångspunkt i vilken lösning som är ekonomiskt mest fördelaktig och i den bedömningen behöver bland annat varaktighet, hyreskostnader över tid och kostnadsvolym alltid ingå.

Fastighetsinnehavet ska utvecklas med fokus på verksamheternas behov och stadens utveckling. Lokaler som inte behövs för att säkerställa kommunal verksamhet på kort och lång sikt och lokaler som inte bidrar till stadens hållbarhet och sammanhållning kan prövas för försäljning, särskilt om de har ett negativt driftnetto. En avyttring måste alltid prövas utifrån en helhetsbedömning.

3.3.1 Principer för val av fastighetsägare

Typ av verksamhet avgör vilken nämnd eller bolag som blir fastighetsägare respektive hyresgäst. Fastigheter som är avsedda för stadens verksamheter och som inte hanteras av annan nämnd eller bolag, hanteras av fastighetsnämnden. Detta gäller även bostadsrätter. Även om andra nämnder äger fastigheter är huvudprincipen att fastighetsnämnden är stadens fastighetsägare. Fastigheter som är avsedda för exploatering hanteras av exploateringsnämnden. Friliggande utbildningslokaler, såsom skolor och förskolor hanteras av Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB). Vård- och omsorgsboenden och boenden för personer med funktionsnedsättning hanteras av Micasa Fastigheter i Stockholm AB (Micasa). Fastigheter som anskaffats genom förvärv av bolag, samt bebyggda exploateringsfastigheter med kommersiella hyresgäster med en fortsatt lång förvaltningsfas, hanteras av S:t Erik Markutveckling AB.

Utöver detta kan det förekomma att det finns verksamhetslokaler i fastigheter ägda av stadens bostadsbolag och Micasa, eller andra bolag inom bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB.

3.4 Hyresprinciper inom kommunkoncernen

Den interna hyressättningen inom staden ska bidra till långsiktighet och vara transparent och förutsägbar. Därför har övergripande samverkansavtal och överenskommelser tagits fram där även ansvarsfördelning framgår. Dessa ska bidra till att skapa incitament för både hyresvärd och hyresgäst att sänka kommunkoncernens samlade kostnader för lokaler. Inom olika segment förekommer både kostnadsbaserade och marknadsmässiga hyresprinciper. Fastighetsnämnden inför från och med januari 2026 en ny hyresmodell för stadsinterna hyresgäster med självkostnadsprincip. Den nya modellen innebär att fastighetsnämnden inte längre har något avkastningskrav.

Verksamhetsanpassningar ska alltid genomföras av hyresvärden och betalas via hyrestillägg. Hyrestillägg utöver hyra betalas som lån med rak amortering över tid. Tjänster som utförs utöver vad som omfattas av hyresavtalet, ska regleras i separata avtal.

Tekniska åtgärder för att upprätthålla eller effektivisera en byggnads funktion ska normalt genomföras utan att belasta inhyrande nämnd med höjda hyror eller hyrestillägg.

Vid andrahandsuthyrning och övriga lokalupplåtelser inom kommunkoncernen är inriktningen att nämndernas uthyrningar ska ske till motsvarande de egna hyresvillkoren och den egna lokalkostnaden. Uppsägningsvillkor ska tillämpas på samma sätt.

3.4.1 Underhåll

Ansvarsområdena för stadens nämnder och bolag ska vara tydliga så att fastigheterna är väl underhållna och ändamålsenliga utifrån verksamheternas behov. Utgångspunkten är att verksamhetsansvariga nämnder ska fokusera på verksamhetsdriften och därför är huvudprincipen att stadens fastighetsägande nämnder och bolag ansvarar för all drift och underhåll då de hyr ut lokaler och bostäder till stadens verksamheter.

3.4.2 Fastighetsanknutna tjänster

Fastighetsanknutna tjänster, även kallade FM-tjänster, kan utföras i egen regi eller handlas upp externt. I valet mellan egen regi och extern upphandling ska det alternativ väljas som bäst tillgodoser stadens behov till lägst kostnad.

3.5 Lokalförändringar

Utökade eller förändrade lokalbehov ska alltid prövas inom befintligt bestånd. Investeringar, nya inhyrningar eller större lokalförändringar som påverkar hyreskostnaden kan genomföras om de bedöms vara nödvändiga för att tillgodose lokalbehovet för verksamheter som staden har ansvar för. Ibland kan lokalförändringar även vara kopplat till stadsutvecklingsprojekt. Lokalförändringar kan vara nödvändigt för att uppfylla lagar och myndighetskrav eller för att uppfylla stadens mål för energianvändning, miljöpåverkan och tillgänglighet. Alla större lokalförändringar ska samrådas med stadsledningskontoret.

3.5.1 Lokalprojekt och anskaffningar

Staden ska ha en dokumenterad och enhetlig arbetsprocess för genomförande av lokalprojekt. Arbetsprocessen ska säkra att projekten drivs med kommunkoncernnyttan i fokus och att beslut fattas på kvalitetssäkrade underlag. Arbetsprocessen ska tydliggöra roller, ansvarsfördelning, projektsteg, beslut och krav på beslutsunderlag. Den bör kunna tillämpas i alla typer av lokalprojekt och anpassas till projektets omfattning och komplexitet. Det innebär att såväl hyresvärd som hyresgäst arbetar aktivt i projekten med exempelvis kostnadskontroll.

Beslutade och planerade projekt ska vara dokumenterade så att det ger överblick över fastighetsbeståndets utveckling och planerade förändringar i areor, kapacitet och kostnader. Stadsledningskontoret ska utfärda anvisningar för genomförande av större lokalprojekt.

I vissa fall behöver staden hyra in lokaler från externa aktörer (hyresvärdar utanför kommunkoncernen). Inhyrning hos privata aktörer som långsiktig grund för välfärdsverksamheter ska undvikas. Privata inhyrningar ska endast förekomma om det saknas likvärdiga alternativ i lokaler ägda av staden, och ska i så fall alltid föregås av en risk- och konsekvensanalys där även en livscykelanalys vägs in. I dessa fall måste det i regel ske en upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och det kan även vara fallet om verksamhetsanpassning behöver göras i en befintlig extern inhyrning. Inför en extern inhyrning krävs en noggrann analys av upphandlingsrättsliga och därmed sammanhängande frågor som otillåtet statsstöd, otillåtet gynnande av enskild, olika fastighets- och hyresrättsliga frågor, avtalsfrågor kopplade till plangenomförande med mera. Det är också viktigt att inhyrande nämnd gör en bedömning om marknadshyresavtalet kan anses vara finansiell leasing. Extern inhyrning kan mot denna bakgrund prövas om den bedöms vara mest ändamålsenlig ur en ekonomisk och/eller organisatorisk synvinkel eller om behoven bedöms vara kortsiktiga i relation till ett långsiktigt åtagande som motiverar en investeringsutgift. Externa inhyrningar kan också övervägas i stadens fokusområden för att bland annat stärka lokalt näringsliv.

Staden skaffar sig i ökande omfattning lokaler och bostadslägenheter för olika ändamål, till exempel förskolor, gruppboendestäder med mera, via köp av andelar i nyproducerade bostadsrättsföreningar. Jämfört med att hyra lokaler så ökar stadens rådighet över resursen vid innehav via köp av andelar i bostadsrättsföreningar. Förvärv av bostadsrätter för ändamål som staden ansvarar för ska utföras av fastighetsnämnden som därefter upplåter resursen till berörd nämnd. Om staden är hyresgäst i en fastighet som är föremål för bostadsrättsomvandling är dock huvudinriktningen att staden ska fortsätta att vara hyresgäst.

Stadsledningskontoret ska alltid involveras i planeringen av strategiska lokalomstruktureringar. Detta gäller även evakueringsplanering.

3.5.2 Principer för avveckling

Inför uppsägning av hyresförhållande/avveckling av lokal ska nämnderna alltid stämma av om annan nämnd har behov av att ta över hyreskontraktet/lokalen. Detta moment är avgörande för att fullgöra samverkan och samplaneringen inom staden. Samråd ska alltid ske med stadsledningskontoret inför avvecklingar av lokaler och bostäder som kan anses vara av stadsgemensam nytta. Det finns också vissa avvecklingar som behöver godkännas av kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott.

När en nämnd beslutat om en avveckling ska utgångspunkten vara att den framgår av nämndens lokalförsörjningsplan och boendeplan.

4. Stadsövergripande aktörer i fastighets- och lokalfrågor

4.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet samt kommunens bolag. I detta ingår bland annat ansvar för strategiska stadsutvecklingsfrågor, strategisk infrastrukturplanering och bostadsbyggande, strategisk fastighets- och markutveckling samt hyres- och lokalfrågor inklusive strategisk lokalförsörjning och processer för en övergripande lokalresursplanering med kontroll och styrning av fastighetshantering och lokalnyttjande. Stadsledningskontoret är kommunstyrelsens förvaltning.

Kommunstyrelsen har en viktig roll i stadens lokalförsörjningsprocess och ansvarar för skolplanering i Stockholm (SAMS) och samordnad äldreboendeplanering (SÄB).

I kommunfullmäktiges regler för ekonomisk förvaltning förtydligas vilken roll såväl kommunstyrelsen som kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott och stadsledningskontoret har i lokalfrågor. Här regleras vilka ärenden som nämnder inte själva kan fatta beslut om utan måste godkännas av kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott samt när samråd ska ske med stadsledningskontoret. Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för lokalfrågor.

Hyrestvister inom kommunkoncernen ska inte föras till hyresnämnden utan hanteras internt där stadsledningskontoret utgör en typ av stadsintern hyresnämnd.

Kommunstyrelsen har en hyresförhandlingsfunktion som ska underställas samtliga lokalhyresavtal som berörs av funktionens omfattning, direkt av nämnderna eller indirekt i form av tredjepartsinhyrning av stadens bolag för bedömning. Dessutom ska funktionen underställas samtliga uppsägningar av lokalhyresavtal för kvalitetssäkring.

Servicenämnden hanterar och administrerar den stadsgemensamma hyresförhandlingsfunktionen på uppdrag av kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen är ägare av det lokaladministrativa systemet LOIS (Lokaler i Stockholm). Servicenämnden förvaltar LOIS på uppdrag av kommunstyrelsen.

4.2 Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden ansvarar bland annat för markförvaltning och markexploatering samt för frågor om förvärv, överlåtelse eller upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter. Undantaget är förvärv som hanteras av S:t Erik Markutveckling AB. Nämnden ansvarar även för mark utanför stadens gräns i det fall den ska avyttras eller exploateras. Nämnden medverkar i SAMS- och SÄB-arbetet.

4.3 Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar bland annat för övergripande fysisk planering för bland annat bostadsförsörjning, arbetsplatser, miljö, infrastruktur, klimatanpassning och skola. Nämnden har även myndighetsansvar för planprocess, bygglov, bygganmälan och namngivning samt beslut om bidrag till bostadsanpassning för personer med funktionsnedsättning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag. Nämnden medverkar i SAMS- och SÄB-arbetet.

4.4 Servicenämnden

Servicenämnden är genom verksamhetsområdet lokalplanering stadens beställarstöd i lokalfrågor vilket innebär att de fungerar som internkonsulter till stadens nämnder och bolag i deras roll som hyresgäster. I detta ingår också att stadsdelsnämnderna bör beställa projektledningsstöd vid nya lokalprojekt, särskilt större underhållsprojekt med Micasa.

Servicenämnden svarar för administration av stadens andrahandsuthyrning av lägenheter för bostadsändamål.

5. Staden som fastighetsägare och hyresvärd

Staden har många fastighetsägare som agerar hyresvärd åt nämnderna och förvaltar en rad olika verksamhetslokaler. En stor andel av stadens verksamhetslokaler finns inom kommunkoncernens bolag. Fastighetsägarna har en viktig roll i att säkerställa stadens framtida behov av verksamhetslokaler och i att bedriva fastighetsutvecklingsplanering. Fastighetsägare och hyresvärdar inom kommunkoncernen har en stor betydelse och viktig roll i stadens lokalförsörjningsarbete. I sin roll som hyresvärd inom staden har fastighetsägarna ett ansvar för att hålla nere hyreskostnaderna för verksamhetslokalerna.

Vid uthyrning ska i första hand stadens egna verksamheter prioriteras. Lokaler kan hyras ut till externa hyresgäster om de inte behövs för stadens egna verksamheter eller är aktuella för avveckling.

Huvudprincipen är att externa hyresgäster tecknar förstahandskontrakt direkt med fastighetsägaren, det vill säga normalt sett fastighetsnämnden eller bolag. Om en inhyrande nämnd eller bolag i motsats till huvudprincipen ändå upplåter en lokal i ett andrahandshyresförhållande med extern part, bör fastighetsnämnden ansvara för andrahandsuthyrningen. Insprängda lokaler som endast utgör en mindre del av en verksamhetslokal kan hyras ut direkt av en nämnd till extern part. Vid alla externa andrahandsuthyrningar av lokaler ska marknadshyressättning tillämpas och här behöver nämnden eller bolaget nogsamt notera att kommunkoncernens kostnadsbaserade avtal inte uppfattas som marknadshyresavtal.

Vid uthyrning i andra hand ska momsfrågan samt avstående från besittningsskydd särskilt beaktas. Om staden är förstahandshyresgäst till en lokal inom det frivilliga momssystemet ska, om staden hyr ut lokalen i andra hand, andrahandshyresgästen bedriva momspliktig verksamhet i lokalerna.

Om uthyrning inom kommunkoncernen medger att fastighetsskatt inte behöver erläggas ska stadens hyresvärdar begära detta.

De nämnder och bolag som står för en stor andel av uthyrningen preciseras nedan.

5.1 Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden förvaltar och utvecklar fastigheter för i första hand stadens egna verksamheter. Uppdraget omfattar såväl fastigheter utanför stadens gräns som innanför samt fastigheter som inte passar in i de fastighetsförvaltande bolagens bestånd. I stadens lokalförsörjningsarbete har nämnden en viktig roll kopplat till planeringen av verksamhetslokaler inom framförallt idrotts- och kulturområdena.

Fastighetsnämnden förvärvar och förvaltar bostadsrätter som används för bland annat särskilt boende och förskolor. Vid köp av bostadsrätter för pedagogiska ändamål är inriktningen att detta ska ske utifrån en i förväg bestämd kostnadsberäkningsmodell.

Inom ramen för överenskommen förhandlingsordning med Hyresgästföreningen Region Stockholm ska nämnden samordna hyresbildningen för befintliga och planerade bostadslägenheter som staden hyr ut i andra hand där annan bakomliggande hyresförhandlingsordning saknas eller inte är relevant.

5.2 Micasa Fastigheter i Stockholm AB (Micasa)

Micasa äger och förvaltar servicehus, vård- och omsorgsboenden, seniorbostäder, LSS-boenden, HVB-hem samt temporära studentbostäder och bostäder för grupper med svag ställning på bostadsmarknaden. Bolaget har därmed en viktig roll i arbetet med att ta fram och genomföra utbyggnad av vård- och omsorgsboenden och särskilda boenden inom LSS och SoL. I rollen ingår att delta i stadens äldreboendeplanering och SÄB.

5.3 Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)

SISAB är stadens ändamålsbolag för utbildningslokaler och ska tillhandahålla utbildningslokaler för stadens skol- och förskoleverksamhet. I rollen ingår att delta i stadens SAMS-arbete.

5.4 Stadens bostadsbolag

Bostadsbolagen agerar hyresvärd för verksamhetslokaler inom staden, till exempel avseende bostadsbedömda boenden LSS.

I kommunfullmäktiges budget 2020 beslutades att principöverenskommelse från 2013 upphävs från och med 2020 (Dnr KS 2019/382) och befintliga hyresavtal löper på oförändrade och kan sägas upp för villkorsändring när innevarande hyrestid så medger. Parterna förutsätts därefter omförhandla hyresvillkoren till marknadsmässiga villkor. Nya förskolor med inflyttning från och med 2020 ska förhandlas till marknadsmässiga villkor direkt. Inriktningen är att bolagen ansvarar för skötsel, drift och underhåll av förskolornas utemiljöer och att detta beaktas i den marknadsmässiga hyressättningen. I övrigt gäller stadens fastighets- och lokalpolicy för parterna att förhålla sig till. Nya förskolor förutsätts ha detaljplaner som entydigt anger detta ändamål.

5.5 S:t Erik Markutveckling AB

Bolagets huvuduppgift är att äga, förvalta och utveckla fastigheter eller aktier i fastighetsbolag i avvaktan på omvandling av fastigheterna till bostäder och arbetsplatser eller andra funktioner. Bolaget ska vid behov stödja stadens nämnder och bolag i samband med försäljning och utveckling av fastigheter.

6. Staden som hyresgäst och beställare av lokaler

Inhyrande nämnder ansvarar för sin lokalförsörjning och förutsätts bära kostnaderna för denna inom sin givna budget. Nämnderna ansvarar för att lokalerna nyttjas effektivt och för att lokalförsörjningen motsvarar verksamheternas behov. Stadens lokalförsörjning är behovsstyrd. I de fall behoven kopplas till befolkningsutvecklingen ska nämnderna analysera hur förändringar påverkar behoven. Planeringen utifrån behovet presenteras i en årlig lokalförsörjningsplan. Planeringen förutsätter att nämnderna eftersträvar samplanering samt deltar i stadens forum för samverkan.

Inhyrande nämnder kan initiera lokalutredningar och projekt, som utförs i samverkan med hyresvärden. Genomförande ska ske enligt stadens modell för projektstyrning och beslutas enligt regler för ekonomisk förvaltning.

Nämnder och bolag ska arbeta aktivt för att samplanera och samlokalisera verksamheter. För att över tid få en bättre flexibilitet i lokalanvändningen, men också för att minska investeringsbehovet i dubbla funktioner, som exempelvis kök, ska förskolan vara helt integrerad i skolbyggnaden om verksamheterna vid nybyggnationsprojekt samlokaliseras inom samma tomt. Vid särskilda skäl kan undantag medges. Utifrån behovet av förskoleplatser ska stadsdelsnämnderna alltid samplanera sina behov geografiskt där ny bostadsbyggnation förläggs mellan, eller i nära anslutning, till en eller flera stadsdelsnämndsområden. Vid lokalförändringar av administrativa lokaler ska alltid samlokalisering mellan olika nämnder och bolag prövas. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar att styra placeringen av stadens förvaltningslokaler.

Vid etablering av nya lokaler ska det alltid utredas om de kan samlokaliseras med andra verksamheter innan en ny lokal hyrs in.

Utbildningsnämnden ska samverka med idrottsnämnden, SISAB, och fastighetsnämnden, för att samplanera användningen och utbyggnaden av idrottsanläggningar och genomföra åtgärder för att tillgängliggöra skolidrottshallar och idrottsytor för andra nyttjare efter skoltid.

Nämnder med stor inhyrning preciseras nedan.

6.1 Stadsdelsnämnderna

Stadsdelsnämndernas inhyrningar omfattar bland annat förskolor, bostadsbedömda boenden, lokaler för kultur, aktivitetslokaler och administrativa lokaler.

Planeringen av förskolelokaler ska utföras så att alla barn har tillgång till förskoleverksamhet och att platsgarantin uppfylls. Vid utökade lokalbehov för förskola är utgångspunkten att skollokaler ska nyttjas. I stadens SAMS-arbete deltar en stadsdelsrepresentant för att fånga förskolefrågor där dessa kopplas till nya skolor. I det fall stadsdelsnämnderna behöver lämna lokaler är det viktigt att det prioriteras att ha kvar lokaler med goda förutsättningar för att bedriva en kvalitativ pedagogisk verksamhet med goda och funktionella miljöer såväl inomhus som utomhus.

Bilaga 10:12

Stadsdelsnämnderna deltar i stadens äldreboendeplanering och SÄB.

Stadsdelsnämndernas projektledningsstöd vid nya lokalprojekt, särskilt större underhållsprojekt med Micasa, bör beställas av servicenämnden.

6.2 Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden ansvarar för planeringen och försörjningen av lokaler för stadens grundskolor, anpassade grundskolor, fritidshem, gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor.

Utbildningsnämnden ansvarar för att ta fram behovsunderlag till samordnad skolplanering i Stockholm (SAMS).

6.3 Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för lokaler för sin egen verksamhet samt har beställansvar för grupp- och servicebostäder/stödboenden LSS och SoL.

Socialnämnden ansvarar för att samordna planeringen av särskilt boende inom SoL, LSS och stödboenden.

6.4 Kulturnämnden

Kulturnämndens inhyrningar omfattar bland annat stadens bibliotek, museer och konsthallar. Förutom lokaler för sin egen verksamhet ansvarar kulturnämnden för lokaler för stadsarkivet och en rad olika andra lokaler för kulturlivet. Nämnden samverkar med stadsdelsnämnder och idrottsnämnden för samordning av stadens verksamhetsområde barn, kultur och fritid.

6.5 Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämndens inhyrningar omfattar verksamhetslokaler för stadens jobbtorg och vuxenutbildning inklusive Svenska för invandrare (sfi) samt övriga lokaler som behövs för nämndens uppdrag.

6.6 Idrottsnämnden

Idrottsnämndens inhyrningar omfattar bland annat idrottshallar och anläggningar. Förutom lokaler för sin egen verksamhet ansvarar idrottsnämnden för en rad andra olika idrotts- och fritidsytor som stöd för idrott, föreningsliv och friluftsliv. I den mån idrottshallar samplaneras med nya skolor deltar även idrottsnämnden i SAMS-arbetet.

Idrottsnämnden ansvarar för stadens bokningsportal där både stadens aktörer samt allmänheten kan boka idrottshallar, skolidrottssalar och möteslokaler. Här upplåts även andra nämnders lokaler. Taxan beslutas årligen av kommunfullmäktige.

6.7 Äldrenämnden

Äldrenämnden ansvarar för att samordna och rapportera den stadsövergripande äldreboendeplaneringen samt att ta fram behovsunderlag till den samordnade äldreboendeplanering (SÄB).

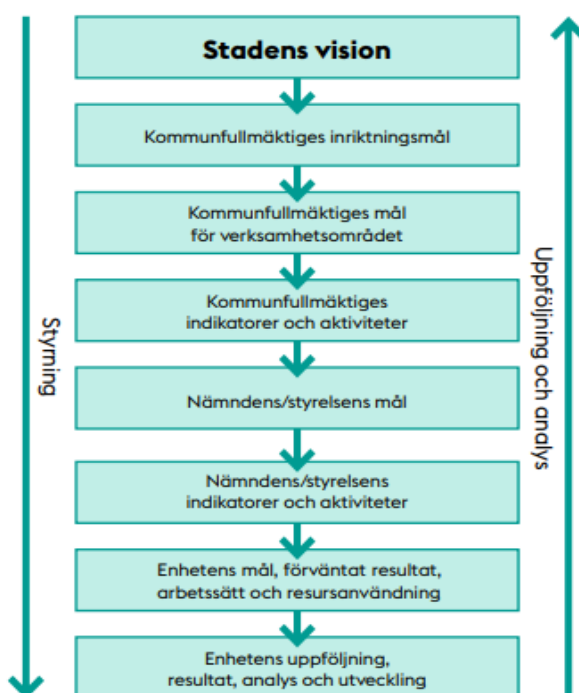
Stadens system för integrerad ledning och uppföljning

I stadens vision fastställer kommunfullmäktige en gemensam långsiktig vision för hur staden ska utvecklas. I visionen redovisas stadens långsiktiga mål, vilka utmaningar staden står inför samt strategier för en långsiktig och hållbar utveckling.

Kommunfullmäktige fastställer årligen budget, som är styrande för alla stadens verksamheter, för staden. I budgeten beslutar kommunfullmäktige om inriktningsmål, mål för verksamhetsområdena samt indikatorer och aktiviteter som tillsammans mäter måloppfyllelse. För varje indikator fastställer kommunfullmäktige ett årsmål. Nämnderna och bolagsstyrelserna konkretiserar kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena genom egna mål i verksamhetsplanen. Där det är relevant ska nämnder och bolagsstyrelser integrera ett jämställdhetsperspektiv.

Staden tillämpar målstyrning och uppföljning av resultat mot mål. All planering och uppföljning sker i enlighet med stadens styrmodell, ILS, integrerat system för styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi, se bild nedan. ILS omfattar hela koncernen Stockholms stad, vilket innebär att ILS gäller för såväl nämndernas som bolagsstyrelsernas verksamheter. Som stöd i arbetet på alla organisatoriska nivåer i staden finns ett webbaserat verktyg (ILS-webb). ILS-webb är det huvudsakliga verktyget för att styra mot och följa upp kommunfullmäktiges mål, indikatorer och aktiviteter.

Stadens styrning enligt ILS

Utöver att styrmodellen ILS hjälper staden att arbeta med styrning och uppföljning, stödjer modellen det systematiska kvalitetsarbetet, som omfattar arbetet med ständiga förbättringar, innovation och digitalisering. Kvalitetsarbetet ska vägledas av förhållningssätten stockholmarnas fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet. En viktig del i kvalitetsarbetet och stadens styrning är också dialog och delaktighet såväl inom organisationen som med stockholmarna och andra aktörer. Dialogen och delaktigheten ska präglas av tillit och förtroende.

Styrning och uppföljning på kommunfullmäktigenivå

Stadens vision

Stadens vision är det dokument som samlat redovisar stadens långsiktiga mål, vilka utmaningar staden står inför och strategier för en långsiktigt hållbar utveckling. Tidsperspektivet är långsiktigt.

Budget

Budgeten är det övergripande och överordnande styrdokumentet för stadens nämnder och bolagsstyrelser. I budgeten görs prioriteringar för det kommande året och planeringen är styrande för de kommande tre åren med utgångspunkt i:

- kommunfullmäktiges inriktningsmål
- kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet
- kommunfullmäktiges indikatorer
- kommunfullmäktiges obligatoriska nämndindikatorer
- kommunfullmäktiges aktiviteter

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål är verksamhetsövergripande och tydliggör vad som är viktigt att nämnder och bolagsstyrelser uppfyller. Tidsperspektivet är en mandatperiod.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet konkretiserar inriktningsmålen för de olika verksamheter som bedrivs i staden. Arbetet med att uppnå jämställdhet ska integreras inom alla kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål. Tidsperspektivet är en mandatperiod.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter hur nämnder och bolagsstyrelser uppfyller kommunfullmäktiges mål. För varje indikator fastställer kommunfullmäktige ett årsmål, som är det målvärde som förväntas uppnås under aktuellt år. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna avser det målvärde kommunfullmäktige har för hela staden. Nämnderna och bolagsstyrelserna fastställer nämndens/bolagsstyrelsens årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Under året kan det ske förändringar av definitioner och årsmål till följd av nya beslut i kommunfullmäktige/kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktiges obligatoriska nämnd- och bolagsstyrelseindikatorer

Kommunfullmäktige kan besluta om nämnd- och bolagsstyrelseindikatorer som är obligatoriska för respektive nämnd och bolagsstyrelse att följa upp. Dessa redovisas i nämndens/bolagsstyrelsens verksamhetsberättelse som lämnas till kommunfullmäktige. Till varje obligatorisk nämnd- och bolagsstyrelseindikator fastställer nämnden/bolagsstyrelsen ett årsmål.

Kommunfullmäktiges aktiviteter

En aktivitet är en riktad insats under en begränsad tidsperiod under budgetåret. Aktiviteter är inte ordinarie arbetssätt för att genomföra nämndens eller bolagsstyrelsens uppdrag. De tas fram för att bidra till måloppfyllelsen, och ska ha start- och slutdatum samt en ansvarig nämnd eller bolagsstyrelse. Aktiviteterna följs upp i tertiärrapporterna och verksamhetsberättelsen.

Direktiv till nämnder och bolagsstyrelser

I kommunfullmäktiges budget finns direktiv till nämnder och bolagsstyrelser. Dessa förtydligar särskilt prioriterade områden som är gemensamma och där det finns ett stort behov av utvecklade processer och samverkan mellan flera av stadens nämnder och bolagsstyrelser.

Övrig uppföljning

Nyckeltal

Ett antal nyckeltal för stadens verksamheter används för analyser, jämförelser och för att följa trender. Nyckeltalen redovisas i samband med stadens årsredovisning. Kommunstyrelsen ansvarar för en sammanhållen process med att hålla nyckeltal uppdaterade och av god kvalitet. Nyckeltalen kan förändras efter beslut i kommunstyrelsen.

Kompletterande uppgifter

Stadsledningskontoret begär in kompletterande uppgifter från nämnder och bolagsstyrelser. Uppgifterna används för att fördjupa uppföljningen inom vissa områden.

Stadsövergripande styrdokument

Utöver de mål som kommunfullmäktige fastställer i visionen och budgeten finns kompletterande styrdokument inom olika områden. Dessa stadsövergripande styrdokument, som kommunfullmäktige beslutar om, är angelägna för hela staden. De ska förtydliga styrningen av vad staden behöver göra, vem som ansvarar och hur det ska göras. Budgeten är alltid det överordnade styrdokumentet.

Beslut om framtagande av nya eller revidering av stadsövergripande styrdokument fattas av kommunfullmäktige. Den gängse principen är att dokumenten gäller till kommunfullmäktige fattat beslut om annat. För att åstadkomma en högre grad av helhetsperspektiv i stadens styrning och minska risken för motstridiga styrsignaler är ambitionen att styrdokumentet, där så är möjligt, ska samordnas och bli färre. Styrdokument som är angelägna för ett fåtal nämnder/bolagsstyrelser kan beslutas i respektive berörd nämnd och bolagsstyrelse.

Stadens nämnder och bolagsstyrelser ska följa de styrdokument som är relevanta för verksamheten. Kommunfullmäktige kan ange enskilda nämnder och bolagsstyrelser som uppföljningsansvariga för hela eller delar av styrdokumentet. Nämnderna och bolagsstyrelser ska beakta de stadsövergripande styrdokumentet i verksamhetsplanering och uppföljning. Uppföljning av styrdokumentet inordnas i kommunfullmäktiges budget eller i nämndens eller bolagsstyrelsens verksamhetsplan. Därigenom säkerställs genomförande och uppföljning på adekvat nivå. I de fall uppföljningen av styrdokumentet ska integreras i ILS ska nämnden eller bolagsstyrelsen fastställa indikatorer och aktiviteter i sina verksamhetsplaner.

För att underlätta en ändamålsenlig styrning och tydliggöra begrepp för styrdokument skiljer staden på dokument som huvudsakligen syftar till en förändring och utveckling som staden ska göra i framtiden (aktiverande) och på dokument som reglerar hur staden utför arbetet här och nu samt förhålla sig i en given situation (normerande). I förekommande fall kan såväl det aktiverande som det normerande perspektivet inrymmas i samma dokument. Stockholms stad benämner styrdokument huvudsakligen i termer av *program*, *handlingsplan*, *policy* eller *riktlinjer* utifrån de definitioner som beskrivs nedan. Program och policy är på en översiktlig nivå, medan handlingsplaner och riktlinjer mer detaljerade.

Bilaga 11:4

	Aktiverande	Normerande
Översiktlig	Program	Policy
Detaljerad	Handlingsplan	Riktlinje

Det är inte nödvändigt att alla styrdokument behöver ha ett översiktligt eller detaljerat styrdokument knutet till sig.

En del styrdokument, till exempel översiktsplan och biblioteksplan, regleras enligt särskild lagstiftning. Därutöver kan det finnas överenskommelser som reglerar samverkan med externa parter så som region och polisen. Som ett stöd i utarbetandet av stadsövergripande styrdokument utfärdar stadsledningskontoret tillämpningsanvisningar för stadsövergripande styrdokument. Kommunfullmäktiges beslut som mer avser organisering av stadens verksamhet samt taxor och avgifter för kommunala tjänster återfinns i kommunal författningssamling.

Program

Program innehåller långsiktiga mål och kan ange prioriterade strategier, vägval och inriktningar för att nå kommunfullmäktiges mål. I Stockholms stad är strategi detsamma som program och benämns som program. Programmen är av översiktlig karaktär och syftar inte till att slå fast detaljerade åtgärder, men kan innehålla förslag på aktiviteter och indikatorer samt metoder för hur programmets mål ska nås. De övergripande målen som anges i programmen kan sträcka sig över mandatperioder, men aktiviteter och indikatorer kan komma att förändras utifrån förändringar av budgetens inriktning.

Handlingsplan

Handlingsplanen konkretiserar och operationaliserar ett program, kommunfullmäktiges mål eller visionen. I handlingsplanen kan mer detaljerade åtgärder slås fast och därmed tydliggöra vad som ska göras, av vem och när.

Policy

En policy beskriver stadens övergripande förhållningssätt inom ett område och vilka förväntningar och krav staden idag har på stadens verksamheter och dess medarbetare.

Riktlinjer

Riktlinjer anger hur verksamheten ska agera inom ett område. Riktlinjerna ska säkerställa att den verksamhet staden bedriver här och nu sker på ett rättssäkert och likställigt sätt. Ändringar som inte påverkar själva riktlinjen, exempelvis beskrivande sammanhangstext, länkar, hänvisningar och dylikt som blivit inaktuella kan beslutas av förvaltningschef enligt gällande delegationsordning. Information om händelser som kan påverka en riktlinje kan ges genom ett tillfälligt tillägg till riktlinjen. Exempel på sådana händelser är prejudicerande rättsfall, beslut från nämnd eller andra påverkansfaktorer som tillkommit som kräver förändring av riktlinjerna. Tillägg, som beslutas av ansvarig nämnd, ska innehålla en notering att riktlinjen kan komma att revideras och beslutas av kommunfullmäktige men i väntan på att revideringen verkställts läggs informationen in för kännedom.

Styrning och uppföljning på nämnd- och bolagsstyrelsenivå

Nämndens/bolagsstyrelsens mål

Nämndens och bolagsstyrelsens mål konkretiserar kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet, och beskriver vilket resultat som ska uppnås under året (förväntat resultat).

Nämndens/bolagsstyrelsens indikatorer

Nämnden och bolagsstyrelsen kan fastställa egna indikatorer för att mäta hur nämnden/bolaget uppfyller sitt mål.

Nämndens/bolagsstyrelsens aktiviteter

Aktiviteter tas fram för att bidra till måloppfyllelsen. Aktiviteterna ska ha start- och slutdatum.

Styrning och uppföljning på enhetsnivå

Stadens styrmodell för ledning och uppföljning, ILS, stödjer också kvalitetsarbetet på enhetsnivå, vilket ska leda till att verksamheten utvecklas och skapar värde för stockholmarna. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete med tydliga mål, arbetssätt, uppföljning och analys får enheten svar på vad som leder till hög kvalitet. Därmed kan enheten fatta välgrundade beslut om utveckling av verksamheten.

Mål

Enheten konkretiserar nämndens/bolagsstyrelsens mål genom egna mål som fastställs årligen i enhetens verksamhetsplan. Målen ska utgå från nämndens mål och ha fokus på målgruppens behov och önskemål. Målen ska vara tydliga, fånga syftet med verksamheten, fokusera på väsentliga kvalitetsaspekter och rymmas inom enhetens ekonomiska ram. Innan målen fastställs ska trovärdigheten i dem bedömas av respektive nämnd/bolagsstyrelse eller förvaltnings-/bolagsledning.

Förväntat resultat

Till varje mål ska enheten beskriva det förväntade resultatet under året. Vad har enheten för målvärde/målbild, och vilket tillstånd/förbättring ska uppnås under året? Förväntat resultat kan exempelvis formuleras som indikatorer eller aktiviteter.

Arbetssätt

Enheten ska ha tydliga arbetssätt som säkerställer att målen uppfylls och de förväntade resultaten nås, en utveckling av kvaliteten och ett effektivt resursutnyttjande. Arbetssätt och metoder ska så långt som möjligt vara kunskapsbaserade.

Resursanvändning

Enhetens användning av sina resurser ska vara effektiv för att nå målen och de förväntade resultaten. Genom att utveckla arbetssätt och uppföljning, samt analys av resultat kan enhetens resurser såsom budget, lokaler, it-stöd och medarbetarnas kompetens användas på bästa sätt.

Uppföljning

Enheten ska ha metoder för att löpande följa upp sitt arbete. Uppföljningen ger underlag för att säkerställa att målen och de förväntade resultaten uppnås. Genom uppföljningen kan erfarenheter tas tillvara för lärande och utveckling samt ge underlag för beslut om åtgärder när resultat visar att valda arbetssätt inte ger önskad effekts. Enheten ska följa upp hur väl den lever upp till mål, förväntat resultat, arbetssätt, resursanvändning och ekonomiskt utfall.

Enhetens indikatorer

Enheten kan fastställa egna indikatorer för att mäta måluppfyllelsen.

Enhetens aktiviteter

Enheten kan ta fram aktiviteter som ska bidra till att enhetens mål uppnås. Aktiviteterna ska ha start- och slutdatum.

Resultat, analys och utveckling

För all verksamhetsuppföljning och framgångsrik utveckling är det av yttersta vikt att regelbundet analysera sina resultat och sitt arbete, samt om det leder till en effektiv verksamhet som skapar värde för målgruppen. För att nå hög kvalitet i verksamheten måste varje nämnd/bolagsstyrelse och enhet säkerställa att de prioriterar rätt områden i förhållande till avsatt budget, befintliga resurser samt målgruppernas behov och önskemål. Genom att följa upp och analysera sina resultat uppnås en insikt om vad som leder till hög kvalitet. Med kunskapen kan verksamheten agera och fatta beslut om förbättringar som leder till utveckling av verksamheten och hög kvalitet. Denna kunskap underlättar också för politiker och tjänstemän att utarbeta relevanta mål, men även att utveckla effektiva arbetssätt och ett optimalt resursutnyttjande. Analyserna av nämndernas, bolagens och enheternas resultat ska ha ett jämställdhetsperspektiv. Det innebär att nämnder, bolag och enheter ska synliggöra och analysera eventuella könsskillnader inom verksamheten samt föreslå hur dessa skillnader kan jämnas ut.

Dialog

En viktig del i stadens styrning, uppföljning och systematiska kvalitetsarbete är kontinuerlig dialog inom organisationen för att säkerställa en samsyn om mål, förväntningar, resultat, upplevd kvalitet och utveckling i hela organisationen. Dialogen ska präglas av tillit och ett förtroendefullt förhållningssätt.

Kommunstyrelsen ska ha en strukturerad dialog med nämnderna och bolagsstyrelserna om utformning och uppföljning av nämndernas mål kopplade till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och direktiven till nämnder.

Stadens nämnder och bolagsstyrelser ska ha en strukturerad dialog i organisationen om enheternas arbete med mål, förväntat resultat, arbetssätt, resursanvändning, uppföljning, resultat, analys och utveckling kopplade till nämndens/bolagsstyrelsens mål.

Stadens verksamheter ska ha strukturer för dialog med stockholmarna och målgrupperna för att kunna ta tillvara deras synpunkter, erfarenheter och behov. Verksamheten behöver förstå och möta stockholmarna och dem som verksamheten är till för och involvera dem i utvecklingen av verksamheten. Genom dialog och delaktighet får verksamheten del av värdefulla synpunkter samt möjlighet att testa idéer och nya tjänster för att få kunskap om behov och önskemål. Det är särskilt viktigt att ge prioriterade och röstsvaga grupper förutsättningar och möjlighet till inflytande. Verksamhetens resultat ska också synliggöras för stockholmarna genom till exempel Hitta på start.stockholm.

Intern kontroll

Nämndernas interna kontrollarbete är centralt för att säkerställa att staden har en ändamålsenlig styrning och uppföljning. I *Regler för ekonomisk förvaltning* (Bilaga 8:19-20) och i tillhörande tillämpningsanvisningar (KS 2025/1177) preciseras hur nämnder ska arbeta med intern kontroll. I tillämpliga delar gäller dessa även stadens bolag där Stockholms Stadshus AB utfärdar tillämpningsanvisningar.

Sammanställning över stadsövergripande styrdokument

Styrdokument beslutade till och med 19 november 2025.

Styrdokument	Antagen av	Beslutsdatum	Diarienummer Utlåtande
Övergripande styrdokument			
Stockholms stads budget Inkluderar följande bilagor - Investeringsstrategi - Stadens ledning och styrning	KF	KF 2025-11-19	KS 2025/1086
Reglementen för kommunstyrelsen och nämnder	KF		
Regler för ekonomisk förvaltning (ink. riktlinjer för resultatutjämningsreserv)	KF	KF 2025-11-19	KS 2025/1090
Fastighets- och lokalpolicy för kommunkoncernen Stockholms stad	KF	KF 2025-11-19	KS 2025/1092
Vision 2040 - Möjligheternas Stockholm	KF	2020-06-15	KS 2019/483
Stockholms stads kvalitetsprogram – Utveckling genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering Inkluderar underliggande styrdokument - Riktlinjer för informationssäkerhet	KF	2022-02-21	KS 2021/866
Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna	KF	2024-12-16	KS 2023/1159
Stockholms stads handlingsplan mot rasism	KF	2025-05-26	KS 2024/1035
Riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter	KF	2018-06-11	2018/000069
Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029	KF	2024-02-19	KS 2023/791
Strategi för en äldrevänlig stad	KF	2018-05-28	2017/001979
Handlingsplan för en äldrevänlig stad	KF	2021-05-03	KS 2020/1712
Riktlinjer avseende förenings- och kulturstöd – demokrativillkor	KF	2021-05-21	KS 2020/410
Riktlinjer avseende lokalupplåtelser – demokrativillkor	KF	2021-05-21	KS 2020/415
Lokalresursplan med samordnad skolplanering i Stockholm (SAMS)	KS	2025-09-17	KS 2025/735
Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.	KF	2025-06-16	KS 2024/1242
Barn, unga och utbildning			
Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor	KF	2018-02-19	2017/001435
Program för kompetensförsörjning inom förskolan i Stockholms stad	KF	2024-11-04	KS 2024/580

Bilaga 12:2

Styrdokument	Antagen av	Beslutsdatum	Diarienummer Utlåtande
Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad	KF	2019-01-28	KS 2018/1451
Riktlinjer för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor	KF	2022-04-25	KS 2021/1321
Riktlinjer för barnomsorg på obekvämt arbetstid	KF	2018-04-25	KS 2021/1321
Riktlinjer för övergångar mellan förskola och skola i Stockholms stad	KF	2022-10-03	KS 2022/601
Program för öppen förskola	KF	2025-05-26	KF 2024/1410
Skolbiblioteksplan för skolor och förskolor i Stockholms stad 2021-2025	KF KS	2021-02-15 2024-12-19	KS 2020/1413 KS 2023/1354
Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad 2022-2024	KF	2022-06-13	KS 2021/1518
Riktlinjer avseende Stockholms stads sommarkollo	KF	2023-04-24	KS 2022/240
Riktlinjer för samverkan mellan skola och socialtjänst för barn/ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa	KF	2010-06-21	325-2740/2009 2010:60
Riktlinjer för familjehemsvård för barn och unga	KF	2022-05-30	KS 2021/892
Riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen	KF	2020-11-02	KS 2020/255
Riktlinjer för familjerätt faderskap och föräldraskap, vårdnad, boende och umgänge samt adoption	KF	2021-02-01	KS 2020/20
Riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga	KF	2024-12-02	KS 2024/667
Överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm om Uppdrag och samverkan avseende ungdomsmottagningarna i länet	KF	2020-11-30	KS 2020/829
Ekonomi och inköp			
Försäkringspolicy för Stockholms stad	KF	2004-03-01	009-4489/2003 2004:22
Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad	KF	2025-11-19	KS 2025/1042
Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad	KS/ETU	2024-12-18	KS 2024/40
Placeringspolicy för Stockholms stads samförvaltade donationsstiftelser	KS/ETU	2024-05-29	KS 2024/394
Program för inköp	KF	2025-06-16	KS 2024/553
Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter	KF	2025-06-16	KS 2024/800

Styrdokument	Antagen av	Beslutsdatum	Diarienummer Utlåtande
Elhandelsstrategi	KF	2015-06-15	Utl. 2015:59 133-783/2015
Elhandelspolicy	KF	2024-12-02	KS 2024/1032
Idrott, kultur och fritid			
Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028	KF	2024-05-27	KS 2023/1303
Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026	KF	2022-06-13	KS 2022/21
Strategi för ett mer jämställt och jämlikt nyttjande stadens spontan-idrottsytor	KF	2023-05-29	KS 2022/583
Handlingsplan för främjande av psykisk hälsa genom fysisk aktivitet bland ungdomar i Stockholms stad	KF	2022-06-13	KS 2022/20
Stockholms stads strategi för fritidsbåtlivet	KF	2022-10-03	KS 2022/333
Kulturstrategiskt program för Stockholms stad	KF	2021-05-31	KS 2020/1109
Biblioteksplan för Stockholms stad 2022–2025	KF	2021-12-13	KS 2021/850
Stockholms stads filmstrategi	KF	2017-05-15	171-1711/2015
Stockholms stads strategi för nattklubbar och livescener	KF	2021-12-13	KS 2021/754
Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar	KF	2022-06-13	KS 2022/243
Stockholms stads strategi för parklekar	KF	2023-12-11	KS 2023/775
Stockholms stads program för barns rätt till kultur	KF	2025-06-16	KS 2024/1378
Information och kommunikation			
Kommunikationsprogram Stockholms stad	KF	2024-06-17	KS 2024/112
Utomhusreklam på stadens mark - etiska riktlinjer	KF	2018-06-11	2017/002028
Policy för Stockholms stads konton i sociala medier	KF	2020-05-04	KS 2018/1303
Stadsutveckling och infrastruktur			
Översiktsplan för Stockholms stad	KF	2018-02-19	2017/001867
Planeringsstrategi	KF	2024-06-17	KS 2024/435
Riktlinjer för markanvisning	KF	2024-11-04	KS 2023/1442
Arkitekturpolicy	KF	2021-10-04	KS 2021/735
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2021–2024	KF	2020-11-30	KS 2020/791
Framkomlighetsstrategi	KF	2022-06-13	KS 2021/1699
Parkeringsplan	KF	2025-09-01	KS 2025/688
Strategi för offentliga rum	KF	2018-06-11	KS 2018/749
Trafiksäkerhetsplan	KF	2022-06-13	KS 2022/536
Prioriterat gångvägnät	KF	2025-02-17	KS 2024/976
Godstrafikplan	KF	2025-04-27	KS 2024/978
Kollektivtrafikplan	KF	2025-06-16	KS 2025/327
Kajstrategi för Stockholms stad	KF	2022-06-13	KS 2022/256
Strategi för ökad cykling i Stockholms stad	KF	2014-06-16	329-49/2014
Cykelplan	KF	2022-05-30	KS 2022/535

Bilaga 12:4

Styrdokument	Antagen av	Beslutsdatum	Diarienummer Utlåtande
Riktlinjer vid utplacering av enklare hinder på gång- och cykelvägar	KF	2023-04-24	KS 2022/582
Levande lokala centrum - Riktlinje för centrumutveckling	KF	2017-03-06	171-1104/2016 2017:43
Strategi för utomhusbelysning	KF	2024-12-16	KS 2024/769
Program för City	KF	2023-01-30	KS 2022/737
Program för hållbar stadsutveckling Norra Djurgårdsstaden visar vägen mot en hållbar framtid	KF	2021-09-06	KS 2020/1750
Energistrategi för Stockholms stad	KF	2025-04-07	KS 2024/804
Internationellt arbete			
Internationell strategi för Stockholms stad	KF	2021-05-03	KS 2021/154
Stockholms stads EU-policy	KF	2021-11-08	KS 2021/216
Trygghets- och säkerhetsfrågor			
Stockholms stads säkerhetsprogram	KF	2024-05-06	KS 2023/1267
Stockholms stads trygghetsprogram 2024–2027	KF	2024-03-26	KS 2023/739
Stockholms stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism	KF	2024-06-17	KS 2024/76
Övergripande samverkansöversenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm	KF	2023-12-11	KS 2023/740
Miljö och klimat			
Miljöprogram 2030 för Stockholms stad	KF	2024-09-23	KS 2023/682
Klimathandlingsplan 2024–2030 - För ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040	KF	2024-12-16	KS 2023/416
Åtgärdsprogram mot buller 2024–2028 enligt förordning (2004:675) om omgivningsbuller	KF	2024-06-17	KS 2024/184
Stockholms stads handlingsplan för god vattenstatus	KF	2015-03-09	304–253/2014
Plan för Stockholms stads klimatanpassningsarbete	KS	2016-05-04	303–945/2014
Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad 2022–2025	KF	2021-12-13	KS 2020/1033
Stockholms stads kemikalieplan 2020–2023	KF	2020-04-20	KS 2019/1510
Stockholms stads handlingsplan för minskad spridning av mikroplast 2020–2024	KF	2020-01-27	KS 2019/710
Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad	KF	2020-11-30	KS 2020/931
Handlingsplan för hållbar plastanvändning 2022–2026	KF	2022-02-21	KS 2021/1121
Avfallsplan för Stockholm 2025–2030	KF	2025-06-16	KS 2024/823
Handlingsplan mot nedskräpning på land och i vatten	KF	2022-05-30	KS 2021/794

Styrdokument	Antagen av	Beslutsdatum	Diarienummer Utlåtande
Fordonsstrategi för kommunkoncernen Stockholms stad	KF	2017-03-20	129–1092/2016 2017:59
Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat	KF	2019-05-27	KS 2018/430
Dagvattenstrategi	KF	2015-03-09	315–1075/2002 2015:18
Näringsliv, arbetsmarknad och omvärld			
Stockholms stads program för evenemang	KF	2016-11-07	171-1710/2015
Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)	KF	2023-05-29	KS 2022/1171
Stockholms stads näringslivs-policy	KF	2020-05-25	KS 2019/273
Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser	KF	2021-06-14	KS 2020/904
Personalpolitik			
Personalpolicy för Stockholms stad	KF	2019-12-16	KS 2019/988
Riktlinje för chefsstruktur och chefsnivåer i Stockholms stad	KF	2024-01-29	KS 2023/434
Rökfri arbetstid i Stockholms stads verksamheter	KF	2010-04-12	219-1255/2009 2010:43
Rese- och mötespolicy för Stockholms stad	KF	2024-10-14	KS 2024/319
Riktlinje för arbetslivsinriktad rehabilitering i Stockholms stad	KF	2025-05-05	KS 2024/1359
Socialtjänst			
Stockholms stads program för stöd till anhöriga - För socialtjänstens verksamheter	KF	2024-12-02	KS 2024/749–24
Stockholms stads program mot hemlöshet 2020–2025	KF	2021-06-14	KS 2020/353
Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021–2025	KF	2021-06-14	KS 2020/924
Riktlinjer för handläggning av ärenden som rör våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål och sexuellt våld oberoende relation	KF	2023-04-24	KS 2022/784
Stockholms stads program om r alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och nikotinprodukter samt spel om pengar 2023–2026 (ANDTS-program)	KF	2023-09-25	KS 2023/175
Stockholms stads riktlinjer serveringstillstånd	KF	2024-06-17	KS 2023/754
Stockholms stads strategi 2024–2026 för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet	KF	2024-01-29	KS 2023/758

Bilaga 12:6

Styrdokument	Antagen av	Beslutsdatum	Diarienummer Utlåtande
Riktlinjer för handläggning av egenavgifter för vuxna i hem för vård eller boende (HVB) familjehem m.m.	KF	2023-04-24	KS 2022/697
Riktlinjer för kontaktverksamhet enligt SoL, LSS och LVU	KS	2008-04-02 reviderade 2015	3.1.1-581/2015
Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd	KF	2017-10-16	150–2129/2016 2017:222
Riktlinjer för budget- och skuldrådgivning	KF	2023-11-27	KS 2023/756
Riktlinjer för handläggning av dödsboärenden	KF	2018-01-29	150–1652/2017 2018:3
Riktlinjer för lex Sarah	KF	2013-06-10	325–1033/2012
Överenskommelse om samverkan kring personer med missbruk/beroende	KS	2017-01-18	154–1131/2016
Riktlinjer för vuxna med missbruks-/beroendeproblem	KF	2013-06-12	325–1789/2010
Riktlinjer för handläggning av ärenden gällande vuxna med missbruks- och Beroendeproblem	KF	2023-06-19	KS 2023/141
Överenskommelse om samverkan kring vuxna med psykisk sjukdom- och funktionsnedsättning	KS	2012-08-22	326–570/2012
Riktlinjer för utredning, dokumentation m.m. inom stadens socialpsykiatri	KF	2012-03-15	325–1788/2010
Riktlinjer för handläggning av försöks- och träningslägenheter	KF	2014-01-14	325-1787/2010
Riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, omsorgen om äldre personer och personer med funktionsnedsättning	KF	2024-09-23	KS 2024/396
Stadsmiljö			
Handlingsplan för minskat klotter	KF	2021-11-29	KS 2021/445
Handlingsplan för skadedjursbekämpning	KF	2021-11-29	KS 2021/444
Grönare Stockholm, Riktlinjer för planering, genomförande och förvaltning av stadens parker och naturområden	KF	2017-02-13	171–1292/2016
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning			
Riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning	KF	2024-06-17	KS 2023/1412
Riktlinjer KBF - kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning	KF	2016-12-12	151–1933/2015 1016:197
Riktlinjer för medföljare till semesterresor utomlands	KF	2016-12-12	3.1.1–847/2015 2016:198
Stockholms stads avgiftssystem för insatser enligt SoL till personer med funktionsnedsättning under 65 år	KF	2010-11-29	113–2157/2010 2010:124

Styrdokument	Antagen av	Beslutsdatum	Diarienummer Utlåtande
Riktlinjer för riksfärdtjänst	KF	2017-11- 06	151-673/2017 2017:228
Riktlinjer för att motverka felaktiga utbetalningar inom personlig assistans	KF	2024-04-22	KS 2023/1333
Äldreomsorg			
Principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen	KF	2017-06-12	152-2128/2016
Mat- och måltidspolicy för äldreomsorgen i Stockholms stad	KF	2019-09-30	KS 2019/415
Riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg	KF	2021-04-12	KS 2020/1362
Gemensam värdegrund för äldreomsorg i Stockholms stad	KF	2011-03-14	327-1325/2010 2011:35
Handlingsplan för en stadsgemensam basnivå för det hälsofrämjande, förebyggande och uppsökande arbetet riktat till seniorer	KF	2023-04-24	KS 2022/808
Färdplan för äldreomsorgens utveckling samt kompetensutvecklingsinsatser i äldreomsorgen	KF	2022-04-25	KS 2020/1542
Riktlinje för införandet av arbetskor i äldreomsorgen	KF	2025-09-01	KS 2025/757

Ärenden som sambehandlas i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget 2026 för Stockholms stad

Dnr KS 2025/1042

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad

Mandaten för kommunkoncernens finansverksamhet definieras i *Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad* (finanspolicyn). Finanspolicyn anger mål och riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen. Finanspolicyn beskriver de finansiella risker den kommunala koncernen exponeras för och hur de ska hanteras.

Finanspolicyn fastställs årligen av kommunfullmäktige och revideras vid behov. Därefter fastställs specifika finansiella risklimiter vidare i dokumentet *Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad* (bilaga a) via kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott vid efterkommande sammanträde.

Ingen revidering föreslås år 2026, enbart justeringar av redaktionell karaktär.

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad fastställs i enlighet med bilaga 18 till kommunfullmäktiges budget 2026.

Dnr KS 2025/1093

Taxor 2026, idrottsnämnden

Idrottsnämnden har till kommunfullmäktige hemställt om revidering av taxor inom sitt verksamhetsområde i enlighet med vad som framgår av ärendet som beslutats på idrottsnämnden (dnr IdF 2025/1206) den 19 augusti 2025.

I det nya förslaget föreslås en del förenklingar av taxan. En förändring är att skoltaxor för inomhusanläggningar höjs med 31,8 procent för att motsvara idrottsnämndens självkostnad. En ny struktur för evenemangstaxor ingår i förslaget. Även vissa nya taxor tillkommer för nya objekt.

Idrottsnämndens taxor 2026 fastställs i enlighet med bilaga 7 till kommunfullmäktiges budget 2026.

Dnr KS 2025/1072

Ny stadsintern hyresmodell

Fastighetsnämnden har i samverkan med kommunstyrelsen tagit fram en ny hyresmodell för stadsinterna hyresgäster utifrån budgetuppdrag i kommunfullmäktiges budget 2023 att utreda och ta fram en stadsintern hyresmodell enligt en kostnadsbaserad princip.

Hyresmodellen innebär att en självkostnadsprincip införs för stadsinterna hyresgäster. Utgångspunkten är att de ekonomiska nettoeffekterna för nämnderna kompenseras i kommunfullmäktiges budget för 2026. Med införandet av den nya modellen kommer fastighetsnämnden inte längre att bidra med ett överskott.

Ny stadsintern hyresmodell godkänns i enlighet med vad som sägs i bilaga 2 till kommunfullmäktiges budget 2026.

Kommunfullmäktiges beslut om hyressättning för bostadsrätter inom fastighetsnämndens bestånd (dnr KS 2019/1119 samt dnr KS 123-609/2017) upphör därmed att gälla.

Bilaga 13:2

Dnr KS 2025/1092

Fastighets- och lokalpolicy för kommunkoncernen Stockholms stad

Fastighets- och lokalpolicyn fastställs årligen av kommunfullmäktige och revideras vid behov i samband med budgeten. Policyn har uppdaterats utifrån behovet av att utveckla stadens äldreboendeplanering samt den nya stadsinterna hyresmodellen (dnr KS 2025/1072).

Fastighets- och lokalpolicy för kommunkoncernen Stockholms stad fastställs i enlighet med bilaga 10 till kommunfullmäktiges budget 2026.

Dnr KS 2025/1090

Regler för ekonomisk förvaltning

I Regler för ekonomisk förvaltning stadgas kommunfullmäktiges ekonomiska föreskrifter för Stockholms stad. Regler för ekonomisk förvaltning fastställs årligen av kommunfullmäktige och revideras vid behov. Kapitel 1, § 9 avseende resultatenheter samt kapitel 6 avseende intern kontroll har reviderats. I övrigt har justeringar av redaktionell karaktär.

Regler för ekonomisk förvaltning fastställs i enlighet med bilaga 8 till kommunfullmäktiges budget 2026.

Dnr KS 2025/1130

Omorganisation av omsorg på obekväm arbetstid

Förskolenämnden har i budget 2025 fått i uppdrag att organisera för två dygnetruntverksamheter i två olika stadsdelsnämndsområden. Nämnden har tagit fram en struktur för ny organisation av omsorg på obekväm arbetstid och föreslår Kungsholmen och Södermalms stadsdelsnämnder som utförare av verksamheten (dnr KS 2025/1133). Det med anledning av dess geografiska placering med god tillgång till kollektivtrafik, för ökad tillgänglighet för de familjer som är i behov av omsorg på obekväm arbetstid.

Detaljer i organisationens utformning framgår av stadens riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid.

Ny organisation för omsorg på obekväm arbetstid fastställs i enlighet med vad som sägs i avsnittet SdN förskoleverksamhet i kommunfullmäktiges budget 2026.

Dnr KS 2025/1106

Ny taxa för torghandel i Stockholms stad

Trafiknämnden har hemställt till kommunfullmäktige att fastställa grunderna för beräkning av avgift för upplåtelse av torgplats samt nya avgifter, i enlighet med vad som framgår av ärendet (Dnr T2022-00747).

Förslaget innebär att grunderna för beräkning av avgift för fasta torghandelsplatser ska utgå från en matris, som i huvudsak fokuserar på läge och attraktivitet. Matrisen utgörs av tre huvudkriterier: geografisk zon, trafik samt närmiljö. Utifrån bedömningen i matrisen beräknas en avgift per kvadratmeter och år.

Tillfälliga torghandelsplatser föreslås få en avgift som grundar sig på försäljningsplatsens storlek. Avgift tas ut per kvadratmeter och varierar beroende på torgets geografiska plats (zon A-D). Avgiftsnivån motsvarar avgiften för 12 timmarsperiod för "Försäljning från fordon (food truck)", enligt taxan för markupplåtelse med polistillstånd.

Årligen ska en översyn av alla salutorg göras för att säkerställa att avgiften överensstämmer med platsens förutsättningar enligt matrisens kriterier.

Grunderna för beräkning av avgift för upplåtelse av torghandelsplats fastställs i enlighet med trafiknämndens förslag.

Avgift för torghandelsplatser från och med den 1 januari 2026 fastställs i enlighet med bilaga 7 till kommunfullmäktiges budget 2026.

Basnyckeltal

Kommunfullmäktige har beslutat om nyckeltal för stadens verksamheter. Dessa förändras inte över tid om inte synnerliga skäl föreligger. Nyckeltalen redovisas löpande och i samband med stadens årsredovisning. Nyckeltal som ska redovisas könsuppdelat är markerat med #

Pedagogisk verksamhet

Förskola

Antal förskolebarn per anställd (fristående regi)	4
Andel legitimerade förskollärare av anställda (fristående regi)	204
Antal barn per grupp (fristående regi)	205
Andel nöjda föräldrar (fristående regi)	206
Andel förskollärare av totalt antal anställda	211

Fritidshem

Antal inskrivna barn per anställd i fritidshem	5
--	---

Grundskola

Andel elever i fristående grundskolor	6
Antal elever per lärare i årskurs 1-9	7
Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen i grundskolan	8
Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9 #	9
Andelen elever i årskurs 9 som uppnått kravnivån på de nationella proven i matematik #	10a
Andelen elever i årskurs 9 som uppnått kravnivån på de nationella proven i svenska #	10b
Andelen elever i årskurs 9 som uppnått kravnivån på de nationella proven i engelska #	10c
Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen #	11
Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till nationellt program #	12

Gymnasieskola

Andel elever i fristående gymnasieskolor	17
Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen i gymnasieskolan	18
Andel elever som slutfört gymnasiet med examen inom tre år	20
Avgångselevens genomsnittliga betygspoäng i gymnasieskolan #	21
Andel elever med grundläggande behörighet till universitet och högskola	22

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Kostnad, kr	
Funktionsnedsättning 0-64 år, per år	31
Gruppboende och barnboende, per dygn	32
Daglig verksamhet, per dag	33
Assistansersättning, per timme	34
Hälsa och sjukvård, per brukare/år	212
Antal färdigställda bostäder med särskild service	233

Bilaga 14:2

Äldreomsorg

Andel av befolkningen med insats per månad	37
Genomsnittligt antal hemtjänsttimmar per person och månad	38
Kostnad (netto) per timme för hemtjänst, kr	39
Kostnad per vård dygn samt vård dygn/person i vård- och omsorgsboende	40

Individ- och familjeomsorg

Dygnetruntvård för barn och unga - kostnad per dygn, per barn och per invånare, dygn per barn samt antal barn med insats som andel av befolkning	55
Dygnetruntvård för vuxna med missbruk – kostnad per vårdform, dygn, person och invånare samt dygn per person med insats	50
Andel biståndsbedömda insatser med genomförandeplan inom socialpsykiatri	51
Boende och boendestöd - kostnad per vård dygn person och invånare samt antal personer med insats som andel av befolkningen (vuxna missbruk och socialpsykiatri)	52
Sysselsättning/arbetsträning inom socialpsykiatri, kostnad per person	53
Antal hemlösa (mätning vartannat år)	54
Antal familjer och antal barn som saknar stadigvarande bostad	201
Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt	208
Andel personer som beviljats insatsen Bostad först som bor kvar ett år eller mer	209

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad

Andel biståndstagare av befolkningen i genomsnitt per månad	56
Andel barn och ungdomar som lever i hushåll som är beroende av ekonomiskt bistånd, respektive ungdomar som är beroende av ekonomiskt bistånd, i befolkningen i genomsnitt per månad	64a/64b
Andel hushåll med ekonomiskt bistånd avslutade till annan försörjning	57
Medelbidrag för ekonomiskt bistånd för vuxen biståndstagare och hushåll per månad	58
Summa ekonomiskt bistånd i relation till befolkningen	59
Vuxna biståndstagare med försörjningshinder arbetslöshet i befolkningen	60
Utrednings- och väntetid vid ansökan om ekonomiskt bistånd	61
Kostnad per utredning om ekonomiskt bistånd	62
Andel aspiranter som är självförsörjande tre månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm per månad	66
Andel inledda utredningar om felaktig utbetalning av ekonomiskt bistånd i relation till antal biståndshushåll	67
Andel invånare, 20 år, med fullföljd gymnasial utbildning	19
Felaktigt utbetalt försörjningsstöd som upptäcks av stadens FUT-handläggare	230

Stadsmiljö

Kostnad per kvadratmeter, kr	
Vinterväghållen yta	68
Barmarksrenhållning för parkmark	69
Parkdrift/Parkunderhåll	70a-b

Kultur och fritid

Öppen fritidsverksamhet - nettokostnad per öppethållandetimme	80
Kostnad per besök (inklusive lokalkostnader) - publik verksamhet (Liljevalchs, bibliotek, museum och Kulturhuset)	81
Antal besök per invånare – stadsbiblioteket, Kulturhusets bibliotek	82
Bruttokostnad per invånare för kommunala bibliotek	83
Antal lån totalt i kommunala bibliotek per invånare #	84
Antal elevplatser i Kulturskolans avgiftsbelagda verksamhet för barn och unga (6-22 år) #	86
Antal besökande barn och ungdomar i kulturinstitutionernas alla verksamheter (0-20 år)	87
Antalet besök av barn och ungdomar i Stadsteaterns verksamhet	91

Exploatering och markförvaltning

Markanvisningar	71
Direktavkastning av mark	72

Trafik

Drift- och underhållskostnader	109
Andel rätt parkerade fordon	110
Framkomlighet buss och bil	111-112
Procentuell förlängning av restiden	113
Total variation i restid	114
Antal meter nyanlagda cykelvägar och övriga cykelåtgärder i staden	202
Antal skadade cyklister i staden	203
Lastbilstrafik i innerstaden	216
Cykeltrafik i innerstaden	217
Gångflöde på ett urval gator	218

Begravning

Nettokostnad för begravningsverksamhet per invånare	98
Kostnad för skötsel av enskilda gravplatser per gravyta	99

Miljö- och hälsoskydd

Intäktsförfinansieringsgrad	101
Utförd tillsyn i förhållande till planerad	226

Planering och bygglov

Omloppstid från ansökan till beslut	102
Bostadsbyggande	103
Kostnadstäckningsgrad per verksamhetsområde	104
Godkända/antagna detaljplaner	105
Antal bygglov som överklagats och som ändrats av högre instans	106
Genomsnittlig tid för att hantera bygglovsärenden	107
Bygglovsavgift för normalvilla och tillbyggnad under 15 kvm	108
Bostadsbyggande i enlighet med statliga infrastrukturförhandlingar	210
Andel av ny bebyggelse som förläggs inom 500 meter till spårbunden eller stomnätstrafik	215

Bilaga 14:4

Fastighetsförvaltning

Antal olovliga andrahandsuthyrningar som leder till uppsägning av hyresavtal i stadens bostadsbestånd	229
---	-----

Personal

Andel tillsvidareanställda	122
Andel heltidstjänster	123
Personalomsättning	124
Andelen kvinnliga chefer i förhållande till andelen kvinnor bland de anställda (kvot)	125
Andelen utrikes födda chefer i förhållande till andelen utrikes födda medarbetare (kvot)	126
Korttidsfrånvaro	127
Långtidsfrånvaro	128
Kostnad för korttidsfrånvaro per årsarbetare (exklusive personalförsäkring (PF))	129

Avfall

Kostnad för avfallshantering	115
Mängd restavfall	116
Mängd matavfall som går till biologisk behandling	117
Mängd farligt avfall	118
Mängd grovavfall som samlats in via återvinningscentralerna	119
Mängd grovavfall som samlats in via entreprenörerna	120
Andel farligt avfall	121
Mängd returpapper som samlats in via kommunens insamlingssystem	231
Mängd förpackningsavfall som samlats in via kommunens insamlingssystem	232

Näringsliv

Nystartade (nyregistrerade) företag i staden	130
Företagskonkurser i staden	131
Antal utländska direktinvesteringar i Stockholm	132
Företagens nöjdhet med information från staden	219
Företagens nöjdhet med tillgänglighet från staden	220
Företagens nöjdhet med bemötande från staden	221
Företagens nöjdhet med kompetens från staden	222
Företagens nöjdhet med rättssäkerhet från staden	223
Företagens nöjdhet med effektivitet från staden	224
Antal gästnätter	225

Utnyckling av centrala it-kostnader

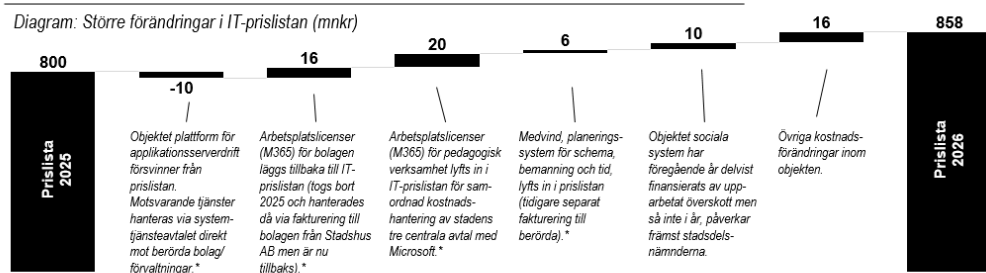
De centrala it-kostnaderna för gemensamt it-stöd till stadens nämnder och bolag fördelas till nämnderna och bolagen via kommunstyrelsen genom den så kallade ”it-prislistan”. Kostnaderna inom it-prislistan utgörs av kostnader för exempelvis drift, förvaltning, support och löpande underhåll för respektive ingående systemobjekt.

För år 2026 uppgår it-prislistans totala kostnader till maximalt 858,0 mnkr.

IT-prislistan i sin helhet

- För 2026 uppgår IT-prislistan till 857 955 738 kr (800 597 811 kr år 2025).
- På helheten har kostnaderna i IT-prislistan ökat med 7 % från föregående år. Beaktat jämförelsestörande poster* är kostnadsökningen 4 %.
- Förändringen förklaras främst av att ett antal nya kostnadsposter lyfts in i prislistan (vilka tidigare har hanterats utanför prislistan via separat fakturering), avveckling och nytillkomna objekt samt övriga kostnadsförändringar.

Diagram: Större förändringar i IT-prislistan (mnkr)

*) Poster markerade med stjärna i diagrammet är jämförelsestörande vid jämförelse av kostnaderna för it-prislistan 2026 och 2025.

Figur 1 - it-prislistans kostnader i sin helhet

Kostnadernas fördelning per nämnd och bolag samt per systemobjekt framgår vidare av tabellerna på följande sidor:

Nämnd/bolag	År 2026 (kr)
101 – Finansförvaltningen	75 386
108 – Valnämnden	129 289
110 – Kommunstyrelsen	11 422 949
113 – Socialnämnden	21 184 647
115 – Kulturnämnden	16 196 873
116 – Stadsbyggnadsnämnden	7 659 794
117 – Utbildningsnämnden	291 739 529
120 – Stadsarkivet	2 542 881
122 – Äldrenämnden	3 956 450
126 – Överförmyndarnämnden	1 233 273
131 – Revisorskollegiet	629 766
132 – Idrottsnämnden	8 781 111
168 – Kyrkogårdsnämnden	3 578 279
169 – Miljö- och hälsoskyddsnämnden	5 563 313
177 – Fastighetsnämnden	6 515 078
181 – Trafiknämnden	19 416 950
183 – Exploateringsnämnden	10 629 174
190 – Servicenämnden	6 696 358
191 – Arbetsmarknadsnämnden	26 940 323
192 – Förskolenämnden	5 959 428
200 – Stockholms Stadshus AB	367 011
212 – AB Stokab	2 841 834
213 – AB Familjebostäder	7 877 205
216 – AB Stockholmshem	9 225 696
217 – AB Svenska Bostäder	8 604 234
228 – Stockholms Stads Parkerings AB	2 940 803
235 – Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB	6 410 613
249 – Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	568 337
251 – Stockholms Stadsteater AB	7 174 044
252 – Mässfastigheter i Stockholm	97 914
278 – Stockholms Hamn AB	3 976 562
291 – Bostadsförmedlingen i Stockholm AB	3 285 006
292 – S:t Erik Markutveckling AB	726 017
296 – Stockholm Vatten och Avfall AB	19 402 019
298 – S:t Erik Försäkrings AB	300 647
361 – Stockholm Business Region AB	1 243 233
362 – Micasa Fastigheter i Stockholm AB	3 188 500
701 – Stadsdelsnämnd Järva	38 828 893
704 – Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby	27 302 584
706 – Stadsdelsnämnd Bromma	27 703 412
708 – Stadsdelsnämnd Kungsholmen	20 519 731
709 – Stadsdelsnämnd Norra Innerstaden	40 294 929
712 – Stadsdelsnämnd Södermalm	36 836 722
714 – Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta-Vantör	37 071 686
715 – Stadsdelsnämnd Skarpnäck	15 097 416
718 – Stadsdelsnämnd Farsta	23 672 867
722 – Stadsdelsnämnd Hägersten-Älvsjö	41 841 358
724 – Stadsdelsnämnd Skärholmen	19 425 028
Totalsumma	857 955 738

Tabell 1 - kostnad it-prislistan 2026 per nämnd och per bolag

Systemobjekt	År 2026 (kr)
Agresso	36 800 000
Applikationsplattformar	54 235 000
Arbetsplatslicenser	87 219 096
Arbetsplatssystem	79 372 572
Beslutsstöd och statistik	23 800 000
Centrala Leverantörskostnader	49 064 092
Datakommunikation	63 858 000
Digitala stöd för pedagogisk verksamhet	106 734 000
E-arkivet	9 500 000
eDok	14 000 000
E-tjänster för Förskolan	-
E-vald	1 115 000
Hypergene	8 000 000
Identitets- och åtkomsthantering	36 000 000
ILS	6 000 000
Infosoc	-
Inköp	16 800 000
LOIS	4 300 000
Löne- och PA-system	46 000 000
Nationella e-hälsotjänster	4 400 000
Plattform för applikationsserverdrift	-
Sammanhållet användarstöd inom IT	79 207 978
Sociala system	67 100 000
SSIP (systemstöd för stora investeringar)	300 000
Stadsövergripande informationssäkerhet	10 500 000
Stockholm stads geografiska informations-system (SGIS)	16 000 000
Stockholm Webb	25 500 000
Utbildningsplattform	6 500 000
Verksamhetsarkitektur och metodstöd	4 500 000
Öppna data	1 150 000
Totalsumma	857 955 738

Tabell 2 - kostnad it-prislistan 2026 per systemobjekt

Ansvarsfördelning

Målansvar - Agenda 2030

Stockholms stad ska vara ledande i genomförandet av FN: s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030 och agendan stödjer utvecklingen av stadens arbete för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Målen är integrerade och odelbara, vilket innebär att framgång i ett mål ger positiva effekter på andra mål. Arbetet för att uppnå alla mål är prioriterat och arbetet ska ske inom ordinarie processer.

För varje mål har en eller flera nämnder eller bolagsstyrelser utsetts som målansvariga vilket framgår av direktiven till respektive nämnd/bolagsstyrelse samt i tabellen nedan. Målansvarig nämnd och/eller bolagsstyrelse ska vara drivande för att staden ska uppnå hållbarhetsmålet och samverka brett med berörda verksamheter i staden.

Mål Agenda 2030	Ansvarig nämnd
1. Avskaffa fattigdom	Arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden
2. Ingen hunger	Äldrenämnden, utbildningsnämnden
3. God hälsa och välbefinnande	Idrottsnämnden, socialnämnden
4. God utbildning för alla	Arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden, förskolenämnden
5. Jämställdhet	Kommunstyrelsen
6. Rent vatten och sanitet	Stockholm Vatten och Avfall AB
7. Hållbar energi för alla	Kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	Kommunstyrelsen, trafiknämnden
10. Minskad ojämlikhet	Kommunstyrelsen
11. Hållbara städer och samhällen	Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden
12. Konsumtion och produktion	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
13. Bekämpa klimatförändringarna	Kommunstyrelsen
14. Hav och marina resurser	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
15. Ekosystem och biologisk mångfald	Exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden
16. Fredliga och inkluderande samhällen	Kommunstyrelsen, kulturnämnden
17. Genomförande och globalt partnerskap	Kommunstyrelsen

Ansvarsfördelning inköpskategorier

Kommunfullmäktige i Stockholms stad beslutade 2017 att staden, som ett led i att stärka inköpsorganisationen, ska införa kategoristyrning, vilket omfattar samtliga nämnder och bolagsstyrelser. I detta bidrar alla på olika sätt. Ansvaret för att leda arbetet inom de tvärfunktionella inköpskategorier som är etablerade, eller är under etablering, är fördelat på olika nämnder och bolagsstyrelser efter beredning i stadsdirektörens inköpsråd. Ansvaret för respektive inköpskategori fördelar sig enligt följande:

Inköpskategori	Ansvarig nämnd/bolag
Fordon	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Elkraft	Servicenämnden
Måltider och livsmedel	Servicenämnden
Inredning	Servicenämnden
Lokalvård	Utbildningsnämnden
Vitvaror och storköksutrustning	AB Svenska Bostäder
IT-konsulter	Kommunstyrelsen
Tekniska konsulter	Trafiknämnden
Park, Gata och Parkering	Trafiknämnden
LSS-boenden	Socialnämnden
Bemannings tjänster	Norra innerstadens stadsdelsnämnd
Bygg- och anläggningsentreprenader	Exploateringsnämnden*
Byggnads- och installationsentreprenader	Skolfastigheter i Stockholm AB**
Nätentreprenader	Stockholm Vatten och Avfall AB**

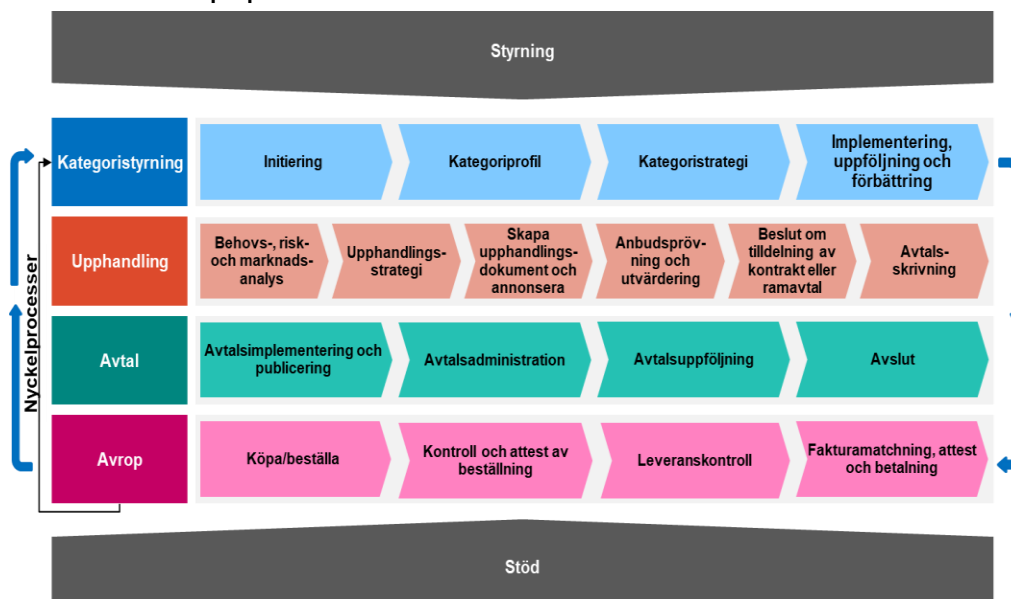
*Kategoriägare för kategorifamiljen

**Samordnare för kategoriklassen

Stadens processramverk för inköp

Stadens gemensamma inköpsprocess består av inköpsarbetets nyckelprocesser samt processer för styrning och stöd relaterat till inköpsarbetet. Dessa utgör tillsammans stadens gemensamma processramverk för inköpsarbetet.

Stadens inköpsprocess

Bilaga 17:2

Med inköp och inköpsarbete avses hela processen för att anskaffa varor, tjänster och entreprenader. Detta omfattar analys och strategisk planering inför ett inköp, upphandling, avrop och en aktiv avtalsförvaltning.

Kategoristyrning i Stockholms stad

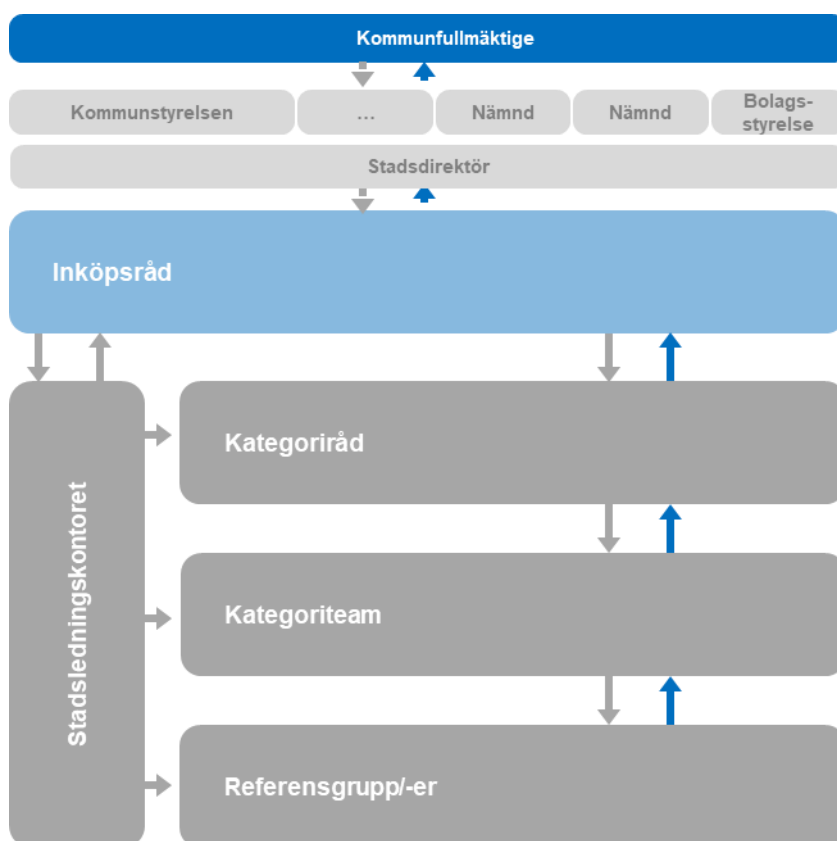
Kategoristyrning är en del av stadens gemensamma inköpsprocess. Det kategoristyrda inköpsarbetet innebär att inköp inom olika områden (kategorier) planeras och genomförs med utgångspunkt i analys av behov, inköpsmönster samt affärs- och marknadsförhållanden. Arbetet sker faktabaserat, tvärfunktionellt och kommunkoncernövergripande för att skapa effektivitet, utveckling och innovativa lösningar vid inköpen inom respektive kategori.

Kategoriträd och inköpskategorier

Stadens totala inköpsvolym har delats in i kategorier som tillsammans bildar ett kategoriträd i upp till fyra nivåer, där kategorifamilj är den övergripande nivån. Tillsammans omfattar dessa hela kommunkoncernens externt genererade köp. Under kategorifamiljerna finns kategoriklasser, som i sin tur är uppdelade i kategorier, se illustrativ bild nedan. En del kategorier har även detaljerats i underkategorier.

Kategoriorganisation

Inköpsråd

Inköpsrådet är stadsdirektörens forum för övergripande styrning, uppföljning och samordning av kommunkoncernens inköpsarbete. Stadsdirektören utser rådets medlemmar samt ordförande. Inköpschefen vid stadsledningskontoret är föredragande i rådet. Inköpsrådet har i ansvar att planera och prioritera genomförande av kategorier och utifrån planen föreslå för kommunfullmäktige etablering av kategorier och kategoriorganisationer som en del av den årliga budgeten. Rådet ansvarar för att godkänna kategoristrategier, som respektive kategoriråd valt att lyfta till inköpsrådet, samt i förekommande fall rekommendera kategoristrategier för beslut i aktuella nämnder eller kommunfullmäktige där så bedöms påkallat. Inköpsrådet stöts av stadsledningskontoret.

Kategoriägande nämnd/bolag

När en kategori ska etableras utser kommunfullmäktige en nämnd eller bolagsstyrelse till kategoriägare. Kategoriägaren ansvarar för att utse ordförandeposten i kategorirådet samt en kategoriledare. Kategoriägaren ansvarar även för att en tvärfunktionell och kommunkoncernövergripande bemanning av kategorirådet och kategoriteamet kommer till stånd, samt att kategorirådet uppfyller sin funktion som beslutsfattande och vägledande forum åt kategoriteamet. Kategoriägaren och kategorirådet ska också tillse att implementering av teamets kategoristrategier kan genomföras med tillgängliga resurser inom teamet.

Kategoriägande nämnd/bolag ska tillse att arbetet bedrivs med målet att förbättra och effektivisera inköpsarbetet inom kategorin. Ansvaret omfattar även att löpande följa upp kategorins arbete och att årligen redovisa uppnått resultat.

Kategoriråd

Det är respektive kategoriråds ansvar att kategorin arbetar i enlighet med kategoriprocessen. Kategorirådet ansvarar även för att följa upp kategoriarbetets framdrift mot uppsatta mål, fatta nödvändiga beslut gällande prioritering av teamets arbete och vid behov lyfta beslut till inköpsrådet. I de fall beslut behöver fattas utanför kategoriorganisationen ansvarar kategorirådet för att så sker. Kategorirådet ska även stötta kategoriledaren och tillse att teamet har en ändamålsenlig bemanning.

Kategoriledare/kategoriteam

För varje kategori etableras ett tvärfunktionellt kategoriteam. Kategoriteamet ansvarar för att arbetet inom inköpskategorin utförs i enlighet med kategoriprocessen, samt att arbetet dokumenteras. För att leda teamet utses en kategoriledare, det vill säga en medarbetare som är huvudansvarig för att arbetet inom kategorin fortlöper. Oftast har kategoriledaren sin hemvist i den organisation som utsetts som kategoriägare.

Kategoriteam och kategoriråd förväntas bland annat:

- arbeta enligt stadens gemensamma kategoriprocess
- identifiera förbättringspotential och definiera mål och genomföra strategier för att nå ett effektivare inköpsarbete för kommunkoncernen
- upprätthålla aktuella behovs- och marknadsanalyser
- upprätta stadsövergripande försörjningsplan för kategorin
- upprätthålla aktuellt dataunderlag för inköpsutgifter inom kategorin
- mäta effekterna av kategoriens mål och strategier
- kommunicera och informera berörda verksamheter inom kommunkoncernen.

Nämnders/bolagsstyrelsers ansvar

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att säkerställa att resurser avsätts för att delta i kategoriråd, kategoriteam och referensgrupper, samt att de strategier som beslutas i respektive kategoriråd fullföljs och bidrar till att effektivisera stadens inköpsarbete.

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för stadens gemensamma kategoriprocess. Kommunstyrelsen ansvarar bland annat för process-, metod- och analysstöd till kategoriarbetet samt ansvarar för kategoriableringens planering. Kommunstyrelsen har även ansvar för samordning av kategoriernas effektmätning, samt för uppföljning av stadens kategoriarbete.

Kommunstyrelsen ansvarar för att kategoriråd och kategoriteam får introduktion till och utbildning i kategoriprocessen, samt tillgång till nödvändiga verktyg för arbetets genomförande.

Fördelning av kostnader för ersättning till kategoriansvarig nämnd/bolagsstyrelse

Nämnd och/eller bolagsstyrelse som av kommunfullmäktige utses som kategoriägare eller samordnare erhåller under år 2026 ersättning med 0,5 mnkr. Den sammanlagda kostnaden för ersättning till kategoriägare fördelas utifrån respektive nämnds/bolagsstyrelses inköpsutgifter inom de aktuella kategorierna enligt tabellen nedan.

Nämnd/Bolag	Fördelad kostnad för kategoriägare
Kommunstyrelsen	312 697 kr
Revisorskollegiet	474 kr
Valnämnden	1 263 kr
Bromma SDN	123 262 kr
Enskede-Årsta-Vantör SDN	156 287 kr
Farsta SDN	99 790 kr
Hägersten-Älvsjö SDN	215 949 kr
Hässelby-Vällingby SDN	139 988 kr
Järva SDN	184 120 kr
Kungsholmen SDN	89 803 kr
Norra Innerstaden SDN	212 668 kr
Skarpnäck SDN	91 022 kr
Skärholmen SDN	72 611 kr
Södermalm SDN	189 113 kr
Arbetsmarknadsnämnden	24 587 kr
Exploateringsnämnden	588 996 kr
Fastighetsnämnden	210 091 kr
Förskolenämnden	1 987 kr
Idrottsnämnden	85 873 kr
Kulturnämnden: Kulturförvaltningen	54 083 kr
Kulturnämnden: Stadsarkivet	9 241 kr
Kyrkogårdsnämnden	28 373 kr
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	6 329 kr
Servicenämnden	4 071 kr
Socialnämnden	99 432 kr
Stadsbyggnadsnämnden	10 427 kr
Trafiknämnden	507 725 kr
Utbildningsnämnden	835 333 kr
Äldrenämnden	12 517 kr
Överförmyndarnämnden	3 438 kr
Stockholms Stadshus AB	625 kr
AB Svenska Bostäder	354 633 kr
AB Familjebostäder	330 394 kr
AB Stockholmshem	482 785 kr
Micasa Fastigheter i Stockholm AB	119 376 kr
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB	7 200 kr
Skolfastigheter i Stockholm AB	305 207 kr
Stockholm Vatten & Avfall AB	725 047 kr
Stockholms Hamn AB	98 868 kr
S:t Erik Kommunikation AB	8 626 kr
Stockholms Stads Parkerings AB	63 816 kr
Kulturhuset Stadsteatern AB	18 352 kr
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	73 826 kr
Stockholm Business Region AB	4 772 kr
S:t Erik Försäkrings AB	3 756 kr
S:t Erik Markutveckling AB	31 167 kr
Totalt	7 000 000 kr

Slutligt underlag kan komma att revideras/fastställas i T1.

Stadens kategoriträd - Inköpsutgifter 2024 – Totalt 46 244 mnkr

16 523 mnkr	8 504 mnkr	5 242 mnkr	3 320 mnkr	2 234 mnkr	3 177 mnkr	1 078 mnkr	1 197 mnkr	877 mnkr	478 mnkr	651 mnkr	776 mnkr	219 mnkr	431 mnkr	379 mnkr	281 mnkr	218 mnkr	105 mnkr
Bygg & Anläggningsentreprenader	Vård & omsorg	Lokal & FM	Tekniska Konsulter	IT & Kommunikation	Drift & Underhåll	Externa tjänster	Avfall & Sanering	Måltider & livsmedel	Resa & Konferens	HR	Anläggningsmateriel	Logistik	Kommunikation	Förbrukningsmateriel	Maskiner & Fordon	Litteratur	Medborgarutveckling
Byggnad- och installationsentreprenader	Boenden	Försörjningsmedia	Projektering och utredning	IT	Byggnad	Bemanningskonsulter	Drift-entreprenad avfallshämtning	Livsmedel	Entreprenad persontransporter	Utbildning	Byggvaror	Transport	Kommunikationstjänster	Sjuk- & hälsovård	Maskiner, Reservdelar & Underhåll	Böcker	Coaching & Utbildning
Anläggningsentreprenader	Hemtjänst	Hyra	Tekniska konsulter - okategoriserat	IT-konsulter	Park, Gata & Parkering	Verksamhetskonsulter	Sanering	Måltider	Resa	Företagshälsovård	Dörrar & Säkerhetsdörrar	Logistiktjänster	Mediautrymme	Kläder, sko & tvätt	Fordonsleasing	Läromedel	
Övriga bygg- och anläggningsentreprenader	Personlig Assistans	Lokalvård	Projektstyrning och stödfunktioner	Data- & Telekom	Installation	Finansiella tjänster	Drift-entreprenad återvinningscentral		Konferens	Intern representation	Paviljonger	Specialtransporter	Tryckeritjänster	Parkeringsutrustning	Fordon, Reservdelar & Underhåll	Prenumerationer	
Nätentreprenader	Dagverksamhet	Bevakning & säkerhet	Kontrollfunktioner			Handledningskonsulter	Grovavfall		Resebyrå-tjänster	Rekrytering	Vitvaror	Möbel & Kontorsflytt	Profilprodukter	Järnhandelsvaror	Bränsle		
Inköp av mark, byggnad och anläggningar	Kolloverksamhet	Inredning	Övriga tekniska konsulter			Juridiska tjänster				Ekonomi-service	Vattenreningsutrustning	Lager	Event & mässor	Kultur, Idrott & Lek	Fleet management		
	Trygghetslarm	Sophantering				Tolkar, översättning m.m.				Personalförmåner	Skyltar		Extern representation/gåvor	Kemikalier	bilpool		
	Specialinredning Boenden	Porto & Bud				Specialutredningar				Hantering sjuk- och friskänmålning	Fiberinstallationsmateriel		Sponsring	Utbildningsmateriel			
	Nattpatrullering	Kontorsmateriel									Hissar och rulltrappor			Husgeråd			
	Psykiatri	Kaffe & mat på jobbet									Kameraövervakningsutrustning			Fastighetsförnödenheter			
	Sjukvårdsinventarier	Växter									Larm och passagesystem						
	Drogtester	Internpost									Köksinredning						
		Vaktmästeritjänster									Parkeringsutrustning						
											Avfallssystem						

Kategorifamilj

Kategoriklass

- Över 10 000 000 000 kr
- Över 1 000 000 000 kr
- Över 500 000 000 kr
- Över 250 000 000 kr
- Över 100 000 000 kr
- Under 100 000 000 kr
- Kategori etablerad

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad

1. Generella principer

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (finanspolicyn) anger ramar för finansverksamheten i kommunkoncernen, dvs. Stockholms stad (staden), Stockholms Stadshus AB (Stadshus) och dess helägda bolag (bolagen) samt stadens övriga helägda bolag.

Finanspolicyn anger även ramar för hur en del av stadsledningskontorets finanssenhet i Stockholms stad (internbanken) ska agera på externa finansiella marknader. I bilaga A till finanspolicyn, som beslutas av kommunstyrelsen, fastställs ramar och limiter.

Denna policy (Dnr KS 2025/1042) gäller från och med den 1 januari 2026 och ersätter den tidigare finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad som fastställdes av kommunfullmäktige den 19 november 2024 (Dnr KS 2024/762).

1.1 Syfte med finanspolicyn

Syftet med finanspolicyn är att:

- Ge mål och riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen.
- Ange hur ansvaret för finansverksamheten är fördelat.
- Identifiera vilka finansiella risker kommunkoncernen är exponerad för och hur riskerna ska hanteras och följas upp.

1.2 Uppdatering av finanspolicyn

Stadsdirektören i Stockholms stad, eller till av denne delegerad, ansvarar för att finanspolicyn löpande hålls uppdaterad.

Finanspolicyn ska fastställas av kommunfullmäktige årligen och därutöver revideras vid behov.

1.3 Generella principer för finansverksamheten

1.3.1 Målet med finansverksamheten

Målet med finansverksamheten inom kommunkoncernen är att:

- Tillgodose kommunkoncernens behov av kapital.
- Optimera kommunkoncernens finansiella resultat inom givna risklimiter genom en effektiv tillgångs- och skuldförvaltning.
- Utnyttja skalfördelar och dra nytta av kommunkoncernens samlade kassaflöden.

1.3.2 Samordning av finansverksamheten inom kommunkoncernen

Internbanken är kommunkoncernens gemensamma finansfunktion och arbetar ur ett kommunkoncernperspektiv. All extern lånefinansiering och placering ska göras av internbanken i stadens namn. Om verksamhetsspecifika förutsättningar finns som möjliggör alternativa finansieringsformer ska detta godkännas av kommunstyrelsen eller styrelsen för Stockholms Stadshus AB (koncernstyrelsen), i samråd med internbanken.

Kommunkoncernens kassaflöden ska samlas i ett koncernkontosystem där betalningsströmmar kvittas mot varandra. Undantag från denna princip kan ske i undantagsfall efter samråd med internbanken.

Internbanken ska erbjuda staden och samtliga bolag upplåning och placering med villkor motsvarande kommunkoncernens externa finansieringskostnad med utrymme för marknadsmässig marginal samt omkostnadsersättning. Marknadsmässig marginal samt omkostnadsersättning vid upplåning och placering för bolagens räkning fastställs löpande av stadens internbank.

Staden och samtliga bolag ska bistå internbanken med uppgifter om likviditets-, finansierings- och placeringsbehov. Stadshus ska samråda med internbanken och löpande rapportera till internbanken gällande förändringar i pensionsutfästelser. Om upplåning och placering sker via Stadshus, ska bolagen bistå Stadshus med uppgifter om likviditets-, finansierings- och placeringsbehov.

1.3.3 Ansvar för risk och resultat

Staden och samtliga bolag har ansvar för sitt finansiella resultat inom följande givna ramar.

- Staden och samtliga bolag ansvarar för sina respektive investerings- och försäljningsbeslut samt för optimering av sitt respektive rörelsekapital.
- Internbanken ansvarar för att hantera den för kommunkoncernen beslutade avvägningen mellan kostnad och risk.

1.4 Riktlinjer beträffande policys för Stockholms Stadshus AB och S:t Erik Försäkrings AB

Finanspolicy Stockholms Stadshus AB anger ramarna för Stadshus och bolagen. Finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad är överordnad finanspolicyn för Stadshus.

Av bolagen ska endast S:t Erik Försäkrings AB fastställa egna placeringsriktlinjer. *Placeringsriktlinjer för S:t Erik Försäkrings AB* följer Finansinspektionens föreskrifter. Utöver detta regleras finansverksamheten i S:t Erik Försäkrings AB av finanspolicyn för Stadshus och finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad.

Finanspolicys för Stadshus och placeringsriktlinjerna för S:t Erik Försäkrings AB ska fastställas årligen och därutöver revideras vid behov.

Samråd ska ske med internbanken inför revidering och fastställande av finanspolicy för Stadshus och av placeringsriktlinjer för S:t Erik Försäkrings AB.

1.5 Ram för upplåning

Kommunfullmäktige fastställer en ram för kommunkoncernens totala externa upplåning. Ramen ska fastställas med utgångspunkt i beslutade investeringar för staden samt planerade investeringar för bolagen i enlighet med budget. Kommunkoncernens ram för total extern upplåning är 110 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta.

Upplåning får genomföras för att täcka finansierings- eller refinansieringsbehov i någon av kommunkoncernens verksamheter. Upplåning får även genomföras för löpande likviditetsbehov eller för att upprätthålla betalningsberedskap.

1.5.1 Leasing

Regler och anvisningar för leasing återfinns i dokumentet *Regler för ekonomisk förvaltning* som fastställs årligen av kommunfullmäktige.

1.6 Ram för placering

I det fall kommunkoncernen har ett externt placeringsbehov, ska placeringen i möjligaste mån matcha kommunkoncernens skuldportfölj och framtida prognostiserade likvidflöden. Placering begränsas till den längsta löptiden av den vid varje tillfälle befintliga skulden.

1.6.1 Tillåtna instrument

Placering får ske i räntebärande instrument, i depositkontrakt och på konto i bank.

1.6.2 Kriterier för hållbara placeringar

I det fall staden har ett externt placeringsbehov ska staden vara en ansvarsfull kapitalförvaltare. Som ansvarsfull kapitalförvaltare ska Stockholms stad möjliggöra en god långsiktig avkastning genom att placera i hållbara företag, samt identifiera och uppmuntra förvaltare och företag som verkar för att uppfylla Agenda 2030 och FN:s globala mål för ekonomisk, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Placeringar ska ske i företag som följer internationella konventioner likväl FN Global Compacts grundläggande principer om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, klimat/miljö och anti-korruption för ett ansvarsfullt företagande. För företag som är verksamma i Sverige preciseras delar av dessa normer ytterligare i den svenska lagstiftningen kring likabehandling, diskriminering, arbete, arbetsmiljö samt mutor.

Stockholms stad ska inte placera i företag där en väsentlig del av omsättningen (mer än 5 procent) kommer från produktion och/eller distribution av tobak eller tobaksprodukter, alkoholvaror, pornografi, kommersiell spelverksamhet, vapen eller fossila bränslen (gäller även prospektering och utvinning av olja, kol, gas, oljesand). Stockholms stad ska därtill aktivt uppmana förvaltare att inte investera i företag som finansierar ny prospektering eller utvinning av olja, kol eller fossil gas.

Fondförvaltare som Stockholms stad anlitar i sin förvaltning ska utöver ovanstående även följa Principles for Responsible Investment (PRI), ett initiativ lanserat av FN. PRI är ett internationellt nätverk för fondförvaltare/investerare med fokus att implementera ESG-faktorer (Environmental, Social och

Governance d.v.s. hållbarhetsfaktorer) i investeringsprocesser och ägarpolicy.

Kriterierna för hållbara investeringar tillämpas oavsett om kapitalförvaltningen sker i egen regi eller via externa förvaltare.

Om det kommer till Stockholms stads kännedom att ett företag bryter mot, eller inte på ett för Stockholms stad godtagbart sätt följer ovanstående ska en utvärdering av placeringens lämplighet göras och åtgärder därefter vidtas.

1.7 Utlåning och borgensåtagande

Kommunfullmäktige fastställer en ram för total utlåning och borgensåtagande för kommunkoncerninterna motparter. Ramen uppgår till 130 000 mnkr.

Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att besluta om ramar för utlåning till varje enskild kommunkoncernintern motpart. Om upplåning sker via Stadshus, ska koncernstyrelsen istället besluta om ramar för utlåning till berörda bolag.

Staden tecknar där utöver vid behov borgen för pensionsutfästelser. En årlig uppdatering av pensionsutfästelser, såsom nyintjäning, livslängdsantaganden, ränta, etc., får höja beloppet för stadens borgen. Förändring av pensionsutfästelser får höja enskilda borgensåtagande. Förändringen anmäls till kommunstyrelsen. Avgifter för borgen för pensionsutfästelser fastställs i enlighet med punkt 1.8 i finanspolicyn.

1.8 Generella principer för borgensteckning

All borgen och garantier, med undantag för förändringar i pensionsutfästelser, som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige. Restriktivitet ska gälla för tecknande av stadens borgen. Godkännande ska endast ske i undantagsfall och enbart om all annan möjlighet till finansiering har beaktats. All borgensteckning ska vara belopps- och tidsbegränsad. För att en borgensteckning ska tillstyrkas ska:

- Ändamålet stödja stadens mål för verksamheten i enlighet med inriktning angiven i budget för staden.
- Verksamheten ha en långsiktig plan och inriktning som ger staden och dess medborgare ett tydligt mervärde, på både kort och lång sikt.
- Verksamheten vila på realistiska ekonomiska grunder.

Vid borgen eller garanti ska en årlig marknadsmässig avgift utgå. Avgiften fastställs vid tecknande av borgen eller garanti respektive i samband med beslut om förnyad borgen eller garanti.

Vid infriande av stadens borgensåtaganden och garantier ska stadens regressrätt gentemot gäldenär utnyttjas. Avskrivning av regresser ska övervägas då gäldenär gått i konkurs eller av annan anledning inte anses kunna kompensera staden.

Aktuella borgensåtaganden ska löpande rapporteras till kommunstyrelsen.

2. Ansvarsfördelning

Stadens ansvarsfördelning fastställs i stadens delegationsordning. Stadshus och bolagens ansvarsfördelning fastställs i finanspolicy för Stockholms Stadshus AB. Ansvarsfördelning i S:t Erik Försäkrings AB fastställs i placeringsriktlinjer för S:t Erik Försäkrings AB. Finanspolicyn är överordnad delegationsordningen, finanspolicys för Stadshus och placeringsriktlinjer för S:t Erik Försäkrings AB.

2.1 Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige ska:

- Årligen fastställa finanspolicyn.
- Årligen fastställa ram för kommunkoncernens totala externa upplåning.
- Årligen fastställa ram för total utlåning och borgensåtagande för kommunkoncerninterna motparter.

2.2 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ska:

- Fastställa limiter för de risker som definieras i finanspolicyn (i bilaga A).
- Fastställa ramar för utlåning till varje enskild kommunkoncernintern motpart (i bilaga A), inom ramen för total utlåning och borgensåtagande för kommunkoncerninterna motparter som definieras i finanspolicyn.
- Fastställa storlek på omkostnadsersättning vid upplåning respektive placering för bolagens räkning.
- Fastställa, i varje enskilt fall, storlek på årlig avgift vid tecknande av borgen eller garanti respektive i samband med beslut om förnyad borgen eller garanti.

2.3 Koncernstyrelsens ansvar

Koncernstyrelsen ska:

- Fastställa ramar, i samråd med internbanken, för utlåning genom Stadshus till varje enskilt bolag.

3. Risk

3.1 Riskbegränsande instrument

Valuta- och räntederivat får enbart användas i säkringssyfte för att hantera risker i den finansiella verksamheten. I största möjliga utsträckning skall kraven för säkringsredovisning beaktas i samband med att derivattransaktioner ingås. Till derivatinstrument räknas swappar, terminer och optioner.

3.2 Finansieringsrisk

Kommunkoncernens externa skuldportfölj ska i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfallen sprids över tiden. Därtill ska maximal löptid för upplåning gälla. Limit för maximal löptid för upplåning samt limit för maximal andel kapitalförfall inom ett år anges i bilaga A.

3.3 Likviditetsrisk

3.3.1 Definition av tillgängliga likvida medel

Tillgängliga likvida medel innefattar följande:

- Kassa och bank.
- Noterade finansiella tillgångar som kan omsättas inom 3 dagar.
- Bekräftade ej utnyttjade kreditlöften, i form av låneavtal för betalningsberedskap och ej utnyttjad checkräkningskredit.

3.3.2 Principer för hantering av likviditetsrisk

Fluktuationer i det löpande likviditetsbehovet ska hanteras via en checkräkningskredit.

En betalningsberedskap ska finnas upprättad för att säkerställa upplåning när annan finansiering inte är möjlig. Denna beredskap ska vara i form av tillgängliga likvida medel. I bilaga A fastställs hur stor kommunkoncernens betalningsberedskap minst måste vara.

3.4 Valutarisk

Kommunkoncernens exponering i valutarisk ska minimeras. I bilaga A fastställs limiter för valutariskexponeringen.

3.5 Ränterisk

Limit för ränterisk för kommunkoncernens externa skuldportfölj uttrycks som en genomsnittlig räntebindningstid, så kallad duration, inom ett givet intervall. Limit för ränterisken uttrycks även i form av maximal andel ränteförfall inom ett år för kommunkoncernens externa skuldportfölj, inklusive placeringar. Durationen ska ses som ett mått på genomsnittlig räntebindningstid beräknat inklusive derivat och ska tillsammans med maximal andel ränteförfall inom ett år sätta ramarna för kommunkoncernens externa ränteförfallstruktur. Limit för duration och maximal andel ränteförfall inom ett år anges i bilaga A.

Positioner på den externa marknaden, i syfte att uppnå effektiv räntesäkring för den externa skuldportföljen, är tillåtna.

3.6 Kreditrisk

Kreditrisk definieras som summan av exponeringen i placeringar och derivat. Kreditrisken delas upp i två delar, dels per motpart eller instrument vilket anges i kronor, dels totalt för hela portföljen och då anges den totala exponeringen som ett samlat kreditvärde.

I bilaga A anges limiter för kreditexponering per motpart eller instrument. Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp inklusive upplupen ränta. Exponeringen i derivat definieras som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde per motpart.

Limit för det maximalt tillåtna kreditvärdet för kommunkoncernen anges i bilaga A. Hänsyn tas till motpartens eller instrumentets kreditvärdighet och den återstående löptiden på kontraktet eller placeringen. De av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringarna ingår inte i beräkningen av kreditvärdet.

Motparten eller instrumentet ska inneha en kreditbedömning (rating) av Standard & Poor's eller Moody's. Vid de fall motparten eller instrumentet har fler än en rating ska den lägsta ratingen gälla.

Finansiella derivatkontrakt får endast ingås med motpart som har tecknat ett internationellt swapavtal (ISDA) med staden eller där undertecknandet av ett sådant avtal är nära förestående.

3.7 Operativa risker

3.7.1 Syfte

Syftet med hanteringen av operativa risker är att:

- Se till att finansverksamheten bedrivs på ett kontrollerat sätt och att internbanken vid varje tidpunkt har korrekt information om positioner och risker så att beslut kan fattas på korrekta grunder.
- Minimera förluster på grund av fel i processer, system eller på grund av bristande kontroll.

3.7.2 Riktlinjer för hantering av operativa risker

Det ska finnas en process för löpande identifiering, värdering och hantering av operativa risker inom finansverksamheten.

Förluster överstigande 200 000 kronor ska rapporteras till kommunstyrelsen.

3.7.3 Hantering av nya finansiella instrument

Innan nya finansiella instrument får användas ska det säkerställas att de kan hanteras i stadens digitala system, både redovisnings- och värderingsmässigt.

4. Riskkontroll

Det ska finnas en funktion för riskkontroll som löpande ska följa upp risk utifrån finanspolicyn. Funktionen rapporterar till stadsdirektören i staden, eller till av denne delegerad.

Överträdelser av ramar, limiter och mandat ska snarast möjligt rapporteras till kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen. Rapporten ska innehålla vidtagen åtgärd eller förslag på åtgärd.

4.1 Uppföljning och rapportering

Riskkontrollfunktionen ska löpande ta fram veckovisa riskrapporter.

Riskkontrollfunktionen ska månadsvis ta fram en finansiell rapport innehållande kommunkoncernens ställning, risker och limiter. Den finansiella månadsrapporten rapporteras månadsvis, med undantag av juni, till kommunstyrelsen.